

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Cherryh_Carolyn_Janice-Vesmir_cizincu_2-Vetrelec.pdb

PDB Name: Cherryh-Vesmir cizin.2-Vetrelec
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.8.2007
Modification Date: 18.8.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

C. J. CHERRYH
VETŘELEČ

C.J. Cherryhová Vetřelec
©C.J. Cherryh, 1995 Translation
© Marek Čtrnáct, 2005
Cover © Jan Patrik Krásný, 2005
© TRITON, 2005
80-7254-630-9
Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

Věnováno Jane

1

Letadlo ostře zatočilo - neklamná předzvěst přistání v Šejidanu. Bren Cameron by nálet na severní ranvej poznal i ve spánku a se zavřenýma očima.

Což byl také jeho případ. Analgetika zabrala s nebyvalou silou. Poslední, co si pamatoval, byla oblaka nad Mosfeirskou úžinou a potom asi letušky zachránily jeho pití před zvrhnutím, protože sklenice už na jeho stolku nestála. Ruka na pásce a mnohonásobné pohmožděniný. Operace.

Dneska ráno - byl si jistý tím, že to bylo dneska ráno, jestli tedy úplně neztratil pojem o čase - se probudil a nad jeho postelí se skláněl člověk z ministerstva zahraničí, ne jeho matka, ne Barb, a říkal mu... Bože, půlka mu toho vypadla, něco o naléhavém setkání, že aiji si žádá jeho okamžitou přítomnost, vládní potyčka, která mu nenechala ani dost času, aby se zotavil z té poslední, myslel, že to aspoň pár dní počká. Tabini mu dal volno, řekl mu, běžte - konzultujte se svými vlastními doktory.

Ovšem krize, která se nad nimi vznášela, evidentně nepočkala: ten člověk mu neřekl žádné konkrétní detaily ohledně situace na pevnině - to samo o sobě nepřekvapovalo; lidská vláda na Mosfeire a aijiho asociace s centrem v Šejidanu spolu totiž o vnitřních záležitostech takhle upřímně nemluvily.

Obě vlády spolu vlastně nemluvily vůbec, když tam nebyl on, aby překládal a vyjednával. Nebyl si jistý, jak o něj vlastně Šejidan požádal, když tam nebyl, aby žádost přeložil, ale ať už volal kdokoli, zjevně Mosfeiru přesvědčil, že se tu jedná o záležitost života a smrti.

"Pane Camerone, dovolte, abych vám zvedla stolek."

"Děkuji." Ta páska byla nová zkušenost. Lyžoval, a dost agresivně, když měl šanci; během sedmadvaceti let života strávil dvě sezony o berlích. Ale vyřazená ruka, to bylo něco nového. A jak už zjistil, opravdu to překáželo při úřadování.

Stolek se zvedl a zapadl. Letuška mu pomohla s opěradlem, vytáhla ze sedadla konce bezpečnostního pásu - a dokonce by mu ho i zapnula; ohýbání nebylo jednoduché, když jste měli od klíční kosti až po klouby prstů sádku a ještě ruku přivázanou k hrudníku. Ale aspoň prsty měl Bren volné, jen tak tak, ale mohl držet věci. Podařilo se mu sevřít pás, odtáhnout ho stranou a dopředu a zapnout přezku; pak mu vyklouzl a sevřel ho kolem hrudníku. Takové malé vítězství během dne plného matné, drogové frustrace.

Kéž by si jen nebral to analgetikum. Vůbec netušil, že je tak silné. Říkali, že kdyby potřeboval, a on si myslel, že po té mele, jak se snažil dát do pořádku své úřední záležitosti a dostat se na letiště, potřebuje trochu otupit bolest.

A pak se probudí o hodinu později při klesání nad hlavním městem.

Doufal, že Šejidan dostal jeho signály, že i někdo jiný než úředníci na letišti ví, kdy přiletí. Lety mezi Mosfeirou a pevninou, kterých bylo za den několik, obvykle převážely jenom náklad. Tahle malá přední sekce s okny, kde se obvykle vozil křehký lékařský náklad, byla v případě, že letěl on, doplněná o dvě letušky na částečný úvazek, dvě sedadla, nápojový lístek a mikrovlnku. To byla jediná služba pasažérům mezi Mosfeirou a pevninou a byla určena jedinému pasažérovi, který pravidelně mezi Mosfeirou a pevninou létal: jemu, Brenu Cameronovi, paidhi-aijimu.

Pečlivě střeženému paidhi-aijimu, nejenom oficiálnímu tlumočnickovi, ale i arbitrovi technologického výzkumu a rozvoje;

a pravidelnému prostředníkovi mezi atevským hlavním městem Šejidanem a ostrovní enklávou lidských kolonistů na Mosfeře.

Vysunul se podvozek.

Mraky, které předtím za oknem tvořily hladký šedý koberec, se proměnily ve vše obklopující neproniknutelnou mlhu, když se do nich letadlo ponořilo.

Na okno dopadla sprška vody. Letadlo sebou mírně zacloumalo.

Nečekaně špatné počasí. Blesk bíle ozářil křídlo. Letušky se zmiňovaly, že v Šejidanu čekají déšť. Ale o bouři nepadlo ani slovo. Doufal, že pro něj aiji poslal auto. Doufal, že nebude muset někam jít pěšky.

Déšť zabubnoval na okna a šedá masa mraku zablokovala výhled. Právě v takový den dorazil do Malguri, na druhou stranu kontinentu - jak to bylo dávno? Asi týden. Připadalo mu to jako neuvěřitelně dlouhá doba. Za ten týden se změnil celý svět.

Celá rovnováha atevské moci a hrozeb se změnila díky objevu lidské hvězdné lodě, která nyní obíhala kolem planety. Atevové mohli mít zcela oprávněné podezření, že lidé tu loď čekali. Atevové si to mohli klidně myslet - po sto sedmdesáti osmi letech, kdy nebesa mlčela.

Bylo to taky sto sedmdesát osm let, co opuštění lidé na Mosfeře, připoutaní k zemi, dělali vlastní rozhodnutí a zařizovali si vlastní místo na zemi s atevy. Lidé byli spokojeni - dokud se neobjevila tahle loď. Nejenom, že mátlá lidi, jejichž životy byly až do této chvíle klidné, předvídatelné a prosperující - i když izolované - ale atevové náhle čelili dvěma lidským přítomnostem, a to teprve poměrně nedávno dospěli k naprosto mírové koexistenci s lidmi na ostrově u svého pobřeží.

Čili, jeden si mohl docela dobře představit, že aiji v Šejidanu, lord Západní asociace, chtěl celkem logicky vědět, co v těch zprávách, které si loď a pozemská stanice na Mosfeře vyměňují, vlastně stojí.

Paidhi sám by to taky rád věděl. Někdy během posledních dvaceti čtyř hodin začala být jeho přítomnost naléhavá - ale neměl žádné zvláštní instrukce od prezidenta ani ministerstva vnitra, aby ty odpovědi poskytl. Vlastně neměl vůbec žádné instrukce - nebo, pokud nějaké dostal, tak byl příliš omámený, než aby si to pamatoval. Dostalo se mu z první ruky a velmi názorně upozornění, že pokud se něco pokazí a vztahy mezi lidmi a atevy vybuchnou, tahle strana úziny nebude pro člověka bezpečné místo: lidé a atevové už spolu svedli jednu krvavou válku kvůli špatně pochopeným záměrům. Bren nevěděl, jestli sám dokáže zabránit další; ale v práci paidhiho bylo vždycky to vědomí, že i když možná není v jeho moci řídit budoucnost lidstva na Mosfeře a v tomhle koutě vesmíru - tak zkazit ji rozhodně ano.

Jedna trhlina v nezbytné Západní asociaci - jeden nezbytný vůdce jako třeba aiji v Šejidanu, který ztratí pozici.

Jeden pitomý člověk s vysilačkou nebo horkokrevný ateva s loveckou puškou - a těch bylo na jeho vkus na pevnině příliš: pušky znamenaly na venkově jídlo na stole. Atevské děti se učily střilet, když se lidské děti učily jezdit na kole - a někteří atevové uměli střilet zatraceně dobře. Někteří se ve společnosti, kde vražda byla regulérním a zákonným východiskem, stávali profesionály s licenci.

A kdyby Tabini-aiji ztratil vládu nad Západní asociací, kdyby se začala rozpadat, všechno by se zhroutilo spolu s ní. Atevové měli provincie, neměli ale hranice. Atevové nedokázali chápat čáry na mapách jako něco logického, jen jako přiblížení toho, na čí straně obyvatelé té které strany čáry stojí v různých otázkách, které se týkají jejich oblasti, kultury, roztržštěných loajalit vůči ostatním asociacím. Se zeměpisem to nemělo vůbec nic společného.

Společnost ve světě za hranicemi ostrova Mosfeiry nebyla lidská, a to ve více než jednom slova smyslu. A kdyby se atevská autorita zhroutila, po téměř dvou staletích budování průmyslového komplexu a provázané mocenské struktury, která spojovala stovky malých atevských asociací - tak by to byla jen jeho chyba.

Letadlo prorazilo mraky a déšť zanechával na okénku stopy, křivé čáry, které tříštily pohled na město; město bez vysokých budov a jen s několika továrními komíny. Taškové střechy uspořádané podle příznivé geometrie, které rozuměly jen atevské oči, nastavené na kopcích zahalených do dešťové clony.

Křídlo se propadlo a vysunuly se klapky, jak se blížili k Brenovu cíli: Bu-javidu, obrovskému vládnímu komplexu, domovu aijiho, stojícího na nejvyšším kopci na okraji Šejidanu. U úpatí toho kopce stály hotely a ubytovny všech možných druhů, takový malý záblesk - Bože - odvážných neonů v šedém oparu.

Zvolení zákonodárci hasdrawadu bydleli mimo vládní prázdniny právě v těchto hotelích, spolu se svou ostrahou a služebnictvem. I několik členů tašřidu, noví šlechtici bez starodávných komnat v samotném Bu-javidu, bydlelo se svým služebnictvem v hotelových pokojích na úpatí kopce, hned vedle obchodníků, zedníků, numerologů a televizních zpravodajských štábů.

Ted, když pradávná hrozba doslova visela nad jejich světem, byly hotely nacpané k prasknutí a obsluha v restauracích byla, a to se vsaďte, ve stavu zhroutení. Všechny zákonodárné komise budou nepochybně zasedat. V hasdrawadu a tašřidu to bude vřít. Prosebníci, přestože jejich sezóna už minula, budou obléhat dveře početných aijiho sekretářek a žádat o výjimečné, okamžité přijetí aijim kvůli svým důležitým a ohroženým zájmům. Techničtí experti, fanatičtí počítačové a vyznačiči šílených teorií se budou přetlačovat na chodbách Bu-javidu - protože podle atevského způsobu myšlení se dal celý vesmír popsat čísly; ta mohla být šťastná nebo nešťastná: čísla byla požehnáním i kázou projektů a existovalo tisíc různých způsobů, jak odhalit významná čísla v jakékoli záležitosti - a za každým z těch způsobů stál zástup absolutně věřících s divokým pohledem.

Bůh pomáhej procesu inteligentního rozhodování.

Ranvej se blížila. Bren sledoval šejidanské sklady a továrny, které procházely pod křídlem: střechy továren, konečně, kaluže dešťové vody na jejich asfaltu a šterku, utopené větráky a logo společnosti obložené šterkem. Nikdy vlastně neviděl Aqidanské trubky a armatury ze země. Ale spolu se špici Západní důlní a průmyslové společnosti a střechou Patanandiské letecké společnosti to byly vítané známky toho, že se vrací domů - tedy do domova na téhle straně průlivu.

Zvláštní myšlenka, že Šejidan byl teď jeho útočiště.

Při téhle cestě na Mosfeiru ani neviděl matku. Do nemocnice nepřišla. Když dorazil, volal jí - měl čas na tři telefonáty z pokoje, než ho napůl omámili sedativy a odvezli ho na testy. Pamatoval si ale, že jí volal, že jí říkal, kde je, a že ho ráno budou operovat. Řekl jí - zlehčoval situaci - že za ním nemusí jezdit, že stačí, když zavolá do nemocnice, aby jí sdělili jeho stav, až se probudí. Ale v skrytu duše tajně doufal, že přijede a možná dá najevo trochu mateřské starosti.

Taky volal svému bratrovi Tobymu, dálkový hovor na severní pobřeží, kde bydlel se svou ženou. Toby říkal, že si je jistý, že Bren bude v pořádku, byl moc rád, že se vrací do práce i za těchhle podmínek - o kterých paidhi samozřejmě nesměl s rodinou mluvit, a tak o nich nemluvili; a to bylo všechno.

Nakonec zavolal Barb: věděl nade vši pochybnost, že Barb do nemocnice přijede, jenže ta ani nezvedla telefon. Nechal jí zprávu na záznamníku: Ahoj, Barb, nevěř všemu, co uslyšíš ve zprávách. Jsem v pořádku. Doufám, že tě uvidím, dokud tu budu.

Ale když se probudil, skláněl se nad jeho postelí jen kdosi z ministerstva a říkal: Jak se cítíte, pane Camerone?

Opravdu doufáme, že to zvládnete...

Díky, povídá on.

Co měl asi tak říct? Díky za květiny?

Kola zaskřípala na mokré chodníku. Vyhlédl začákanými okny na popelavou oblohu, na mokré betonové rolovací dráhy a terminál, funkční krabicovitou budovu. Klidně by se to tu dalo splést s druhým mezinárodním letištěm na Mosfeire.

Tým z Národní bezpečnosti se staral o jeho počítač, zatímco byl mimo na nemocničním lůžku; experti z ministerstva vnitra a NBA mu pravděpodobně prohlédli všechny soubory, od osobních dopisů až k poznámkám k proslovům a ke slovníku, ale museli pracovat rychle. Věděl, že ho brzy znovu povolají, ale čekal, že aspoň jeden den bude moci ležet na sluníčku.

Jenže se vyhrotila nějaká krize, takže když ho na pohotovosti vyzvedl bezpečnostní tým, aby ho odvedli od kanceláře, vrátili mu počítač a dali mu třicet minut v kanceláři během cesty na letiště - celých třicet minut na to, aby (stále mírně pod vlivem anestetik a sedativ) zpřístupnil soubory, které bude podle svého soudu potřebovat, nahrál si pár nových bezpečnostních kódů a vyřídil žádost prezidentova sekretáře o briefing, kterého se pan prezident evidentně nedočká. Mezitím poslal svého osobního Pátrače do systému se vši parádou, aby sehnal, co se dalo - všechno, co mu poslali jeho lidé, ministerstvo zahraničí, ministerstvo vnitra a různí korespondenti.

V tom spěchu vlastně ani nevěděl, které soubory opravdu dostal, které mohl dostat, kdyby se o to zuřivě pohádal s cenzory ministerstva vnitra, ani co se změnilo v hlavní DB. Povolení ke vstupu do ateveského vzdušného prostoru specifikovalo neobvykle úzké okno, což značilo napětí: mohli se přetrhnout, aby se dostali na letiště, přičemž narušili letové plány všech místních mosfeirských letadel, a když Bren dostal svoji ovocnou šťávu a dorazili do výšky kde, jak měl v plánu, bude hodinu pracovat, usnul při pozorování mraků.

Jen aby si moje oči odpočinuly, říkal si. Aby mě do nich nebudalo slunce - nad mraky strašlivě pražilo. Ani si nebyl jistý, jestli už se z jeho systému vyplavilo to zatracené sedativum. Věci létaly. Jeho myšlenky náhodně poskakovaly; netušil, proti čemu stojí, vůbec si nepamatoval, co mu ten člověk z ministerstva říkal.

Letadlo relativně rychle zarolovalo - ne k místu, kde obvykle vystupoval, ale ke slepému konci terminálu bez oken.

Podářilo se mu rozepnout pásy, a když letadlo vypnulo motory, s očekáváním vrhl pohled na letušky, jestli mu nepomůžou se zavazadlem. Opatrně se zvedl ze sedadla.

Jedna z letušek mu sundala zavazadlo. Počítač si chránil jako svůj vlastní problém, i přesto, že se druhá letuška natáhla, aby mu s ním pomohla. "Kabát, prosím," řekl a otočil se k nim zády, aby mu ho pomohly obléci - byl to takový kabát "na kraji sezóny", který měl na Mosfeire v rezervě; v ateveském stylu, ke kolenům a s mnoha knoflíky. Strčil jednu ruku do rukávu a druhý si přehodil přes své nehybné rameno - ten zatracený kabát sjížděl, a kdyby byl na Mosfeire, v létě, tak by se neobtěžoval, jenže tohle byl Šejidan a tady se kabát na veřejnosti prostě musel nosit.

A také se musel nosit úhledně spletený copánek se stuhami, které označovaly vaše postavení a původ; to mu ale bude muset ateveská veřejnost odpustit: v nemocnici mu ho musel splétat sanitář. Bren měl v úmyslu ochránit ho během letu od kontaktu s opěrkou hlavy, jenže usnul a teď nevěděl, v jakém je stavu. Sklonil hlavu a podařilo se mu ho jednou rukou vytáhnout zpod límce kabátu. Na tváři ucítil nevídaný dotek uvolněného pramene a pokusil se ho zastrčit.

Potom zvedl svůj počítač, upravil si jeho popruh na dobrém rameni a beze spěchu vykročil. Podle dvorských standardů, obával se, musel působit přímo ostudně.

Ale byl tady a doufal, že má soubory, které potřebuje k práci. Snad se dostane do Bu-javidu bez zbytečných průtahů a veřejného pozdvižení. Pokud všechny zprávy našly své adresáty a pokud aiji netrávil veškerý čas jednáním, mělo by být hned u schůdků připravené auto. Přimo nad jeho hlavou zaduněl hrom a paidhi se modlil, aby tu to auto bylo.

Musel si také pamatovat, že opouští svět, ve kterém jsou židle, stoly a dveře dělané pro lidi jeho velikosti: schody tam venku byly vyšší a on teď nemohl používat jednu ruku. Byla mu zima a cítil se slabý.

"Děkuji," řekl letuškám, když mu otevřely dveře. Schodiště se blížilo - nemělo ani střechu, natožpak krytý chodníček: letadlo se při doteku otřásl a jedna letuška vystrčila jeho zavazadla na mokrou plošinu rozvrzané kovové konstrukce. Auto nikde. To nebylo dobře. Všechno působilo dojmem, že spěch předběhl plány. Vítr vehnal otevřenými dveřmi mlhu a Bren se už už připravoval, že se vrátí do sucha, když se zničehonic objevila dodávka se znakem letištní ostrahy a zabrzdila těsně před obří kaluží. Bylo to tak náhlé, že mu zaškubaly nervy a celým tělem se připravil vrhnout se dozadu.

"Opatrně, pane. Schody jsou tu vyšší."

"Já vím. Já vím, ale stejně děkuji. Dobrý let. Moc vám děkuji. Poděkujte za mě posádce." Zvedl rameno, aby udržel popruh počítače na místě, a když vyšel na schůdky do větrem hnaného deště, jen tak tak udržel rovnováhu. Chytil se zábradlí, rameno stále vystrčené, jen aby mu počítač nesklouzl.

Dveře dodávky se otevřely. Ozbrojená ateva, tmavá obryně ve stříbrem posázené černé uniformě bu-javidské ostrahy a aijiho osobní gardy, vyšla z dodávky a vyběhla po schodech. Roztřásl se pod její váhou.

"Nadi Brene!" ozval se její hlas a pochmurný den se náhle vyjasnil. "Jago!"

"Tohle vám vezmu, nadi Brene. Podejte mi ruku." Jago stála dva schody pod ním a dívala se mu přímo do očí. Chopila se popruhu, zdvořile mu vzala počítač a sevřela jeho promrzlou bílou ruku do své velké černé - kompetentnost sama, pevný bod v rozbouřeném, větrném světě. Nepochyboval, že kdyby uklouzl, Jago ho zachytí - kdyby musela, dokázala by ho snést ze schodů jednou rukou.

A protože tu byla Jago, nijak ho nepřekvapilo, že na cestě ze schodů zahlédl, jak z dodávky pomalu vystupuje Baniči, aby je přivítal.

Byl rád, že to jsou oni. Bože, byl tak rád -

Ulevilo se mu, až se mu zatočila hlava, zapomněl na výšku schodů a kdyby ho Jago ve vteřině nezachytla v tom zdravém podpaždí, určitě by spadl.

"Opatrně," řekla a postavila ho zase na nohy. "Opatrně, Brene-ji, schody jsou kluzké."

Kluzké. Blesk bíle ozářil svět a zaleskl se v kaluži. Dolů dorazil s roztrfěným nohama. Baniči mu ustoupil z cesty a Jago mu pomohla dovnitř dodávky a nastoupila hned po něm.

Baniči šel poslední, vyhoupl se dovnitř a zabouchl dveře. Déšť a hromobití zůstaly venku. Stejně jako Jago měl černou uniformu se stříbrnými cvočky, černou kůži, černé vlasy a zlaté oči. Zapadl do sedadla u dveří a Bren, usazený u protějšího okna, si všiml, že neohýbá jednu nohu.

"Jedťe," řekla Jago řidiči.

"Moje zavazadla," protestoval Bren, když se dodávka rozjela.

"Tano je vezme. Je tu ještě jedna dodávka."

Tano bylo další známé jméno. Byl hrozně rád, že je pořád naživu.

"Algini?" zeptal se. Algini byl Tanův partner.

"Nemocnice v Malguri," řekl Baniči. "Jak se vede vám, Brene-ji?"

Daleko lépe, než si předtím myslel. Báł se, že jsou Algini a Tano mrtví.

Ale jiní atevové; dobří atevové, zemřeli. Kvůli pomýleným, hloupým důvodům.

"Víte něco -" Hlas se mu zlomil, když se opřel do sedadla. "Víte něco o Malguri? O Djinanovi? Jsou v pořádku?"

"To lze zjistit," řekla Jago.

Ani si neuvědomil, jak se třese. Možná to bylo tím náhlým pocitem bezpečí. Možná tím, jak na Mosfeire spěchal, aby si připravil všechno, co bude potřebovat. Jeho mysl se vydala zpátky do pavučiny atevských vztahů. Atevský způsob myšlení. Baniči ani Jago by se neptali na své -

Atevové neměli přátele. Bože, Bože, tohle slovo si vymaž z hlavy. Čtyřicet hodin na druhé straně průlivu a už myslel v 'Mosfei' a dělal psychologické chyby. Hloupý skluz do lidského myšlení, když nebyl na lidském území.

Auto ostře zatočilo a všichni se naklonili. V Šejidanu bylo sice léto, ale oni měli zřejmě i přesto zapnuté topení, přestože zima byla ta tam. Opřel se hlavou, zamrkal usazenými očima, a když se auto rozjelo rovně a jeho hlava se naklonila k Baničimu, zeptal se: "Pojedeme metrem nebo ne?"

"Ano," prohlásil Baniči.

Baniči na schůdky nevyšel.

"Noha, Baniči?"

"Nesnižuje, nand' paidhi. To vás ujišťuji."

Nesnižuje výkonnost, to měl na mysli. Chvilí je na pevnině a už stihl nařídít Jago diplomaticky ošetřit vyšetřování ohledně cizího personálu a znevážil Baničeho soudnost a kompetenci. Nevěděl, jak to ještě vylepšit.

"Ignorujte mé hloupé otázky," řekl. "To ty léky. Právě mě pustili z nemocnice. Vzal jsem si sedativum. To jsem neměl."

"Jak dopadla operace?" zeptala se Jago.

Pokusil se vzpomenout. "Zapomněl jsem se zeptat," přiznal nakonec. Nevěděl proč, leda snad že v narkotickém opojení pokládal za samozřejmé, že bude mít zase funkční rameno. Aspoň doufal.

Měl pocit, jako by jenom pokračoval ve svém životě tam, kde včera přestal - bylo to vážně včera? - a celá Mosfeira byla jen pomíjivý sen. Cítil se dobře, bezpečně, že je zase s nimi. V tuhle chvíli nic nezvládal příliš dobře, ale s těmihle dvěma měl pocit, že zvládne cokoli.

Jestli tu byli oni, pak věděl, že je poslal Tabini a nikdo jiný.

Pneumatiky zakvílely na asfaltu. Bren zavřel oči. Když byl s těmihle dvěma, mohl se trochu uvolnit. Oni s ním žili, starali se o něj, když na tom nebyl nejlépe - a i poslepu dokázal poznat, že je v Šejidanu a ne na Mosfeire. Poznal to podle pachu opršelé kůže a tepla atevských těl, podle pachu, který je provázel, možná parfém, možná přírodní - zvláštní, nikdy ho vlastně nenapadlo to zjistit - ale rozhodně příjemný a známý, tak jako staré místnosti a známá místa.

Dodávka zamířila z kopce a Bren zamrkal, aby se podíval ven. Ale i bez toho věděl, kde jsou: na rampě vedoucí dolů do funkcionalistického podzemního terminálu s omezeným přístupem. Ten používal aiji - aiji a další osoby, jejichž bezpečí a soukromí chtěla vláda zajistit.

Našel si pohodlnou pozici, s dobrým ramenem opřeným o stěnu. Opravdu, opravdu se mu teď nechtělo hýbat.

"Doufám," řekl a znovu zavřel oči, "že budu mít šanci odpočinout si, nadiin. Opravdu, opravdu doufám, že si budu moci odpočinout, než budu muset přemýšlet nebo dělat něco skutečně důležitého."

Prsty Jago se mu otřely o krk. "Brene-ji, jestli chcete, můžeme vás do vlaku odnést."

Dodávka zastavila. "Ne," řekl a připomněl si, že tihle dva nedávají nikdy najevo slabost, a bolest jen zřídka kdy. Otevřel oči a pokusil se vytáhnout na šedý beton, do světa ozvěn. "Já to zvládnou, děkuji, nadiin, ale prosím, počkejme na moje zavazadla. Plně se na Tana spoléhám. Ale jde mi jen o jeden kufřík. Mám v něm lékařské záznamy."

"Máme rozkazy, nadi," řekl Baniči.

Tabiniho rozkazy. Takže žádné otázky. Žádné otálení, ani na zabezpečeném místě. Možná, že proti němu někdo ohlásil Úmysl, ale spíš Tabini prostě chtěl mít paidhiho na místě, střeženého jeho věrnými, aby se tak zbavil jednoho problému.

Baniči otevřel dveře a sestoupil na chodník. Jago za ním, s počítačem, a Bren se posunul na sedadle a nejistě vystoupil do jejich schopné, pozorné péče.

Metro mělo zvláštní atmosféru: olej, chladný beton a ozvěny strojů a hlasů - jako každá jiná stanice v městském systému, jako každá stanice transkontinentální železnice napojené na městskou podzemní dráhu; takové místo, říkal si Bren, by mohlo představovat z hlediska bezpečnosti jisté riziko, jenže do téhle stanice se bez bezpečnostního prověření nikdo nedostal, ani nosiči, ani dělníci. Tady vlaky nestavěly.

Podle jeho opomíjeného a zřejmě neinformovaného názoru nebyl tedy žádný urgentní důvod, proč by paidhi nemohl půl minuty počkat na svoje zavazadla - ale protože se mu třásla kolena a mozem se začala rozlévat dezorientace jako šum ozvěny, nechal se vést ke kolejím tak rychle, jak se jen Baniči dokázal belhat.

Dva Bu-javiští strážníci, kteří stáli venku na plošině, otevřeli dveře od vagónu - na první pohled nákladního - který na ně čekal. Bren je neznal, ale Baniči zjevně ano, a tak dobře, že pustil Brena dovnitř, jakmile tam Jago letmo nakoukla.

Vnitřek vagónu byl zařízený jako obývací pokoj, včetně falešných oken se závěsy z rudého sametu. Byl to ajiho vlastní cestovní salonek, všude plyš, tlumené červené a béžové odstíny, měkká křesla - Bren si sedl do toho, kde mu nehrozilo zaboření a Jago odložila jeho počítač, okamžitě otevřela kuchyňku a zeptala se, jestli chce ovocnou šťávu.

"Čaj, nadi, kdybyste mohla." Pořád mu byla zima a uši měl zalehlé od té náhlé změny výšky. Čaj, to znělo dobře. V některých bylinných čajích byly, pravda, alkaloidy, které atevům v mírných dávkách neškodily (Bren na vlastní kůži poznal, že pro lidi to neplatí) - a v alkoholických nápojích mohly být dokonce silně koncentrované; ovšem Baničiho mladší partnerka by takovou chybu neudělala. S naprostou důvěrou zavřel oči a neotevřel je, dokud mu Jago jemně neoznámila, že čaj je připravený, že vlak se připravuje k připojení jejich vagónu, a jestli by si dal šálek?

Dal by si. Vzal ho do ruky, zatímco Baniči konečně nastoupil, zavřel vnější dveře a dál s kýmsi mluvil přes kapesní komunikátor. Zjevně to byl nějaký úředník.

Jago vyrovnávala mírné otřesy z připojování, aby se jí čaj nevyli. "Máme tři vagóny," řekla a posadila se proti němu.

"Tano nastoupil," dodal Baniči a přisedl k nim. "Ale ostraha stanice ho nechtěla pustit do našeho vozu. Řekl jsem jim, že slouží stejnému pánu jako já, ale se zdejším vedením jen tak něco nepohne."

Bren se momentálně o zavazadla příliš nebál. Schod, který musel překonat při nástupu, probudil bolest v jeho rameni. Ale po půl šálku čaje, jak se vlak blížil k terminálu ve spodních patrech Bu-javidu, se mu vrátilo toužebné přání být doma, ve své posteli - pokud mu ostraha takový luxus umožní.

"Myslíte, nadiin, že bych mohl dostat zpátky svoje zahradní apartmá?"

"Ne," řekl Baniči. "Obávám se, že nikoli. Poptám se. Ale tam, kam jedete, budete mít nádherný výhled na hory."

"Na hory." To ho vyvedlo z míry. "V horním patře? - Nebo v hotelu?"

"Je to velice pěkné ubytování. Jste osobním hostem ajiho věrné přívrženkyně, která teď dává přednost jeho bytu."

Věrná přívrženkyně. Věrná přívrženkyně Tabini-aijiho. Tabiniho byt.

Vlak začal brzdit. Jago se natáhla pro šálek.

Damiri?

Tabiniho až dosud utajovaná milenka? Z opozičního rodu Atageiniů?

Můj Bože. Damiri se prohlásila. Její příbuzní vyrazí do ulic.

A aby byl Tabiniho sousedem člověk, byť jenom dočasně? Člověk ubytovaný v místech, kam se mohli dostat jen ti nejvyšší a nejstarší lordi Asociace?

Tam člověk nepatřil. A do soukromých komnat vznešené a ctihodné dámy už vůbec ne. Určitě se objeví klepy.

Obhroublé vtípy. Uškodí to dámě a její rodině, jejíž celá regionální asociace byla už od Tabiniho nástupu na místo velkého ajiho otevřeně proti jeho politice.

Nedával pozor. Jeho výraz zjevně něco prozradil: jak brzdy zakvílely, Baniči prohlásil: "Tabini vás chce za každou cenu udržet naživu, nand' paidhi. Věc je velmi choulostivá. Dáma vsadila na Tabiniho a jeho vynalézavost, ale kostky dosud nedopadly."

Baji-naji. Štěstěna a náhoda, dvě ústřední síly atevské víry, které zasahují do chladné tyranie čísel.

Vagón zastavil.

Dveře se otevřely. Baniči vyskočil na nohy a podal Brenovi ruku. Bren se pohyboval pomalu a sliboval si, že za malou chvíli se dostane do postele, někam, kde si bude moci lehnout a kde mu konečně přestane bzučet v hlavě.

Jago sebrala jeho počítač. "Já to zvládnou, Brene-ji. Postarejte se o sebe. A prosím, neupadněte."

"Slibuju," zamumlal a vyšel za Baničim ze dveří, opět dolů ze schodů. Předpokládal přísnou ostrahu - aspoň natolik přísnou, aby nemohl nikoho potkat.

"Brene Camerone," ozval se hlas; lidský hlas, ostrý a rozzlobený.

"Deano?" Deana Hanksová do rovnice nepatřila. Nekomunikoval s ní, dodal jeho zamžený mozek; jenom požádal, aby Ministerstvo zahraničí zrušilo její pověření a předpokládal - předpokládal, že jela domů. Jeho zástupkyně neměla na pevnině co dělat.

Nebo snad ano?

Dneska se všechno seběhlo moc rychle a ona se nedostala na letiště včas. Nepochyboval, že se zlobí. Technicky vzato

se měli setkat na letišti, a jakmile by letadlo doplnilo palivo a nabralo náklad, což netrvalo ani hodinu, byla by pryč. Tohle se Brenovi táhlo hlavou, když přátelsky natáhl levou ruku. Byl rád, že je Deana v pořádku. "To je ale překvapení. Děkuji za zastoupení."

"S tím se jděte vycpat!"

Poblíž atevů se nevyplácelo mluvit takovým tónem. Ruce jejích i jeho strážců zajely k vnitřním kapsám kabátů.

"Hata-mai," řekl rychle, To je v pořádku, a pokračoval atevsky. "Deano, nadi, mohla byste mluvit trochu umírněněji? Letadlo na vás nepochybně počká."

"Tak umírněněji?" Deana měla tmavé vlasy a bledou pleť, ale když s ním mluvila, obvykle v obličeji rudla. Měla plášť v atevském stylu a vlasy svázané do copánků, stejně jako on sám. Její atevská eskorta se za ní nejistě tyčila.

"Umírněněji? Tak vláda se začala podvolovat vydírání? Nic lepšího je nenapadlo? Oni nám dají ultimátum a my skáčeme, jak pískají?"

"Nadi, kdybyste prosím -"

"Budete do prdele mluvit ‚mosfei‘, jasný? Chci hlášení. Chci vědět, kde jste byl. Chci vědět, co jste dělal. Chci vědět, s kým jste mluvil a co jste komu ohlásil a vy mi to řeknete v kanceláři, dneska odpoledne."

To musela dělat ta sedativa. Dělat mu potíže jí porozumět. Možná tu ženu něčím osobně urazil - to při její povaze nebylo nijak těžké - ale byl rozhodnutý, že bude sedět v tom letadle. Dva lidé na téhle straně průlivu, to se prostě nemělo stávat. "Můžeme to vyřídit faxem. Dám vám to hlášení. Ale teď musíte chytit letadlo."

"Ale jistěže, jistěže musím. - Já nemám žádný rozkaz k návratu, pane Camerone. Samozřejmě, že bez komunikace se ke mně dostanou tak maximálně dvorní klepy. - A výhrůžky proti úřadu. Chci písemné rozkazy. Předpokládám, že jste je přivezl."

"Já - nemyslím, že to bylo potřeba."

"Nadi Brene," řekla Jago. "Prosím. Pojďme."

"Vy jste tu od toho, abyste se řídila rozkazy, nadi," odsekla Hanksová. "Tohle je vnitřní záležitost úřadu, vás se to netýká."

"Slečno Hanksová." Urazila Jago. To tedy byla poslední kapka. "Jestli jste si nevšimla toho copánku, tak nemluvíte s ostrahou budovy. A jestli chcete rozkaz, máte ho mít. Jste uvolněna ze služby, vaše kódy jsou neplatné, vaše přítomnost se tu už nevyžaduje. Nasedněte na to letadlo."

"Já chci rozkaz z Mosfeiry. Od vás rozkazy neberu. A z oddělení jsem nedostala nic kromě zprávy, že se ze zdravotních důvodů vracíte na Mosfeiru."

"Snad vidíte, že jsem se vrátil."

"Ne oficiálně, pane Camerone. Pro mě ne."

"Doporučuji, nadiin," vstoupil mezi ně Baniči a obrátil se k Deanině strážci, "abyste tu ženu odstranili Bren-paidhimu z cesty, jinak budete čelit administrativním procedurám. Nebo mně. Nejste tu v právu, nadiin, nezhoršujte to - radím vám."

Ve vzduchu visela hrozba. Najednou Bren pocítil z Deaniných strážců vzdor, z Baničeho agresí - ale Baniči přece tu autoritu měl. Srdce se mu rozbušilo, přestože sedativum tomu mělo zabránit.

Ale potom se strážce pohnuly, aby mu odvedly Hanksovou z cesty -

Nevěděl, jak k tomu došlo - najednou byla mezi ním a světem hradba atevů a nikdo ho, jak se zdálo, ani neuhodil, i když jim projel záškrub bolesti, když se zapotácel a narazil do betonové zdi stanice. Přitiskl k sobě zasádrovanou ruku, když se nad ním sklonil ateva a chytil ho za zdravou ruku.

Skrčil se stranou, jak nejdál to šlo, a zahlédl Hanksovou a její strážce. "Hej vy," vykřikl: "bud'te v tom letadle, slečno Hanksová. Vždyť vy jste úplně mimo!"

"Ukažte mi rozkaz z ministerstva."

"Až se příště setkáme, ukážu vám zatykač."

"Brene-ji," pravila Jago, pevně ho chytila za ruku a postrkovala k výtahu. Za sebou slyšel rozzlobené atevské hlasy. Baniči nařizoval, aby Hanksovou její stráž odvedla zpátky do jejího pokoje. Nikoli na letiště.

Proti jeho rozkazu, což nebylo dobré znamení. Baniči měl autoritu a rozkazy přímo od Tabiniho; a když je u dveří výtahu dohonil, nebyl zrovna v nejlepší náladě. Vstoupili dovnitř, Baniči za nimi a stiskl tlačítko, aby vyjeli nahoru.

"Baniči-ji," řekl Bren. "Obávám se, že jsem situaci ještě víc vyhrotil. Nehodlám to omlouvat, ale ona se domnívá, že ji naše oddělení ignorovalo, když mě sem poslalo a nezprávil ji o tom. O to zhruba šlo."

"Nadi," odpověděl stále rozpálený Baniči. "Tu interpretaci ohlásím těm, kdo jsou povoláni soudit."

Bren nikdy neviděl Baničeho takhle rozzlobeného, ani když čelil palbě, a nijak ho nelákalo pokračovat v hovoru na toto téma. Tohle chtělo pár dlouhých telefonátů - nejlépe předtím, než letadlo dostane rozkaz opustit atevský vzdušný prostor. Hanksová byla, ať si to přebíral, jak chtěl, skutečně mimo. Netušil, co se děje, věděl jenom, že Hanksová hleděla na to letadlo a že on, jakkoli otupělý sedativy, rozhodně není přehnaně urážlivý člověk.

Nebyli přátelé. On a Hanksová si nikdy nepadli do oka, ani na univerzitě, ani v kancelářích ministerstva zahraničí, ani na chodbách. Jejich kandidatury na úřad paidhiho podporovaly odlišné politické kliky. On vyhrál a stal se určeným nástupcem Wilson-paidhiho. Ona skončila jako náhradník, protože atevštinu zdaleka neovládala tak plynne - měla sice politickou protekci na ministerstvu, ale v technických záležitostech a nuancích jazyka ji převyšoval natolik, že se to prostě nedalo ignorovat.

Ale že by se s ním setkala tady, což bylo přímé porušení Dohody, a navíc začala vyvádět na veřejnosti - Bože, nevěděl, co do té ženské vjelo. Otřásl to s ním.

Asi nic nevěděla, stejně jako on - jedna část ministerstva vnitra jednala rychleji než Shawn Tyers na ministerstvu zahraničí stihl odvolat paidhi-nástupce. Možná to zkoušel dnes odpoledne.

Nebo, což bylo možné při každé krizi mezi atevy a lidmi nebo atevy a atevy, se mohlo telefonní spojení mezi Mosfeirou a pevninou přerušit. Několikahodinový výpadek telefonu nebyl ovšem žádná omluva pro to, aby Hanksová takhle vylétěla; především v takových situacích měl paidhi používat hlavu. Bren neměl Hanksovou rád, ale nikdy ji nepokládal za úplného hlupáka.

Ruka ho bolela, jak se otřel o zeď. Dneska prostě na fyzické ani mentální konfrontace nestačil. Baniči se zjevně přestal ovládat - to bylo poprvé - Hanksová vybuchla; a co víc, její stráž byla osobně pokárána, veřejně zostuzena a přebita vyšší hodnotí. Tohle se s atevskou loajalitou nedělalo. Do takových situací jste se je snažili nedostávat.

Když mezi atevy vypukla krize - a Bren se bál, že právě to je důvod pro jeho náhlé povolání zpátky do služby - když něco otřese samotnými základy atevské vlády, není ta pravá chvíle, aby své nástupnici vysvětloval protokoly, především, když ona jeho veřejně napadla a postavila svou nízce postavenou stráž proti jeho, zapůjčené samotným Tabinim. Takové chování si zasluhovalo nahlášení a důraznou důtku.

Ale nejdřív se musel telefonicky spojit s Tabinim i s Mosfeirou a dostat Hanksovou pryč. Přece kvůli ní mohli odložit odlet. Mosfeirská letecká nepřevážela nic důležitějšího než paidhiho a paidhi-nástupnici a letadlo mohlo klidně čekat na letišti, dokud se Hanksová nedostaví.

Vystoupil z vlaku teprve před minutou a už musel vyřídít dva telefonáty, kvůli Hanksové a ostraze. Bože, jak rád by se vrátil do svého bytu, pohodlného malého apartmá na dolní terase. Byla tam jeho postel, sluhové, se kterými dokázal jednat -

A dveře do zahrady; dveře, které se díky paidhiho kritickému a kontroverznímu vzestupu v řadách atevské společnosti proměnily v příliš velké bezpečnostní riziko.

Tohle Brenovi prolétlo hlavou, když výtah náhle zastavil a indikátor podlaží neukazoval 1., tedy veřejné patro, ale 3.; nejlépe střežené místo nejen v Bu-javidu, ale na celé pevnině.

2

Podle Brenova názoru rezidence Aitigeiniu postrádala půvab jeho pokoje na dolním nádvoří u zahrady - jenže termíny jako "půvab" se na palác daly jen stěží aplikovat.

Jak ho Jago informovala, služebnictvo čítalo padesát osob. Padesát sluhů, jen aby tohle místo udržovali.

Možná to bylo velkobarokní. Rozhodně extravagantní.

Skříně a stoly byly pozlacené a postříbřené.

Nástěnné malby nevyčísitelné hodnoty. Zlacené rytiny. On chtěl přece jenom obyčejnou postel. Nějaké místo, skříň, pohovku, kde by si sedl, cokoli, jen aby ho ta ruka už nebolela.

"Nadiin," řekla žena, která se s nimi setkala v předsíni a uklonila se, "nand'paidhi. Jmenuji se Saidin a velím zdejšímu služebnictvu. Vítejte."

"Nand' Saidin," zamumlal Bren a ze zvyku jí úklonu -i přes tu ruku v pásce - vrátil. Zjevně se jednalo o důstojnou osobu zachovávající veškeré dekorum, kterou nevyvedl z míry ani člověk coby host. "Velice lituji, že tu ruším váš personál. Velmi vám děkuji za vaši zdvořilost."

"Naši paní těší, že vám může poskytnout pohodlí, nand' paidhi. Chcete si prohlédnout komnaty?"

Baniči se zamračil a tázavě se na něj podíval - ale když vám někdo nabízí palác, jen stěží můžete odmítnout.

"Byl bych poctěn, nand' Saidin. Děkuji."

"Kdybyste byl tak laskav," zamumlala Saidin a vykročila napřed. Bren šel za ní, Baniči a Jago v těsném závěsu. Saidin byla štíhlá žena středního věku; její kabát byl z bezového brokátu, pantofle, jak velela poslední móda, ve stejném provedení. Copánek měla prostý, s růžovými a zelenými stuhami v heraldickém stylu, známka staletí služby aristokracii. Byla jednou z těch služebných, které se do celoživotní služby jedné rodině už narodily - a možná byla s dotyčnou rodinou i příbuzná, byť neoficiálně. Bren znal ten typ - taková žena, pomyslel si, si zaslouží úctu jak pro místo, které zastává, tak pro svou oddanost příbytku, který opatruje.

"Toto je vnější část, nand' paidhi, která slouží pro všechny formální příležitosti; je tu výstavní jídelna, přijímací salon, stanice ostrahy - ovšem modernizovaná... Vnitřní místnosti jsou hlavní ložnice, každá s vlastní koupelnou. Všechny ložnice vedou do kruhového salonu, který obklopuje soukromou jídelnu..."

Ručně tkané koberce a záclony šité jehlou a nití. Paidhi nemohl být, už kvůli své práci, kulturní analfabet, takže ty oblasti jeho mozku, které nebyly zaneprázdněné etiketou, bezpečností a živočišným instinktem udržování rovnováhy, poctivě zpracovávaly všechny nuance regionálních a dobových vzorů kolem něj. Mosfeira dovážela ruční i umělé látky, a některé byly velice drahé, ale od něčeho takového byl na celém ostrově jediný exemplář; ve skleněné vitrině v Muzeu války.

A v tomto bytě, daleko extravagantnějším, než měl sám Tabini, se po takových kobercích šlapalo. Když se Bren v přijímacím salonu, vedle vstupní haly podíval z průzračného okna, skrz nesmírně cenné záclony vyšívané zmatnělým zlatem, uviděl totéž, co mohl vidět Tabini - jeho nový soused: taškové střechy historického Starého města rozprostřené pod úpatím kopce, modré pohoří Bergid - sotva viditelné pod šedými, těžkými bouřkovými mraky. V průvanu, který táhl dovnitř otevřenými okny a skrytými klimatizačními mřížkami, byl cítit déšť. Bren se nedávno ocitl v odlišném klimatu a provincii a měl pocit, že léto už dávno skončilo, ale teď se mu zdálo, jako by přeskočil několik měsíců a dostal se do dalšího jara, do dalšího světa, vzdáleného ne dny, ale měsíce.

Paidhimu se poněkud točila hlava. Vzato kolem a kolem, vedl si překvapivě dobře. Nelitoval, že souhlasil s prohlídkou. V posledních dnech si začal uvědomovat bezpečnostní opatření - dokonce jimi teď byl přímo posedlý. Chtěl vědět, jak je to tu rozložené, kde jsou dveře vedoucí ven, a jestli kroky z jednoho směru znamenají s jistotou sluhu a z jiného možného vetřelce.

"Jsou tu i další dveře ven?" zeptal se. "Třeba pro odnášení nádobí?"

"Všechny východy vedou do haly," řekl Baniči. "Velice bezpečné."

"Začátkem tohoto století tu došlo k rozsáhlým úpravám," dodala Saidin. "Povšimněte si však, že nový kámen i dřevo dokonale ladí s původním. Lord Sarosi osobně našel starý dům, který momentálně dodává kámen i pro další bu-javidské restaurační práce, včetně nového západního portiku..."

Zbytek prohlídky Bren už skoro nevnímal - salon, solárium, ložnice, jídelna. Služky - celý personál, zdálo se, tvořily ženy - se nenápadně objevovaly a mizely, na tiché pokyny své šéfové otvíraly a zavíraly dveře, rozsvěcovaly a zhasínaly světla, ometaly imaginární smítka z kredence a narovnávaly damaškový kobereček s třapci - devětačtyřicet dalších, převážně neviditelných služek, nepochybně příznivý počet pro střežení historických rodinných komnat a udržování dekoru i přes přítomnost člověka.

A všechno svědčilo a tom, že dotyčný dekor je podložený matematickými výpočty - Bren se naučil odhalovat ho ve všem, včetně barvy a počtu suchých květů v častých, obrovských kyticích.

Každá míra toho místa byla nepochybně příznivá pro rodinu dámy, až po kruhovou figuru baji-naji umístěnou v krásně vyzdobené formální jídelně. Štěstěna a náhoda, chaos v samém středu místností pevně spoutaných čísly.

Pokoj se začal točit kolem tohoto středu a paidhi, ve svém soukromém omámení na pokraji bolesti, náhle zadoufal, že neomdlí na starožitný koberec. Momentálně se už zajímal jen o ložnici pro hosta a o postel, kterou mu slibovali. Měla přijít na řadu teď -

Vstoupil hned za ladnou madam Saidin. Místnost měla neuvěřitelné rozměry; ložní prádlo bylo ze stříbrného saténu, zlatý přehoz, pozlacená kostra spočívající na pozlacených heraldických tvorech - ta postel by stačila pro něj a půlku mosfeirského ministerstva zahraničí. Ten přehoz, jak říkala Saidin, byl přesnou kopií přehozu z osmapadesátého století, který byl na posteli, když posledního obyvatele této místnosti, lorda z devětapadesátého století, potkal předčasný a zřejmě dost ošklivý konec,

Po tomto incidentu rodina přestala ložnici používat, nicméně její čísla byla změněna, aby se odstranily nešťastné vlivy - dva prádelníky z modrého dřeva s přesně vypočtenými rozměry zajistí, jak si paidhi může být jist, harmonii obyvatele.

Kdyby paidhi chtěl, vrchní služebná mu s radostí sdělí přesná čísla.

Šest ložnic pro hosty, kromě jeho vlastní, každá s vlastní koupelnou; chodby s bezpochyby šťastně uspořádaným nábytkem. Neměl rozhodně v úmyslu zpochybňovat atageiniskou soudnost a toužil zůstat a dokázat, že v posteli opravdu nestraší, ale na následující místnosti byla laskavá služebná zjevně velice hrdá. "Nejpůvabnější oblast v domě, soukromá rezidence lady Damiri," řekla měkkým hlasem. Paidhi ji prý nepochybně využije při své práci. Lady Damiri se totiž rozhodla - což nemělo v historii obdoby - zpřístupnit svému lidskému hostu dokonce i svou osobní knihovnu a obývací pokoje. Bren neměl chuť Saidin odporovat; docela dobře mohla mít strach, že člověk bude házet po kobercích ohlodané kosti a nechávat na porcelánu bacily.

Bylo jasné, že bude na obtíž zdejšímu služebnictvu, honosnému služebnictvu dámy z významného rodu. A chtěl hned na začátku udělat dobrý dojem - věděl, že budou hlášení a klepy, i kdyby to mělo být jen v rámci rodiny Atageiniů.

Bylo to bezpečnostní riziko, o kterém se Baniči nezmínil, ale nepochybně ho vzal v potaz. Poslední, co by chtěl Bren udělat, bylo znepřátelit si služebnictvo.

A tak prošel stříbrnými dveřmi do obývacích pokojů nepřítomné dámy, do knihovny s knihami od podlahy ke stropu (jak Bren viděl, byla to velmi vybraná sbírka kladoucí důraz na zahradnictví), a přes chodbu do malého, vykachličkovaného solária, opět s výhledem na město a hory. Nádherně vyřezávané dveře s okénky vedly na balkon, který, jak se zdálo nijak nenadchl Baničiho a Jago. Nepochybně ho postavili dávno předtím, než Cech vrahů začal používat dalekonosné pušky.

Takové myšlenky se líně převalovaly v paidhiho mozk, spolu s ostrou touhou po jeho pohodlném, tichém apartmá v zahradě a horečnatými úvahami o dámě, která tu žila - samé knihy o květinách, ale žádná zahrada.

Měl by Damiri doporučit svou zahradu na nižší úrovni. Ona mu nabídla pohostinnost. On jí mohl ukázat půvabné místo, které během svého bohatého a odloučeného života (to kvůli bezpečnosti) pravděpodobně nikdy nenavštívila. Jak tak paidhi přemýšlel, začala se mu točit hlava a vážně by si raději sedl, než aby pokračoval prohlídkou jídelny pro snídaně. Byl si jistý - Baničimu a Jago všechna čest - že dostal ten nejlepší a nejbezpečnější pokoj pro hosty.

Historická postel mu plně vyhovovala. Knihovna a soukromé solárium ho nadchly. Nedokázal vydržet detailní prohlídku ostatních zdejších divů - a že jich bylo pozeňhaně - přestože jindy by o ně měl zájem a dostatečnou výdrž. U vchodu do solária stála židle. Bren si sedl. Srdce mu bušilo a v hlavě si přeměřoval vzdálenost ložnice. Nebyl si jistý, že to zvládne.

"Nadi Brene?" zeptala se Jago, když jejich průvodkyně zaváhala.

"Pěkná židle," vydechl a pohládl brokátovou opěrku. "Velice pěkná židle. Velmi pohodlná. Budu velmi potěšen, pokud budu moci pracovat v této místnosti. Prosím-vyřídíte mě nejlubší díky lady Damiri, že mi věnovala tak laskavou - tak velmi - mimořádnou pohostinnost. Velice lituji jejího nepohodlí. Ale já nemůžu -" Slova mu nešla na jazyk. "Já nemůžu - nezvládnou dnes nic formálního. Prosím, vyřídíte Tabini-aijimu můj úmysl - být zítra v úřadě. Jenomže dnes - bych chtěl svůj počítač. A postel. A telefon."

"Oba tu zůstaneme, nadi," řekl Baniči. "V těchto prostorách. Budeme vás střežit. Vyřídíme vaše zprávy." Všichni se nad ním tyčili, černá stěna efektivnosti a nesmiřitelné pohostinnosti, která jako by blokovala denní světlo. "Tano bude ve strážnici a v malém apartmá u hlavního vchodu. Už se stěhuje - dorazil i s vaším kufrem. Vaše věci budou v prádelnicích. Alginí bude ve strážnici s ním, jakmile se vrátí z nemocnice - to bude asi za jeden dva dny."

"Doufám, že to není vážné..."

"Škrábnutí a pohmožděniny. Je v naprostém pořádku."

"To jsem moc rád." Hlava se mu točila. Opřel si bradu o pěst, loket na opěradle, aby zaměřil střed rotace okolního prostředí. Bylo to někde poblíž Jago. "Byl jsem moc rád - moc rád, že jste přišli na letiště. Děkuji. Neměl bych -"

-důvěru, to málem řekl. Špatná autocenzura. Teď se zamotal do větné skladby. " - takovou spolehlivost na cizince." Propána, nebyl si jistý, jak tohle vyznělo. Možná právě urazil Saidin a všechny její podřízené. Už si nepamatoval, jak ta věta začala.

"To vůbec nevadí," řekl Baniči. "Jago a já se usadíme v červeném a modrém pokoji, ty jsou nejbližší vašemu. Souhlasíte?"

"Jistěže." Nechápal, jak se Baniči udržel na nohou: Baniči byl sám raněný, během prohlídky bytu mírně kulhal, ale držel se, protože takový prostě Baniči byl, zatímco paidhi -

"Nadi Brene?"

Místnost se točila a točila. Na okamžik zavřel oči, dokud se točit nepřestala, a roztřeseně se nadechl. "Nadiin," prohlásil, rozhodnutý vyjasnit některé detaily - jako třeba co se vlastně dělo a proč ta mimořádná bezpečnostní opatření, "můžete mi k mé situaci ještě něco povědět? Je tu nějaká hrozba, potíže, vedou se o něčem spory?"

"Všechno dohromady," odpověděla Jago.

"Týká se to té lodě nad našimi hlavami?"

"Mezi jinými podružnostmi," řekl Baniči. "S lítostí vám oznamuji, nand' paidhi, že Tabini-aiji vás musí vidět, jakmile to bude možné. Vím, že byste šel raději do postele, ale takové jsou naše rozkazy. Vysvětlím mu, jak jste vyčerpaný a jaké máte obtíže - možná přijde on sem."

"Jaké podružnosti? Jaké? Co jsem odletěl, nedostal jsem žádné zprávy."

"Hasdrawad a tašrid. Loď. Nand' Deana."

Hasdrawad a tašrid, to by pochopil. Měly nouzové zasedání. Věděl, že svou řeč před nimi může odložit, dokud nebude v pořádku. Loď. To bylo jasné. Věděl, že to je ten důvod, proč aiji tak nutně potřebuje jeho přítomnost a tlumočnické schopnosti. Ministerstvo zahraničí tvrdilo, že stav událostí je "choulostivý". Ale -

"Aiji tuto osobu, Hanksovou, nepřipustil k audienci," řekla Jago. "Neuznal ji coby legitimní náhradu."

"Ovšem," dodal Baniči, "některé osoby se s Hanks-paidhi setkali. Tabini si o tom s vámi přeje co nejdříve mluvit. Do hodiny, je-li to možné."

Bren myslel, že nemá vůbec žádnou energii. Domníval se, že už mu nezbývají žádné rezervy.

Ale při myšlence, že Hanksová obsadila jeho úřad, na vlastní pěst se setkávala, jak Baniči naznačoval, s bůhví kým, vyjadřovala se k otázkám, kterým se on vyhýbal, protiřečila tomu, co už dohodl - a navíc uprostřed téhle krize - Tohle by telefonem nevyřešil. Musel vědět, co se stalo mezi Hanksovou a Tabinim, než začne volat na Mosfeiru a zuřit. "Rozhodně musím s Tabinim mluvit," řekl. "Ihned. Půjdu tam." Pokoj se stále točil, ale teď Bren jasně viděl, na co se zaměřit.

Jako přízrak na nebi - který zpochybňoval celou Dohodu.

Jako ženská, která měla neustále slabé výsledky v kultuře a psychologii, která přežila rozřadovací proces akademické komise a dosáhla hodnosti zástupkyně paidhiho jen proto, že měla vysoce postavené přátele na ministerstvu vnitra. A díky nějaké vysoké hře, tím si byl jistý, se dostala do situace, která byla pro nováčky zatraceně špatná.

"Uvědomím aijiho," řekl Baniči.

3

Tabiniho byt se nacházel doslova a do písmene vedle jeho. Tvořila ho prostřední ze sedmi historických rezidencí na tomto patře a pro Brena to rozhodně nebylo neznámé území: mladý paidhi a stejně tak mladý aiji, kteří se oba ocitli ve svém úřadu ze dne na den - díky náhlé smrti Tabiniho otce a stejně náhlé rezignaci Wilson-paidhiho - se tu setkávali v soukromí, mimo dosah politiky. Smáli se spolu a diskutovali mnohem snáze, než by se jistým skupinám na obou stranách průlivu líbilo. Oba byli vášniví sportovci - on lyžoval a Tabini lovil; oba byli svobodní muži s náročným povoláním - ale on měl Barb a Tabini se utíkal k Damiri a oba si porovnávali poznámky.

Nespočítal by, kolikrát se tu setkali. Bylo to sotva pár dní, co spolu byli na dovolené - lovili v kopcích u Tabiniho venkovského sídla v Taibenu a Tabini ho učil střílet na terč, i když to technicky vzato představovalo porušení Dohody; na pevnině u sebe lidé nesměli mít za žádných okolností zbraň. Večer sedávali u krbu v klidném domě, těšili se na zítřek a vzájemně si svěřovali své grandiózní naděje ohledně budoucnosti lidsko-atevských vztahů: společný vesmírný program; přímý kontakt mezi oběma druhy v obchodních městech, což mělo skromně začít výměnou studentů počítačových věd -

A zatímco jejich ozbrojení strážní popíjeli čaj a tiše se uchýlili do haly, oni dva se stáhli do malého salonku u vchodu do rezidence; když ho Tabini viděl, hned nařídil, aby salonek otevřeli. Paidhi, prohlásil Tabini, by už neměl být nucen udělat ani krok.

Byla to útulná místnostka, kterou dokázal zvládnout jediný sluha, pomenší Eidi, jako vystřižený z nějaké knížky. Pravděpodobně to byl licencovaný vrah a nepochybně měl v ostraze vysoké postavení - aspoň Bren si to vždycky myslel. Teď naléval čaj a servíroval tradiční sladkokyselé oplatky.

"Děkuji, že jste přišel," řekl Tabini. Protokol šel stranou. A v tu chvíli se ve dveřích objevila Damiri.

"Nand' paidhi," řekla a nabídla mu ruku. Bren se začal škrábat na nohy, aspoň tolik jí jako své hostitelce a Tabiniho oficiálnímu hostu dlužil.

"Ne, ne, prosím, nevstávejte, nand' paidhi. Jsem tak potěšená, že jste přijal mé pozvání. Udělala vám Saidin pohodlí?"

"Zajisté, nai-ma. Velice, velice vám děkuji. Taková pohostinnost mě až zaskočila."

"Je mi ctí," řekla a nabídla mu svou ruku. Sevřel ji, ale zůstal ve střehu - byl pochopitelně společensky v nevýhodě, protože nevstal, takže ona si mohla dovolit být velkorysá. Dáma, kterou Tabini uznával - jak tomu atevové říkali - nebyla ani "hodná holka" ani nějaké třetídlo, to ona udávala tón setkání, mluvila sama za sebe a ne za Atageinie. Bren netušil, jaký názor mají na její pohostinnost oni.

"Doufám, že vaše velkorysé služebnictvo nebudu příliš obtěžovat, daja-ma. Prokázala jste úřadu paidhiho mimořádnou službu." Dal si dobrý pozor, aby použil slovo "úřad", aby nepřikládal její pohostinnosti žádný osobní význam. Byla to instinktivní diplomatická reakce a dámě se, jak se zdálo, zalíbila.

"Aijiho host je i mým hostem," řekla, mírně se uklonila jemu a Tabinimu a po několika tichých slovech prohozených s Eidim odešla.

"Ujistěte ji, prosím," řekl Bren, "že nad ubytováním skutečně nevycházím z úžasu. Přisahám, že budu opatrný."

"Velice se o vás zajímá," řekl Tabini, aniž by nějak naznačil, zda Damiri zkoušela jeho trpělivost, odporovala jeho otázkám, nebo jednala s jeho tichým souhlasem. "Musím vás varovat, ona si se svým služebnictvem velmi dobře rozumí. Ale je to čirá zvědavost."

Možná to byl signál. Určitě varování. "Pak doufám, že o mně budou říkat dobré věci."

"Nepochybně. Není vám zima? Dnes odpoledne jsme tu měli studenou frontu. Jeden klidně může zapnout topení."

"Ne. Vůbec ne. Je tady docela příjemně. Děkuji, aiji-ma."

"Bolí vás něco?"

"Trochu. Mám horečku. Ale myslím, že je to normální."

"Velmi se mi ulevilo, když vidím, že jste v pořádku, nadi. Ani si neumíte představit, jak."

"Měl jsem zůstat v Šejidanu, aiji-ma. Vůbec jsem netušil, že se chystá něco takového. Opravdu si přeji, abyste mi to řekl. Zůstal bych a okamžitě promluvil k hasdrawadu."

"Chtěl jsem, aby vás léčili vaši lékaři. Takže jsem vás musel poslat na ostrov. Ale velmi jsem se obával, nadi. Přisahám, že jsem měl obavy, dokud jsem neuslyšel, že vaše letadlo je v bezpečí našeho vzdušného prostoru."

"Aiji-ma." Tabiniho vyjádření osobních starostí ho trochu překvapilo a dokonce dojalo - ale mentálně i fyzicky se držel zpátky. Už proto, že byl rád, že je zpátky a musel brzdit tuhle lidskou reakci, která o ateveských motivech neřekala naprosto nic.

Jako - jestli Západní asociace kolem Tabiniho pevně drží.

Jako jestli ve východních oblastech, kde byl Tabini politicky nejzranitelnější, stále panují nepokoje. Před pouhými dvěma dny tam padaly bomby, což on mohl osobně dosvědčit - a ty bomby zabily muže, které znal. Doposud nevěděl, jak to vlastně dopadlo, nebo jestli lordi provincií zareagovali na Tabiniho silný tah a přeběhnutí některých lordů na jeho stranu tím, že by se stáhli a vyčkávali. Doufal, že ano.

Přeběhnout mohli i Atageiniové, ale neměl žádné informace o tom, jestli lady Damiri riskuje vraždu ze strany vlastní rodiny za to, že se otevřeně postavila na stranu Tabiniho, proti kterému její asociace původně stála a pak ho velmi chladně podporovala. Ani o tom, jestli její rodina souhlasí s tím, že v posvátných místnostech, kudy kráčela atageiniská historie, ubytovala člověka. Měl podezření, že jeho zlomené rameno mělo cosi společného s atageiniskými podezřeními ohledně Tabiniho.

A zeptat se nemohl. Neodvažoval se ptát, dokud nebude vědět víc. Na některých zdvořilostních konvencích mohl záviset jeho život.

"Ta loď nad námi," začal Tabini.

"Ano, aiji-ma?"

"Mosfeira si s ní povídá. Jaké jsou zprávy?"

"Pouze tolik, aiji-ma, že nikdo nepochybuje o tom, že se jedná o stejnou loď, která nás sem dopravila. Kde byla sto sedmdesát osm let - to je vážná otázka. Někdo na Mosfeire na ni možná umí odpovědět. Já ne."

"Kde myslíte, že mohla být?"

"Aiji-ma, vše, co vím je to, co mě od dětství učili; a to je, že se vydala pátrat po šťastných naváděcích hvězdách, aby zjistila, kde jsme."

"To je snadná otázka. Tady je tady."

"Oni to vidí jinak. Tedy pokud já vím. Ono je to mnohem složitější, ale přiznávám, aiji-ma, že jako student jsem loď zdaleka nestudoval tak pozorně, jak bych měl. Prostě jsme neočekávali, že by se někdy vrátila."

"Aha. A co si myslí lidé, kteří o tom teď debatují v nejvyšších mosfeirských úřadech?"

Na tyhle otázky Bren neuměl odpovědět. Co víc, aiji na ty odpovědi ani neměl nárok. Paidhi už z principu nepodával informace o mosfeirské vnitřní politice ani o debatách, které tam probíhaly. Oficiálně takové informace podávat neměl a aiji se ho na ně podle Dohody ani neměl ptát.

"Tabini-ma, víte, že na to vám odpovědět nemohu."

Tabini uchopil svůj šálek a balancoval v prstech křehkým porcelánem. Atevové měli zlaté oči. Tabini také, ale ty jeho měly bledší odstín. Někteří tvrdili, že je to znamení smůly jeho otce. "Brene-ji, ať už na to můžeme nebo nemůžeme odpovědět, ať už můžeme cokoli slíbit, řada věcí se teď změní, mezi vámi na Mosfeire a námi na pevnině. Není to snad realistický předpoklad - že změna je nevyhnutelná? A já se ptám paidhiho, který má překládat mezi lidmi a atevy, kterým směrem směřují proudy."

V místnosti bylo velké ticho, pouze z haly se ozývaly hlasy. Bren se pokusil nadechnout. Nic víc. O těchhle věcech nepřemýšlel, ne tak, jak potřeboval. Příliš ho zaměstnávala bolest. A hvízdající kulky.

"Tabini-ma, Dohoda vytvořila paidhie jako poctivé zprostředkovatele pro obě strany. Nebo snad ne?"

Tabini uskl čaje. "A pro kolik stran, nadi, můžete toho poctivého zprostředkovatele dělat? Máme tu teď tři strany - nebo jsou pořád dvě?"

"Doufám, že vám na to dám odpověď."

"Ale na tak prostou otázku by snad paidhi odpovědět mohl. Zkusíme tuto: řídíte tu loď? Anebo ta loď řídí vás?"

Brenovi proudiv v žilách adrenalin. Když se vrátil na pevninu, vsadil na Tabiniho doslova a do písmene svůj život. A věděl, že v tomhle stavu se s ním přit nemůže. Měl si vzít další prášek proti bolesti, naléhavé setkání nebo ne, a jít do

postele, kam patřil.

"Nand' paidhi? Mně to přijde jako rozumná otázka. Myslíte, že nejsem rozumný?"

"Nedávno mi zlomili rameno, Tabini-ma, zbili mě atevové, kteří si mysleli, že můžu paidhiho využít nebo ho přinutit říkat věci, které by mohli využít. Já jsem jim vzdoroval. Já -" Musel položit šálek. Ruka se mu příliš třásla. "Vám i Mosfeire bych špatně posloužil, kdybych do věcí, které vám nebo jim říkám, vkládal svoje nepřesné interpretace spěšně utvořených - a možná neinformovaných - názorů nějakého úředníka. Především, kdybych já sám měl tak málo informací jako teď, aiji-ma. Aiji, se kterým jsem jednal, je příliš moudrý muž, než aby ničil mou hodnotu."

"Ach, lichotky, Brene-ji. To u vás není obvyklé."

"Má jediná hodnota, Tabini-ma, spočívá v poctivosti. Já stojím mezi. Dopravuji vaše zprávy na Mosfeiru. Poté, co dostanou zodpovědná místa dostatek času na rozmyšlenou, sdělím vám jejich odpověď. Ale o probíhajících debatách, vašich ani jejich, informace nepodávám. Ani o debatách na lodi. A Tabini-ma, uvažte, že jsem byl několik dní mimo proud informací, několik hodin v narkóze, dostal jsem sedativa a nemám teď úplně jasnou hlavu. Za takových okolností můžu jenom - jenom stát za přísnou interpretací Dohody. Stydl bych se dát vám radu, pokud bych si nebyl jist, že je nejlepší - nebo ještě hůř, špatně vás informovat."

Atevové dávali city najevo jen vzácně. Tabiniho tvář byla nehybná jako maska, ale byla to maska o něco soucitnější. A ano, Tabini dokázal využívat svůj šarm, když potřeboval.

"O vašich zraněních vím. Požádal jsem o váš návrat, Brene-ji, protože jsem přesvědčen o vaší dobré vůli, spoléhám na vaši upřímnost, a naléhavě potřebuji vědět, dřív než budu dělat nějaká rozhodnutí, co ta loď říká, a co Mosfeira říká jí. Potřebuji varovat předem, co se Mosfeira rozhodne udělat, aby mě to nezaskočilo. Víím, že to možná narušuje text Dohody, ale kolaps Asociace by znamenal konec Dohody a nic by pak nebylo jisté. Věřte mi, jsme tady uprostřed krize a, Brene-ji, musím vám zdůraznit, že to nejsem já, kdo si tu hraje s Dohodou, když mi Mosfeira pošle dva paidhie."

"To je běžný postup, když nejsem ve službě. A nemohli se mnou několik dní navázat kontakt. Nemůžete je přece vinit -"

"Vím o té scéně dole. Tvrdila, že jede na letiště, ale přitom neměla cestovní povolení ani prověření. Zjevně měla v úmyslu veřejně vás konfrontovat a zavdat příležitost k pomluvám."

"Pokud chtěla ukázat rozkol v úřadu paidhiho, obávám se, že se jí to podařilo."

"Ano, to se jeden obává. Brene-ji, s radostí bych ji na to letiště dopravil i s ostrahou; klidně bych ji poslal přes průliv na pramici, kdybych se neobával, že bych tím zhoršil vztahy s Mosfeirou."

"Žádám vás, abyste jí vydal cestovní povolení, aiji-ma."

"Opravdu? Dohoda říká, že bude paidhi. A když mi tedy neodpovíte na otázky o jejich úmyslech, řeknete mi aspoň, kdo vlastně jste? Jste pořád v úřadu, nebo ho převzala ta ženská? Souvisí její přilet s vaší nepřítomností -nebo s objevením té lodi na našem nebi? Chápete, kam tím mířím, Brene-ji? Kdo teď řídí vaši vládu a koho ta žena zastupuje?"

Bren zatajil dech, jak si srovnával všechna vodítka - nebyl si jistý, že má všechna. "O žádné změně vlády nebo její politiky mi není nic známo. Ale přiletěl jsem rovnou z nemocnice. A nemám jasnou hlavu, aiji-ma. Někdo mi možná o Hankové něco říkal. Já - jenom - nemůžu si to vybavit. Já - si nemůžu - vzpomenout."

"Ten den, kdy jste odjel do Malguri, vám vláda poslala zprávu do kanceláře a požadovala odpověď. Vy jste tu přirozeně nebyl. Následovaly další zprávy. Jeden hádá, že taková naléhavost nějak souvisela s tím příznakem na obloze."

"To ano - vskutku - myslím, že ano, aiji-ma."

"Třetího dne požádalo o přistání letadlo s tou ženou na palubě. Viděli jsme, že nás čekají dotěrné otázky o tom, kde se nacházíte, takže jsme požádali o ten rozhovor pro televizi, abychom měli -"

"Moji nahrávku?" Když mluvil aiji, nepřerušovali jste ho. "Promiňte mi, aiji-ma."

"Bylo to užitečné," řekl Tabini. "Jeden zjišťuje, že televize, kromě jiných rouhačských možností, umí hrát zajímavé hry s časem, s měřítkem, s čísly obecně. Dábelské zařízení. Skříňka s iluzemi. Ale utišilo to nějaké obecné pochyby o vašem zdraví. A navodilo to představu, že jste svůj úřad nikdy neopustil. - Ale vy se vyhýbáte velmi závažné otázce, Brene-ji. Poslali vás zpátky jen proto, aby tím utišili moje požadavky - nebo máte skutečnou autoritu?"

"Většina mé autority, aiji-ma, je dána prostým faktem, že hovořím jazykem hlavní atevske Asociace, a stejně tak prostým faktem, že jsem tu na vaše pozvání a že jste se se mnou rozhodl jednat. Předpokládám, že se mnou jednáte."

"To je pravda."

"Jednal jste vůbec s Hankovou? Došlo k dohodě? Probíhají nějaká jednání? Jsou na jednacím stole návrhy?"

"Jednala s takovými, jako je Taigi a Naijo. S každým zatraceným potenciálním spiklencem v Asociaci - možná. Se mnou - ne."

To byla strašná zpráva. "Ale přece se s vámi pokoušela setkat."

"Mám snad uznat takového vetřelce? S tou ženou jsem jednal jen jednou, a řekl jsem jí, ať vyřídí Mosfeire, že vás mají hned poslat zpátky nebo že ji nechám zastřelit. Jak to vypadá, zřejmě tu zprávu předala věrně."

Bože - to byla mosfeirská instinktivní reakce. Jenže tohle nebyla Mosfeira. Tabini ji opravdu mohl nechat zastřelit. A jestli jí tím vyhrožoval - kdyby ho neuposlechla, tak by to jednoduše musel udělat."

"Musím zažádat o její bezpečí," řekl tiše. "Prosím, aiji-ma."

"To paidhi žádá? Nemáte snad podporu Dohody?"

"Domnívám se," řekl, s vědomím, že je na pokraji porušení pravidel ministerstva i Dohody, "že pokud mě poslali lidé, kteří mají autoritu na Mosfeire, pak mě poslali v souladu s vaší žádostí, a tudíž pokud ode mě obdrží zprávy, budou vědět, že je to věrný a přesný překlad vašich zpráv. Nemyslím, že by mě pokládali za zkorumpovaného nebo neschopného člověka. Logicky vzato, aiji-ma, pokud se rozhodnete jednat se mnou a ne s ní, co mohou dělat? Někaké spojení s vámi mít chtějí."

"Mohou mě zprávy ignorovat."

"Ne, aiji-ma. To nemohou. To, co si atevové myslí a co dělají, je nesmírně důležité."

"Tak proč tedy vůbec poslali tuhle Hanksovou? A proč ta naslouchá nepřijatelným osobám?"

Hrál o čas. "Je to má legitimní nástupnice. Když jsem byl pryč -"

"Je to hloupá ženská."

"Aiji-ma, na Mosfeire se jasně domnívali, že nejsem, ať už z jakéhokoli důvodu, v zaměstnání, a věděli, že situace je velmi choulostivá. Je možné, že ji poslali výhradně z dobré vůle, jako nejlepší náhradu pro případ, že by se mi něco stalo - třeba vražda ze strany nějakého opozičního hnutí -"

"Museli vybrat hlupáka?"

"Jen velmi, velmi málo lidí hovoří vaším jazykem; a pouze tři v něm dokáží myslet."

"Pouze dva. Vy a Wilson-paidhi. Tahle ženská nemyslí." Tabini byl opravdu rozzlobený. To bylo jasně patrné. A v sázce bylo mnohem víc než jen život Hanksové. Nebo jeho samotného.

"Je možné - je možné, aiji-ma, že až si bude ministerstvo vnitra jisté, že jsem v dostatečně dobrém stavu, abych mohl dál zastávat svůj úřad, tak ji odvolají. A pokud ne, doporučím jim to. To vás ujistí uji."

"Ta ženská se plete do naší politiky. Kde je v tom jaká inteligence, nand' paidhi? Je to záměrná snaha o porušení Dohody? Nebo teď lidi řídí nějaká další strana, která třeba některé věci neví?"

Byla to nesmírně nepříjemná otázka - i kdyby se týkala jenom ministerstva zahraničí; a Bren věděl, že Tabini myslel něco víc. Když byla na obloze ta loď...

Co hůř, paidhi mu nemohl dát jasnou odpověď. Ministerstvo zahraničí označilo hovory s lodí za choulostivé. "Velmi jasně vyjádřím zodpovědným stranám vaši nespokojenost, aiji-ma. Mezitím, prosím, neodstraňujte ji silou. Dovolte mi, ať to zařídím sám. Věřím, že to dokážu udělat bez potíží."

"Žádáte o velkou službu, Brene-ji."

"Já vím."

"A služby je třeba oplácet."

"I to vím, aiji-ma."

"Takže, co si tedy myslí v prezidentském úřadě?"

Bože, on byl vážně mimo. Tohle měl přece čekat.

A čas od času si mohl dovolit s Tabinim trochu překročit pravidla, udělat něco hrozně riskantního, když cítil pod nohama pevnou zem - když si oba byli jisti rozsahem a smyslem otázky.

A především když by upřímná odpověď mohla Tabinimu poskytnout uklidňující pohled do lidských myšlenkových pochodů.

"Aiji-ma, nic, co jsem se na Mosfeire dozvěděl - z oficiálních i neoficiálních kanálů - nezměnilo můj původní dojem: Mosfeira je vyvedená z míry - ne vyděšená, ale vyvedená z míry, a to přesně z týchž důvodů jako atevové. Tohle nikdo neplánoval. Souhlasím: žádná vláda nemá ráda překvapení. Mosfeira překvapená byla. Vy jste byli překvapení. A já myslím, že i na lodi jsou překvapení. Zanechali tu funkční stanici. Vrátili se do situace, kterou nemohli očekávat, a ke složitým politickým propletencům, které nemohou jen tak rozplést."

"A co to znamená? Jsou teď dvě lidské asociace nebo jedna? A je autorita na obloze - nebo na Mosfeire?"

Kritické otázky. Naléhavé otázky. A položil je vládce, který si nedokázal představit pevné geografické hranice. "Aiji-ma, jak to já sám chápu, tak - existují dvě autority, které kdysi byly jednou, nejsou vůči sobě nepřátelské a každá z nich má své zájmy, které chrání. Monitorovali jste vysílání. Jistě máte záznamy."

"Existují."

"Jsou zakódované?"

"Čísla a jména jsou velmi zřetelná. Předpokládám, že nám dokážete přeložit zbytek hlasových segmentů."

Nebylo to kódované; to byla úleva. S příslibem překladu si nebyl úplně jistý - ale Mosfeira přece věděla, že to umí, stejně jako věděli, že to umí Hanksová, když ji sem poslali: nebyli proti tomu, aby záznamy přeložil - a pokud ano a řekli mu to, nepamatoval si to.

"Zřejmě ano, aiji-ma. Přirozeně bych vše raději prokonzultoval s univerzitou -"

"Jestli Mosfeira vstoupí do asociace s lodí, povězte, kde by pak ležela vaše zodpovědnost?"

"Nevidím žádné okolnosti, za kterých by k něčemu takovému mohlo dojít."

"Já ano. Ale možná mám příliš bujnou fantazii."

"Lidské asociace jsou více a zároveň méně hierarchické než atevské." Napadla ho nepříjemná myšlenka. "A nejsou to biologické imperativy. Ví, aiji-ma, že je pro vás obtížné si to představit, ale na základě toho, co jsem nedávno zjistil, vám musím říci, že ohledně lodi necítíme absolutně nic z toho, co by na našem místě cítili atevové."

"Nepřesvědčil jste mě, nand' paidhi. Ujistí vás, že mnoho atevů už došlo k názoru, že tu nepochybně máme co do činění se sjednocenou lidskou autoritou. Když do toho vstoupí lidská biologie - přiznávám, že nerozumím. Ale vy říkáte, že existují dvě autority, oddělené v čase, a že mezi nimi není nepřátelství; toto nechápu."

Tady byla zase jedna z těch bariér - nedokonalé rozhraní. Atevské a lidské instinkty. Tabini nerozuměl, jednoduše nerozuměl tomu, že tu není žádné man'či, atevská obdoba loajality: instinkt, emocionální nutkání, aby se Mosfeira připojila k autoritě reprezentované tou lodí.

Vždyť loď přece vypadala silná, měla autoritu už v minulosti -

A stejně tak Mosfeira nemohla rozumět tomu, jak budou situaci chápat atevové. Tabini byl alespoň dostatečně zběhlý v rozdílech mezi atevy a lidmi, aby věděl, že jakkoli si může instinktivně myslet, že lidem rozumí, s největší pravděpodobností se mylí, nerozumí jim a nemůže rozumět, že bez pomoci paidhiho nikdy nedokáže správně předvídat lidské jednání, protože k tomu prostě není uzpůsobený. Průměrní atevové ale své myšlenky neanalyzovali: mysleli, co

mysleli, a pŭlka z toho byl instinkt.

Ale protože nedávno - velice nedávno - se paidhi-aiji zatoulal přes tuhle hranici, protože žil daleko od expertů přes dotyčné rozhraní, mezi obyčejnými atevy na venkově, a tam se s instinktivními reakcemi setkal, tak si alespoň uvědomoval, jak, a v jakých kritických bodech mu Tabini vychází vstříc. Tím se ovšem rozhraní měnilo a všechno, co paidhiin - jak se domnívali - věděli o atevách se bezděčně měnilo.

"Aiji-ma, jakkoli jste moudrý a vnímavý, nechci použít slovo man'či pro lidské myšlení, i když v tomto případě to téměř odpovídá, je to velmi blízko tomu, co Mosfeirané cítí k tomuto světu. Myslíme, že ten cit nás spojuje s atevy, ne s lodí. Jako man'či k této planetě."

Tabiniho bledé oči byly nečitelné a zamyšlené. Zřejmě ho tato myšlenka zaujala - víc z nich člověk vyčíst nedokázal.

A po dlouhé chvíli, kdy s podepřenou bradou o té myšlence přemýšlel, řekl: "Znovu - proč, nand' paidhi, vždyť říkáte, že takové emoce nemáte?"

Tolik tedy k porozumění. Cítil, jak se blíží horečnaté chvění. Bylo obtížné se soustředit. "Jedno proč vede k druhému. Měl bych jít spát, aiji-ma, a nechat vás zeptat se teprve potom, co si to promyslím. Prodělal jsem příliš mnoho, než abych bral odpovědi na lehkou váhu."

"A co tato odpověď, nand' paidhi? Vy mě tady lákáte ujišťováním a potom řeknete: nechodte za mnou."

"Aiji-ma, naše oddanost tomuto světu je prostě otázka emocí. Není v tom žádná logika. Prostě to tak je. Jako man'či, prostě to tak je."

"Říkáte, že nebyly žádné přípravy na to, aby loď obsadila stanici. Žádná - skrytá přítomnost tam nahoře."

"Vy přece na lidskou přítomnost tam nahoře nevěříte, aiji-ma."

"Ale vždyť tam přece lidé jsou, nemám pravdu? Prolétávají nad našimi hlavami."

"To je pravda."

"Takže. Povím vám to takhle: je to velice vážná věc, Brene-ji. Lidé, kteří se na nás řítí s paprsky smrti - to kdysi bývala špatná televize. A dnes se o tom spekuluje ve večerních zprávách."

Brenovi pomalu docházelo, jak jeho poslání na pevnině za posledních několik dní utrpělo: celá struktura důvěry byla - ne-li úplně pryč, pak tedy přinejmenším vážně narušená. "Před třemi dny, aiji-ma, bych přísahal, že chápu, čemu věří přičetní atevové. Teď - nevím. Minimálně vám ale mohu odpřisáhnout, že žádné smrtící paprsky nejsou."

"Myslíte na Mosfeire? Nebo na té lodi? Dohodou jste souhlasili, že nám předáte veškerou svou technologii, a to takovou rychlostí, abyste nezničili - co vlastně, naše životní prostředí? Náš kulturní vývoj? Pokud si vzpomínám, naše vlastní Vesmírná komise se radila o palivových nádržích v raketě pro vynášení těžkých nákladů a o odpalovacích zařízeních pro komunikační satelity. Tihle lidé budou myslím poněkud dále."

"Ano, aiji-ma," řekl pokorně Bren. "To asi budou."

"A předáte nám tedy i jejich technologii? Bojím se, že jsme zpátky u té otázky: jsou tito lidé součástí vaší asociace, a tedy vázáni Dohodou? Nebo nejsou? Hanksová neopatrně žvanila o rozšíření průmyslové základny. O hvězdách a o vzdálenosti mezi nimi - a o nadsvětelném pohonu, což, jak jistě víte, odporuje názorům jistých sekt a dokonce se jedná o kacířství."

Bren cítil, jak se mu točí hlava. Nedokázal pořádně myslet. NSP. Hanksová na vlastní pěst-

"Promiňte, Tabini-ma, nemluvila náhodou důvěrně - nebo -?"

"Důvěrně, jistěže. S lordem Geigim. A také mu řekla, že když teď technologie rychle pokročí, mohla by se zvednout cena ropy."

"Ach můj Bože."

"Božstvo?"

Bren byl tak vyvedený z míry, že zareagoval v ,mosfei' - z níž Tabini několik důležitých slůvek ovládal.

"Tabini-ma. Ta žena je -"

"- hlupák?"

"Naivní," dokončil slabě.

"Lord Geigi, jak jistě víte, je Determinista. S ohromnými zásobami ropy. Uráží jeho víru? Nebo mu slibuje tržbu - jak vy říkáte - pod pultem?"

"Z toho by jeden, kdyby byl Geigi, mohl být velice zmatený."

"Především, když uvážíte, že Geigi je těžce zadlužený. Což nechci, aby se dostalo na veřejnost. Ten muž je zoufalý."

"Bože," vydechl Bren a spatřil před sebou roztřesenou, nebezpečnou vizi - nejasnou komunikaci v rámci Asociace, nepokoj lordů, zmatenou numerologii. Někteří atevové teď věděli, že nadsvětelný pohon existuje. Bůh ví, jak daleko se ta zpráva roznesla. Determinističtí numerologové se o tom už určitě doslechli: nakonec astronomové a vesmírní vědci uslyší přenosy z lodě. Semeno, jak pravilo atevské přísloví, spatří slunce.

A pokud se neobjeví nějaká chytrá klička, s jejíž pomocí by Deterministé dokázali ten nepříjemný paradox vysvětlit, vypukne pravé peklo. Důležití lidé budou nazýváni lháři, uznávané autority a kulturně významné systémy budou svrženy nevyvratitelným faktem - a dost možná dojde ke krveprolití, protože tyhle skleněné stavby víry atevové podporovali vlastními těly - i životy.

"Já to s Hanksovou vyřídím"

"Nadsvětelný pohon." Tabini natáhl ruku, aby mu Eidi mohl nalít čaj. "Nepřijdou potom přece jen smrtící paprsky?"

"Doufám, že ne," vydechl Bren, zatímco jeho mozek se zuřivě snažil najít ospravedlnění, racionalizaci politiky ministerstva, cokoli, co by mu umožnilo sdělit Tabinimu myšlenky, které jeho horečnatý mozek zasáhl s náhlou, jasnou, atevskou průzračností. Nemohl se spolehnout, že to bude vědět i zítra. Mohl by tenhle přístup k Tabinimu i k situaci zapomenout.

"Aiji-ma, tady je něco, co mě napadlo: atevové předpokládají zbraně. Ale ve Válce nebyly zbraně tou pravou hrozbou."

"Zkuste se zeptat mrtvých."

"Ne, myslím tím, že nerozhodly. My jsme měli zbraně - ale ty nám nepomohly. To, co atevům uškodí - ta hrozba, která visí nad Mosfeirou i nad atevy - je pouhý šok z toho, že jsou tady. Čísla, se kterými pracují. To, že přinesou na svět nové věci rychleji než se budou atevové schopni přizpůsobit. Stejně chyby, kterých jsme se dopustili my - a které destabilizovaly společnost, ekonomiku; prostě všechno." V téhle poloze mu do ramene vystřelovala bolest a vlákna logiky hrozila, že mu uniknou, ale on se držel. "Co huť, aiji-ma, teď už se zprávy mezi atevy nešíří pomalu. Teď jsou to okamžité informace, okamžité krize, okamžité reakce, tak rychle, jak jen to televize dokáže vrhnout na svět. A pokud změna přijde tak rychle, že ji voliči nepochopí, aiji-ma, pokud atevové nebudou schopni plánovat své osobní budoucnosti, pokud se obchod nedokáže přizpůsobit - dostatečně rychle -"

"Baji-naji," řekl Tabini a pokrčil rameny. Tohle příslovečné rčení znamenalo, že ďábel náhody číhá v každém návrhu, a že čísla sice dokáží předpovídat nevyhnutelné, ale nejsou neomylná. "Jednou jsme to už přežili. Dokonce jsme, jak si jistě vzpomínáte, vyhráli válku, která po tom následovala."

"To, přísahám vám; přísahám, i když jsem je ještě neslyšel - oni nemají v úmyslu. Nechceme válku."

"Minule také žádná válka být neměla. Ale jak se jí vyhnout? Netvrdíte mi, že jsme dnes moudřejší. Nebo že vy jste moudřejší. Povězte mi, koho zastupuje Hanksová."

Bren se zhluboka nadechl, aby získal čas na rozmyšlenou. Snažil se Tabiniho zavést tam, kde ho chtěl mít; jenže teď, netušil jak, byl zpátky tam, kam Tabini zavedl jeho - cítil tupou bolest z nově srostlé kosti a také cítil Tabiniho víru v něj, Tabiniho očekávání na ostří nože pozornosti.

"To nevím, ale já to zjistím, aiji-ma. Loď rozhodně ne. Ani ministerstvo zahraničí; rozhodně ne teď. Oni poslali mě. A já nedovolím, aby se zhroutilo všechno, pro co jsme pracovali, aiji-ma."

"Tak tedy. Paidhi bude jednat. To mi říkáte? Že paidhi přesvědčí mosfeirskou autoritu, ministerstvo zahraničí a vnitřní autoritu lodi, že bude říkat mé argumenty a mé požadavky?"

Tabini tlačil na nemocného člověka a zatraceně dobře to věděl. Tabini musel koneckonců také dělat svou práci, a proto chtěl informace z nejlepšího a nejpříhodnějšího zdroje, který měl.

Tabini také věřil na pravdu pod nátlakem. Tabini na něj bude tláčit, dokud z něj nedostane něco podstatného a dokud nebude mít pocit, že na stole je vyloženo dost pravdy. Nemohli jste ho odstrkovat, protože to by jenom pořádně, pořádně přitáhl.

Paidhi to zatraceně dobře věděl. A věděl, kdy hrát vabank.

"Dobrá, aiji-ma, chcete tedy vědět, co mohou lidé na Mosfeire udělat. Tak za prvé - stoupnout si do fronty na lidi z lodi a žádat je, aby dovolili jejich mladým, talentovaným a nejspokojenějším letět na stanici a žít tam, protože - a tuším, že se o tom Hanksová zmiňovala - vy ani my nemáme průmyslovou základnu potřebnou k vybudování systému odpalovacích zařízení. Pokud přijmeme jejich dopravu, staneme se pasažéry - ve vesmírném programu někoho jiného. Nebo -"

Bolest přicházela ve vlnách. Musel se opřít v křesle a riskovat, že Tabini chybně pochopí řeč jeho těla. "Promiňte, aiji-ma, někde mě škublo."

"Nebo," řekl Tabini.

Pravidlo číslo jedna: nikdy atevovi nedovolte, aby si něco domýšlel.

"Nebo, aiji-ma, se může svět pokusit - myslím, že tohle Hanksová navrhuje zcela legitimně, pomineme-li tedy její odhady ropného průmyslu - vybudovat potřebnou průmyslovou základnu, kterou bychom si sami spravovali, vybudovat ji tak rychle, jak je tento svět schopen, a odmítnout jít rychleji. Obyčejní lidé a atevové se nevzdají svých domovů a plánů. Aiji v Šejidanu nemůže jen tak ignorovat názory winginského zedníka, o nic víc než může mosfeirský prezident říct nějakému rybáři z bratrova města, že má letět do vesmíru a pracovat tam na nějaké rybí farmě. Museli by si pro něj přijít. Jako pro vašeho atevského zedníka."

"Ach, ale co když nám tihle nebeští návštěvníci nabídnou léky na nemoci? Okamžitou technologii? Okamžité odpovědi? Mně přijde, že Mosfeira je teď ve stejné pozici jako my, když jste se začali snášet z oblohy. Tihle lidé vám mohou nabídnout splnění vašich největších ambicí. Mohou z vás udělat lordy."

"Aiji-ma, ti lidé by měli k Mosfeire a k Šejidanu přistupovat s velkou opatrností. S těmi lákadly máte naprostou pravdu, i když si to možná neuvědomujete. Ale my je nemůžeme přijmout. Dohoda je naše společná pojistka, aiji-ma. Vy a já se lišíme, v emocích, logice, kultuře, a tihle cizinci o těch rozdílech neví. Vašimi přirozenými spojenci jsou lidé, kteří chtějí zůstat na téhle planetě. Musíme přimět Mosfeiru poslouchat a musíme přimět poslouchat i posádku loď."

"Co když se prostě rozhodnou, že na našich námitkách nezáleží?"

"Zatraceně - promiňte, aiji-ma - oni bohužel nemusí dělat vůbec nic; stačí, aby obnovili stanici a zůstali tam a atevové už nikdy nedosáhnou budoucnosti, kterou mohli mít."

"A? Nebylo by to z dlouhodobého hlediska ve vašem zájmu - i v zájmu vašeho rybáře?"

"Aiji-ma, my jsme přiletěli, stavěli továrny a silnice a překračovali hranice atevských asociací a vůbec jsme netušili, jaké škody pácháme. Ale tahle loď - to není chemická raketa. Věřte mi, můj svět narušuje úplně stejně."

"Váš svět ne."

"Ale potom nemáme místo, kam bychom patřili, Tabini-ma." Zašli moc daleko a on řekl daleko víc, než chtěl. Nebyl si jistý, jaké pocity v Tabinim vzbudil, kterých se třeba už nezabývá. V hlavě mu bušilo. Cítil závrať a dělalo se mu špatně. Zvedl šálek, řízená akce, ve snaze ovládat informace, které sdělil. "Já chci letět do vesmíru, pochopte, Tabini-ma. To chci - já osobně chci tolik letět, že to nedokážu vyjádřit. Ale nehodlám zaprodat atevské zájmy, aby se mi splnil sen, a nehodlám zaprodat Mosfeiru."

"Prodat ji?"

"Zaprodat. Takové 'mosfei' úsloví. Můžete prodávat melouny na trhu. To je správné. Ale nemůžete prodat svou povinnost lidem, kteří na ni nemají kvalifikaci."

"Prodat svou povinnost. Zvláštní myšlenka."

"Říkám vám - pro nás není povinnost daná biologicky. A proto se dá prodávat, aiji-ma, pro peníze nebo pro jiné výhody. Ale dobří lidé ji neprodají nikdy."

"A co s ní tedy dělají?"

"Rozdají ji, velmi podobně - ale ne úplně - jako atevové."

"Tahle ‚ne úplně‘ jsou velmi nebezpečná."

"Vždycky, aiji-ma."

"Opravdu." Tabini odložil prázdný šálek a podepřel si pěští bradu. "Opravdu. Právě proto jsem vás chtěl zpátky, Brene-ji. Vy jste poklad. A přesto chcete, abych nedal zastřelit Deanu Hanksovou. Proč?"

Bledé, bledé a nesmírně střízlivé oči. Tabini ho nazýval - podle atevských mravů - hlupákem. A kladl mu otázku, kterou mínil vážně. V sázce bylo všechno. A byl čas odsunout debatu stranou.

"Tak za prvé, Tabini-ma - na ministerstvu vnitra by z toho byl pěkný poprask."

Tabini se tiše zasmál, což činil jen zřídka. "Žádné svádění z cesty, chytrý člověče. Díky vám mám noční můry o smrtících paprscích. Teď zase zkazím spánek já vám. Babička je tady v paláci."

"Bože, já myslel, že bude chtít jet rovnou domů."

"Ale tohle je její domov, Brene-ji. Stejný domov jako Malguri, alespoň podle jména."

"Takže situace v provincii Malguri je klidná, aiji-ma?"

"Pokud máte na mysli, zda moje jednotky zastavily palbu, pak ano. Pokud máte na mysli, zda všichni rebelové uznali můj způsob myšlení a zda není absolutně žádná šance, že by někteří páni či kmáři s radostí nás dva zastřelili jedinou kulkou, pak se obávám, že odpověď zní ne. Má babička o tom s vámi bezpochyby bude chtít mluvit. Mějte na paměti její vztahy s rebely. Máte takovou vlídnou, důvěřivou povahu."

"Budu si to pamatovat."

"Dejte si na ni pozor. Říkám vám, že na světě je příliš mnoho takových, kteří by vás chtěli umlčet."

"Zaznamenal někdo Úmysl?"

"Ne. Ale říkám vám, nadi, mohu se naprosto mýlit, ale bojím se, že někteří z nich mohou žít na Mosfeire. A na Mosfeire, pokud vím, se žádný zákon zaznamenání nepožaduje?"

Bren mohl možná uvěřit ve zradu jiného druhu - ale ne v přímé fyzické ohrožení z Mosfeiry.

Ale umlčet ho - to nemuselo nutně znamenat vraždu. Měl dost důvodů dělat si starosti kvůli přítomnosti své nástupkyně na pevnině.

"Tabini-ma, opravdu - opravdu si nemyslím, že by se lidé - i ti, kteří stojí proti mně - hodlali vzdát jediného prostředníka mezi nimi a vámi, teď když vědí, že s Hanksovou odmítáte mluvit. Ne když -" Nevěděl, co se stalo. Najednou se mu zatmělo před očima. Zčistajasna už nedržel šálek a zoufale se ho pokusil zachytit, když padal na koberec nevyčísitelné ceny. Nerozbil se, ale na nádherný vzor se rozlil čaj. Bren se zhroutil - chytil ubrousek, hodil ho na skvrnu a pokusil se sehnout, aby se na tu spoušť podíval.

Ale to už byl na místě Eidi, aby zvedl šálek a napravit škodu.

"Odpusťte," řekl zahanbeně Bren. "V poslední době mám na šálky nějak smůlu."

"Brene-ji, je to jen koberec." Tabini zuřivě mávl rukou, aby odehnal Eidiho - a také celou tu spoušť. "Jen mě ještě chvílku poslouchajte. Potřebuji, abyste se co nejdříve seznámil s touto krizí, předstoupil před obě komory parlamentu, vysvětlil ty cizince na naší obloze a přeložil dialog mezi Mosfeirou a lodí. Udělal konec spekulacím. A dále - abyste té lodi řekl, co jí chtějí říct atevové. Tohle od vás potřebuji, Brene-ji. Souhlasíte?"

"Já - já nemám povolení je kontaktovat, aiji-ma, dokonce ani povolení překládat, a raději bych -"

"Máte moje povolení Brene-ji. Nestojí snad v Dohodě, že bude jeden tlumočník mezi lidmi a atevy? Nestojí tam snad, že paidhi bude tlumočit lidi atevům a atevy lidem? To já pokládám za základ Dohody, Brene-ji. Je mi jedno, že na vašem ministerstvu došlo k rozkolu a poslali mi dva paidhie. Je mi jedno, že porušují Dohodu - vy ten kontakt navážete a pravdivě těm cizincům přeložíte naše slova."

"Tabini-ma, já si to musím rozmyslet. A dnes v noci myslet nemůžu. Nemůžu slíbit -"

"Vyžádal jsem si, aby vás z Mosfeiry poslali zpátky. Nejsou snad taková prosťáčka, aby se domnívali, že bych nevyužil vašich schopností, Brene-ji. Vy si to snad vykládáte jinak?"

"Ale to nemusí být tak jednoduché. Používáme zvukové záznamy, to lingvistický drift zpomaluje, ale drasticky odlišné zkušenosti našich populací ho naopak urychlují. Nemůžu si být jistý, že porozumím všem nuancím. Významy se mění daleko víc než skladba a já nechci, aby -"

"Brene-ji, lingvistika je vaše starost. Asociace čelí krizi. Musí se něco udělat, musí se nějak objasnit, kde je legitimní lidská autorita. Každý den, který strávíte přípravami - my můžeme ztrácet životy. Nevykládejte mi o svých problémech. Moje problémy vedou ke ztrátám."

To byla pravda. Bren znal cenu zpoždění. Snažil se na ni moc nemyslet - starosti vše jen zpomalovaly. Lidský mozek taky nevydržel všechno. "Tabini-ma," řekl. "Dovolte, abych si to zítra dal dohromady. Dodejte mi záznamy."

"Brene-ji, pochopte, že neexistuje nic nebezpečnějšího, než dělat politiku bez informací. Velitelé ostrahy, předsedové komisí, ti všichni mi buší na dveře. Zrovna teď probíhá porada předsedů -"

"Aiji-ma," začal Bren.

"Brene-ji, dnes večer, dřív, než začnou vznikat další hypotézy, aspoň běžte dolů a promluvte k nim. Stačí krátce. Ta ženská - ta Deana Hanksová - vytvořila spekulace, paniku, zlost a podezření. Buďte trpěliví, říkám jim, počkejte na Bren-paidhiho. A tak čekají, ale po chodbách se už šíří pověsti. Vím, že vás to bolí. Ale ještě dnes v noci, je-li to možné, byste je měl alespoň ujistit, že jsem je neoklamal."

Bren myslel, že svou povinnost už splnil. Myslel si, že za chvílku se bude moci vrátit do své zapůjčené postele v

zapůjčeném pokoji. Ruka ho bolela. Obvaz kolem žeber řezal každou chvíli víc a on prostě nemohl udělat, co po něm Tabini chtěl. Nemohl se tomu postavit.

Ale Tabini měl pravdu v tom, že atevoové umírají, zatímco experti se hádají o sémantice. Bůh ví, jaké pověsti se vyrojily, nebo co řekla Hanksová.

"Paidhi-jí, jsou v sázce životy. Je v sázce stabilita Asociace. Aiji z Šejidanu nemůže žádat o pomoc své asociované. Tím by je urazil. Ale paidhi jistě rozumí, že v naší obtížné asociaci -" Tabini nemohl naznačovat, že jeho asociovaní nesdílí jeho potřeby, aniž by je tím označil za zrádce; zase jednou dělal paidhiho práci.

"Já to chápu," řekl Bren. "Ale myslím, že nedokážu dojít někam daleko, aiji-ma." Cítil, že nemá daleko k pláči. Výbuchy bomb v Malguri mu pořád projížděly nervy, musel vzpomínat, jak na něj dopadala hlína a kusy kamení - a také kusy dobrého muže, kterého měl rád -

"Je to hned dole," řekl Tabini. "Stačí sjet výtahem."

"Pokusím se," řekl. Nevěděl ani, jak se zvedne na nohy. Ale Tabini vstal, a tak Bren zapomněl na štípání obvazu na žebrech a následoval ho.

Musel dělat svou práci. Dát smysl nesmyslnému, přestože neměl čas si něco promýšlet.

4

Ve střežených zadních chodbách aijiho komnat byl kabelový výtah, rozvrzaná starožitnost s mosaznými mřížkami a poměrně nepříjemnou vůlí v kabelech -jenže Brenovi to pořád přišlo jako daleko, daleko lepší možnost než dlouhá chůze. Sjel dolů s Tabinim, Baničim a Tabiniho osobním strážcem Naidirim. Po dvou patrech zastavili v neustále obsazeném stanovišti ostrahy a několika dveřmi se dostali do veřejnosti nepřístupné chodby.

Chodba vedla k malé strážnici s trojmi dveřmi - bezpečný vstup do tří poradních sálů. Každý z nich měl ještě jeden hlavní vchod zvenčí. Tohle byla uzavřená cesta pro obyvatele Bu-javidu, kteří se potřebovali dostat do oblastí, kde se atevští páni a kmáři střetávali se všemi zákonem danými úpravami.

Touto cestou se lordi Asociace, kteří občas předsedali soudům, mohli dostat na své porady bez toho, že by se museli prodírat davy a náhodnými, nevhodnými prosebníky - a na této cestě se také jistý poměrně křehký a omlácený člověk necítil tak ohrožený tím, že se na chodbě s někým srazí.

Co víc, trasa od výtahu do místností, kde zasedaly komise, byla poměrně krátká. V tomto konkrétním případě byl onou místností malý Modrý sál, který pravidelně využívaly Soudní komise a Obchodní komise.

Jago a Tabiniho ochranka druhého stupně je předběhli, už byli u dveří, rychle je otevřeli a vpustili je do hlučné debaty mezi asi tak dvaceti lordy a zástupci lidu - ministr financí křičel na ministra dopravy se zápalem, který unavenému, rozbolavělému člověku s žaludkem na vodě lezl dost na nervy.

Možná, že by radši křičeli a vyřešili otázku, o které teď zjevně debatovali; a kdyby opravdu hezky Tabiniho poprosil, třeba by ho dostali do postele a on by mohl konečně upadnout do bezvědomí.

Jenomže debata uprostřed věty odumřela, zavládlo ticho a lordi i zástupci Západní asociace se uklonili. A nejenom jednou, Tabinimu, ale podruhé, paidhimu; zcela zjevně tu zdvořilost směřovali na něj.

Brena to ohromilo - uklonil se dřív, než se mohl rozmyslet, a zahanbeně zapochyboval, zda druhá úklona byla opravdu určena jemu.

"Nadiin," zamumlal, zmatený z toho vyčerpání. Hlava se mu točila, doufal, že to bude krátké, a že už nebude muset odpovídat na žádné další otázky.

Pobočníci a pážata rychle odtáhli židle a usadili ho u stolu. Neobvyklá zdvořilost, pomyslel si Bren, který nebyl na takovou pozornost zvyklý. Jako by se obávali, že by paidhi mohl náhle padnout mrtev.

Kdepak, smrt mu nehrozila, pomyslel si, nadechl se a ucítil záškub bolesti v rameni. Průvan z větracích šachet ho mrazil na zpoceně tváři. Ale omdlít - ano, to by mohl. Hlasy byly vzdálené, surrealistické a měnily se s každým úderem jeho srdce.

"Nadiin," pronesl tiše Tabini, který se usadil na druhém konci stolu. "Bren-paidhi právě prodělal operaci a dlouhý let. Příliš na něj nenaléhejte. Už dojít sem pro něj bylo velmi vyčerpávající."

Na to konto se ozvalo soucité a uznalé mumlání; vysocí, tmaví lordi a zástupci viděli v osamělém, bledém člověku pouhé dítě. Před Brenem se objevil malý podnos s vodou a malou konvičkou horkého čaje - jako před všemi ostatními. Také obdržel malý svazek převázaný stuhou. Obsahoval program porady, jako všechny ostatní svazky. Otevřel ho, což byla základní zdvořilost. Chtěl se napít, ale byl usazený v relativně bezbolestné poloze a nechtěl se kvůli tomu předklánět.

"Poslouchali jsme pásek," řekl lord Sigaidi, ministr obchodu. "Má paidhi nějaké tušení, alespoň náznak toho, co se povídá mezi ostrovem a lodí?"

"Nand' ministře, já jsem ty pásky neslyšel. Slíbili mi, že je budu mít zítra."

"Mohl by si paidhi krátce poslechnout a říci nám?" Celé osazenstvo této otázky krátce přisvědčilo. "Ano," řekli.

"Přehrajte pásek."

A v tu chvíli paidhi náhle věděl, proč se Tabini nedočkal žádného zvláštního uvítání a paidhi naopak tak nečekaně zdvořilého. Tabini totiž tohle zasedání skoro určitě už předtím navštívil.

A paidhi byl právě zmanipulován skutečným mistrem.

Ale byla velká úleva nehybně sedět po dlouhém trmácení. I krátké posezení v Tabiniho komnatách ho vyčerpalo a Rada komisi po něm nechtěla nic víc, než aby si sedl a poslouchal týdenní zásobu pásků, které chtěl zoufale slyšet, a pochopit, oč tam běží.

A proto bylo nezbytné nedat najevo sebemenší reakci, protože muži a ženy Západní asociace, kteří své city prakticky

nedávali najevo, ale byli velmi zběhlí ve čtení těch, které dávali najevo vysoce postavení atevové, sledovali každý jeho záskub, změnu polohy, zamrkání.

A tak se posadil v nejméně bolestivé poloze, s bradou v dlaních a obličejovými nervy záměrně odpojenými - tuhle ateveskou dovednost se paidhi v úřadě naučil brzy - a poslouchal číselné pípání a cvakání, které atevové zachytili z mosfeirské komunikace s opuštěnou vesmírnou stanicí. Stroj mluvil se strojem, jako každý týden, než se odnikud vynořila ona loď.

"To mluví počítače," zamumlal směrem k předsedům komise. "Buď se jedná o výměnu uložených dat nebo se jeden počítač snaží zjistit protokoly jiného. Čísla ponechám expertům, ti by možná poznali, jestli je tam něco neobvyklého. Kdyby to technik mohl přetochit přímo na rozpoznatelné hlasy -"

A potom pásek přeskočil: "Pozemní stanice Alfa, tady Phoenix. Prosím, odpovězte."

I když to Bren čekal, ten slabý hlas ho přesto zamrazil. Hlas z vesmíru, který hovoří k dávno mrtvé základně, přesně jako před všemi staletími.

Jenže tohle bylo skutečné, současné. Kolem planety obíhala loď - a očekávala spoustu věcí, které už nikdo ani nepamatoval.

"Žádají odpověď ze starého místa přistání," řekl a snažil se vypadat co možná neklidněji. To se ovšem nedalo tvrdit o jeho pulzu. "Nemají tušení, že už je tam všechno víc jak dvě stě let mrtvé."

Na té lodi by mohla být - podle toho, co věděl o relativitě - posádka, která si to místo pamatovala. Z té myšlenky mu naskakovala husí kůže, jak tak poslouchal krátké kvílení a pípání, hovor počítačů: zřejmě hledaly frekvence a zdroje reakcí z toho, co lodní optika musela pokládat za rozsáhlé osídlení. Už už chtěl pobočníkovi, který ovládal pásek, dát znamení, aby zrychlil přehrávání.

"Co je to za čísla?" zeptal se ministr spravedlnosti. Nebezpečná otázka.

"Já myslím, že souvisí s časem, datem, autorizacemi. Tak je to obvyklé."

Potom zaslechli odpověď jakéhosi komunikačního důstojníka, který velel prakticky nefunkční pozemní komunikační stanici: "Co prosím?"

Přeložil to a nehybné tváře kolem stolu projasnil vzácný smích - reakce na překvapení, humor byl totiž jednou z mála věcí, které měla ateveská a lidská psychologie společné. Tohle bylo nesmírně důležité, musel je přesvědčit, že lidé byli stejně překvapení jako atevové; a zapůsobit tak, aby tuto informaci rozšiřovali.

Záznam rychle proběhl přes stále výše postavené osoby, až měl Bren pocit, že sám vnímá všechny události, že to on čeká se zmatenými techniky - zachraňoval chvíle, které promeškal, zastrčený ve vzdálené části kontinentu a které si atevové (neboť s Hankovou se nebavili) museli prožít bez znalosti toho, co lidé říkají.

Po několika prvních větách se zpráva, že kontakt není podvod, musela donést do nejvyšších kruhů ani ne za hodinu, protože po několika přepojeních už prezident Mosfeiry hovořil přímo s kapitánem lodi.

"Říká kapitánovi, že vládne lidské komunitě na Mosfeire. Kapitán se ho ptá, co to znamená, a prezident odpovídá, že Mosfeira je ostrov, že mu vládne..."

Potom mu cosi uteklo, nebo možná neuteklo, jen to nezachytil, protože ho zachvátila vlna ostré bolesti. Zaťal obličejové svaly a věděl, že musí udržet klidnou tvář. "Vraťte ten pásek prosím, jenom kousek. Bolí mě rameno."

"Je-li paidhi příliš nemocný -" řekla ministryně financí; ale přísný, podezřivavý ministr spravedlnosti ji přerušil: "Toto potřebujeme slyšet především, nand' paidhi. Pokud je to jen trochu možné, já bych to rád slyšel."

"Přehrát," řekl Bren. Paidhi někdy přežíval díky divadlu. Pokud jste u nich zabodovali, museli jste toho využít a pracovat i přes to, že jste měli bolesti, přinášelo vám to body; bolest navíc omlouvala grimasy. A tak poslouchal, zatímco prezident vysvětloval, že je skutečně hlavou ostrovního státu obývaného výlučně lidmi -

Bože. Začalo to být citlivé. Měl možnost nechat toho a rozmyslet se, jenže on pokračoval - vlastně si nebyl jistý, nakolik má ještě všech pět pohromadě. Napadlo ho, že by mohl omdlít a spadnout ze židle a jeho tvář byla - jak se obával - smrtelně bledá. Ale bolest byla pořád daleko lepší výmluva než to, co by měl později.

"Kapitán se ptá na prezidentovu autoritu. Prezident říká: 'Mosfeira je svrchovaný národ, stanice je stále pod mosfeirskou vládou.' Potom se kapitán lodi ptá: 'Pane prezidente, kde je posádka stanice?' - našel ji opuštěnou - a prezident se ptá: 'Proč -,' Pár vteřin si celou otázku přehrával v hlavě a snažil se nedat to na sobě znát a neztratit nit hovoru, který dál nerušeně pokračoval.

"Co se děje, nand' paidhi?" zeptal se tiše ministr dopravy a Bren zvedl ruku, aby ho zarazil. Neodvažoval se umlčet ateveského lorda, ale Tabini také pozvedl ruku, zatímco pásek běžel.

"Mosfeirský prezident si stěžuje, že loď opustila kolonii. Kapitán lodi naznačuje, že lidé na Mosfeire měli povinnost udržovat stanici."

A po několika dalších nejistých větách, jejichž překladem, jak věděl, značně překročil své pravomoci, se z lodi ozval závěr: "Takže vy nemůžete létat do vesmíru."

Stručně řečeno.

Přeložil to: "Kapitán lodi se ptá, zda je Mosfeira schopná vysílat do vesmíru lety s posádkou." Ale porozuměl něčemu mnohem zlověstnějšímu a najednou jako by v místnosti zavál průvan, jako by někdo cizí otevřel dveře. Seděl a poslouchal až do konce konverzace a cítil, jak ho mrazí - možná to bylo nedostatkem spánku, možná tím anestetikem - nevěděl.

Ne. Mosfeira nemohla létat do vesmíru. A atevové také ne. V tom se lodi nemohli rovnat. A na ateveských tvářích byly jasně vidět obavy, výraz, který směli dát najevo; byl to výraz ateveské podezřívavosti, kterou cítili jeden k druhému - ve společnosti, kde byli vrazi legální.

Zatraceně, pomyslel si. Zatraceně. Nevěděl, co má dělat. Loď nevítila své ztracené bratry s otevřenou náručí.

Ministerstvo zahraničí nazvalo hovory choulostivými a to byla nepochybně pravda. Brenův výraz určitě nebyl

příznivý ani uklidňující a on jen doufal, že se přičte na vrub jeho bolesti.

"Zastavte to," řekl, "prosím, nadi. Myslím, že jejich postoj už známe. Oba velitelé se loučí. Hned zítra budete mít úplný přepis. Já jsem jenom -" Hlas se mu zatřásl. "Nejsem na tom moc dobře."

"Takže," pronesl Tabini do nastalého ticha, "Co si paidhi myslí?"

Paidhi si momentálně nemyslel vůbec nic. Opřel se loktem o židli s bradou v dlaních - jediná pohodlná poloha, kterou objevil - a dal si s odpovědí chvíli načas.

"Aiji-ma, nadiin-ji, dejte mi jeden den a zbytek pásků. Mohu říci... že mezi lodí a Mosfeirou panují neshody ohledně opuštění stanice. Zdá se, že je to ožehavé téma." Zaseknout. Přesvědčit předsedy komisi, že jim říká celou pravdu. Ať si váží informací od paidhiho, ne informací od Hanksové a ne nějakých drbů. "Prosím, chápejte," řekl do hlubokého ticha, "že jsem neslyšel celý text, a že propast mezi atevskými a lidskými jazyky lze jen velmi těžko překročit v pojmech jako je důvěra či nedůvěra, z biologických důvodů. I já, po všech těch letech studia, jsem zjistil, jak ohromné rozdíly jsou mezi tím, co jsem se domníval, že vím o atevském chápání, a tím, co o něm vím dnes. Slova, která měla být, jak mi vždy říkali, přímé ekvivalenty, nakonec vůbec ekvivalentní nebyla. Ale to, že rozumím, mi dává naději, že pokud -" Položil ruku na svou pásku. Zabořilo to. " - pokud se můj mozek může přizpůsobit vašemu myšlení, pak musí být i slova; a pokud ta slova najdu, pak toto zvládnou. Věřte mi prosím, že to, co jsem slyšel na pásku, mě rozrušilo, ale nepoplašilo. Neslyším žádnou hrozbu války, jen typické vyjadřování postojů a zaujímání pozic; a to značí vyjednávání, ne konflikt."

"Nadi, nezmínili se snad o atevech?" Tato chladná otázka pocházela od konzervativního ministra dopravy. "Zaslechl jsem to slovo, nebo se mýlím?"

"Mosfeira ho prozatím nandi, použila jen během diskuse o území, když prohlásila svou svrchovanost nad lidmi."

"Svrchovanost," opakoval ministr spravedlnosti.

To bylo nebezpečné slovo. Hodně nebezpečné.

"Svrchovanost nad lidmi, to říkal, nand' ministře. Pamatujte, prosím, že prezident nemůže použít atevské slovo 'asociace', protože tomu by kapitán lodi nerozuměl. Musí používat slova - stejně jako já, když překládám - s nevhodným historickým zatížením. Nemáme dokonalý překlad pro každou myšlenku. Proto existuje paidhi a já se ujistím, že prezident chápe své závazky vyplývající z Dohody a že si je vědom implikací v překladu. Dohoda zůstane."

Podezření zůstalo zjevné, ale nálada se uklidňovala a soud se přinejmenším odložil. Rameno bolelo - možná svalové napětí - a on se pokusil uvolnit. Nemožná myšlenka, když se začal třást v průvanu ze dveří.

"Povídá se," řekla ministryně financí, "že lidé postavili další loď."

"To myslím mohu popřít, nand' ministryně, ledaže by tak někdo jiný než paidhi soudil z nějakého pásku, který jsem neslyšel." Ve chvíli, kdy to řekl, mu hlavou jako rána kladivem projelo Hanksová. "Prosím, nadiin, když uslyšíte něco takového, řekněte mi to, abych se k tomu mohl vyjádřit v informacích, které vám dám. Rozhodně si poslechnu pásky s touto informací na paměti, nandi, a děkuji vám za ni."

Ministryně financí se nepřiliš nadšeně uklonila. Když se opřela a upřela na něj pohled, její tvář byla naprosto bez výrazu.

Mezitím se místnost začala točit dokola a Bren beztak nemohl požádat, aby mohl jít, dokud se nezastaví - závratě teď vždycky trvaly přinejmenším pár minut. "Ujist' uji vás," řekl, "že jsem zpět v úřadě - dnes trochu zesláblý, ale neváhejte posílat mi dotazy a informace - kdykoli. To je má práce."

"Paidhi," vmísil se do řeči Tabini, "z bezpečnostních důvodů přebývá v atageinické rezidenci. Telefonáty a zprávy můžete směřovat tam. Hanksová tu není oficiálně. Tuto záležitost jsme už vyjasnili a právě ji vyjasňujeme i s Mosfeirou."

Po této poznámce zavládla v místnosti jakási konsternace a zvědavost.

"A co Dohoda?" zeptal se ministr spravedlnosti. "Jeden člověk."

"Podle všeho se domnívali, že jsem mrtvý," řekl Bren. "A protože jsem sice naživu, ale zraněný, možná tu Hanksovou nechali v domnění, že na své povinnosti nestačím. Dnes ráno po operaci jsem Mosfeiru velmi rychle opustil a je možné, že jakmile jsem se probudil, informovali mě o řadě věcí, ale bohužel jsem je nezachytil. Rozhodně nemíním popírat, že její přítomnost je porušením Dohody, ale zřejmě se nejedná o nic víc než zmatení signálů v situaci, která se velice rychle vyvíjí. Dokud zůstávám paidhim, tak slibuji, nadiin, že loď nelod', Mosfeira bude Dohodu dodržovat."

V atevštině doh'da. Zhruba si ji představovali jako lidský koncept asociace - tak jako lidé pokládali atevskou asociaci za nějakou vládu nebo konfederaci, protože necítili tu instinktivní úroveň. Kdyby se v atevštině někdo zmínil o "dohodě" jako o psaném dokumentu, na většině míst by tím riskoval opravdový zmatek v chápání lidských motivů.

"Ale co ta 'svrchovanost'?" namítal ministr dopravy.

"To je obtížné slovo," řekl Bren. "Pro vás zavání vzpourou, ale v 'mosfei' takové konotace nemá. Vztahuje se na jejich vztahy mezi sebou, nikoli s atevy, nand' ministře. Jak to vypadá nyní? Hovořili hodně?"

"Tito dva ne," řekl ministr obrany s kyselým výrazem. Zdálo se, že ho velice zajímá jeho pero a sponka na papír. "Máme tu řadu hovorů, jak se domníváme, mezi autoritami nižší úrovně."

"To bude asi pravda, nadi." Pociťoval nával paniky, jak se zuřivě prohraboval dvěma jazyky, dvěma psychologickými a historickými realitami, ve snaze skloubit je dohromady. "Fakt, že hovory přenechali podřízeným, neznamená urovnání ani mstu, pouze tolik, že nedošlo k dostatečnému porozumění, aby spolu mohli mluvit oba vůdci."

"Dva vůdci, nadi." Ministr obrany byl neobvykle kategorický, to "nadi" dokonce vyznělo hrubě - jasná známka rozrušení. "Dva, je to tak?"

"Není to jisté." Bojoval o klid. Na tuhle půdu se pouštět rozhodně nechtěl. "Vůbec ne jisté, nand' ministře. Myslím, že se snaží zjistit, zda existuje asociace. Myslím, že nakonec dojdou - z historických důvodů - k závěru, že existuje. Ale pokud ji nedokáží najít, neumím si představit, že by si jediná loď mohla myslet, že stojí nad celou mosfeirskou populací."

Přinejhorším, nebo snad přinejlepším, by se loď mohla stáhnout do jiné části sluneční soustavy. Já si jenom teď nemůžu - nemůžu být jistý -"

"Paidhi," řekl Tabini, "je velmi unaven a má bolesti, nadiin. Poděkujte mu za jeho mimořádné úsilí v této věci a nechte ho jít do postele, aby si odpočinul. Potřebujete si odpočinout, vidíte, nand' paidhi?"

"Aiji-ma, kdybych měl sílu, zůstal bych, ale ano, já -myslím, že je to moudré. Rameno mě bolí - velmi pronikavě."

"Pak vás předám vaší eskortě a popřeji vám dobrou noc, paidhi-ji. Žádám vás, abyste své bezpečí pokládal za nesmírně důležité - a také nesmírně ohrožené, možná dokonce i lidskými činiteli. Držte se své ostrahy, dnem i nocí, nand' paidhi."

Proč? chtěl se zeptat. Stál před lordy a zástupci a sotva se udržel. Někteří z nich možná jednali s Hanksovou. Kéž by to Tabini nedodal - a když začal přemýšlet o tom, proč to udělal, napadlo ho: Aby si potížíste v Asociaci uvědomili, jak je nebezpečné tvořit asociace, kterým atevové nerozumějí - třeba s Hanksovou.

To od něj bylo mazané, pomyslel si Bren. Z povzdálí jste Tabiniho umění mohli obdivovat. Nechtěli jste ovšem, aby ho používal na vás - Bren přece nemohl říkat, že to není pravda, nazvat aijiho lhářem. Rozhodně nemohl říct, že Hanksová na Tabiniho obtížích nenese vinu.

Mohl se tak ještě zvednout na nohy - s vydatnou pomocí stolu, uklonit se shromážděným předsedům komisí - přitom mu spadl z ramen kabát - a další škubnutí bolesti, jak se ho snažil zachránit.

Baniči rychle zasáhl, aby mu zachoval důstojnost, upravil plášť a lordi i zástupci se zdvořile uklonili ze svých židlí. Dva dokonce povstali, na znamení úcty k jeho výkonu. Bren sám si nebyl jistý, jestli byl vůbec důvěryhodný. Jestli si nějakou úctu zaslouží.

"Dohlédněte, aby si odpočinul," řekl Tabini Baničimu a Jago. "Rovnou do postele. Bez formalit a bez vytáček."

Paidhi se s těmito instrukcemi nehodlal dohadovat. Před pouhými několika minutami věřil, že konverzaci řídí on - alespoň natolik, aby si dokázal stát na svém.

Ale jakmile vyšel z Tabiniho přítomnosti, kouzlo pominulo, vzrušení vyprchalo a jeho adrenalinový stav se měnil v ryzí děs, že tady má lidskou situaci a že dal atevům příliš, příliš mnoho informací.

Souhlasit s Tabiniho požadavky nebyla přímo chyba. Když Tabini přišel s tím, že si "musí promluvit", mívával Bren někdy mimořádné výsledky. Někdy dokázal bruslit na příliš tenkém ledě, možná dával Tabinimu trochu víc informací, než by se ministerstvu líbilo -

Ale, krucinál, získal přece zpátky koncese - za pár let v Šejidanu dosáhl lepší spolupráce mezi tímhle aijim a Mosfeirou, než jeho předchůdce s Tabiniho otcem za celou svou kariéru. Získal rozšíření Dohody, zvýšil obchod -

Neřekl atevům nic, na co by podle Dohody neměli nárok, neudělal nic, co nesliboval, že udělá, až bude v Šejidanu, ale jak tak kráčel chodbou pod dozorem Baničiho a Jago, tón a duch té porady ho stále víc a víc znervózňoval - byl tam jasně znát rozklad atevského sebevědomí. Rozhodně nejistota. A možná oprávněná. Musel mluvit s Hanksovou - zjistit, co udělala a řekla, a co ona pokládá za pravdu.

Baniči mezitím s kýmsi mluvil přes svůj komunikátor, přitisknutý k uchu, a nasměroval ho k expresnímu výtahu. Bren ten výtah znal, používal ho při svých ostatních návštěvách třetího patra. Vyjel spolu s Baničem, ale před očima neměl účelový kov výtahové klece, ale konferenční sál dole. Znovu si procházel zapamatované dialogy a trápil se tím, jak má některé koncepty vyřešit bez toho, aby pendloval mezi Šejidanem a Mosfeirou.

Co víc, v textu byla jména, která z něj činila jakousi lidskou Rosettskou desku pro atevské gramatiky. Rozsáhlý text omezený na témata, z nichž atevové už pochytili několik mosfei'ských slov - a to, že znali slova, neznamenalo, že znali jazyk. Slova jako "loajalita", což nebylo tak úplně man'či; "vhodnost", což nebylo přesně totéž, co ka-biu; a na atevské straně doh'da, což - a to většina lidí nevěděla - neznamenalo "dohoda", ale domovský instinkt pod palbou - zatracená Hanksová a její předpoklady.

To, jak sháněla atevské partyzány, to přece nemohla být politika ministerstva zahraničí. Frakce za Hanksovou neměla naprosto žádný zájem na katastrofě takového kalibru. Hanksová chtěla tu práci; Hanksová chtěla dělat to, na co celý život studovala, to on chápal - a lichotilo jí, že dosáhla skutečného pokroku s atevy jako byl lord Geigi a s obtížnými okrají Asociace, to byl přece pravý důkaz její kompetence, k čertu s univerzitními liberály, co nemůžou mít pravdu v tom, co tvrdí o okrajových elementech...

K čertu, k čertu a ještě jednou k čertu.

Vyšli v horní chodbě, poblíž dveří, a procházeli po ručně tkaném běhounu kolem extravagantních porcelánových kytic ve skleněných vitrinách.

Měl by zavolat na Mosfeiru a někoho upozornit - ještě dnes v noci, pokud se to povede - a pokud bude ve stavu, kdy by mohl podat hlášení, čímž si nebyl ani trochu jistý.

Co hůř, nebyl si jistý - když tady byla Hanksová - jestli se odváží zavolat nebo i jen zvednout telefon. Nemohl teď přestat - a nemohl si dovolit, aby hlavouni z ministerstva vnitra podtrhli koberec ministerstvu zahraničí nebo paidhimu svým "počkejte na oficiální rozhodnutí" nebo nucenou konzultací s Hanksovou.

Paidhi by přece měl mít nějakou autoritu. Atevové si rozhodně mysleli, že ji Bren má. Aiji z Šejidanu by nemluvil s nikým, kdo by nemohl zajistit, že jeho rozhodnutí bude provedeno.

V téhle situaci jste museli vidět obě strany: pro úřadujícího paidhiho to znamenalo být až po uši zabředlý v dohadách.

A ano, byly tu případy, kdy nekonzultoval ani jeho předchůdce Wilson-paidhi, příslovečný svým správným postupem. Chodba se vznášela v oparu zlatých vzorů koberce a pastelových porcelánových květin a Brenovi bylo stále hůř od žaludku. Chtěl se dostat bez dalších průtahů do postele a upadnout do bezvědomí.

Chtěl se ráno probudit s nebolavou rukou a jasnou, logickou představou, jak to udělat, aby lidem a atevům všechno to, co společně vytvořili, nevybuchlo do obličeje.

Také chtěl mít (zcela sobecky) víc volného času na Mosfeire, než ho hodili zpátky do vroucího oleje. Přece si nějaké

volno zasloužil: chtěl aspoň den sedět na verandě u svého bratra, dívat se na bílé sloupky zábradlí a na to, jak vlny bijí o pobřeží a nechat svou mysl klesnout do nulového stavu, po kterém tak toužila -

Paidhiové už v minulosti prováděli rychlé akce, aby udrželi šejdanského aijiho u moci. Ale nikdy - nikdy - neprozradili lidské postoje k jednání dřív, než se ministerstvo vnitra k jednání vůbec dostalo.

Bože - pomyslel si najednou, když ho to trefilo, a ptal se sám sebe, co udělal. Nebo co vlastně řekl, nebo co oni mysleli. Najednou si nemohl vzpomenout. Všechno se mu rozpadalo v hlavě, a když dorazili ke dveřím, necítil nic než zmatek. Jago se mezitím napojila zámek na nejmodernější bezpečnostní systémy. Kdyby se někdo pokusil vniknout dovnitř násilím, systém by ho dokázal usmrtit způsoby, ze kterých se člověku, nezvyklému na podobné vymoženosti, dělalo nevolno.

Tano se s nimi setkal v předsíni. To bylo příjemné překvapení. Tano se za nimi možná hnál už od letiště, ale Bren ho vlastně naposled viděl v Malguri a při tom, co se dělo kolem, byl moc rád, že se Tano těší dobrému zdraví. Tano patřil k ostraze stejně jako Baniči a Jago: smrtící, zachmuřený a tak dále. Ale Tano byl na jeho straně, z Tabiniho rozkazu, přesněji řečeno z Baničiho rozkazu a Baniči - pokud tomu Bren rozuměl - stál v Cechu vrahů velmi, velmi vysoko.

"Vaše zavazadla jsou v bezpečí, nand' paidhi," řekl Tano. "Také jsem předal váš počítač."

"Děkuji, nadi. Velice lituji vašich potíží. Doufám, že tu budu velmi tichým nájemníkem a nebudete kvůli mně prožívat naprosto žádná dobrodružství."

Tano mu vzal kabát. "Jeden doufá, že ne, nand' paidhi." Pár kroků před vlídnou nadi Saidin se objevila další služebná, podle všeho opravdová, vzala si kabát od Tana a odnesla ho podle Saidiných instrukcí - asi na vyčištění a vymandlování. "Máte zprávy," řekla Saidin a ukázala na přijímací stůl u dveří. Ve stříbrném košíku tam čekala řada válečků ze stříbrného filigránu a jeden papír, který byl pouze stočený a opatřený pečeti.

"Paidhi je vyčerpán, nadi," protestoval Baniči a taky že ano. Bren věděl, že by měl zprávy nechat být, jít do postele a usnout nejistým spánkem morálně kompromitovaných. Měl by spát a nevědět, ani si nepředstavovat, kdo mu poslal zprávy tak naléhavě brzo po jeho návratu: každý předseda každé komise, ke kterému právě mluvil dole, tím si byl jistý; a každý atevský úředník, který v jeho nastěhování do tohoto bytu a v jeho návratu do Šejdanu viděl novou důležitost paidhiů.

A možná, že obyčejní občané třeba až z Malguri viděli tuhle paidhiho v místní televizi, viděli na obloze loď a chtěli se jen zeptat: Jsme my a naše děti ve městech v bezpečí?

Některé válce prozrazovaly svou povahu už při letném pohledu. A zatraceně, on prostě nebyl schopný projít kolem toho stolku a neujistit se, že v té hromadě není něco životně důležitého.

Nebo něco z Mosfeiry.

"Chvilíčku, nadi. Jen chvilíčku," řekl a roztrávený vyčerpaním vytrhl z košíku zprávy, které ho zaujaly nejvíc - tu obyčejnou, bez válečku: to obvykle znamenalo telegram z Mosfeiry; a ještě dvě, jedna měla pečeť, kterou, jak se obával, znal, a tou druhou si byl naprosto jistý. Na další známé pečeti se ptát nemusel: předseda Vesmírné komise - ten na poradě nebyl a určitě měl pro paidhiho naléhavé, obchodní a veskrze rozumné otázky jako: Nand' paidhi, existuje ještě vesmírný program? Co budeme dělat?

A, rozhodně, Co řekneme Komisi pro vhodnost?

Bren starosti toho dobrého muže chápal. Viděl i pečeti ministrů Dopravy a Obchodu - ti měli logicky na paidhiho otázky a Bren doufal, že jim dal dole adekvátní odpovědi.

Ale na válečku z opravdového stříbra byla skutečně pečeť, které se obával, erb s kosočtvercem uprostřed, který nedávno viděl. Když vzal v úvahu Tabiniho varování, dalo se to čekat.

Babička.

Aiji-vdova.

Ilisidi ho přivezla do Šejdanu. Zachránila mu krk. A taky ho riskovala. Bren neohrabaně přelomil pečeť nehtem, vytáhl malý svitek a rozbalil ho.

Nand' paidhi, psalo se tam jemným, pavoučím písmem, ručím za vaše bezpečí. Návrat tohoto válečku v den, kdy se vám to bude hodit, bude signálem, že se mnou chcete posnídat. Musíte mě informovat. Stará žena může tak rychle ztratit kontakt se světem.

Bren chtěl vážně jít spát a nemyslet na Ilisidi.

Ale byly tu ještě dva dopisy, z toho jeden s jeho vlastní bílou stuhou a červenou pečeti.

Doufám, že jste si vědom, psalo se tam, že aiji se uchýlil až k tomu, že vyhrožoval tomuto úřadu vrahy, jen aby si zajistil váš návrat na pevninu, zatímco následky vašeho neohlášeného odjezdu na venkov stále zmítají hlavním městem.

Podnikla jsem jisté kroky, abych omezila škody na vztazích s veřejností.

K čertu!

Dál pracuji, diskutuji s odpovědnými stranami, a posílám pravidelné zprávy ministerstvu. Jsem teď jediný funkční diplomatický důstojník. To, že vám aiji nabídl svou osobní pohostinnost, není podstatné. Nedostala jsem, neočekávám, že za současného stavu dostanu, ani od vás nemohu přijmout, žádné instrukce. Budu ve funkci paidhiho v Šejdanu pokračovat, dokud neobdržím oficiální odvolání od ministra vnitra.

Bren doufal, že udržel klidný výraz. Stočil papír a upustil ho spolu se svým vlastním, zatracená ženská, válečkem na zprávy s paidhiho pečeti zpátky do koše. Teprve potom rozbalil papír, na který se těšil, ten, který byl určitě telegramem z Mosfeiry - zpráva od jeho rodiny nebo od Barb, rozhodně ne z ministerstva - to pro kontakt využívalo bezpečnější prostředky.

Psal se tam, v atevském fonetickém přepise Mosfei', Promiň, že jsem zmeškala tvůj telefon, Brene. Víš, že teď asi není správná doba říkat ti to, ale pro tohle žádná správná doba neexistuje a takhle už to nemůže pokračovat. Vzala jsem si Paula. Odpusť mi. Přála bych si, abych si dokázala vybudovat život na tvých návštěvách, ale nejde to. - Barb.

Tomu nevěřil. Přečetl si to ještě jednou. Potom se kdesi uvnitř něj spustil malý autopilot profesionalismu, který mu připomněl, že kolem jsou ateové - a ti mají všechny důvody předpokládat, že v telegramech z Mosfeiry se skrývá nebezpečí pro ně.

A tak svitek smotal. Překvapilo ho, jak jsou jeho ruce pevné. Doufal, že má na tváři klidný výraz.

"Nějaký problém, nadi Brene?"

Tak ne. Jago ho prohlédla.

"Osobní. Moje - s-s-snoubenka -" Atevština ho zradila. Najednou měl to slovo v ústech - nemohl si vzpomenout na jiný způsob, jak vyjádřit dlouhý vztah, emocionální investici. " - už nechtěla čekat. Vzala si někoho jiného."

Kolem něj zavládlo ticho. Asi nevěděli, co říct. On také ne, jenom: "Tano, prosím vás, schovejte ty ostatní zprávy.

Vyřídím je ráno. Ta od aiji-vdovy - není tak naléhavá."

"Čekal jste to?" zeptal se Baniči. Bren si byl jistý, že nemluví o vdově.

Jen zavrtěl hlavou. Potom si nervózně uvědomil, kde je a s jak nebezpečným tvorem to mluví. "Ne, nadi. Ale je zcela v právu."

Další malé, nepříjemné ticho. Asi překročil jejich profesionální hranice. Nevěděl. Potom Jago ostře vyštěkla: "Nebyla v právu."

"Jago-ji," řekl Baniči, "běžte zařídít ostrahu na noc. Paidhi jde spát. Aiji měl pravdu. Neměli jsme ho zdržovat."

"Ano," odpověděla Jago a tiše se vydala do pokojů s komunikátorem v ruce. Zdá prkenná, copánek se jí komíhal.

Baniči mávl rukou stejným směrem, k vnitřním pokojům.

Bren v životě neviděl Jago nic takhle vyhrknout. Ale Jago byla Baničiho starost a on byl víc než ochotný poslechnout Baničiho doporučení a jít do postele. Doufal, že je dost vyčerpaný, aby okamžitě usnul jako špalek. Další fyzické nebo citové otřesy by už nevydržel.

Prošel s Baničem a Tanem obývacím pokojem do vnitřních pokojů. To ostatní, to byla jen taková změť v jeho hlavě, ale cestu do ložnice si pamatoval.

"Bude si dnes paidhi přát koupel?" zeptal se Baniči. "Nebo by šel raději rovnou spát?"

"Spát, nadi. Jsem velice unavený." Byl rád, že se Baniči vrátil k formálnímu tónu, což byl možná jeho lék na přílišnou důvěrnost: ochladilo to vzduch a tiše ho to odpoutalo od světových problémů. Největším světovým problémem přece nebyl paidhiho zmršený osobní život - paidhiho žádný osobní život.

Už nějaký čas toho měl paidhi na práci hodně; Barb se ho asi pokoušela dovolat v jeho Šejidanské kanceláři pořád dokola a nezastihla ho - poslat mu telegram byla asi poslední možnost. Barb nebyla nevděčná osoba - byla vlastně moc laskavá a něžná, což mu bude chybět nejvíce.

Doufal, že Paul Saarinson ocení to, co získal. Doufal, že bude mít šanci vzít je oba na večeři a popřát Barb všechno nejlepší.

To bylo správné. To bylo civilizované. Bůh ví, že on byl civilizovaný. Bral své ztráty s naprosto profesionálním nadhledem.

Ale k čertu!

"Nadi," řekl Tano, který mu chtěl pomoci s manžetami košile. Brenovi se nikdy nelíbilo nechat se svlékat a oblékat od sluhů, nebo od příslušníků ostrahy maskovaných jako sluhové. Tomuhle atevskému zvyku se úspěšně vyhýbal.

Jenže teď byl vězněm rozstřížen a znovu slátaný košile, lidské košile, kterou nepochybně dodalo ministerstvo, protože ta, ve které dorazil do nemocnice, byla na odpis. Druhý den odpoledne pak do nemocnice dostal tuhle. Rozstříhli ji, kvůli sádře.

Když na to přišlo, nevěděl, jak se ráno obleče nebo jak se vlastně může koupat - leda omývat houbou. Bůh ví, jak dlouho to potrvá. Ztrácel cit.

Věděl, že ho záležitost s Barb ještě nezasáhla naplno.

A taky ho ještě nezasáhlo naplno, co vlastně Tabini tam dole udělal. Vracelo se mu to jen v náznacích, útržky toho, co řekl on, a co na to Tabini. Jako opakující se noční můra.

Kalhoty zvládl sám, odkopl boty a zrovna si chtěl sednout, když se, kde se vzala, tu se vzala, objevila služebná a stáhla pokrývku. Byl tak unavený, že sebou při náhlém pohybu trhl a sesul se na postel. Rukou mu projela bolest.

Služebná se pokusila pokleknout - ohnul se, aby se vypořádal s ponožkami, ale ona ho nenechala. Zhrozil se, protože mu náhle došlo, že je tu zavřený v domově atevské dámy se služebnými zvyklými dělat věci, které on od svých sluhů nikdy nechtěl, a bez jakéhokoli mužského soukromí.

"Jsem strašně unavený," řekl roztřeseným hlasem, apeloval na Baničiho o mír a klid, o nějakou zábranu proti bandě neúnavně pohostinných žen. "Prosím," řekl. "Chtěl bych nechat rozsvícenou malou lampičku, Baniči-ji. V poslední době jsem byl v příliš mnoha cizích pokojích a bojím se, že kdybych musel vstát, narazím do zdi."

"Zcela rozumné," řekl Baniči, i když Bren si byl jistý, že Baniči by takovou hloupost nikdy neudělal. Předal potřebné rozkazy plyněji, než by to v tuto chvíli zvládl paidhi - a ženy odstoupily i s jeho šaty, botami, ponožkami a vším ostatním.

"Ráno budou potíže s košilí." Malé překážky mu připadaly nepřekonatelné. Byl v kverulantské náladě a kdoví proč se mu chtělo brečet. "Já nevím, co budu dělat."

"Personál je nechá upravit, nadi," řekl Tano. "To je zařízené. Zvládneme to."

"Dali mi složku pro doktory. - Prášky. Chci mít u postele svůj cestovní kufřík. A vodu."

Dodali mu to, kdoví odkud. Služky přicházely a odcházely. Bren si udělal hnízdo z polštářů, kterých v ohromné posteli rozhodně nebylo málo, a splácal je dohromady, aby si jeho ruka a rameno odpočinuly. Mezitím se nad ním vznášel Baniči, Tano a náhodné služby.

"Chcete svůj lék, nadi?"

"Prozatím ne," řekl. Ruka ho bolela - ale to se hýbal, takže doufal, že teď přestane. Litoval, že si odpoledne vzal to sedativum. Varovali ho, že se mu bude hůř přemýšlet. Dneska večer to hrozně zvorál. Nechtěl se ráno probudit jako hlupák.

A především se nechtěl pohnout z místa, kde se uvelebil. Ne do rána, možná ani během příštích pěti dní.

Baniči položil na stůl před jeho obličej komunikátor.

"K čemu to?"

"Pro všechny případy, nadi. Pokud budete něco potřebovat, nikam nechodíte. Prosím, zavolejte. Jeden z nás velmi rychle přijde. Nenarazte do zdi."

"Děkuji," řekl a Baniči a Tano odešli. U dveří zhasli, ale jedno světlo, které si vyžádal, nechali rozsvícené.

Barb byla vdaná. No, pomyslel si - k čertu s tím. Mluvili spolu o svatbě, během několika hloupých chvil na začátku jeho kariéry, kdy si myslel, že jeho život bude tak rutinní, že si bude moci zařídit pravidelné cesty na Mosfeiru. Ale ona řekla, že svatbu nechce - a asi už tehdy věděla, že jeho představy jsou jenom sny.

Paul Saarinson, ten byl stabilní. Jako skála. Paul tam bude pořád.

Stabilita, to bylo to jediné, co on jí dát nemohl. On tam byl občas, výjimečně, létal na ostrov na skvělé víkendy placené ze svého ušetřeného platu - zdaleka ne malého - a potom zase pryč, se sliby a daty, které, jak se ukázalo, nakonec nevyšly.

Měla pravdu. Život se nedal vybudovat na víkendech. To Bren věděl. Barb mu asi nikdy neřekla, co doopravdy chce.

Zamrkal. Tlumené světlo zmizelo a znovu se objevilo. Na bolest se dalo zvyknout.

To byla součást jeho práce, ne? Pro atevy kolem sebe teď byl, zdálo se, hrdina. Oni si ho svým způsobem vážili, ale nemělo to nic společného s pocitem lidské společnosti, který mu dávala Barb; jenže být vážený mezi tvory, se kterými se nejčastěji asociujete, to taky není špatná věc, když už nemůžete mít jiné.

Vážený? Sakra, řekněte to Tabinimu. Tabini si ho vážil. Vážil si ho tak, jak si jen atevský lord váží každého užitečného, zábavného, osobně milého zdroje, který může zapřáhnout do práce a vytěžit z něj slušnou hodnotu.

Nemohli jste říct "lásku", nemohli jste říct "přátelství", nemohli jste říct spoustu věcí, které zněly lidskými nervy a uspokojovaly lidské city. To byla ta past, do které napochodovali první osadníci, jistí si tím, že atevové, kteří se smáli ve správné chvíli a vypadali úplně rozumně, svým způsobem takové city chápou; nebo že se to nějak naučí, že lidé tyhle bohům podobné, vysoké, odtahované domorodce naučí poznat vlastní potlačené emoce.

Ale prostá pravda byla, že atevové nebyli děláni pro to, co lidé chtěli, že jejich emoce nebyly ani v nejmenším potlačené, že prostě vůbec necítili stejné impulsy jako lidé. Bren nemohl vzít Jagin výbuch podpory v předsíni a vybudovat si na něm fantazii, že její odtahovanost na okamžik povolila a odhalila, že Jago k němu cítí cosi jako lidskou sympatii. Jago cítila. Bezpochyby byly její city silné, ale nedaly se z nich udělat city, kterým by chtěl porozumět člověk. To byste ztratili všechno, čím Jago byla.

A také byste jí tím prokázali moc špatnou službu - to bylo třeba mít vždycky na paměti, že tu byla i druhá strana rovnice. Jakožto ateva byla Jago úžasná, spolehlivá a statečná. Baniči - ať ho Bůh miluje, i když on by to nepochopil - Baniči viděl, že je v koncích a zachránil ho od totální ostudy před Tanem a personálem, protože zasáhl, aby upustil tlak ze složité situace. Jaké atevské důvody ho k tomu vedly, kdo ví. Možná pocit, že chránit paidhi-ho znamená i chránit jeho důstojnost.

Člověk chtěl mít nějakou známou nálepku na věci a Baniči byl spousta věcí, které by lidi na druhé straně průlivu vyděsily k smrti, kdyby s nimi byli v jedné místnosti. Jago také. A když riskovali své životy, aby zachránili váš, mohli jste je milovat - ale nemohli jste čekat, že budou milovat oni vás.

Jako Ilisidi, další ateva, se kterou se sblížil - Bože, když zavřel oči, měl pořád noční můry o praskání kostí a trhání šlach, ne zrovna nejhezčí událost v jeho životě - ale došel k závěru, že když už nic jiného, získal u Ilisidi a jejich asociovaných body už za to, že přežil. Odmítnout její pozvání by znamenalo všechno zahodit.

Pokud se někdo pokusil zavraždit Tabiniho - a jeho - pak byla Ilisidi jedním z nejpravděpodobnějších pachatelů. Ale teď žádala paidhiho, aby s ní při nejbližší příležitosti posnídal. To dokonale pasovalo.

Možná, napadlo ho během té neklidné, blouznivé noci, možná by měl sebrat odvalu, spolknout svou hrdost a zavolat Barb. Možná na celé té věci s Paulem bylo něco, čemu neporozuměl. Nelíbilo se mu, že když jí volal, ozval se záznamník - netušil, kde mohla v pracovní den večer být, když ne doma. Kdyby se přestěhovala k Paulovi, její číslo by jí pořád hovory přeposílalo.

Možná tam nechala záznamník právě proto, že věděla, že se vrací domů. Nechtěla mu to říct do telefonu - nechtěla ho na pevnině rovnou zasáhnout tím dopisem. Tomu odmítal uvěřit.

Ten dopis, a Bren o tom byl naprosto přesvědčen, ho stíhal z kanceláře do nemocnice a zase zpátky a potom ho automatický systém přenesl přes průliv. On jí poslal zprávu, že jde do nemocnice kvůli nějaké malé nápravě - nešířil se o tom. Možná se s ním chtěla setkat, než odletí. Nemohla přece vědět, že Tabini bude požadovat, aby se během čtyřadvaceti hodin vrátil do Šejidanu.

A on ji nemohl vinit z načasování. Pro takovou zprávu prostě není žádná vhodná doba. Nikdy nebyla vhodná doba na to, aby si moc povídali: v tom přece byla ta potíž, ne? Nikdy nemohl mluvit o budoucnosti, nikdy si na nic nestěžovala, leda snad že Bren pracuje moc dlouho a je příliš pohlcený svou prací a on vždycky věděl, že úřad, o který se celý život snažil, je jeho milénka, manželka, matka a sestra - nemohl mluvit o tom, co dělal, nemohl své problémy svěřit nikomu bez stejného bezpečnostního prověření a k ministru zahraničí rozhodně romantickou náklonnost nechoval.

Znovu a znovu se vracel napjatý jako pružina a tak naladěný na atevy, že pár hodin nemohl mluvit ani myslet v „mosfeir“; a Barb byla první útočiště po hlášení, někdo, kdo mu na rozdíl od jeho rodičů nepředkládal seznam věcí, které má udělat a katalog rodinných nepřátelství. On a Barb se problémy toho druhého nezatažovali. To byl přece smysl

odpočinku, no ne?

Jenže ona měla možná příliš dobré srdce - od začátku věděla, že je jenom útočiště, bezpečnostní ventil pro málokdy dostupného sluhu veřejnosti, na kterého spoléhá celá lidská rasa. Neptala se ho na nic tajného - a on přitom skoro nic jiného neznal; nikdy mu u dveří nezačala vykládat svoje problémy, nikdy si nestěžovala na svoji práci. Měla dost rozumu, aby věděla, že on a jeho zaměstnání jedno jsou.

Smála se a rozesmávala jeho - a najednou tohle ztratil, aniž by kdy věděl, že to bylo ohroženo. To na tom nebylo fěr. Podle něj. Barb, jak si říkal, to asi nefěr nepřipadalo.

Sakra, možná, že tohle lidské starání se o druhé byla evoluční nevýhoda. Kdo ví? Rozhodně to dokázalo ničit životy. A kde se tu k lidskému čertu vzala ta věc s Paulem? Paul - Bože, Paul byl přece tak zatraceně nudný, tak bezpečný, skutečný muž ministerstva, nikdy se nezajímal o nic jiného než o svoje počítače. Bren si neuměl představit Barb, ozdobu mejdanů, jak plete u televize, zatímco Paul se vznášel někde v elektronickém světě. Taková představa byla neuvěřitelná.

Kdyby ho jen napadlo znovu zavolat, když se po cestě na letiště zastavil ve své kanceláři. Tolik se staral o cestovní příkaz, o zadání správných kódů do počítače...

Doufal, že tam dali všechny soubory, o které požádal. Spěchali, na ulici čekalo auto - měl se zdržet a zkontrolovat obsah. Nemohl přece zavolat na Mosfeiru a říct: Zdravím vás, chci narušit politiku ministerstva a potřebuji k tomu ty soubory, co jste mi neposlali...

Na ministerstvu vnitra se akce, které by, jak vědělo ministerstvo zahraničí atevové netolerovali, srážely s lidmi, kteří ani vzdáleně nebyli schopni chápat ateveský úhel pohledu. Ministerstvo vnitra odmítlo uznat, že by měl paidhi nějakou diplomatickou autoritu, přestože jeho jednání bralo jako počátek debaty. Ministerstvo paidhie vybíralo, a tím pádem věřilo, že by měli poslouchat jeho rozkazy. Takový drobný nesoulad mezi tím, co Dohoda znamenala pro atevy a tím, co lidé na své straně průlivu pokládali za legální skutečnost.

Překládání bude problematické, dokonce i překlad psaných dokumentů, natož pak tlumočení řeči plné nových konceptů.

Bren mohl udělat sémantickou chybu. Neměl ani mosfei'ský slovník, neboť slovník lidského jazyka byl na této straně průlivu zakázán; ministerstvo a univerzita dokonce cenzurovaly ateveský výkladový slovník a sémantické/kontextové reference, které si sem mohl vzít s sebou. V použití jistých ateveských termínů totiž byly (alespoň podle živé představitosti komise) způsoby, jimiž by paidhi mohl do ateveských rukou (nebo myslí) zasít sémantické stopy, které tam Mosfeira mít nechtěla, dokud si nebude oficiálně jistá, že už je atevové mají.

V tomhle pohledu byl jistý smysl - existovaly koncepty, třeba netechnologické, které rada prohlásila za příliš riskantní, příliš kulturně podložené, příliš biologicky podložené, než aby se mohly objevit v současném atevesko-lidském kontextu, i kdyby je paidhiové dokázali nějak vyjádřit v odpovědích na otázky, které jim atevové položili.

Celá ta procedura s univerzitou a ministerstvem zahraničí znamenala, že slova, která paidhi na pevnině používal, se občas do utajovaného oficiálního slovníku nedostala, stejně jako ta, která navrhoval jeho předchůdce. Ta zatracená věc byla věčně zastaralá - a nebo se musela revidovat, protože atevové, kteří byli výrazně rychlejší než rada, začali v běžné řeči používat svůj vlastní termín -

O kterém rada stále debatovala, jako by snad mohli vetovat, jak se samotní atevové rozhodnou něčemu říkat.

Co víc, dokonce i mosfei'ské ekvivalenty byly v dokumentech, které počítače nechaly projít na druhou stranu průlivu jako elektronické krajky, podrobovány cenzuře. Třeba cenzurování mosfei'ského výrazu systém řízení letecké dopravy, to bylo skutečně geniální. Osvícené mysli v radě došly k závěru, že termín systém řízení letecké dopravy zavání oblastí ministerstva obrany - tahle cenzura zůstala ještě dlouho poté, co atevové na pevnině zavedli svůj vlastní systém ŘLD. Stále ještě se ho nepodařilo nainstalovat všude, protože provinciální ateveští lordi proti němu měli námítky. Domnívali se, že řízení letecké dopravy a určování pořadí přistávání zavání asociálními preferencemi, což byl na této straně průlivu ošklivý termín.

A nadsvětelný pohon?

Bůh mu pomáhej. Tak oni mu svěří počítač, který někde ve vrstvách svých programů obsahuje i obranné kódy, ale nepovolí mu přístup k pořádnému slovníku.

A atevové, rozmrzelí tím, že ani oni nemají přístup ke slovníku lidského jazyka (Bren si byl ovšem na sto procent jistý, že takový slovník vytvořili), nedovolili, aby se paidhimu na této straně průlivu dostal do ruky úplný ateveský slovník. A Bren by vsadil své nevyužité výplatní pásky, že někteří atevové trochu mosfei'sky rozuměli. Třeba Baniči jistě jazykové znalosti měl a čas od času je dal najevo; Jago znala jen velmi málo; a Tabini ho často překvapil nějakým slovem, které pochytil.

V posledních desetiletích se atevové o mosfei' zajímali stále víc, protože pochopili, že počítače, rozuměno lidská teorie čísel, byly celé vnořené v tom jazyce. Sakra, i konzervativní atevové se zajímali o lidská čísla, která popisovala vesmír. Když šlo o čísla, byli atevové horliví a dychtiví se učit - vášnivě ale odmítali některé lidské myšlenky, i když fungovaly, pokud protřečili nějaké elegantní a propracované univerzální teorii čísel; za posledních deset let se najednou vyrojila řada elegantních řešení klasických problémů, které se lidé od počítačů a matematici stále ještě snažili začlenit do svých teorií - a odhalit jejich další použití.

Služebnictvo, ostraha, která střežila bezpečnost paidhiho, nepochybně prohlédla jeho knihovnu a vybrala z ní všechny odkazy na atevy.

Strašlivá situace. Úplná válka slovníků. Soubor konceptové lingvistické ignorance - když přitom to, co zastavilo válku, byl vizionářský aiji v Šejidanu a jeden lidský učenec. Ti dva se dohodli na konceptu "dohody" jako ekvivalentu ateveské "asociace" a zastavili krveprolití a zkázu - a opět zvítězil slovník.

A Hanksová tu mezitím zůstávala a vystavovala se nebezpečí vraždy, která by mohla Dohodu úplně zničit. A Tabinimu,

přestože si to určitě takhle nepřál, se sešly všechny zákonodárné sbory; nejenom hasdrawad a tašrid, ale i provinciální zákonodárné sbory, v oblastech, kde byli lordi připraveni převzít moc, jakmile by Tabini jen vypadal, že není pevný v kramflecích.

Tabini rozhodně potřeboval, aby Bren rychle něco podnikl; Tabini, zatracený potměšilec, potřeboval zázrak, a to nejlépe něco dramatického a provedeného přímo před zraky zákonodárců - celý ateveský svět čekal na oficiální odpovědi z Bu-javidu, od aijiho a z paidhiho kanceláře.

Jen bůh ví, co vlastně Hanksová řekla. Nezkoušení lidé, dokonce i ti, kteří se během studia na kandidáta pro úřad paidhiho zapotili při kurzech pokročilé matematiky, nikdy doopravdy neuvěřili tomu, jak rychle dokáže ateveské mozky používat matematiku. Jejich jazyk s mnohonásobnými plurály vyžadoval bleskové uvažování, což představovalo pro lidi, kteří se ho snažili naučit jako druhý jazyk, vážnou překážku. Hanksová nebyla první překladatelka, která se ve snaze zvládnout slovesné formy v běžné konverzaci dostala do vážných lingvistických potíží.

Takovéhle myšlenky se honily Brenovi hlavou celé hodiny - nebo mu to alespoň tak dlouho připadalo. Rameno pobolívalo a on mohl jen počítat záskuby bolesti a marně si přát usnout.

Mysl mu sklouzla k prášku na nočním stolku a ke sklenici vody vedle něj. Kdyby jenom zítra nepotřeboval mozek. Ale pomůže, když bude zítra hledat řešení nevyspalý? Potřeboval adrenalin. Kdyby ho dokázal zítra zapnout tak na šest hodin, měl dobrou šanci, že přijde na to, co by měl dělat.

Zatraceně, řekl si. Zatraceně.

Chtěl se vrátit, zopakovat setkání s Tabinim a tentokrát to udělat úplně jinak.

Chtěl si zavolat z kanceláře, předtím, než odjel na letiště.

Ach Barb, ty ženská hloupá. Prokristapána, Paul.

Ale když mu zlomili rameno a on věřil, že zemře, nedokázal myslet na Barb, na Tobyho ani na nikoho jiného - jen na hory. Jen na svou horu a snih... A cítil se prázdný a nevěděl, proč nemohl myslet na Barb a proč v sobě nedokázal najít žádný cit. Znepokojilo ho, že nedokáže dát dohromady žádný cit - zkoušel, zkoušel zrekonstruovat své city k Barb, ale nedokázal to už cítit tak, jak si to pamatoval, ne tehdy - ne když se dostal domů.

Zavolal jí.

Dělal si starosti, když ji nezastihl - poslední, co mu proběhlo hlavou, když dostával narkózu, bylo Kde je Barb? Takže něco cítil.

Cítil skutečnou bolest, když si přečetl její zprávu, pocítil to uvnitř; ztrácel Barb - a ani přitom nevěděl, že ji někdy měl, neměl důvod myslet si, že to, co mají, by mohl být život, nevěděl, jestli ji miluje - jenom - takový pocit, který se vytratil, když na něj v Malguri mířili zbraní a znovu se objevil, když se vrátil zpátky do známého prostředí, na místa, na něž byl zvyklý.

Tak co to bylo? Láska nebo jenom zvyk? A co to vlastně bylo s chlapem, který si nedokázal v nejhorší situaci, do které se kdy dostal, vybavit její tvář? Co bylo s chlapem, jehož nejhlubší city se takhle objevovaly a zase mizely?

Možná byl moc dlouho na pevnině. Příliš dlouho zápasil s démony ateveských emocí, dokud mu to, co studoval, nezačalo připadat normální a to, s čím vyrostl, jako cizí. Mluvil plynne atevesky, byl dobrý, dokázal najít mezi atevy cestu podle vlastních map, map, které vytvořil, úplně nové mapy chápání, které lidé předtím neměli - ale nebyl si jistý, jestli do nich zakreslil cestu zpátky.

Cvak. A hrál podle lidských pravidel a miloval Barb.

Cvak. A vězel v ateveském myšlení a nedokázal si takovou emoci ani představit.

Měl strach. Skutečný strach.

Do úsvitu scházely ještě dvě hodiny, alespoň podle hodinek, které vzal v zásuvce ve své kanceláři. A zítra musel pracovat. Musel se dát dohromady.

Musel trochu spát. Teď se neopovažoval brát nějaké prášky; to by prospal půlku dne a tu druhou by se jen tak ploužil. To si nemohl dovolit.

Zkusil počítat. Po stovkách. Do nejvyššího čísla, které si dokázal představit.

Zkusil myslet na setkání rad, opakovat si proslovy lorda Brominandiho k Radě pro dopravu, zcela přičetné zákonodárce, jak se plných patnáct dní dohadují, jestli povinné vedení počítačových záznamů o letech na letištích nemůže nějakou náhodou přidělit nešťastná čísla a způsobit tak havárie.

Probudil se a zdálo se mu, že mu ateveské stíny kladou otázky o důležité schůzi, na kterou se musel dostavit - a pak se probudil znovu s pocitem, že se na něj ze stěny ložnice dívá zvíře. Ale zvíře nebylo tady, to bylo v Malguri.

Odletěl domů. A vrátil se. Setkal se s Tabinim, a byl teď v paláci. Obrisy místnosti byly podivné. Byl v pokoji ateveské dámy, v posteli, v níž zemřel ateva. A zítra měl vyřešit problém s lodí.

Odehnat vetřelce.

Udržet pohromadě planetární ekonomiku.

Pokusit se oholit a konečně vykoupat.

Tricet minut do úsvitu. Jestli se teď objeví služebnictvo a probudí ho, nechá je všechny zavraždit. Chtěl aspoň dvě hodiny spánku. Dokud je nedostane, tak se nehne. Ani kdyby loď nad jejich hlavami začala město ostřelovat paprsky smrti.

Potom se začal bát o počítačové soubory a už neusnul.

Ze vzdálenějších chodeb se začalo ozývat služebnictvo.

Nesahejte na mě, pomyslel si Bren. Neopovažujte se přijít sem.

Když se nebudu hýbat, nebudou dělat hluk. Když se nebudu hýbat, nebudou mě obtěžovat, dokud budou myslet, že jenom spím.

Jenže musel zjistit, kam se převedly ty soubory.

A neměl zas tolik času na přípravu: Tabini to přece řekl, mohou začít umírat lidé i ateové - a on musel překládat správně, nemohl - nemohl ateům říct nic, co by mohli vzít jako neodvolatelnou hrozbu: odpověď, kterou Tabini dostane, bude muset být něco, co atevy uklidní, ne něco, co by vyvolalo ve večerních zprávách paniku - musel projít celý slovník, který si na tuhle záležitost přidělil; potom může improvizovat podle libosti - dokud si ovšem nebude jistý širšími i obskurními významy.

Vystrčil nohu zpod pokrývky; podepřel se dobrým loktem, vytáhl zpod sebe polštář a pokusil se rozsvítit.

Shodil sklenici s vodou.

Na koberec.

Potom komunikátor. Lahvičku s prášky. Lampičku.

Rozsvítla se světla.

"Nadi?" zeptala se s obavami Jago, ruku na vypínači. "Jste v pořádku?"

5

Bylo to zvláštní, a vypovídalo to hodně o měřítku lidských problémů - nebo o lidské schopnosti sebeklamu - že jediná hodina denního světla dokázala otupit ožehavé a dokonce i racionální obavy a přesvědčit vyčerpaného člověka, že absolvoval 'noční spánek'.

Alespoň se dostatečně distancoval od šílenství, se kterým spal, koberec přežil vodu, lampička přežila pád, snídaneč, čaj a toust s marmeládou, plus nezbytná antibiotika - žádná sedativa - mu nerozbourala žaludek a jak se ukázalo, z pokoje, kde snídal, byl nádherný výhled.

Co víc, život na zemi neskončil s jeho vztahem s Barb. Tam, kde byl, to nemohl napravit, asi ani neměl právo to napravovat - byla to stará historie: až bude mít šanci něco s tím udělat, bude už příliš pozdě.

Mezitím měl naléhavou práci a kontextové jazykové programy, které potřeboval k vypracování překladu, si, jak se zdálo, našly cestu do jeho počítače.

Takže po rozumně klidné soukromé snídani, k níž představoval župan naprosto - i když neformálně - vhodný oblek, poslal Tana, aby se popral s poštou, a vymluvil se na své zranění, aby si mohl sednout do solária a obdivovat úchvatné pohoří Bergid, probírat se počítačovými zprávami z Mosfeiry a čekat na hlasové záznamy, které, jak mu sliboval Tabini, měly dorazit co možná nejrychleji.

Množství zpráv bylo strašlivé. Kdykoli se nalogoval ve své mosfeirské kanceláři, nevyhnutelně dostal - skrz filtr, který zprávy cenzuroval a často dost špatně - změt' úředních zpráv, vědeckých dotazů, rad personálu, který podporoval úřad paidhiho, informací od svědomitých pracovníků, kteří probírali telefonáty... Byly tam i spolehlivější informace z oficiálních kanálů a shrnutí mosfeirských zpráv, které prošly počítačovou cenzurou, aby neobsahovaly slova a koncepty, které si paidhi nesměl vzít na pevninu. To, že vůbec něco dostal, ho ujistilo, že Hanksová nehanksová, oficiální kanály s ním spolupracovaly a jeho pověření byla nedotčena.

Mezi zprávami byly osobní dopisy od korespondentů, u nichž měl označeno "vždy nezkrácený text", alespoň natolik nezkrácený, jak to jen cenzura dovolila. Do téhle kategorie spadalo hodně lidí; od univerzitních profesorů lingvistiky a sémantiky až po staré přátele ze sousedství, kteří mu posílali zprávy o manželkách, dětech a dovolených.

A pak tu byly informace z ministerstva vnitra, které mu tentokrát příliš nepomohly: týkaly se penze. Užitečné. Bože.

Něco z toho musel vyhodit - nařídil Prozkoumat a vrátilo se mu Interaktivní s charakteristikami a obsahem souborů; potom počítač požádal, aby Vyhledal loď/Phoenix/stanice v historii obsahu a vrátilo se mu seznamy.

A seznamy.

A seznamy.

Od pravidelných korespondentů i od takových, které ani neznal: každý, kdo měl přístup k ministerstvu zahraničí měl nějaký názor a když se provalilo, že se vrátila loď, tak ho nabídl, to se stalo - Bren pobyl na Mosfeire tak krátce, že personál neměl čas, aby zprávy probral a zhustil jako obvykle - takže on teď měl úplně všechno, Bůh mu pomáhej, zprávy od každého cvoka, který našel v seznamu jeho adresu.

Několik z těch souborů bylo neuvěřitelně velkých. Univerzitní práce. Teze. Disertace.

Nikdy ho nenapadlo, že je možné tu paměť zaplnit. Byla velká. Zkontroloval overlay, jestli neběží nějaký rezidentní program, který by požíral místo, ale nebylo tam nic, co by tam být nemělo. Nic paměť aktivně nezabíralo. Prostě jenom během svého připojení natáhl tolik dat.

Tohle protřídřit nebude snadné. Počítač bude muset hledat a hledat.

A on musel taky něco udělat, než se ponoří do studia: požádal Saidin o telefon, sedl si v županu a s absolutním klidem zavolal do centrály a vyžádal si Hanks-paidhi.

Operátor řekl, že není k dispozici.

"Zašlete zprávu do jejího bytu," řekl Bren trpělivě. Velice trpělivě.

"Prosím, nand' paidhi. Zapínám záznam."

"Hanks-paidhi," řekl ateovsky. "Laskavě odpovězte na můj telefonát. Máme tu naléhavou záležitost. Konec, děkuji, nadi."

To určitě, že Hanksová není k dispozici. Zhluboka se nadechl, vypustil Hanksovou a její manévry ze svého seznamu kritických záležitostí a vrátil se ke své židli a svému počítači.

Potom nastavil vyhledávání na pozadí podle svých potřeb. Výsledky se měly zobrazovat na obrazovce tak rychle, aby je stihl prohlížet, což bylo opravdu rychle, když měl motivaci a kritéria byla dost úzká: po životě stráveném studiem cizího jazyka, sémantiky, slovníků a teoretické lingvistiky měl vytrénovaný mozek a ovládal rychlostění; a to, co teď dělal ve své hlavě se soubory, bylo osobní Vyhledávání, Vyhazování a Ukládání, které ani v nejmenším nezáviselo na vědomé části mozku. Do jeho mentálních databank se dostalo jen to důležité; ten proces obsadil všechny jeho spoje,

vyřadil receptory bolesti a vlastně všechno ostatní kromě očí a prstů spočívajících na velmi omezené sadě kláves. To, co se k němu nakonec dostalo, byl pocit, odvozený částečně z univerzitních korespondentů, částečně z té změti ostatních, autorizovaných i neautorizovaných, že lidé jsou poněkud zaskočení dlouhou nepřítomností lodí a že se opatrně vyptávají mosfeirské vlády.

Konkrétní otázky by citovat nemohl: len zřejmě nejspeciřtější z dopisů byl plný děr po cenzuře.

Ale byla tu řada odkazů na onen hořký rozkol mezi původními osadníky: zda přistát na jediné obyvatelné planetě v systému nebo těžit a zůstat ve vesmíru. Byla tam jměna některých členů posádky, která si označil jako užitečná - srovnání toho, kdo zastával důležité pozice před dvěma sty lety a či potomci je zastávají dnes, mu mohlo říct o rozdílech v mocenských strukturách - základu předpokladů vědců i vlády. Byly to stopy, které prozrazovaly předávání moci.

Jeden univerzitní profesor - Bren myslel, že je už dávno na odpočinku - mu nabídl informace o posledních hovorech mezi stanicí a lodí, soubor plný přesných citátů. Na to se Bren vrhl a četl a četl tak rychle, že mu vysychaly oči. Držel šálek ve vzduchu tak dlouho, až mu ho někdo odebral.

Baniči řekl: "Přál by si paidhi čaj?"

"Děkuji," odpověděl, přerušil zkoumání onoho nepřiliš přátelského rozhovoru a udělal si krátkou přestávku na to, co atevové zdvořile nazývali "nezbytností".

Mezitím služka dodala čerstvý čaj, čistý šálek a talíř oplatek a Bren rozhovor znovu spustil, tři minuty před přerušením. Za oknem stoupalo slunce na oblohu. Objevil se oběd - sendviče, obřadně donesené k jeho židli.

S nimi dorazil i Baniči a zpráva od Tabiniho, jestli prý nemá nějaké dotazy, na které mu Baniči a Jago nemohou dát odpověď. "Ne, nadi," řekl Baničimu. "Jenom ty záznamy vysílání mezi zemí a stanicí. Prosím. Netušíte, proč to zdržení, nadi?"

"Myslím, že mění formát," odpověděl Baniči.

"Baniči, jestli si mám ty pásky poslechnout, nepotřebuju, aby je tajná služba vyčistila. Vyhodte přístupové kódy, mně na číslech nesejde, to vám přísahám, já ta jejich převzácná čísla nepotřebuju - nejsme přece počítařové. Jen mi dodejte ty ztracené - omlouvám se - hlasové záznamy. Víc nechci, nadi."

"Zdůrazním to Tabinimu. Potřebuji autoritu paidhiho, abych k němu pronikl i navzdory jiným rozkazům."

"Prosím." Štvalo ho to. Čas ubíhal. Někdo na ministerstvu obrany zjevně zdržoval, ať už z opravdové obavy nebo jen kvůli obstrukcionistickým motivům. To Bren nedokázal odhadnout. Nedokázal ani myslet na něco jiného. Vystavěl příliš křehkou pavučinu přeložených hypotéz. Vůbec neodtrhl oči od obrazovky a připomínek, kdeže je v celé té struktuře jeho místo. Když Baniči odešel, sáhl po půlce sendviče se stejnou pozorností, jakou věnoval svému šálku, a potom se ponořil zpět do práce. Jen občas pohnul jednou nohou, to když v ní ztratil cíl.

"Tabini-aiji se ptá," řekl Baniči při další "nezbytné" přestávce, "jestli by paidhi mohl vydat prohlášení pro zpravodajství. V žádném případě to není rozkaz. Pouze návrh, kdyby paidhi mohl."

"Povězte jim," řekl Bren, jehož mozek byl momentálně přetížen všemi těmi informacemi, "povězte jim mým jménem, že bych s nimi rád mluvil, ale právě se bohužel seznamuji s podklady. Něco si vymyslete, Baniči-ji. Já teď nemůžu vydat žádné definitivní prohlášení. Překládám a učím se, jak rychle to jen jde. Topím se v detailech. - A oni mi ani nepošlou ty záznamy. Co to k sakru dělají, Baniči?"

"Jeden si toho je vědom," odpověděl opatrně Baniči. "Byly podniknuty jisté kroky. Odpuště, že jsem sem vpadl."

Baniči byl profesionál - ve všem, co dělal. Paidhi se momentálně soustředil na jediné: data a křížové odkazy; celé hodiny bez přerušení četl ten výstup.

Musel přijít na to, jak s omezeným slovníkem vysvětlit Deterministům a Racionálním absolutistům mezihvězdné lety, a to v jednoznačných termínech. Jenomže jejich vesmír něco jako nadsvětelný pohon nepřipouštěl, a to ho opravdu děsilo. Ani on NSP nerozuměl a z hledání lingvistického stěbla, které by mu umožnilo zbavit dvě atevské číselné filozofie paradoxu, ho bolel mozek. V sázce bylo hodně - dvě provincie Asociace by se mohly úplně rozplynout v nepokojích. Celé to byla struktura z vymyšlených křížových spojů a speciálních skulinek, pro lingvisticky, historicky, matematicky i fyzikálně neřešitelnou otázku - a on doufal, že ji nikdo nikdy nepoloží.

Především, když si všechny historické informace vzájemně protiřičily - a ukazovaly tak, že mosfeirské záznamy, Bůh mu pomáhaj, nejsou neomylné.

Předchozí paidhiové pozvedli atevskou vědu od parních strojů do věku televize, rychlého občerstvení, pravidelné letecké dopravy a vesmírného programu - a Bren nevěděl, zda dalším krokem nebude Armageddon.

A tak se znovu sklonil k obrazovce a zjistil, že vyhledávací program našel další várku obsahu - běžel na pozadí, pomaleji než bylo obvyklé, a zabíral spoustu paměti -která sestávala ze souhrnu třiatřiceti triviálních souborů, samé dotazy, žádné informace.

To mohlo jít do dočasného úložiště na kartu. Aby se uvolnila paměť. Aby počítač běžel rychleji. Paidhi měl jiné starosti.

A když viděl, že program v řetězci souborů vytvořil další vlákno lodí/historie, řekl: "Vlákno, lodí/historie, shromáždí," a výsledek kolem něj proletěl právě takovou rychlostí, jakou ještě při studiu dokázal vnímat.

Ale nedokázal tu informaci vstřebat. Buď ztratil soustředění nebo mu na zadní vrátka vědomí t'ukalo ještě něco jiného, něco velkého a dalekosáhlého, co obsazovalo všechny asociativní spoje -

"Znovu se omlouvám," řekl Baniči a Bren musel potlačit zuřivou touhu ho odehnat, protože už si skoro uvědomil, že tam něco je.

Ale Baniči položil na stůl záznamník - a váleček na zprávy s černou a červenou pečeti, která říkala, že přišel od samotného Tabiniho.

Myšlenky se vytratily. Brenovi přeběhl mráz po zádech; jen zamumlal: "Děkuji, nadi, počkejte chvíličku," a otevřel

váleček. Byla v něm zpráva psaná Tabiniho rukou: Toto je úplný záznam, paidhi-ji, i s čísly. Doufám, že vám bude k užítku.

To tedy doufal. Oběd mu neležel v žaludku právě nejlépe. "Děkuji, nadi-ji," řekl a propustil Baničiho. Potom neztrácel čas - nejprve nastavil počítač, aby se věnoval pouze časově náročnému vyhledávání a potom nastavil záznamník na přehrávání.

První část - tu slyšel včera večer. Přetočil pásek a spojení mezi počítači přehrál zrychleně.

Potom se ozvaly další hlasy.

Odpovídalo to podezření, které mu vyklíčilo v hlavě po přečtení těch starých záznamů - neshody s politikou Cechu pilotů se během jeho pobytu na Východě dostaly znovu do popředí. Cech pilotů totiž, z důvodů, které Bren musel věřit významnému univerzitnímu profesorovi a jeho nikdy nevydané publikaci, stavěl překážky do cesty Přistání, před více než dvěma sty lety. Prý proto, aby chránil atevskou civilizaci.

Ale, jak naznačovala profesorova práce, Cech Přistání zároveň podporoval i podrážel, protože jeho skutečným cílem bylo udržet nadvládu lodi nad stanicí i nad jakýmkoli osídlením na planetě. Cech měl v úmyslu řídit lidské záležitosti - tak jako to dělal během dlouhého zápasu o osídlení země atevů.

Věřit nějaké historii v téhle situaci neznamenal nic jiného než věřit prosetému, zhuštěnému popisu událostí starých stovky let, o kterých on sám nic z první ruky nevěděl - ty události zapsal někdo, jehož úhel pohledu byl zakořeněný v jeho vlastní době, někdo, kdo chtěl dokázat vlastní teze. Bren pochyboval, že by se detaily, které potřeboval, daly najít v počítačových záznamech na Mosfeire: válka zničila pořádnou část souborů.

Faktem bylo - že vlastně věděl o Phoenixu méně než o atevch; o jeho současných postojích a sklonech, o jeho posádce toho věděl méně než o geografii měsíce. Nevěděl, co Phoenix znamená, co zamýšlí, nebo čím hrozí.

Nevěděl, co ta loď umí, jestli sem doletěla s NSP nebo podsvětelnou rychlostí - a i to bylo možné, když uvážíme, jak dlouho byla pryč...

Ale to, že dialog mezi lodí a pozemní stanicí se změnil z masivního toku informací mezi vysokými představiteli v konverzaci podsekretářů a lodních důstojníků, to nebylo dobré znamení. Teď padaly otázky, ale nikdo nebyl ochotný dostat k mikrofonu někoho, kdo by na ně mohl odpovědět.

V jakém stavu jsou vztahy, ptala se loď, mezi Mosfeirou a domorodou populací?

Na tohle Mosfeira neodpovídala. Ministerstvo zahraničí, ti samí lidé, kteří podporovali Deanu Hanksovou, radili prezidentovi ohledně něčeho, o čem vůbec nic nevěděli; a nejvyšší kruhy byly zvyklé, že měli na studium problému a debatu o něm celé týdny a měsíce, dokonce roky a desetiletí.

Mosfeira se neměnila rychle; ona ani nechtěla. Společenská a technologická dynamika byla daná tak na padesát nebo sto let dopředu a plánovala se vždycky s velkým předstihem. Řízení celého světa, atevů i lidí, směřem ke stejným technologickým základům, k cílům vzdáleným desítky let. A i kdyby se vláda zvedla ze židlí a dala do pohybu - podúřady, kterými procházela její komunikace nebyly dělané na to, aby rozhodovaly rychleji než teď.

A kdyby loď věděla, co chce, a zatlačila...

Bren naslouchal další protahované výměně lodních důstojníků. Tihle požadovali záznamy stanice, které by podle nich měla Mosfeira mít; a za další den a půl se Mosfeira zeptala, kde ta loď byla posledních dvě stě let.

Zatraceně, pomyslel si Bren, když Phoenix tu otázku ignoroval a vyslal zprávu ke světu všeobecně, jestli tam dole někdo poslouchá.

Phoenix se snažil navázat vlastní kontakt. Díky bohu, že nikdo v atevském světě nebyl schopný odeslat odpověď a začít dialog. Díky bohu, že Dohoda zajistila paidhiho jako styčný bod kontaktu. Phoenix se, aniž to věděl, pouštěl do velmi nebezpečné hry.

Potom loď vysílání přerušila. Bren se domníval, že nadlouho, a atevská data na pásce mu to potvrdila. Loď přestala klást otázky, ale také na žádné otázky neodpověděla, ani na ty, které jí stále kladl prezident: Kde jste byli? Proč jste se vrátili? Co tu teď chcete?

Mosfeira toho návštěvníkům ukázala hodně - z oběžné dráhy byla koneckonců celá planeta vidět jako na dlani - tapisérie železnic, osvětlených měst a letišť na ostrově i na pevnině. Když loď odlétala, nevypadalo to tu takhle. A Bren věděl, že lodní optika vidí nejméně tolik jako viděla Mosfeira skrz selhávající přístroje na stanici - a pravděpodobně několikrát víc, protože lodní přístroje byly nepoškozené.

A dovnitř lodi ani stanice se podívat nedalo.

A Mosfeira, pomyslel si Bren a přitiskl klouby prstů k ústům, svými otázkami prozradila víc, než si uvědomovala. Jemu rozhodně. Znal ministerstvo, znal exekutivu, znal osobnosti - to na lodi neznali, ledaže by v tom našly nějaké staré vzorce, ale on skoro viděl otisky prstů na těch otázkách, odpovědích a názorech. Tohle bylo od Julese Ertona, staršího plánovače; tohle byla Claudia Swyntonová - šéf prezidentova personálu, George Barrulin: prezident na nic neměl žádný názor, dokud mu ho George neřekl.

Záznamy dosáhly současnosti. Mosfeira mluvila. Loď se dále pokoušela kontaktovat centra populace, především Šejidan. K poslednímu kontaktu mezi lodí a Mosfeirou došlo před dvěma dny. Loď momentálně nereagovala na otázky Mosfeiry o jejích úmyslech nebo činnostech.

Chlad, který Bren začal cítit v ruce, se rozšířil. Nebylo mu dobře, třásl se a přál si - nikdy ho nenapadlo, že si tohle jednou bude přát - aby mohl zvednout telefon, zavolat Deanně Hanksově a přátelsky jí říct: "Podívej, Deano, naše neshody teď musí stranou - máme tu problém."

Což nebyla nijak příjemná nabídka. Zatracená ženská! Propast, která je dělila, nebyla propast mezi lidmi - taková se dá překonat. Byla to ideologická propast mezi dvěma politickými filozofiemi Mosfeiry. Lidé, kteří, jak se obával, poslali Deanu Hanksovou na pevninu, byli ti samí, kteří ji celou tu dobu podporovali i přes výsledky jejích testů. Bren měl podezření, že znala klíčové otázky dopředu a že s jejími písemnými pracemi jí někdo pomáhal, ale ani tak nedokázala

překonat jeho výsledky. Deana byla vnučka Raymonda Gaylorda Hankse a dcera S.Gaylorda Hankse: to byla stará, prastará rodina politiků, konzervativní element, který už od války tvrdil, že Šejidan chová tajné nepřátelství k Mosfeře - jejich tvrzení zrcadlila ateveskou víru v paprsky smrti na stanici; říkala, že ateové sponzorují svůj vesmírný program, aby mohli obsadit stanici a použít ji jako základnu, se kterou zablokují Mosfeřanům přístup do vesmíru. Konzervativci se především zaměřovali na rychlé technologické i společenské pokroky, k nimž došlo během jeho a Wilsonova období: konzervativci tvrdili, že Tabini je nepřítel, který využívá naivního paidhiho ke svým vlastním účelům.

Tenhle konzervativní tábor lidských zájmů nepráchnivě na obskurních univerzitních místech, ale v prezidentských sálech a v zákonodárství: to byli ti politici ze staré gardy, jejichž rodiny se zabývaly politikou už od války. V ostrovní komunitě, kde na politice v běžném životě příliš nezáleželo, protože nepotismus přinášel výsledky rychleji.

Na ministerstvu vnitra tihle panikáři většinou zastávali vyšší místa s doživotním funkčním obdobím: nikdy, nikdy nepřijali oficiální ateveské ujištění, že Tabini neměl nic společného s vraždou svého otce. Bylo prostě článkem víry konzervativců, že to Tabini udělal a že požadoval rezignaci Wilson-paidhiho, aby získal nového, naivního paidhiho, který by uskutečnil jeho plány.

Bylo nepřijemným faktem, že to zřejmě byla pravda -pokud Tabiniho nepředběhla jeho babička - ale otcovraždá neznamenal na pevnině totéž jako na Mosfeře. Atevy jste prostě nemohli posuzovat lidskou etikou. Zavraždit někoho se stejným man'či, stejnou hierarchickou loajalitou? To bylo hrozné.

Zavraždit příbuzného? To mohlo být rozumné řešení.

Ta potíž byla v tomhle - že paidhi mohl daleko lépe předávat nové informace na ateveskou pevninu než ovlivňovat názory mosfeirské veřejnosti. Nikdy nebylo potřeba, aby paidhi přesvědčoval Mosfeřany. Nikdy dřív nebylo potřeba, aby paidhi vedl kampaň proti konzervativcům, protože nikdy dřív nedošlo k takové krizi, aby se mohli s pomocí akademiků vměšovat do úřadu paidhiho. A Bren se obával, že právě to teď udělal.

Jenže akademická obec, která podporovala paidhiho a pomáhala dělat rozhodnutí- obyčejně bez účasti politiků - byla politicky naivní skupina lidí, kteří mohli zpanikařit a rychle dosadit Hanksovou na místo, odkud mohla alespoň něco pozorovat. Nedostatek informací působil velmi zlověstně.

Bren nikdy nebral Hanksovou vážně. Bral jako samozřejmost, že se nad ní tiše zavřou akademické vody, a že kdyby jí někdy jeho místo nabídli, byla by už tak stará, že by to stejně odmítla, protože by byla příliš vrostlá do mosfeirských způsobů. Už by se nedokázala přizpůsobit. Myslel si, že akademici udrží jeho konzervativního albatrosa stranou po příštích pár desítek let, že z ní udělají profesorku Filozofie kontaktu nebo jiného předmětu dobrého tak k vyspání.

Kdyby se ho někdo zeptal před rokem, řekl by, že taková bude budoucnost Deanny Hanksové.

Jenže nebyla.

Třásl se a nemohl přestat. Nebylo to strachem, říkal si. Bylo to tím, že seděl na jednom místě - v průvanu, jak si právě uvědomil, až mu zdřevěněly nohy. Bylo to tím anestetikem. Bylo to celou tou krizí, kterou procházel -

Byla to úplně zatracená, mizerná situace. Byl ve východní části kontinentu, mimo informační smyčku, když ho ateové nejvíc potřebovali. Možná to nebyla jeho vina; ateové ho tam mohli dočasně uklidit, dokud se neujistí, že se na něj mohou spolehnout. Spolehnout se na něj, ne věřit mu.

Ale ať už pro to měli ateové - místní podezíravosti -jakýkoli důvod, nechali ho tápat ve tmě a kdyby teď udělal špatný krok - kdyby si i jen někdo myslel, že udělal politicky špatný krok - nebo kdyby udělal takovou chybu jako Hanksová s lordem Geigim, což pořád ještě musel napravit -

Sakra. On sám také udělal pár chyb, na začátku svého období.

A dvakrát sakra - ta ženská přece někde musela mít zdravý rozum. Nikdo nemohl projít Srovnávacím uvažováním, nebo dosáhnout požadované úrovně v matematice a fyzice, kdyby neuměl minimálně vyvozovat abstraktní závěry. Měl by dát rozumu šanci.

Pomalů se zvedl z křesla, a zatímco se mu do nohou vracel cit, zatáhl za šňůru od zvonku. Saidin odpověděla. Poslal ji za Jago, aby jí předala dvě zprávy. Pro Tabiniho: Dozvěděl jsem se vše, co pravděpodobně mohu zjistit. Jsem připravený promluvit k veřejnosti.

A pro Deanu Hanksovou: Brzy vydám oficiální prohlášení o přítomnosti lodi; dostanete kopii. Musíme si promluvit. Vešel by se do vašeho programu zítřejší večer?

Potom se vrátil ke křeslu, uvelebil se do něj a zavřel oči. Úžasné, jak rychle mohl přijít hluboký spánek, když už bylo učiněno rozhodnutí a z beder mu spadlo velké břemeno.

Ale teď, říkal si, si můžu dovolit spát. Ať se ostatní potýkají s plánováním, schůzemi a zajišťováním věcí. Napůl se probral, když mu kdosi přehodil přes nohy deku, ale rozhodl se, že ho nepotřebují, že loď zatím paprsky smrti chrlit nezačala, a tak si jen deku přehodil přes prochladlou ruku a užíval si pohodlného úhlu, který si našel.

Znovu se probudil, až když k němu přišla Jago, zavolala ho jménem a dala mu další váleček s Tabiniho pečeti.

Psalo se v něm, že setkání proběhne večer, což nebylo pro ateveské zákonodárné sbory rozhodně obvyklé. Kromě toho tam stálo prosté: Vaše přítomnost a interpretace je uctivě žádána, nand' paidhi.

"Nějaké další zprávy?" zeptal se. "Něco z ostrova?"

"Ne, lituji, Brene-ji."

"Mluvila jste s Deanou Hanksovou? Co vám řekla?"

"Byla velice zdvořilá," odpověděla Jago. "Naslouchala. Mám vám něco vyřídit. Ale váhám, zda vám to mám říct."

"Je to v mosfeí, správně?"

"Myslím, že jdi do prdele je nadávka. Rozumím tomu správně?"

Zlost - ta mu dnes večer nepomůže. Nasadil nehybný výraz.

"Neodpověděla jsem jí," řekla Jago. "Stydím se, že jsem vám přinesla takovou zprávu. Máte-li odpověď, rozhodně ji

doručím. Nebo bychom tu osobu mohli přivést do vaší kanceláře, Brene-paidhi."

To bylo lákavé. "Jago-ji, poslal jsem vás za hlupákem. Dostane se vám omluvy nebo zadostiučinění."

"Existuje i méně pohodlné ubytování než váš starý byt, Brene-ji."

"Ona je v mém bytě?"

Jago pokrčila rameny. "Obávám se, že ano, Brene-ji. Kdybych měla na starosti její ostrahu, nedoporučila bych jí to."

"Chci, aby odtamtud vypadla. Promluvte s Ubytovacím. Ta žena má nepřátele."

Jago svařila obočí, na okamžik se zamyslela a nakonec řekla: "Její ostraha je velmi přísná - na takové řeseto. Bráno podle počtu živých těl, poměrně vysoká úroveň. To vám říkám soukromě."

"O tom nepochybuji. Tabiniho ostraha?"

"Ano. A aiji ji může uvolňovat podle libosti."

Jinými slovy, mohl ji nechat úplně bez ochrany. Jago Tabiniho bezpečnostní opatření neodhalovala bezdůvodně. To, že mu vůbec něco řekla, i když nemusela, dělalo Brenovi vrásky.

"Tabini vám řekl, abyste mi to prozradila?"

Jago nasadila svůj nejnečitelnější výraz.

"Ne," odpověděla.

Což zhruba řečeno znamenalo, myslíte si o tom co, chcete. Když Jago nasadila tenhle tón, žádné další informace se z ní už dostat nedaly.

6

Služebné triumfálně donesly umělohmotné tašky a lepicí pásku z pošty v nižším patře. Byl to Tanův nápad - aby si Bren, už tak dostrkaný za hranice mezidruhového studu, mohl dopřát opravdovou, pořádnou, horkou sprchu a přitom se mu nenamočily obvazy a sádru. "Nand' paidhi, nechcete přece, aby se vám dostala voda pod sádru," prohlásil Tano. "V tomhle mi věřte."

A Bren mu věřil. Nepromokavě zabalený se opřel o zeď ve skutečné, krásně vykachlíčkované moderní koupelně, zavřel oči, dýchal páru a cítil, jak se svět točí kolem středu jeho lebky.

Dost možná, že se chystá spáchat velezradu. Jak se tomu vlastně říkalo, když šlo o váš živočišný druh, nejen o národ? Rozhodně se chystal pokusit o něco neuvěřitelně ztřeštěného, pronést řeč s jedinou slovníkovou kartičkou. Věřil adrenalinu, že mu do mozku donese nějakou inspiraci, a přitom si nebyl úplně jistý, že vůbec dokáže sejít dolů - nebo že vůbec bude schopný vzpomenout si na víc slov, než má na kartičce. Byl večer, a to dost pozdní večer, velice dlouhého dne a sprcha a pára mu ubíraly odhodlání.

"Nand' paidhi," zavolal Tano zvenčí. "Nand' paidhi, lituji, ale už byste měl vyjít ven."

Tohle byl luxus, triumf atevského inženýrství, doslova nevyčerpatelný zdroj horké vody, a on musel vylézt. To nebylo fér. Prostě nebylo.

Ještě si dvakrát zhluboka vzdychl, vylezl na čerstvý - a studený - vzduch a přetrpěl sundávání pásky; dovolil, aby ho služebné rozbalily, usušily a zbavily jakéhokoli soukromí - chovaly se ovšem slušně, uctivě a profesionálně. Potom mu pomohly s oblékáním: hedvábná košile, se zapínacím rukávem upraveným na jeho sádru, kabát, upravený stejným způsobem; a měkké, pohodlné kalhoty ve skromné a zcela apolitické modré. Skvěle mu padly.

A když se posadil, osušily mu vlasy, dlouhé až na ramena a profesionálně mu udělaly copánek - to byla jediná věc, ve které se na sloužící spoléhal pravidelně.

Tehdy mu začaly pocukávat nervy. Tehdy začal cítit nával adrenalinu, jako právník jdoucí k soudu, jako diplomat jdoucí na kritické jednání. Seděl a cítil tahání, jak mu Tano splétal vlasy, když dorazila Jago. I přes horké letní počasí na sobě měla černou koženou bundu a nesla mu písemnou zprávu od Tabiniho, v níž stálo prostě: Budou tam televizní kamery. Řekněte pravdu. Plně vám věřím.

Televizní kamery. Aijiho jste nemohli poslat k čertu, když u toho byli sloužící, ať jste jakkoli chtěli.

"Kde je Baniči?" zeptal se. Přecházel do bojového módu. Chtěl, aby bylo všechno, co mu patří přítlučeno, započteno, sečteno a vyjmenováno. Bren znal Tabiniho, když byl kluzký. Chtěl, aby Baniči stál na jeho straně plotu, ne u Tabiniho. Chtěl vědět, jaké má Baniči rozkazy - a kdo mu je dal.

"Já nevím, nadi," řekla Jago. "Vím jenom, že vás mám doprovodit, nadi, až budete připraven."

Pod tou černou bundou byl určitě pancíř a zbraň, tím si byl Bren jistý. City a emoce byly napjaté, takové opatření bylo zcela rozumné. A jestli Baniči nebyl s ním a nechal ho v péči své mladší partnerky, musel mít na práci něco jiného - možná Tabiniho bezpečnost, tu on dělal taky. To Bren nemohl nijak vědět.

A neměl na výběr - musel konat svou povinnost.

Zvedl se z křesla a dovolil, aby mu služebné pomohly do formálního kabátu s mnoha knoflíky - byly tu menší problémy s diskrétním umístěním zapínáním, díky kterému vypadal rukáv skoro nedotčeně a s velmi důležitým copánkem ozdobeným stuhami, který nesměl být zastrčený ve vysokém límci. Byly tu posuny, úpravy a lstivé, zvědavé i vážné pohledy.

Ty ebenově černé bohyně okolo něj ho vnímaly jako devítiletého chlapce. Cítil se úplně bezmocný a křehký a doufal, Bože, jak doufal, že mu v hlavě zůstane to, co tam potřebuje, a že neřekne - Bůh mu pomáhej - ani nenaznačí nic, co by způsobilo katastrofu.

"Jago-ji, kdybyste vzala počítač - nemyslím, že bych ho potřeboval, ale něco by se mohlo přihodit."

"Ano," řekla Jago. "Jsme připraveni, nand' paidhi?"

"To doufám," řekl a překvapilo ho - a dokonce dojalo - když se Saidin hluboce uklonila, se slovy: "Celý personál vám přeje úspěch, nand' paidhi. Prosím, odveďte dobrou práci."

"Nadi, nadiin." Uklonil se služebným a ty mu úklonu opětovaly s víc než požadovanou zdvořilostí. "Vy jste mi

umožnily mou práci. Velice vám děkuji za vaši zdvořilost a péči."

"Nand' paidhi," ozvalo se mumlání. A druhá velká úklona, a to už ho Jago převzala, zvedla počítač a vystrkala ho ke dveřím do vnějších komnat. Tano, ve stejné uniformě, jakou měla i Jago, je dohnal u předsíně.

A potom chodba s porcelánovými květinami a výtah pro ostrahu, který používali všichni obyvatelé dvou nejvyšších pater. Tři patra dolů a byli v nejširší a mediálně nejpřitažlivější chodbě v Bu-javidu - vchodu do tašridu.

Bren to tady znal. Jeho vlastní kancelář nebyla daleko. Ale teď byla chodba osvětlená z lešení, na kterých stály televizní kamery a štáby, a všude zněly kroky personálu a pobočníků. Jestli se předtím cítil bezmocný mezi služebnictvem, pak teď teprve. Kráčel do sálu, kde se scházeli a mluvili vysocí, elegantní lordi Asociace, a jeho nejistota ještě vzrůstala, protože umlkali, když kolem nich procházel, a za jeho zády si tiše začínali šeptat.

Byla tu postranní chodba, pro vysoce postavené osoby, které se nechtěly mačkat v hlavní chodbě. Vedla do tašridu, horní sněmovny, skrz přepážku mezi ní a daleko větším sálem dolní sněmovny, hasdrawadu. Zástěna, která je oddělovala, byla složená a umožňovala tak přímý přístup do obou. Bren mohl projít kolem pohledů a šeptandy poslanců, po šikmém ornamentálním koberci, až k několika bohatě vyřezávaným lavicím vyhrazeným pro hodnostáře a přizvané svědky či prosebníky.

Tamhle, v první řadě galerie hodnostářů, mohl sedět o samotě, jen se svou kartičkou, zatímco Jago a Tano stáli poblíž. Lordi Asociace a zvolení zástupci provincií začali zaplňovat volná místa. Bren upřel pozornost na kartičku, kterou se ještě ani nenaučil zpaněti, několik slov, která dokázala vyjádřit to, co chtěl, a neměla přitom nezamýšlené konotace. Potom tam bylo pár ateveských definic, které odvodil. NSP byla naprostá, tikající bomba. To dnes v noci nechtěl řešit. Doufal, že se technickým otázkám vyhne.

Když se zaplnila třetina sedadel, začaly se uličky náhle hemžit zákonodárci, a Brena nijak nepřekvapilo, když se konečně usadili, že Tabini-aiji vstoupil dovnitř stejnou cestou jako on sám - jenomže on zamířil dopředu. Galerie byla plná pozorovatelů, a zatímco Jago s Taném sřežili Brena, Tabini vystoupil na pódium.

"Nand' paidhi," řekl a díky reproduktům se jeho hlas rozlehl do obou sálů.

Bren vstal, vzal svůj počítač, který Jago položila poblíž, a vydal se uličkou, zatímco Tabini vestoje přijímal mlčenlivou úctu obou komor. Potom prohlásil, že paidhi poprvé za dobu, co zastává svůj úřad, promluví k vládě a provinciím zároveň, "aby nám podal odborné vysvětlení událostí na nebesích."

Bren bez dalších fanfár přešel ke druhému mikrofonu, uklonil se Tabinimu, uklonil se tašridu a hasdrawadu a položil svůj počítač.

"Dámy a pánové Asociace," znělo správné oslovení a oni odpověděli "Nand' paidhi," postupně se uklonili a posadili se.

Bren se nadechl, i když to ani zdaleka nestačilo, a zjistil, že se může pohodlně opřít o dolní zábradlí řečnického pultu, který byl dělaný pro někoho daleko vyššího, než byl on.

Proti němu stálo moře tmavých, naslouchajících tváří, ve kterých se zračilo větší či menší očekávání.

"Kdysi dávno," začal, "nadiin, ze vzdáleného světa odletěla loď, jejímž úkolem bylo postavit vesmírnou stanici na novém místě a žít tam. Ale došlo k nehodě a loď se dostala mimo hvězdy známé jejím navigátorům, na místo, kde bylo tak silné záření, že zabilo každého, kdo pracoval mimo trup lodi. Velmi mnoho lidí z posádky zemřelo, aby získali zdroje a mohli loď dostat do bezpečí. Dělníci byli na lodi pouhými cestujícími a neměli dovednosti potřebné k záchraně lodě."

Hlasováním tedy přiznali posádce lodi mimořádná privilegia a moc - jen když to budou oni, kdo bude vycházet z lodě." Atevové na formálních prezentacích nedávali najevo své emoce. Jen seděli. Bren viděl jejich nehybné tváře a slyšel jenom absolutní, uctivé ticho. Atevové nedávali najevo, co si myslí, ani jestli vůbec rozumí tomu, co říká, ani jestli ho nechtějí zastřelit. Atevové jenom naslouchali, a to bylo právě tak nepříjemné.

Ovšem důvod, proč posádka získala své postavení a privilegium, byl pro ateveské smýšlení naprosto klíčový. A přestože privilegium mohlo pocházet z nějakého dávného přínosu, přínos musel být stálý, jinak to budilo podezření: tohle se Bren snažil vyjádřit. Záměrně.

"Nadiin," řekl a snažil se chytit dech, protože páska kolem žeber ho začala nepříjemně škrtnout. Té ztracené věci bylo jedno, že její nositel má strach, musí mluvit nahlas a potřebuje víc vzduchu. "Stateční lidé nakonec získali dost paliva, aby mohli loď vyslat na příjemnější a zdravější místo. Vybrali takové místo na základě toho mála dat, která měli. Tento svět -" Vyhýbal se přesnějším kosmologickým termínům. Muselo to přijít brzy. Ale, Bože prosím, ne dnes. "Tento svět vypadal slibně. Ale když vstoupili na oběžnou dráhu, jejich plány narušila skutečnost, že byl obydlený. Všechno palivo bylo spotřebováno. Ztratili tolik životů, že byli sotva soběstační. Posádka lodi se chtěla stáhnout na čtvrtou planetu od slunce a postavit tam na oběžné dráze stanici, mysleli si, že potrvá dlouho, než nás atevové objeví- jenže po tak dlouhé cestě -"

Další pauza, aby se vydýchal. A pořád žádná reakce, kladná ani záporná. Pravda, tohle byly převážně staré informace, ale obsahovaly postřehy, které se předtím atevům neřikaly. "Po tak hrozném cestě, nadiin, po ztrátě tolika životů, se lidé báli cestování a drsného, neznámého prostředí. Říkali, že kdyby postavili svůj domov u živého světa a něco se pokazilo, měli by tu vždy ještě planetu jako poslední možnost záchran. Viděli, že atevové mají pokročilou civilizaci - to jim řekly dalekohledy. Cítili se daleko bezpečněji tam, kde byli, a hlasovali proti posádce lodi."

Někteří Mosfeirané však říkají, že posádka lodi si chtěla udržet důvody, proč mít vyšší postavení a větší privilegia, a že to byl pravý důvod, proč chtěli s lodí odletět zpátky do vesmíru.

Jiní říkají, že to není pravda, a že měli skutečné obavy o atevy.

A ještě jiní říkají, že to byli prostě vesmířané, a že dlouhý čas strávený v přístavu vnímali jako omezení.

Ale ať už měla posádka jakýkoli důvod, chtěla odletět a chtěla palivo. Zástupci dělníků ale nechtěli vynakládat úsilí na podnik, který, jak se domnívali, by jim nepřinesl žádný užitek. V té době se asociace na stanici začala opravdu drobit.

Někteří říkali, že by měli sestoupit na planetu a založit tam základnu.

Někteří říkali, že všechny zdroje by měly patřit stanici, jako trvalému lidskému domovu, a že je nebudou obětovat na přistání ani na novou cestu lodi.

Ted' už byly tři frakce a situace si žádala kompromis.

Loď se postavila na stranu těch dělníků, kteří chtěli udržovat stanici, protože loď stanici potřebovala, jako přístav a kvůli opravám a zásobám; ale jejich největší prioritou byla vyslat loď zpět do vesmíru, a na to potřebovali velké množství zdrojů, které si stanice chtěla nechat pro sebe. Dělníci, kteří chtěli přistát na planetě, pak přešli na stranu lodi a hlasovali v její prospěch a nejméně jeden lidský učenec se domnívá, že oplátkou dostali od vesmířanů tajné ujištění, že nedovolí, aby obyvatelé stanice zablokovali jejich plán.

Mezi lidmi se rozbujely intriky a nové subasociace začaly tahat různými směry. Loď se postavila za rádobykolonisty, aby dostala své zdroje -

Ale díky té třístranné patové situaci nemohli lidé, kteří chtěli přistát, získat peníze ani zdroje na přistávací moduly.

Nikdo nevěřil, že by opravdu mohli přistát, už proto, že Cech pilotů odmítl pilotovat navrhované přistávací moduly - nebo - jak se zastánci Přistání začali domnívat, jakékoli moduly, které vymyslí.

A tak - postavili moduly se starou technologií, která nepotřebovala piloty z Cechu. Byly to stroje, které padaly k planetě a přistávaly za pomoci padáků, ony květinové plachty ze starých příběhů. Mosfeira jim připadala dobrá, protože tam bylo mnoho volného území a oni si mysleli, že kdyby došlo k obtížím, bude pro ně jednoduché žít na severu ostrova a dohodnout se s atevy na jihu. Domnívali se, že tam sídlí ostrovní vláda."

Atevský klid narušil smích. Někteří atevové si zřejmě mysleli, že to byl žert. A ono by to bylo legrační, kdyby to nestálo tolik životů na obou stranách; Bren byl rád, že sledují jeho logiku. Tohle byl nesmírně důležitý bod lidského chování.

"Nadiin, ale ono to bylo ještě horší. Cech se domníval, že Přistání ztratí důvěryhodnost. Bud' to operační, neboť moduly ztroskotají, nebo praktickou, neboť atevové je na své planetě nestrpí.

Jenže první modul přistál bezpečně. Planeta vypadala nesmírně pohostinně. Když atevové neprotestovali, i dělníci na stanici a Cech uvěřili, že prázdňé pozemky na planetě nepatří nikomu, a že tam lidé nebudou nikomu překážet.

Taková, nadiin, byla situace, když loď odletěla. Nic dalšího už nezná. Neví nic o válce ani o Dohodě, nic o opuštění stanice a nic o důvodech, které lidem a atevům brání v přímém kontaktu. Podle mého odhadu, nadiin, stojíte proti určité dobré vůli ze strany lodě, ale i proti nevědomosti, stejně jako byla nevědomost mých přímých předků toho roku, toho dne, té hodiny, kdy oni odletěli.

Nadiin, lidé v oněch dobách netušili, jak narušují životy atevů - nechápali, že boří asociace, když následují zeměpisný předěl, který pokládali za hranici. Překračovali hranice asociací, stavěli silnice aniž by věděli, jaký problém tím působí, dávali technologii jedné asociaci bez nejmenšího tušení, jak mění rovnováhu, a baji-naji, na Mosfeire se najdou lidé, kteří ani dnes nedokáží udělat ten krok ze své vlastní mentality do atevského chápání, stejně jako se někteří atevové, o tom nepochybují, domnívají, že chování lidí je čiré šílenství.

Ale máme tu loď, která opustila planetu v době, kdy atevové vyvíjeli parní stroj. Ted' se dívá a vidí železnice, města, letiště a elektrárny, na Mosfeire i na pevnině, ale nevidí nic z dohod, které byly potřeba, aby se to mohlo v poklidu stát. S velkou lítostí vám říkám, že v mé vládě je jistá, až dosud neškodná menšina, frakce, která pokládá požadavky oddělené kultury v Dohodě za hlavní článek své víry: říkáme jim separatisté, ale někteří jdou mnohem dál než jen k zachování kultury a věří, že lidé by měli atevům znemožnit přístup k vesmíru, který spolu s pokročilou technologií chápou jako výhradně lidské dědictví. V lodi mohou vidět šanci, jak získat zpět svou minulost. Mohou se pokusit posádku přesvědčit, že jsem důvěřivý hlupák a že atevové jsou hrozba - vždycky se domnívali, že chtějí zničit lidskou kulturu.

Největší nebezpečí nepředstavuje loď. Nebezpečná je víra oné bláhomné menšiny mých lidí, že mají alternativu k jednání s atevy, kdyby dokázali posádku lodi oklamat a vsugerovat jí své názory. A především pak, kdyby dostali na stanici své lidi.

Původ lidského hnutí separatistů se mi nepodařilo úplně vysledovat. Ani jsem nemohl analyzovat jeho členy - většina se jich ke členství nepřizná. Ale vzpomeňte si, že stanici jsme museli opustit kvůli selhání systémů a nedostatku zdrojů, že frakce, která ji chtěla udržet dál, je na planetě s námi - a já myslím, že lidské hnutí pro návrat do vesmíru bude logicky zahrnovat i ty, kteří si přáli, abychom ve vesmíru zůstali. Právě ty mohou separatisté nalákat do asociace, protože jim mohou nabídnout návrat na stanici. Toto je z mé strany pouhá hypotéza, ale obávám se, že by tu náhle mohla být možnost asociace mezi těmito dvěma skupinami lidí, spojených svým cílem, návratem do vesmíru. Já mám zásadní morální výhrady proti tomu, aby se banda Mosfeiranů vydala do vesmíru s vypůjčenou technologií a uzavírala tam dohody, které by znovu daly posádce lodi politickou moc. Vesmírný program, který tato planeta bude mít, musí být společným úsilím lidí a atevů a i vesmírnou stanicí spolu musí sdílet.

Vím, že se někteří atevové ptají: „A proč tam vůbec mají být lidé?“ Ano, nejlepší by bylo, kdyby člověk nikdy nevzkročil na tuto planetu, ale protože lidé v celém okolním vesmíru nemají žádnou další planetu, kde by mohli soustředit svou činnost, a protože jsou na oběžné dráze kolem této planety, je jen rozumné předpokládat, že loď, jejíž technologie v mnohém předchází cokoli, co bychom dokázali vyrobit zde, má plány, které se budou nevyhnutelně týkat i tohoto světa, kde žijí atevové. Z toho důvodu je důležité, aby si atevové zajistili hlas v lidských vesmírných podnicích.

Nadiin, já nedovolím, aby se nějaká lidská menšina vydávala za jediný hlas této planety. Já si přeji klást důraz na Dohodu jakožto na funkční asociaci lidí a atevů.

Jsem ochotný překládat pro loď atevské hlasy, abychom zajistili, že ať už budou chtít cokoli, ať už mosfeirský prezident nebo nejružnější mosfeirské frakce udělají cokoli, loď nebude jednat se stejnou nevědomostí, jaká vedla k Válce přistání.

Já lidi znám, nadiin, zevnitř. A mohu vás ujistit stejně jistě, jako že zítra vyjde slunce, že posádka lodi nebude zdaleka tak naivní ohledně lidí z Mosfeiry, jako ohledně atevů. Pro jakoukoli mosfeirskou frakci bude velice těžké přesvědčit je,

že nemají postranní úmysly. Loď bude mít podezření na existenci frakcí a navíc - i na samotné lodi mohou být vnitřní frakce, které se postaví na stranu jedné či druhé frakce mosfeirské. To může absolutně ochromit rozhodovací proces a vytvořit nové subasociace - a tam je potenciál pro opravdu nebezpečné kompromisy.

Z tohoto důvodu se domnívám, že lidská vláda na Mosfeire zareaguje na známky rozkolu mezi atevy tak, že bude paralyzovaná a neudělá nic, zatímco ti, kdo nejsou u moci, budou podnikat všechno možné, ale žádné racionální rozhodnutí z toho nevzejde.

A tak tedy doporučuji, nadiin, aby atevové promluvili jedním hlasem, až budou hovořit s lidmi na lodi a na Mosfeire. Doporučuji, aby vaše vnitřní rozkoly a hádky zůstaly vaším tajemstvím a abyste brali loď a Mosfeiru jakožto dvě oddělené entity, dokud nebudou sami schopni promluvit jedním hlasem. Doporučuji, abyste prohlásili, ne požadovali, abyste prohlásili jako daný fakt, že stanice patří i vám, rovným dílem. A to jenom pro začátek.

Doporučuji, abyste s lodí začali mluvit přímo a brzy. Já jsem paidhi určený Dohodou pro hovory mezi Mosfeirou a atevy ze Západní asociace. A žádám Asociaci, aby mě zároveň jmenovala paidhim pro hovory s lodí. Toto trojúhelníkové uspořádání - v atevštině jste neustále museli mít na paměti důležitá čísla - dává Západní asociaci stejnou váhu jako Mosfeire. Tam už určili delegáty pro hovor s lodí.

Loď ví, že musí porozumět Mosfeire stejně jako atevům, než si bude moci být jistá tím, co dělá. Permutace výhod a nevýhod tohoto uspořádání jsou komplexní a já jsem přesvědčen, že atevové si pro sebe mohou zajistit stejnou výhodu, a to především tím, že si pojistí dohody se zvolenou mosfeirskou vládou i s velením loď. Opět tu máme třístrannou stabilitu.

Doufám, že příznivě zhodnotíte to, co jsem vám tu předložil, mí lordi Asociace, nejváženější zástupci provincií, aiji-ma.

Děkuji vám. Nyní budu zodpovídat dotazy."

Tak tady to je, pomyslel si, formálně se uklonil, jak se vyžaduje, a rázem se mu nedostávalo dechu. Dlaně se mu potily a v hlavě mu vyvstala ze všech možných vzpomínek zrovna Barb na sjezdovce: jak se směje, všude je bílo a celý svět se táhne navěky - ta chvíle, ta šance, ten život -

To je teď pryč - a možná nadobro, potom, co udělal.

A Brena, dezorientovaného otázkami jako "co teď?" a "kam teď?" sužoval strach, že nebyl ve svém úsudku zcela objektivní, když to, Bůh mu pomáhej, potřeboval nejvíc.

Mezi atevskými posluchači to začalo pomalu vřít. Potom se ozvalo:

"Nand' paidhi." Nějaký vážený člen tašridu povstal, jak tu bylo zvykem, aby položil otázku. "Tento úkol odporuje zájmům lidí. Pověřil vás jím váš prezident z důvodů číselné rovnováhy?"

Mezikulturní minové pole. Našla snad lidská vláda v celé záležitosti neharmonická čísla? Chtěla je předhodit atevům? A ten gentleman z tašridu zatraceně dobře věděl, že lidé čísla nepočítají: hrál na paranoii atevů na venkově, a přímo na televizi.

To ovšem mohl Bren taky.

"Lorde Aidine, v žádném případě se nedomnívám, že by nejlepší zájmy Mosfeiry a atevů byly v nějakém sporu. Uvažte přece, že má vláda mě sem poslala i přes krizi, které čelíme, a přesto, že můj zdravotní stav by si vyžadoval několikátýdenní pobyt na Mosfeire. Spolupracovala, protože Tabini-aiji si žádal můj návrat. Vědí, že kdyby žádný paidhi nebyl nebo kdyby aiji přerušil kontakt s paidhi-nástupnicí, jako to učinil, nebyla by mezi atevy a lidmi vůbec možná komunikace. Kdyby si Mosfeira přála držet mě jako rukojmího a odříznout komunikaci, mohla to udělat. Ale oni mě vrátili, doslova mě vyhnali z operačního sálu na letiště, a to znamená, že lidé si velmi přejí udržet komunikaci s pevninou - a uznávají aijiho jako vládce Západní asociace."

Lord Aidin se posadil. Do myslí posledních číselnými spiknutími stejně zasel, co zasít chtěl, k čertu s ním. Ovšem Brenovi se také podařilo předvést před kamerami své vystoupení.

Další dotaz přišel z opačné strany, byla to nějaká členka hasdrawade, kterou ani neznal. Úsečně se otázala: "A kdo tedy, nadi, poslal Hanks-paidhi?"

Oslovit oficiálního mluvčího na plošině "nadi" nebylo úplně zdvořilé a vyvolalo to vzácné zašumění v sálech - a ostrý pohled od Tabiniho.

Ale Bren beztak odpověděl. Možná, že Hanksová tuhle atevu urazila - možná také, že na Hanksovou spoléhala jako na zdroj a teď ji její nedostatečná autorita uváděla do rozpaků:

"Podle Dohody, nadi, je pouze jeden paidhi. A nadi, nadiin, Hanksová je mou určenou nástupnicí a nepochybně ji trochu zmátlo, jak rychle se vše seběhlo. Měla dostat příkaz k návratu, jenže události asi pádí rychleji, než je běžné v komunikačních kanálech. Dosud žádný takový příkaz nedostala a pokládá za svou povinnost tady zůstat, dokud se tak nestane. Požádal jsem aijiho, aby jí dočasně pobyt povolil. Máte-li pochybnosti, zda se vaše zprávy během tohoto přechodného období dostaly k paidhimu, neváhejte je prosím znovu poslat. Nechci nikoho poškodit, nadi."

Udělal to velmi nenápadně. Bylo to asi nejzkratnější atevské varování, které kdy vyřkl, a byl poměrně spokojený s tím, jak ho podal - vnesl kamsi do nejnižší úrovně atevských vědomí pohled do způsobu, jakým se lidé rozhodují. A nezapůsobil tak jen na hasdrawad a tašrid - byly tu přece ty televizní kamery. Jako pouhý člověk měl Bren možnost vyhnout se dotazům, kterým by mluvčí-ateva musel čelit; ale viděl ty kamery a jakkoli vypadaly nepřátelsky, on je zvládal. Atevům v provinciích přece jenom prospěje, když uvidí paidhiho a trochu porozumí jeho tváři, jeho reakcím a jeho povaze.

"Nand' paidhi." To byl konzervativní člen tašridu, který právě povstal, aby promluvil. "Co vy si myslíte, že tam ta loď dělá?"

Starý, staříčkový lord Madinais. Přímý muž s vystupováním obyčejného atevy. Bren o něm vždycky přemýšlel jako o uctívaném dědečkovi; jenomže to nevystihovalo moc, kterou ten muž svíral díky tomu, že měl nejvyšší postavení v síti subasociací, z nichž mnoho bylo tvořeno právě obyčejnými atevy, a byly tedy rozsáhlé a mocné.

"Lorde Madinaisi, mohu vám nabídnout pouze hypotézu: Domnívám se, že se loď znovu rozbila. Myslím, že se jim ji podařilo opravit, uvést do chodu a vrátil se tam, kde, jak doufali, najdou prosperující lidskou komunitu. A ona prosperuje - jenže jejich pozici to dost zkomplikovalo."

Minulý týden se Brena pokusili zabít disidenti, kteří k lordu Madinaisovi neměli daleko. Ale nebylo to nic osobního. "A co obchodní pravidla?" vykřikl někdo z hasdrawadu. "Co jednání?"

"Upřímně, nadi, nemyslím, že by obchodní jednání nějak pokročila, dokud se nevyřeší ta záležitost s lodí. I když -" Televizní kamery ho oslňovaly, přesto však zahlédl, že v hasdrawadu stojí ještě někdo jiný. A to bylo proti pravidlům. Nervy mu zaškubaly a on zaváhal. Padni k zemi, říkaly mu jeho informace; ale přední mozek hlásil: Může to být omyl. A v tu chvíli na něj kdosi skočil a sálem zazněl výstřel. Trvalo dlouho, než utichla jeho ozvěna.

Bren ležel na boku s naraženou kyčlí a boulí na hlavě v místě, kde se udeřil o pódium. Byl napůl zavalený strašlivou tíhou atevy - najednou si uvědomil, že je to Tano. Byl vděčný, omráčený a ostražitý: neviděl Jago. Ale vlastně neviděl skoro nic, jen podlahu pódia a Tana, jak se dívá do sálů. Ani mu neřikal, co ho bolí, protože Tanova pozornost byla zjevně upřená ven, kde pátral po nepřátelských pohybech. Podle šumu v sálech hádal, že je tam nejméně jeden mrtvý, ale že krize je zažehnána. Tudiž, dotýčný mrtvý byl ten, kdo ohrozil paidhiho.

Tano se začal zvedat, což znamenalo, že Brenův odhad byl správný.

Bren věděl, že jakožto někdo, komu právě jeho strážce prokázal takovou službu, by měl zůstat ležet a polohu měnit jen s nejvyšší opatrností. Jenže ho všechno bolelo. Příslušníci hasdrawadu, tašridu i bezpečnosti se hrnuli k pódiumu - a byl mezi nimi i sám Tabini, což rozhodně znamenalo, že může bezpečně vstát. Také se o to pokusil - nejprve s Tanovou pomocí, potom s Tabiniho, a nakonec s pomocí Tabiniho ostrahy, která ho vzala za ruku a věnovala zvýšenou pozornost jeho ob vazům a sádě.

"Je mi to strašně líto," řekl omluvně Bren a neuvědomil si, že je mikrofon zapnutý. Jeho slova se rozlehla po celém sále a vyvolala smích. Co víc, vyvolala hrobově vážný synchronizovaný formální potlesk -

Oni nevěděli, jestli přežil. A byli rádi, že přežil. Tedy -alespoň většina tak vypadala.

Jeden s nimi zjevně nesouhlasil.

V televizním klipu bylo vidět, jak ho Tano srazil - Brenovi při tom pohledu běhal mráz po zádech - a místní kamera zachytila střelce, jak vpálil kulku do lustru ze třináctého století ve stejnou chvíli, kdy Jago vpálila druhou do jeho hlavy. Přehrávali to, přetáčeli, a znovu zpomaleně přehrávali.

Bren, s loktem na pultě, si dal ruku před ústa a snažil se být objektivní. Přece už viděl výstřely, viděl atevy zasažené kulkou, cítil, jak se země otřásá ranami mnohem horší munice, a říkal si, že by to měl vzít v poklidu, po atevsku, je přece ve stanici ostrahy, v bezpečí.

Jenže se tak vůbec necítil.

Velitel bu-javidské bezpečnosti před něj položil černobílou fotografii. Byl na ní starší muž, který by přece měl mít rozum.

"Zástupce z Eighinu," řekl mu. "Beiguri, dům Guisiho. Je tu nějaká osobní příčina? S tímto mužem nebo s Guisim?"

"Ne, nadi." Z úst mu vycházel jen šepot. Posadil se a pokusil se nevšímat si naražených žeber. "Znám ho - stojí v opozici proti obchodním městům. Nikdy se u něj neprojevilo takové - takové chování. Nikdy nebyl nezdvořilý..."

Tabini byl zatím v sálech a vehementně se stavěl za jeho věc. Hovořilo se o hlasování, zda má paidhi zastupovat atevy při kontaktu s lodí. Debatovalo se o iniciativě Mosfeiry. Policie a bu-javidská bezpečnost vyslyšeli Beiguriho pobočníky a úředníky.

Páska kolem žeber byla peklo. Bren doufal, že mu Tano nepoškodil žádné stehy, kosti nebo švy. Bolelo to. Tano byl, zdálo se, nejistý, byl na tom hůř než Jago, která nepoužila Brena jako přistávací plochu, ale co se jí týkalo -

Jago, pomyslel si Bren, pronásledovaly myšlenky: vědomí toho, jak snadno mohla při tom výstřelu minout. Třásla se nevyčerpanou energií a vztekem, držela ji v sobě rukama zaťatými na hrudi a Bren si byl jistý tím, že chtěla být tam venku, prohledávat sál zástupců a hledat to, co mladší agenti pravděpodobně přehlédnou. V tom asi měla pravdu. Jago ale nebyla starší partner ve svém vlastním týmu. Asi si také dělala starosti o názor Baničiho. Nebo o to, kde je.

Nebo možná věděla, kde je. A přesto si dělala starosti.

Na stanici přišli další vyšetřovatelé, aby ohlásili, že úřad pro úmrtí převzal tělo. Ctihodný, rozumný muž a otec, zvolený zástupce své provincie, zemřel při pokusu připravit paidhiho o život.

Bren se otřásl. Tano mu položil ruce na ramena a hádal se s policií, že prý by paidhi byl v naprostém bezpečí i nahoře ve své posteli, a měl by tam být.

"Aiji -" začal policejní náčelník.

"Máme aijiho rozkazy," řekla krátce Jago, která zvedla oči od neustálého přehrávání incidentu. "A máme i zodpovědnost, nand' Marine. Byl to pro něj velmi dlouhý den, a včerejšek byl ještě delší. Pokud si paidhi přeje jít nahoru -"

"To si paidhi přeje," řekl Bren. Zvedl se na nohy, aby to urychlil. Chtěl svůj pokoj, chtěl svoji postel, chtěl ticho."

A televizních přehrávek už viděl dost.

Policejní výslech a neustálé přehrávání té události mu na náladě nepřidalo - pořád ji teď měl před očima, surrealisticky zpomalenou.

Ale když se rozhodl, že dnes se zřejmě bude dít jedna nemožná věc za druhou, musel to udělat, to bylo vše. Teď se půjde, to ho Jago ujistila, jenom dolů k výtahu - tisk byl z této oblasti zvláštním příkazem vyloučen - Tabini-aiji se s reportéry vypořádá na tiskové konferenci po svém proslavu. Teď se půjde nahoru, do jeho pokoje a do jeho postele.

Bren došel k výtahu, zjistil, že je tam sám s Jago a Tanem a vděčně se opřel o zadní stěnu. Tano mlčel; Jago měla nepřijemnou, zlostnou náladu.

"Děkuji vám," řekl jí a Tanovi. Nebyl si jistý, jestli se mu to předtím povedlo nějak vyjádřit.

"Má práce, nadi," zamumlala Jago. Trochu stroze, pokud to člověk mohl posoudit. A pokud člověk mohl posoudit, byla Jago ponořená do vlastních chmurných myšlenek, možná o tom, kde je Baniči, a rozhodně o faktu, že byla donucena k riskantnímu výstřelu přes celý, Bůh jim pomáhej, vládní sál. Možná, že ji vyšší důstojníci udělili důtku, tím si nebyl jistý.

Nejenom že to s ním otrásl. Úplně to zamlžilo celou logiku situace. Uvědomil si, že Jago stále má jeho počítač, že ho pořád nese. Jago nedělala chyby. Když Jago zabíjela toho muže, měla svěřený jeho počítač - a nezapomněla na to. Což bylo víc, než mohl říct paidhi, který stál a snažil se pochopit, proč jeden muž vstal mimo pořadí. Stál tam jako idiot, proto se musela Jago pokusit o ten zoufalý výstřel.

Výtah je vyvezl do třetího patra a potom prošli chodbou s porcelánovými květinami: obyčejný návrat domů, jako by přicházel po dni stráveném v kanceláři, pomyslel si omámeně Bren, když stál u dveří, které Jago musela otevřít svým speciálním klíčem, který vyřazoval různá... zařízení.

Za dveřmi, ve vybledlé, pozlacené předsíni, stála Saidin jako ztělesnění všeho atevského. Chtěla mu vzít kabát.

"Rovnou do postele, nand' Saidin," řekl Bren. "Jsem velice unavený." Na misku se zprávami se schválně ani nepodíval. Nechtěl.

"Myslím," prohlásil, jak si v hlavě odškrtaval seznam věcí, které měl jako prioritní, absolutně nutné, "myslím, že budu dnes muset odpovědět vdově. Možná bychom si raději měli velmi brzy promluvit."

"Musíte odpočívat," prohlásila přísně Jago.

"Dobrá vůle vdovy je kritická," prohlásil Bren. "Zítřka ráno by byla velmi vhodná doba. Pokud budou nějaké následky - nemohu dovolit, aby vdova interpretovala mé mlčení a mou nepřítomnost, Jago-ji. Nebo se mýlím? Já věřím, že té ženě rozumím."

Jago se nad tím zamyslela. Pořád se jí to nelíbilo. Nebo si možná dělala starosti. "Je tu nebezpečí, nadi. Víte, že já tam jít nemohu."

"Nemyslím, že by byli připraveni na otevřenou válku. Jsem tedy v bezpečí."

Jago z toho nebyla šťastná. Ani trochu. "Předám vaši zprávu," řekla. Takže uznala jeho logiku, po atevsku. A on myslel, že má pravdu.

Ale pozorovatelný vesmír se smrští na oblast předsíně a Bren začal ztrácet rovnováhu - možná úlevou, možná vyčerpáním. Cítil, jak se třese. V pevných obvazech se mu krátil dech.

"Tak já půjdu do postele," řekl. "Měl jsem, myslím, dlouhý den."

"Nand' paidhi," řekl Tano a doprovodil ho.

Žasl nad tím, že vůbec dokázal přejít přes řečnické pódium a neupadnout na obličej.

Ložnice byla ovšem blízko a Brenovi tam pomohl nejen Tano, ale i řada dívek, které si braly prádlo a mumlaly, jak jsou rády, že se paidhimu nic nestalo. Viděly televizi. Vyděsilo je, co se stalo.

Vlastně nikdo nezhodnotil jeho vystoupení. "Nadiin," zeptal se jich, "slyšely jste, o čem jsem mluvil? Přišlo vám to rozumné?"

"Nand' paidhi," řekla jedna z nich, kterou to zjevně zaskočilo, "to se nesluší, abychom vám říkaly své názory."

"A kdyby vás paidhi požádal?"

"Byla to moc hezká řeč," řekla jedna z nich. "Baji-naji, nand' paidhi. Já těmhle cizím věcem nerozumím."

Další řekla: "Bylo to veliké riziko, když sem vaši předkové sestoupili."

A třetí: "Ale kde je to nebezpečné místo, nand' paidhi? A kde je lidská země? A kde byla ta loď?"

"Všechny ty věci bych si také přál vědět, nadi. Ale paidhi neví. Ani nejmoudřejší lidé na Mosfeire nevědí."

Jedna ze služek zvedla ruku a obsáhla gestem oblohu. "Nemůžete ji najít dalekohledy?"

"Ne. Jsme daleko, daleko mimo dohled míst, odkud jsme přišli. A tam nahoře není, podle čeho se orientovat."

"Letěl byste tam, kdybyste mohl, nand' paidhi?"

Stálo tu proti němu půl tuctu vážných ženských obličejů, vysoké, temné atevy, některé vestoje, jiné vkleče, jako stíny na světle. On byl cizinec. Tady především se cítil jako cizinec.

"Já se narodil na této planetě," řekl unaveně. "Myslím, nadiin, že tam bych nebyl doma."

Z tváří kolem sebe nic nevyčetl.

"Lituji," řekl unaveně. "Lituji té dnešní záležitosti. Byl to ctihodný muž, nadiin. Lituji - velice lituji - že zemřel. Prosím," dodal, "nadiin, jsem hrozně unavený. Musím jít do postele."

Řada úklon. Služebné odešly. Ale jedna se ve dveřích otočila a uklonila se. "Nand' paidhi," řekla, "stojíme na vaší straně."

I další se zdržela a uklonila a najednou byly všechny zpátky ve dveřích, mluvily jedna přes druhou, že prý mu přejí všechno nejlepší a doufají, že se dobře vyspí.

"Děkuji, nadiin," řekl a začal si upravovat hnízdo z polštářů, aby mu podepíralo ruku. Služky vyšly do centrální chodby. A za chvíli odtamtud Bren uslyšel zuřivý šepot o jeho bílé kůži a pohmožděninách (hádal, že jich teď bude víc). Také se šeptalo o tom, jak žertoval, když mu Tabini pomohl vstát, a jak chladnou hlavu si zachoval.

Žertoval?

Bren si zdaleka nevybavoval, že by si vedl tak dobře. Byl vyděšený k smrti. Tano mu musel pomoci sejít po schodech. Když šel uličkou, klepala se mu kolena - věděl - věděl, že ten útok nebyl vedený jen proti němu, on mohl být nahrazen, to byl útok proti celému zavedenému řádu. Atevodé to věděli. Atevodé chápali, co všechno měla ta kulka zničit - K čertu, řekl si pro sebe. Byl tak vyčerpaný, že by se nejraději roztekl a vpil do matrace. Ale, zatraceně, jeho mozek hrozil, že se probudí.

Začal si znovu přehrávat řeč, pokus o vraždu, otázky policie, a ptal se sám sebe, jaká podezření měli a co těmi otázkami

vlastně mysleli.

Upravil si zmuchlané polštáře, nacpal si jich ještě víc pod ruku a znovu se do nich zabořil. Říkal si, jestli by nepomohl aspirin.

Ale ta myšlenka se pomalu vytratila, a ještě víc, žebra přestala bolet, jak Bren našel polohu, v níž ho páska neřezala. Nebyl si jistý, že je to spánek, ale myšlenek bylo méně a méně a on se nechtěl hýbat. Ne teď, když našel místo, kde ho vůbec nic nebolelo.

7

Ze Šejidanu nebylo loď na oběžné dráze vidět. Světla velkoměsta přezářila všechny slabší hvězdy - i když bylo nebe jasné: a zdálo se, že bude, protože nad město se vrátilo teplo pozdního léta. Horské větry hnaly jen několik útržků temných mraků přes narůžovělý úsvit. Vypadal, jako by měl taky pohmožděniny.

Ilisidi měla ráda čerstvý vzduch a snídala na balkoně, tady jako v Malguri. Bren si nemohl pomoci; musel myslet na to, jak se Baničimu nelíbil balkon v bytě lady Damiri. Když se podíval přímo nahoru, napadlo ho, že to musí být vlastně balkon přímo nad místem, kde teď seděl.

Rozumný člověk by si dobře rozmyslel, než by se vydal na nepřátelské území, a Brena hryzaly pochyby, ale také měl podivný, fatalistický pocit návaznosti, jako by se věci vracely zpátky do svých kolejí; hodně mu to připomínalo Malguri. Teď, když tu opravdu byl, lechtání v žaludku pominulo a on byl rád, že přijal vdovino pozvání. Stará ateva naproti němu vypadala tak křehká, že by ji mohl odfouknout vítr. Kolem ní bylo služebnictvo a ostraha, jejíž velitel Cenedi stál na stejném místě vzhledem k Ilisidi, jako Baniči u Tabiniho, když zrovna nehlídal paidhiho.

Baniči tu nebyl. Baniči se pořád ještě nevrátil; to Jago ho u dveří předala Cenedimu - a Cenedi ho doprovodil k Ilisidi. Cenedi, který řídil všechny ostřelovače, kteří by mohli kontrolovat balkony Bu-javidu. Kdyby někdo porušil jeho rozkazy, vzal by to velice osobně: byl to vrah a člen Cechu, jako Jago, jako Baniči. Z toho důvodu se Bren cítil v jeho rukou v bezpečí, ne proto, že by mu Cenedi osobně něco dlužil - a on mu dlužil - ale právě proto, že osobní dluh by pro Cenediho nehrál naprosto žádnou roli, kdyby ho někdo pověřil - profesionálně.

A tak se paidhi s aiji-vdovou, paní nad životem a smrtí, možná spolčenou s mužem, který se ho pokusil včera večer zabít, posadil ke stolu na balkoně, který byl bezpochyby stejně bezpečný či nebezpečný jako jeho vlastní. Z místnosti za nimi povlávaly bílé záclony, ale ranní vítr postrádal chlad deštivého malgurského rána. Místo toho v něm Bren cítil těžkou vůni tropických květů diossi. Šla zdaleka, možná z jiného balkonu.

Jako potenciální nepřátelé si nejprve nalili čaj.

A konverzovali.

"Bolí to hodně?" zeptala se vdova.

"Moc ne, nand' vdovo. Ne často."

"Zdá se, že vás něco trápí."

"Myšlenky, nand' vdovo."

"Na vaši snoubenku?"

Zatracená ženská. Někudy určitě unikaly informace a nebyla žádná šance, že by to Ilisidi prozradila jen tak, jako zahajovací gambit: mohlo to být gesto dobré vůle k paidhimu.

Rozhodně to ale byla ukázka její schopnosti proniknout do důvěrných záležitostí Tabiniho blízkých.

"Na její jednání si nemohu stěžovat, nand' vdovo." S gustem nedal před starou intrikáncou najevo ani náznak nějakých emocí. "Měla na to rozhodně právo."

"Takže žádná hádka."

"Žádná, nand' vdovo. Stále ji chovám v hluboké úctě. Ona by mě jistě informovala - ale úřední záležitosti, jak víte," (pauza na nemalou ironii) "mě zdržely na této straně průlivu. To je rozhodně jádrem jejich výhrad proti mně."

"Ta žena je hloupá," řekla Ilisidi. "Takový příjemný mladý muž."

S vdovou jste se nemohli hádat. A v Ilisidiných očích, dvakrát zatraceně, jiskřila srdečnost a pobavení, a na jejich tenkých, vráscitých rtech hrál slabě rozpoznatelný úsměv.

Zdvořile řekl: "Má matka si to také určitě myslí, nai-ji. A Jago také. Ale já se obávám, že obě dvě jsou předpojaté."

Sluha položil na stůl dva talíře s jídlem - vejce a zvěřina, nepochybně v sezóně - vdolky - vdolky byly vždycky bezpečné.

"Lidské způsoby a lidské volby," pronesla Ilisidi. "Mezi vámi a tou ženskou, co poslali, není nic?"

"Myslíte Deanu Hanksovou?"

"Řekla jsem, tou ženskou."

"Vůbec nic," řekl. "Ani v nejmenším se o ni nezajímám, to vdovu ujišťuji."

"Škoda."

"Ó, to si nemyslím, nand' vdovo." Namazal si vdolek krémem, nebo se o to alespoň pokusil. Sluha přiskočil, aby mu nabídl pomocnou ruku, a Bren mu raději mazání přenechal.

"To je jistě nemilé," řekla Ilisidi.

"Mluvíte o mém nezájmu o profesionálně asociovanou ženu - nebo o mé zlomené ruce?"

Na Ilisidině hrobově vážné černé tváři probleskl pobavený výraz. Měla zlaté oči. "Vlastně o vaši ruce. Kdy se zbavíte té nepohodlné věci, nadi?"

"To nevím, aiji-ma. Poslali mi instrukce. Přiznávám, že jsem je nečetl."

"Nezajímá vás to?"

"Neměl jsem čas. Úplně jsem na ně zapomněl." Ledy se prolomily a Bren teď mohl hovor stočit jinak. Kam sám chtěl.

"Váš vnuk byl velmi dychtivý, aby mě dostal zpátky."

"Můj vnuk by obětoval tři lordy a panství, aby vás dostal zpátky, nand' paidhi. Tak mu moc neustupujte."

"Vdova je velmi laskavá."

"Prosím vás, podívejme se na to prakticky. Máme tu na obloze nějakou zatracenou cizí loď, venkovští lordi se bouří, někdo se vás pokusil zabít, náboženští maniaci vidí znamení v číslech a televize nám neříká naprosto nic. Hlupáci sedí po nocích na střeších s triedry a brokovnicemi."

"Kdybyste mohla dohlédnout až na Mosfeiru, aiji-ma, uviděla byste totéž. Jak jsem řekl na společném zasedání, názory na potenciální výhody se drasticky liší."

Ilisidi mírně naklonila hlavu - Bren si začínal myslet, že asi slyší na jedno ucho lépe než na druhé. Samozřejmě, Cenedi číhal u dvoukřídlových dveří a nepochybně si v duchu zaznamenával každíčký důraz, každou nuanci, všechno, co kdo řekl a neřekl.

"Nand' paidhi," řekla Ilisidi, "ať mi dnes ráno chcete říci cokoli, řekněte to. Jsem zvědavá."

"Je to žádost."

"Pak ji vyslovte."

"Aby vdova použila svůj vliv k zajištění stability Asociace. Vím, co to obnáší. A vím také, že vy jste tu cenu zvážila více než kdokoli jiný, nand' vdovo."

Teď tu stařenu zasáhl. Uviděl, jak svažila obočí a v jejích očích spatřil temnotu jejích myšlenek, mapu let a rozhodnutí na její tváři, jizvy z dlouhé, předlouhé války atevského svědomí.

Pouhými dvěma slovy, s využitím vraha, který za ní stál, by tato žena mohla Asociaci rozmetat, zničit mír, svrhnout lordy a zajistit si zkázu všeho, s čím museli pracovat lidé posedlí mírem.

A neudělala to. Atevští lordi si málokdy něco odepřeli. Hodně jim záleželo na pověsti, na tom, aby je ostatní respektovali. Nebo se jich báli.

Už dvakrát hasdrawad přešel Ilisidinu snahu stát se aiji Asociace, tedy v podstatě nejvyšší vládkyní v atevských záležitostech. Přešli ji, protože by s velkou pravděpodobností rdousila ambice ostatních lordů. Příliš pravděpodobně by vyvolala bezprecedentní potíže.

Jak málo rozuměli mužům, které dosadili jako (jak doufali) klidnější vládce: nejprve jejího syna a potom Tabini-aijiho; a podívejte se na to - její vnuk Tabini si získal pověst ctnostného, štedrého a moudrého vládce.

Chtít po Sidi-ji, aby zůstala stínovým hráčem i pro potomstvo, tak jako pro minulou generaci?

"Neprobodla jsem starostu ani nenasypala sůl do vína," zamumlala Ilisidi. "Vyřídte mému vnukovi, že ho sleduju, nand' paidhi, tak ať se chová slušně." Ilisidinu chuť k jídlu nemohlo pokazit nic. Čtyři vajíčka zmizela z jejího talíře. Poklepala nožem na porcelán a sluha rychle naservíroval další dvě. "Vejece, nand' paidhi?"

"Děkuji, nand' vdovo, ale pořád ještě jsem na svůj žaludek opatrný"

"To je moudré." Další poklepání nože, tentokrát na čajník. Prázdný zmizel a objevil se jiný. Sluha sundal víčko a doplnil šálek. "Nerozrušila vás doufám ta včerejší noc."

"Lituji ztraceného života."

"Hlupáci."

"Velmi pravděpodobně."

"Takové činy pramení z nejistoty. Debata, k čertu. Co jiného nám zbývá než jednat s těmi lidmi? O čem se tady dá hlasovat?"

"Určitě s vámi souhlasím, nand' vdovo."

"Žasnu nad tím, nand' paidhi, jak se tohle stane pokaždé. Zrovna, když jsme dosáhli jednoty, o kterou jsme usilovali a začali vyvíjet naši vlastní technologii - bum, přiletíte si z oblohy a dáte nám, co vlastně, televizi a počítačové hry? A při naší druhé příležitosti upravit podmínky asociace, mimochodem zaměřené do vesmíru - prosím, přiletí tahle nebeská loď a máme tu další krizi. Existují zatraceně důležité atevské problémy, nand' paidhi, které byly opakovaně odsunuté kvůli jednotě tváří v tvář lidskému vpádu, problémy, které pro lidi neznamenaají nic, ale pro atevy jsou nesmírně důležité. A hasdrawad mě při výběru aijiho nepřešel jenom proto, že mě tam pokládali za tyranka s krvavými rukama, nand' paidhi, ať vám můj vnuk s čistými rukama napovídal, co chtěl. Byly i jiné důvody, které mnohem víc vypovídají o politickém klimatu v době, kdy zemřel můj syn a Tabini a jeho poskoci měli tak silnou pozici, aby nás přehlasovali. A tak jsme teď tady, nand' paidhi." Nůž udeřil o talíř, aby přitáhl pozornost. "Poslouchejte mě. Poslouchejte mě, paidhi-ji, zatraceně. Vy chcete mou trpělivost. A já chci vaši plnou pozornost."

Tu měla. Naprostou. Ale on jí rozuměl. "Máte mou plnou pozornost, nand' vdovo."

"Pamatujte na Malguri. Pamatujte na svět, jaký býval. Pamatujte na to, co by mělo přežít."

"Celou svou myslí, nand' vdovo." To byla pravda. Malguri bylo v jeho mysli v popředí. Bren nevěřil, že odtamtud někdy zmizí: nesmlouvavé útesy, pevnost, napůl primitivní, napůl moderní, elektrické vedení natažené podél starých kamenů. Wi'itkitiin křičící do větru, když se vrhají z útesů.

Ohromní, hroziví jezdci na mečcích jako stíny proti slunci.

"A přesto, ještě jednou," řekla Ilisidi, "hasdrawad chce, abych ustoupila stranou pokroku. Já jsem stará, nand' paidhi. Mí asociovaní jsou také staří. Kolik let nás ještě budou muset poslouchat? Kolik let ještě uplyne, než bude všude jen televize a telefony a satelity a pro nás už nebude místo?"

"Budou wi'itkitiin, nand' vdovo. To vám přísahám. Malguri přetrvá. A Taiben. A jiná místa. Viděl jsem je. Pokud dokáží uchvátit paličatého člověka jako jsem já - jak by mohly neuchvátit atevy?"

Ilisidi chvíli mlčela a za jejíma žlutýma očima se převalovaly myšlenky. Potom pomalu kývla, jako by dosáhla nějakého soukromého rozhodnutí, a skoncovala s dalším vejcem. "Dobrá," řekla potom, "dobrá, uděláme, co budeme moci. A jak budeme moci. A těm atevům, těm lidem, co sedí dnes ráno na střeších, nand' paidhi, co byste jim řekl?"

Byla to otázka, na kterou neexistovala jasná odpověď. "Řekl bych jim, že by ještě neměli panikařit. Řekl bych jim, že

nikdo na tomto světě nemá odpověď, ale že já budu celým svým srdcem mluvit jako aijiho tlumočník, nand' vdovo, s lidmi nahore i s lidmi dole. A osobně vám předám tolik z toho, co uslyším, kolik jen budu moci."

"Ale? A Tabini s tím souhlasí?"

"Nevím, proč mi nezabránil v tom, abych sem šel."

"Chytrý muž."

Když jste se hádali s Ilisidi, stačilo jenom naznačovat. Bavila se, i když nechtěla.

"Nějak vám dám vědět, nand' vdovo. Je to děsivá práce, být poctivým člověkem."

"Mezi hlupáky je to i nebezpečná práce."

"Ale vy ani Tabini, nand' vdovo, hlupáci nejste. Můj život je tedy ve vašich rukou."

"Nechcete mi připomenout nějaké dluhy, nand' paidhi?"

"To bych byl hlupák. I vy jste poctivá."

"Ale paidhi-ji. Nekažte mi pověst."

Hrála na nebezpečné, lidské strunky.

"Vdova ví přesně, co dělá," řekl Bren, "a svět na ni nezapomene, ani kdyby už neudělala nic dalšího. Nic jiného nepotřebuje."

Ilisidi hrozivě svraстила obočí. Ale nezůstala tak. "Vy jste hanebník, nadi. Mimochodem, včera v noci jste to udělal velmi dobře. Neříkám, že mistrovsky, ale to bezvědomí byl skvělý nápad."

"Já si opravdu nepamatuji, co jsem tomu gentlemanovi odpověděl."

"To je zatraceně neopatrné."

"Ne pokud jsem tam šel, abych řekl pravdu - a právě to jsem udělal. V tomhle je příliš mnoho stran, nand' vdovo. Je dost těžké pravdu najít. A pokud by paidhi začal pravdu zakrývat, mohl bych se dostat do opravdu pekelných potíží. Prosím, nand' vdovo, nikdy si mě činy nevykládejte ateovsky. To je velmi nebezpečné."

"Jste ošklivý, ošklivý člověk. Nesmímě vynalézavý."

"Nand' vdovo, ve vši vážnosti, Malguri se tak silně dotýká lidských instinktů."

"Jakýchpak, chantivosti?"

"Úcty, nand' vdovo. Pocitu stárí, hluboké pravdy. Úcty k něčemu, co vytvořily ruce, co přečkalo všechny bouře a války, co přetrvalo věky. Říká nám to, že to, co vytvoříme, může přetrvat a může na tom záležet."

"To je nejlepší věc, kterou jsem kdy o lidech slyšela."

"Ujišťuji vás, že je to pravda, nand' vdovo."

"Ještě čaj?"

"Mám schůzku a neměl bych se opozdit."

"S mým vnukem a Politickou komisí?"

"Vdoviny informace jsou jako obvykle přesné. Mohu vás požádat o laskavost?"

"Neříkám, že vám vyhovím."

"Je to pro dobro nás všech. Nand' vdovo, buďte ke mně vždy upřímná. Cením si vašeho zájmu. Poskytněte mi svou radu, když uvidíte, že tápu, a já přísahám, že budu vždy věřit čaji na vašem stole."

Ilisidi se zasmála, až se zableskly její bílé zuby. "Tak už běžte, vy lichotníku."

"Aiji-ma." Měl schůzku. Jago mu to řekla. Vstát si ovšem vyžádalo jisté úsilí. Nepříliš obratně se uklonil a Cenedi ho vyprovodil ke dveřím. "Nand' paidhi," řekl, když došli do předsíně, "opatrujte se. Pohybuje se tu víc hlupáků."

"Nějaká konkrétní hrozba."

"Nemohu nikoho jmenovat."

"Odpusťte." Bren se v interních pravidlech Cechu nevyznal.

Cenedin pokrčil rameny a vyhnul se jeho pohledu. "V mé profesi žádné dluhy neplatí, nand' paidhi. Chápejte. Zeptejte se Baničiho."

"Neviděl jsem ho."

"Ono to spolu souvisí."

"Záležitost Cechu?"

"Možná."

"Je v nebezpečí?"

Došli ke dveřím a tam stáli další dva příslušníci Ilisidiny stráže; Bren ty muže znal, lovil s nimi a jezdil.

"O nás se starat nemusíte," řekl Cenedi. "Mohu jenom říct, že hlupáci začali jednat - někteří jsou mrtví hlupáci - a že v našem Cechu jsou hlasy, které mluví za paidhiho. Byly tu návrhy na smlouvy, a byly odmítnuté. Ale to už jsem řekl více, než bych měl. Zeptejte se Baničiho. A nebo Jago. Ti mají man'či s vámi."

"Jsem velice vděčný za vaši starost, nand' Cenedi."

"Ve všech ohledech," řekl Cenedi, "přijímám instrukce od aiji-vdovy. To musíte chápat. Prokázaná služba neznamená v mém Cechu nic. Ale kdyby se paidhimu v Šejidanu něco stalo a nebylo by to z výslovného příkazu vdovy, pak by jistý člen Cechu podal žádost o osobní smlouvu."

"Nadi, jsem hluboce dojat, že takto smýšlíte."

"Chápete, nand' paidhi, jaké břemeno jste vložil na ,Sidi-ji?"

"Ne," odpověděl Bren. "To já nemůžu chápat, nadi, ale nemůžu od toho ani ustoupit - protože ona je pro mír nezbytná. Dokázala by vládnout Asociaci, o tom nemám pochyby. Ale její místo v těchto událostech je výš. Vy i já to víme - a já jí to říkat nemůžu, nadi. Chtěl bych, opravdu bych chtěl. Ale ona by mě vyhodila ze dveří. A za takovou drzost bych si to zasloužil."

„Sidi-ji zná svou míru," řekl Cenedi. "I svou cenu. Brání se velmi dobře. Pojdte. Doprovodím vás na neutrální půdu,

nadi."

"Kde," zeptal se Bren ostře, když ho Jago vyzvedla po slyšení před komisí, "kde, nadi, je Baniči?"

"Myslíte právě teď?"

"Jago-ji, neodbývejte mě. Cenedi říká, že jsou potíže. Cechovní záležitost. Že se mám zeptat vás a Baničiho. - Je Baniči tam?"

"Baniči se účastní cechovní záležitosti," řekla Jago, poprvé to skutečně přiznala.

"Týká se mě?"

"Mohla by." -

"Je to důvod k obavám?"

"Je to důvod k obavám," odpověděla Jago.

"Tak proč mi o tom nemůžete říct?"

"Abyste neměl obavy, nadi."

"Možná jste si všimla," řekl Bren, "že mám obavy. Myslím, že k nim mám důvod. Je v nebezpečí?"

Jago neodpověděla. Došli ke dveřím a Jago zavolala vysílačkou Tana a požádala ho, aby jim otevřel.

Jak tak Bren stál vedle ní, tiše řekl: "Vdova věděla, že se se mnou Barb rozešla."

Jako by hodil kámen do rybníka. Dal Jago něco na přemýšlení, a ona přemýšlela. Zamračeně se na něj podívala.

"Odkud to asi ví, co myslíte?" zeptal se, když Tano otevřel dveře.

Jago neodpověděla. Vstoupili dovnitř a služebné mu chtěly vzít kabát. "Nadiin," řekl jim, "jen si беру svou práci. Jsem na cestě dolů do kanceláře."

"Nadi," pokárala ho Jago.

"Do kanceláře," řekl. Nikdy se Jago nepostavil. Ale když mu Jago něco nařizovala, brala vždy v úvahu jeho pracovní výkon.

"Ne, nadi," řekla. "To vám nemůžu dovolit."

"A kde mám tedy pracovat?"

"Jeden má tento velmi rozlehlý byt, nand' paidhi, a kdybych mohla paidhimu připomenout, ten byt zahrnuje mnoho místností i zdrojů."

Skoro ho to omráčilo - byla to zoufalá situace. Jago naznačovala, že je nevďěčník, nebo se mýlí, nebo se nějak protíví rozumnému chování. Bylo toho tak ztraceno moc - tolik, co musel udělat: psát články, připravovat prohlášení o své pozici...

Cenedi ho varoval, že Cech vrahů se zabývá vážnými záležitostmi a Jago ho varovala, že Baniči se toho účastní.

Včera večer zemřel muž, podle všeho, co věděl, jinak celkem dobrý muž. Potom to dopoledne - hrozná, náročná schůze plná detailů a eventualit a dalších dopisů, které bude muset napsat; hora dopisů a nemohl se na nikoho spolehnout, že mu s tím pomůže, paidhi nikdy nepotřeboval podřízené, protože s ním musel konzultovat jen málokdo. Paidhi byl v bezpečí, malá kancelář, bezvýznamné postavení v Bu-javidu, rutinní práce, prohlížení obchodních manifestů a zaobírání se dlouhodobými společenskými problémy... a pak se zčistajasna objeví u lidské stanice lidská loď, paidhiho pošta se tisíckrát znásobí a stejně tak jeho kontakty a jeho zdroje přitom zůstávají naprosto - naprosto - beze změny. Nedokázal ani dohlédnout na druhou stranu štosu papírů, během setkání s lordy Asociace dostal tři nové úkoly - kladli mu otázky, na které mohl odpovědět, ale nebyl si bohužel jistý číselnou příznivostí popisovaných situací. Už tak se cítil zoufale, a najednou viděl celou svoji práci obehnanou Jago, Cenedim, Baničim a Tanem a vrahy a jejich opatřeními, bez možnosti dělat věci, které dělat potřeboval - jenom ta pošta a ty zprávy sahaly až do -

"Je mi to velice líto," řekla tiše Jago, "a mám k paidhi-mu veškerou úctu, ale nemohu mu dovolit jít do nezabezpečené oblasti."

Dnes ráno v nezabezpečené oblasti byl a vedl si tam dobře, pomyslel si. Prošel snídání s Ilisidi s pocitem, že něčeho skutečně dosáhl, v tom smyslu, že pokročil v domluvě s druhou stranou stínové vlády, která nepochybně inspirovala jeho rádobyvrahy, s mocí, která držela skupinu politických odpůrců aijiho v šachu - v poslední době se sice otevřeně bouřili, ale stále to byl šach. Vdova čekala. Byla nebezpečná. Ale, ztraceno, on přece pil její čaj. Oni spolu - vycházeli. Zase to lidské rozhraní. Emocionální past. Cenedi ho vtáhl do toho. Bren nemyslel, že ateové věděli, co dělají.

Ale kdyby to někdo z nich chápal, pak nejspíš Ilisidi a Tabini.

"Odpusťte," řekl Jago a zalátal tohle rozhraní. Ale narazil na odraz, vrhl se přímo do té slepé skvrny v atevesko-lidských vztazích, tam, kde to nemohlo nikdy fungovat, a trvalo mu vteřinu, jen vteřinku, než si vzpomněl, že se nesmí zlobit, cítit ublíženě ani zoufale ani jako neustále střežený vězeň.

"Brene-ji?"

Stál tam i Tano, který nevěděl, co si má myslet; Bren si byl jistý, že se Jago stydí, a ta by přešla přes skleněné střeby, aby ho ochránila. Jago ho dokonce dokázala rozzlobit, aby ho ochránila. Když vás něco frustrovalo a měli jste zoufalé obavy, že nezvládnete svou práci, bylo velmi těžké zasloužit si někoho jako Jago.

"Jeden byl hlupák," řekl, znovu klidný. "Vím, že mám zdroje. Hluboce se omlouvám."

"Možná jsem byla hrubá," řekla Jago.

"Ne. Jago, prostě - ne."

"Ale stejně..."

"Jago - to je otázka toho mít rád, to je vše."

Tana určitě vyvedl z míry. I Jago, ale jiným způsobem, protože Jago se už s lidskou emocí mít rád setkala. I Baniči, ten ale pořád protestoval, že není jídelní chod, protože jediné podobné ateveské sloveso se vztahovalo právě k takovým věcem.

"Přesto se jeden cítí zrazený," řekla Jago. "Pravda, Brene-ji?"

"Cítí se zrazený," odpověděl, "a ví, že je to zatracený nesmysl. Tano, nadi-ji, vy jste tu poštu prošel. Čeho se týká? Je tam něco, co by mohl zvládnout někdo jiný?"

"Mám shrnutí," prohlásil Tano. "Většina je toho od představitelů, většina jich má obavy, několik se zlobí a několik jich je velmi zmatených. Jeden by mohl, kdyby si paidhi přál, najít personál, který by připravil odpovědi, nand' paidhi.

Možná se takové zdroje najdou i v domácnosti. A já mohu také jít do vaší kanceláře a přinést vám potřebné materiály.

Bren si užil pěknou ostudu. Jeho personál měl předstih a opravdu se snažil. On, uvědomil si, cítil bolest, jak mu páska svírala žebra. To kvůli dlouhému sezení, dlouhým proslovům, nemožným požadavkům na jeho mentální kapacitu a naprostému vyčerpání. "Prosím, Tano-ji, udělejte to. Moje pečeť a pár válečků na zprávy. Jsem hrozně vděčný.

Potřebuji telefon, televizi - Jago, dala by se sem dát televize? Neporušilo by to harmonii této historické stavby?"

"Jeden může takovou věc zařídit," prohlásila Jago. "Bylo mi řečeno, že paidhi si sem smí přinést, cokoli bude chtít, pokud ohlídáme stěny a nábytek.

Bylo to zdvořilé, nádherně vybavené vězení - samé pozlátka a tapisérie, ale přece jen vězení. Jistě, byli tu jeho oblíbení

atevové a všechny vymoženosti. Ale v Malguri, kde se o historické stěny starali úplně stejně, ho aspoň nechali jezdit a

lovit. A i když šel z tamějšího služebnictva strach, nedělal si tam starosti o to, komu o něm podávají zprávy - jenomže

tady ho všechny ty rozesmáté ženy buď analyzovaly nebo sledovaly, nebo o něm tajně komunikovaly s Damiri, tím si

byl jistý. A jedna z nich, jak mu ráno dala vědět Ilisidi, předává informace někomu, kdo hovoří s Tabiniho soky a

nepřáteli, mezi které bylo třeba započítat i Ilisidi a její personál.

Když si tohle uvědomil, nebylo mu z toho dobře. Klepal se, když se vracel do bytu. Ale nemohl nic dělat. Aspoň Jago a Tano, ti by ho nezhadili. Nezhadili by jeho...

Důvěru. Ale ta, zatraceně, pro cizince mezi atevy neexistovala. On nebyl v jejich man'či, jejich skupině. Man'či

přesahovalo pouhou "loajalitu", znamenalo to téměř "totožnost", jenomže on byl Tabiniho...

Majetek.

Vtom pocítil strašlivou depresi: jednu z těch pochmurných nálad, které přicházely, když příliš přeskakoval mezi oběma kulturami.

Nebo měl moc léků. Nemohl si dovolit léky, jejichž vedlejším účinkem byla deprese, ne při tom, co dělal, takže se naučil podobným změnám nálady nevěřit, když bral léky. Bože, ke vši té práci ještě tohle.

"Nadi, běžte to udělat," řekla Jago Tanovi a ten souhlasil a rychle odešel. Bren rozepnul manžetu, která držela rukáv jeho kabátu a začal se svlékat. Koneckonců, nikam nepůjde.

Chtěl si sednout a nemyslet; chvíli nejednat se svými dobře-to-myslicími strážnými. Jenomže by měl vyřídit pár důležitých telefonátů.

Měl by se jít podívat na své lékařské záznamy a zjistit, co to bere; dokonale se ujistit, že to jsou jenom antibiotika.

Dovolil Jago, aby mu pomohla z kabátu - velice opatrně.

"Hrozně se stydím," řekl. To byl někdy jediný způsob, jak napravit mezidruhovvé vztahy. "Odpusťte mi, Jago-ji. Jsem unavený. Bolí mě žebra."

Vývlékla mu rukáv. Bylo snadné nedívat se jí do očí a sklápět zrak, byla přece o tolik vyšší než on.

Ale potom se dotkla jeho zdravého ramene - chtěla, aby jí věnoval pozornost.

"To my máme problém," řekla. Zase to množné číslo. Skupina. Kolektiv, kam nikdy nebude patřit - nemá správnou biologii.

V Malguri tam na okamžik patřil. Byl uvnitř, v každém slova smyslu, jediný záblesk, který kdy měl, toho, co nemohl získat, co nemohlo existovat. Ilisidi a Cenedi se toho dotkli.

Barb s lidskou náklonností, kterou k ní choval, skoncovala poměrně dobře, ale nemohl ji nahradit Jago ani Baničim.

Jeho emocionální život, musel si to přiznat, nebylo nic moc. Barb ho zjevně pokládala za dost slabý, když jí Paul Saarinson připadal jako daleko lepší partie. Barb zachytila signály: mládí končí, začíná zbytek jejího života - ve dvaceti kolika, pěti? - a on se nevrátí domů, ne brzy, nikdy - protože mu záleží na práci a cení si věcí, o kterých s ní nemůže mluvit.

Bren si cenil vztahů, které nemohl mít, s atevy, se kterými nemohl ani mluvit, ale alespoň - alespoň byl někde, kde mohl udělat něco dobrého, měl znalosti, které to mohly dokázat, měl atevy, kteří mu minimálně chtěli naslouchat.

Povzdychl si. Teď, když ta emocionální bouře přešla, viděl to jasně: on si nemohl na Barbin život osobovat žádná práva, šel do téhle práce s otevřenýma očima a byl docela dobře obrněný, jakmile si jednou upravil perspektivu.

Takže mohl Jago požádat o svůj počítač a o přístup do bu-javidského telefonního systému a sednout si s tím ke stolu

ve stanici ostrahy, která byla na stejném místě jako Tabiniho malý salonek ve vedlejším bytě. Byl to útulný malý

výklenek s telefonem a, Bože, hromadami a hromadami malých nerozbalených svítek se zprávami, všechny zploštělé

ornamentálními olověnými těžítky, které atevové uchovávali právě kvůli takovým nepřijemným, leč tradičním

povinnostem.

Šest hromad svítek, roztríděných, pomyslel si pochmurně Bren, do kategorií podle naléhavosti - výhrůžky smrti, výhrůžky sebevraždou, stížnosti komisí, žádosti školních projektů; Bože, opravdu nevěděl, ale horce zalitoval, jak před

Tanem vybuchl. Ten muž dělal všechno, co bylo v jeho silách, v práci, na kterou ani neměl výcvik, a bez personálu.

Mohl to vysvětlit Jago, která si alespoň už zvykla na paidhiho občasnou ztrátu nervů, a Baničimu, který by se ho asi,

kdyby padalo nebe, zeptal, co s tím má udělat. Jenže chudák Tano jen seděl, vypořádával se s věcmi, a paidhi mu za

jeho úsilí poděkoval tím, že ho chytl bēs.

S trpělivou Jaginou pomocí postavil počítač na stůl, připojil telefon a nechal počítače, aby si povídaly, dokud jeho

hovor a povolení neprošla Bu-javidským systémem, systémem provincie, vstupním systémem Mosfeiry, systémem

Kapitolu a tak dále až na ministerstvo zahraničí.

A potom:

"Tady Bren Cameron," řekl a na druhém konci se ozvalo:

"Pane Camerone, ministr zahraničí by s vámi velice rád mluvil. Počkejte prosím."

Další povzdech, No samozřejmě, že by s ním ministr zahraničí velice rád mluvil.

"Jistě," řekl a ani nestačil vydechnout a už měl ministra osobně na lince.

"Brene. Brene, tady Shawn. Jsi v pořádku?"

"Daří se mi dobře, díky." Rozhodl se předstírat, že to pochopil jako starost Shawna Tyerse o jeho zdraví. "Možná víš, že tady byly určité problémy, ale vedeme si skvěle, kromě jedné věci. Jak to je s vízem pro Hanksovou? Už tu nemá být, ale pořád tady dřepí a porušuje zákon Dohody. Naše hostitele to velice zlobí, a ona bez mého svolení použila moji pečeť. Nemohli bychom dostat nějaké vyjasnění její pozice?"

"Brene, možná už víš, že v kuloárech ministerstva vnitra nastaly nějaké problémy, kvůli tomu tvému proslovu k parlamentu včera večer a tomu střelení."

"To mě nepřekvapuje. Ujišťuju tě, že na pevnině to vře. A Hanksová mi v tom nepomáhá."

"Jak jde jinak práce?"

Vyhnul se jeho otázce. Tohle znamenalo „Drží se Tabini pevně u moci?“ Ale jeho otázku by ignorovat neměl. "Výborně. I přes to počasí. Poslyš, Shawne, to teď nechme stranou, ale můžeš mi říct, jak je to teď s mojí nadbytečností?"

"Musíš počkat. Ťal jsi do živého, Brene."

Tak jasné varování, jaké mohl ministr dát. Čili - příjezd Hankové a její přítomnost i v kritické situaci měly svůj původ nad paidhiho úřadem i nad ministerstvem zahraničí. Bren věděl, kde přesně, znal ty luxusní dřevěné dveře. Ten člověk se jmenoval Durant, státní sekretář Hampton Durant, možná v Ertonově úřadě, možná výš.

"Rozumím," odpověděl na Shawново varování. "Ale strom je přecpaný. Někdo musí pryč. Pošli mi, co budeš moci."

"Co budu moci," odpověděl ministr a Bren se rozloučil starým dobrým "Nashledanou."

Ale v tu chvíli nevěřil, že se ještě někdy setkají. Dělal se mu trochu špatně při pomyslení, že ministerstvo zahraničí, jeho vlastní úřad, nedokáže paidhimu poskytnout ujištění, že odtamtud Hanksovou dostane - ani se všemi těmi signály ateveského znepokojení, které jim nadhodil.

Volně přeloženo, ministerstvu vnitra, které řídí ministerstvo zahraničí, je úplně jedno, co si atevové myslí.

Zavolal Bu-javidskou ústřednu a řekl: "Tady Bren Cameron, nadi, třetí patro. Zavolejte Hanks-paidhi, prosím, tam, kde zrovna je."

Ozval se tón. Pak zvonění. Někdo zvedl telefon.

"Deano?" zeptal se.

Praštila sluchátkem. Prásk!

Několikrát se zhluboka nadechl. Profesionální chování. Důstojnost paidhiů. Fasáda lidské jednoty.

Znovu zavolal operátora. "Zase Bren-paidhi. Zkuste to znovu."

"Nebylo to správně, nand' paidhi?" \$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$.

"Prostě zazvoňte."

Další zvonění. A další.

A další.

"Nikdo neodpovídá, nand'paidhi."

"Operátore, prosím, prozvánějte ji, dokud neodpoví. Jeden dlouhý tón, čtyři krátké a dva dlouhé. Dokud to nezvedne a nezačne mluvit."

"Ano, nadi."

Seděl. A seděl. A přepnul neustálé vyzvánění na reproduktor a seděl a vyvolal textový editor a napsal ministru zahraničí Shawnu Tyersovi dopis, který napsat musel. Stálo tam (samozřejmě v kódu): "Hanksová se setkala s protivládními disidenty a nabídla jim natolik nepovolené koncepty jako je NSP; a já budu muset nějak zvládnout následky mezi oddanými stoupenci provincie lorda Geigiho. Podala nepovolené a nepodložené obchodní návrhy, které mohly být chápány jako úplatky. Hanksová mi nebere telefon. Odmítá můj rozkaz k odjezdu. Prozradila utajované informace, ignorovala ateveské zákony a poštvála proti sobě atevy ze zcela opačných konců politického spektra. Tím ohrozila svůj život - a můj také. Nevím, jak mám charakterizovat její jednání, leda snad těmi nejsilnějšími výrazy: nejenom že Hanksová představuje nebezpečí pro mír, ale znepřátelila si i ty atevy, které by zřejmě měla raději na své straně. Nachází se v osobním ohrožení. Urazila velmi vysoce postavené atevy s neomezenými zdroji a nezdá se, že by to chtěla napravit nebo poslouchat mé rady. Žádám vás, abyste získal potřebná prověření, aby mohla být okamžitě stažena z terénu."

Ale zprávu neposlal. Raději ji uložil - zatraceně! - do souboru a seděl a seděl a čekal. A čekal.

Slyšel zvednutí telefonu a potom prásknutí položeného sluchátka.

Zavrtěl hlavou a pokusil se udržet svou zlost na uzdě. Tohle prostě nechápal - ani vzdáleně - tu čirou hloupost ostrovanské, kulturně izolované mentality, která řídila ministerstvo, které přece na nižších úrovních fungovalo tak dobře. Neuměl si představit, jaká mentalita by pustila z hlavy bezpečnost natolik, že by političtí ideologové mohli svěřit práci, kvůli které se on vzdal svého lidského života nehoráznému, politicky motivovanému hlupci zatíženému svými názory a předsudky.

A nevěřil tomu. Odmítal uvěřit, že by lidé u moci, lidé vládnoucí univerzitě, která většinou věděla, co dělá a proč radí tak, jak radí, mohli být takoví hlupáci, tak ignorovat kriticky nebezpečné rozdíly v ateveské kultuře, životě a politice.

Jenomže těm, kdo měli moc nad samotnou Mosfeirou, to bylo jedno. Byli tu lidé zvolení do vysokých funkcí ministerstva vnitra a ono jim to bylo jedno! Oni měli pozici, oni měli moc, oni měli přístup k prezidentovi, oni prohlásili otevření továrny na domácí spotřebiče na Severním pobřeží za záležitost ministerstva, a s nimi jedli a pili představitelé

společnosti. Všechno kvůli mizerným povolením, úředním razítkům a moci plynoucí z projektů, které by atevové zařadili do kompetence ministerstva práce a ministerstva obchodu.

Ale kdepak, u lidí to spadalo pod ministerstvo vnitra, protože nějaký lidský úředník došel těsně po válce k názoru, že rozvoj Mosfeiry je mezinárodně citlivý problém, který musí spadat pod někoho, kdo by chápal, jaký dopad to bude mít na vztahy s atevy a jakou příležitost budou atevové (ti chytří atevové) mít ke zjištění, co vlastně lidé provádí. Potom by to totiž mohli na pevnině okopírovat. A někdo jiný řekl, že by takové lidi měl jmenovat prezident.

A výsledek? Ministerstvo, jehož nejvyšší představitelé se daleko víc vyznali v politické patronaci než v továrním odpadu - jehož nejvyšší představitelé jen málokdy využili své moci na operační úrovni nebo na ministerstvu zahraničí, ale seděli tam jako politický blok, který stavěl překážky každé železnici, každé dálnici, každému novému obchodnímu artiklu a každé extrapolaci domácí mosfeirské technologie. O atevské politice toho věděli pramálo: nevšímali si nepochopitelných intelektuálních problémů jako byly atevské záležitosti, atevské technologické granty a studie atevské kultury a dopadu technologie na životní prostředí. Takové věci přenechávali univerzitě a jejímu Programu zahraničních studií. A také pochopitelně tomu zastrčenému úřadu ministra zahraničí, který nepřispíval na jejich volební kampaň, a tím pádem se s ním museli otravovat jen občas.

Jinými slovy, ani paidhi ani ministr zahraničí neměli tak snadný a rutinní přístup k prezidentovi, jako měl ministr vnitra. Ministr vnitra se svými technokratickými lokaji, který se od Tabiniho nástupu k moci neprobudil z pohádkových snů. Tedy nepočítáme-li jeho koktejlové párty, obchodování s jeho vlivem, schraňování zvláštních návrhů zákonů v legislatuře, společenské povinnosti, účast na mistrovství Mosfeiry v kopané a - ach ano, ach Bože ano - otevření Střediska vesmírného výzkumu, na kterém Společnost pro Obnovení Odkazů, jejíž představenstvo také tvořili převážně bohatí konzervativci, vypila dost alkoholu, aby to dostalo letoun na oběžnou dráhu. Přitom lamentovala nad ztrátami, které lidstvo utrpělo ve válce. SOO každý rok pořádala vzpomínkovou slavnost (na výročí odletu lodě), poslouchala inženýry, kteří mluvili o obnovení vesmírné stanice, a zásadně nepouštěla do programu mluvčí ze Zahraničních studií, i když jejich články měly přímý vliv na návrhy, které chtěla SOO zrovna předložit. Bren osobně se letos na jaře pokusil, pozvala ho tehdy skupina mladších členů z ministerstva zahraničí. Chtěli, aby se někdo s vyšším postavením přimluvil za jejich projekt obchodních měst, jenomže hodnostáři SOO jeho přihlášku zdvořile ztratili a neohodnotili jeho článek, takže mohl samozřejmě přijít, zúčastnit se (kdyby našel čas a zaplatil poplatky), jenom nebyl v programu.

To Deana Hanksová, ta se na konferenci jako zvláštní přednášející dostala. Seděla na schůzích a na osobní žádost předsedajícího, který, jak říkal, chtěl uznat zásluhy úřadu paidhiho, přednesla zdvořilou, krátkou řeč o lidském dobývání vesmíru a o lidském uchovávání lidského kulturního dědictví.

Bože, Bren chtěl někoho zabít. Skutečně mu přišlo na mysl, že by ohlásil Úmysl proti Deaně Hanksové. Naprostí hlupáci nežili na této straně průlivu dlouho.

Chvilí seděl, a potom znovu zavolal bu-javidskému operátorovi. "Tady Bren Cameron. Stále ještě prozváníme Hanks-paidhi?"

"Jeden bude pokračovat, Brene-paidhi. Ano."

"Děkuji."

Zapojil reproduktor a slyšel nekonečné zvonění.

Znovu zaslechl zvednutí a potom prasknutí sluchátka.

"Operátore?"

"Nand' paidhi?"

"Pokračujte, dokud vám nedám vědět, že jsem dostal uspokojivou odpověď. Až vás přijde vystřídat nová směna, vyřídíte jí to. Však já tu odpověď nakonec dostanu."

"Je mi velice líto těch obtíží, nand' paidhi."

"Prosím, nadi, přičtěte to lidskému smyslu pro humor. A - velice vám děkuji."

8

Bren dopsal další zprávy a odpovědi v salonku, zatímco Tano, vyzbrojený jeho válečky a pečeti, odpověděl na prosté a rutinní dotazy.

Paidhi vyjádřil přání, že by chtěl prostý domácí oběd, a vyslechl si Tanovo shrnutí situace: tři Damiriny služebné měly dostatečnou kompetenci - více než dostatečnou, sloužily přece ve šlechtickém domě - v oblasti etiky, aby mohly odpovídat na rutinní dotazy. Tano zvládal látku a Bren sám měl jenom odchytit zvláštní nebo obtížné zprávy.

Telegram ze základní školy v Jackson City, aby je prý paidhi ujistil, že nebude válka. Nebude, řekl. Atevové touží po udržení míru, stejně jako lidé.

Opravdu - příliš mnoho televize.

Požádal personál, aby vyhrabal pásku se záznamem zpravodajství. Udělal si poznámku, aby Ilisidi poslal přepisy překladů.

Napsal zprávu Tabinimu, Aiji-ma, dnes si vedu dobře. Děkuji za váš laskavý zásah včera večer. Doufám, že budete mít úspěch ve všech podnicích.

Jinými slovy, babička nenaservírovala špatný druh čaje, Tano mu včera v noci nezlámal žebra, a on tady seděl a čekal a doufal, že dostane nějaké informace.

Hanksová zatím nepovolila. Asi nebyla doma, i přes to, co si myslela ostražina. Nebo se vrhla na dráty, které nastražila ostražina, aby to drnčení nemusela poslouchat.

Poslal Tabinimu tu krátkou zprávu; a poslal na ministerstvo zahraničí tu druhou, ve které posílal Hanksovou do diplomatického pekla.

Snědl sendvič: Bu-javid byl vždycky kabiou, v duchu dobrého příkladu, a zvěřina přípustná v tomto ročním období

nebyla ani zdaleka jeho oblíbená: takže mu zbývalo jíst až do poloviny měsíce ryby a vejce - to bylo povoleno vždy. Naštěstí už do začátku nové sezóny nezbývalo moc času.

Bu-javid byl z ateveských památek ještě relativně moderní, jenomže se o něj dělila řada ateveských filozofických škol, takže byl ještě více kabiu než Malguri. Tam byli kuchaři mazaní a schovávali pečené na horší časy. Atevéové nikdy nestříleli zvěř mimo sezónu, nikdy neobchodovali s - jaká hrůza - masem domestikovaných zvířat a nikdy maso neprodávali mimo sezónu. V Malguri se jim ovšem dařilo mít dost a dost zbytků, aby to vydrželo i přes hubené měsíce. Bren to pokládal za civilizované řešení - měl podezření, že právě tak vypadal ten původní zvyk, ze kterého se vyvinula přísná pravidla bu-javidského kabiu. Původně to asi nesouviselo s nějakými obřadními důvody, ale spíš s tím, že neexistovaly ledničky - paidhi ovšem nemohl takové řešení navrhnout atageiniské kuchaře, která byla velice kabiu. Paidhi byl už tak dost kontroverzní a takovým návrhem by se mohl zařadit k nějaké provinciální filozofické sektě, zapříspěnému nepříteli nějaké jiné, kritické pro jednotu, kterou Bu-javid reprezentoval.

Přešel k odpoledním hlášením a přemýšlel, kam zmizela Jago. Prostě se neukázala v kanceláři. A k tomu tu nebyl ani Baniči.

A Tano mezitím, Bůh mu pomáhej - zvládal to.

Někdo dorazil ke dveřím, Bren doufal, že je to Jago nebo Baniči, kdyby jen proto, že by pak měl všechny důležité části domácnosti na jednom místě a v rámci pochopení.

Ale když se vydal ke dveřím, zjistil, že to je další várka zpráv - jedna byla z instalace na Mogari-nai, kde zachytili zprávy z lodě; ty chtěl rozhodně vidět. Existence těch zpráv mimo jiné dokazovala, že loď znovu mluví a byla tu možnost, že se něco mohlo hnout. A tak převzal od Tana pásek, vrátil se do své studovny, strčil ho do přístroje a zapnul přehrávání. Obvyklý pískot strojů mluvících se stroji.

A po výměně strojových protokolů další pískání, tentokrát se jednalo o přenos dokumentů nebo obrázků - nebyl si jistý, ale rozhodně něco digitálního a ateveské stroje to určitě dokázaly převést, stejně jako ateveské dokumenty končily na Mosfeire, kde byla přijímací stanice: špehování byla na obou stranách stálá, dobře financovaná operace. A zajišťovala stálá pracovní místa.

Dorazil Tano s hromadou papíru. Další korespondence, pomyslel si Bren. Ale Tano tiše řekl:

"Myslím, nadi Brene, že tohle musí patřit k těm páskům."

A také že ano. Uviděl to, když to otevřel. Nebylo divu, že spolu stroje mluvily tak dlouho: Mosfeira se rozhodla odvíjet psaný text a ten přepis...

Byl to nefonetický přepis 'mosfei'. Na téhle straně průlivu.

Byly to - nedělalo mu žádné potíže ten text poznat - první kapitoly Historie kontaktu od Maighana Dumy, dílo, které popisovalo každý čin a každý omyl Přistání a války.

Prozrazovalo to řadu důvěrných věcí o Mosfeire i atevech, což se Brenovi moc nelíbilo - Duma totiž ateveskou motivaci někdy nechápal správně - ale nebyl zase tak úplně proti rozhodnutí tu knihu odvíjet. Rozhodně to byl způsob, jak uvést posádku Phoenixu do situace, alespoň tak, jak do ní byla uvedena většina samotné Mosfeiry: v každé škole se tahle kniha studovala jako základ chápání, kdo jsou Mosfeirané a kde jsou. Celých tři sta i víc stránek. Bren si zapsal poznámku, kterou chtěl lodi při nejbližší příležitosti sdělit: Historie, jakkoli dobře zaznamenává počátky Mosfeirské mentality, nemůže přesně vysvětlit chování atevě a neměla by být nikdy používána k předvídání nebo vysvětlování jejich motivace...

Chtěl pokračit s páskou. Doma by mohl použít hlasové vyhledávání. Ateveské stroje ale takový luxus neměly. A tak přetáčel a poslouchal zrychlený záznam.

A opravdu tam byla hlasová sekce.

Seděl a poslouchal, potom zapnul druhý přístroj s prázdnou páskou a začal do směrového mikrofonu diktovat komentář a kvazipřeklad pro Tabiniho.

"Převážně operační protokoly, diskutují o mezerách ve vysílání. Plány kontaktu.

A potom to přišlo. Kapitán lodi požádal o hovor s mosfeirským prezidentem.

Skoro okamžitě byl záznam přerušen, zřejmě jim chvíli trvalo, než všechno propojili.

Potom se ozval prezident.

Po počátečním přivítání kapitán řekl: "Udělali jste na nás velký dojem, pane prezidente. Na obou březích je znát skutečně rozsáhlý rozvoj. Mír a prosperita. Musím vám pográtulovat"

"Děkuji, kapitáne," ozvalo se. Prezident si bezostyšně přivlastnil veškeré zásluhy. V tom na něj bylo spolehnutí.

"Stav stanice je takový," pokračoval kapitán, "že ji s trochou úsilí dokážeme uvést do provozu. Rádi bychom vám nabídli dohodu o spolupráci. Pokud jsem to pochopil - vy obchodujete s atevey; vyměňujete si technologii, suroviny, cokoli chcete."

"Jsou tu jistá omezení, kapitáne. Nemůžeme destabilizovat společnost ani životní prostředí."

Dobře, pomyslel si Bren. Aspoň tohle tedy řekl.

Potom:

"Připravujete se," řekl kapitán lodi, "na návrat do vesmíru. Snažíte se o to."

"Ano. A silně. Okolnosti, které nás donutily k přistání -"

"Ano. Já vím. Na druhou stranu - my vám můžeme poskytnout daleko jednodušší cestu na oběžnou dráhu. Dodáme vám plány. Vy je jen použijete, postavíte letoun schopný dosáhnout orbity a potom můžeme tuhle stanici znovu naplno spustit..."

Bren se zhluboka nadechl, aby utišil bušící srdce. A s jakými zdroji? Neslyšně ta slova vyslovoval, jak si přál, aby dostal odpověď, a doufal, že to nebude jen balík shozený z vesmíru bez jakékoli námahy.

"Můžeme vybudovat bezpečný habitat pro pět set dělníků - to pro začátek; za tři roky to bude deset tisíc a potom -"

potom už tu v praxi žádné omezení není, pane prezidente."

Mluví o pracovních čtách, pane prezidente, slyšíte?

"Měli byste vědět, že nejste ve vesmíru sami. Máme druhou stanici, blízko této hvězdy, malá operace, ale rosteme. To je prosperita, pane prezidente. To je lidská budoucnost, pro kterou jsme přišli."

Bren měl pocit, že má místo srdce kus ledu.

"Vy říkáte," prohlásil pomalu prezident, "že už jste postavili druhou stanici. Tam venku. Někde."

"Důlní a těžební operace, potravinově soběstačná. Pane prezidente, v téhle části vesmíru lidstvo pracuje. Chceme, abyste se znovu zapojili do dění ve vesmíru. Nenamítáme nic proti ničemu, co jste tam dole udělali. Zjevně to tak funguje. Nás zajímá jenom stanice."

Jak hezké. Jak velkodušné. Jak jim záleží na právech všech.

"Můžeme obnovit to, co jsme měli. Můžeme stavět, pane prezidente. Vy se jenom musíte dostat sem: budete mít podíl na stanici, přesně podle původní charty mise - všichni stavitelé a jejich potomci."

"To musím prokonzultovat," řekl prezident. "Musím to prokonzultovat s radou a ministerstvy."

Jistě, na to jste se mohli spolehnout. Ten chlap by bez pomoci nezvládl ani požární cvičení.

"V pořádku, pane prezidente. Budu tady."

A co teď uděláte, pane prezidente? Co přesně chcete konzultovat?

Na stanici jsou lidé, kteří vůbec neznají náš způsob života. Sedí tam nahoře a teď chtějí naši práci, pane prezidente.

Chtějí totéž, co chtěli před dvěma sty lety, a vy přece ani nevíte jistě, jestli opravdu existuje druhá stanice, nebo jestli to jenom tvrdí. Musíme jim věřit, že ano, tak jako jim musíme věřit ve všem ostatním, co se týká vesmíru.

Tak jako jsme jim museli věřit, že nechají stavitele a horníky řídit stanici, až bude dokončená. Víte sám, jaký vliv jsme měli na to, co dělali s lodí, jaký vliv jsme měli na politiku stanice. Podfoukli údržbu stanice, aby získali palivo pro svou loď a teď se zlobí, že údržba neudržela stanici v chodu?

Ti dobří členové posádky, ti praví hrdinové - ti se dobrovolně přihlásili a odešli do radiačního pekla hvězdy, ke které jsme se dostali po té nehodě. Aby nás dostali k lepšímu slunci. Ti nejlepší ze všech zemřeli mladí, když byl ještě kapitánem Taylor.

Hrdinové nikdy nevládli - to ti lumpové, kteří je nechali umřít, ti rozhodovali.

Skuteční hrdinové v posádce zemřeli a to, pro co zemřeli, mohli klidně řídit zkurvysyni, co mysleli jenom na sebe. Pane prezidente, nevěřte těm lidem. Tohle není jen nabídka ke vzletu. Idealisté, snílci, inženýři a vědci zaboření do tabulek - ti všichni jsou na stejné lodi jako tahle generace zkurvysynů, kteří chtějí vypadnout z téhle planety, dostat svou politickou stranu nahoru, kde by pak mohli mít skutečnou moc - moc jednat s atevy výhradně přes hlaveň pušky nebo laseru, cokoli by tam nahoře měli. Koneckonců, nikdo jiný se tam nedostane -

Pane prezidente, oni pořád vedou tu zatracenou válku, jenom mě nepouštějí na své konference, protože já bych to nazval pravými slovy - oni pořád nenávidí atevy, a to nemá nic společného s tím, co se stalo nebo děje. To oni píší všechny ty dopisy o atevských tajných plánech. Oni nevidí nic než válku. Myslí si, že je Bůh stvořil dokonalé, k obrazu svému, a atevové...

Atevové nemohou mluvit, nemají žádné city, to separatisté vykládali každému, kdo byl ochotný je poslouchat - do televize se s tím nedostali: cenzori to vystříhali jako podněcování k porušení míru; tak to říkali na místech, kde se lidé shromažďovali a chtěli je poslouchat - nebylo jich moc, Mosfeirané nepolitikařili, nebyli nespokojení, bylo jim to prostě jedno, hlavně když z kohoutku tekla voda a mohli každý rok jezdit na dovolenou na pobřeží, v zimě do hor, hlavně když byla úplná zaměstnanost, zaručená penze - bowlingové společnosti, turistické společnosti, taneční společnosti, zaplivané i exkluzivní night-cluby... Jestli si vůbec dělali nějaké starosti, tak s počasím, se svým zdravím, společenským postavením, plány na dovolenou, školami a různými výročními festivaly. S takovouhle veřejností museli aktivisté počítat, s lidmi, kteří se kvůli ničemu nevzrušovali, pokud to nenarušovalo jejich vlastní plány: to byla mosfeirská politická realita, systém bez skutečné bíd, hrozby nebo strachu, systém, kde "stres" znamenalo, že vám přišlo o dožinkách. Nikdo se nepletl do politiky kromě pár lidí s vlastními agendami, a protože nebyly peníze na obcházení domů, stalo se z politiky místo, kde jste našli buď dobromyslné lidi, kteří si našli útluné místo a odmítali se z něj hnout... nebo, čas od času, osoby opravdu oddané své agendě.

A doufali jste, že dostanete ty, kterým jde o vlastní koryto. A pro-vesmířané byli obecně idealisté - až na tuhle malou a až doposud vysmívanou skupinku, která věřila, že atevové tajně staví rakety a budou je odpalovat proti Mosfeirě. To bylo soukromé šílenství, nepraktikované veřejně, takže ministr vnitra se atevů bál, ale tajil to. Pro provoz ministerstva zahraničí to nebylo důležité - to bylo zakotvené v Dohodě, a tedy neměnné, a radila mu univerzita, takže bylo příliš ezoterické, než aby se tam objevovali štedří mecenáši z korporací, kteří naopak na ministrech vnitra nešetřili. Nebylo to důležité. Tedy, až doteď.

Teď byla tam venku nevědomá veřejnost - a v takovém prostředí se snadno rodí strach.

Byli tam lidé, kteří se nikdy neobtěžovali učit se o atevách, protože jednat s atevy nebyla jejich práce. Veřejnost věděla jen tolik, že za mořem je jiný a daleko násilnější svět; konzervativci si udělali kariéru z podezřelého sledování a odmítání ezoterických vědeckých objevů jako příliš drahých - byli politicky hnáni k tomu, aby uchovávali to, co bylo (nebo tesknili po tom, co mysleli, že bylo), a báli se pokroku směrem k budoucnosti, která jim nepasovala na smyšlenou minulost.

Hráli pro nevzdělance, požadovali větší výdaje na obranu, víc utajení, víc peněz na vesmírné plavidlo, které by dostalo lidi nahoru - a ty peníze samozřejmě dostávali proto, že se dávalo méně na studium atevštiny a vůbec nic na obchodní města, protože to by toho atevové "dostali moc".

V poslední době se konzervativci pokusili sebrat grant možná třem absolventům univerzity (i když možná trochu příliš nadšeným), kteří učili osmileté děti atevskou filozofii, aby získaly zkušenosti s cizí kulturou.

A v tom rozruchu se ti radikálnější dokonce pokusili vyhodit profesory atevských studií z komise poradců ministerstva vnitra. Všichni to pokládali za extrémní reakci. To ovšem bylo tehdy. Než se vrátila loď.

Seznam útoků na okraje interkulturního přizpůsobování pokračoval dál a dál a v paidhiho mysli (která rozhodně nebyla nepolitická) se to všechno skládalo. Bylo to jakési hnutí, rozhodně ne strana a rozhodně ne nějak rozšířená - s celou jeho agendou souhlasil jenom nepatrný zlomek populace.

Ale čím blíž si byla atevská a lidská kultura, tím víc problémů předkládali radikálové, kteří se najednou objevovali na těch nejvyšších místech - protože převážná většina lidí sice k atevům nepocítovala nenávist, ale přesto byli trochu nervózní ohledně svých souseďů na druhé straně průlivu, kteří se stříleli, vypadali úplně jinak, vládla jim jiná vláda a neuměli 'mosfei'. Všichni, lidé jako atevové, se vždycky chtěli cítit bezpečněji než se cítili a chtěli mít svou budoucnost pod lepší kontrolou než opravdu měli.

Faktem bylo, že lidé žili na ostrově a už skoro dvě stě let jejich vláda předávala atevům stále pokročilejší a pokročilejší technologii. V poslední době už se vědělo, že na jednacím stole je ta nejvyspělejší technologie, jakou lidé mají, a že ještě za života dětí dnešních obyvatel se technologická propast uzavře úplně. Mohl se vlastně jeden divit, že lidé, kteří atevy nikdy nestudovali, začínali být z té myšlenky více než nervózní?

Představme si atevu, na jejich straně průlivu, který opravdu věří, že na velkém měsíci tajně číhají lidské lodě. S největší pravděpodobností by to tvrdil, v celé struktuře jeho man'či by se o něm vědělo, že takové názory má, a tudíž by do žádného úřadu nebyl jmenován.

Jenomže na Mosfeire, když se někdo ucházel o veřejný úřad nebo měl do něj být jmenován, nikdo se neptal, jestli je nebo není separatista. Člověk mohl zastávat funkci na ministerstvu vnitra a přitom věřit, že atevové kradou lidské děti a dělají z nich klobásky, proboha, mohl tomu klidně věřit a v legislativní kontrole, zda se pro svůj úřad hodí, se to vůbec neobjevilo, protože takovou víru není prostě zdvořilé vyjadřovat veřejně.

Separatisté byli bezvýznamní. Jenomže během hodiny od přiletu lodi měli najednou na dosah ruky sílu, která jim, a tím si byli jistí, mohla zajistit bezpečí.

Protože tam nahoře mohl každý jednat s Cechem pilotů a vyjednat si politickou moc, správu nad stanicí. A vesměřany a vlastní nepohodlné lidi by pak mohl najmout, aby riskovali své zadky při opravdové práci.

Cech pilotů neznal situaci na planetě. I kdyby měl ty nešlechetnější úmysly, musel věřit tomu, co mu řeknou, a z historie Bren věděl, že Cechu pilotů je úplně jedno, s kým jedná, hlavně, když to vyhovuje jejich plánům. Jenom při té debatě o Přistání, kolikrát změnil strany! Podrazil správce stanice, a aby si je udobřil, podrazil frakci zastánců Přistání - v podstatě si zajistil, že populace stanice se natolik rozpolí a rozhádá, že už nebude možná žádná dohoda: tohle se Bren dozvěděl z nikdy nevydaných poznámek svých profesorů. Zkáza stanice byla prakticky neodvratná, jakmile loď odletěla, protože její správci byli v očích dělníků proradní, nedůvěryhodní a drzí lháři.

Všechny je převezli, a teď byla velká, svatá Loď zpátky a nabízela ráj ve vesmíru a slunce, měsíc i hvězdy každému, kdo tam půjde a bude riskovat krk ve službě tomu nejdůležitějšímu - lodi.

Historie se opakovala.

Tohle byla ta samá sebranka, co sem - no, dceru Gaylorda Hankse sem možná nenastrčili oni -

Ale mohli se přetrhnout, aby ji tady udrželi. Možná - možná si ani neuvědomovali, co tady dělá, jenom dotlačili svého kandidáta na správné místo a tlačili dál. Kdyby se vztahy s atevy zhroutily, znamenalo by to konec liberálního jednání Brena Camerona, mohlo by to úplně rozhodit celé atevské rozhraní a shodit všechno do rukou opozice, právě když se dostane k moci. Aspoň tak si to asi představovali.

Na rozumnou představu to bylo příliš hloupé. Příliš vzdálené přičetnosti.

Ale Brenův politický smysl neustále svědčil. Říkal: za A, vezmeme-li v úvahu obecnou ignoranci, je hloupost v politice nejméně stejně běžná jako obratné manévrování; za B, krize vždycky přitahovaly štenice; a za C, strana, která se snaží vyřešit nějaký problém, se vždycky musí nějak dohodnout s tou stranou, která z něj chce co nejvíc vytěžit.

Bren si uvědomil, že tam sedí s páskem a nechal se informacemi, které z něj získal, zavést na místa, kam vůbec nechtěl - jeho závěry byly na určité úrovni podezřelé, ale informované: možná tak úplně neodpovídaly skutečnosti, ale popisovaly její chování - a situaci ohledně Hanksové - až nepříjemně přesně.

Kdyby on padl, lidstvo čeká dlouhá, předlouhá řada potíží - přišly by občanské války, rozpad atevské mírové technologie a urychlený vývoj zbraní: viz letadla v Malguri, která shazovala podomácku vyrobené bomby, a to se Mosfeira záměrně snažila vývoj letounů brzdit tak, aby se něco podobného nestalo. Lidé nikdy nepočítali s atevskou vynalézavostí a i ti nejlepší akademici předvíдали další logické kroky atevů podle lidské historie.

Jenomže atevové na každý návrh používali svoji schopnost řešit matematické problémy, takže to, co jste jim dali dnes, se ještě před západem slunce změnilo k nepoznání.

A někteří lidé si mysleli, že můžou atevy obelstít, když přitom v jejich sluneční soustavě tvořili tak nepatrnou menšinu? Že je můžou udržet na planetě a opominout je v politických otázkách?

Buď to, nebo měli někteří lidé s atevy plány, o jakých paidhi raději ani nechtěl uvažovat.

Politika ministerstva říkala: Nediskutujte o lidské politice. Nediskutujte o interních a nevyřešených debatách.

Paidhi neměl za úkol manipulovat s atevskou politikou a obracet ji proti mosfeirským rozhodnutím. Na to neměl dost informací. A žádné volby ani proces ho do takové funkce nejmenovaly.

Jenomže na téhle straně průlivu byl zvolený - jmenovaný - vycvičený - a seznámený s informacemi na nejvyšší úrovni. On atevy znal, tak jako nikdo jiný. Ani celá univerzitní komise nemohla ministerstvo vnitra informovat tak jako on.

Chvilí seděl, zatímco pásek dobíhal. Už žádné informace, žádné další bomby, ale tahle jediná stačila.

Nešlo o to, že by se prezident rozhodl tu nabídku přijmout - tady šlo o to, že se rozběhl politický proces a že to měl být špinavý proces, plný rychlé politiky - pomalá vláda se nahoře neudrží. Díky téhle zdánlivě štedré nabídce se teď dají do pohybu velice špinavé a destruktivní prvky, a pokud s tím někdo rychle něco neudělá, ostrovní svět

Mosfeiry to rozmetá na kusy.

To znamenalo problémy, které ani neměly nic společného se skutečným světem. Mosfeira atevům nerozuměla.

Mosfeira nikdy atevům rozumět nepotřebovala a ani nechtěla. To musel jenom paidhi. Proto ho jmenovali. Za to ho platili. Aby sami nemuseli.

A on musel mluvit s Tabinim. Dřív než zákonodárné sbory zformulují politiku. Dřív než veřejně zaujmou nějaký postoj. Vypnul první přehrávač a vydal se najít Saidin, svůj kabát a Tana.

Už tak to byl perný den a neplánované, leč naléhavé setkání u oběda v Tabiniho bytě, kvůli kterému muselo být odloženo plánované setkání rady pro zemědělství v Modrém sálu tomu nepřidalo. A pravděpodobně zavinilo přehřší pověsti.

A snažit se prodrat celou tou záležitostí a vysvětlit - muži, který by jediným slovem mohl začít mezidruhovou válku - něco o dynamice v mosfeirské populaci? O malé opozici a velkém nebezpečí pro atevské zájmy a nároky na vesmírnou stanici? O rozpadu vztahů a o nutnosti zachovat si chladnou hlavu tváří v tvář hysterickým nebo uplácějícím hlasům z obou stran průlivu, které chtějí jenom rozdmýchat napětí?

To znamenalo přijít s nějakým atevským stanoviskem, které by bralo v úvahu, co lidé potřebují: paidhi by mohl vypočítat nejméně stejně dobře jako prezident - ne-li lépe - kritické surové materiály i zboží, které by bylo potřeba pro vybudování vesmírného komplexu, který lidé neměli. Věděl také, co by jim lidé - na Mosfeiru nebo na lodi - byli ochotní poskytnout: peníze, plány a plnou atevskou spoluúčasť ve vesmírném programu, až pominou lidské předsudky a patronáty a začne převládat střízlivá realita. Loď udělá cokoli, aby získala to, co potřebuje: dělníky na stanici.

Takže atevové museli být ochotní přerušit obchodní styky a začít jednat nanovo - s Mosfeirou nebo s lodí, podle toho, s kým bude rozumná řeč.

"To ovšem nijak neopravňuje Hanks-paidhi, aby jednala s lordem Geigim kvůli ropě," namítl okamžitě Tabini. "Nebo snad ano?"

"To je pravý opak toho, oč usilujeme, aiji-ma, to vás ujišťuji, Žádná provincie by neměla uzavírat nezávislé smlouvy. V této krizi by mělo všechno procházet Šejidanem, tak jako Šejidan rozhoduje o silnicích, železnicích, mostech a přehradách - obchod musí také procházet Šejidanem, pro dobro všech jednotlivých provincií, aby nenastalo, například, snižování cen a prodávání zboží za nižší cenu, než je jeho pravá hodnota. Dejte dohromady veškerý obchod a veškerý transport: určité tržní cenu, zaplatíte dodavatelům, dělníkům, dopravcům, žádné výjimky, žádný zisk pro ústřední vládu, ale také žádné obcházení vlády. Provincie musí pochopit, že mohou prodávat; musí pochopit, jak nebezpečné je mluvit s lidmi více než jedním hlasem, jako jsem to řekl ve svém proslovu, aiji-ma. Lidé se mohou hádat mezi sebou; atevové si to dovolit nemohou. Tady mohou vyrovnat svou technologickou nevýhodu: atevové vědí, co chtějí, už své rozhodnutí odhlasovali a mohou hlasovat dál, držet krok, být připravení ve chvíli, kdy se mosfeirský prezident stále ještě radí s komitétu. Když budete dost rychlí, mohou se lidé z lodi rozhodnout jednat raději s vámi než s Mosfeirou. Přinejmenším můžete Mosfeiru vyděsit natolik, aby vám nabídla lepší podmínky - s Mosfeirou koneckonců už jednáte dvě století, takže je vám jako spojenec bližší."

"Zajímavé," řekl Tabini. Tabinimu se ta myšlenka zjevně líbila. Provinciálním lordům se ani zdaleka tak líbit nebude, tím si byl jistý. Lordi provincií - a termín "provincie" ve skutečnosti označoval jen jakési území na mapě, které se ani zdaleka neblížilo skutečné složitosti tohoto uspořádání - se neustále hašteřili, aby pro sebe urvali co největší zisk a moc.

"Provinciální lordi," řekl Bren, "si musí sami najít specifickou výhodu."

"Věřte mi, že takové výhody dokážu najít, a způsoby, které pochopí."

Což znamenalo - jak paidhi doufal - že aiji nepoužije kulky, ale úplatky, které byly v průběhu atevské historie celkem dobře zavedené.

Zrovna se na to chtěl zeptat - když vtom se objevila lady Damiri, posadila se ke stolu, opřela si bradu do dlaní a prohlásila, že nemohla nezaslechnout jejich konverzaci.

"Daja-ma," řekl zmatený Bren.

"Možná, že přesvědčíte alespoň tuto atevu z provincie, nand' paidhi, o tom, jakými prostředky by měli s Mosfeirou jednat Atageini."

"Já - mohu své hostitelce pouze vysvětlovat, že Atageini jsou ve stejné pozici jako všechny ostatní mocné domy Asociace - že pokud nebudou atevové jednat jako jeden, budou vystaveni na milost těm nejslabším a nejzoufalejším lordům, kteří s lidmi jednat budou, i když by aiji doporučil -"

"I když by aiji doporučil," řekl Tabini, "aby provinciální lordi lidem neprodávali, leda za cenu, kterou stanovíme, a za podmínek, které stanovíme - a tyto podmínky budou především zahrnovat přístup k vesmírné stanici."

"A co s ní budeme dělat?" zeptala se Damiri - a ona to zdaleka nebyla tak hloupá otázka, jak možná vypadala. "Jak se tam vůbec dostaneme, abychom se nemuseli hádat o přepravu jako nějakí trhovci?"

"Atevové jsou připravení," prohlásil Bren a porušil přitom celou řadu pravidel ministerstva, "na velký skok vpřed. Atevové si dokážou ohlídat své životní prostředí, svou vládu a svou budoucnost. Atevové budou mít přístup k materiálům a procesům dalece převyšujícím vše, co jsme jim až doposud uvolnili. Atevové budou mít nejmodernější orbitální letouny, stejné jako Mosfeira, a paidhi doufá, že s pokročilými energetickými systémy udělají něco moudřejšího, než že si budou vzájemně házet na hlavy bomby, nadiin-nai."

"To říká váš prezident?"

"Aiji-ma, to říkám já. Prezident Mosfeiry visí na roztřepeném provaze: Mosfeira nemůže získat materiály, které potřebuje, bez jednání s atevy. Loď by mohla těžit na měsíci, kdyby měla dělníky, kteří by vytěžili materiál na roboty,

kteří by pak těžili další materiál, ale to není praktické. Potřebují zásoby a potřebují dělníky. Je vyloučené, aby Mosfeirané přilétali a odlétali vlastním letounem a atevové zůstali pouhými pasažéry - to paidhi nedopustí. Ale - a je to velké ale, nadiin - musíme spoléhat na počítače. Musíme zapisovat letové plány. Tam nahoře musí být dispečink. Nebo jak tomu chcete říkat. Krátce řečeno, budou změny, v ateveském myšlení a ateveských konceptech. S tím paidhi nemůže nic dělat."

Tabini se bavil. Nebylo to lehké postřehnout, ale bylo to tam - to nepatrné nadzvednutí obočí. A dokonce se objevil i opravdový úsměv.

"Nebeský Weinathský most?"

To bylo místo proslulé letecké srážky, která přesvědčila i ty nejprovinciálnější z lordů, že přednost ve vzduchu se nemůže řídit společenským postavením a že mít pevné letové plány - a držet se jich za každou cenu - je velice dobrý nápad. Především v městských oblastech u velkých letišť.

"Máme jenom jednu stanici," řekl Bren. "Tam musí lidé a atevové žít spolu. Víc než v obchodních městech - stanice znamená velmi blízké soužití a velmi blízkou spolupráci."

"Je to místo, které zabilo mnoho lidí. Lidé ho ani nedokázali udržet. Mají pro něj umírat atevové?"

"Samotná stanice je vhodná pro život. A může být ještě bezpečnější než teď. Je to možné místo, daja-ma. Je to místo, kde mohou atevové a lidé objevit, co mají společného, a v míru pracovat."

"Není tam vzduch. Není tam země pod nohama."

"Je to jako v letadle, daja-ma, dveře se neprodyšně uzavřou a dovnitř se napustí vzduch."

"Odkud?"

"V tomto případě - asi ho dovezeme z planety, v nádržích. Nebo ho vyrobí rostliny. V takových věcech se vyznají inženýři. Paidhi je tlumočník. Chcete-li vidět plány, daja-ma, mohu slíbit, že přístup k nim už nebude omezen."

"A jak pracuje ta loď?"

Tohle nebude jenom pouhá zvídavost, pomyslel si Bren a rázem byl ve střehu. "Nemohu vám říct přesná čísla, rozměry a techniky, daja-ma. Já se dobře vyznám v raketách, na pevná a kapalná paliva. Ale co pohání tu loď, jakou technologii bychom tady museli stvořit, abychom se jí vyrovnali - to nevím."

"A můžete to zjistit?" zeptal se Tabini. "Můžete je získat z lodi?"

"Mohu slíbit, že se pokusím. Že nakonec - ano, najdeme způsob."

"Najděte," řekla Damiri.

"Daja-ma, celý svůj život jsem se mohl na Mosfeire podívat kolem sebe a spatřit příští technologický krok. Ale teď - vůbec poprvé - udělají Mosfeirané a atevové další krok společně, do budoucnosti, kterou neznají ani jedni z nich. Nemůžu nic slíbit. Nevím. Ale atevové dostanou svoji šanci. O to mohu usilovat."

"Neslyšel jste nic," řekl Tabini a mínil to jako otázku, "o tom, co ta loď chce - jenom o údržbě stanice."

"Tady jenom hádám," řekl Bren, "ale myslím, že posádka lodi se daleko víc zajímá o loď a vesmír než o nějakou planetu. Co tam dělají, kam letí, jaké jsou jejich životy - to jim asi připadá nejrozměšnější. Já myslím že jim úplně stačí, když bude jejich loď fungovat."

Damiri se zeptala: "Může si ta loď prostě vzít, co chce?"

"Já myslím," odpověděl Bren, "daja-ma, že síly na to má dost - ale asi by to nebylo tak jednoduché jako vyloupit všechny banky na planetě a uletět. Já nevím, co všechno budou lidé z lodi chtít, ale neumím si představit, že by si vzali suroviny a něco z nich sami vyrobili. Pokud vím, tohle nedělali nikdy."

"A co tedy budou chtít, nadi?"

Jeho hostitelka ho nikdy neoslovovala titulem. V jejím hlase neustále zněla panovačnost, a když se Bren krátce podíval na Tabiniho, nespátlil v jeho tváři nic jiného než zaujatou pozornost.

"Brene-ji," řekl, a nepatrně mávl rukou. Tabini všechno viděl, všechno slyšel. Asi tím chtěl říct "mějte trpělivost" a Bren tedy odpověděl na Damirinu otázku.

"Podle mého názoru chtějí, aby jim stanice doplnila palivo a opravila loď - bude-li to potřeba."

"A proč?"

"Možná aby mohli odletět na dalších dvě stě let. Mezitím bude stanice v našich rukou."

"To je dost bláznivé," řekla Damiri.

"Brene-ji," pokáral ho Tabini za nepřikrášlenou odpověď.

"Daja-ma, ta loď je pro všechny lidi záhadou. Můžu říct, že by pro lidi z lodi bylo mnohem jednodušší, kdyby pro ně pracovali jenom Mosfeirané - nemuseli by jednat s atevy. Ale tím by Mosfeira získala velkou moc a narušila by se rovnováha ustanovená Dohodou. Jsem zásadně proti čemukoli takovému. I kdyby s nimi atevové jednat nechtěli - přesto si myslím, že by bylo moudré to udělat."

"Paidhi je ale člověk."

"Ano, daja-ma. Ale většina Mosfeiranů nechce, aby je ovládali z vesmíru. Nemůžu mluvit za všechny ze svého úřadu, ale v obyčejných lidech - i v mnoha z úřadu - mají atevové přirozené spojence. Mosfeirané by ztratili vládu nad svými životy, kdyby někteří jiní Mosfeirané, podobní vašim vzbouřeným provinciím, prosadili svou. Abych odpověděl na vaši výtečnou otázku, nai-ma - podle mě loď neplánuje použít násilí. Všechno ukazuje na to, že tu stanici potřebují. A chtějí ji co možná nejlaciněji. Musíme lidem zabránit, aby jim ji poskytli příliš lacino, bez účasti atevů. Jasněji to už nevyjádřím. A my máme možnost tomu zabránit."

"Bren-ji říká, že mosfeirská vláda nedokáže učinit silná rozhodnutí."

"Opravdu?" Damiri upřela své zlaté oči na Tabiniho a zpět na Brena. "Proč jsou tedy vhodné spojenci?"

"Daja-ma," odpověděl Bren, "Na Mosfeire je dlouhá tradice opozice proti lodi. Za druhé, není tam žádný silný disent. Nikdy nebyl dost početný, aby dělal potíže. Vláda není zvyklá na to čelit taktice opozice - a já myslím, že právě to

tentokrát bude potřeba. Na druhou stranu Šejidan je zvyklý na dissent a rychle se měnící situaci. Prezident Mosfeiry nedokáže přijít na to, co dělat dál, řada jeho poradců - ne však všichni - má sobecké motivy, a on nutně potřebuje nabídku, která by mu dala udržitelnou pozici. Potřebuje výsledky, které by mohl ukázat veřejnosti. Televize, aiji-ma, ta skříňka s démony, může způsobit, že opozice se bude bránit proti vašemu programu, místo aby se snažila prosadit svůj vlastní."

Tabini si opřel bradu do dlaní. Jako by se jeden ve druhém odráželi. Tabini a jeho perspektivní partnerka v nezbytném - a několik let odkládaném - získání dědice. Jeden musel myslet na Tabiniho nebožtíka otce, na vdovu a na snidani.

A na atevský talent sprádat intriky.

"Taková hanebná, kradmá taktika," prohlásil Tabini. "Nemůžeme ty padouchy prostě zavraždit?"

Bren měl podezření, že to byl žert. Ale neodvažoval se na to spolehnout. "Podle mě si prezident myslí, že všechny možnosti, které se nabízejí, jsou lidské. Asi by uvítal dobře formulovanou, poučnou zprávu z Šejidanu, především, kdyby se v ní navrhovala funkční řešení."

"Zajímavé," prohlásil Tabini. Neřekl, že se o tom musí poradit. Bren měl pocit, že už v duchu pracuje na přesném znění. A skutečně, během okamžiku pozvedl ukazováček. Žádal o pozornost. "Řekněte tohle, Brene-ji. Řekněte vašemu prezidentovi, Tabini-aiji má suroviny, které jsou pro vaše plány nepostradatelné. Řekněte, Tabini-aiji vám ty suroviny prodá, ale jenom, když se lidé rozdělí o stanici s atevy. Řekněte mu to... prostě tak, jak se mluví s prezidentem. Aby to pochopil a neodmítl." Zahýbal prsty. "Takové detaily už nechám na vás."

A také řekl: "Dnes večer, Brene-ji, zavoláme loď. Buďte připraven."

Skoro to přeslechl. A nevěděl, co má říct, jenom "Ano, aiji-ma."

9

Tabini se rozhodl. Tabini hodlal udělat tah, což v jeho podání obvykle znamenalo celou řadu tahů, tak rychlých, že soupeři netušili, co se stane v příštím okamžiku. Bohužel, to samé platilo pro jeho poradce, včetně Brena. Jednat s Tabinim v tomhle módu bylo jako jednat s ocelovou pastí. Všechna přetvářka byla pryč. Ze snahy předvídat, co udělá, se mu obracel žaludek. Napsal, jak nejlépe dovedl, Tabiniho zprávu pro ostrov. Byla v atevském stylu, poměrně jednoduchá. Atevévé měli právníky, ale ti nikdy nezískali monopol na psaní smluv - možná to nějak souviselo s vraždami.

Ale Bren musel být připravený na to, co přijde - nejenom doručit zprávu, ale i zavolat znovu na ministerstvo zahraničí a zjistit, co se na Mosfeire děje - tam by snad už mohli vědět o nabídce, kterou loď Mosfeire učinila.

Dalo se předpokládat, že se něco dělo ve vládních sálech a že Shawn najde nějaký chytrý způsob, jak mu to sdělit.

Ale ať už ministerstvo zahraničí vědělo cokoli, nepřiznalo to. Shawn... nechtěl přijít k mikrofonu, ale Bren ho urgoval a přímo se zeptal:

"Shawne, víš něco o nějaké nabídce z lodi?"

"Ne. Promiň."

"Určitě ne? Já tu mám dost konkrétní informace."

"S tím ti nemůžeme nijak poradit," to bylo, stručně shrnuto, všechno, co mohl Shawn říct. Na svůj další dotaz dostal Bren odpověď, že ne - ministr vnitra teď není dostupný, a ne - ani jeho zástupce ani sekretář jeho sekretáře také nejsou dostupní.

Brena to přesvědčilo, že by neměl věřit ničemu, co ministerstvo zahraničí nebo úřad paidhiho dostávají shora. Ani ničemu, co mu řekne ministr zahraničí - ne že by mu přímo lhal, ale Bren měl pocit, že se mu Shawn snaží naznačit, že nedostává žádné informace.

Předtím neměl podporu, teď neměl ani radu.

Řekl: "Shawne, tohle si radši nahraj. Loď mluvila. Tabini ví, co se děje, a má zprávu pro prezidenta - zhruba říká, že jestli má obchod pokračovat, předkládá jisté podmínky, které požadují záruky. Jen tak to parafrázuju, kdyby záhadně vypadla komunikace. Tabini-aiji má zprávu pro prezidenta, osobně, a kdyby se něco stalo s telefony, mohl bys sem prosím někoho poslat s nejbližším letem, aby tu zprávu vyzvedl v písemné formě? Přenesu ji na konci téhle zprávy a chci, abys někoho poslal donést ji prezidentovi, osobně. Je to oficiální. Na Mosfeire jsou lidé, kteří možná nechtějí, aby se k prezidentovi ta zpráva dostala. Rozumíš?"

"Doručím to sám."

Bren odeslal zprávu. Stálo v ní: Pane prezidente, zpráva od Tabini-aijiho. Nabídka z lodi nijak neadresuje práva, která atevové podle Dohody mají na stanici. Tabini-aiji naznačuje, že přijetí této nabídky by zrušilo platnost Dohody a přerušilo obchod s materiály nezbytnými pro jakýkoli program urychleného budování.

Na druhou stranu však Tabini-aiji navrhuje, aby se obyvatelé tohoto světa, lidé i atevové, dohodli, že odmítneme lodí pomoc i spolupráci, dokud nebudou splněny naše požadavky. Lidé z lodi chtějí zjevně dělníky - a předložili návrh, který by nemusel prospět ani vám, ani Asociaci.

Pane prezidente, Tabini-aiji si tuto politickou skutečnost uvědomuje a je ochotný urychlit technologický rozvoj atevů, aby posílil atevskou přítomnost na stanici a atevský přirozený zájem o záležitosti v prostoru kolem naší planety a našeho slunce. Krátce řečeno, pane prezidente, navrhujeme partnerství mezi Mosfeirou a atevy, které by mohlo zabezpečit ekonomiku, občanská práva a politickou stabilitu jak Mosfeiry, tak Asociace jako celku. Vy dostanete svůj letoun s posádkou a my dostaneme poloviční podíl na provozu a údržbě stanice.

Mezi našimi rasami je řada kulturních i biologických rozdílů, ale všichni máme zájem na stabilní ekonomice a právu našich občanů žít v míru na této planetě. Pokud to v tuto chvíli znamená spolupráci na oběžné dráze nad planetou, věříme, že atevové a lidé dokáží dojít ke spravedlivému a rychlému urovnání.

Aiji, hovořící ve shodě s hasdrawadem a tašridem, očekává vaši odpověď.

Shawn mu poslal potvrzení, že zprávu dostal. Ale Bren by se vsadil - opravdu by se vsadil - že telefony mezi Mosfeirou a pevninou do půl hodiny vypadnou.

Zdůraznil, o co jde. Silně. Použil slova, která v atevštině ve skutečnosti nikdo říct nemohl. Hrál na obavy, které prezident nepochybně pociťoval - ve vnitřní politice probíhaly změny, které jeho a většinu ostatních mosfeirských politiků mohly vyhodit z úřadu.

Brena bolela hlava. Žaludek se mu zvedal z oběda. Nebo z přemýšlení o tom, co vlastně v té zprávě naznačil.

Nebo možná z vědomí, že ještě dnes v noci to zkusí naostro - bude mluvit přímo s lodí.

Mezitím tu měl pár problematických úředních dopisů, které mu Tano vytřídlil z hromady atevské korespondence. Jeden byl od Absolutistů omezeného vesmíru, což byla deterministická sekta, převážně z Geigih provincie, ačkoli - podíval se do svých souborů - měla členy i mezi jinými příslušníky malých, tradičních škol. Absolutisté vyznávali číselnou hierarchii, která podle jejich názoru vysvětlovala původ lidí a atevů - a měla i morální význam. Jenže tahle čísla nepovolovala fyziku NSP - a to byl problém. Jestli Bren nedokáže najít pro NSP numerické vysvětlení - a nebýt Hankové, tak by ho hledat nemusel - Deterministé povstanou a označí ho za lháře, který uráží jejich inteligenci. Ta loď je důkaz, že se lidé skutečně skrývali dvě stě let na stanici a připravovali se na útok smrtícími paprsky, a jestli si paidhi myslí, že jim to vymluví...

Takže Baniči někam zmizel. Jago taky. To Brena k smrti děsilo. Nevěděl to jistě, ale měl tušení, že to spolu souvisí: Cenedi naznačoval něco o vážných potížích v Cechu vrahů, a Bren pokládal za docela dobře možné, že by to mohlo ohrozit i životy Baničih a Jago, nejenom jeho. Tabiniho se zeptat nestihl - ne potom, co přišla Damiri a posadila se k nim - předpokládala zřejmě, že má právo zúčastnit se každé schůzky, všeho, co se děje v Tabiniho bytě.

Když k nim vpadla, měl to na jazyku, ale jak se rychle snažil celou záležitost objasnit Tabiniho nejvlivnější - a zjevně poněkud naježené - soukromé poradkyni, neměl příležitost otázat se Damiri, co tím sleduje, na její tajemství a narážky... zatraceně, on ani nevěděl, co to znamená, jaká práva jí Tabini udělil - Damiri nebyla společensky rovná Tabinimu, ale přesto neustále tlačila nejen na paidhiho důstojnost, ale i na Tabiniho autoritu. Byla tam nějaká stopa, které se měl chytit? Udělal snad něco, co Damiri vyburcovalo?

Cenedi říkal, že se někteří lidé snaží ohlásit Úmysl proti paidhimu. To ovšem nic neříkalo o tom, proč ho chtějí zabít, jestli paidhi není jen jakýmsi náhradníkem za Tabiniho v atevské politice vrahů a intrik.

Bren se rozhodl, že přinejmenším využije ostrahy, kterou mu Tabini zajistil. Nehodlal riskovat svoji bezpečnost.

Nejlepším momentem celého dne byl nečekанý telefonát z bu-javidské ostrahy, že prý dole v metru je Tanův zatoulaný partner a nemá přesné instrukce. Ostraha dvakrát kontrolovala jeho pověření do přísně střeženého třetího patra Bu-javidu a nezdálo se jim, že má "značné množství zavazadel". Pověření i zavazadla zjevně vyžadovala autorizaci, a když tu nebyl Baniči ani Jago (Tano zjevně nebyl kvalifikovaný, aby poznal vlastního partnera), muselo to jít až úplně nahoru, k samotnému Tabinimu.

Tabini, kterého kvůli tomu odvolali z dalšího zasedání komise, to byl ochotný pro paidhiho bez řečí udělat - a tak během pouhé hodiny Algini vstoupil do předsíně s neuvěřitelným množstvím zavazadel. Byla to hora zodpovědnosti, o které si Saidin a sluhové obecně zoufale špitali, zatímco siláci z bu-javidské ostrahy nosili další a další věci patřící atevovi se širokými rameny v obvazech a sádře, které se bile leskly proti jeho kůži. Neměl uniformu, spíš šaty vhodné pro chození po kopcích - nebylo divu, že ostrahu dole vyvedl z míry.

Tano sám byl tak rád, že ho vidí, že ho poplácal po rameni - ne že by snad, jak si Bren přísně připomněl, Tano cítil totéž co on v podobné situaci.

Ale - ale - a ale. Další vábivá ukázka kamarádství, které atevové měli, které by přísahal, že mu věnuje Baniči s Jago: daleko vřelejší než dával najevo Tabini, i když - jak si musel připomenout - u atevských emocí se vždycky mohlo jednat o individuální rozdíly.

Ale Bren se přistihl, že se dívá na Tana a Alginiho se sevřeným hrdlem a myslí si, že skoro něco takového má - s Baničim a Jago, ať to bylo cokoli a ať to cítil jakkoli. Byla to úroveň citu, která mu aspoň umožňovala věřit, že má neustále krytá záda a že není ve vesmíru sám. Bylo to silnější emocionální pouto a větší loajalita, než kterou kdy cítil od některých lidí, co by mohl jmenovat. Nebezpečnější myšlenky kolem dalších lidských slov s emocionálním nábojem. Dnes si opravdu nevedl dobře.

To setkání s Tabinim, kdy mu klidně vyložil, co slyšel, na co měl podezření a co si myslel, že jsou jediné lidské možnosti - to byla zkrátka a dobře velezrada, jakou paidhiové nepamatovali. Zasáhlo ho to na citlivém místě, jak během celé té doby nedal Tabini najevo nic než vážné zamyšlení nebo pobavení, nikdy mu ani nepoděkoval ani ho neujistil, že jeho informace využije k mírovým, konstruktivním, moudrým účelům.

Bren si uvědomil, že dnes odpoledne je nějak citlivý. Nechtěl se cítit tak sám a tady mu přímo před očima Tano a Algini drželi návnadu, předváděli, že ano - byly tu city, ano, a člověk by k nim téměř - téměř mohl získat přístup. Bren se jich dotkl. Okusil je. V Malguri jim svěřil svůj život i zdravý rozum a zbytek života možná jiné nespátí, po tom, jaká rozhodnutí za těch posledních pár zoufalých dní učinil.

A nebyla to, nebyla, nebyla spolehlivá emoce. Mohl se na ni dívat; byl rád, že existuje. Byl moc rád, že je Algini v bezpečí.

A to byla možná právě ta správná, chladná a rozumná atevská věc. Možná, že by to samé cítil třeba Tabini. Nebo Jago a Baniči, kdyby tu byli.

Algini k němu přistoupil a s příjemným, dokonce veselým výrazem se uklonil. To se zasmušilému Alginimu nepodobalo. Hrdě prohlásil: "Přivezl jsem vaše zavazadla, nand' paidhi."

Proboha, bylo snad tohle ve všech těch krabicích a bednách, co se kupily na starožitných kobercích? Všechny věci,

kteře nechal v Malguri, doslova všechno jeho světský majetek (kromě pár věcí, které měl u matky). Myslel, že prakticky není šance ještě někdy se s nimi shledat, litoval svého oblíbeného svetru, svého nejlepšího kabátu, svého kartáčku, cestovní soupravy, fotografií své rodiny -v těch krabicích byl celý jeho život a Alginí mu ho právě vrátil, od košilí a ponožek až po prsteny a hodinky, které mu dala Barb.

"Nadi-ji," řekl Alginimu. Atevské vyjadřování vděčnosti, to byla lingvistická obdoba pohyblivého písku. "Jsem velmi překvapen." Pořád to nebylo úplně ono. "Jakkoli si těch věcí vážím, všech bych se vzdal, abyste vy byl v bezpečí. Je to velmi dobré, velmi svědomité, velmi - pozorné, že jste je přivezl."

Nějak tím určitě zapůsobil, protože Alginí vypadal naprosto užasle - jakkoli byl normálně vážný a mlčenlivý -a řekl:

"Nand' paidhi, to je moje práce," stejným tónem, jakým mu to někdy připomínala Jago.

I Baniči a Jago Alginího respektovali - Tano, jehož skutečné kvality se objevily až v Malguri a později, ho měl jako partnera - a v tu chvíli Bren v Alginim spatřil něco, k čemu byl buďto slepý, nebo co ho Alginí předtím prostě nenechal spatřit; něco, co říkalo (přeloženo do lidských termínů), že dělá svou povinnost prostě proto, že to je to, co od sebe očekává.

A všechny krabice. Saidin to sledovala ode dveří a Bren jí všechno předal. "Prosím," řekl, "ať to personál vybalí. Plně spoléhám na váš úsudek, nand' Saidin. Alginí, prosím odpočiňte si. Baniči a Jago tu nejsou. Nevím, kde jsou. Ale určitě by vám tohle řekli."

"Nand' paidhi," odpověděl tiše Alginí, "jeden by si odpočinul velice rád, děkuji, ano."

Pěkná domácnost, pomyslel si Bren, všichni jsme tu zafačováni jako mumie. Alginí, jak tušil, neměl daleko ke zhroucení, ale ještě než mohly služby odklidit krabice z předsíně, zablikalo světlo u dveří, spustil se bezpečnostní drát a dovnitř vstoupila Jago.

"Gini-ji," řekla, evidentně potěšená, a přišlo další uklánění a ještě víc plácání po rameni než mezi Alginim a Tanem.

"Jeden je rád. Jeden je velice rád."

Ale v tu chvíli si na něco vzpomněla, řekla: "Pardon, Brene-ji," a podala mu váleček s Tabiniho pečeti.

Bren to tak napůl čekal. Stál v moři krabic, zatímco jeho ostraha se na ně dívala a služebné začaly odnášet některé věci, a přečetl si datum, čas a místo. Dnes večer v modré komnatě.

Nebyl připravený, ne emocionálně - a možná ani mentálně. Nebyl ještě připravený na nic, co na něj hodí, byl jenom přesvědčený, že se musí pokusit, a že on nemůže propadnout šíleným myšlenkám, že si nemůže vést hůř než mosfeirský prezident a jeho experti, že nepadne do toho, co paidhi, jediný člověk s opravdovými zkušenostmi s vyjednáváním s cizinci, vnímal jako past.

Pochopitelně, paidhi se mohl mýlit.

Mohl být úplně vedle.

Ale když nastal určený čas, odešel i se svými poznámkami a s počítačem k výtahu. Spolu s Jago. Ted' jako nikdy předtím se musel soustředit a nepropadat panice.

K čemuž rozhodně neměl daleko.

Za pár minut bude muset myslet v „Mosfei“, což si žádalo úplnou mentální reorganizaci - a pokud se podaří tu loď vůbec zavolat, bude muset mezi oběma jazyky přepínat. To si žádalo takové rozškátulkování mozku, jaké v reálném čase prováděl jen velmi nerad.

Oficiální dokument, který dostal, dohonil lístek od Tabiniho: bylo to formální ohlášení rozhodnutí ve věci jeho žádosti - samé stuhý, zákonodárné pečeti a tak dále. Bren musel dokument po přečtení vrátit, a tak ho nesl v ruce. Hasdrawad a tašrid se včera hádaly dlouho do noci a nakonec se usnesly, že se podívají, kam by mohl vést kontakt: Jestli by prý paidhi, abychom shrnuli ten objemný dokument, byl tak laskav a vyřídil jménem aijiho lodi pozdravy Asociace?

Zpráva od Tabiniho říkala totéž, jen zhuštěně. Byla tam uvedena hodina setkání a: Zákonodárné sbory budou dnes znovu zasedat kvůli zvláštní žádosti východních provincií. Jinými slovy, vzbouřeneckým provinciím o něco šlo.

A zpráva pokračovala: Bu-javidské systémy musí celou záležitost vyřešit před večerí, jinak nás čekají další žádosti.

Čimati sida'ta. Sporné zvíře bude uvařené, jak pravilo atevské přísloví: aiji a paidhi-aiji měli autoritu, kterou jim svěřilo včerejší hlasování, jen do té doby, dokud ji nějaké dnešní hlasování nezruší nebo nepozastaví, aby ji někdo mohl prostudovat. Nebo nehodí Tabinimu do cesty nějakou další kreativní překážku. Tudíž se muselo pospíšet.

Jenže hlasování nedávalo Brenovi autoritu ze strany Mosfeiry - která na jeho zprávy nijak nereagovala. Dokonce ani Tabiniho zpráva pro mosfeirského prezidenta se nedočkala odpovědi. Bren doufal, měl slabou naději - a věděl, že přidělová podstatné problémy nejen sobě samému, ale i každému, kdo ho na ministerstvu podporuje, když pokračuje bez autority. Litoval toho. Byla to osobní, vypočítavá a bohužel nezbytná zrada.

Ale komise, která mu bude muset dát odpověď, měla stejnou vadu jako komise na téhle straně průlivu a dost možná v celém vesmíru - předložte jí otázku, a ona cítí povinnost formálně rozhodnout, což u mosfeirských komisí, na rozdíl od zdejších, bude někdy napřesrok - prezidentovi poradci málokdy rozhodovali rychleji.

Pokud by Oni, tedy vyšší úředníci na ministerstvu vnitra, chtěli paidhiho za tohle pověsit - čimati sida'ta, nejdřív by ho museli chytit.

Kdyby Oni chtěli mluvit s atevy, a Bren věděl, že ať už se tváří jakkoli, jenom několik málo nabubřelých ideologů by vůbec napadlo to udělat - zase čimati sida'ta. Pokud bude Tabini postupovat dostatečně rychle, nebudou mít Oni na výběr a budou muset jednat s tím, co mají k dispozici. Stále budou muset s Tabinim mluvit skrze Brena, protože Tabini nebude mluvit s Hanksovou, Wilsonem ani nikým jiným, koho by ministerstvo mohlo dosadit na jeho místo. Bren se velmi obával, že Hanksová by už byla po smrti, kdyby Tabiniho výslovně nepožádal, aby se s touto urážkou svého národa nevypořádal po atevsku; při druhém porušení Dohody by mu to už vymluvit nemusel. Tabini by byl schopen

předvést lidem, co si ateové myslí o protivnících paidhiho, se kterým se rozhodli jednat.

Kdyby pragmatičtější a politicky opatrní separatisté na ministerstvu přišli o svá místa a dostali se tam ti praví ideologové se zabetonovanými mozky - byť i jen dočasně - Bren by hořce litoval škody, kterou způsobil loajálními a předvídavými lidmi na nižších úrovních, kteří ho podporovali. Ale byl si jistý, že vztekli ideologové se dočkají jen krátkého uspokojení a ještě kratšího funkčního období, protože nedokáží dostat z pevniny informace ani spolupráci - o surovinách nemluvě.

Takže i kdyby se domlouvali s lodí, byli namydlení -

A to byla i samotná loď, pokud nebude jednat s atevy. Brenovi se nelíbilo, kam ho to tlačí. Nelíbila se mu ta zodpovědnost, ale okolnosti zajišťovaly, že on věděl a Mosfeira ne, a do takové situace by se dobrý diplomat neměl nikdy nechat namočit -

Protože Bren byl přece vycvičený, aby konzultoval, byl loajální svému národu, když už ne svému ministerstvu; sledoval kurz, který krok za krokem vytyčily dekády paidhiů a poradních komisí. Jaké technologie mohou být předány v jakých krocích, a proč.

A jak šel po chodbě s Jago, uvědomil si tři věci: za prvé, že ve svém odhodlání není úplně sám. Ať už události doma řídil kdokoli, Bren za sebou měl veškerou strukturu a rozhodnutí všech minulých paidhi-aijiů, kteří kdy sloužili, a jejich poradních komisí. Dnešní sobecké zájmy a současná administrativa Brenovy předchůdce zrazovaly.

Za druhé, že aby mohl ochránit situaci, ve které se právě nacházeli, musí Hanksovou v tichosti dostat domů.

A za třetí, že to opravdu udělá, že se opravdu odtrhne od ministerstva, jak o tom uvažoval. Jeho a Tabiniho přemoudří předchůdci určili, jaká je nezbytná rychlost předávání lidské technologie ateům, ale on bude muset teď, v posledním stadiu, tu rychlost zvýšit na hodnoty, které by oněm tvůrcům velkého plánu rozhodně moudré nepřišly. Bude muset zatlačit planetu směrem k mnohem přímějšímu a riskantnějšímu kulturnímu kontaktu než zvažoval projekt obchodních měst. Představa obchodního města počítala s výukou dvou populací na interpersonální a interkulturní úrovni; na zjišťování, jaké problémy vzniknou na rozhraní, které ministerstvo zahraničí ve své moudrosti pokládalo za velmi, velmi obtížné.

Na oběžné dráze bude takové rozhraní ještě mnohem obtížnější - dvě velmi tradiční kultury se budou snažit přizpůsobit novému prostředí, což bude problém i pokud - a to bylo velké pokud - se posádka lodi nepokusí znovu oklamat stavitele a dělníky na stanici, aby získala palivo. Pak by taky mohla odletět a zanechat za sebou zlost a pocity zrady.

Posádka lodi si třeba myslela, že může hrát stejnou hru s novými hráči.

To se ovšem mylila.

Jestli Brenův včerejší projev před zákonodárnými sbory vyprovokoval pokus o vraždu, pak po tom, co měl v úmyslu teď, se na něj vrazi vyhnou v davech. Pokud jeho včerejší projev rozsvítil všechna světla v prezidentově domě, pak po dnešní noci budou svítit několik týdnů.

10

Nemuseli jet až k vysílači: Tabiniho zpráva uváděla, že se napojí na systémy Bu-javidu. Tím pádem mohli vysílat téměř odkudkoli. V tomto případě se jednalo o stejnou místnost, kam ho Tabini zavolał tu noc, co se vrátil.

Jago ho předešle, když se snažil protáhnout se svojí sádkou kolem pobočnicků ve dveřích. Konečně byl v poradní místnosti plně techniků komunikačních přístrojů a lordů a zástupců, dvou vysokých představitelů médií a štábu s nejistou, ale bezpochyby dobře podloženou příslušností.

"Nand' paidhi," řekl Tabini a pozval ho na čestné místo. Jeho pobočníci bleskurychle odtáhli Brenovo křeslo a usadili ho po Tabiniho pravici, zatímco Jago před něj rychle položila notes a k židli mu postavila počítač. Technici prováděli poslední úpravy a postavili před něj mikrofon. Bren viděl, že je vypnutý, a nervózně se zadíval na kamery. "Tabini-ma, to je televize?"

"Legislativní štáb-," odpověděl Tabini. "Chceme mít všechno pečlivě zaznamenáno. Už pro potomstvo."

Chtěl si uchovat svoji reputaci, pomyslel si Bren. Po tomhle se nepochybně vynoří všelijaké zvěsti.

A bude se to hodit, když bude paidhi chtít napravit nějaké chyby. Když to teď věděl, byl s kamerami a tiskem hned víc smířený. Rozhodl se, že je tam chce mít, protože fámy, jak už to bývá, vždycky přeháněly. "Už jsme, technicky vzato, navázali kontakt?"

"Technici na tom pracují. Všichni by měli pochopit -" V místnosti zavládlo ticho, jak se je lordi a zástupci pokoušeli zaslechnout. "Úsilí celého dnešního večera by mohlo být zbytečné. Ale kontakt mezi námi a pozemní stanicí je funkční. - Jsme tedy připraveni?"

Kolem stolu to zašumělo, když se poslední dva členové rychle usadili na svá místa.

"Mluvte, nand' paidhi. Doufáme, že loď bude poslouchat: váš hlas dolehne k operátorovi na Mogari-nai."

"Udělám, co bude v mých silách, aiji-ma." Bren si přitáhl mikrofon, přepnul spínač do polohy zapnuto a pocítil šimrání v žaludku. "Mogari-nai, tady je Bren-paidhi. Slyšíte mě?"

"Nand' paidhi, můžeme vás pustit přímo do antény."

Hrozná větná skladba. Útok na jazyk. Tradicionalisté proti takovým nadšeným technokratům protestovali. I paidhimu to lezlo na nervy.

"Ano. Děkuji, Mogari-nai. Vysíláte?"

"Vysíláme."

"Phoenix-kome, tady je Bren Cameron, tlumočník pro ateuského vládce se sídlem v Šejidanu. Aiji Aiši'ditatu má zprávu pro kapitány. Prosím potvrďte. -Nadiin-sai, mači arai'si na djima sa dimajin tasu."

To znamenalo "opakujte až do dalších instrukcí".

Bren se podíval na Tabiniho. "Požádal jsem loď o odpověď, aiji-ma. Nevím, jestli bude nějaký kapitán ihned k dispozici

- asi jich budou mít víc než jednoho - nevím ani, jestli někdo vůbec poslouchá rádio. Denní rytmus tam nahoře nemusí nutně odpovídat -"

"Tady Phoenix-com," ozvalo se na audiu v ‚mosfei‘ - nebo alespoň v dialektu, který se vyvinul z jejich společného předka. "Slyšíte mě?"

Ještě před okamžikem se Bren cítil celkem vyrovnaně. Teď mu jeho okolí najednou přišlo neskutečné. Přisunul si mikrofon blíž. Jako by mu tlukot srdce otrásal kostmi a bránil v dýchání.

"Slyším vás velmi jasně, pane. S kým mluvím?"

"Tady je Robert Orr, hlídkový důstojník. Prosím udejte své jméno a identifikaci."

"Pane Orre, tady je Bren Cameron, tlumočník mezi lidmi a Západní asociací - což je největší národ na planetě a jediný, se kterým mají lidé pravidelné styky ošetřené dohodou. Co se protokolu týče, já jakožto tlumočník jsem oprávněn hovořit s vámi jakožto lodním důstojníkem. Na druhou stranu, osoba, pro kterou tlumočím, zvolená hlava státu Západní asociace, si přeje hovořit s nejvyšším důstojníkem na lodi. To je otázka protokolu. Atevský vládce je tu se mnou, dobře naložen, a čeká, až bude moci mluvit. Můžete to sdělit svému kapitánovi a zjistit, zda by bylo možné, aby si promluvil s atevskou hlavou státu přímo?"

"Ano, pane. Informuji ho." Hlas trochu zaváhal, jako by mu právě něco blesklo hlavou. "Zůstaňte na příjmu. Za okamžik se vám někdo ozve. Nepřerušujte kontakt."

"Děkuji." Bren se podíval na Tabiniho. "Aiji-ma. Hovořil jsem s osobou střední hodnosti. Požádal jsem ho, aby upozornil nejvyšší autoritu. Chce, abychom měli strpení; věřím, že šel najít někoho kvalifikovaného."

U stolu vládlo naprosté ticho, neozývalo se ani šustění papíru.

"Co soudíte o odpovědi?"

"Byla to uctivá, správná odpověď na nabídku někoho s vysokým postavením. Mají dobré důvody, aby jednali citlivě a našli někoho -"

"Pane Camerone."

Jiný hlas.

"Tady je Stani Ramirez, starší kapitán. Bylo mi řečeno, že mluvíte jménem domorodé vlády. Je to pravda?"

"Jménem zvolené vlády Západní asociace. - která pokrývá přes tři čtvrtiny největšího kontinentu planety a zahrnuje veškerou industrializovanou kulturu. Hovořím z hlavního města Šejidanu. Prosím vydržte." Přepnout jazyk. Jeho mysl se na okamžik vyprázdnila. "Tabini-ma. To je Stani, rodové jméno Ramirez. Má nejvyšší autoritu nad lodí. Čeká, až s vámi bude moci mluvit."

"Vysvětlíte mu Dohodu. Informujte ho, že ji pokládáme za správnou asociaci s lidmi."

"Ano, aiji-ma." Přepnout zpátky. "Kapitáne Ramirezi. Aiji si přeje, abych vám vysvětlil, že Západní asociace je toho názoru, že vztahy mezi atevy a všemi lidmi jsou řízené Dohodou, kterou aiji přijímá jako příslušně zabezpečenou podmínku interakce mezi lidmi a atevy. Jsem připraven vám na konci rozhovoru zaslat kopii. Západní asociace vás žádá, abyste se řídil jejími podmínkami, neboť to je jediná cesta, jak ochránit obě kultury před nedorozuměními, na které se shodly."

"Tento dokument budeme muset zvážit."

"Ano pane, ale víte, předpokládám, že první kontakt atevů s lidmi vedl k válce. Jsou tu problémy biologického, nikoli kulturního rázu, a každý, kdo má s kontaktem mezi lidmi a atevy nějaké zkušenosti vám potvrdí, že je není možné vyřešit. Atevové nejsou nepřátelští. Chtějí komunikovat přímo s lodí, aby ochránili své zájmy, ale k těmto komunikačním kanálům smí mít přístup pouze ten, kdo má speciální vzdělání potřebné k tlumočení: v tom je celé jádro Dohody."

"Povězte mu," přerušil ho Tabini zvednutím ruky, "aby ustanovil prostředníka jako jste vy, Brene-paidhi, někoho, koho zaučíte. Tento tlumočník bude jednat s vámi, a co nejdříve osobně sestoupí do Šejidanu."

Bren na okamžik omráčeně strnul. Na okamžik si byl jistý, že Tabini ovládá ‚mosfei‘ daleko lépe, než kdy přiznal, ale potom si řekl, že pouze předběžně dospěl k rozumnému rozhodnutí. Vhodnému rozhodnutí. Rozhodnutí, které doporučovala Dohoda. Ostatní členové komise se neklidně zavrtěli na židlích, když se Bren odmlčel - možná v jeho tváři uviděli úlek. Ale paidhimu nepříslušelo protivit se aijiho rozhodnutím, stejně tak jako neurčoval mosfeirskou politiku. Překládal. Tlumočil. Nic víc dělat neměl. Jenomže -

Tabini do jeho výpočtů vložil naprosto neplánovanou a nepoznatelnou proměnnou. Měl moc nejprve přikázat a až potom si to nechat odsouhlasit. Udělal přesně to, co mu Bren doporučil - začal jednat.

"Pane," řekl kapitánovi.

"Slyším vás jasně."

"K tomu, co jsem teď řekl, až si přečtete Dohodu, zjistíte, že veškeré tlumočení a zprostředkovatelství mezi atevskými a lidskými autoritami spočívá na jediném určeném tlumočnickovi. Vysvětlím vám to: jazykové rozhraní je obtížné, ovlivněné biologií." Vlastně ani nemůže předpokládat, napadlo ho, že na lodi vůbec něco vědí o cizích jazycích. Dalo se předpokládat, že po několika staletích s omezenou a zřejmě dost malou populací se u nich nezachoval ani samotný koncept různých jazyků - o zkušenostech s nimi nemluvě. A aby se tam našel někdo schopný vypořádat se s jazykem, ve kterém skoro žádné slovo nemělo přímý mosfeiský ekvivalent? "Ten jazyk vyjadřuje rozsáhlé rozdíly v psychologických konceptech a v základní biologii, které jsme v klidu a rozumně poznali. Vládce atevů vás žádá, abyste vybral kandidáta, kterému bych mohl poskytnout instruktáž v nezbytných protokolech a v jazyce samotném. Aiji žádá, abyste tohoto zástupce co možná nejrychleji poslali do hlavního města Šejidanu."

"Říkáte, že máme ustanovit protokolového důstojníka, který s vámi bude v pravidelném kontaktu. Který přistane na planetě."

"Pane, ano: pošlete sem někoho s autoritou uzavírat dohody, které pak můžete ratifikovat. Diplomata."

"Co na to říká Mosfeira?"

"Mosfeira je členským státem Západní asociace. Ostrov je provincie jako každá jiná. Nemluví za atevy ani za planetu. V otázkách zahraniční politiky a obchodu se musí podřídit rozhodnutím Západní asociace. Takové věci se snadno připraví - existují kanály, příslušné cesty a takové věci. K Dohodě je připojeno nesčíslně menších smluv, které určují protokoly, dovozní body - myslím, že vy hledáte továrny a zdroje, které se nachází na pevnině. Protokolový důstojník by to mohl zařídit - ale je nutné, aby měl opravdu talent na jazyky. Mohu mu to ulehčit, ale přirozený talent mít musí." Nastalo ticho. No samozřejmě, že muselo nastat ticho. Potom: "Musím to prokonzultovat se svou radou. Jak vás můžeme kontaktovat?"

Bože, to znělo úplně jako Mosfeira. Jeden by myslel, že kapitán funkční vesmírné lodě dokáže dělat rozhodnutí.

"Operátoři pozemní stanice o mně budou vědět. Máme tu jednu mezeru v přenosové síti, o které už určitě víte: jeden satelit se zřítíl, už je to dávno. Operátoři o tom vědí a dokáží to vykompenzovat."

"Ti operátoři jsou domorodci?"

"Jsou to atevové, ano, pane. Nebudou vašim operátorům rozumět, ale Západní asociace je jazykově stejnorodá a já jsem tu známý. Řekněte mé jméno a oni pochopí, že mě chcete kontaktovat. Navrhoval bych další hovor zítra, v místní poledne. Můžeme vás očekávat?"

"Projit si ten dokument by mohlo trvat déle. Jaký je váš odesílací mód?"

"Standardní ke stanici. Atevské komunikační systémy jsou totožné s těmi na ostrově." Ano, kapitáne, chytáme vaše vysílání k Mosfeire, ale vy nevíte, do jaké míry, nevíte, nakolik spolehlivé a přesné je naše odposlouchávání lodní komunikace, že ne? "Ten dokument je, jak se sám přesvědčíte, velmi stručný, jak je mezi atevy zvykem. Všechny detaily se pak řeší následnými smlouvami. Kdybyste mě potřeboval, kdykoli, ve dne v noci, mě můžete zastihnout, když zavoláte pozemní stanici. Ti mohou váš hovor spojit přímo do místního telefonního systému, a ten mě zastihne kdekoli."

"Pane Camerone, možná jsem se měl zeptat dřív - ale jakou máme jistotu, že máte takové pravomoci, nebo že jste opravdu tím, za koho se vydáváte?"

Alespoň jedna věc, na kterou se Bren připravil.

"Pane, pokud jste zaměřili zdroj vysílání-" a já bych se vsadil, že právě to děláte, pane, snažíte se zjistit, co to je, "- zjistíte, že se jedná o velkou, velmi oficiálně vyhlízející instalaci, která pravidelně monitoruje telemetrii ze stanice.

Pravda je taková, že na celém světě existují jen asi tři lidé, kteří hovoří plynou atevštinou, žádný ateva neovládá lidský jazyk a Dohoda zakazuje existenci jiných komunikačních kanálů - jsem jenom já. Vysílejte si kamkoli po planetě - ale jen já a Mosfeira vám můžeme odpovědět. Velká parabola na místě zvaném Mogari-nai je jediné místo kromě Mosfeiry, kde se můžete spojit s osobou ovládající váš jazyk." Vrhł pohled na Tabiniho. Tvářil se trpělivě. "Aiji-ma, jis asdi pare'tmanima pag' nand' Stani-kapitán?"

"Masji sig' doh'da didamei'si."

"První atevské slovo, které se musíte naučit, pane, je aiji. To je titul atevského prezidenta - on má větší pravomoci než ,prezident', ale tohle je nejbližší překlad. Jmenuje se Tabini: říkejte mu Tabini-aiji, a říkejte mu tak v každé větě, kterou mu adresujete: to je běžná zdvořilost. Bude očekávat, že Dohodu bez výhrad přijmete. Atevové nechápou, proč dělat výjimky při prvním setkání: prosím, berte Dohodu jako stanovení principu, upravované dalším jednáním. Atevské právo je založeno na vyrovnanosti pramenící právě z takových rozsáhlých ujednání. - Pane, chtěl byste aijimu Západní asociace něco sdělit?"

"Řeknete mu, že doufáme v přátelský kontakt a budeme očekávat přenos vašeho dokumentu."

"Děkuji, pane. Končím. - Daiti, nadiin tekikin, madighi doh'din distitas pas ajimaisit, das, das, das, magji das."

"Pai sat, paidhi-ma."

Bren postavil na stůl počítač a jeden z pobočníků k němu přiskočil, aby pomohl. Když ho otevřel, vytáhl kabel, který zapojil do telefonní přípojky na stole.

Potom vyvolal soubor; spustil; a Dohoda se, jak předpokládal, vydala na cestu na atevskou pozemní stanici a potom na loď.

Tak snadno, tak prostě, z telefonní přípojky v Bu-javidu.

I pro arbitra technologie to bylo neuvěřitelné.

A stejně tak neuvěřitelné pro atevy kolem stolu. Na poradách většinou mívali nepozorné výrazy a čas od času sebou trhli nebo se podívali do poznámek či prohodili pár slov se svými pobočníky. Tentokrát ale ne. Tentokrát z nich byla znát úzkost, absolutní ticho. Možná si dosud neuvědomili, co se stalo. Rozhodně nemohli vědět, co se během rozhovoru vlastně řeklo.

"Tak co tedy říkal?" zeptal se Tabini.

"Zeptal jsem se, aiji-ma, co by chtěl říci aijimu. A on řekl, cituji: ,Toužíme po mírovém kontaktu a budeme očekávat přenos Dohody.' Konec citátu. A já jsem ji odeslal. Totiž, upravil jsem v tom citátu jedno slovo: onen ,mírový' kontakt obsahoval očekávání neválečné interakce, která nemá v atevštině ekvivalent."

"Mění to nějak význam kontaktu?" zeptal se předseda Soudní komise.

"Je to vyjádření rutinní zdvořilosti. Někdy to mívá neformální a nepříliš specifický význam, odpovídající neválce, nebo to také může znamenat opravdovou touhu po asociaci. Je to to slovo přítel, nadi, to, které vždycky dělá potíže při překladu."

"Pěkně otravné slovo," řekl Tabini.

"To vždycky, aiji-ma. Dokonce i lidé musí vždy přemýšlet, jaký význam ten druhý člověk momentálně zamýšlel."

"Takže takové úmyslné zmatení?"

"Možná." Atevové vždycky přešli k podezření, možná, že to u nich bylo vrozené. Každopádně rychlé. "Mohl jsem

předvídat, že ho použije - svým způsobem mě uklidnilo, že ho použil. Ale on si neuvědomuje, že vy neznáte jeho nuance. Myslím, že na té lodi není nikdo, kdo by se někdy setkal s cizím jazykem. Chtějí vědět o Dohodě - a já mohu se stejnou jistotou předpovědět, že se nás zeptají, jestli ji mají celou. Nebudou očekávat, že je tak krátká. Jejich vlastní dokumenty se snaží podchytit každou výjimku a eventualitu předem."

"To mi přijde jako přidělování zbytečných problémů," zamumlal Tabini.

"Tradice. Právo - nejsem si jistý, že znám celou tu historii. Ale oni se snaží přijít na všechny problémy, které by mohly nastat."

"Negativní myšlení. Není to váš výraz?"

"Ale oni to skoro určitě budou tak dělat. Přiznávám, nadiin, aiji-ma, že mě to trochu děsí. Dokud jsem nezačal s tím člověkem mluvit, neuvědomil jsem si, jak daleko budu muset při vysvětlování našich vztahů zajít. Je jasné, že tu nemluví s mosfeirskou univerzitou: čeká mě velmi těžké tlumočení. Nikdo na lodi nebude vědět, jak se vyhnout problematickým konceptům. Budu je muset vysvětlovat, kdykoli na ně narazíme."

"Jak přesné může to tlumočení být?" zeptal se předseda Soudní komise.

"Tak přesné, jak jen paidhi dokáže rozeznat obtíže, nan-di, a proto vás musím požádat: kdybyste slyšeli něco, co by se vám nelíbilo, prosím, přerušte mě a protestujte. Kontext může znamenat velký rozdíl. Stejně jako historické pozadí. Poradím vám ohledně slov, která mi přijdou podezřelá; a myšlenka vycvičit jednoho z nich na specialistu, aiji-ma, je skvělá, jakkoli mě trochu vyděsila. Pokud najdou někoho s dostatečnými schopnostmi, pokud bych mu mohl vštípit ty správné myšlenky - mohlo by to moc pomoci." Bren si uvědomil, že je nervóznější, než kdyby stál proti puškám a granátům. O aijiho myšlenkách se nepochybovalo. Ani o myšlenkách jiných vysokých atevských lordů. Ale on musel něco namítnout. "Ale kdybych zjistil, že ta osoba není schopná, nebo že se rozhraní zhoršuje - aiji-ma, nadiin-ma, požaduji právo okamžitě ji odříznout od dalších informací a odmítnout kontakt. Kdyby k tomu došlo, je možné, že budeme znovu odkázáni jen na univerzitu. A pokud bych zjistil, že tlumočení sám nezvládnou, možná se budeme muset spolehnout na její pomoc."

"To by mělo dost vážné následky," řekl Tabini. "A já bych byl raději, paidhi-ji, kdybyste uspěl."

"Já bych byl také mnohem raději, kdybych uspěl, aiji-ma." Báł se víc, než tušil. Objevovala se mu v hlavě řada závěrů. Tak například mu došlo, že jeho postavení na univerzitě a na ministerstvu je teď takové, že by docela dobře musel jednat s Hanksovou jakožto prostřednicí mezi Mosfeirou a sebou... to věděl jen Bůh. A asi ještě Tabini.

Takovou situaci nechtěl. Ale z toho malého slůvka mu přebíhal mráz po zádech: ne že by slovo přátelský nečekal, ale žádný z jeho pravidelných kontaktů by se ho neodvážil použít. Upozorňovalo ho to na nebezpečné problémy.

Přátelský kontakt.

Kapitán lodi nevyvrstl mezi památníky na Válku, nevyvrstl s vědomím, že lidé žijí na ostrově. To nepatřilo do jeho povědomí, do jeho reality. Nevěděl, v jakém ohrožení jsou lidské životy. A už vůbec ne, proč. Mosfeira přenesla historii války. Ale znát historické detaily, to prostě nebylo totéž jako zastavit se každý Den Dohody v 9:16 na minutu ticha; nebo jako vidět tenhle časový údaj na hodinách na fotografiích Základny Alia. Jednou tam byl. Každý paidhi tam jednou byl.

"Aiji-ma," řekl, "připravím k přenosu další dokument. Takovou protokolární příručku, kdybyste dovolil. Můžu ji sestavit do zítřka, ze slovníku."

"Jak si paidhi přeje," odpověděl Tabini. "Cokoli bude pokládat za nezbytné."

Tím mu Tabini světlil moc - hroznou moc. A to znamenalo - vyjádřeno v atevských termínech - že spolu s tou mocí mu teď přísluší i přímá zodpovědnost.

Bren tiše složil počítač a říkal si, Bože, teď jsem opravdu strčil krk do oprátky. Následovaly detaily operace, musel poskytnout pár odpovědí, potvrdit data porad, na které se bude muset dostavit... Jenže teď o tom nemohl přemýšlet, ani si vlastně pořádně neuvědomoval ty otázky.

To byla ta chvíle, kdy kdesi ve skrytém koutku mysli dal navždy sbohem Barb. A pomyslel na dopis, který napíše své matce, a Tobymu.

V tom koutku podezíral sám sebe, své motivy a svůj duševní stav. Hlavou mu probíhaly důsledky jeho nezvratného rozhodnutí - předtím si byl přece tak jistý! - a vyváděly ho z míry. Cítil mírnou žaludeční nevolnost. Tentokrát zpochybňoval své motivy a svůj zdravý rozum, ne jen nějaké teoretické činy. Skutečnost vždycky věci měnila, dodávala jim chaotickou topografii nedokonalostí, kde je fantazie viděla hladké a bez detailů. Teď to nebyla samomluva jedné mysli, ale dialog dvou, s mocnou a vzdálenou třetí stranou, a to nepočítáme ministerstvo, kde se paidhiho ještě budou ptát, co si k čertu myslel, že dělá.

"Nadiin," řekl Tabini, "líčení se odročuje. Nand' paidhi, děkuji vám."

"Aiji-ma," zamumlal. Jeden pobočník mu pomohl s židlí, druhý s počítačem. Bren se zvedl, stále s tím pocitem prázdnoty, a sebral svoje věci.

Lord Eigji z Obchodní komise mu udělal cestu ke dveřím - možná kvůli jeho malé výšce a omezením vyplývajícím ze sádry - ale takové převrácení běžných protokolů si od Brena vyžádalo nejprve chápavou úklonu a potom zmatené zamyšlení, tak hluboké, že při odchodu vrazil sádrou do rámu dveří a nepodíval se dostatečně vysoko, protože čekal Jago. Najednou mu zorné pole zakryla černá kůže a stříbřitý kov.

"Mám ho," řekl Baniči a vzal mu z ruky počítač.

"Kde jste byl, nadi?" vyhrkl Bren bez přemýšlení. Stále ještě blokovali atevským lordům dveře.

Baniči ho odvedl stranou, než odpověděl: "Spal jsem, nand' paidhi. To jeden nakonec musí."

Rozhodně nemluvil pravdu. Bren mu tedy také oplatil nepravdou. "Nikdy jsem si nebyl jistý, jestli vůbec někdy spíte." Baničiho to pobavilo. A to Brena trochu uklidnilo, protože jestli se Baniči dokázal bavit, pak musel být nějaký problém ostrahy vyřešen k jeho spokojenosti.

Na druhou stranu, jeden musel přemýšlet, kam teď zmizela Jago, vůbec si nebyl jistý, že je zpátky v bytě, jenomže střežená osoba se na takové věci prostě ptát nemohla, dokonce ani v té nejzabezpečenější oblasti Bu-javidu.

Nebo lépe řečeno právě proto, že byli tady, v oblasti, kde ve vzduchu poletovaly úzkostné otázky, otázky života a smrti. Šli k výtahu - ne sice přímo těsně vedle lordů Asociace, ale dost možná v jejich doslechu.

"Musím do své kanceláře, když ne dneska, tak zítra," prohlásil Bren. Tahle výměna personálu ho vyvedla z rovnováhy; jak jednat s Jago, to už věděl. A ateovové znovu změnili situaci; bez nejmenšího varování. "Musím zjistit, co se tam dole stalo - musím to probrat s Hanksovou."

"Já myslel, že jste ji vyhlásil válku."

"Ne - zas tak úplně. Pochopte, Baniči-ji. Já nechci, aby se jí něco stalo."

"Na této pevnině jste zřejmě jediný," poznamenal Baniči.

"To nesmíme dopustit, Baniči. Nesmíme. Neodvážili bychom se. - Kde je vlastně Jago?" Došli k relativně izolované oblasti u výtahu, který jezdil do zabezpečenějších pater a Bren toho hned využil, aby se zeptal. "Algini se vrátil, věděl jste to? Vy odejdete, Jago odejde, Algini zaplnil předsíní mými zavazadly -"

"Pšt." Jako by mluvil s dítětem. "Čekají vás nahore, Odpočiňte si, Brene-ji. To je fyzická potřeba."

"Cenedi říkal něco o nějakých problémech."

Baniči stiskl přivolávací tlačítko. Výtah přijel, ale Baniči vrhl na Brenu zvláštní pohled. "Cenedi říkal," opakoval.

"Cenedi říkal - že kdyby měl na výběr, postavil by se v Cechu na vaši stranu."

"Vážně?"

Museli nastoupit do výtahu nebo ho nechat odjet. Baniči ho šoupl dovnitř a nastoupil za ním.

Zdalo se, že nemá vůbec v úmyslu odpovědět na jeho otázku, ani obecně. Ale Bren si myslel, že ta informace ho přinejmenším trochu vyvedla z míry.

Nedal to ovšem najevo.

"Baniči, zatraceně."

Baničimu se momentálně náramně hodilo sledovat ukazatel patra. Byl oblečený na schůzi rady: oficiálně a bez jediné chybičky - a netklo se ho nic, co se dělo kolem.

"Včera v noci jeden muž zemřel," řekl Bren ostře.

"Jeden slyšel." Baniči se na něj stále nedíval.

"Baniči -jeden by si tu mohl své záležitosti uspořádat o tolik moudřeji, kdyby mu jeho ostraha něco řekla! Baniči, já nejsem hlupák, tak se ke mně tak nechovejte."

Baniči mu věnoval malý, unavený úsměv. "Brene-ji, vašim úkolem je jednat s loděmi a takové věci. A naším zas je dohlédnout na to, aby vás nerozptylovaly zbytečnosti."

"Ten muž měl rodinu, Baniči. Nemůžu na to zapomenout."

Výtah se zastavil. Dveře se otevřely.

"Tady o tom nemůžeme mluvit. Není to bezpečná oblast, Brene-ji."

"A co je? Kromě bytu, který mám půjčený od -" Ale mikrofony na téhle chodbě, které zřejmě dělaly starost Baničimu a které mohl odhalit svým vybavením, přece sloužily Tabinimu, a tudíž k nim měla přístup i Damiri.

Tahle malá nejistota ho zastavila.

A proč? řekl si sám pro sebe. Proč by tu vlastně mělo být v zabezpečení třetího patra něco, o čem by Baniči nevěděl?

Byl tady nahore, měl přístup k tomuhle patru, byl tu personál s man ,či k Tabinimu, nebo -

K té atageiniské ženě, která mu nabídla svou pohostinnost - a jejíž rodina stála proti Tabinimu.

Baniči se zastavil u dveří, aby vyndal klíč a tiše řekl: "Těch mrtvých je víc než jeden, Brene-ji. Amatéri. Přisahám, ti amatéri nás jednou zničí. To je určitě televizi. Nasazuje hlupákům do hlav hloupé nápady, na které by sami ani náhodou nepřišli."

"Mluvíte o zástupci -"

"Mluvim o tom, že Cech odmítl argumenty, úplatky i nátlak, které ho měly přinutit, aby se ujal smlouvy proti paidhimu,"

Baniči otevřel dveře do předsíně. Krabice byly jako zázrakem pryč. "Jago mířila přesně. On poškodil historický artefakt."

Tohle - to je ten rozdíl, mezi jinými. Laskavě se vyhybejte davům, nadiu."

Cech vrahů pracoval podle přísných pravidel. Přepadli vás na chodbě, objevili se ve vaší ložnici, setkali se s vámi venku na schodech, ale neohrožovali kolemjdoucí, nezabili, koho neměli, a především vyžadovali, aby ten, kdo je najal, splňoval jistá kritéria zodpovědnosti, a aby úředně ohlásil Úmysl. A o ohlášení Úmyslu proti vám vás úřady informovaly. Formálně. Svým způsobem - protože nakonec to byl samotný Cech, kdo rozhodoval o to, jaké smlouvy přijmout a jaké odmítnout - vlastně byli ateovští právníci.

Ale paidhi si nevysloužil vraha z třídy Baničeho nebo Jago; ten se dotkl muže středního věku s rodinou.

A nikdo na světě si už asi nepamatoval, co to včera v noci říkal. Pamatovali si jenom smrt toho muže a nikdo nevzdechla po těch obtížných věcech, o kterých se je snažil přesvědčit - o věcech, kvůli kterým ztratil důvěru vlastní vlády - a tahle myšlenka ho uvrhla do deprese -nebo možná následného šoku - ale rozhodně měl pocit, že toho má až nad hlavu.

Vešel do bytu s Baničim a zjistil, že zprávy mu z přeplněné misky padají na stůl. Tano je přišel uvítat; stejně tak Saidin: Saidin smrtelně vážně a zdvořile, Tano s očividnou úlevou.

Což mu říkalo, že Jago nešla jenom tak spát. A Baniči taky nespál. Od bezpečnostní stanice přišel Algini a přivítal se s Baničim profesionálně a věcně.

Což mu říkalo, že Baničeho ani zdaleka nepřekvapilo, že tam Algini je, a že Baniči mohl docela dobře být na letišti, když Algini přiletěl.

"Nand' paidhi," řekl mezitím Tano, "Telefonovala Hanks-paidhi. Třikrát."

Proboha, on nezrušil svůj požadavek. Operátor ji musel prozvánět celé odpoledne.

"Zanechala nějaký vzkaz?"

"Byla velice rozhněvaná. Prý s vámi chce mluvit osobně."

"Omlouvám se, Tano."

"To je má práce, nand' paidhi. Jsem rád, že jsem to mohl vyřídit. Přišly telegramy z Mosfeiry. Tři, nand' paidhi.

Nezmiňoval bych se o ničem, co bych zvládl bez konzultace s vámi, nicméně -"

Byl unavený. Najednou byl úplně vyčerpaný a oťresený a ani si nemohl sám sundat ten zatracený kabát. Musela mu s tím pomoci služka - jak ona se jmenovala - přece to jméno znal -

"Nemůžu," musel přiznat, a zjistil, že se mu třese hlas. "Já nemůžu - Tano, je mi líto. Dnes večer se tím nedokážu zabývat."

"Bren-ji je vyčerpaný," prohlásil Baniči, když se uvolnila poslední páska na rukávu a Bren se vyvlékl ze svého kabátu. Chtěl jenom svoji postel. Nic víc. Měkké polštáře. A žádné otázky.

Ale bál se toho, co mohlo být v těch zprávách. Doufal, že jedna z nich byla od prezidenta, že přijal jeho stanovisko.

Doufal, že ho neprohlášoval za blázna a nenařídil mu návrat, aby mohl být zatčen.

Musel se podívat aspoň na ty tři a zjistit, co jsou zač. Zlomil pečeti na prvním telegramu, což byla s jeho rukou poměrně neohrabaná procedura. Byla od Barb.

Brene, psalo se tam, já to nevěděla. Cítím se hrozně. Prosím, zavolej mi.

Při prvním čtení ztuhl. Potom zprávu odhodil zpátky do misky. Zlobil se - možná víc, než kdy v životě.

Nebo ho to ranilo. Nemohl se rozhodnout. Teď od sebe nemohl očekávat rozumné rozhodování, a už vůbec ne, když se jednalo o Barb. Otevřel druhý telegram, který byl od jeho matky. Psalo se tam Promiň, že jsem tě nezastihla v nemocnici, ale potom udělali cenzori z obsahu guláš. Nebyla tam ani jedna celá věta a co mu matka chtěla sdělit - Bůh ví. Z "a", "ke" a "ve" toho Bren moc nerozluštil.

Což znamenalo, že jeho matka řekla něco, co bylo z bezpečnostního hlediska kritické - ale jeho matka přece nic takového ani neznala. V životě mu neřekla nic, co by museli cenzori blokovat, takové informace se jednoduše v jejím vesmíru nenacházely.

Možná se doma něco stalo a oni nechtěli, aby se o tom doslechl hned - ale proč by mu potom cenzori doručovali tu jednu větu, proč rovnou nezabavit celý dopis? Mohli telegram strčit do černé díry a on by nic nevěděl a matka taky ne, dokud by si nemohli porovnat poznámky - tak proč by mu dělali takové starosti, kdyby jim šlo v první řadě o to, jak ho starostí ušetřit? Nechápal, co se to děje. Barb necenzurovali, a ta ho rozhodně rozrušila. A takové osobní záležitosti pravděpodobně pro cenzory z ministerstva nebyly žádným tajemstvím. Prostě to nedávalo smysl.

Třetí telegram pocházel z ministerstva vnitra. Začínal: Polnímu důstojníku Cameronovi: tenhle titul mu ministerstvo kdovíproč přiklo, i když bylo jen jedno pole a jen jeden důstojník; potom to pokračovalo jako Ministerstvo vám jménem prezidenta sděluje, že bere vaši zprávu v potaz. Prozatím vám co nejdůrazněji nařizujeme, abyste neprováděl další tlumočení zachycených zpráv jako...

No co, pomyslel si, to je všechno. Byl příliš ztuhlý, aby se o to staral a příliš daleko na cestě k zatracení, než aby myslel, že na tom sejde. Hodil telegram přímo do koše na odpadky, ke zděšení Tana a ostatních, potom sebral válečky od Barb a od matky a hodil je za ním.

Znovu tu byl Ilisidin váleček. Ten otevřel jako poslední. Stálo v něm: Stará žena touží po vaší společnosti kterékoli ráno, kdy se vám to bude hodit. Zlepšujete náš oběh. A máte tak hezké vlasy.

Přečetl to třikrát, s knedlíkem v krku a s neoprávněným uspokojením - tak ve vesmíru byla přece jen živá bytost, kterou bavila jeho společnost; jeden lord Asociace, který ho nechtěl koupit, zabít ani využít - ani neměl od Tabinioho přikázanou jeho ochranu. Možností bylo na výběr. Ale zatraceně, aspoň že věděl co a proč.

Dal váleček Tanovi. "Nadi, zdvořilé poděkování vdově, a že se k ní rád v brzké době přidám u snídaně. Povězte lady vdově - povězte jí, že si jejich lichotek cením. Prosím, dohlédněte na to, aby to bylo doručeno dnes večer. Nařídte, aby spolu se zprávou dodali příznivě uspořádané květiny."

Tana tím určitě šokoval, a to ve více než jednom ohledu. Potom odešel, vydal se do předsíně a do své postele. Teprve ve dveřích ložnice si uvědomil, že tam Baničiho nechal bez ohlednutí a bez jediného slůvka rozloučení - ovšem Baniči měl zřejmě vlastní instrukce pro Tana a Alginioho. Nebo si chtěl třeba vypít šálek kávy s někým, kdo by mu nekladl otázky, na které neexistovala odpověď.

Aspoň že byl Baniči zpátky - ale teď zase zmizela Jago, pokud tedy nespala ve svém pokoji, jak to Baniči tvrdil.

Možná, pomyslel si nepřítomně Bren, se ti dva v bdění střídali, ať už prováděli cokoli - ve skrytu duše věděl, že to bude nějaká záležitost a Tabinioho ostraha. Jeho by samozřejmě nikdy nenechali samotného. Mohl se na to spolehnout. Při popularitě, kterou si budoval, mu ani nic jiného nezbývalo.

S pomocí půl tuctu cudných služek se svlékl, udělal si v posteli hnízdo, opřel sádku o polštáře, a teprve když si lehl, všiml si, že mu tu nainstalovali televizi, jak si to přál. Stála u protější stěny, a když otočil hlavu, našel na nočním stolku nejen požadovanou sklenici vody, ale i dálkové ovládání. Nervy mu bučely vyčerpáním, smysly hrozily, že vypoví poslušnost - kéž by! Chtěl zavřít oči a propadnout se do spánku, který si dneska vybojoval. Jenomže, Prosím, zavolej mi, řekla Barb.

Zatraceně a k čertu. Zavolej. Jistě, zavolat se mělo - ona mu měla zavolat, když byl ve městě. Měla přinejmenším zavolat do nemocnice. Jenže to asi byla na líbáncích.

Odpustil jí - všechno, kromě toho "Prosím, zavolej mi," to vždycky říkala, když se nepohodli. Věděla, jak pracuje, když nastane krize, věděla, že když ho chce zastihnout a říct mu o nějakém osobním problému, musí zavolat ráno. Ale to ne, on má zavolat jí. Dnes v noci. On má zavolat jí. On by měl řídit jednání, hýčkat ji, dokud mu neukáže tuhle malou reakci a tamtu malou reakci, až nakonec uhodne, v čem krize spočívá, a utěší ji.

A kvůli čemu? Aby se s ní jednou oženil? Na to neměl náladu.

Nazlobeně sáhl po dálkovém ovládání, zapnul ho, aby zjistil, co dávají ve zprávách, a uviděl sám sebe, jak sedí u stolu v radě. Slyšel se. Věděl, že Mosfeira to vysílání může vcelku snadno zachytit - na pevnině přece pravidelně chytali všechno, co Mosfeira pustila do éteru.

Běžely záběry z nějakých škod, ale nebyla to bomba v Malguri; to vypadalo spíš na střechu stodoly odnesenou bouřkou. Na dalším kanálu byla hra mačimi, tuhle Bren znal, drama o dědictví a machinacích, jejíž rozuzlení spočívalo v tom, že se dva klany rozhodly, že oba nenávidí třetí klan víc než sebe navzájem - velmi ateuské, velmi logické. Hodně kostýmů a bitev.

Už skoro neviděl, jak byl unavený. Přepnul zpátky na zprávy, doufal, že uslyší předpověď počasí. Prál si studenou frontu, aby vyčistila tuhle dusnou noc.

Moderátor zpráv cosi říkal, tentokrát už bez dalších záběrů, o povolání členů Cechu vrahů do města. Mluvčí Cechu to označil za volby do administrativy.

To určitě, pomyslel si znepokojeně Bren. Zcenzurovali dopis od jeho matky, Baniči na celý den zmizel kvůli volbám do administrativy a Cenedi říkal, že Cech je v krizi? Jago měla také hlas. A možná ho právě teď uplatňovala.

A Baniči říkal něco o tom, že Cech odmítal smlouvy na paidhiho. Nepříjemná myšlenka. Zajímalo ho, jakým rozdílem hlasů byly ty smlouvy odmítnuté? A co by jejich přijetí znamenalo pro Tabiniho stabilitu v úřadě?

Zprávy ho nijak neuklidnily. Mohl se dívat na hru, tam byly aspoň barvy a pohyb. Ale zrak ho opouštěl a rozum už ho musel opustit úplně, jinak by vůbec neuvažoval, že ještě zůstane vzhůru.

Potom si vybavoval tmou, náhle potmělou místnost, a asi musel usnout - televize vydávala slabou záři právě vypnuté obrazovky a před ní stála vysoká postava.

"Baniči?" zeptal se slabě Bren.

"Jeden by nikdy neměl přiznávat, že je vzhůru," odpověděl Baniči. "Připraví se tím o velkou výhodu."

"Mám přece být plný ostrahy," namítl Bren. "A nemám už ani zbraň."

"Podívejte se do zásuvky," řekl Baniči.

"Vy si děláte legraci." Chtěl se jít podívat, ale neměl dost síly vstát.

"Ne," odpověděl Baniči. "Dobrou noc, Brene-ji. Mimochodem, Jago se už vrátila. Všechno je v pořádku."

"Můžeme si promluvit, Baniči?"

"A o čem, nadi?" Baniči se změnil na stín ve dveřích, v tlumeném světle z jiných otevřených dveří v chodbě. Ale čekal.

"O těch volbách ve vašem Cechu, o tom, proč mě Cenedi pokládal za nutné varovat - o tom, co bych měl zřejmě vědět, když už jsem přijal další Ilisidinu pozvánku."

"A s velkou grácií, nadi. To jednoho překvapilo."

"Mám tu starou ženu rád," odsekl siluetě ve dveřích, i když dobře věděl, že to slovo zdaleka neznamena mít rád v lidském slova smyslu. "A samozřejmě mi poskytuje informace, které tady nezjistím."

"Protože myslíte, že aiji-vdova je salát a ceníte si informací ze zdrojů, které mají největší zájem na vaší dezinformovanosti?"

Bren věděl, že by se měl zasmát. Ale neměl na to sílu. Jen slabě zaúpěl a hlas mu přeskakoval. "Nadi, já myslím, že ona je závanem čerstvého vzduchu - to spíš vy sám jste salát. Snažím se získat všechny informace, které by mi řekly, jak přimět lidi na nebi, aby zítra ráno nesletěli dolů a neukradli bu-javidské poklady - jsem tak zatraceně unavený, Baniči. Každý chce slyšet můj názor a nikdo mi nic nechce prozradit, jak mám tedy vědět, že mě dezinformuje? Nic jiného nedává smysl."

Baniči přišel blíž a stanul nad ním, jeho stín byl jako příkrývka. "Jeden se vás snažil chránit před přílišným zmatkem, nadi."

"Tak mě chraňte méně. A víc mě informujte. Já jsem zoufalý, Baniči. Copak můžu pracovat v informačním vakuu?"

"Jago vás odveze do vesnického sídla v Taibenu, pokud si budete přát. Mohlo by tam být bezpečněji."

"Je něco naléhavě v nepořádku s tím, kde jsem teď?"

To vyvolalo nepřijemné ticho.

"Tak co, Baniči?"

"Nand' paidhi, Deana Hanksová posílala další zprávy s vaší pečeti."

"Zatraceně. Zatraceně. - Zatraceně." Zavřel oči. Byl nebezpečně blízko bezvědomí. Tak unavený. Tak strašně unavený.

"Nechci nikoho obviňovat, ale myslel jsem, že tohle jste zastavili. Co má za lubem?"

"Nand' paidhi, je v pravidelném kontaktu s jistými členy tašridu. A nevíme, jak se k té pečeti dostala, nicméně ji používá."

Bren musel přesměrovat myšlenky. Byl na třech čtvrtinách cesty do hajan, ale teď se musel vrátit a položit si otázku proč Taiben? A kde vzala Hanksová pečť?"

"Musela s ní už přijet," řekl. "Je to zatracený padělek. Mosfeira by to dokázala udělat."

"Jeden nechtěl nařknout váš úřad. Ano, napadlo nás to. Samozřejmě, stejně tak je možné, že ten padělek vytvořili naši vznešení lordi z tašridu. A ty zprávy jsme zachytili, ale pak jsme je poslali dál. Některé obsahují - dost nešťastné fráze."

"Myslíte nebezpečné?"

"Lorda provincie Korami požádala o těhotný kalendář."

Těhotný kalendář - naléhavá schůzka. Pregnantní -urgentní. Bren se začal smát a nemohl přestat; smál se, dokud ho nezačalo bolet na převázaných místech.

"Chápu to správně, že se tu nejedná o šifru?"

"Ach Bože, ach Bože."

"Jste v pořádku, Brene-ji?"

Bren konečně popadl dech. "Úplně v pořádku, děkuju, Baniči. Bože, to je úžasné."

"Další chyby jsou pouze gramatické. A hovoří velice přímo."

"Nikdo by neuvěřil, že jsem to psal já." Humor se vytratil a Bren si vzpomněl na Deana po zkouškách, na zapšklou Deana.

"Máme úplný záznam. To můžeme - jedná se tu o útok na náš jazyk."

Bren se tiše zasmál, ujištěný Baničiho přesvědčením, že to nakonec není tak zlé, že pořád ještě můžou vtípkovat přes druhovou bariéru. Usínal rychle, příliš rychle na to, aby se Baničiho stihl zeptat na předpověď počasí. Mezi mžiky unavených víček ho zahlédl vyplout z místnosti, stejně neslyšného jako ostatní stíny.

Bren doufal, že bude znovu pršet, že to pomine dusno, které na něj celý večer tlačilo - a nebo to byly všechny ty polštáře a další vycpávky, které kolem sebe uspořádal?

Přesto, chtěl spát, a nechtěl se hýbat - Baniči, ten byl v pořádku, Baniči hlídal, a Bren zjistil, že když leží bez hnutí, cítí slabý, ale slibný vánek, asi profukující otevřenými okny. Nesl s sebou vůni květin, které si pamatoval -

Ale to bylo přece Malguri, ne? Nebo jeho zahrada?

Znovu zavřel oči, konečně našel polohu, která nebolela, a když ucítil vánek, spatřil kopce Malguri, uviděl jezdce na vysokých mečeitách.

Ucítil, jak pod ním pádí Nokhada, uviděl míhat se kameny-

Potom zlověstný stín letadla nad úbočím hory...

"Pozor," zdálo se mu, že říká, otáčel se, aby viděl, bál se padajících bomb.

Ale najednou znovu jel, cítil pod sebou rytmus živého, dýchajícího tvora, a tvář mu ovíval vlhký, studený vítr.

Přál si tam být.

Ve snu se mohl na to úbočí vrátit.

Ve snu mohl znovu najít svůj pokoj, kde na něj ze stěny shlížela bestie se skleněnými očima.

Jezero, s pasažéry- duchy a zvony, které zvonily, i když se jich nikdo nedotýkal.

To chtěl zachránit. To, a ty útesy, w'itkitiin - a Nokhadu, tu obludu jednu. Chtěl znovu jed, znovu být na kopcích, jen on sám a ta zatracená mečeita, která ho srazila na zem, málem mu vyklepala zuby a několikrát ho skoro zabila - chtěl tu obludu vidět, bůhvíproč. Dokonce ve snu přemýšlel, jestli kdyby si dost našetřil v bance, kdyby to nějak dokázal převést na ateveskou měnu, jestli by aiji-vdova souhlasila s prodejem Nokhady.

Ale potom sen přešel do melancholie a odloučení a Bren si uvědomil, že mečeity mají vlastní pořádek, a že nemůže Nokhadu odvést od jejího stáda, smečky - nebo co to mečeity měly, atevové to měli také, mezi sebou. Nokhada tam prostě patřila. Člověk ne. Nokhada nerozuměla lásce. Zato rozuměla slapové přitažlivosti, které nerozuměli lidé a nikdy ani nemohli.

Ale ve svém snu tomu Bren skoro porozuměl, síle, která ho táhla do asociace (asociace - tak slabé slovo pro nejsilnější věc, kterou atevové cítili). V tom snu skoro objevil, co to je. Procházel se po kopcích, díval se, jak mečeity běží přes zemi, díval se na staré zástavy vlající ve větru, hrající barvami starých her mačimi... viděl asociace lordů řízené něčím, co skoro cítil.

Ve snu uviděl zem a pocítil k ní lidské emoce. S tím se asi nic dělat nedalo. Jeho potřeba cítit to, co atevové, byla součástí lidských emocí, a navíc více než podezřelá.

Ve snu seděl na úbočí a přišla k němu jeho Bestie, stále nazlobená kvůli své vraždě, ale zvědavá, co tam dělá. Chtěla kus jeho oběda, co si přinesl v papírovém pytlíku, a on se s ní rozdělil. Bestie, černá a mrzutá, se s povzdechem sklonila, těžkou přední tlapou si přišlápla sendvič a půlku ho s gustem zhltila. Bren předpokládal, že mu hrozí nebezpečí.

Ale Bestii, jak se zdálo, stačilo, když u něj mohla sedět a vztekat se na zemi kolem, jako by k ní chovala nějakou starou zášť. Nebo možná byla hlídačem a střežila pevnost na kopci pod nimi. Nebe bylo modré, ale bledé. Působilo dojmem horka - nebo právě vyfouknutého skla. Mohlo odtamtud přijít cokoli. Právě před tím možná Bestie střežila pevnost. W'itkitiin se vrhly z útesů. A hluboko, hluboko pod nimi šel nějaký ateva, šplhal nahoru po skalách, sám. Bren myslel, že to je Jago, ale na takovou vzdálenost si to nemohl ověřit.

Bestie se dívala, s hlavou na tlapách, a čas od času si odfrkla, jen tak, to bylo všechno. A ať ta postava dole šplhala, jak chtěla, vůbec se neblížila, a i když to Brenovi dělalo starosti, bál se vstát a jít jí naproti, protože věděl, že jeho Bestie by se na ně vrhla. Ale dokud ji bude krmit, je v bezpečí. Dokud se z toho tajemného místa ve snech, odkud bereme všechno potřebné, budou vynořovat další sendviče. Postava dole byla v bezpečí, dokud se bude řídit nevyslovenými Pravidly snu, která požadovala, aby se nehnula z místa.

Ani on. To tady dělal. Udělal hodně nebezpečných věcí. Ale teď nikam nemířil. Uvázl tady na úbočí kopce a díval se na věci, které nemohl mít. A z nebe mohla klidně přijít zkáza. Slunce svítilo, ale za pár hodin už nebude. Slunce bylo to jediné, co se tu smělo pohybovat - a pak ještě jeho Bestie, ale ta vyčkávala.

11

To poslední, co si Bren ráno přál, byl telefonát, a navíc ještě od Hanksové. Ani se nestihl nasnídat. Saidin ho informovala, že Tano informoval ji, a on požádal o čaj, šel k telefonu v malé kanceláři lady Damiri a vzal ho.

"Tady Bren Cameron. Mluvte."

"Takže to ty sis hrál s telefonem, ty hajzle."

Na některé věci se nervy musely ráno teprve připravit. A ty jeho nebyly ještě srovnané. A diplomatický filtr taky ještě nefungoval.

"Deano, rád bych vám řekl, že máte na výběr. Buď budete slušná a necháte si vysvětlit, o co tu jde, nebo můžete trucovat tak dlouho, až už nebudete moci nijak přispět. Je to důležitá volba, tak se rozhodněte."

"Já tvoje problémy řešit nebudu! Mě sem poslalo ministerstvo. Chápu to tak, že všechno, co se tu stalo, včetně toho telefonu, je něco, o čem jsi ty věděl a zařídil to, tak mě hezky poslouchej, Camerone. Můžeš se jít vycpat, nebo se do

toho můžeš namočit ještě hlouběji, nebo můžeš někoho vyslechnout."

"Vždyť poslouchám, Deano." Po překročení jisté meze se zlost změnila v tichý vztek, ve kterém dokázal přijímat informace a nestarat se o jejich zdroj. "Tak mi povězte, co si myslíte o situaci. Poslouchám se zatajeným dechem."

"Ty hajzle!" Mluvili v Mosfei', pro to se Deana rozhodla v momentě, kdy zvedla telefon. "To tedy budeš poslouchat víc lidí, než mě, hochu. Slyšela jsem tvůj projev. Slyšela jsem celé to obchodní setkání. Odjedeš si do vnitrozemí na kdovíjaké tajné schůzky, zaprodáš se ateuskému samovládcí, co chtěl, aby ses ty vrátil, a ohrozil kvůli tomu můj život-"

"Za to se omlouvám. Ale vás nikdo nezval. Deano, hrajete si s ohněm. Tohle není náš právní systém. Aiji má bezvýhradné právo odstranit cokoli, co představuje překážku pro mír -"

"Ty-"

"Držte zobák, Deano, a pochopte konečně, že tohle není Mosfeira, nebude to Mosfeira a že mě vůbec nezajímá, jaká občanská práva si myslíte, že na Mosfeire máte. Atevové znají své zákony, a ty zákony fungují, z důvodů, které kvůli biologickým rozdílům nemáme šanci pochopit, o nějakém kritizování nemluvě. Jestli vy nevíte, o co si říkáte, když se stavíte proti ateuské autoritě, pak vás ujišťuji, že sem nepatříte."

"Á, zato ty ano. Tvrdě pracuješ, abys sem patřil a oni taky pohnuli nebem a zemí, jen aby tě měli zpátky. Ty jim totiž dáš všechno, co budou chtít. Ty zprávy se ke mně donesly. Chtěl bys seznam nařízení, která jsi porušil?"

"Já o nich vím."

"Naše vnitřní politika, naše politické rozepře, všechno jsi to vytáhl na světlo - to není jen proti našim zásadám, Camerone, to je proti zákonu! Poštval jsi atevy proti naší vládě -"

"Proti naší vládě ne. Možná tak proti vašim politickým sponzorům."

"O mých politických sponzorech tu nemluvíme. Ale co ti tvoji? Co takhle popovídat si o tom, jak ses zaprodal, Camerone?"

Tohle nikam nevedlo. "Co takhle oběd?"

"Oběd?"

"Poobědvajte se mnou."

"Jsem zamčená v tomhle bytě, dvanáct hodin jsi mi tu nechal zvonit telefon -"

"Za to se omlouvám."

"A ty máš tu drzost zvát mě na oběd?"

"Podle mě by to mohlo vést k něčemu produktivnímu. Moc na sebe křičíme. A rád bych zjistil, kde jste přišla ke své pečeti."

Na druhém konci se rozhostilo ticho.

"Nejste v úřadu," řekl, pro případ, že by jí to nedošlo. "Jste naživu jen proto, že Tabini je trpělivý a naštěstí mocný muž, který si nějaké ty nepříjemnosti může dovolit. Méně mocný aiji by vás zabil, Deano, protože by neměl na výběr."

Doporučuji vám, abyste se mnou poobědvala, chovala se méně jako vězeň a víc jako oficiální host -"

"A nechala se s tebou vidět na veřejnosti. Poškodila svoje zájmy."

"Díky Bohu, že chápete. Už jsem se začal bát, že nevíte vůbec nic o rafinovanosti. Tak tedy soukromý oběd."

"Do tvýho bytu nepáchnu - jak jsem pochopila, už teď je to mezi Atageinii skandál, a když už jsi nadhodil tu rafinovanost, Camerone - já nejsem ta, o kom se drbe."

"Pozor na jazyk! Nemůžu odpřisáhnout, že vám žádný ateva nerozumí. Ovládejte se, proboha, nebo vás nebudu moci chránit!"

"Mě chránit, k čertu!"

"Jste hloupá."

"Ne." Evidentně zase tak hloupá nebyla. Ztišila hlas. "Ne, já s vámi poobědvám. Kdy?"

"V poledne. V mém bytě. A budete zdvořilá k personálu lady Damiri i k mému, protože jinak vás praštím, slečno Hanksová. Tohle není hra. Snažím se zachránit vaši pověst a zabránit vám v dalších hloupostech, které by vás taky mohly zabít. Momentálně nemůžu tvrdit, že bych k vám cítil nějaké zvláštní sympatie pro tu kaši, do které jste se dostala. Ovšem jestli se chcete dál dívat na televizi a hledat zprávy o situaci, klidně se na to spoléhejte."

Někdy sám sebe šokoval. Možná, že ho občas, když se zlobil, ovládly ateuské dvorské způsoby - se vším nezbytným vitriolem.

"Barb Lettermanová se vdala," řekla Hanksová. "Věděl jste to?"

"To je od vás opravdu laskavé, že jste mi dala vědět. Prosím, přineste mi svou pečeť. Jinak totiž nechám prohledat váš byt i vás samotnou."

Zavěsila. Silou.

Zásah.

Neuklidnilo ho to. Ale měl telefon a měl čas. Tak usrkl čaj a zavolal bu-javidského operátora.

"Nadi, tady je Bren-paidhi. Prosím, zavolejte mi mosfeirského operátora."

"Ano," ozvalo se; slyšel cvaknutí relé.

A pak se spojení přerušilo.

"Nand' paidhi," začal operátor, "spojení-"

"Je momentálně problematické. Ano. Děkuji. A můžete mě spojit s telegrafní službou?"

"Ano, nand' paidhi," řekl operátor a během okamžiku se ozval nový:

"Tady telegraf, nand' paidhi."

"Prosím, odešlete zprávu na následující čísla: 1-9878-1-1, 20-6755-1-1 a 1-0079-14-42. Prosím nahrávejte mě pro přepis."

"Připraveni, nand' paidhi, můžete."

"Začátek zprávy. Daří se mi dobře. Jste v pořádku? Poslední zpráva byla poškozená. Konec zprávy."

S telefonním systémem se nic dělat nedalo. To bylo jako s ostrahou - vysadil v momentě, kdy jste ho potřebovali nejvíc. Mohlo to být odvetné opatření proti němu; nebo předběžné; nebo to mohli udělat atevoové. Dokud nenaskočí, nemůže to nijak zjistit.

Telegramy odeslal své matce do hlavního města, Tobymu na Severní pobřeží a svému úřadu v hlavním městě. A ti snad pochopí, že mají zprávy poslat znovu. A při troše štěstí zpráva od matky tentokrát cenzorům unikne - nebo to Toby lépe zaobalí. Matka nebyla diplomat.

Barb-

Barb ať si dál žila svůj život. Těmhle city se Bren nehodlal zaobírat před snídaní. Nevěděl, kolik toho, co cítil, bylo kvůli Hankové, a nakolik byl pořád naštvaný na to, jak to Barb udělala. A na to její "Zavolej mi."

Vypil zbytek čaje, rozhodl se, že oblékat se zatím nebude, a vyšel do jídelny. Po cestě upozornil služky, že paidhi je, děkuji mockrát, připravený na svou snídani, a že si hodlá dát na čas. Aby se mu ulevilo od bolesti hlavy a od vzteku, ale to už jim samozřejmě neřikal. Probudit se nabručený nebylo dobře - začal den nabroušeně a těžko se tomu unikalo. Především s vědomím, že se ještě před obědem bude muset posadit ke stolu s Deanou Hankovou.

Baničiho dnes ráno neviděl. Ani Jago. Doufal, že ostraha je stále v jeho bytě a že záhadné události, které se tu odehrávaly, nejsou skutečně zlovolného původu.

Kvůli jedné otázce nejvyšší důležitosti si musel vyžádat nějaké materiály o Determinismu a pokusit se přesvědčit svůj lidský mozek, aby se ponořil do fyzikálních konceptů, kterým samotná Deana ani za mák nerozuměla, když tak lehce nadhodila koncept nadsvětelného pohonu bez souhlasu ministerstva.

Nevyznal se ve fyzice zborceného prostoru. Zato design chemických raket mu už docela šel. Deterministům taky nerozuměl.

Ale než skončí týden, bude se to muset naučit.

Čaj a sezónní ovoce, vejce a něco na másle, topinka a další šálek čaje - a výhled na pohoří Bergid, které se zdánlivě vznášelo nad Šejidanskými střechami. Záclyny vlály ve vánku a krize jako by přestaly existovat. Svět byl klidný a obyčejný.

Když jste ovšem nevěděli, co si žádá vaši pozornost na nebi, co si ji žádá za vycházejícím sluncem, a co za vodou. Bren by rád po čaji zašel do knihovny a strávil celý den prohlížením starodávné knihy o zahradnictví, rád by využil vzácných příležitostí, které mu nabízel tenhle byt i se svou historií.

Ale právě v tu chvíli mu Tano přinesl podnos s dopisy. Bren doufal, že nejde o nic víc než podpis a pečeť.

"Rutinní záležitost," prohlásil Tano.

"Velice jste mi pomohl," řekl Bren. "Jsem vám doopravdy vděčný."

"Poděkujte personálu lady Damiri. Toto je prostá zdvořilost. I jiným osobám někdy aiji propůjčí personál, aby za ně odpovídal na zprávy. Tabini-aiji nám poslal verbální zprávu, že paidhi by v žádném případě neměl být nucen obtěžovat se se školáky."

"Paidhi si myslí, že školáci jsou ten nejlepší důvod, proč dělat tuhle práci," zamumlal. Nehlídal se. Tano, jak věřil, nedonášel, a Tabini by to stejně pochopil. "Zeptejte se Baničiho na saláty. Je Jago zpátky?"

"Spí."

"Kde je Algini?"

"Ten musel jít -."

"- ven? Co se k čertu děje, Tano?"

"V Cechu je hlasování a my se musíme zúčastnit."

"Aha." Vida, stačila jedna prostá otázka položená té správné osobě. "O vraždě paidhiho?"

"Ne, nand' paidhi. Tohle už bylo zamítnuto."

Bren ani nemrkl. "Můžu se tedy zeptat?"

Tano se zatvářil výjimečně nepohodlně. "Prosím, zeptejte se Baničiho, nand' paidhi."

"Odpusťte mou otázku, Tano-ji. Děkuji za to, co jste mi řekl. Počkáte a dáte si se mnou šálek čaje nebo máte něco naléhavého?"

"Nand' paidhi, mám příliš nízké postavení."

"Zato v mých očích stojíte vysoko. Prosím. Posad'te se ke mně. - Saidin?"

Saidin byla vždycky na doslech. "Další šálek," přikázal Bren, když se objevila ve dveřích. Beze slova se vytratila, zatímco Tano se nejistě usadil do křehce vyhlížející židle. Byl napjatý, jako by byl připravený kdykoli zmizet.

"Nechci vám klást nějaké nevhodné či nevídané otázky," řekl Bren a začal otiskovat svou pečeť na dokumenty na stolku. "Vypadáte, že by vám trochu čaje jen prospělo. A zdvořilosti. Já jsem dost úsečný, Tano-ji. Když mě něco trápí,

když spěchám, můžu se chovat dost neurvale. Doufám, že to nikdy nebudete chápat jako zamýšlenou hrubost."

"Nand' paidhi, vy jste velmi zdvořilý."

"To jsem opravdu rád."

"Ujišťuji paidhiho, že jeho odpůrci byli valem přehlasováni."

"Tano, vy tu nejste od toho, abych vám kladl další nevhodné otázky."

"Hovořit o hlasování, které už proběhlo, mi potíže nedělá, Brene-paidhi. Máte velmi mnoho příznivců. Ničemu neublížím, když vám prozradím, že Baniči i nand' Cenedi promluvili ve váš prospěch."

"Cenedi." To ho překvapilo.

"Nand' paidhi," začal Tano - zřejmě si nebyl jistý jím nebo jeho svolením. Ale v tu chvíli dorazil čaj, na dvou podnosech se dvěma služkami. Čajový podnos na chodbě, na vozíku s elektrickými spoji, zřejmě neustále udržoval vodu horkou.

A v jemné zdvořilosti čajového obřadu ztratil Tano páru. Uchopil křehký porcelán a sklopil oči, když pil.

"Tano," řekl Bren, když služby odešly - jedna z nich věnovala Tanovi víc pozornosti, než bylo nutné. "Prosím, nevnímejte to tak, že byste byl k něčemu nucen. Chci mít dnes ráno společnost, jen slyšet něčí hlas. Povězte mi, kdy budete mít dovolenou, povězte mi, co tam budete dělat, odkud jste a kam míříte - povídejte mi o své práci. Zajímá mě to."

"Ono to je velice nezajímavé, nand' paidhi."

"Pro mě to je velmi zajímavé, Tano-ji. Přemýšlím, jestli atevové vedou šťastné životy. Doufám, že ano. Doufám, že dělají právě to, co chtějí, že jsem je nevytrhl z něčeho, co by dělali raději... nesvedl je z cesty, po které by šli raději."

"Ujišťuji vás, že nikoli. Jsem velice spokojen." Zdálo se, že má Tano něco na jazyku, ale spolkl to spolu s dalším douškem čaje.

"Co jste chtěl říct?" zeptal se Bren.

"Že se obávám pouze neúspěchu. Že udělám nějakou chybu, a ta si vyžádá nesmírnou cenu."

Bren nemyslel. Neměřil Tanovu stále se zvyšující zodpovědnost. Ani starosti, které paidhi přiděloval svým strážím, když trval na snídani s aiji-vdovou a na oběd s Deanou Hanksovou.

"Slibuji," řekl. "Slibuji, Tano, že vám už vaši práci ztěžovat nebudu. Strašně jsem vás zneužíval. Neposlali vás sem, abyste pracoval s horou papírů. Spoléhal jsem na vaši podporu, protože jsem cítil, že vy jste dost soudný na to, abyste poznal, co je opravdu naléhavé - nikdy jsem nechtěl, aby to narostlo do takových rozměrů."

"Pokud se těmi papíry může zabývat paidhi, jeho ostraha je určitě dokáže ocenit."

"Ale odpovídat na ně v haldách? Tano-ji, zneužil jsem vaši zdvořilosti."

"Ono je to velmi poučné, paidhi-ji. Dozvěděl jsem se, koho kontaktujete, vím, kdo jsou vaši asociovaní a kteří jsou urážliví a nevrlí. Dozvěděl jsem se, že paidhi pokládá i dopisy obyčejných občanů za hodné vážné odpovědi. - Takže když jsem v Cechu hlasoval, promluvil jsem i o tom, nand' paidhi. Neměl bych vám to říkat, ale říkám. A Alginí se vrátil z Malguri předčasně, jen aby i on mohl volit ve váš prospěch."

"Jsem jeho dlužníkem. To Cech svolává nepřítomné členy kvůli - každé navrhované smlouvě?"

"Když se ta smlouva týká natolik důležitých záležitostí, pak ano, nand' paidhi, svolává: taková věc jde před hromadné shromáždění Cechu, pokud různí členové zaujímají opačná stanoviska. Tohle vám říct smím."

"Pak vám děkuji, Tano-ji. A děkuji Alginimu."

"V Cechu máte velice dobrou pověst, nand' paidhi."

Nad některými věcmi stojí za to se zamyslet.

Ale pokud "dobrá pověst" zahrnovala jeho služebnictvo a služebnictvo vdovy, bral to jako poklonu. Skončil s pečetením listin a předal je Tanovi s prosbou, aby se podíval, jestli by si paidhi z peněz převedených na svůj bu-javidský účet nemohl dovolit najmout pár dočasných pracovníků, aby odpovídali aspoň na dotazy občanů -

"Alespoň na pár dní, Tano. Nechci vám dále dělat potíže."

"Jeden se poptá," slíbil Tano. "Ale nand' paidhi, já nevím, jestli ty dopisy opravdu přestanou chodit. Dole na poště máte ještě dva pytle, a většinu od atevských dětí."

"Dva pytle. Děti."

"Spousta jich říká, viděl/a jsem vás v televizi. Děti, nand' paidhi, se většinou ptají, jestli jste viděl vesmírné lidi, a jestli sem pošlou stroje, aby zničily svět."

"Bože, na to musím odpovědět. Tiskárnu k počítači. Jestli vám dám odpověď - Bože, personál." Pomyslel na počítačové vzdělání na Mosfeře, na nabízená i sháněná zaměstnání; jenomže Bu-javid nebyl obyčejný úřad a nemohli jste sem přivést jen tak někoho. Museli být prověřeni. "Nikdy předtím jsem personál nepotřeboval."

"Já bych řekl, nand' paidhi, že pokud chce paidhi odpovídat na pytle pošty, potřebuje rozhodně daleko víc než stanici ostrahy a několik domácích služek, i když ochotných. Potřebuje, odhadoval bych - více než padesát osob, všechny se zkušenostmi s úřední prací, a pečetící stroj. Většina dopisů od občanů se týká stejných věcí, strachu z lodě, zvědavosti."

"Asi tam budou i výhrůžky."

"Pár jich je, ale ne mnoho. - A dostal jste dvě nabídky k sňatku."

"To si děláte legraci."

"Jedna poslala fotografii. Nevypadá zle, nand'paidhi."

"Já - uvidím, jestli dokážu získat potřebné prostředky. Možná budu muset požádat na ministerstvu." A na to teď není vhodná doba, pomyslel si. Ptal se sám sebe, jestli by dokázal sehnat prostředky z atevských zdrojů - jenže to by nebyly politicky neutrální prostředky, každému by to bylo jasné.

Takže, měl - co vlastně měl? Měl svůj osobní účet. Dost tučný, to byla pravda, protože neměl moc příležitostí utrácet svůj plat a byt a stravu mu zajišťoval Bu-javid, ale aby z něj mohl měsíc financovat padesát atevů? "Děkuji, Tano-ji. Cením si vaší rady. Uvidím, co můžu dělat. Načrtnu odpověď pro děti."

"Mám se začít ptát na personál?"

"Nevím tedy, jak ho budu platit - ale podle mě nemáme na výběr."

"Poptám se na příslušných místech. Děkuji za čaj, nand' paidhi."

Tano se omluvil a vydal se splnit úkol. Bren se zadíval na hory, a snažil se představit si, kolik může stát pronajmout si kancelář, najmout padesát atevů a platit telefony a faxy.

A to on si dovolit nemohl. A stejně tak to nemohl zvládnout sám, ne když ty dopisy přicházely v pytlích.

Musel vymyslet nějaké prohlášení pro děti. To nebylo úplně jednoduché.

Musel vymyslet odpovědi na dotazy různých komisí, kterým teď čelil. V jedné z nich byl lord Geigi. Musel také najít nějaký způsob, jak vysvětlit NSP Deterministům, kteří potřebovali mít vesmír ve stavu neotřesitelné rovnováhy.

Musel poobědvat s Hanksovou - a, Bože, vždyť on chtěl, aby mu z lodi zavolali právě v době, kdy bude obědvat.

Nevěděl, jak z tohohle ven. Ale třeba mu to pomůže uniknout. Nakrmí Hanksovou a vyřídí si soukromý hovor. A přitom by nejraději vyrazil do knihovny a celé dopoledne tam hledal astronomické odkazy, dokud by nenabyl dojmu, že chápe věci, o kterých nikdy dřív nemusel přemýšlet. Šlo tu o informace, se kterými se nesetkal od základní školy - pořád mohly být přesné: astronomie se snad zas tolik nemění, jenže chápání školáka by asi sotva stačilo, pokud chtěl radit hlavě státu nebo se hádat s ateveskými počítaly. Topil se v detailech a nedokázal žádný z nich pochopit kvůli těm ostatním. Všechno na něj křičelo, že by měl mít personál - ale ani to paidhimu neposkytne informace, kde loď byla, jak daleko letěla a jak to má vysvětlit provincii, kde mohou každou chvíli vypuknout nepokoje. Nedostatky byly v něm. Mohl by využít pomoci někoho jako byla Deana Hanksová, kdyby ovšem Deana nebyla kretén - a to se nedalo nijak popřít. Cítil, jak se slabá bolest hlavy zhoršuje. Požádal o další šálek čaje. A poslal jednu ze služek, Dathio, dolů do knihovny, aby mu našla pár odkazů. Vzduch se ani nehnul. Jak znal šejdidanská léta, mohlo to někdy být předzvěstí pořádné bouřky. Ale ta, co čekal v poledne, mu úplně stačila.

Další převaz, sprcha, pečlivé splétání copánku - to dělaly hned dvě služby najednou a trávily nad tím víc času než Tano, jenže ten měl zjevně práci - Baniči a Jago byli údajně vzhůru, ale oba hned odešli za nějakou prací. Algini se vrátil, rozbolavělý, ztuhlý, a připravený převzít od Tana stanici ostrahy, protože Tano, jak Algini tvrdil, se šel zeptat na kancelářské prostory. Tak to po něm převzal; ostraha musela být ve střehu, protože měli přijít cizinci: Algini musel podniknout jistá šetření, aby vůbec Hanksovou pustili do třetího patra.

Takže paidhi byl sám a vystavený napospas personálu.

Jestli měl v tuhle chvíli ještě nějaký stud, zapomněl, kam ho dal. Přetrpěl převaz z rukou příjemných, ne úplně objektivních žen, osprchoval se a svěřil se do rukou dvojice služek, které pokládaly jeho vlasy za úžasnou novinku a hádaly se, jak je nejlépe splést; potom přišly tři oblékačky. Když zjistily, že se má setkat s Hanks-paidhi, trvaly na jeho nejlepší košili a na malé jehlici v límci.

Nakonec dorazila madam Saidin a prohlédla si výsledek. Jehlice se jí nelíbila, zapíchla mu do límce větší a dražší. Netušil, kde ji vzala.

"Ta není moje, nand' Saidin," protestoval, když se podíval do zrcadla. Kladl si otázku, jestli patří Damiri, nebo jestli na ní není nějaký prastarý atageiniský motiv, který by vyvolal pozdvižení, kdyby ho u něj někdo viděl. Neměl důvod Saidin nevěřit. Měl důvod nevěřit nikomu ze služebnictva, to kvůli všem těm informacím, které se donesly vdově, ale doufal, že Saidin sama slouží jen Damiri a nikomu jinému.

"Je to dokonalé," prohlásila s autoritou svého postavení, a Bren měl pocit, že je svým způsobem jejím úsudkem vázaný, když už se postavila třem dalším služkám.

Možná neměl být tak naivní a úslušný. Ale tohle byla jenom Hanksová a ta mohla těžko poznat, která jehlice je jeho vlastní a kterou si protiprávně vypůjčil.

Nechal to tedy být a začal přecházet přes obývací pokoj. Čekal na telefonáty z vesmíru nebo výbuchy od Hanksové, nebyl si jistý, na co z toho. Sepsal koncept dopisu na Mosfeiru, pro prezidenta. Ve zkratce se tam říkalo, že ateveské znepokojení nad tím, co se objevilo na obloze, způsobilo záplavu pošty, kterou teď paidhi dostává a která tedy vyžaduje jeho odpověď. Což by se mělo zaplatit z mosfeirského rozpočtu, jinak by to protřečilo mosfeirskému základu pro úřad paidhiho.

Prezident si to bude muset přečíst několikrát, než mu dojde, že se nejedná o vtip, že člověk, který právě porušil nařízení ministerstva, vzepřel se rozkazu z nejvyšších míst a odhalil ateveským vládcům v proslovu přenášeném televizí tajné a citlivé informace, skutečně žádá Mosfeiru o peníze, aby mohl zvětšit svou kancelář.

Bren uslyšel, jak se otevřely hlavní dveře. Potlačil nutkání vyjít do předsíně. Vydal se raději dál do bytu. Slyšel rozruch způsobený Deanou Hanksovou a její ostrahou, kterou jí přidělil Tabini, a slyšel Alginiho, jak vysvětluje domácí pravidla. Služky na cestě do kuchyně se mu obloukem vyhýbaly a zastavovaly se, aby se uklonily, jak bylo v tomto domě zvykem.

Bren vyhradil pro setkání menší jídelnu, kde mohli poobědvat v soukromí a s minimem obsluhujícího personálu, i když byl v pokušení posadit Hanksovou na druhý konec velkého jídelního stolu. A jako zbabělec doufal, že Saidinina nezníčitelná zdvořilost tu ženskou aspoň trochu uklidní - nebyl na tom nejlépe s nervy, měl toho na práci příliš mnoho, než aby se trápil s nezdvořilostmi nějaké hloupé ženské a doufal, že se Hanksová bude alespoň chovat slušně a nebude provokovat.

Takže když prošel chodbou do knihovny a podíval se z oken, otočil se a pomalu se vydal zpátky. Podle proudu služek se dalo soudit, že míří do malé jídelny a že se tam Hanksová dostala bez zničení porcelánu nebo kytic.

Vkročil do jídelny - což donutilo Hanksovou, která už seděla, aby v souladu s přísnou ateveskou etiketou povstala. Znovu se posadila, což služby nemohly přejít mlčením. Její lidská tvář a bledá pleť ostře kontrastovaly se světem, s nímž měl Bren co do činění. Tmavý kabát efekt nijak neumenšoval; tmavý kabát, tmavé vlasy - svázané do požadovaného skromného copánku.

Uklonil se. Ona ani nekývla, jen tam tak seděla, zapšklá a rozvázná.

"NSP," řekl ještě vestoje Bren. "Zbavíme se toho v 'mosfei' a řekneme, že jste udělala chybu? Nebo máte i pro tohle nějakou omluvu?"

"A co s tím má být?"

"Zmínila jste se o tom? Nebo si Geigi jen sečetl čísla, která jste mu dala?"

Deanina tvář zůstala bez výrazu. "A?"

"A. To je vaše omluva? A?"

"Já tady nemusím být."

"Pokud budete dál dělat hlouposti, můžete se taky vrátit domů v truhle. Já se tu snažím zachránit vás."

"Před něčím, co jste způsobil."

"Co jsem já způsobil." Ve dveřích se hromadily služky s talíři. Bud' musí tu hloupou ženskou vyhodit na chodbu, nebo si sednout a nechat služky dělat, co umějí. Usmál se a posadil se. Pokusil se shromáždit všechen klid a společenskou grácií, kterou měl. "Deano, vy jste opravdu úžasná. Konstrukt vesmíru jste mu k tomu, předpokládám, neposkytla."

"K čemu myslíte?"

"S blafováním nemůžete dojít daleko, Deano. Vy se bojíte. Nebo byste se aspoň měla bát. Já bych se bál, vědět tak málo jako vy. Nezískala jste si popularitu a zdejší služky z vás nemají dobrý pocit, tak se aspoň usmívejte." Přešel do atevštiny. "Hezké počasí, není-liž pravda?"

Neusmála se. "Kvůli tomuhle tu zůstávat nemusím."

"Ne, můžete se odbelhat do svého bytu." Sluhové prostírali stůl. "A, dnes začíná nová sezóna. A kuchyně dělá, co je v jejích silách. Za ten telefon se opravdu omlouvám, Deano. Neměl jsem to v úmyslu, ale je to má chyba."

Zdálo se, že ji to jenom rozzlobilo ještě víc. Rozhodně se prohloubilo její zamračení. Ale udržela se, nevesele se usmívala na služky, které jí nabídly dochucovadla, a po první várce jídel z kuchyně se začala ládovat. Nechutnalo to vůbec špatně.

Rozhodně to bylo lepší, než z běžných bu-javidských kuchyní.

"Vlastně bych chtěl," řekl Bren, "seznam osob, se kterými jste hovořila, a sliby, které bych podle vás měl ctít."

Mimochodem, kde je pečeť?"

Odložila příbor, sáhla do vnitřní kapsy a vytáhla malý kovový předmět. Hodila ho po něm, na tu stranu, kde měl sádku. Ani se ho nesnažil chytit. Slyšel, jak narazil do stěny. Jedna služka vešla do místnosti, aby ho sebrala. Vylekaně se na něj podívala a podala mu ho.

"Děkuji, Madig. To je v pořádku. Hanks-paidhi je dnes trochu nabroušená. Mohla byste to odnést Alginimu a říct mu, co to je?"

"Ano, nand' paidhi," řekla velmi tiše služka.

"Vypadá to, že jste si tu zařídil docela pohodlný život," pronesla sladce Hanksová.

"Ano," odpověděl bezvýrazně, jako to Jago tak často dělala jemu. "Abych byl zcela upřímný, Deano, té věci s telefonem velmi lituji. Neměl jsem to v úmyslu, ale je to moje chyba. Kdybychom mohli ignorovat naše politické rozdíly v názorech -"

„Mosfei“, řekla ostře

"Ne, Deano-ji, já myslím, že naši hostitelé by bez této důležité informace nic nepochopili. Jasně jsem jim řekl, že se naše politické názory liší, ale doufám, že oba chceme dobro Mosfeiry i Západní asociace. A doufám, že dokážeme odvést nějakou společnou práci. Když už jste tady, rád bych vám nabídl šanci naše rozdíly překlenout."

"No jistě."

"Já mluvím naprosto vážně.""

"To já taky."

Podíval se přes stůl na velmi příjemnou lidskou tvář s klidným, nikoho neurážejícím výrazem. S výrazem, jaký se trénoval spolu s jazykem

"Prima. Víte o té lodi něco, co já nevím?"

"To určitě nevím."

"Deano."

"Brene, já nevím. Víím, že vy s nimi v kontaktu jste."

"Vaše zdroje vás udržují v obraze?"

"Nemám zdroje. Jen jisté kontakty."

"To určitě, Deano. Ale budeme milí. Něco ti povím. Jestli zklamete ty, s nimiž jednáte, může to pro ně mít nedozírné následky - a o následcích pro vás ani nemluvíím."

"Vy mi tak něco povídejte o jednání bez povolení."

"O žádném povolení jsem nic neřikal. O to tady přece vůbec nejde."

"Samozřejmě, že vy o povoleních nechcete mluvit. Něco vám povím, pane Camerone. Zařídíte mi kontakt s Mosfeirou a uvidíme, co dokážeme. Zařídíte, aby z mé chodby zmizela ta stráž. Zařídíte mi setkání s Tabinim."

"Lhal bych, kdybych vám řekl, že je to v mých silách. Vy jste ho urazila a to musíte napravit vy sama, ne já. Můžu mu ovšem předat vaši omluvu."

Nebylo mezi nimi nic moc přátelského. Ale aspoň se nenechávali unést.

"Povězte mu, že lituji všeho, čím jsem ho snad mohla urazit. Bála jsem se, že vás nechal zabít."

"Jsem poctěn."

"Sakra, to je pravda. Když jsem sem přijela, nevěděla jsem, jestli jste mrtvý nebo šílený horečkou nebo rukojmí. Za těchto podmínek jsem se snažila, jak to šlo. Mluvila jsem s atevy, kteří mi mohli poskytnout jiné než oficiální informace. Snažila jsem se vytáhnout tě z té kaše, kam ses dostal, a k tomu ještě dělat tvoji práci."

To bylo přinejmenším věrohodné. Dokonce rozumné. Díval se na ni a nedokázal poznat, jestli ji to právě napadlo, nebo jestli to tak skutečně udělala.

"Což znamená," prohlásil, "že jste chtěla být zatracená hrdinka. Služba vyžaduje práci, Hanks-paidhi. Jenom práci, správně odvedenou, nic extravagantního."

"A kde jste tedy sakra byl? V Malguri? Lovil jste v kopcích s vdovou? Hrál jste si na zatraceného hrdinu?"

Ted' ho dostala! Neucukl před jejím pohledem, ale ani nemohl říct nic lepšího než "Ano."

"Takže?"

"Chápu."

Nasadila zkroušený tón. "Je mi strašně líto, že jsem se vás snažila zachránit."

"Koledoval jsem si o to. Děkuji za snahu. A teď, mohla byste se vrátit domů? Myslím, že bych vám sehnal cestovní vízum."

"Za prvé, nemyslím, že byste to dokázal. Já myslím, že si mě aiji schovává do zásoby, kdyby vaše jednání ztroskotalo, nebo kdyby příští vrah neminul cíl. A za druhé, tam bych nikomu k ničemu nebyla."

"Celkem přesné zhodnocení. Přesto myslím, že bych vás odtud mohl dostat, požádat aijiho o osobní službu..."

"Neplývejte žádostí kvůli mně. Pořád je tu to za druhé. Já neodletím."

V ,mosfei': "Je to tvůj pohřeb."

V ragiské atevštině: "Moc velká legrace, Camerone." "Kdyby tu z tebe byl aspoň nějaký užitek -"

"Ale, to mi pověz, jaký?"

Přidělit Hanksovou k poště. Ať si na ni píše svoje jméno, ať to vypadá, jako by ona zastávala ten úřad, ze kterého ji byl rozhodnutý dostat? To asi ne. Nemohl ji pustit na moc věcí, aby nepředstavovala pro Tabiniho bezpečnostní riziko.

"Mohla byste psát ta věčná hlášení."

"Mohla bych taky dělat rozhovory pro televizi."

"To byste jistě mohla. Ale vaším oborem je -"

"Já to napíšu, vy na to hodíte ten svůj lesk a budete vypadat dobře."

"Vy to napíšete. Já vymažu nesmysl a spekulace, a pokud to k něčemu bude, možná zmírím zprávu o vašem jednání, kterou jsem už odeslal."

"Vy čubčí synu."

"To je v atevštině ještě hrubější než v ,mosfei'. Vážně byste si měla dávat pozor na kulturní kontext."

"Vy prostě nemáte pro nikoho dobré slovo."

Mluvila docela vážně. Musel se zasmát. Služky to vzaly jako celkem bezpečnou známku toho, že mohou dolít čaj.

"Něco vám povím," řekla Hanksová v ,mosfei' poté, co si nabrala plnou pusku krému a oplatek, "ty vaše výsledky, já myslím, že vím, proč jste tak zatraceně schopný lingvista. Podle mě se vám zdají sny v atevštině."

To byla pravda, stávalo se mu to čím dál tím častěji. Neviděl důvod, proč se o tom zmiňovat. Hanksová tím něco sledovala.

"Věděl jste, že se chce Barbara vdát?" zeptala se Hanksová atevsky.

"Ne. O takových věcech jsme nemluvili."

"Co jste si myslel? Že tam pro vás bude, kdykoli se vrátíte, po zbytek svého života?"

"O tom jsme vlastně mluvili. Ale to je Barbina věc, ne vaše."

"Jsem jenom zvědavá."

"To já vím." Usrkl čaje. "A tak to také zůstane."

"Víte, že váš obličej vůbec nereaguje? Dokonce ani na Mosfeife - máte vždycky úplně kamenný výraz."

"Časem si člověk odvykne."

Užaslým tónem: "Vy jste se vážně adaptoval, co?"

Bren si byl jistý, že Hanksová nic nemyslí jako kompliment. Ten náhlý zájem místo parthijského ústupu se mu nelíbil, ale zdálo se mu, že by mohl z Hanksové dostat nějaký názor, a možná dokonce upřímný.

"Co budete dělat, Brene-nadi? Kdy se vrátíte domů? Vráťte se vůbec?"

"Vrátím se, až bude jisté, že mi to tu žádný hlupák nezničí, slečno Hanksová."

"Jak definujete hlupáka?"

"O to se nesnažím. Počkám si na ukázkou. Vždycky předčí moji představivost."

"Ale, to nebylo jen čekání." Hanksová si podepřela bradu a podívala se na něj. "Vy jste prostě tak skvělý. Mluvíte tak plynne. Jste tak zatraceně dokonalý. Podívejte se na sebe. Nikdy nepochybujete o své etice, vidíte?"

"Neustále. A vy jistě pochybujete o té své."

"Ujždíte, víte to? Za chvíli přepadnete přes okraj. Co se vám stalo v Malguri? Co se vám stalo s rukou?"

"Zlomila se."

"Kdo vám ji zlomil?"

"Jeden muž, kterému se nelíbil můj původ. Takoví se najdou všude."

"Vy byste byl raději atevou, že?"

Tady to bylo, řekl si: tohle byla jen taktika, o nic upřímnější než to ostatní, ale pořád ho to trochu rozzlobilo - v doslechu byly služby, asociace téhle ženské byly od začátku s magory a on nechtěl, aby byla Saidin a ostatní vystavené tomuhle lidskému problému.

"Slečno Hanksová, jste tu jako host. Zkuste být zdvořilá. Výsledek vás mile překvapí."

"Já to myslím vážně. Ptám se, co se stalo v Malguri. Co vám tam udělali."

"Slečno Hanksová -" Byl vyčerpaný. A začal mít mírné podezření, že to Hanksová myslí doopravdy. "Byli zdvořilí, rozumní a obvykle - ne však vždycky - brali ohledy na naše malé tělesné rozměry. Velice nerad zklamali vaši dobře míněnou, leč lascivní zvědavost, ale mně se atevská pohostinnost zamlouvala. Seznámil jsem se s velice příjemnou dámou, museli jsme běžet jako o život, když tam udeřili vzbuřenci, a mé jazykové schopnosti, jezdecké schopnosti a chápání atevské číselné filozofie se pod palbou nepochybně zdokonalily - nicméně se nepokládám za nic víc než za člověka, neodvolatelně oddaného stejným cílům technologické rovnováhy, jako Wilson a paidhiové přede mnou. Jsem přesvědčený, že tato rovnováha bude nastolena ještě za našeho života a že to není vina žádného špatného plánování z naší strany. Jestli se vám to nelíbí, vyřídte si to s lodí. Nedává nám na výběr, musíme zrychlit a bude zatraceně těžké

nenarušit tím naši ekonomiku - nebo atevskou. Slečno Hanksová, pokud si vzpomínám, vaše teze se týkala ekonomického dualismu. Jestlipak byste dokázala něco udělat se skutečnými čísly, skutečnými provinciemi, skutečnými výrobními údaji. Já vám je dám. Dejte si je do počítače, vymyslete nějaké změny a uvidíme, jestli budete stejně tak chytrá bez papírkova výzkumného týmu za zády jako s ním."

"To je ale drzost!"

"Propána, dáma je citlivka!"

"Lingvistika není všechno, Camerone. Dej mi kontakt, který ta čísla sežene. Nemůžeš mi vrazit svoji mizernou sbírku dat a pak na mě svádět výsledky."

Kdyby měla Deana Hanksová na dosah telefon, jeho ostrahu by to nepotěšilo. Ani Tabiniho. Vlastně ani jeho samotného.

Ale ten jediný obor, ve kterém Deana excelovala - a on ne - měly být finance.

Někteří říkali, že to zdědila po papírkovi. Nebo opisovala od jeho lidí. Tomu vždycky věřil on. Ale to rozhořčení bylo docela přesvědčivé.

Možná měla nějaké schopnosti, které jí nepřiznal. Možná na tom něco bylo.

"Tak dobrá," řekl. "Uvidím, co vám dokážu sehnat."

"Abyste se pod to podepsal!"

"Deano -" Zbyly už jenom hořké oplatky a čaj a Bren jednu oplatku skoro celou spolkl a zapil. "Pokud dokážete vypracovat kurz, který nepovede na útesy, pokud dokážete najít jen náznak přijatelného rozvrhu, nikoho na ministerstvu ani nenapadne, že by to mohla být moje práce. To je vaše šance, Deano. Vy to dokážete, ale já ne. Body pro vás."

"K čertu s vámi." Udeřila pěstí do stolu, ale jen potichu. Hovořila teď v 'mosfei'. "K čertu s vámi, vždyť vy jim všechno slibujete, dáváte jim zadarmo všechno, s čím my musíme obchodovat."

"Naighai maighi-ši, Deano-ji. Naléhavá schůzka. Připravujte si své zatracené výrazy předem." Hlas měl klidný, ani se na ni nepodíval, a naléval si čaj, protože nablízku nebyla žádná služka. "Vy mi z těch čísel uděláte ekonomickou zprávu. A já vám dám tolik čísel, že vám z toho půjde hlava kolem - tohle když uděláte, navrhnu vás na audienci u Tabiniho, pochvalu od rady a občanské vyznamenání. Použijte univerzitní zdroje. Použijte jakékoli zdroje, atevské nebo lidské, kterým v tom nejde o zisk, a sepište tu svoji teorii. Vyslechnu vás."

"Potřebuju telefon," řekla klidným hlasem.

"Promluvím s ostrahou." Polkl a přešel zpět do atevštiny. "Ale jestli se toho chytíte, Deano-ji, jestli budete aijimu tvrdit, že jste kompetentní a on vám to uvěří a dá vám kontakty - potom riskujete. Kdybych spadl ze schodů a zlomil si vaz, stala byste se paidhi, která nedokázala splnit, co slíbila. Krátce potom - ex-paidhi. A možná zesnulou, mrtvou, nebožkou paidhi. Nebojíte se?"

"Ne," řekla ostře Hanksová, i když teď byl v jejím hlase slabě slyšet strach. "Ne, že si vy zlomíte vaz, a ne o svoje schopnosti, pane Camerone. Chci, aby ten telefon fungoval. Dneska odpoledne."

"Udělám, co bude v mých silách. Všimněte si, že neříkám, že to v mých silách je. Na této straně průlivu je nejlepší dávat si pozor, když něco slibujete. To byste se měla naučit. Ale ta práce je vaše. Hodně štěstí." Vstal, protože se rozhodl, že oběd skončil. Ostatně, už mu skoro došla trpělivost. Hanksová vstala také a on ji doprovodil ke dveřím.

Tam stála Jago. Jago, která mu věnovala neproniknutelný pohled a ustoupila stranou, aby mohl doprovodit Hanks-paidhi do předsíně, kde si ji měl převzít Algini.

Celou dobu cítil na zádech její pohled. Znovu tu byla, znovu odešla a znovu se vrátila. Zřejmě právě proto, aby mohla stát na chodbě a poslouchat dohadování s Hanks-paidhi. Ta na Jago neudělala dobrý dojem, ne při jejich prvním setkání v metru a ne potom, co teď Jago zaslechla.

"Algini-ji," řekl Bren Alginimu, když došel do haly a ke stanici ostrahy, kde čekala stráž Hanksové - a Tabiniho.

"Hanks-paidhi se teď vrací. - Nashledanou, Deano."

Podal jí ruku. Nemyslel si, že to přijme, ale k jeho překvapení ji lehce, ale pevně sevřela, a v 'mosfei' řekla:

"Slečno Hanksová, pane Camerone, děkuji mockrát, nejsem vaše sestra. Zkuste se usmívat. Vypadáte tak mnohem lépe."

Neusmál se. To urážlivé koketní chování před personálem se mu nelíbilo, ale to jí ještě prominul. Teď mu nezáleželo na válce, ale jen na těch prokletých číslech, ať je už získá, jak chce.

Doufal, že ji udrží zaměstnanou. Aby se z toho mohla dostat i se svou důvěryhodností. Musela vědět, že je to poctivá nabídka. Bylo to kritické období a paidhie nebylo tak snadné sehnat: ministerstvo zahraničí investovalo do Hanksové celá léta, a ona by se to mohla naučit - pokud se bude učit dost rychle.

Poledne minulo a loď se neozvala - což Brenovi, když si to uvědomil, na náladě nepřidalo. Bylo tisíc možných důvodů, včetně procedur na palubě lodi, včetně dlouhých debat, včetně možnosti, že na lodi je to stejné jako na Mosfeire a nikdo tam nedokáže udělat rozhodnutí.

Přesto doufal v nějakou rozumnou a rychlou dohodu. Tabini také. A určitě v to doufala i Vesmírná komise, na jejíž zasedání musel odpoledne jít.

I když by byl skoro raději s Hanksovou. A to už něco znamenalo.

12

Paidhi obvykle na setkáních komise nemluvil. Obvykle tiše seděl někde v koutku - měl právo veta, které nehodlal používat. Právo mluvit neměl, leda když ho vyzval předsedající...

"Jeden chápe, Brene-paidhi, že nás čekají změny, a to rychlé změny. A je jisté, že vše, co jsme dokázali, všechno, co se buduje - že to může být zrušeno. Slibuji nám stavební program, bez specifikací a plánů, které bychom viděli. Má paidhi

nějaké další informace?"

"Zatím ne," řekl. "Doufám, nadiin, tak jako vy všichni, že až ty informace poskytnou, budou důkladné. Tak jako vy i já čekám na odpovědi. Já myslím - že tu budou jisté materiály, které budeme moci využít; že můžeme pokračovat v programu vesmírných letů a dostávat tak materiál na oběžnou dráhu. Máme pořád plány odpalovacího zařízení, možná je budeme muset upravit, aby se tam dalo přistávat - i když: možná nám nabídnou něco, co může přistávat na šejidanském letišti; to není úplně vyloučeno. Ale zatím - nevíme."

"A Mosfeira? Telefony zase vypadly." To byl zástupce z Wiiginu - Wiigin byl na pobřeží a věděl jako první, když začaly vážnout obchody. "Pokládáme to za špatné znamení."

To zjevně nebyli sami. V téhle komisi byl lord Geigi. Ne že by ho tam Tabini chtěl, jenomže lord Geigi měl matematické a k tomu ještě přírodovědné vzdělání. V tašridu tím byl prakticky ojedinelý.

Dnes nevypadal šťastně. Ani jednou za celou poradu.

"Nand' paidhi," zeptal se další člen, "co si máme myslet o výroku Hanksové, že máme očekávat dalekosáhlé změny?"

"Hanks-paidhi se rozhodla spolupracovat s mým úřadem v jistých oblastech, ve kterých má podstatně větší zkušenosti. Především v ekonomice. Ona není expertem na vesmírnou vědu. A, jak jste asi poznali, neovládá váš jazyk dostatečně, aby uměla rozpoznat jisté významové odstíny. Bylo od ní statečné překročit průliv a ujmout se mých povinností, když věřila, že bych mohl být po smrti -" Neviděl důvod, proč kazit Hanksové pověst u atevů; její snahu uznával. "Ale právě opustila kancelář na Mosfeire a teprve získává zkušenosti. Děkuji, že jste jí nabídli pomoc." To bylo určené pro opozici - nechť ji zostudí. "Myslím, že je to zářným příkladem mírového systému, který jsme vybudovali. Úřad dokázal i v takové krizi fungovat, a já vám velmi děkuji za vaši trpělivost."

"Ale její rady byly pravým opakem těch vašich," řekl Geigi přímo - a hrubě: ani nepoužil oslovení. "Tak co si máme myslet? Že nám může radit kdejaká mládežnice?"

"Naše rady by neměly být zas tolik odlišné." Brenovi se točila hlava, krev ani dech se mu nedostávaly - nebo mu srdce bušilo moc pomalu? To se nezdálo možné. Cítil se, jako by padal z vysoké hory. Jako by sjížděl ledový svah. Mohl by zastavit. Ale nelezli jste nahoru proto, abyste zastavovali.

Rozhodl se pro útok a provedl ho. Jasně a chladnokrevně. "Řeknu vám to přímo, lorde Geigi: na ministerstvu vnitra jsou lidé s různými názory: jedni věří, že by atevové a lidé měli navěky zůstat oddělení, což byl i názor Hanks-paidhi; druzí věří, tak jako já, že jednou spojenou společnost už nelze rozdělit. Vím o tom, že jistí atevové se stejně tak obávají technologické rovnováhy, protože ji vidí jako předstupeň ke kulturní asimilaci. V tom se právě má strana a strana Hanksové rozcházejí: pro nás není kulturní asimilace ani ideálem, ani cílem. Atevské tradice a hodnoty by měly zůstat atevům. Víme, že pokrok přináší nové atrakce a změny -"

"Televizi," zamumlal konzervativní zástupce.

"Televizi," souhlasil Bren. "Ano, nadi, televizi. A neměli jsme vám poskytnout formáty vysílání a zpráv. Možná, že by televizní stanice neměly vysílat nepřetržitě. Možná jsme udělali chyby. Já jsem ten první, kdo přiznává, že je lákavé řídit se naším vzorem, v kultuře i v ekonomice. Ale můj předchůdce vetoval dálnice právě proto, že by tím atevové podle jeho názoru upadli do lidského vzoru, který by mohl zničit atevskou asociativní autoritu. Je mi líto, že to musím říct, ale jeho veto se setkal s nesmírně silnou opozicí a záští. Svůj vlastní názor na tuto záležitost jsem poopravil, chápu, že byly a jsou situace, které by měly mít výjimku, ale o to tu nejde: lokální situace se nedají srovnávat s technologickým rozvojem celého kontinentu, který by narušil atevský život. Proti takovým věcem paidhiové vždy stáli."

"Ale škoda už je napáchána, nadi. A kde jsou teď naše tradice?"

"Nadi, nedávno jsem byl v srdci pevniny, v pevnosti postavené dřív, než lidé vůbec opustili svou zemi - žil jsem tam stejně jako žili atevové, než se svět změnil; nebo aspoň tak blízko, jak jen může žít dnešní člověk. A jak vidíte, nevrátil jsem se beze šrámů. -I na mých názorech se tento pobyt podepsal. Činy lidí i atevů uchovaly taková místa a zemi kolem nich, a když jsme bojovali o život, nadiin, když kolem nás létaly šrapnely, zjistili jsme, že naše instinkty mohou spolupracovat a že se můžeme obávat o životy těch druhých tak jako o své vlastní."

"To teď ponechme stranou," řekl lord z Riginu. "Někteří by asi namítli, že to vůbec nebylo místo pro člověka."

"Někteří by říkali totéž o stanici a atevech. Já ale nesouhlasím, nadi. Samozřejmě, je to nejistá spolupráce. Bude to nejistá spolupráce, vymykající se rozumnému chování, a minimálně za našich životů ji bude třeba velmi pečlivě hlídat, ale uvažte, nadi: je tu jen jeden orbitální prostor, jediné přírodní prostředí, ve kterém mohou fungovat lodě této planety, a oba naše druhy se musí tomuto novému prostředí přizpůsobit."

"S vašimi plány. Vaší historií. Vaší technologií. Vašimi způsoby."

"Nadiin, je jen jeden vzduch, jedna gravitace, jedna atmosféra, ve které létají letadla - to atmosféra navrhuje letadla, ne lidé. Jisté tvary se pohybují vzduchem a zůstávají v něm lépe než jiné; a kdyby sem lidé nikdy nepřišli, postavili byste nakonec letadla, která by - v principu - fungovala stejně jako naše, protože by musela fungovat v podobných podmínkách. A jak by byla vaše letadla lepší a efektivnější, stále víc by se podobala našim nejlepším modelům, jejich ovládání by se velmi podobalo našemu - a potřeba komunikovat o takových strojích při jejich vysokých rychlostech by váš jazyk ovlivnila, jako se to stalo, a ovlivnila by váš postoj k počítačům, jako se to stalo. Počítače by musely existovat. Museli byste mít televizi, ať už byste ji používali ke globálnímu vysílání nebo ne, už proto, abyste mohli dobře vidět vzdálené věci. A vesmírné lodě, které byste postavili, by velmi připomínali tamtu loď, jakmile byste se jednou zbavili všeho nepotřebného a upravili plány podle vašich potřeb."

"Takové potřeby jsou stále kulturní rozhodnutí," namítl předseda komise. "Proto tato komise existuje. Proto také, nadi, nebereme vaše božské plány a nestavíme přesně podle nich."

"A to je velice moudré." Bože, už viděl, jak se blíží útes. Geigi poslouchal, s podepřenou bradou. Mračil se. Bren znal nebezpečí, ale odvážil se skočit do toho po hlavě. "Kulturní potřeby, to je ale jedna věc. Mezi našimi vesmíry, lorde z Riginu, nemohou být matematické rozdíly. Fyzika je fyzika, ať ji používají lidé nebo atevové."

"Je jen jeden vesmír," zamumlal Geigi.

"Stejně jako jsou účinné stroje tím, čím musí být, nic víc, nic méně. Aby byly efektivní v daném prostředí, musí vypadat velmi podobně, nadiin, a i manuály pro jejich řízení si budou podobné a ti, kdo je řídí, budou nakonec také smýšlet velmi podobně - odhlédneme-li od jejich filozofické víry. Vezmete-li v úvahu, že lidé a ateové potřebují podobné stroje ve stejném prostředí, budeme se svým myšlením víc a víc sbližovat. Fyzika řídila i vývoj wi'itkitiin, to díky fyzice mají křídla a ne ploutve, fyzika přizpůsobila povrch jejich křídel pro let, tak jako tomu je u křídel letadel. Tak, jako to dělají piloti, lidé i ateové. Krátce řečeno, nadi: lidé ani ateové nejsou imunní proti číslům přírodního světa. A ateové, kteří budou žít ve vesmíru, budou používat pravá čísla, aby pochopili jeho požadavky. Pak se znovu přiblíží lidem, kteří v harmonii s těmito čísly už žijí. Čísla vládnou nám všem, nadiin. Oceňujeme atevskou mysl a jazyk, který tak snadno vyjadřuje harmonii čísel: v tom mají ateové oproti nám výhodu. Můžeme oceňovat. Respektujeme atevské schopnosti. Chceme asociaci s atevy i proto, že máte pozoruhodný jazyk a talent na zacházení s čísly. Z toho může docela dobře vzejít nové porozumění v tomto novém prostředí."

"Ne když lodě porušují přírodní zákony," zamumlal Geigi. "Chci slyšet vysvětlení, jak se vaše lodě pohybují rychleji než světlo, nand' paidhi. Chci vidět ta čísla."

V konferenčním sále zavládlo napětí. Na téhle otázce spočíval občanský mír - nebo občanská válka. Lord Geigi požadoval odpověď, která mohla zničit jeho víru, jeho politickou stabilitu, existenci jeho domu a institucí, které podporoval, a udělal to veřejně, v okamžiku, kdy bylo jeho bohatství na minimu - neměl už co ztratit, jen filozofii, na které zakládal svou víru.

"Nadi-ma," řekl Bren, "já vám tu odpověď najdu. To slibuji. V ,mosfei' se takové koncepty nedají snadno vyjádřit, a to mi ztěžuje pochopit tu fyziku - nemluvě o tom, pokusit se ji přeložit."

"Překračuje ta loď rychlost světla?"

"V ,mosfei' je to tak vyjádřeno." Paidhi byl zoufalý. Páska kolem jeho žeber ho svírala, krátil se mu dech a musel být bílý jako křída. "Ale lidský jazyk, lorde Geigi, často složité situace zjednodušuje, protože pro nás neexistuje žádný jednoduchý způsob, jak vyjádřit to, co atevské jazyky - především, když přijde na vysoká čísla nebo prostorové koncepty. Míříme tu k matematickému oboru, který jsem se nikdy ani nepokoušel vyjádřit." A nikdy mu ani nerozuměl. "Dovolte, abych na tom problému několik dní pracoval. Určitě existuje nějaký lepší způsob, jak to vyjádřit, lepší než jsem použil já nebo Hanksová."

Lord Geigi nebyl šťastný muž. Možná doufal, že to paidhi okamžitě popře. I na jiných místech Bren zahlédl nejisté pohledy.

Ale ministr dopravy se vyslovil pro to, aby paidhi takovou studii provedl, komise vyjádřila důvěru jeho výzkumu a pak se přešlo na konkrétní věci jako kolik bude stát odpalovací zařízení, a co by měli doporučit legislativě ohledně dalšího osudu projektu raketového pohonu, když se teď rýsovala možnost získat něco daleko modernějšího. Smluvní strany teď zcela oprávněně budou zákonodárný sbor obléhat a dožadovat se zaplacení za práci, kterou už odvedli.

Bren myslel - myslel si, že NSP se týká oblastí matematiky, kterým nikdy úplně neporozuměl, a myslel si, že on alespoň ví, kde začíná jeho nevědomost. Paidhi se musel vyznat v matematice: to patřilo k práci, to se prostě člověk automaticky naučil spolu s jazykem, který neustále měnil slova podle čísel a vztahů - někdy jste potřebovali algebru jen k tomu, abyste našli gramaticky správnou formu množinového přídavného jména, protože špatná forma by mohla být nešťastná a urazit toho, koho se snažíte získat na svou stranu. Museli jste během řeči vytvářet množiny, jen abyste se vyhnuli dělitelným plurálům, jako byl duál nebo kvadrát nevyvážený triádou nebo monádou. A když jste se učili rychlé konverze, bolela z toho hlava, i když jste využívali všemožné zkratky. Až jste to nakonec ovládali tak dobře, že jste dokázali provádět složité výpočty během konverze a v žádné restauraci vás nedokázali ošidit při placení. Bren vyšší matematiky zanechal, aby měl víc času na studium jazyka, a později zjistil, že když myslí v ragické atevštině, dokáže od pohledu řešit problémy, které dřív přeskakoval. Na univerzitě mu přiznali šest kreditů za předměty, na kterých se nikdy ani neukázal.

Ale i přes všechno, co teď uměl, dívat se zvenčí oknem na matematiku skutečně esoterickou, studovat atevskou filozofii zvenčí a bez jejich nervových zapojení... Bren neměl ponětí, jak má sakra přeložit něco, co nepasovalo, absolutně nepasovalo, do běžného rámce jazyka. Musely existovat tvary, které zatím neměl ve slovníku, nebo by musel vytvořit nové přijatelné tvary, aby nenarušovaly šťastnost -

To nebyla zrovna práce pro člověka, který překonával meze svého vzdělání.

A pokud přízemní, doslovně smýšlející ateové (a takoví existovali) věřili, že počítače pomocí různých démonických procesů přidělují letadlům nešťastná čísla, Bren opravdu netušil, co bude dělat, až začne pomocí čísel popisovat procesy v nedokonalé vnímaném vesmíru.

Ateové u svých čísel požadovali dokonalost. To byl ten démon, který jim bránil vrátit se zpátky do temného věku, jakmile v něčem postoupili. Jenže zároveň bránil výrazným pokrokům v jednom oboru - neboť aby zařadili do své filozofie nové koncepty, museli ji upravit celou. Čísla z jisté situace vstoupila do filozofie, integrovala se tam - a mohlo trvat věky, než se ověřila natolik, aby někdo mohl zkusit něco nového.

Nebo by mohli, bez dotěrné přítomnosti lidí a jejich technologie, která zaručeně a ověřitelně fungovala, prostě zastavit pokrok, dokud neodhalí dokonalost. A amatérští počítačové a filozofové by povstali a tvrdili, že vesmírný program udělá díru do atmosféry -

Nesnáším amatéry, prohlásil Baniči. Totéž si myslel i paidhi. Bůh je chraň před paidhi, kteří by odhalili transsvětelnou fyziku, aniž by pochopili, že pro atevy je taková matematika mnohem převratnější věcí než loď, kteří by nepochopili, že ateové matematiku zborčeného prostoru vezmou a integrují ji do svých jazyků, filozofie a myšlení na všech myslitelných úrovních. Jestli měli lidé dnes problémy rozumět atevské logice, čekalo je sto let skutečně matoucích úprav. Zrovna teď, když se musel upravit celý svět.

Rozhodně to byl klíč strčený do soukolí. Kdyby Bren strávil měsíce přemýšlením, které matematické koncepty by momentálně nechtěl házet do atevsko-lidského rozhraní, zborcený prostor by asi ten seznam vedl. Jenže teď bylo na jednacím stole všechno.

Ne každý, s kým museli jednat, měl Geigiho odvalu. Měl toho muže rád. Stejná neopatrnost, která ho dohnala do finančních potíží, ho evidentně přiměla položit tu neomalenou veřejnou otázku. Jestli byl mezi opozicí proti Tabinimu někdo, kdo si, stejně jako Ilisidi, zaslouhoval zachovat, pak to byl Geigi. Paidhi respektoval jeho ochotu neohroženě ho konfrontovat a požadovat pravdu, i když by ho mohla zničit.

Kdyby zašepstal do správných uší - třeba by mohl Geigimu pomoci. Toužil mu pomoci - a paidhiové, zatraceně, občas dělali taková rozhodnutí a zachraňovali politické životy i bez konzultace - Bren aspoň doufal, že se nemýlí. Zkontroloval to přes profesionální filtr: věřil, že jedná nezávisle na lidských emocích, přestože jimi uznával, co Geigi udělal; rozumem vyhodnocoval jeho povahu. A věřil, že cena někoho, kdo klade rozumné otázky, překračuje druhou bariéru. Udělá cokoli, aby mu pomohl - rozhodl se využít svých kanálů.

Komise odhlasovala odročení zasedání o pět dní. Tam měl paidhi přednést prezentaci o NSP.

Paidhi se usmál a doufal, že vypadá klidně.

Necítil se tak. A i kdyby Hanksová skutečně byla expert přes finance a kdyby, kdyby se na ni mohl spolehnout, před tímhle ho zachránit nemohla. Finanční modelování prostě do tohoto problému příliš nezapadalo.

Na schůzi ho dovedla Jago. Normálně by to udělal Algini, ale ten se ještě úplně nezotavil ze svých zranění. Bren tím pádem očekával, že ho Jago bude čekat venku, aby ho odvedla zpátky do bytu, ale místo toho tam stál Baniči, opřený rameny o stěnu; asi proto, aby ulevil své zraněné noze.

"Baniči," řekl, a Baniči se bleskově napřímil; Bren ho trochu překvapil. To se u Baničiho podařilo jen výjimečně.

Komise byla bez obvyklých zmatků odročena a její členové vyšli ven.

Bren Baničiho podezíral, že je unavený a má bolesti. To taky běžně najevo nedával. Bren si byl skoro jistý, že pochůzky teď vyřizuje Jago, a že Baniči dělá věci, které nevyžadují tolik pohybu; on sám přece poslal Tana, dalšího člena ostrahy se dvěma zdravýma nohama, aby se šel podívat po kancelářích. Což by jeho ostraha dělat neměla.

"To byla dobrá práce," řekl Baniči, když se vydali k výtahu.

"Doufám," odpověděl Bren.

"Tabini byl potěšen."

"Jak se to dozvěděl?" Lekl se tak, že položil nemyslitelnou otázku; a Baniči odpověděl:

"V Bu-javidu? Jistěže to věděl."

Možná přes Baničiho, kdo ví? Měl kapesní komunikátor, mikrofon mohl být dostatečně citlivý. Nic dalšího Baniči neprozradil. Vyndal řečený komunikátor a s někým promluvil, pravděpodobně jim uvolňoval cestu k výtahu. Kódy ostrahy byly slovní a Bren se domníval, že se mění každý den.

"Neberte si do zabezpečených oblastí žádné dary," řekl.

"Jaké dary?" zeptal se jako hlupák.

Vtom si vzpomněl.

"Ta jehlice." Dost ho to otrávil.

"Ta našťěstí patří Tabinimu."

"Jak to?"

"Měl trochu obavy ohledně Hanksové."

"To myslel, že po mně skočí? To asi sotva."

"Jeden neměl jistotu."

"Ona by se dala použít. Mohla by mít víc rozumu. Nevím."

Pořád šli zadními cestičkami a vyhýbali se hlavní chodbě a normálnímu provozu, který by Brena s jeho sádkou mohl ohrozit. Paidhi ale uvažoval o jiných věcech, než o svém okolí - až najednou čekal na výtah a pozoroval tváře ostatních členů komise: malá skupinka se jich shlukla kolem Geigiho a jeho pobočníků. Vrhali na něj pohledy.

Zjistil, že se mu lépe dýchá, i přes tu zatracenou pásku, která ho poutala a dusila. Celé se to vyjasňovalo. Hanksová udělá, co bude muset, nebo taky může jít přímo za nejhoršími konzervativními živly na Mosfeire. Ale Hanksová jakožto problém nebyla ten problém, ne ten, co mohl poškodit atevy. Problém, který mohl rozmetat Západní alianci, ten byl přímo támhle - a proto Bren neviděl žádnou cestu skrze ten zbytek.

Bylo kouzelné, jak volně se jeho mysl toulala, když se oprostila od malých, naléhavých problémů. On nemohl udělat to, co Hanksová. On nemohl nahradit celou univerzitní poradní komisi. Ani Hanksová, a kromě toho - i kdyby vyplodila ten nejgeniálnější článek za celou svou pochybnou kariéru, to on věděl, kde číhají skutečná nebezpečí, a věděl, že se paidhi musí vyzbrojit předem.

Ale když nastoupili do výtahu a Baniči stiskl tlačítko třetího patra:

"Baniči-ji, mám takovou zvláštní žádost. Potřebuji si promluvit s matematiky. S atevy, jejichž matematika popisuje prostor. Tvar vesmíru."

"Tvar vesmíru, nadi?"

"Vesmír", to bylo v atevštině ošemetné slovo. Mohlo stejně dobře znamenat Západní asociaci jako hvězdy a prostor mezi nimi. "Hvězdy. Fyzika hvězd, rychlost - prostor. Tenhle vesmír."

"Znám některé velmi vážené matematiky, dokonce některé, kteří žijí v Bu-javidu. Ale žádný se nezabývá takovými věcmi. Tvar vesmíru, Brene-ji, o ničem takovém nevím."

"Galaxie a vzdálenosti." Atevvové neměli souhvězdí. Hvězdy byly hvězdy. "Fyzika světla."

Výtah zastavil na chodbě. Baniči řekl:

"Možná, že takové věci mají lidé. U nich bych to čekal."

"Tenhle člověk je s sebou nemá; na Mosfeirské straně průlivu nefungují telefony a já si stejně myslím, že lidská odpověď by mi moc nepomohla. Matematika polí a fyziky, Baniči. Jak ateové nahlíží na vesmír mimo sluneční soustavu. Jaký má tvar. Co je tam za poslední planetou. Co světlo dělá při cestování na dlouhé vzdálenosti. Tvar vesmíru."

"Tvar vesmíru." Ta myšlenka zjevně Baničimu nedávala žádný smysl. "Těhotné kalendáře?" . Zasmál se. "Ne. Mám správné slovo. Jsem si tím jistý."

Došli ke dveřím bytu; Baniči měl klíč a umožnil jim vstup i přes bezpečnostní opatření. Uvnitř pracovaly služby a Saidin na ně dohlížela - "Nadiin," řekl Bren, a k Saidin, která zjevně pokládala za svou povinnost být u toho, kdykoli obyvatel bytu přicházel nebo odcházel, dodal "nadi-ji."

"Chtěl by paidhi dnes večer večeřet doma?"

"To by paidhi velice rád, nadi, děkuji." Bože, copak už bylo tak pozdě? Podíval se na stůl v předsíni; Tano tu nebyl, a tak zprávy přetékaly z misky a vršily se na stole. "No nazdar."

"Nand' paidhi?" zeptala se Saidin.

"To je výraz údesu," řekl Baniči.

"Tano hledá kancelářské prostory," řekl Bren. "A profesionální personál. Jinak nevím, co s tím budu dělat."

"Služebnictvo to může rozřídit," řekla Saidin, "pokud by si to paidhi přál."

"To by si paidhi moc přál, daja-ji, děkuji. Doufám, že budeme mít brzy nějaký personál. Jestli budou znovu fungovat telefony. Jestli - Bože, já nevím."

"Přál by si paidhi čaj?"

"Paidhi se v čaji přímo koupe. Zrovna se dostal ze schůze komise. Paidhi by si přál něco mnohem silnějšího. Bez alkaloidů. Děkuji, daja-ji. - Baniči, já musím mluvit s matematikou. Jsem zoufalý. Musím mluvit s někým, kdo rozumí tvaru samotného vesmíru. S astronomy."

"S astronomy?" Baniči se na něj zaraženě podíval a Bren si náhle uvědomil, že tenhle dokonalý Baniči pochází z provincií; a tam astronomy neviděli rádi - to kvůli té staré chybě. Jestli byli na nebi lidé, jak to, že je astronomové nenašli? Pokud vesmíru vládla čísla - a podle pravověrných atevů tomu tak opravdu bylo - jak mohli atevští astronomové nacházet čísla, která nesouhlasila a hádat se o vzdálenostech?

Podle některých náboženství to bylo kacířství. Mezi vesmírnými čísly žádné nesrovnalosti neexistovaly. To byl právě ten bod, který Deterministé a Racionální Absolutisté prohlásili za neotřesitelný.

"Obávám se, že právě s těmi musím mluvit, ano, s astronomy."

Jen málokdy měl příležitost vidět Baničiho vyvedeného z míry. "V Berigai, v Begridu, tam je hvězdárna. Je to hodina letu."

"A blíž nic? Na univerzitě například? Baniči, já tady mluvím o opravdových astronomech. Ne o nějakých šarlatánských jasnovideích. Tady v Bergidu je opravdová hvězdárna, mají tam školu -."

"Mají. Můžeme tam zavolat. Zeptat se."

"Vadilo by -." Paidhi byl unavený a stanice ostrahy byla po ruce. "Vadilo by vám, kdybyste tam zavola a zeptal se, jestli tam není někdo, kdo by mi mohl odpovědět na moje otázky? Já... napíšu svoji otázku o nadsvětelném pohonu a námitky Deterministů proti ní, takže kdybyste se zeptal, jestli mi někdo může dát odpověď -."

"Ne," řekl Baniči a myslil tím, že mu to nevádí - ateové odpovídali na otázku, kterou dostali, ne na tu, kterou měl mluvit na mysli. Paidhi si to měl uvědomit, ale měl prostě unavený mozek.

Paidhi si šel sednout do obývacího pokoje, napsal otázku pro Baničiho a nechal si od služek přinést drink. Kdyby tak zavola z lodě. Nebo kdyby zavola jeho matka nebo prostě někdo. Vzal si skleničku, kterou mu nabídli, sedl a díval se na Bergid plovoucí v mlžném oparu nad městem. Přemýšlel, jestli se Baničimu podaří někoho sehnat, nebo jestli je v tom jenom na vlastní pěst.

Atevská filozofie kdysi tvrdila, na základě zavádějícího ale rozumného argumentu, že ty nejvzdálenější věci na nebesích se mění nejméně, protože je jich víc vidět.

A předpokládal, že jestli ateové nemají souhvězdí - a paidhiové se brzy naučili, že nemají - jestli si z jasných hvězd nevytvořili žádné obrazce jako to lidé dělali od nepaměti, dokonce i tady - pak to znamenalo, že obyčejní ateové se o noční oblohu příliš nezajímají. Bez obrazů na nebi a populárních jmen mohou jen těžko poznat, kterému ročnímu období odpovídá určitý pohled na oblohu. Možná by to věděli farníci. A námořníci, když už tedy pomineme učence.

Ale, a tady byl jeden z hlavních rozdílů oproti lidské historii, podstatná část atevských způsobů získávání potravy na hvězdách nikdy nezávisela: nedomestikovali zvířata. Roční období dokázali poznat podle větru od moře, stáčení větru od jihu. Zvířata se množila, jak sama chtěla, a hvězdy s tím neměly nic společného.

A kromě toho tu bylo daleko méně - jak slyšel ve škole - jasných hvězd než na obloze dávno ztracené lidské země. Elita Cechu vrahu by samozřejmě neztrácela čas tím, že by se učila nazpaměť seznamy hvězd a jejich umístění, leda snad kvůli jejich použití při navigaci. Ale když ateové kdysi vysílali námořní výpravy, ty se přece vždycky držely pobřeží - a využívaly oceánské proudy.

To byla informace, kterou by měl paidhi předat univerzitě: nikdo se nikdy doopravdy nezabýval atevskými mýty o hvězdách, protože oni žádné mýty o hvězdách neměli. Poznali, když se objevila Cizí hvězda - tedy když loď postavila stanici. Měli to zaznamenáno jako nejpodivnější událost na obloze v historii. Tehdejší astronomové, cosi mezi jasnovidci a poctivými mapovači oblohy, naprosto správně předpověděli, že to znamená cosi zvláštního a možná hrozivého.

Jenomže nevěděli, co by to mělo být, a nikdy už nezískali zpátky respekt; a to paidhiové věděli. Ale pokud věděl Bren, tak nikdy neriskovali téma atevské astronomie - nikdy se neodvážili vyhledat astronomy - protože nechtěli, aby se

astronomové ptali na jisté věci. Bren chápal, v čem je to riziko - mohli by dostat ještě ošemetnější otázky, než jim teď předložil Geigi.

Nebo možná nechtěli plýtvat časem na disciplínu tak zanedbávanou, že ateovové, kteří se jí zabývali, mohli zrovna tak dobře skončit u pozorování hvězd jako u předpovídání budoucnosti. Astronomii nejméně z poloviny tvořila filozofie. Ale to mohli být přesně ti správní lidé na hovor s Deterministy. Někdo na takové úrovni přece musel vymyslet racionalizaci, která by dala odpověď Geigimu a jemu podobným. Bren jen doufal, že nezabředne do sektářských válek a nejasných systémů. Doufal, že mu to nezabere tolik času, chtěl přece jen utišit jednu otázku, ne ji rozvést do mnoha dalších. Nechtěl vyvolat kontroverzi mezi filozofii, přestože tohle riziko tu bylo vždycky.

Baniči se k němu konečně vrátil. Vypadal zmateně, jako někdo, kdo právě musel diskutovat s akademiky o zborceném prostoru.

"Je tu jeden muž," začal.

"Napijte se," řekl Bren a pokynul mu k židli - služby musely neustále číhat někde na okraji jeho zorného pole: mohl se prakticky spolehnout, že se k Baničimu jedna přitočí ještě dřív, než dosedne. Baniči si objednal pořádný drink plný alkaloidů a opřel si zraněnou nohu o stoličku.

"A ten muž?" zeptal se Bren.

"Velmi starý. Prý génius, ale studenti mu nerozumí. Nevědí, jestli by mohl paidhimu nějak pomoci."

"Baniči, přes noc se změnilo hodně věcí, a najednou hraje roli, jaké hvězdy leží blízko nás, jaký je ateovský koncept vzdáleného vesmíru, a paidhi tyhle věci nestudoval. Můžete se mě zeptat na palivové záklopy v raketách. Můžete se mě zeptat na nízké orbity a užitečné zatížení. Tady máme ale co do činění s blízkými hvězdami a slunečními soustavami."

"Jde o tu nadsvětelnou kontroverzi?" zeptal se Baniči.

"Právě o tu. Ptát se lidí není k ničemu. Konzultoval jsem slova, která mám, studoval jsem to, jak to šlo, a nevím, jestli dokážu najít to, co hledám. Nejsem si jistý, jestli průměrný ateov - nebo vůbec nějaký ateov - vůbec ví, jak to má nazývat."

"Nadsvětelný pohon. Není to správný termín?"

"Já mluvím o konceptech. Potřebuji matematické obrazy. Představy, Baniči. Já si nejsem jistý, jestli je nadsvětelný pohon nejlepší název. V 'mosfei' to není zrovna přesné."

"Přeložte to. To přece paidhi dělá, nebo ne?"

"Ne když třeba existují přesné ateovské termíny."

"Pro nadsvětelný pohon?" Baniči o tom zjevně pochyboval.

"Pro základní koncepty. Pro čísla. Pro způsoby náhledu na to, co dělá příroda."

"Já se obávám, že na to astronomové nebudou nejlepší. Zvou paidhiho, aby přijel osobně a promluvil si se ctihodným Ale -."

"Ale?"

"Takové setkání by mohlo samo o sobě vyvolat kontroverzi."

"Říkal jste, že to jsou vážení ateovové."

"Já říkal, že jsou učení. Ne, že jsou vážení, nadi-ji."

"Copak ateovští astronomové pořád dělají jasnovidce? Uvolnili jsme jisté astronomické údaje a poskytli je vašim univerzitám - míry, údaje o hvězdách, měřicí techniky - já pochybuji, že by vaši astronomové naměřili něco úplně jiného než my. Nechápu, jak by to bylo možné. Chci přijít na to, jak vyjadřují matematiku. Chci zjistit, jestli někdo dokáže vzít to, co řekla Hanksová, a vyřešit paradox, který z toho dělají Deterministé. Je jasné, že nevidí věci stejně jako lidé. Třeba je to jen tou terminologií."

"Přesto tu bude kontroverze."

"Oni pořád předpovídají budoucnost? To by mě dost překvapilo."

"Některí."

Bren usrl drink. Ruka se mu dost třásla: asi únavou. Byl unavený. Myslel si, že našel odpověď, a ono to vypadalo, že je to jen další problém. "Já vás ujišťuji, že naše data nic takového nedělají," řekl, i když chápal, že pro některé ateovy může být astrologie přitažlivější než astronomie a paidhiho prosté pátrání po lepší terminologii by mohlo jisté vzdělanější ateovy urazit. "My máme pro data o hvězdách daleko víc použití než předvídání budoucnosti, to vás ujišťuji, a předpokládal bych, že aspoň někteří ateovové budou mít stejné zájmy. Možná tenhle starý pán."

"Jeich matematika je prý velice podezřelá, Brene-ji, to si myslí na univerzitě. Víc nevím."

To nebyla dobrá zpráva. Nejenom kvůli vědeckým důvodům. "Samotná univerzita jim nevěří?"

Baniči se zhluboka nadechl. Upil. "Oni myslí, že hvězdy by měly souhlasit s čísly, které jim dali lidé. Prý jsou tam nějaké nesrovnalosti. Změny."

"Baniči -." Byl rozčilený a ptal se sám sebe, jestli by nebylo lepší hledat pomoc v nějakých opravdu esoterických oblastech ateovské fyziky místo u astronomů. Jenže při tom, čeho se dotkla Hanksová, by mu fyzikové asi položili ještě ošemetnější otázky než astronomové. "Baniči, hvězdy se pohybují. Všechno se pohybuje. Včetně našeho stanoviště. Vždyť vám to pořád opakujeme. To neznamena, že se astronomové mýlí."

"Já také neříkám, že tomu rozumím," odpověděl Baniči. "Já ne."

"Země obíhá kolem Slunce. V zimě je v jednom bodě oběžné dráhy, v létě v bodě protilehlém. Když se podíváte na hvězdu a chcete najít její pravá čísla, můžete je změřit ze země ve dvou protilehlých bodech její dráhy. Ale chyba měření narůstá rychleji než naměřená hodnota. Baniči, tady mluvíme o velkých vzdálenostech, velkých číslech, a to nemá nic společného s předpovídáním budoucnosti ani s filozofií: hvězdy jenom spalují vodík, to je všechno."

"K čemu tedy jsou?"

"Slunce je docela užitečné."

"Co s tím má společného Slunce?"

Bren byl naprosto konsternován. Vyhrkl: "Slunce je hvězda, Baniči-ji. Když jste blízko u hvězdy, vypadá jako Slunce." "Věřím vám," pronesl Baniči po chvíli přemýšlení. "A myslím, že chápu váš argument. Ale to chcete do debaty vnášet ještě filozofické extrémy? Radím vám, nadi, přece snad dokážete přijít na něco jiného."

"Ta loď tam nahoře byla u jiných hvězd, Baniči, to vím téměř jistě. My jsme také přišli od jiné hvězdy, velice podobné Slunci."

"To může být pravda, nadi, a já bych se rozhodně nechtěl hádat s paidhim."

To, co Bren cítil, se už nedalo nazvat ani netrpělivostí. Blížil se ke zvědavosti, ke zvědavosti na věci, na které se paidhiové atevů obvykle neptali. "Tak odkud jste myslel, že jsme přišli?"

"Z jiné hvězdy, nadi."

"To myslíte jeden z těch malých světelných bodů na obloze?"

"Vlastně -," prohlásil Baniči, "jeden o tom obvykle nepřemýšlel."

"Vy jste si myslel, že jsme žili na hvězdě?"

"No..." Baniči pokrčil rameny. "Atevové na ulici si prostě takové otázky nekladou, nadi-ma. Já myslím, že jestli to budete lordu Geigimu takhle vysvětlovat, jenom ho tím zmatete."

"Musím udělat něco lepšího, Baniči. Geigi má aspoň vědecké vzdělání. Chápe sluneční soustavu."

"Lépe než já," připustil Baniči. "Ale i tak bych raději na veřejnosti o Slunci nic neprohlašoval, nadi. Asi by vám rozuměl jen málokdo."

Bren se pomalu napil. Za celou dobu, co byl v úřadě, neměl nikdy přístup k astronomickým stanovištím. Wilson-paidhi asi také ne - a dost možná ani žádný z dřívějších paidhiů - a za jejich časů byla věda mnohem primitivnější. Nikdo v minulém století by nechtěl předkládat kosmologické otázky - nebo dávat atevům, Bůh mu pomáhej, těžce matematická data. Tyhle věci prostě doprovázely určitá technologická stádia. Třeba k rádiu dostali atevové informace i existenci ionosféry. V současných osnovách nepochybně figurovaly věci jako sluneční vítr a zdroj polárních září. Ale, ale a ještě jednou ale - nikdy neviděl žádnou studii, která by spekulovala, nakolik jsou ve veřejném atevském povědomí zafixovány kosmologické znalosti -

Zatraceně. Atevská mentalita dokázala bez větších obtíží shrnout menší systémy. Jenomže atevové obvykle nepřemýšleli v měřítku celé země, jejich slovo pro "vesmír" zároveň znamenalo nejbližší osobní okolí. Atevové se doopravdy nezajímali o pochopení Teorie všeho, šlo jim jen o to, dostat správná čísla - a ta si každý definoval podle sebe. Filozofové tu byli od toho, aby se starali o větší systémy, zatímco obyčejní atevové se drželi dominantní filozofie své osobní množiny asociací a věřili tomu, že filozofové vědí, o čem mluví - přesně o tohle šlo v případě lorda Geigih, který své filozofii rozuměl lépe než průměrný ateva. Geigi čerpal své porozumění ze snahy dosáhnout vědeckého vzdělání a byl nucen do svého osobního systému zahrnout i astronomii. Cokoli nezapadalo do toho pečlivě uspořádaného systému - to ho ohrožovalo. Cokoli do něj nebylo možné zahrnout - to ho ohrožovalo.

A nebylo divu, že atevové s komplikovanými životy, jako Baniči, přenechávali ty velké, teoretické problémy filozofům, ať si je přeberou. Někteří, jako Baniči a Tabini, brali veškerou filozofii s rezervou, možná proto, že jich znali tolik a přemýšleli o nich spíše jako o atevských politických motivacích, ne jako o faktech. Řekl Baničimu, že Slunce je hvězda? Prosím. Jeho svět to nezničilo. Ta myšlenka mu nebude bránit usnout. Až bude mít chuť, třeba o tom popřemýšlí. Ale nebude mít starost, že se jeho osobní vesmír rozpadne, protože do něj takovou informaci nedokáže vřadit.

Jenomže atevové, kteří ten čas investovali a vybudovali si obrovské, obtížně pochopitelné a nesmírně provázané sítě vědomostí, ti by kvůli tomu nespali. A kdyby to otfásl jejich sebevědomím, kdyby se debata přelila přes pragmatiky jako Baniči a změnila se ve veřejné pochybnosti - no, hodně atevů investovalo finančně i politicky do systémů, které pokládali za příznivé. Hodně atevů platilo numerologům, kteří jim radili, aby podnikli jisté osobní, politické a finanční operace, do kterých, na to se spolehněte, vložili hodně peněz i emocí. Povězte někomu, že jeho svět není tak bezpečný, jak si ho zaplatil, a to si pište, že ho to nepotěší.

Paidhiové byli s tímto faktem atevského života dobře seznámeni. Celý život se procházeli po takovém minovém poli. Jenomže - pokud Bren věděl - žádný paidhi nikdy nezjišťoval, jestli astronomické a kosmologické informace pronikají do atevského povědomí stejně jako tomu je u lidí. U lidí, kteří mají souhvězdí a jejichž historie je tak či onak spjatá s hvězdami. Byl to prostě jeden z těch myriád malých rozdílů, na které paidhiové při své práci narazili a napsali o něm nějaký obskurní článek, co za deset patnáct let nějaká komise na Mosfeire vzala v potaz při plánování, jak nejlépe zavést nějakou novou technologii.

Ten rozdíl obvykle nebyl kritický. Obyčejně nebylo tolik změn najednou. Obyčejně bylo za každým technologickým hnutím deset patnáct let studií.

A právě teď se zdálo, že se každý malý detail, kteří paidhiové předešlých generací odložili na zítřek, projeví právě v jeho funkčním období.

"Rozhodně poslechnu vaši radu, Baniči, alespoň ohledně toho, co vědí obyčejní atevové: to pro mě má nedocenitelný význam. Myslím - že bych měl raději pozvání ctihodného astronoma přijmout."

"Pozvání jeho podřízených. Obávám se, že ctihodný se zajímá pouze o hvězdy. O ta cizí slunce. Ať jsou, co jsou. Dnes večer se podívám na oblohu a budu myslet na cizince. Je to dost nepříjemné."

"Obydlené planety musí být strašně vzácné. To jsem aspoň slyšel."

"To jeden doufá. To opravdu jeden doufá, Brene-ji. Myslím, že další záplavu darů bychom už asi nevydrželi."

"Našel jsem kancelář, nadi Brene," hlásil Tano do telefonu.

"A díky snaze personálního oddělení máme dvacet sedm diskrétních a zkušených pracovníků, s jasným man'či k

Tabini-aijimu, a jednoho manažera, pána na odpočinku, jistého Dasibiho z Magisiri, který by si pokládal za velkou čest být znovu povolán ke službě Bu-javidu. Vysvětlil jsem, že všechna pracovní místa mohou být pouze dočasná, podle toho, jak se bude měnit množství paidhiho pošty, ale nikdo proti tomu nic nenamítal. Standardní plat by měl být šest tisíc ročně, což je tržní standard ulice Cari, plus dva tisíce zdravotní pojištění, čtyři tisíce na bydlení a dopravu, dva tisíce na důchod a dva tisíce pět set na vedlejší výdaje. Nadi Dasibi souhlasí se stejným platem, plus renta šest tisíc. To se zdá být v pořádku a odpovídá to standardu. Ale všichni chápou, že vaše nabídka je závislá na financích."

Patnáct tisíc pět set za rok pro dvacet sedm osob. Dvacet jedna tisíc pět set pro jednoho dalšího. Pronájem kanceláře. Faxy, telefony, počítače -

"Tolik zase ušetřeno nemám," řekl sklesle Bren. "Já myslel tak jednoho dva asistenty. Jestli můžeme požádat hlavní úřad - já nevím, Tano. Nevím ani, jestli dokážu ty peníze ze své vlády dostat. Je docela dobře možné, že by mě raději zastřelili."

"Prozatím jsem nic neuzavřel, nand' paidhi. Ale mám všechna čísla. Mohu poslat rekvizici přes osobní oddělení. Určitě půjde rovnou k aijimu."

"Tím jsem si jistý." Nechtěl, aby jeho kancelář platil Bu-javid. Jestli si chtěl uchovat jen trochu slušnosti, neměl by už od atevů přijímat další peníze. Kromě toho, jejich představy o přijatelném oděvu a stylu se od představ mosfeirské vlády značně lišily. Jenomže - "Udělejte to, Tano. Jediná další možnost je nechat tu poštu hromadit. Teď je tu další pytel. Služky to zrovna třídí."

"Další pošta jednoho nijak nepřekvapuje, nand' paidhi. Ale ty rekvizice chvíli potrvají. Musím vyplnit formuláře. Hodně formulářů."

"Já jsem vám za to vděčný, Tano. Nahoře je všechno v pořádku. Algini odpočívá, žádný stav nouze tu nemáme. Dejte si pořádnou večeři. Prosím. Kvůli mně. Nemusí se to všechno stihnout dneska. Hledáme citlivé dopisy. Postaráme se o to."

"Děkuji, nadi-ji," řekl Tano.

Bren zavěsil. Počítal si to v hlavě, aniž by o tom přemýšlel, a rozpočet, který mu vyšel, zdaleka nemohl projít bez boje. Mosfeira prostě nepochopí, proč paidhi najednou potřebuje takovouhle armádu, když všem paidhiům před ním stačilo ani ne deset podřízených na Mosfeiru a žádný na pevnině. Už dlouho před Wilsonem mosfeirská vláda nerada přiznávala, že paidhiové jsou něčím víc než jen užitečným přívažkem jiných, vnitřních záležitostí ministerstva vnitra - viděla v nich možná posly, generátory slovníků, v nejhorším případě lidi, kteří se zajímají o udržení místa na univerzitě. A bez podpory vedení, to by zákonodárci nikdy nenašli peníze na úřad, který nikdy předtím nepotřebovali, ne na kancelář pro paidhiho, který neměl na vysokých místech žádné známosti.

Bůh mu pomáhaj. Neměl peníze. A pokud by Mosfeira zničehonic neuviděla světlo, napadal ho jediný zdroj financí: Tabini. To nechtěl, už z principu ne, ale kdyby loď odpověděla - kdyby ta loď, Bože prosím, odpověděla Tabinimu, zavolala ho, řekla mu, že souhlasí s Tabiniho návrhy...

Byl v Damirině malé kanceláři, kde byl telefon a trochu soukromí. Připravovala se večeře. Bren neměl dost času, aby napsal dopis nebo dělal něco jiného užitečného. Rozhodl se znovu zkusit mosfeirský telefonní systém, zavolal operátorovi a dal mu číslo na svou matku.

Systém se spojil. Nebo to aspoň znělo, jako že se spojí.

Ale nespojil.

Poslechl si nahranou zprávu "Volané číslo je momentálně odpojeno" a nedokázal dokonce ani přinutit centrální telefonní systém, aby jí nechal zprávu "Ahoj, tady Bren."

Zavolal znovu, tentokrát k Tobymu domů, na Severní pobřeží.

"Toby? Tady Bren. Toby. Zvedni to. Zvedni ten zatracenej telefon, Toby."

Zvedla ho Tobyho dcerka. Vysoký hlásek zavolal: "Tati? To je strejda Bren," a potom se ozvaly kroky, jak někdo scházel po schodech do haly.

"Brene."

"Toby, rád tě slyším. Co se stalo s máminým číslem?"

"Co se s ním stalo?"

"Hlásí mi: 'Momentálně odpojeno'."

Chvíli nic. Potom: "Možná tam něco opravují."

"Dnes ráno jsem k ní zkoušel volat. Dostal jsem od ní telegram. Zcenzurovaný jak něco. Je všechno v pořádku?"

Ticho. A potom znovu ticho.

"Toby?"

"Jo, všechno je v pořádku. Jak se ti vede? Rameno je dobrý?"

"Skvělý. - Toby, a co Jill?"

"Ale Jill je v pořádku. Všichni jsme v pořádku. Trochu tu ale prší. Vás to asi zastihne zítra."

"Nějaký déšť by se nám tu hodil. Aby nás trochu zchladil. Mluvil jsi v posledních několika dnech s mámou?"

Chvíli ticho. A potom: "Znáš mámu. Nemá ráda změny."

"Toby?"

"Už musím končit. Jdeme dneska na večeři."

"Toby, co se sakra děje?"

"Máma dostávala nějaký telefonáty, jasný? To není problém."

"To není problém. Jaké telefonáty?"

"Nechám jí zprávu v systému, řeknu jí, že jsi volal. To je dobrý, Brene, je to dobrý, netrap se tím. - Už musím. Jill čeká. Zrovna jsme odcházeli."

"Jo," řekl. "Jo. Dík, Toby."

To mlčení znamenalo, že se něco děje. Něco se děje s jejich matkou.

Udeřil do panelové stěny. Okamžitě se objevila služka.

"Nand' paidhi?" Tohle byla jedna z těch mladších, moc zapálených a moc ustrašených.

Bren pečlivě vymazal ze své tváře jakýkoli výraz. A snažil se necítit rozbourané žaludeční šťávy. "To je v pořádku, nadi. O nic nejde."

"Ano," řekla služka, uklonila se, a odešla po svých.

Paidhi soustředil zbývající nervy a pokusil se znovu přemýšlet o kancelářských rozpočtech a zborceném prostoru.

Změna sezóny znamenala chutnější maso. Kuchařka se tím asi nechala inspirovat, což se dalo usoudit z pečlivého uspořádání jídla a spirál ze zelené omáčky na předkrmech. A paidhi, terč takové pozornosti, by měl mít hlad jako vlk, vezmeme-li v úvahu celou tu honičku. Oběda se skoro nedotkl.

Nimral se v předkrmech a nemohl vyhnat z hlavy Tobyho významné mlčení. Nakonec se rozhodl, že raději něco sní, aby se nemusel potýkat s uraženými city kuchařky.

Kdyby tak vůbec nezavola! Vždyť nemohl nic dělat. Nemohl tam jet. Toby mohl, ale nejel - takže možná nakonec neměl takovou starost jako on.

Ale "měla nějaké telefonáty", co to sakra znamenalo? Nějakého cvoka?

V okraji jeho zorného pole se cosi mihlo. A zastavilo, což služby nedělaly. Podíval se ke dveřím.

"Nandi," řekl, když uviděl Saidin stát se založenými rukama. Na něco asi čekala. Za ní byly další služby.

S podnosem.

Zřejmě uvítací večere sezóny. Domácnost byla velmi formální. Nemohl urazit kuchařku. Věnoval této události plnou pozornost.

Služky přinesly ták a postavily na něj obrovský plochý chléb s neuvěřitelným množstvím druhů jídla navrchu. Všechna vhodná a sezónní a všechna se zelenou omáčkou.

"To je nějaká novinka," poznamenal.

To služby evidentně trochu zarazilo - samotná kuchařka vyšla na chodbu a evidentně čekala na jeho reakci.

"Docela pěkné," řekl a snažil se uklidnit. "Jak tomu říkáte?" Snažil se učit nová slova a nové věci tak, jak se vynořovaly. To paidhi dělal, to bylo v jeho práci normální.

"Pizza," vyhrkla nejmladší služebná. "Je na ni správná sezóna, že ano, nand' paidhi?"

"Jistě samozřejmě," řekl okamžitě. "No jistě, pizza, nadi. Jen mě to - hodně překvapilo." Mohl by vybuchnout smíchy - kdyby nedokázal tak ovládat svůj obličej a hlas. "Je to úžasné."

"Neměli jsme červenou omáčku," řekla kuchařka. "Říkali nám, že dorazí, ale letadlo se zdrželo kvůli počasí."

"Jeden myslel," prohlásila madam Saidin, která byla do celého spiknutí zjevně zasvěcená, "že po jednání s tou nepříjemnou ženou dnes v poledne je pravá chvíle na tradiční jídlo."

"Voni moc dobře," řekl. "Vezme si služebnictvo taky? Je tradicí se rozdělit."

Služky vypadaly nadšeně. Saidin vypadala, že má své pochybnosti, ale kuchařka řekla: "V kuchyni jich je ještě osm. Jeden se o služebnictvo postará, nand' paidhi, když jste byl pryč."

"Zavolejte Alginio. A Jago." Představa Příležitosti ho rozveselila. "Mohli bychom se něčeho napít, nand' Saidin?"

I Saidin se začala podvolovat. Kuchařka prohlásila, že dokáže rychle udělat další, nastala vážná debata, na jaký počet kousků by se měla pizza rozkrájet, aby to bylo co nejšťastnější, služby sháněly dohromady různé členy domácnosti, ať už byli vzhůru nebo spali - museli přijít všichni, nic menšího nestačilo. Našly se květiny a na stůl se daly druhé nejlepší přístroje.

Jago nebyla k nalezení, ale Alginio se vynořil ze stanice ostrahy - ochutnal jídlo a vrátil se zpátky s obyčejným čajem. Několik atevů ale bylo zjevně šťastných, někdo pustil hudbu a na chodbě začalo několik služek s vážným tancem v řadě, s rukama za zády - při tom nehrozilo žádné nebezpečí křehkým stolům ani porcelánu. Bren odešel z jídelny, aby se mohl dívat, a služby by ho to s radostí naučily, nebýt madam Saidin, kterou taková myšlenka pohoršila - tvrdila, že paidhi je na něco takového příliš důstojný.

To paidhi shodou okolností nebyl, ale úsudku madam Saidin se před očima jejího personálu neodporovalo, a tak stál paidhi ve dveřích a usrkaval pití, o němž věděl, že je bezpečné. Na Mosfeire byla rajčata a brambory, paprika, cibule a bylinky, druhy, které se nesměly vyvážet syrové - z obav, co by případná semena mohla udělat s pevninským ekosystémem. Atevové, kteří ochutnali rajčata, v nich nacházeli - a také v bramborách a paprice - něco, co jim lahodilo, a tak docházelo k sezónnímu obchodování; jenomže všudypřítomná zelená omáčka, kyselá a pálivá, chutnala na chlebu tak dobře, a atevská jídla měla tak tlusté vrstvy, že jediný dílek pizzy představoval hostinu - a personál měl takových plátků přehršel.

"Co tím jídlem oslavujete?" chtěla vědět jedna služka a paidhi rychle probral soubory ve své paměti a bezostyšně prohlásil: "Úspěch v těžké práci."

To všechny potěšilo a vypuklo vzájemné gratulování. Dokonce i Saidin byla potěšená.

Pak dorazil Alginio. Spěchal víc než obvykle - nebo než bylo s jeho zraněním moudré. A vyhrkl:

"Nadi Brene!"

Náhle vypuklo ticho, zněla jen hudba z magnetofonu. Ostraha tu teď byla prakticky vyloučená. Alginio řekl: "Telefon, Brene-paidhi. Z Mogari-nai. Prý vás volá loď. Prý vám hovor spojí."

"Tady Bren Cameron," řekl a popadal dech, jak utíkal k telefonu v kanceláři. "Mluvte, Mogari-nai."

"Spojujeme, nand'paidhi. Čekejte."

Měl něco upito a proklínal svůj mizerný úsudek - vždyť přece, zatraceně, věděl, že ho měla volat loď, jenomže předpokládal - předpokládal - že už nezavolá. Zhluboka, pomalu dýchal a snažil se dát dohromady.

Další hlas byl slabší. "Haló?" řekl. "Tady je Phoenix-kom. Volám Brenu Camerona, prosím."

"Tady Bren Cameron. Mluvte, Phoenix-kome." Slyšel, jak si slučky na chodbě šeptají, ale večírek se utíšil. Saidin - přinejmenším - si uvědomovala stejně jako Algini, co všechno závisí na tomhle hovoru.

"Pane Camerone, tady Ramirez."

"Dobrý večer, pane."

"Dobrý večer. Omlouvám se, že jsme nestihli vašich 12:00. Probírali jsme se spoustou materiálu, vašim, jejím - právě jsem mluvil s ostrovem a prezident tvrdí, že nemáte žádné oprávnění jednat, to bych vám asi měl říct nejdřív."

A sakra, byla jeho první myšlenka. Přidržel si sluchátko na dobrém rameni a zároveň se snažil dobrou rukou stisknout tlačítko pro nahrávání. Konečně se mu to povedlo. Potom klidně řekl - alespoň doufal, že klidně - "Prezident nemá žádnou autoritu jednat za atevy, pane. Takový je význam a úmysl Dohody, jejíž text jsme vám odeslali. Já, z pověření Tabini-aijiho, tuto autoritu mám, a přestože si nemyslím -" Bože, alkohol způsoboval, že v místnosti bylo najednou přílišné vedro; nebo se mu krátil dech kvůli páse? - přestože si nemyslím, že tato situace prezidenta nějak těší, budu dále zajišťovat překlad mezi vámi a atevskými autoritami."

"Já myslím, že k tomu jsme už dospěli. Jaká je pozice aijiho v jednání s námi?"

"Naprostě otevřená." Nemluvil s diplomatem. Zachytil jeho upřímnost a přizpůsobil se jí. "Domluvili jsme se na integrovaných ekonomikách a stejné technologické úrovni. Atevové a lidé stavěli odpalovací zařízení už před vašim přiletem, aby společnými silami renovovali a znovu zprovoznili stanici. Taková je současná domluva. Aiji nevidí důvod, proč to měnit."

"Slyší nás?"

"Mohu ho informovat během několika minut."

"To není potřeba, stačí, když mu řeknete, že rozhodně stojíme o dobré vztahy s jeho vládou a že jsme vybrali zástupce, kterého na jeho žádost pošleme dolů. Máme ovšem dvě podmínky: za prvé, že bude mít oficiální postavení a oficiální ochranu; a za druhé, že okamžitě začnete využívat zdroje k tomu, abyste se dostali sem nahoru. Chci od něj slyšet oficiální potvrzení, že se tak stane."

"Dostanete ho v obou těchto věcech, pane, ale mohu vám předem říci, že to nebude problém."

"Pošleme dva zástupce, jednoho k vám, jednoho na Mosfeiru."

"S tím také není problém, pane."

"Prima. Máme už dobrovolníky. - Jasone? Jason Graham. Bren Cameron."

"Pane Camerone." Nový, mladě znějící hlas. "Tady Jason Graham. Rád vás poznávám. Prý se brzy uvidíme."

"Těším se na to. Takže máte letoun schopný přistání?"

"No - jeden bychom měli. Rád bych zavolal zítra, vyberte si, kdy, abych se trochu zorientoval v tom, kam letím."

"Moc rád." Opravdu byl rád. "Snadno si zjistíte, kdy je tu ráno. Váš časový systém jsme po přistání opustili. Tak zítra ráno?"

"Rozednění. Úsvit. Východ slunce. Všechna ta slova. Tak tedy zítra za úsvitu. Dobrou noc. Říkáte to tak?"

"Dobrou noc," odpověděl Bren. Nebylo mu dvakrát příjemně z pomyšlení, že pro toho člověka to jsou všechno jen termíny ze slovníku. Nic neznamenají. Tři sta nebo kolik let ve vesmíru - a slovo rozednění už mu nic neříkalo.

Rozloučil se s technikou v Mogari-nai, vytáhl ze stroje pásek dřív, než se s ním něco mohlo stát, a zavolal na Tabiniho soukromou linku: "Právě jsem byl v krátkém kontaktu s lodí, aiji-ma. Zřejmě nám odsouhlasili všechno, co jsme chtěli. Donesu vám celý přepis."

"To je velmi dobré, Brene-ji. To je velmi dobré."

"Prý mají nějaký přistávací modul a chtějí poslat dolů dva lidi, jednoho pro pevninu, druhého pro Mosfeiru. Zítra za úsvitu mám mluvit s jejich zástupcem a pak mi řeknou víc: dneska mluvili hrozně krátce. Že prý chtějí mít dobré vztahy s atevskou vládou. To bylo zhruba tak všechno, ale rozhovor se nesl v srdečném a pozitivním tónu."

"Velmi dobré zprávy, Brene-ji. Velmi dobré. - Brene-ji?"

"Aiji-ma?"

"Jeden zaslechl cosi o nějaké oslavě."

"Je mi hrozně líto, jestli jsem vás vyrušil, aiji-ma."

"Ne, máme dost silné stěny. Užijte si večera, Brene-ji."

"Děkuji," řekl užasle, když Tabini zavěsil.

Potom mu pomalu došlo, že se možná něco změnilo a oni by mohli mít důvod k oslavě - možná loď přestávala být hrozbou a stávala se skutečným, produktivním řešením.

Vyšel do jídelny, kde mlčky čekal shluk služek - tedy mlčky, dokud nepřišel, protože pak se začaly jedna přes druhou ptát "Mluvil jste s lodí, nand' paidhi?" a "Šlo to dobře, nand' paidhi?"

"Ticho," řekla pohoršeně Saidin. "Ticho! Tohle přece vůbec není naše věc."

"Ale ono to šlo dobře, nand' Saidin," řekl Bren. "Pokud můžeme věřit tomu, co mi loď říkala." Neodvažoval se tvrdit, že došli k nějaké shodě, přestože měl tendenci si to myslet - to ale souviselo spíš s tím, kde byly zdroje, než s nějakou vírou ve štědrost lidí na oběžné dráze. To už spoléhal víc na štědrost Mosfeiry - a i to jen lehce, a jen v případech úřadů, které neměly v ničem výraznou autoritu.

Jenže všude kolem něj se v atevských tvářích zračilo vzrušení. Algini byl pořád někde tady a dav v jídelně a na chodbě musel zahrnovat i tu nejposlednější ze služek. I Saidin a Algini se, jak se zdálo, nakazili nadšením, když jim tohle řekl.

Kdosi mu strčil do ruky sklenici, čímž byla jeho kapacita pro nesení věcí vyčerpána. Nápoj minimálně voněl jako nezávadný, na jazyku nedráždil jako ty opravdu nebezpečné a zatímco se o tom přesvědčoval, Saidin mu ho s

konsternovaným výrazem vzala a nahradila ho jiným. Přitom služku, která mu dala první sklenici, hubovala za její neopatrné chování k paidhimu - každý přece ví, jak citlivý má žaludek, jak je křehký, a navíc, pokračovala Saidin, je prakticky nemohoucí, neboť byl nedávno raněn ve službě Asociaci, nemluvě o tom, že taková neopatrnost by mohla ohrozit i pověst lady Damiri.

Hudba začala znovu hrát a dorazil vozík od kuchařky, tentokrát s podnosem vychlazených sladkých mas - asi tak měsíční zásobou - na kterou se služby ihned vrhly a rozebraly si podnosy. Saidin sama uždibovala z jednoho kousku a několik velmi pěkně vyhlížejících mladých dam zatlačilo do kouta Alginioho a bombardovalo ho otázkami, nepochybně o jeho nedávných dobrodružstvích a o tom, proč má ty obvazy.

A potom dorazila Jago, temná a formální ve své uniformě, a bezvýrazně přehlédla situaci.

"Brene-ji," řekla, když k němu přistoupila, "jeden slyšel, dole v ostraze."

"O lodi? Zatím to vypadá dobře."

Služka chtěla dát Jago sklenici, ale ona si objednala čaj; jídlo ještě zbývalo, a i když Jago nepila, rychle spořádala dílek pizzy. Poslouchala hudbu a stoupla si vedle Brena, když chodbou protančila řada asi dvaceti služek. Věnovala mu vážný pohled, který říkal: Jsem ve službě.

"Ono - to tak nějak narostlo, nadi," řekl Bren. Cítil se hloupě, naprosto zodpovědný za tenhle výsledek. "Já jim strašně nerad říkám ne, ale bojím se, že rušíme noční klid."

"Ne," řekla Jago svým obvyklým vážným hlasem. "I když Cenedi se dole vyptával jménem vdovy."

"Ale zatraceně."

"A Baniči a Tano požadují, aby se pro ně kousek schoval." Dorazila služka a s příslušnou úctou dala Jago čaj. Ta stála a usrkávala. "Dorazí později. Kuchařka bude v obležení kvůli receptu. Dílky se dostaly až k ostraze, odtamtud k Tabinimu a ke vdově. Jeden doufá, že to není porušení nějakých obřadních pravidel."

"Ne," řekl vážně. "To rozhodně ne. Bože, copak se tu nedá nic utajit?"

"Myslíte recept?" zeptala se Jago.

"Informace. Všechno, co dělám - ."

"My se díváme, Brene-ji. Ale moc na to nespolehejte. Baniči vzkazuje: Chodte spát v pravý čas, nenabízejte služkám manželství a nerozbíjejte starožitný porcelán."

"A kde vůbec je?"

Jago pohlédla stranou a řekla: "Zařídil vám letadlo."

"Letadlo."

"Na hvězdárnu," řekla Jago, jako by to bylo jasné.

A také bylo. Paidhi nestíhal věci tak dobře, jak se domníval. Asi to bylo tou třetí sklenicí. Byl si celkem jistý, že byla třetí.

"Pozitří," pokračovala Jago a usrkla čaj. A Bren si o chvíli později uvědomil, že na svou otázku, kde je Baniči, vlastně vůbec nedostal odpověď.

K čertu, pomyslel si. Od Cenediho a Tana dostával víc informací než od těchhle dvou - a to mu byli Baniči a Jago bližší. Nebyl ale správný čas ani místo na protesty. Baniči se objeví, zřejmě ve stejnou chvíli, kdy Jago někam zmizí. V poslední době se takhle střídali pořád. Jago říkala něco o stanici ostrahy a Jago, Tabini a Baniči nějak věděli o každém jeho kroku. To cosi napovídalo o povaze dotyčné stanice; i porcelán mohl mít uši.

A to mohlo znamenat, že když byla v sázce celá země, nebo její atevský ekvivalent, Tabini možná neměl to svědomí zcela se spolehnout na Brenova slova.

Nebo se neodvažoval, při tom, jaké Bren vyvolával kontroverze, a při té krizi v Cechu vrahů, nechat ho ani na okamžik bez dozoru.

Možná bylo na místě oslavovat. Jenže řešení vám nepadla do rukou sama, cizinci s vámi nesouhlasili, když jim to nepřinášelo výhodu a aijiové, prezidenti a asi ani lodní kapitáni také ne. Ne, když měli něco v sázce, potom nedělali jen to, co bylo logické, přímočaré, ekonomické - nebo důvěřivé.

Aspoň on nikdy nic takového nepozoroval.

13

"Mám jisté malé znalosti několika jazyků," řekl Graham na telefonní lince. "Nic lepšího u nás nenajdete. Mým koníčkem je historie. Proto mě posílají na atevskou stranu - protože vím něco o historii. Ta druhá, která půjde k lidské populaci - ta má všemožné technické zázemí, ale vůbec žádnou jazykovou průpravu. Tu nemá skoro nikdo. My mluvíme všichni jedním jazykem, já se do toho pustil jenom proto, že se zajímám o historii, zaujalo mě to. A taky učím. Myslel jsem si, že bych to měl znát."

"Vy jste učitel?" zeptal se Bren a nalil si šálek čaje z konvice na stole. Před očima mu vyvstával obličej mírného mladíka profesorského typu, politicky zcela naivního, jak se spouští do politického pekla.

"No, u nás učení obstarávají hlavně počítače, ale někdo musí psát dětem lekce. Učil jsem lingvistické studie. Myslel jsem, že jim prospějí. Ale moc je nezajímaly."

"Poznáte podstatné jméno od slovesa?"

"Ano, pane. Časování, skloňování, přičestí-"

"Tak tohle se vám bude hodit. Dnes ráno jsem pro vás připravil další várku dat, atevsko-mosfeirské mluvnické poznámky, je v tom aspoň nějaký základ - půlce z toho nebudete rozumět. Je tam pár frází pro ten nepravděpodobný případ, že byste musel komunikovat s někým jiným než se mnou. Jak brzy zjistíte, mluvnická struktura atevštiny není moc podobná lidské. Jste dobrý v matematice?"

"Do jistě míry, pane. Proč?"

"Protože v atevštině musíte neustále provádět výpočty. Tak třeba číslo osob ve zdvořilé větě - to není prostě jen jejich počet, počítá se to jako jejich hodnota plus reálné číslo a když už musíte použít nešťastné číslo osob, existují speciální tvary, abyste nikoho neurazil. To si užijete. Jsem tak rád, že mi z lodě posílají někoho, kdo chápe, že se tu nejedná o prostý překlad slovo od slova. Už léta se snažím vtlouct lidem na ministerstvu do hlav, že odpověď, která platí jednou, nemusí nutně platit příště. Jestli vás tohle všechno nevyděsilo, mohl byste na to mít."

"Přinejmenším mě to polekalo."

"Dobře. Mezi atevy a lidmi jsou hluboké, ale řešitelné rozdíly v konceptech, poměrně významné rozdíly v psychologii, a povím vám, že jsme byli právě na pokraji důležitého průlomu ohledně vesmírných misí, když se na obloze objevíte vy a začnete strašit děti. Máte nějakou průpravu v jednání? V politice?"

"V historii. Jenom - v historii."

Posílali mu akademika. Bůh jim pomáhej. Nebo diletanty.

"Máte dobrou slovní zásobu?"

"Celkem dobrou. Lepší, než někteří jiní."

"Požádal jsem vašeho kapitána, aby vám dal skutečnou autoritu k jednání. A aby za vámi stál. Udělá to?"

"Slyšel jsem, co jste říkal. On mi jen řekl, abych - zavolał, když budu mít nějakou otázku, a pak mě ještě čeká důkladný briefing, než mě pošlou dolů, o tom, co budeme potřebovat, o letounu potřebném pro start a tak dále. Budu potřebovat pravidelně komunikovat s lodí. Můžu vám poslat technické detaily."

Bud' byl kapitán naivní - což bylo jistě možné - nebo jim posílal někoho, kdo nic nevěděl a nemohl nic prozradit, kdyby ho vyslýchali.

Ale Jason Graham nebyl hloupý. Člověk, který se zajímal o historii a jazyky, nebyl hloupý.

Mohl být hlupák, jak to slovo používali atevové, ale to bylo něco jiného.

"Grahame, máte nějakou představu o politice? Jak tam nahore děláte důležitá rozhodnutí? Jaké jsou vaše procedury?"

"Čechovní hlasování, pane. Kapitáni řeknou, co se má udělat - nebo někdy technické - a potom si probereme, jaké máme možnosti - není to jako celá země, pane, je to spíš o tom, že máme informace a pak máme věci, co neznáme, a musíme je odhadnout."

"Jak jste se třeba rozhodli, že se vrátíte?"

Chvilí panovalo ticho. "No, vždycky jsme se chtěli vrátit. A rozhodli jsme se, že je ten pravý čas."

"Proč byl ten pravý čas?"

"No, protože jsme postavili druhou stanici, a kdybychom mezi nimi navázali spojení, měli bychom pak mnohem víc možností kam letět."

"Myslíte kvůli doplňování paliva."

"A zásob."

"Co nabízíte výměnou?"

Další krátká odmlka. "To nevím, pane. Myslím, že k tomu máme ještě daleko, když se podívám, jak vypadá stanice."

Takže stanice potřebovala obyvatele, stanice potřebovala dělníky a loď -

Loď chtěla, jako vždycky, doplnit palivo. Loď chtěla zásoby. A svět jí to měl poskytnout, zřejmě zadarmo. Měl vložit neuvěřitelné množství hodin práce a ohromné úsilí do něčeho, co loď pohltí jediným lokem a pak odletí.

Ale jak říkal Jason Graham, nejdřív se muselo něco udělat. Loď byla prostě faktor a s tím se nedalo nic dělat. Měli stanici, která byla každým rokem v horším stavu, a loď byla možnost, jak ji zachránit - a to určitě něco znamenalo.

A loď - nemohla nic získat z planety. Podle všeho, co Bren věděl, nemohla získat nic, co by jí nepřivezli až do vesmíru. Takže svět měl výhodu.

"Tím myslíte, že nám pošlete výsledky, až je budete mít."

"V podstatě ano, pane, ale - můžu mluvit naprosto upřímně?"

"O čemkoli. Prosím."

"Hlásím se dobrovolně, protože chci dělat se svým životem něco víc než jen mačkat knoflíky - což je moje současná práce - ale nechtěl bych, aby mě někdo podržel, a nechtěl bych být ničím rukojmím. A Yolanda taky ne. Už proto, že by to nezabralo. Kapitán říká, že s nikým nebude vyjednávat, aby nás dostal zpátky. Jestli se něco stane, jsme v tom sami. Takže - v jakém bezpečí budeme?"

"Budete mít ochranu Tabini-aijiho. To je hodně velké bezpečí. O vaši společnost nemohu říci nic, ale na Mosfeire obvykle panuje takový klid, že to hraničí s nudou. Rozhodně se pokusím setkat se s vámi při přiletu. Přistanete oba zároveň?"

"Tak to plánujeme. Pokud se jeden z nás pak bude moci dostat na druhé místo."

"To jde snadno. Můžete letět příštím letadlem."

"Mosfeira říká - mám-li být upřímný, pane - že atevové vás mohou jen tak bez důvodu zastřelit. Legálně. Že se vás někdo právě pokusil zabít. Dvakrát. Že přistání na ostrově je mnohem bezpečnější. Vy mi ale říkáte něco jiného."

"Já vám - stejně tak upřímně - říkám, že přistání na Mosfeire by pro vás znamenalo zvláštní obtíže. Ano, jsou tu zvyky značně odlišné od našich a vražda tu je legální, ale zároveň podléhá přísné regulaci. Pokusy zabít mě byly ilegální a aijiho ostraha jim zabránila. Vlastně byste byli v daleko menším bezpečí, kdybyste přistáli na ostrově: Tabini-aijiimu bude na vašem bezpečí velice záležet, pokud přistanete tam, kde vás požádá, a na základě jeho pozvání. Osobně vám bezpečí zaručil, to za prvé. Za druhé, on stojí podstatně výš než mosfeirský prezident a dát mosfeirskému pozvání přednost před jeho by bylo s ohledem na protokol velmi neprozíravé. Atevové by to brali jako vy kalkulovanou urážku, nebo jako tajnou dohodu. To byste opravdu nezačal nejlépe. Sdělte to prosím těm, kteří o tom budou rozhodovat."

"To udělám, pane. - Druhá otázka. Mosfeira tvrdí, že situace v místech, kde se nacházíte, je chaotická. Prý možná nejednáte z vlastního popudu. Žena, která vás měla nahradit, prý zmizela."

Možná nebyl zas tak politicky naivní. Rozhodně uměl klást otázky.

"Jestli vám můžu věřit, pane, o to tady jde. Ostrov říká, že jste porušil rozkazy a poskytujete atevům nepovolené informace."

"Ano. To jsem udělal. Stejně tak ta žena, o které tvrdí, že zmizela. Až se sem dostanete, poznáte sám, že Mosfeire trvá nesmírně dlouho dospět k rozhodnutí. Tlumočníci v poli musí ale někdy jednat velice rychle. Vaše loď se objevila na obloze, atevové se začali bát, že Mosfeira ustoupí od Dohody, že se jedná o nějaké spiknutí - to si pište, že jsem musel něco podniknout, abych je uklidnil. Měli pocit, že nedostali férové informace. To samozřejmě zahrnovalo i vysvětlení některých věcí - a nemohl jsem čekat na to, až mi to povolí oficiální komise na Mosfeire. Mosfeira vysílá protichůdné signály. Chtějí, abych tu byl. Vědí, že budu jednat. Teď se vnitro rozzlobilo. No dobrá. Chcete-li slyšet prostou pravdu, raději urazím prezidenta, než abych dopustil rozpad vztahů mezi atevy a lidmi. Oni by mohli všechno zničit, ale já to mohu vyřešit - všechna fakta, která mají, beztak pocházejí ode mě a je jen na mém úsudku, která jim poskytnu."

"A co ta zmizelá žena?"

"Deana Hanksová? Ta nezmizela. Já jí nařídil, ať odjede domů, a ona mi tvrdí, že čeká na formální odvolání z Mosfeiry. A Mosfeira ho neposlala."

"Proč ne?"

"Protože - chcete slyšet pravdu? - ona patří k mosfeirské opozici, která se snaží Tabiniho přimět, aby ji uznal; a to on neudělá. Je v pořádku, zrovna včera jsem s ní obědval, jako obvykle jsme se pohádali, ale dohodli jsme se na určitých pravidlech."

"To rozhodně není to samé, co tvrdí Mosfeira."

"A co vám říká Mosfeira?"

"Řečeno bez obalu, že je tam velmi nebezpečná situace a že byste mohl lhát, pane."

"Víte, odkud přichází toto vysílání?"

"Ano, pane, ze stanice na pobřeží."

"A myslíte, že takové stanice jsou soukromé? Nebo spíš patří atevské vládě?"

"Řekl bych, že spíš vládě, pane."

"Ujišťuji vás, že právě jejím jménem mluvím, pane Grahame. Já jsem tlumočník, paidhi, jediný člověk ustavený Dohodou, aby zprostředkovával jednání mezi atevy a lidmi. Atevská legislatura mě požádala, abych zastával stejnou funkci i mezi vámi a jimi, a v této funkci nyní oficiálně vystupuji. Ano, pracuji pro mosfeirskou vládu; ale díky tomu, co dělám, pracuji zároveň i pro vládu atevskou. Takže k mé práci patří i to, říkat občas něco, co Mosfeira nechce slyšet. Kdybych to neudělal, kdyby se to neřeklo, situace by tiše hnisala a mohla by se rozvinout do skutečného problému. Řeknu vám to přímo, někteří Mosfeirané nemají atevy rádi a nemají rádi ani mě. Jenže s takovými názory atevy prostě nepřinutí ke spolupráci. Ne, dokud nezamrzne peklo, jak se říká. Takže vyřídíte svému kapitánovi, že může naslouchat Mosfeiranům, kteří své informace mají buď ode mě, nebo je jen odhadují, a nebo se mě může přímo zeptat a dostat to z první ruky. Jiná volba není, protože žádní jiní lidé nejsou oprávněni atevy kontaktovat. Vy budete teprve druhý. Vítejte do světa politiky."

"Dá se s nimi - snadno vyjít? Můžete mluvit s obyčejnými atevy? Nebo jste příliš dobře střežený?"

"Já jednám většinou s atevy od vlády, ale ne výlučně. Atevové jsou poctiví, loajální ke svým asociovaným, občas obskurní a občas tak upřímní, že se až stydíte. Moc by mě potěšilo vidět lidskou tvář i jinde než v zrcadle, ale nevedu tu nijak odloučený život. Položím vám teď technický dotaz. Co potřebujete k přistání? Ranvej?"

"Vlastně - ne, pane. Kéž by. Přistaneme v jedné z vašich kapslí."

"To si děláte legraci."

"Bohužel ne. Našli jich pár na stanici, zabalené a tak."

"Dobrý Bože - Promiňte."

"Takže se nebudeme moci vrátit nahoru, dokud někdo nepostaví návratový modul. Mezi námi, pane, slovy, které byste neřekl mé matce -ta z toho není zrovna nadšená - jak moc riskují?"

"Hrozně rád bych věděl, proč ty kapsle nepoužili."

"Mosfeira tvrdí, že to měla být záloha. Byly tam jen tři poslední. Protože poslední posádku stanice tvořilo už jenom šest lidí. A kdyby se s jednou kapslí něco stalo, nemohli už postavit další. Měli pravidlo o trojnásobném jištění."

"To zní rozumně. Ale odpřisáhnout to nemohu."

"Takže - jestli budeme muset postavit loď, abychom se dostali z planety, jak dlouho to potrvá, než se znovu budeme moci vrátit nahoru?"

"Kdybychom začali dnes a všechno se neuvěřitelně dařilo a kdyby to byl jediný cíl celého programu, tak bychom možná mohli vyslat kapsli s posádkou na nízkou oběžnou dráhu za rok, rok a půl. Na raketě, která měla původně vynášet telekomunikační družice. Luxusní ubytování to zrovna nebude, ale dostane vás to nahoru na nízkou oběžnou dráhu v jednom kuse - a asi i dolů."

"Ale co vysoká oběžná dráha?"

"Realisticky - a v tom se vyznám, protože mezi jiným jsem i technický tlumočník - pokud bychom chtěli vyslat něco pořádného na vysokou oběžnou dráhu, tak by stavba malé chemické rakety byla jen plýtvání časem. To už bych raději hovořil o letounu schopném dosáhnout orbity a vrátit se."

"A to by trvalo jak dlouho?"

"No, závisí to na řadě faktorů. Jestli materiál odpovídá specifikacím. Jak moc s vámi budou atevové spolupracovat. Já bych řekl, že pokud nechcete tady dole zestárnout, měli byste raději přistát na téhle straně průlivu a být zatraceně míli na Tabini-aijiho. Na něm totiž závisí, jak rychle začnou materiály vyhovovat standardům."

"To je - velmi přesvědčivé, pane."

Celá ta otázka spěchu - horečného riskování životů - Brena trápila. "Dvě stě let starý padák? Lepidlo na tepelném štítu -."

"O tom víme. Navrhujeme, že ho vyměníme. Prý ho mohou vylepšit. Shodit nás přesně na cíl. Osobně se mi ten nápad s padákem nelíbí, ale pořád lepší, než ho nemít."

"Máte víc odvahy než já, pane Grahame, to se vám musí nechat. Ale naši předkové to taky dokázali - jinak bychom tu nebyli."

"Hrozně nerad vyzvídám, ale jaké bylo procento neúspěchu? Máte o tom nějaké údaje?"

"Procento? Nizké. Víím, že jedna kapsle se potopila v moři. Další měla tvrdé přistání. Smrtelné. Další ztratila tepelný štít a shořela. Víím jen tolik, že většina jich to dokázala. Ale se vši vaší technologií - to byste si nemohli dát trochu načas a aspoň do té věci dát naváděcí systém? Vy opravdu nemáte nic, co by se dalo použít jako přistávací modul?"

Odmlka. Potom: "Ne do atmosféry. Přistát na Měsíci - klidně. Ale tohle je hrozně hluboká studna, pane."

"Gravitační studna."

"Ano, pane."

Jazyková propast neexistovala jen mezi 'mosfei' a ateštinou. Bren musel zkrácený výraz odhadnout. A protože měl zkušenosti jako technický tlumočník, okamžitě si uvědomil další, důležitější problémy.

"Pane Grahame, doufám z celého srdce, že jestli ten padák rozbálí, aby ho překontrolovali, budou ho umět zase dát zpátky. Musí se otevírat a rozbalovat určitým způsobem - jinak se neotevře vůbec."

"Ted jste mě opravdu znervóznil, pane. Ale oni mají plány přistávací kapsle. Prý byly v knihovně na stanici."

"Kdy vás posílají dolů?"

"Tak asi za pět šest dní."

"Bože."

"Přál bych si, abyste měl víc důvěry."

"Pět dní, to je opravdu uspěchané, pane Grahame. Máte pro takový spěch nějaký důvod?"

Nemáme důvod nespěchat - chci říct, nemáme žádné problémy s ablativními povrchy. Něco lepšího dokážeme vyrobit rychle. S tím padákem si nejsem tak jistý, ale musím jim věřit, že to ze záznamů vyčtou. To je všechno. Musím tomu věřit. A řekli mi, že to budou mít hotové za čtyři dny. A pak nás mohou vystřelit po přesné trajektorii. Nevím, co víc bychom mohli udělat. Oni říkají, že nehrozí žádné nebezpečí. Že mají všechny výsledky. Kdy ztroskotaly ty tři ztracené kapsle? Bylo to na začátku?"

"Myslím - to snad bylo na začátku. Z těch pozdějších kapslí neztratili ani jednu." Nebyla to tak docela pravda. Ale člověku, který se připravoval na tak dlouhý pád, by pravda beztak nepomohla.

"Říkám vám, že se na to vůbec netěším. Pořád si říkám, že jsem se musel pomátnout. Nevím, co si myslí Yolanda. Ale jestli se dostaneme dolů -."

"Atevové by řekli, Věřte číslům. Dostaňte z techniků šťastná čísla."

"To mám rozhodně v úmyslu. - Co to bylo za zvuk?"

"Zvuk-?" Najednou si uvědomil, že zvenčí k němu doléhá vůně deště. V Grahamově hlase zněl strach. "To byl hrom. Je tu bouřka."

"Atmosférická porucha."

"Déšť."

"Musí to být hlasité."

"Hrom je. Může být. To byl on. Bouřka je přímo nad námi."

"Není to nebezpečné, že ne?"

"Blesk nebezpečný je. Asi bychom neměli mluvit o moc déle. Ale jednu věc bych ještě zmínit měl, než zavěším. My jsme tu nikdy neměli velké problémy s nemocemi, od ateů se toho moc chytit nedá a při přistání jsme byli poměrně zdravá populace. Ale už z principu bude aiji trvat na tom, abyste podstoupili stejný proces, jako naši předkové před tím, než sestoupili dolů."

"To začalo minulou směnu. Můj žaludek z toho není šťastný, ale to je ta nejmenší z našich starostí."

"Omlouvám se. Předám vaše ujištění aijimu a nepochybně bude rád, že jste vše udělali z vlastního popudu. Vzbudíte v něm dojem, že jste uvážliví, dobromyslní lidé. Také ho informuji o vaší společnosti a o letadle, které musí neprodleně chytit, bude-li si to přát. Pošlu vám mapu s vyznačenými optimálními místy a text o jejich výhodách a nevýhodách. Můžete si promluvit se svými experty a rozhodnout se, ale letiště budete mít blíž, když přistanete na veřejných pozemcích jižně od hlavního města."

"Já jim to vyřídím. Rád bych s vámi mluvil častěji, kdybyste to mohl zařídit. Chci si projít ten materiál, co pošlete. Budu mít asi otázky."

"Nafaxuji vám svůj program. Zítřka odjíždím na jednu hvězdárnu do hor. Do večera jsem zpátky. Ale kdyby se něco stalo a vy byste ode mě potřebovali nějaké informace, zastihnete mě všude, kde je telefon. Třeba i v letadle."

"Na hvězdárnu? Proč?"

"Abych si promluvil s jistým pánem, který by mi mohl dát odpověď na určité filozofické otázky. Váš přilet - no, z venkova ho mohl vidět každý. A to má... náboženské dopady, a politické. Řekněme, že někteří atevové mají starosti a kladou mi otázky."

"To patří k práci?"

"Doufám, že budeme pracovat společně."

"Ujišťuji vás, že já také, pane. Jen aby nás shodili na nějaké měkké místo."

Bren se musel usmát - přes telefon to stejně nebylo vidět. "Vyberu vám měkké místo, pane Grahame. Jmenuji se Bren. Říkejte mi tak, prosím. Nikdy jsem nebyl 'pan'."

"Já jsem Jase. Vždycky jsem byl. Opravdu se na to těším. Až budu dole."

"Jasi. Budu moc smutný, jestli se vám to nepodaří. Prosím, ať ti vaši technici všechno prověří dvakrát. Jestli si nebudou jistí, vyřídíte jim, že svět počká. Aiji také. Za žádných okolností by nechtěl, abyste riskovali své bezpečí."

"To rád slyším. Ale podle mě ten termín platí, pokud se nic nenajde. Upřímně řečeno, taky bych už nejraději s touhle částí skoncoval."

"Náš čas vypršel." Zahřmělo, až se otřásl. "To bylo ale hlasité. Měl bych končit."

"Rozumím. Promluvíme si později. Rozhodně hned, jak budu moci. Děkuji."

Čaj vychladl. Vitr z otevřených dveří byl čerstvý a vlhký. Toby měl pravdu, bouře minula Mosfeiru a plnou silou se opřela do nich.

Letadlo s vyžádanou rajskou omáčkou zřejmě pořád ještě nedorazilo a paidhi nechal svůj čaj vystydnout ve větru, když mluvil s mužem, který se narodil ve vesmíru u nějaké jiné hvězdy, než bylo zdejší slunce.

Lidé ho nikdy nepojmenovali - možná to nebylo náhodou.

Jason Graham tvrdil, že mu je dvacet osm let podle starého pozemského kalendáře. Informace, které před hovorem odfaxovali z lodě, obsahovaly jeho osobní záznamy - a záznamy jeho společnosti, Yolandy Merchesonové, třicet jedna let, inženýrské vzdělání. Hezká, obyčejná žena, možná pihovatá - ten fax nebyl dokonalý. Jase měl úzkou, dychtivou tvář, nakrátko ostříhané tmavé vlasy - ty si bude muset nechat dorůst: atevové by se zhrozili, i když na rozdíl od doby před několika staletími už chápali, že cizinci některé věci nedělají ze stejných důvodů jako oni.

Ale dva lidé, kteří měli podstoupit dlouhý pád na planetu a potom se nechat rozdělit politikou, druhy a hranicemi...

zdravý rozum Brenovi říkal, že to určitě nedělají z čirého altruismu nebo naivní zvědavosti - takové mentalitě on nerozuměl; děkoval Bohu, že takové věci k jeho práci nepatří. Možná, kdyby spolu dlouho a pečlivě mluvili -

Pořád si nebyl jistý. A věřil Jasonu Grahamovi, když říkal, že má strach. Loď s těmi dobrovolníky přišla velice rychle.

Možná to bylo od toho, jak shlíželi na všechna ostatní místa, nebo kvůli odvaze, která byla pro řízení takové lodi potřeba. Bren přece neměl ponětí, jak se tam vlastně žilo. Všechno si to jen teoreticky představoval. Atevové byli občas až nemístně zvědaví. Ale Bren nemyslel, že by Jasea Grahama a jeho asociovanou motivovala jen čirá zvědavost:

z lidského pohledu to neviděl, a nemohl to v sobě najít, aby věřil někomu, kdo mluvil s tak odzbrojujícím - přátelstvím. Ani náhodou. Ne - nebyl také důvod, proč věřit čaji, který pil. Protože žena, která ho nalávala, měla man'či s Damiri...

tím si byl relativně jistý; a Damiri cítila k Tabinimu to, co atevy cítily k milencům... tím si byl také relativně jistý. Především...

Lidé z lodi měli asi svůj vlastní soubor "relativně jistého" a byli připraveni riskovat to a vsadit na jeho slova. Nebyl si tak jistý, jestli tomu tak opravdu je; ale byla to nejlepší možnost, jediná, která vedla k rozumné budoucnosti. Právě se rozednívalo a on seděl v pracovně nepřítomné dámy. Odeslal na loď data. Další válka slovníků. Gramatických textů a protokolů.

Potom začal volat Hanksové, ale včas se zarazil; vzpomněl si, jaká je příšerná hodina - to by ho Hanksová zabila, a naprosto oprávněně.

Ilisidi teď nepochybně snídala na svém balkoně pod jeho. Možná by i v tuhle hodinu přijala návštěvu. Skoro si přál, aby tam byl. Jenže Ilisidi byla příliš nebezpečná společnost pro někoho, kdo byl dnes ráno znovu zranitelným člověkem. Bren si přál jasné slunce, aby atevský svět kolem něj nabyl tvar a aby byla jeho existence znovu racionální. Nemohl si dovolit impulzy, které jím teď probíhaly, věci jako instinktivní důvěra, iracionální víra v někoho založená na signálech, které se ho dotýkaly na úrovních, co snad ani neexistovaly. Neexistovaly doopravdy. Bylo prostě bezpečné něčemu věřit.

Ne ovšem v mezinárodní politice. Ne, když tu byli velmi, velmi důvěryhodní lidé i atevové, kteří všechno prezentovali tak přímo, že se nedalo pochybovat. Strašně si přál, aby na něj Jase Graham zapůsobil jinak. Ale dostal z něj strach - tedy, dostal strach o něj, jestli mu mohl věřit. A dostal strach z toho, jak moc byl připravený tyto instinkty přijmout. Jestli byly skutečné, pak nemohl věnovat žádný čas vztahům s novými lidmi, jakkoli byly ty staré špatné. Od osudu nebylo fér předhodit mu člověka, kterého mohl mít rád, který v něm mohl probudit instinkty, jimž jinak nemohl důvěřovat, který mohl odvést jeho pozornost od životně důležité práce -

Ironií bylo, že něco takového popisovali atevové, ten zatracený stádní instinkt, biologické cosi, co zasahovalo do her mačimi a změnilo man'či, které si nějaký chudák myslel, že má, v man'či, které měl doopravdy. A on pak stál uprostřed scény a trápil se tím, jak se rozpadá celý jeho život a všechny vztahy, jak to všechno byl omyl - a potom se postavil proti všemu a každému, na kom mu předtím zdánlivě záleželo.

A teď nějaký člověk ty hry sledoval a snažil se pochopit ten okamžik zvratu. Člověk studoval všechny stopy a věděl, že v tom něco je.

Ten člověk to mohl nakonec najít přímo na jeho prahu, v tomto nezformovaném šeru, šedém, pomalém dni plném blesků.

Ted' už byl vidět Bergid. V dešti a mlze se začala rozsvěcovat první světla.

Nenapadlo ho, že by se mohl s Jase neformálně sblížit, ale teď se při pomýšlení na něj cítil dobře, až do té míry, že - Že věděl, když se teď blížil úsvit a vracel se mu rozum, že má před sebou těžký úkol. Ten člověk by mohl - co vlastně? Scházely mu roky studia, měl jiný kulturní základ, čeká ho tu neustálé vysvětlování, definování, nové vysvětlování, celý život studia natlačený do - no, bude to jenom pár roků, pak loď odletí a další spojení s lidským světem zmizí, zanikne.

Pokud kapsle selže, možná se sem ani nedostane. Z té myšlenky ho zamrazilo, na jisté základní úrovni, kterou úplně nechápal, ho to děsilo. Dnes ráno to nebyla jen sebelítost, dneska se vše podobalo hrůze: cítil se osamělý, odříznutý od lidstva, a ten - řekni to - přátelský hlas otřásl jeho vnímáním a pronikl jeho obranou. Měl se lépe hlídat. Když jste něco chtěli, nikdy, nikdy to tak docela -

Neodpovídalo očekávání? Sakra, nebyl přece první člověk, který se oženil se svou prací, který se vzdal mezilidských vztahů. Mluvil s lidskou bytostí, která mu byla trochu blízká, a najednou se mu to v hlavě pletlo. Čekal na shoz s padákem stejně jako Jase Graham, jako by na jeho otevření závisel jeho vlastní život.

Všechny ony zakázané věci, které vytěsňoval - leda když byl s Barb. Barb se nakonec ukázala být stejně dočasným útočištěm, jako to plánoval na začátku jejich spojení - a nedokázal najít chybu v ní. On byl ten, kdo se příliš sblížil, kdo porušil pravidla, kdo došel na konec něčeho, s čím neměl vůbec počítat, že by vydrželo.

A byl zatraceně blízko k další nebezpečné propasti - očekával, že jeho práce povede k nějakým výsledkům. Tu představu co nejrychleji opustil: to se prostě nestávalo, žádný z paidhiů před ním se nikdy nemohl ohlédnout na svou kariéru a říct "Vyhráli jsme," a už vůbec ne "Všechno je vyřešené." To prostě nebyl ten typ práce: výsledky nepřicházely během vašeho života. Atevové ve vesmíru, lidé zpátky na stanici, celý dvoudruhový svět, který prorážel kulturní a psychologické bariéry a umožňoval žít a pracovat v jakémsi utopickém ráji plném porozumění - To byl božský komplex, před kterým vás varovali, když jste se zapsali do programu, a který vám připomínali, kdykoli jste začali mít příliš extravagantní návrhy. Ukázali vám obrázky mrtvých a raněných z války a řekli vám, že tam vás zavede příliš velký a rychlý pokrok, přímo po slavné cestě s petrklíči ke škodám, jaké si atevové a lidé mohou dnes způsobit... s mnohem lepšími zbraněmi, samozřejmě. A to ne proto, že by určité myšlenky byly nebezpečné, spíš kvůli tomu, že v ateveské společnosti změny odeznívaly dlouho a nebylo moudré přidávat další vibrace dřív, než se ty původní rozptýlily, až byly neškodné. To jeden riskoval nepředvídatelnou kombinaci různých efektů, které lidé prostě nedokázali předvídat.

Rozhodně to nebyla správná chvíle, aby ztratil hlavu a začal očekávat, že věci budou fungovat. Jeho práce přece byla neustále očekávat to nejhorší, čekat, že se padák neotevře. A především, baji-naji, démona v plánech: nikdy nečekej zdravý rozum na obou stranách průlivu současně.

Vyšel z kanceláře a zamířil na snídani. Služky se ukláněly - některé dnes určitě musely přemáhat kocovinu - a mizely, aby informovaly svou komunikační síť. Tím pádem si Bren mohl být jistý, že když se posadí ke stolu, snídaně dorazí velice brzy.

Otevřel skleněné dveře na balkon a užíval si studeného, vlhkého větru. Musel informovat Tabiniho, měl by informovat Hanksovou, měl by informovat i Mosfeiru, jestli se mu povede dovolat na ministerstvo zahraničí.

Bůh ví, že by opravdu měl zavolat prezidentskou kancelář a vysvětlit to Georgeovi. Vzít si pár prášků proti překyselení žaludku a zkusit si přímo promluvit s ředitelem kanceláře - pokud dnes ráno telefony na Mosfeiru budou fungovat a pokud ho MZ dokáže spojit.

Ale před obědem měl setkání Plánovací komise. Musel si zařídít setkání s Tabinim. Čekal ho rozhovor se zpravodajskými síťemi - u ranního čaje dostal žádost a potvrdil si to: zpravodajové zřejmě přišli na to, že paidhiové spolu rokují, že existují odpovědi, že se dokonce blíží nové Přistání. A pak musel ještě letět do Bergidu a zpátky.

Posnídal, a přitom si prohlédl přepis pásku. Přepsal to jeden velmi užitečný kousek softwaru, jehož převoz na pevninu si vyprosil u cenzorů. K diktátu se nehodil: Bren mluvil daleko plynňěji, když na to nemusel myslet, a ta zatracená věc si úplně nelogicky a nekonzistentně (aspoň pokud věděl) pletla fonémy. Vyžadovalo víc práce pochopit, co to které slovo původně znamenalo v „mosfei“, než ho prostě napsat. Ovšem pro přepsání rozsáhlé nahrané konverzace - na to byl program neocenitelný.

Především, když mohl paidhi snídat, zatímco program běžel. A díky chvíli práce s kontrolou pravopisu a vizuálnímu přehlednutí souboru mohl opravit ty skutečně příšerné převody, které prošly přes softwarové filtry. Výsledek pak nechal projet překladatelem druhého stupně, což mu dalo alespoň rámec pro převod do ateveského textu.

Půl hodiny práce, a měl dvě sady kopií: kopii celého pásku, pro ministerstvo zahraničí, pro své záznamy a pro Hanksovou - S mými komplimenty, poslal Deaně a očekával rozzuřenou odpověď. A když už měl spojení s Mosfeirou a matčino číslo: Pošli mi zprávu přes systém. Mám o tebe starost.

Co se překladů týče - nejprve kopie pro Tabiniho, s dovětkem: Aiji-ma, tón a smysl shledávám nadějnými. Rozhodl jsem se setkat s nimi a najít vhodné místo, kde by mohl přistát okvětní plátek. Chtěl bych se zeptat, zda by pro to byla vhodná a příhodná pláň pod Taibenem, to je přece veřejný pozemek? Pro hasdrawad: Nadiin, předkládám vám přepis své první konverzace se zvoleným paidhim lodi. Shledávám, že je to příjemný, rozumný muž. A pro Ilisidi, s dovětkem: Jeden má důvod doufat, nand' vdovo.

Své vlastní ostraze pak poslal zprávu skrz domovní kancelář ostrahy: Tón a obsah mého prvního rozhovoru s tou osobou mě naplňují optimismem. Doufám, že on a jeho společnice přistanou bezpečně. Těším se na jednání s tímto mužem.

"Mně to přijde jako soud podle citů," poznamenal Tabini, když se naskytla příležitost u oběda v jeho bytě. "Ne podle faktů. Oni ani nepřipravují žádné významné akce - a jednají s Mosfeirou. Jeden by skoro řekl, že chtějí smlouvat až do posledního okamžiku."

Přesně do citlivého místa. Na Tabiniho jste se mohli spolehnout.

"Velmi pečlivě jsem se snažil oprostít svůj úsudek od emocí," řekl Bren. "Souhlasím, v mém výkladu se skrývá jisté riziko: obávám se svých instinktivních reakcí na muže, s nímž jsem mluvil, aiji-ma, a snažím se být na každém kroku výjimečně opatrný. Domnívám se, že jsou to stateční lidé, a proto si jich kapitán cení. Když se člověk dobrovolně vystaví riziku, znamená to, že je buď to riziko malé, nebo že je to hlupák dychtící po senzaci - a já myslím, že obojí můžeme v tomto případě vyloučit - nebo že má mimořádný smysl pro povinnost, který přesahuje jeho vlastní zájem."

"Povinnost". To je tuším něco jako man'či. Ke komu?"

"To je vždycky otázka, aiji-ma. Oni jsou velmi přímí, svěřují se se starostmi, které mají ohledně sestupu, se strachem, že tady uvíznou. Položili mi přímé otázky... no, však uvidíte, až si přečtete přepis. Diskutovali jsme, kde by měli přistát."

Velmi jasně jsem je varoval, že by to mělo být raději tady než na Mosfeire, že je to otázka protokolu. Doufám, že jsem byl přesvědčivý."

"Ten váš výběr Taibenu," řekl Tabini. Byl to soukromý oběd, jediný sluha tu byl Eidi, zatímco Tano čekal venku spolu se zbytkem Tabiniho ostrahy. Silné ranní bouře ustaly a denní světlo bylo sice šedé, zato však mnohem silnější než bílý opar nad horami. "Taiben - to je zajímavá myšlenka. Mezi jinými místy s jinými výhodami. Tak se podívejme, co lidé z lodě pokládají za důležité. Rychlá doprava - to Taiben jistě má. A je to veřejná půda, takže nejsou nutná žádná povolení."

"Jižní část je velmi plochá," řekl Bren. "A nejsou tam lesy. To, o co se oni pokouší, je velice nebezpečné. Já mám vážné pochyby, že té technologii skutečně rozumí. Slyšel jsem, že i výroba kamenných seker chce jistý um, kvůli kterému to pro moderního člověka není jednoduché."

"Proč, podle vašeho názoru, nemají lepší možnost?" zeptal se Tabini. "Nejsou tohle snad páni technologie? Průzkumníci hranic vesmíru?"

"Já pokládám za naprosto logické - ale je to jen dohad, aiji-ma - že nemají prostředky pro vstup do atmosféry. Naši předkové opustili svou planetu, aby postavili vesmírnou stanici, ne aby přistáli na nějakém světě. Když chtěli přistát naši předkové, vím, že žádné vhodné letouny k tomuto účelu neměli. A kdyby ty letouny chtěl řídit Cech pilotů, postavili by ti, co by přistáli, lepší. Přistávací kapsle, květinové plachty, to byla jediná možnost, kterou mi předkové tehdy měli - a je to ironie, že existují dodnes."

"Všechny ty ohromné znalosti," řekl Tabini, "a přesto se vrhnou na náš svět jako wt'itkitiin z útesů."

"A to ani nemohou plachtit." Něco ho napadlo. "Mám takové nejasné tušení, že vůbec neumějí létat ve vzduchu. To chce přece jen jiné dovednosti. Oni na to nejsou cvičení. Klapky a kormidla. To ve vesmíru nefunguje."

"Takže tihle vládci vesmíru neumějí přistávat? Žijí jen ve vesmíru, kde, jak říkáte, není vzduch, kde se nedá vůbec dýchat? Oni zapomněli, jak létat?"

"V takových bouřích? Aiji-ma, ty ve vesmíru nejsou. Jiné věci, jiná nebezpečí, to jistě - ale počasí a vzdušné proudy, to je pro ně nová zkušenost."

"To tedy znamená, že jediní piloti schopní navigace ve vzduchu - jsou lidé z Mosfeiry a atevové."

"Znamená... ano, asi ano."

Mohli jste přímo vidět, jak se Tabinimu v očích objevuje odhad výhody. Přemýšlel a plánoval.

"Jenomže," začal, "kdyby jeden postavil letoun schopný návratu, o kterém mluvíte - tak by to přece v určitém momentě bylo vlastně letadlo, závislé na vzduchu a větrech."

"Ano, aiji-ma."

"Ta myšlenka se mi líbí, nand' paidhi."

Před Tabinim se nic nedalo utajit. A mohli jste se spolehnout, že bude vědět přesně, kde má výhodu.

Také mluvili o předpokládaných výdajích za kancelář. Tano poslal návrh rozpočtu a Tabini ho odsouhlasil se slovy

"Výdaje na provoz domácnosti. Copak snad Dohoda neříká, že takové výdaje uhradíme?"

Výdaje na provoz domácnosti. Takovýhle personál měl člen tašridu. Lord provincie. Paidhi byl rudý hanbou - doslova - a tiše řekl: "Děkuji vám, aiji-ma." A už se o tom nezmínil.

Tano se s ním setkal u dveří a prostě řekl: "Jeden si to myslel. Ten starý pán na odpočinku bude velmi potěšen. Patří k mému klanu."

"Aha," řekl Bren. Na Mosfeire se tomuhle říkalo protekce. Na pevnině to prostě znamenalo úlevu, protože man'či takové osoby bylo definitivně a absolutně jasné. Žádný starý pán na odpočinku by neznectil člena Cechu, byť nízce postaveného. "Jakou práci vlastně dělal předtím, Tano-ji?"

"Býval Nejvyšším ředitelem vnějších komunikací pro Komisi veřejných pozemků, a velice dobrý v politice," řekl Tano.

"V té komisi bylo hodně vážných potyček a šetření."

"To zní docela dobře," řekl Bren. "Jsem vám velmi vděčný, Tano. Setkám se s těmi atevy hned, jak bude kancelář připravená. Vyřídte jim to, prosím. Mají se posílat květiny?"

"Není to striktně vyžadováno, ale příznivé uspořádání a přání všeho dobrého od paidhiho, také stuhý, kdyby se našel čas -."

"A můžeme to udělat hned teď? Ještě před tiskovou konferencí?"

"To by šlo. Mohl bych najít stuhý. Mohl bych ovládat pečeti, nadi Brene."

Pečetit jednou rukou, to byl problém. Ale atevové hodně dbali na kartičky, se stuhou označující úřad či hodnost a oficiální pečeti. Schovávali si je na památku nějaké služby či setkání.

"Měli bychom je udělat i pro celý zdejší personál," rozhodl. "Pro ty, které mi dobře posloužily, i pro ty, které teprve poslouží."

"Dobrý nápad," odpověděl Tano.

"Neurazí se příslušníci ostrahy, když jim dám stuhý?"

Tano v tu chvíli vypadal, že se opravdu stydí. "Jeden by si cenil takového daru, nand' paidhi."

"Zachránil jste mi život, Tano-ji. Jestli vám udělají radost stuhý - prosím. Nebo cokoli jiného, co mohu udělat."

"Nand' paidhi," řekl Tano a uklonil se v chůzi. "Pokud mi vy dáte stuhý, můj otec uvěří, že jsem dosáhl významného postavení. Dejte mi jednu stuhý, abych ji dal jemu, nand' paidhi, a už nikdy neuslyším jeho reptání, že je ze mě inženýr." Taková gesta měla svůj význam. Brena nikdy nenapadlo udělat něco takového pro své služebnictvo, ale přál si, aby napadlo. Teď už měl seznam, komu by měl poslat kartičku. Celému personálu Malguri. Rozhodně každému muži a každé ženě, kteří pro paidhiho riskovali život.

S leknutím si uvědomil, že to je pořádně dlouhý seznam.

14

Reportéři měli zápisníky plné otázek: když už měli šanci získat pro sebe samotného paidhi-aijiho, připravili si samozřejmě velmi konkrétní a leckdy nezodpověditelné otázky typu: Odkud přišla ta loď, nand' paidhi? A: Co ta loď chce, nand' paidhi?

Na tu první odpověď neuměl a neodvažoval se hádat; zoufale přecházel na druhou otázku, kterou dokázal zodpovědět k plné spokojenosti kohokoli, kdo se nenacházel na lodi: "Nadiin, podle všeho, co bylo zatím řečeno, lidé z lodi chtějí znovu zprovoznit stanici. Očekávali, že vše najdou tak, jak to opustili. Ale nic samozřejmě nezůstalo stejné, ani stanice, která tu na ně, jak si mysleli, měla čekat. Jsou zmatení a snaží se zjistit, co se stalo se světem, když tu nebyli."

O záměru lodi dopravit na orbitu značné množství dělníků z planety se nezmínil. Ať se reportéři zeptají sami, jestli je to napadne. Ale jeden z nich mu položil otázku, jaký je jeho názor na ekonomický stav Asociace, a jaký bude dopad na vztahy s Mosfeirou.

A on na to odpověděl: "Nadiin, Dohoda nebyla pro nás ani pro Mosfeiru nikdy důležitější než dnes. Zkušenosti ukazují, že dokážeme ovládat účinky změny: historie nás učí, že ateové budou nakonec z této události profitovat, a že ti, kteří budou ochotni důkladně prověřit své investice - 'důkladně' to zdůrazňuji - si povedou v průmyslu velmi dobře. Vesmírná věda není pro Šejidan novinkou.

Mnoho společností už zaujímá důležité pozice ve výrobě, komunikaci a obchodu vesmírného věku.

"Mám také zprávu pro ty tisíce dětí, které napsaly paid-himu a ptaly se, jestli znovu sestoupí z oblohy stroje, nebo jestli sestoupí samotná stanice a začne střílet na ateovy. A odpověď zní: Ne, stroje nesestoupí. A nikdo nebude na nikoho střílet. Tabini-aiji, kapitán lodi a prezident Mosfeiry se teď domlouvají rádiem, jak nejlépe opravit stanici, aby tam mohli znovu žít lidé - a i ateové. Doufám, že i někteří z vás tam budou žít, až vyrostou. Mluvil jsem s člověkem na lodi, který velmi brzy sestoupí a bude žít v Bu-javidu. Bude to paidhi pro loď a pro ateovy. Je to mladý muž, příjemný, zdvořilý, a chce pomoci lidem a ateům postavit loď, která bude létat mezi zemí a stanicí, jako obyčejné letadlo. Brzy možná loď-paidhiho uvidíte v televizi. Býval učitelem, jako vaši učitelé ve školách, a přichází se učit o atevech, aby o vás potom mohl vyprávět svým lidem.

Zeptejte se svých rodičů a učitelů na život ve vesmíru a na to, co byste dělali, kdybyste tam žili a každý den se dívali na svět z daleko větší výšky, než v jaké létají letadla. Nedokážu asi odpovědět na každický dopis, který mi pošlete, ale moc vám děkuji, že píšete a ptáte se, nadiin-sai, velice děkuji za vaše dobré otázky."

Zhluboka se nadechl. A pomyslel si - Bože, pomoz mi. Kde začít s těmi děcký? Co tady vidí: jen invaze a bitvy v televizi?

Řekl reportérům: "Nadiin, prosím, řekněte manažerům vašich stanic, aby byli opatrní v tom, co ukážou dětem v televizi, alespoň dokud nebudou lepší zprávy. To žádá paidhi sám a nikdo jiný."

"Brene-paidhi, co se to proslýchá o novém paidhim?"

"Vlastně o dvou nových paidhiích, muži, který přijde do Šejidanu a ženě, která půjde na Mosfeiru, oba jsou pozvaní a oba se těší a chtějí vytvořit dobré vztahy s planetou. Jak už jsem říkal dětem, náš rozhovor byl příjemný a informativní a byl založen na snaze o dobro lidí i ateů. Momentálně se nemohou dolů dostat jinak než na květinových plachtách našich předků. Zbývají už pouze dvě a oni jednu použijí k sestupu - možná už za pět dní. Podle mě je to velice nebezpečné, ale lidé z lodě možná věří, že dokáží nebezpečí omezit."

"Paidhi-ji, kde přistanou?"

"O tom se jedná. Ale přistanou na základě oficiálního pozvání a zdůrazňuji, že tu přistanou pouze dva lidé, a to ve velmi křehké kapsli neschopné navigace. Přiletí na aijiho žádost, budou se chovat s příslušnou zdvořilostí a budou respektovat majetek a autoritu. Víc vám prozatím říct nemohu. Děkuji za vaše otázky, a kdybyste zjistili, že je něco jinak, než jak jsem vám říkal, prosím, vyžádejte si další konferenci. Formální tiskovou konferenci uspořádáme ihned poté, co se s těmi lidmi setkám, a to bude doufám brzy. Děkuji vám."

"Paidhi-ma," řekl jeden reportér a několik se jich uklonilo, když uzavřel konferenci, jako by se uklonili někomu vysoce postavenému. To paidhi neočekával - tak, pomyslel si, alespoň to trochu objasnil, možná uspokojil dotazy a možná i rozebral nějaké obavy. To nevěděl. Ale oplácel zdvořilostí a měl pocit, že alespoň na okamžik unikl.

Vyhnul se jedné z prvních otázek, otázce, která znamenala katastrofu, ale která naštěstí nebyla namířena na nikoho konkrétního. Totiž otázka "Jak daleko letěli?"

Ale nakonec se zeptá i někdo jiný než lord Geigi. A protože atevéské děti uměly počítat nesmírně, nesmírně rychle, jakmile by se na to někdo zeptal, nedalo by se to zastavit. Ještě štěstí, že průměrný ateva o rozsáhlém vesmíru nepřemýšlel.

A průměrný ateva také nevěděl, že čísla rozsáhlého vesmíru ovlivňují jeho každodenní život. Počkejte, až se k těm číslům dostanou počítačové.

Pořád ještě podepisoval kartičky, razítkoval a pečtil. Večeřel jenom za účasti služek. Konečně se dostal ke kartičkám pro svůj personál. Přicházeli v pěticích, aby od něj dostali formální poděkování.

Na večer to vypadalo celkem rozumně - a potom, říkal si Bren, bude mít tolik práce se schůzemi a přípravami, že se ani nebude mít čas nadechnout. Chtěl nějak vyjádřit personálu své uznání.

Dostal zprávu od Hankové, kde se psalo: Dostala jsem zprávu. Poslala jsem data na Mosfeiru a doufám, že aspoň na téhle straně zůstanou telefonů funkční.

Potom tu byla jedna od starého pána z Tanova klanu, kde stálo: Prodloužil jste můj život i mou chuť do života, nand' paidhi. Doufám, že mé služby budou vždy uspokojivé.

Jedna od Ilisidi: Květiny jsou nádherné, nic však nenahradí pohled na mladého muže za úsvitu v mém bytě.

Jedna - doufal, že to bude telegram od matky. Ale byla to další zpráva od Barb, a psalo se tam: Brene, prosím zavolej. Mám nové číslo. Je to 1-6980-29-82.

Vypil další šálek čaje, podepsal poslední kartičky, přidal stuhý a zapečetil je, s pomocí jedné staré služky. Už jí jednu kartičku dal, za pomoc se zprávami.

Seděl, podepisoval, razítkoval. Lamiji, jak se služka jmenovala, mu kartičky přidržovala - mohl používat jen jednu ruku.

Rozdal pár posledních děkovných kartiček mladším pracovníkům a ti vyjádřili svou velkou spokojenost.

Bylo to dobré, bylo to více než příjemné vyjadřovat svou vděčnost poctivým ateům, kteří si ji více než zasloužili.

Vdově odpověděl: Prosím přijměte můj úmysl posnít s vámi patnáctého. Těším se na to jako na odměnu po dlouhém pracovním vyčerpání. Byl bych tam každý den, ale do mých plánů neustále zasahují telefonáty a krize. Patnáctého si tedy rezervuji, rozhodnut nenechat se už znovu okrást o potěšení z vaší společnosti.

"Není to moc přímočaré?" zeptal se Tana, arbitra protokolu. "Řekněte Cenedimu, ať si to přečte a vrátí mi to, kdyby myslel, že to nevezme dobře. Jeden neví, jak daleko se odváží jít s vdovou. Ale chovám ji v hluboké úctě."

Ale zpátky se vrátila zpráva od samotné Ilisidi, kde stálo: Kdybychom byli jen o trochu méně opatrní, začalo by se něco šuškat, nand' paidhi. Přijďte patnáctého ráno. Podívejte se se mnou na úsvit. Přiděláme starosti té vlezlé stařeně z vedlejšího balkonu. Já vím, že nás podezírá z toho nejhoršího.

Tu starou zpustlou dámu jste prostě museli obdivovat.

Ale ve světě, který nezávisel na rozmaru atejských lordů, se Bren musel potýkat s matkou, která nezvedala telefon, nereagovala na telegramy, neodpovídala na vzkazy v ostrovním systému a nehovořila s Tobym od doby, co mu poslal zprávu.

Nebo možná hovořila a Toby nepokládal za nutné volat mu. A to od Tobyho obvykle čekal něco lepšího.

Vrátil se do kanceláře lady Damiri a zavolal na matčino číslo. Jak se dalo čekat, dostal tu samou nahrávku.

Potom zavolal na nouzové čtyřadvacetihodinové číslo ministerstva vnitra. Spojil se s mladším asistentem, který na jeho dotaz ohledně hrozeb namířených proti jeho rodině, konkrétně matce, odpověděl: "Opravdu nevím, pane.

Nemyslím, že bych o něčem takovém slyšel." A potom: "Nemám povolení volat městskou policii, pane. Dám vám na ně číslo." Ozvalo se šustění papírů.

"Já to číslo mám. Spojte mě s Národní bezpečnostní agenturou." Přisahal si, že jestli v téhle práci vydrží dost dlouho, tak něco s těmi procedurami na ministerstvu udělá. Poslouchal cvakání a tůukání, jak se hovor přepojoval do agentury. Zvedl to jiný mladší asistent, který měl noční službu.

"Tohle je nouzová linka," začal.

"To já vím, že je to nouzová linka. Volám ze Šejidanu. Jsem vyšší úředník ministerstva a chci s vámi mluvit o bezpečnostním problému."

"Jak že se jmenujete, pane?"

"Bren Cameron. V Šejidanu." Čím víc se zlobil, tím trpělivěji mluvil. "Jsem paidhi. Chci, abyste zavolal někoho s vyšším postavením. Chci, abyste překontrolovali -." "Jen okamžik, pane. Potřebuji vyplnit hlášení. Je to stížnost nebo -."

Bren byl diplomat. Chápal formuláře a hlášení. Nebylo jeho zvykem praštit zmateným mladíkům telefonem. "Pane - jak se jmenujete?"

"Jím."

"Tak podívejte, Jime, chci, abyste mi zavolal Sonju Podestyovou. A to hned."

"Paní Podestyová je doma, pane."

"Já vím, že paní Podestyová je doma. Chci, abyste jí zavolal, a to hned, a abyste mě s ní spojil. Pro případ, že se spojení přeruší, chci, abyste zaznamenal, že někdo vyhrožuje mé rodině, a sice mé matce, možná mému bratrovi, možná paní Barbaře Lettermanové a panu Paulu Saarinsonovi."

"Můžete mi nahláskovat Saarinsona, pane?"

"Zapište to přibližně. Prostě zavolejte Podestyové."

"Ano, pane." Ozvalo se zvonění. Telefon zvonil dlouho. Nakonec se zapnul Sonjin záznamník. Zopakoval jména a zprávu a potom zavěsil.

Napadlo ho i zavolat normální policii, jenže tím by do toho zapletl další stranu, a nechtěl, aby se to rozkřiklo. Už tak to bylo na hranici. Nebyl si jistý, že ty hrozby opravdu existují. Nebyl si jistý ničím, co předpokládal, ale to jeho starosti neumenšovalo.

Zavolal Tobymu na Severním pobřeží, ale systém mu řekl, že není k dispozici. Telefon vydával prskavý zvuk, který naznačoval, že tentokrát má přerušení nepolitickou příčinu, a že telefony, které byly zavedené v Šejidanu už dávno a nebyly zrovna nejmodernější, mohou přinejmenším dočasně vypadnout kvůli počasí.

Při všech svých schůzích, rozhovorech a briefincích se paidhimu příliš nedařilo volat svým příbuzným a úředním orgánům v době, kdy byli lidé doma a úředníci, co mohli něco udělat, v práci. Na Mosfeře problémy znamenaly opilé studenty. Zločiny se převážně skládaly z drobných krádeží, podvodů s platebními kartami a rozvodů; šílenci se vyskytovali převážně v parlamentu a na vedoucích místech různých oddělení, a obvykle tam na své názory neupozorňovali.

Kromě těch tichých cvoků, co se občas vyskytnou, těch, co se pokusí vyhodit do povětří garáž nějakého poslance s pomocí zahradních chemikálií. S mírnou, někdy ale nebezpečně velkou úspěšností.

Ještě mu zbývalo zavolat na oficiální čísla. Bylo tu jedno soukromé na někoho, kdo by měl vědět, co se děje, kdo přinejhorším mohl sjet autobusem přes město a podívat se - pokud opravdu, ale opravdu chtěl, aby to někdo udělal spolehlivě, a pokud hodlal za tu informaci zaplatit.

Dal operátorovi číslo. A čekal během spojování. Telefon zazvonil. Šestkrát.

"Haló?" ozvala se potom Barb; a Brenovo srdce, které stále úplně neuvěřilo tomu, že se věci změnily, se mu nadzvedlo

v hrudi a pak se zhroutilo.

"Ahoj Barb. Jak se vede? Gratuluju."

"Brene, jsem tak ráda, že jsi zavola. Doufám, že se na mě nezlobíš."

"Ale ne..." To asi nebyla ta nejlichotivější věc, kterou mohl říct - ani nejpravdivější. "Paul je prima chlap. Jsem rád, že jsi šťastná. Promiň, že jsem zmeškal svatbu. Gratuluju."

"Brene, já - opravdu s tebou chci mluvit. Chci říct, to nikdy nešlo, nikdy jsme nemohli mluvit."

"Ano, to já vím. To je tou mojí prací, Barb, nikdy jsem nepředstíral, že ne."

"Brene - Brene, to není pravda, chci říct, Brene, já nevím, nejsem si jistá, už si prostě ničím nejsem jistá."

"No, na to už je trochu pozdě, nemyslíš?"

"Chci se s tebou sejít, myslím, až se vrátíš. Brene, potřebuju přemýšlet. Je tolik věcí, se kterými se musím vyrovnat."

"Nemá cenu o tom mluvit, Barb. Není žádné 'vrať se'. Nedá se s tím nic dělat. Loď to nijak nemění. Nezmění se to. Ty ses rozhodla sama." V jeho hlase zněla hořkost, nechtěná a nezasloužená, a tak ji rychle utnul. "Proto ale nevolám, Barb. Jde o to, že nemám žádné informace o mámě. Tak jsem si říkal, jestli jsi s ní třeba nemluvila."

Nastalo ticho, delší, než čekal, to Barb dělala, když nebyla šťastná. Potom se ozvala - pravá Barb, bezstarostná a veselá. "No jo, volala jsem jí, je to pár dní. Byla v pořádku."

"Dovolala ses?"

"Ano..."

"Toby říkal, že prý měla divné telefonáty. Seženu nahrávky. Hrozně nerad tě o to žádám, vím, že tě zneužívám - ale mohla bys jí dneska večer zavolat? A kdybys ji nesehnala, můžeš tam sjet a podívat se na ni?"

Další dlouhá pauza. "Asi ano."

"Barb, buď upřímná. Já tady pracuju naslepo. Nemůžu se nikam dovolat. Jsou nějaké problémy?"

Třetí malá pauza. Věděl, že by měl poznat význam těch pauz a reagovat na ně, prosit ji, aby mu řekla, co se děje.

Krucinál, vždyť se jí právě zeptal! Nechal pauzu protáhnout; začínal ji vidět v jiném světle a každou vteřinou ji nesnášel víc a víc.

"A co myslíš, že by se mělo dít?" řekla Barb ostře: druhá fáze, útok na city. "Ty si tam můžeš dělat, co chceš, a když tam odjedeš, nepotkáváš lidi v krámě nebo před bytem. Tobě nikdo volat nemůže, ale my jsme ve veřejném seznamu a kdokoli nám může telefonovat nebo nám nechávat vzkazy na záznamníku."

"Tak tohle se dělo?"

"Ano, tohle se děje," odpověděla Barb. Slyšel zlost v jejím hlase, obviňující tón. "Tohle se děje, vždycky se to dělo. A já se bojím, Brene, opravdu se bojím."

"Já to znám taky, Barb, já to znám. Když jsem doma, dostávám taky poštu a telefonáty. V čem je to jiné?"

"Ty jsi tam za vodou, bavíš se s parlamentem a s loď, a nám tady volají lidi, kteří nás z toho obviňují, protože nikoho jiného zavolat nemůžou. A začíná to být opravdu hrozné, Brene. Jeden chlap mi volá do práce, já si změnila číslo domů, ale on mi volá do práce a tam si číslo změnit nemůžu. Spousta lidí se opravdu bojí a zlobí a myslí si, že je zradíš, Brene, oni nechápou, co děláš."

"Zradit je." Bože, kolik toho vůbec Mosfeira věděla? "Co tím myslíš, zradit?"

"Loď vždycky upřednostňovala atevy, vždycky nám bránili v přistání tím svým argumentem o ochraně planety, a teď můžou jednat s atevy a získat od nich, co chtějí, a s námi se vůbec nemusí bavit."

"To je šílenství."

"Takhle to říkají, Brene."

"Prosím tě, říkají. - Kdo to říká? Co je tohle za nesmysly?"

"Ti lidé, se kterými mluví ve zprávách, Bruno Previn, a taky-."

"Bruno Previn, proboha, co to posloucháš za kanál?"

"On je v normálních zprávách."

"Vždyť je to blázen."

"Pořád s ním dělají rozhovory. Má na věc svůj názor. Bruno Previn, Dorothz Durer-Dakanová, S.Brandt-Topes -"

Něco ho napadlo. "Gaylord Hanks?"

"Taky tam byl. Chce, aby se vyšetřilo, proč tě poslali zpátky, když atevové vyhrožovali jeho dceři, a proč se ona nevrátila."

"Prosím tě, můžeš mu zavolat a vyřídit mu, že Deana by dneska měla zavolat rodině, a když nezavolá, tak se pořád nic neděje? Je v pořádku. Obědval jsem s ní a pořád je to jeho dcera."

"Brene, já - mně se to nelíbí."

"Mluvila jsi s mojí matkou?"

"K čertu s tvojí matkou! Brene, poslouchej mě -"

"Tak sakra, mluvila jsi s ní?"

"Přímě ne, to ne, ale se správcem domu, kde bydlí. Tak jsem zjistila, co se děje."

Tohle ho vůbec nenapadlo. "Máš na něj číslo?"

"Chvilíčku. - 1-6587-38-48."

Psal s telefonem sevřeným mezi sádku a tvář a snažil se psát čitelně.

"Díky, Barb."

"Jasně."

"Barb, já doufám, že jsi šťastná. Vážně."

"Brene, já - pořád s tebou chci mluvit. Chci tě vidět, až se vrátíš. Chci - já nevím."

"To já si nemyslím. To si nemyslím, Barb."

"Já myslím, že jsem udělala chybu. Myslím, že jsem udělala hroznou chybu."

"Barb - já se tam nevrátím. Chápeš? Nevrátím se k tomu, co mezi námi bylo. To nejde. Není to tvoje chyba, není to moje chyba, nemůžeme to nijak napravit. Svět se změnil a Mosfeira se změnila s ním. Tak - tak to prostě je."

"Já myslím, že ho nemiluju."

"No to sis měla rozmyslet dřív. Já ti pomoci nemůžu. Já nemůžu být tvoje odpověď, Barb, to je mi líto. Nevím, jestli bych někdy mohl být tvoje odpověď. Nikdy jsem to nesliboval."

"Zatraceně, Brene!"

"Já vím, Barb, já vím, ale já nemůžu udělat víc, než jsem udělal. Není to moje chyba, není to tvoje chyba, prostě to tak je a to je všechno."

Neodpověděla. Nevěděl, co by měl ještě říct. Nakonec dodal:

"Barb, je mi to líto. Přál bych si, aby to bylo lepší. Přál bych si, aby to mohlo být lepší. Ale to přece není moje zatracená zodpovědnost, Barb. Já nemůžu napravovat tvoje problémy, nikdy jsem nemohl. Věděla jsi, že to tak bude. A toho muže sis vzala, Barb, tak k němu buď trochu fěr."

Krátké ticho. Už zase. "Do prdele," řekla. To byla aspoň ta Barb, kterou znal. Aspoň se o sebe dokázala postarat.

Na to se dalo spolehnout. Soběstačnost - to byla Barbina velká přednost. Teď se začala naklánět směrem k sebeobraně. Tedy proti němu.

"Dobrou noc, Barb."

"Dobrou noc," řekla. Potom: "Brene, pojedu zkontrolovat tvou matku. Vezmu to autobusem. Dobře?"

"Díky, Barb."

Zavěsil. V malé kanceláři se náhle cítil sám, jako by odešel někdo, kdo tam s ním celou dobu byl. Hloupá myšlenka. Ale nějak se cítil vyčerpaný tou snahou, jako by přistál na nějaké cizí pláži. Nikde kolem nic známého, nic významného, nic, co by říkalo "Tudy, Brene".

Nic, co by měl chuť zkoumat.

Zaduněl hrom jako věčný kverulant nad střechami domů, a Bren vyšel z kanceláře a nařídil služce - jedna byla samozřejmě poblíž - že paidhi si přeje -

Ne čaj. Drink. A služka mu ho rychle donesla, šibei, tmavý a hořký, ale bezpečný. Služka - jmenovala se Caminidi: už se je učil, jednu po druhé, a ptal se - byla jedna z těch, které se obvykle vyskytovaly v kancelářích; odnášely vypité hrnky a smetaly ze stolů drobky z oplatek, když jste zrovna mrkali. Bylo to jako ty kouzelné zámky v pohádkách. Věci se prostě děly. Objevovaly se a mizely. Byly tam dveře a chodby o něco méně zdobené než ty pro obyvatele, a dívky jako Caminidi se z nich na jednom místě vynořily a zmizely na jiném - ale host je nepoužíval, ne, to by sotva bylo vhodné. Atevské způsoby. Atevové proti vám emoce nepoužívali. A pokud ano, byli si vědomi důsledků.

Přešel s pitím v ruce na příjemnější stranu pokoje - jedna služka se vynořila odnikud a začala rozsvěcet světla. Bren ji nemohl zahnat gestem, protože neměl volnou ruku, a tak řekl: "Ne, nadi, jeden se dnes v noci kochá bouří."

Musel pracovat. Zítřka měl letět - normálně by balil, ale tohle byla jednodenní cesta, tam a zpátky. Měl by si přečíst zprávu Průmyslové komise, která odpovídala na jeho dotaz o tom, které společnosti momentálně vyrábějí součástky z dlouhého seznamu, na který se Jase Graham nepochybně brzy zeptá.

Dělníci by se neměli trénovat kvůli jednorázové misi. A také to tak nebude, jestli do toho bude mít paidhi co mluvit. Ti cizinci z vesmíru nedostanou žádnou pozlacenou loď schopnou odstartovat z planety a vydat se ke hvězdám, a to ani kdyby ji měli v plánech. Dostanou spolehlivou dopravní službu integrovanou do atevské ekonomiky. Pracovní sílu.

Převoz nákladu, převoz pasažérů, tam a zpátky - bez nějakého extravagantního průmyslového rozvoje. Pokud budou nutné exotické materiály z vesmíru, zajistí se, aby je atevové na stanici vyráběli: nebudou na nikom závislí, už žádní lidé na vrcholu technologické obdoby potravního řetězce, a atevové vespod.

Ne za časů tohoto paidhiho.

Bren si jenom přál, aby se lépe vyznal ve strojích. Musel si pěstovat atevy i lidi, co se vyznali a klást jim správné otázky a dostávat správné odpovědi od někoho, kdo neměl co získat, politicky ani provinciálně.

Lidi a atevy, co znali opravdové věci o opravdových látkách.

To znamenalo mnohem víc letů, teď, když se zdálo, že zábrany padly a paidhi měl poprvé v historii možnost cestovat po světě, místo aby seděl v Šejidanu mezi zdmi Bu-javidu a přijímal informace.

Při takovém způsobu života se asi na Mosfeiru nebude tolik vracet. Když nebude v Šejidanu, možná bude muset být kdoví kde. Možná bude muset sledovat údaje o výkonu nějaké továrny a povídat si s manažery a dělníky.

Řekl Barb, zatraceně, vždyť jí to říkal od začátku, že nemůže dělat plány ohledně jeho přiletů a odletů. A teď snad čekala, že přiletí, uteče s cizí manželkou a zase zmizí, zatímco Barb se vrátí na své předměstí a ke svému manželovi - jestli si snad myslela, že ji čekají flitry, satén a noční kluby, jednou za pár měsíců, jestli si snad vzala nudného Paula zahleděného jen do svých počítačů, protože hodně vydělával a nikdy si ničeho nevšímal ani se o nic nestaral - Ani omylem, Barb.

Znovu se začal zlobit. Dřív než si to uvědomil, ho posedl vztek, a potom se rozhodl, že není fér cítit ho. Barb na něj čekala celá léta, a jemu to bylo jedno - no, jedno zas ne, ale neptal se - s kým dalším tráví čas; nebyla to prostě jeho věc. A možná to byl Paul, i když on si to nemyslel. Možná, že rozumná věc v tuhle chvíli by bylo zeptat se, jak dlouho se to už dělo.

Ale rozhodně nehodlal přijet do města, vyspat se s Paulovou ženou a zase odjet. I kdyby tu nebyly žádné děti, jednoho dne třeba budou; a přinejmenším by se Paul musel vypořádat s drby, Bren si nedělal iluze, že by na to lidi nepřišli - nebo Paul sám. A Paul byl snadno zranitelný, jako lidé bývají, když mají příliš vysokou inteligenci a s níž moc nemluví -

Bože, neznělo tohle povědomě?

Ale on, díky Bohu, nebyl Paul. Ještě ne.

Možná že vůbec nechtěl mít s Barb skutečný život. Nebyl si jistý a asi na to už ani nepřijde - i když představa Barb mu chyběla dost na to, aby měl v krku knedlík a hodně - opravdu hodně - vzteku. Hned na začátku mu řekla, že svatba a usedlý život u ní nepřicházejí v úvahu, a jestli se to změnilo, sakra, mohla mu to aspoň říct.

Což ho vedlo ke zvláštnímu srovnávání toho, co by podle něj měly lidské bytosti cítit, když se rozejdou, a chladnějších, analytických emocí, které cítil, když s Barb zrovna nemluvil.

Zvláštní, jak tam ty city prostě jen tak byly, na pokraji nekontrolovatelnosti, kdykoli s ní mluvil - emoce mu bránily v rozumné komunikaci; když měl chvíli na uklidnění, atevský svět se kolem něj znovu uzavřel, barvy, pachy, zvuky jeho alternativní reality. Barbin svět byl znovu čím dál tím bledší a vzdálenější. Bezpečně bledší a vzdálenější.

Částečně to asi bylo tím, že do Barb investoval, investoval energii a čas - a mládí. A nevinnost, svým způsobem. V Malguri, ani ne před týdnem, když se bál o život, zjistil, že už se vzdálil lidstvu natolik, že nedokáže tesknit po lidech, které už nikdy neuvidí -

A nedokázal to ani teď. Tehdy ho to vyděsilo. Teď - teď se možná doopravdy bál toho, že už nebude mít čas spojit se s někým jiným, že už nebude žádný vztah, žádný pocit lásky, ať to už bylo cokoli - tady, na rozhraní mezi atevy a lidmi si už nebyl jistý, co cítí normální lidé, lidé, co nemusí své city, myšlenky a touhy analyzovat. Ale on to dělal. Musel. Stala se z něj chodící citová laboratoř.

A možná, že když zalijete lásku do akrylátu a vystavíte si ji na polici, nevypadá zdaleka tak barvitá, živá a přitažlivá, jako když přelétá přes horské louky. Možná ji zabijete, když se ji pokusíte pochopit, určit, klasifikovat.

Lidské bytosti skutečně fungovaly podivně. Aspoň ty, které znal. Jeho matka. Barb. Toby. Dalo by se říct, že paidhiové obecně mívali problémy s osobním životem. Wilson, Bůh ví, že se z něj stala vysušená, nepřítomná, vypnutá osobnost; v posledních letech v úřadě byl soustředěný jen na jednu věc. Když jeho aiji zahynul, jako by zemřel i on.

Když jste ho pozdravili, jeho obličej a oči vůbec nereagovaly. Ne tak jako nereagovali atevové. Jako nereagovali mrtví. Tak co jste měli dělat, když lidská část vašeho života začala prostě skomírat? Ahoj mamí, ahoj Toby, omlouvám se za ty telefony, promiňte, že nemůžete jít ani nakoupit, aby vás někdo nezastavil, za všechno se omlouvám, odsud s tím ale nic nenadělám - já totiž nevím, jaké to je chodit nakoupit, koupit si chleba, jet autobusem do kanceláře. Neumím si představit, jak dávám děti do školy, nic mi neříkají rodinné výlety na kole nebo dovolené.

Kéž by se matka přestěhovala na Severní pobřeží, do daleko menší a ne tak politické komunity. Jenže matku jste dneska prostě nepřiměli, aby udělala něco, co nedělala nikdy předtím a Bren měl takové podezření, že Toby se na sever odstěhoval právě proto, aby byla mezi mámou a manželkou určitá vzdálenost.

Vítr změnil směr a na sklo zabubnoval déšť. Bren stál ve tmě a tichu se svým drinkem. Záclony se nadouvaly, bílá látka ve tmě. Dotýkaly se ho. Prakticky ho omotávaly.

Vzpomínka z dětství. Jak je v obývacím pokoji. Vítr vane od moře. Máma s tátou jsou v ložnici. Doba, kdy byl život dokonalý.

Zavřel dveře a závěsy zplihly.

Ve vzduchu viselo ticho. V celém bytě bylo ticho, nic než tiché kroky služek - Bren nikdy nic nepotřeboval, ale stejně tam pořád někdo byl. Bren nikdy o nic nežádal, ale služby přesto spěchaly, aby mu vyhověly. Ale to ticho - dnes v noci ho tlačilo.

Vrátil se do svého pokoje, našel cestovní kufřík, aby si do něj dal všechno, co potřeboval na cestu na hvězdárnu - služby se objevily, jestli mu nemohou nějak pomoci, ale on je nepotřeboval.

Bylo to poprvé, vůbec poprvé od přistání v Šejidanu, co měl šanci sednout si na postel, otevřít lékařskou složku a podívat se do ní.

"Do prdele!" řekl. A nijak zvlášť mírně zavolal, aby mu přinesli nůžky.

"Nadi?" zeptala se zmateně služka. Ale laskavé tváře a laskavé zmatení, to teď nebylo pro něj.

"Přineste mi ty ztracený nůžky, ano?"

Zlobil se na sebe a na svět obecně, protože zvedl hlas na služku, a omluvil se jí, když se vrátila. Omluvil se, zastrčil hrot nůžek pod sádku poblíž palce a začal se propracovávat vrstvami obvazů.

Pořádně si přitom odřel zápěstí.

"Nadi!" řekla Jago ode dveří a zjevně ho chtěla zastavit, jenže on nechtěl, aby ho zastavila. Nechtěl o tom mluvit. Pižlal obvazy čepelí, dával pozor, aby se nepořezal, a nehodlal se vzdát toho výhodného úhlu kvůli Jago, která to určitě myslela ztraceně dobře.

Ale ona přišla a zachytila jeho ruku, což se služby neodvažovaly.

Mělo by to vlastně být strašně legrační, co všechno si mohl ušetřit, kdyby si přečetl ty pitomé instrukce - aby se srůst chránil během letu, psalo se tam, a potom je důležité udržovat dobrý oběh a také mírné cvičení, ohýbání a mírná aktivita.

Jago se mu pokusila nůžky vzít, jako by myslela, že se paidhi úplně pomátl. Možná nebyla daleko od pravdy; ale nepoužila dostatečnou sílu, aby mu je vykroutila z prstů a on nemohl pořádně dýchat a nechtěl to vysvětlovat. Krunýř na žebrech na něj působil klaustrofobně - paidhi skutečně momentálně nebyl dvakrát přičetný a logický, nezvládal rozhraní a nechtěl, aby mu Jago se svým ztraceným rozumným klidem říkala, aby počkal a někoho konzultoval.

"Já vím, co dělám," víc ze sebe nevypravil. "Já vím, co dělám, ztraceně, Jago."

"Bolí to, Brene-ji?"

To tedy bolelo. Kdykoli se nadechnul. Kdykoli se posledních pár dní pohnul. Páska se zařezávala, rameno bylo fixované a několik dní s ním už nemohl pohnout, a to ztracené ministerstvo ho poslalo přes moře s příliš silnými sedativy a briefingem od nějakého ministerského hlupáka, který mu ani neřekl, aby si přečetl ty ztracené instrukce -

V zápase s Jago nevyhrával. Ale ani neprohrával. Jago riskovala prsty, jeho úsilí nikam nevedlo, a Jago ho v záchvatu nezvladatelné přičetnosti nehodlala pustit.

"Ono to má jít dolů," povedlo se mu konečně říct.

"To je velmi dobré, Brene-ji, ale možná by to měl udělat doktor."

"Nepotřebuju doktora. Už jsem si to měl sundat dávno, Jago, nechci doktora."

"Jste si úplně jistý, nadi?"

"Nejsem pitomec, Jago." I když všechno kolem to, zdá se, popíralo.

"To jeden ví, Brene-ji, ale proč teď?"

"Protože jsem si zrovna přečetl ty pitomé instrukce. V kufříku. Všechno je v pořádku. Je to v pořádku, Jago, když už mám být hlupák, aspoň mě u toho nechte o samotě, ano?"

"Mohli byste se říznout."

"Zatraceně, nůžky ještě zvládnou." Uvědomil si, že je ze dveří pozorují služky a začal se cítit hrozně pitomě. "Nechte mě prostě být, ano, já se neříznou."

I Jago se zadívala ke dveřím. "To je v pořádku, nadiin. Zvládnou to. Prosím, zavřete dveře."

Možná přece jen pochybovali o paidhiho zdravém rozumu. Ale dveře zavřeli, bylo to vůbec poprvé od příjezdu do Šejidanu, co byl takhle izolovaný. Jen on, Jago, a nůžky. To aspoň nebyl dav.

"Dovolte," řekla Jago, a když se začal bránit: "Brene-ji, nechte mě. Já to rozstříhnu. Prostě klidně sedte. - Jste si naprosto jistý?"

"Jsem si naprosto jistý, Jago, zatraceně, to je dobré. Umím číst!"

"Jeden věří, že ano, nand' paidhi. Prosím. Sedte klidně. Dejte mi ty nůžky."

V jejích rukou vypadaly malé. Dloubl se do zápěstí dost na to, aby to pocítil. Jago zaklekla na postel a propracovala se ke hřbetu Brenovy ruky. Tamm mohla pořádně stříhat: kousek po kousku se propracovávala pěnovou sádrou až k předloktí.

"Řekněte, kdybych šla moc hluboko," řekla, a potom: "Brene-ji, ta košile bude muset pryč."

To musela. Rozepnul si ji a Jago odložila nůžky na stolek a pomohla mu ji sundat.

"Teď tu pásku kolem žeber," řekl. Ta ho opravdu doháněla k šílenství.

"Všechno popořadě, Brene-ji. Abychom si byli jistí." Odněkud vytáhla malý vyskakovací nůž, který byl zřejmě určený k něčemu více smrticímu a jemně rozřízla obvazy nad pěnovou sádrou.

"Je mi to hrozně líto," vypravil ze sebe, velmi pokorně a velmi tiše.

"To vůbec není problém. Ale jste si opravdu jistý? Jestli to sundáme -"

"Jsem si opravdu jistý. Byl jsem hlupák. Nepřečetl jsem si, co mi poslali."

"Potom to můžeme udělat velmi snadno. Myslím, že bych mohla sádru rozlomit. Nejprve se podíváme na rameno a až pak na žebra, nadi."

"Dobrá." Dýchal opatrně a mělce a držel, zatímco Jago jemně prořízla povrch sádry směrem od zápěstí. Nůž a sevření její ruky roztahovalo pěnovou hmotu.

Ta se poddala. Musela se znovu chopit nůžek, aby provedla poslední stříh a osvobodila jeho ruku z elastického obvazu.

Bolela; a Bren viděl na svém zápěstí fialové otlaky od atevských prstů. A stopu po provaze, pořád červenou - na druhém zápěstí už přitom začala blednout.

Jago se dostala k lokti a pomalu pokračovala až k odřenému místu na rameni.

Tam zaváhala: "Jste si úplně jistý, nadi?"

"Jsem si jistý. Víc než jistý. Chci to sundat."

Jago strčila prst pod sádru na krku a opatrně rozlomila poslední část. Ruka začala bolet, jak se sádra rozevírala, a potom opravdu bolet, jak Jago pokračovala k lokti a pak k zápěstí. V tu chvíli už Bren přerývaně dýchal a snažil se nedat najevo, jak moc to bolí - nechtěl žádná zpoždění. Vydržel to, dokud Jago nerozlomila sádru, kam až to šlo. Teď bude muset rozstříhnout pásku na žebrech.

"Nadi?" řekla Jago. Ve svém soustředění si nevšiml, že uvnitř sádry bylo něco podivného, kousek papíru, svaštělý a zkrabacený potem. Lepil se mu k ruce. "Co to je?"

Ano, co to bylo? Položil si loket na koleno a vytrhl oddané příslušnici ostrahy papír z ruky - snad až příliš silně. Byla to tištěná stránka s hlavičkou ministerstva zahraničí, a prostým textem:

Dělej, co je ve tvých silách. Budu tě podporovat, dokud mě tu nechají. HD mi šlape na paty. Snažím se vši silou dostat tě zpátky do práce. Udržuj Dohodu za každou cenu. Kód pro nouzové spojení na moji linku je Trojan 987 865/UY.

HD. Hampton Durant. S Shawnovým podpisem. Měl přístupový kód.

Jago zjevně pochopila, odkud to je, a že to tam nepatří. Ruka se mu třásla, ale ta zpráva byla už jen jakési potvrzení - jenom podpora toho, co už udělal: on a Shawn vždycky mysleli podobně.

"Hloupý - hloupý vtip," řekl. "Personál. Moje kancelář. Řekli mi, abych dělal to, co už jsem udělal. Teď už to není k ničemu." Pustil to na zem. "Zbavte mě té zatracené pásky, Jago-ji. To udělejte a já vás budu navždycky chovat v úctě."

Otočil se. Jago dostala špičku nůžek pod okraj pásky na jeho zádech a začala opatrně stříhat. Pěnová sádra stále držela ruku od těla a Bren dýchal stále lépe, když cítil, jak centimetr po centimetru povoluje. Jago ji z něj sloupávala, odtahovala přilnavou hmotu od jeho žeber.

"Zatáhněte," řekl a věděl, že to bude bolet. "Prostě zatáhněte, zatraceně."

Jago zatáhla. Celou svou atevskou silou.

Brenovi se sloupala vrchní vrstva kůže a zároveň ztratil celou oporu ruky, kterou si položil na koleno. Ještě že ji stihl zachytit v lokti, když celá ta příšernost konečně zmizela. Svaly několik dní ztuhlé v nepohodlné poloze a kloub, kterým

nepohnul, co mu srostla kost, se pohnuly. Nedávno polámaná žebra se rozšířila, když se reflexivně nadechl. Myslel, že něco řekl - nebyl si ale jistý, co to bylo; Schoulil se na matraci a sevřel svůj loket. Před očima se mu dělaly mžítiky. V ústech cítil měděnou pachut'.

"Nadi?" zeptala se Jago. Zjevně se bála, že se jim plán vymkl z rukou.

"Ne ne, to je - úplně v pořádku, Jago, to jenom - odvykla si pohybu."

"Jeden stejně myslí -."

"Ne!" vykřikl a držel si ruku, jak to jen šlo, jako by mohl bolest zavinout dovnitř, rozšířit ji a vyhnat z citlivých míst.

"Žádnýho zatracenýho doktora."

Myslel, že Jago odešla. Nechtěl na ni křičet. Opravdu nechtěl. Ale po chvíli schoulení měl pocit, že je znovu tady a okamžitě poté ucítil na ruce chladivý dotek nějaké masti - to nemusel být nejlepší nápad, měl na ruce poranění a místní léky bývaly pro lidi jedovaté, ale on už prostě neměl sílu proti tomu protestovat. Koneckonců, po chvilce to opravdu začalo potlačovat bolest - konečně si uvědomil, že v místnosti jsou služby, a že ho kdosi zvedá, i když mu bylo divné, proč. Jago ho pustila a pak podržela, aby se mohl posadit a neupadl. Seděl dost dlouho na to, aby ruka našla novou bolavou polohu, a aby služby stáhly z postele přikrývky.

V tu chvíli už nepotřeboval Jago, aby mu řekla, že si má lehnout. Položil se na břicho a snažil se nehýbat kloubem a chránit si ho. Jago mu zatím svou silnou a hladkou rukou vtírala mast do bolavých míst. Na nové kůži po nedávných stezích to štípalo, ale ulevovalo to od bolesti a tak přenechal celou svoji ruku Jago, zabořil tvář do loketní jamky druhé ruky a konečně se úplně uvolnil se zavřenýma očima. Jen tak - pohodlně, mimo bolest, poprvé za mnoho dnů necítil nepohodlí. Propadal se do temné jámy.

A potom bylo zhasnuto, měl něco hozeno přes ramena a na okraji matrace leželo něco těžkého. Byla to Jago, která seděla na podlaze, opírala se o kraj postele a spala.

"Nadi," řekl a pokusil se natáhnout ruku, ale ona se okamžitě probudila a zvedla k němu tvář. Udělala obličej a začala si třít krk - musela ho mít ztuhlý. "Měla jste jít do postele," řekl jí.

"Jeden si dělal starosti, nadi."

Natáhl se, aby ji poplácal po rameni, ale místo toho zavadil rukou o její tvář. Neměl ještě tu mušku. Jago to nevadilo, což vedlo k důvěrnějšímu gestu, než které zamýšlel. A k důvěrnější oplátce z její strany. Položila svou ruku na jeho.

"Jago-ji," pokusil se zažertovat, "to byste neměla. Nerad bych urazil Baničiho."

"Čím myslíte?"

Překladové rozhraní. Pokusil se probudit, věděl, že slova jsou špatná - a situace také. Snažil se říct, že chce spát, aby to neznělo jako odmrštění, ale Jago propletla své prsty s jeho a potom mu je obtočila kolem zápěstí a po ruce nahoru až na záda.

A potom se zvedla a posadila se na kraj postele. Zvedla ručník, který zakrýval Brenovu kůži a začala mu masírovat další dávku masti do zad a zraněné ruky. Pod tím dotekem se kosti unaveného člověka rozpouštěly a mozek, který před tím bil na poplach, se prakticky vypnul.

Prakticky - vypnul. Když bolest pominula, probudil se natolik, aby Brenovi připomněl, že Jaginy reakce těch posledních pár dní nebyly neosobní. A zatímco její ruce mu velmi příjemně přejížděly podél páteře, Bren si vzpomněl, že Baniči od začátku žertoval o Jagině zájmu.

Vztah mezi Baničem a Jago mu nikdy nebyl tak úplně jasný, a teď byl sám a pokušení na něj doráželo víc než jen intelektuálně, v předním mozku - to bylo usazené v mozku zadním a začalo narušovat jakékoli myšlení.

"Jago-ji. Prosím přestaňte." Báł se, že ji urazí, a překulil se a zvedl se na dobrém lokti, aby zapůsobil dojmem - falešným - bdělého a rozumného člověka. Jenomže proti světlu noční lampičky viděl jen temný stín, na kterém lidské oči nedokázaly rozeznat ani náznak výrazu. Výrazu, jaký by mohla mít, kdyby ji odmítl. Pokusil se dotknout její paže, ale ruka, o kterou se opíral, ho nedokázala udržet a dost bolestivě povolila. "Jago, nadi, Baniči by po mně mohl jít."

"Ne," řekla Jago. Bylo to jedno z těch záhadných ano-ne, které přiváděly lidské instinkty k šílenství. Ale bylo nad slunce jasné, že Jago ví, co dělá.

"Já jenom - Jago -." Byl vzhůru. Nevěděl, do jaké reality se probral, ale byl vzhůru a při vědomí.

"Jeden nemusí nic říkat, Brene-ji. ,Ne' úplně stačí."

"Ne. To nestačí. Nestačí, Jago."

"Mně to přijde jednoduché. Ano. Ne."

"Jago - jestli jste jen zvědavá, tak pokračujte, já nemám námitek. Ale -." Obtížně se mu dýchalo. Bolela ho žebra. Mozek mu zastírala mlha, která říkala "Proč ne?" Diplomát nakonec zvítězil. "Ale jestli je to něco víc, Jago, tak - dejte mi čas. Nechte mě pochopit, co ode mě žádáte. A co je správné."

Jago se u postele posadila na paty a položila loket na matraci. Tvář se jí zakabonila - ne zlostí, zdálo se, ale zmatkem. Zamyšlením.

"Není to fér," prohlásila nakonec.

"Není to fér?"

"Slova, slova, slova!"

"Urazil jsem vás."

"Ne. Položil jste mi zatracené otázky." Jago se jediným plyným pohybem zvedla na nohy. Zakryla mu lampičku, když se otočila, prkenná a zdvořilá, a vydala se ke dveřím. Copánek jí jako obvykle spočíval ve středu zad, jako podle pravítka.

Ale zastavila se a ohlédla. "Nand' paidhi?"

"Nandi?" Při tom formálním oslovení ho přepadla úzkost.

"Jeden by rád věděl - hrozí z Mosfeiry nějaké nebezpečí?"

"Proč se na to ptáte?"

Neodpověděla hned. Jago, to byla temnota. Když otevřela dveře, aby odešla, její silueta se výrazně rýsovala proti světle z chodby.

"Jago? Proč? Kvůli tomu papíru? Ten mi jen říká, jak mám kontaktovat svou kancelář. Komu nemám věřit."

Viděl její profil. A potom celou tvář, když se otočila.

"Představuje Hanks-paidhi nebezpečí?" zeptala se.

"Ta vždycky," odpověděl, ale potom začal mít strach o její život, a tak dodal: "ale ne takové, aby byl nutný váš zásah, Jago-ji. Ona je abstraktní nebezpečí. Politická rivalka."

"I to," řekla Jago, "mohu napravit, nand' paidhi."

"Ne." Děsila ho. Myslel, že Jago ho už nevydělá. Ale s Baničeho nepřítomností, náhle pokřiveným vztahem a ateuskými problémy s chápáním lidských přání - "Ne, Jago."

Ticho. Ale zůstala stát ve dveřích.

Potom: "V poslední době vypadáte velmi unaveně, Brene-ji. Velmi unaveně. Když jste četl dopis od Barb-da-ji, vypadal jste nesmírně rozrušeně."

Napadlo ho, že by to mohl popřít. Ale Jago se jen chtěla dobrat pravdy. Nebylo to od ní úplně profesionální.

"My máme takové přísloví," řekl. "Spálit za sebou mosty. Něco takového jsem udělal - na Mosfeire."

"Přerušit vlastní provaz."

Na to se dalo spolehnout - katastrofy se daly přeložit neuvěřitelně dobře.

"Věděla ta žena, že uděláte, co jste udělal?"

"Kdo? Hanksová?" Rečnická otázka.

"Barb-daja."

Tohle nečekal. Jago se kvůli Barb trápila, říkal si, protože nerozuměla lidským vztahům a lidským reakcím - a především nechápala, jak se může loajalita rozpadnout. Ji se to stát nemohlo. Její loajalita do ní byla vestavěná. Natvrdo zabudovaná. Nebo téměř natvrdo.

"Barb je pořád -." Pro tohle nebylo slovo. "Pořád mou asociovanou. Muž, kterého si bere, je také asociovaný. Jsou to dobří lidé."

Jago vypadala, že ji to nepřesvědčilo. To poznal z toho, jak měla ztuhlá záda. Jak svou řečí těla vůbec nic nevyjadřovala. Bren byl rád, že je Barb na ostrově a ne tady.

Znovu na něj pohlédla, jako stín u dveří. Znovu ho napadlo - A proč ne? Skoro to řekl nahlas.

Ale zdravý rozum nakonec převládl. "Jago. Chovám vás v nejhlubší úctě. Nezlobte se na mě."

"Jeden se nezlobí, nand' paidhi. Dobrou noc."

"Jago. Přesto - možná."

Druhé zaváhání, tentokrát se ohlédl a ve světle noční lampičky její oči zlatě zažhnuly; jeden z těch malých rozdílů, ze kterých se lidem ježily chlupy na krku. A chvíli bylo ticho - ovšem mnohem účinnější, než to Barbino. "Jeden slyší, Brene-ji."

A pak vyšla ze dveří a ty se zavřely.

K čertu, pomyslel si. K čertu, nevěděl, co udělal, jestli Jago urazil, nebo co vlastně, Bože, věděl Baniči - co mohl hloupý člověk přehlédnout - mozek vysílal protichůdné signály, ano a ne a opatrně a rameno ho bolelo, zatraceně, kdyby to udělal, litoval by toho - a litoval, že to neudělal.

Překulil se na břicho a přitáhl si k tělu osvobozenou ruku. Konečně je měl k dispozici obě. Aspoň tohle si musel přiznat.

15

Tabini z bezpečnostních důvodů nařídil použít své soukromé letadlo, a doprovázet ho měli Tano a Algin. Jago tvrdila, že je to jednodušší, než dohlížet na jeho bezpečnost v Bu-javidu.

To mu přišlo jako dost zvláštní tvrzení -

Ale spíš se snažil zachytit signály od Jago, jestli je rozrušená nebo se zlobí, a Jago byla samá práce a chovala se naprosto normálně.

To mu dělalo starosti. A starosti si nemohl dovolit. Dělal si starosti i mezitím, co se letadlo rozjelo po ranveji. A co si teprve nemohl dovolit, přemýšlel o Baničim a snažil se přijít na to, jaký vztah mezi nimi je. Pořád to nevěděl - lidé obecně ateuským vztahům příliš nerozuměli. Mačimi vám řeklo hodně o politice a loajalitě, ale romantickým motivacím se vyhýbalo. Nebo prostě loajalita takovou motivaci neměla. Mačimi vyznávalo zdrženlivost a literatura také. Slušní a ctihodní ateové o tom mlčeli. Vědělo se jenom, že Tabini udržoval poměr s Damiri celá léta předtím, než to Damiri veřejně přiznala, a že svatba mezi atevy se může odkládat celá léta a přijít třeba až po narození dítěte. Nebo taky vůbec ne. Brena napadalo pár příkladů. Ale nemohli jste se ptát na něco, co ateové obvykle zcela přehlíželi a nepřiznávali, že k tomu vůbec dochází. I když se o tom bavil s Tabinim, hovořili spíše o náladách mezi milenci než o tom, zda je správné, když se vám někdo v noci vkrade do ložnice.

Skoro se už zeptal Tana, který by mu, jak se domníval, odpověděl, ale zarazil se, když si uvědomil, že Tanovi by netrvalo ani dvě vteřiny, než by pochopil, že mu Bren neklade akademickou otázku, nemluví o Deaně Hanksově (a ostatních kandidátek tu moc nebylo), nemluví ani o služkách (ty byly jako milenky přijatelné, pokud byl ochoten přijmout je do své trvalé domácnosti, což nebyl) - prostě, Tano a asi i Algin si věci všímali rychle. Nechtěl jim způsobit nepříjemnou situaci.

A nebyl si jistý, jestli je politicky vhodné ptát se Baničeho. Rozhodl se - rozhodl, když letadlo přestalo stoupat - že by bylo rozumné zeptat se Tabiniho.

Ale kdyby nebylo všechno v pořádku, mohla by z toho mít Jago problémy.

Zbývala tedy Jago samotná; ta by mu v takových věcech nelhala. Mohl to být, přinejmenším, základ rozumné diskuse. Rozhodně to bylo proti pravidlům ministerstva. Rozhodně to byla hloupost. Bylo to porušení nestrannosti paidhiho. Bylo to - prostě zatraceně hloupé. Paidhi měl být prostý všech předsudků, vlivů a rozhodnutí pod vlivem emocí. A jestli se Deana Hanksová dopátrá, co se stalo včera v noci -

Co se vlastně stalo? Jen to, že paidhi a jeho dobrá ateveská přítelkyně -

Přítelkyně. To ale Jago nebyla. Byla hodně ateveských věcí, ale přítelkyně ne. Kdyby s ní měl nějaký vztah - nebyl by to lidský vztah, se vším, co to obnášelo. Emocionální minové pole. Bylo by mnohem bezpečnější, kdyby nebyl k řečené atevesce přitahován tak, že nedokázal rozluštit příslušné rozhraní.

Zatracené načasování. Zatracené načasování.

Jago mu alespoň dá čas. Souhlasila s tím.

To ho ovšem nijak neuklidňovalo a právě to potřeboval, propána, vždyť jí dal na výběr: buď teď a bez komplikací; nebo později a - Bůh mu pomáhej, on řekl "Možná."

Paidhi - celá jeho kariéra byla založená na tom, aby věděl, kdy držet zavřenou pusku. A trápil se kvůli Barb. Ale víc se trápil kvůli Jago - Jago choval ve větší úctě, i když ne takovým způsobem.

Což by se mohlo změnit v okamžiku, kdy by se jeho nohy dotkly mosfeirské půdy - pochopil, že tahle změna se s ním nenápadně stávala už pár let, i když v posledních týdnech nabyla kritického rozsahu. Celé to rozškatulkování jeho života, citů a myšlení. Jen Bůh věděl, jaké rady si vůbec může dovolit někomu dávat, a jak ho změní, až se otevře padák kapsle a on tu bude mít nastalo společenství člověka - Hanksová se nepočítala, řekl si.

Nemyslel, že to bude něco znamenat. A právě v okamžiku, kdy si tohle řekl, uvědomil si, že situace s Grahamem není předvídatelná. A nevěděl nic. Každou chvíli mu hrozila nějaká změna a ty změny mohly nabýt monumentálních rozměrů. Otevřel svůj počítač a začal sestavovat konkrétní otázky, dávat dohromady specifický slovník, snažil se co možná nejlépe a nejjasněji zformulovat, co řekne učencům.

Hned na začátku seznamu bylo slovo "vesmír" - bašeigi. Existoval nějaký lepší termín? Jeden doufal, že ctihodný astronom bude mít vysvětlení. Jeden doufal, že přijde se slovy, která budou laici schopní přijmout jako označení určitých obtížných konceptů.

Našel si sto padesát osm slov a strávil dalších čtyřicet osm minut ujišťováním se o jejich kontextových významů a jemných odstínů, dokud letadlo nezačalo klesat a nezamířilo, jak se zdálo, proti úchvatné skalní stěně.

"Jeden doufá, že už brzy bude letiště," řekl a Tano se naprosto vážně nabídl, že se prý zeptá posádky. Bren řekl jemu a Alginimu, aby se posadili - nad horami to letadlem trochu házelo. Za okamžik opravdu zatočili a zamířili k zalesněné, vzdálené oblasti - veřejné pozemky.

Letiště bylo poměrně velké. Poblíž něj stála lovecká vesnička, jakých bylo na veřejných pozemcích dost. Všichni obyvatelé byli zaměstnanci Asociace a všichni se, jak bylo paidhimu řečeno, zabývali údržbou a péčí o lesní rezervaci Caruija.

Jeden nečekal příliš mnoho v oblasti veřejné dopravy, ale z letiště vedla úzkorozchodná železnice, podivná věc snad ještě z dob války.

V horách, pro malé komunity, to vyšlo levněji. Nemuseli jste hloubit základy velké silnice a malá dieselová lokomotiva toho nikdy nemusela táhnout moc - v tomto případě se jednalo o jeden vagón s dřevěnými sedadly, skleněnými okny, zelenou střechou a červenými okapy. Z letiště do třetí vesnice vedla zubatka; druhá vedla kdoví kam; a třetí nahoru: na hvězdárnu Saigiadi, jak je informovala malá cedulka. Po krátké zastávce, aby přednosta stanice mohl přehodit výhybku, se už kodrcali po kolejkách.

Jeho ruka fungovala. Dokázal ohnout loket. Pořád ještě ho ta svoboda fascinovala. Procvičoval si zápěstí a loket, jak to jen šlo - dnes ráno ho ani nenatřel mastí, protože páchla jako lék. Seděl, jen trošičku nepohodlně, a užíval si hlučné jízdy na vrchol hory. Pach divočiny, stromů a čerstvého vzduchu, který se dostal dovnitř navzdory dieselovému motoru, který poháněl lokomotivu: ministerstvo dopravy se snažilo všechny dieselové lokomotivy vyměnit, kvůli čistotě ovzduší... ale takovýhle vzduch by v elektrickém vlaku nebyl; to mohl klidně ministři říct, neměl žádné pochybnosti. Vlak se šoural a za oknem byl nádherný výhled do prázdna.

Potom kolem nich proběhlo stádo běžových lovných zvířat s bílými ocásky a udržovalo rychlost, dokud neprojeli zatáčkou. Bren se otočil na svém místě, aby je mohl lépe sledovat.

Pačiikiin, tlustí a uhlazení z léta. Měl teď mnohem lepší náladu a nezáleželo mu na tom, jestli ho bolí rameno.

Jeho náhlá reakce na zvířata vylekala Alginioho a Tana. Pokusili se nenápadně dosednout zpátky, ale on věděl, že je vyplašil - a že teď hledají něco, co je mohlo vyděsit, tak jejich mozky prostě fungovaly.

"Chybí mi Malguri," řekl místo vysvětlení. Jim asi chybět nebude - především ne Alginimu s jeho obvazy. Bren se musel ptát sám sebe, co by teď Alginiovi vlastně zmohl, kdyby došlo k nějakým potížím.

Bezpečnější než Bu-javid, říkala Jago. A asi měla pravdu.

Po třicetiminutové jízdě, během níž zahlédl řadu zástupců místní horské zvířeny, se dostali na dohled kopule hvězdárny Saigiadi. Ještě pár minut a vystoupili v malém depu, které neelegantně, leč prakticky sousedilo se skladištěm.

Přišli jim naproti studenti, ukláněli se a nabízeli, že jim odnesou všechno, co budou chtít odnést - vzrušení studenti, nadšení, jak říkal jejich vůdce, že paidhi přišel poctit jejich školu. Nabídl mu - Bůh mu pomáhej - malou prezentační kopii práce observatoře. Brenovi se ulevilo, když zjistil, že se nejedná o ústní výklad, ale písemnou zprávu, historii tohoto místa, s fotografiemi. Připomínalo to skicák - takhle své řemeslo, výrobky a obchod propagovaly velice malé podniky.

"Prosím, nechte si to, nand' paidhi," říkali mu a on byl docela poctěn, jaké potíže kvůli němu podstupovali. Přisahal, že si to přečte a podívá se - vybičovalo ho to k extravaganci - jestli nemůže hvězdárna získat první data z přítomnosti

lodi -

A on to byl ochotný opravdu zařídít, jen kdyby už to vítání skončilo a on si mohl promluvit se ctihodným astronomem emeritem, který byl, jak ho studenti ujišťovali, velice chytrý a ochotný mluvit s ním, nicméně - jak vyplynulo po čtvrt hodině dotazů - momentálně spal a studenti nechťeli ctihodného budit; ten vstával, kdy sám chtěl. Po dalších Brenových otázkách se starší astronomka pokusila vysvětlit, že astronom emeritus je nerudný a dělá potíže, když ho někdo probudí z myslitelského spánku.

"Paidhi ale přijel až z Šejdanu," protestoval Tano - a Brenovi se také honilo hlavou cosi podobného. Ale Baniči ho přece varoval, že je to starý muž a nekomunikuje příliš dobře... pomyslel si tedy, že bude lepší chovat se politicky.

"Kdy tak obvykle vstává?"

Mezi starší astronomkou, jejím personálem a studenty zavládlo rozpačité ticho.

"My jsme ho prosili, nand' paidhi. Řekl, že musí přemýšlet, odešel do svého pokoje, a my - můžeme ho zkusit probudit, jestli si paidhi přeje."

"Vy to ale nedoporučujete."

"My s tím máme své zkušenosti, nadi. Ale ujišťujeme paidhiho, že emeritus ho tím v žádném případě nechce urazit."

"Dělá to i na hodinách," řekl jeden student, "nand' paidhi."

Bren tomu začínal rozumět.

"Možná," řekl klidně, "by se mé odpovědi mohl pokusit nalézt učitelský sbor."

"Pokoušíme se." Starší astronomka se znovu uklonila.

"Už dva dny," dodal druhý starší astronom.

"Takže mé otázky máte," zeptal se Bren a starší astronomka řekla, "Ó ano, probírali jsme je - nemyslíme, že by aijiho pečeť musela vést k nějakým tajnostem, to ne - předložili je celé třídě a nechali si vyhledat všechny odkazy se všemi příznivými výpočty - pokud tedy měli data -

"Jenomže tvar vesmíru," řekla starší astronomka, "to se vymyká našim spekulacím, jak paidhi možná ví, protože nepřesnost měření ze Země a její odchylky - v měřítku Země jsou zanedbatelné, ale při přesných měřeních, jaká jsou potřeba u hvězd, to už jsou podstatné -."

"Spolu s atmosférickým mihotáním a distorzí," řekl druhý starší astronom a zavrtal se do svých papírů. Astronomka mezi tím začala vysvětloval, že ve svých výpočtech toto vzala v úvahu -

Paidhiho začala bolet hlava a vedoucí oddělení astronomické filozofie, nand' Lagonaidi, mu dával stohy a stohy argumentů o kosmologické teorii - Algini a Tano zatím klidně seděli u dveří a rozuměli snad každému desátému slovu.

"Rozumějte," řekl filozof, "Deterministé brali nepřesnosti pozemských měření jako výzvu. Ale všichni vědci, kteří provádí astronomická měření, jsou automaticky podezřelí."

"Protože měření se mění."

"Protože, mimo jiné, je tu výstřednost polohy. - Což moderní astronomie dokáže vysvětlit..."

"Převážně," vložila se do věci starší astronomka.

"Ale," zvýšil hlas filozof, "kde má jeden najít hladký přechod mezi konečným a nekonečným, když čísla pouze začínou nabývat na vágnosti? Já přiznávám, že mě to znepokojuje - jsem ovšem morálně přesvědčen, že se takový systém objeví. A na cestě k takové dokonalosti se ateovové nevyhnutelně budou hádat o větvení cesty, jen aby nakonec zjistili, že některé cesty opět harmonicky splynuly. Mezery budou v našem chápání, ne v řádu vesmíru."

"Musí to být dokonalá čísla," řekla starší astronomka. "Čísla, která nebudou dávat jen zavádějící a klamný smysl, musí být dokonalá."

"Já vás ujišťuji, že jsou dokonalá," řekl Bren. Docházel mu dech, ale bál se, že konverzace sklouzne ještě dál k abstrakci. "Hvězdy tam v dále rozhodně jsou a jejich pozice vzhledem k nám se neustále mění - a je celkem snadné předpovědět jak, když o tom víte."

"Ale kývání samotné Země -" řekl filozof a rozpoutala se další hádka, zda je platné božské stvoření nebo numerický existencialismus. Paidhi jenom poslouchal a zoufale se snažil něčemu porozumět.

Oběd... byl formální záležitostí. Přišel na něj starosta vesnice z údolí, místní soudce, předsedové Caruijské lovecké asociace a Organizace pro řízení a výzkum fauny Caruijského hřebenu, regionální ředitel Železniční asociace Caruijského hřebenu a manželky, manželé, bratrance a sestřenice, dokonce manžel zástupkyně kraje - ona přijít nemohla, hasdrawad totiž právě zasedal.

Nemluvě ani o mladém přeborníkovi v poezii, který přečetl svou ódu na region. Následovala skupina dětí, které za doprovodu bubínků zazpívaly mírně falešně populární baladu.

Paidhi si chránil ruku, aby do něčeho nevrazila, a doufal, že tenhle den nějak přečká. V poznámkách měl jen o málo víc než s čím přijel. Byla tam slova, jejichž přesný význam se stále pokoušel najít. Nakonec utekl do akademického zasedacího sálu, kde se mělo odehrát další sezení. Tano a Algini hlídali dveře, aby tam nikdo nevstoupil předčasně. Měl s sebou aspirin. Nic silnějšího se neodvažoval vzít. Požádal Tana o šálek vody z nejbližšího zdroje a posadil se. Snažil se rozpohybovat svůj loket a rameno - to teď zaměstnávalo jeho mozek nejvíc.

"Myslím, že jsou všichni blázni," svěřil se mu Algini. "Myslím, že strávili příliš mnoho času tady v horách."

"Je to malá vesnice," řekl Tano, když donesl Brenovi vyžádanou vodu. "A opravdu důležitý návštěvník, aijiho osobní zájem... to je tady událost."

"Můžeme jen doufat," prohlásil Bren, "ve šťastný výsledek. Sám začínám přemýšlet -"

Ale to už do místnosti vproudil personál a zasedání pokračovalo. Starší astronomka a po ní ředitel katedry filozofie pronesli krátké proslovy. Filozof alespoň něco řekl o historii dopadu filozofie na astronomické interpretace a vytvoření hlavních myšlenkových proudů. Vzadu v místnosti sedělo několik uctivých studentů, kteří si cosi zuřivě zapisovali; i

paidhi začal psát: bez formální konzultace nechtěl řeč nahrávat - ale udělal si poznámku, že bude chtít její kopii. To by, pomyslel si, mělo toho starého pána potěšit.

"V poslední době," řekl filozof, "finanční podpora astronomie bohužel značně poklesla oproti slavným dnům Cizí hvězdy. Tehdy všichni aijiové na kontinentu podporovali dalekohlednou vědu, především pak aijiové z řad Ragi. Potom však, nand' paidhi, nabyli aijiové a jejich zákonodárci dojmů, že lidé mají mnohem přesnější, utajovaná data, a jednoho dne je atevům předají - financovat atevské astronomy je tudíž zbytečné. Já tomu však nevěřím, nand' paidhi. Vsadili jsme své životy na to, že studovat oblohu našim vlastním způsobem není zbytečné. Doufáme, že paidhi zváží naši žádost o urychlené uvolnění lidských záznamů o pozorování oblohy a lidských -"

Vzadu v místnosti to zašumělo. Tano a Algin se náhle napřímili a Bren se rozhlédl, připravený vrhnout se k zemi. Dovnitř vstoupil starý ateva. Měl na sobě župan, byl bos a vlasy měl rozčuchané. "Odpověď," řekl, "ta odpověď na filozofické dilema: vesmír netkví v přímkách, a dráha světla tudíž není nejkratší."

"Emeritus," řekl kdosi, a studenti povstali, aby vzdali starému muži úctu. Bren povstal pomaleji.

"Ahá!" ukázal na něj emeritus prstem. "Paidhi! Ano, nadi! Já mám důkaz -" Emeritus skutečně svíral v ruce svazek papírů a zuřivě s nimi mával. "Důkaz otázky, kterou jste mi položil! Elegantní! Nesmírně elegantní! Já vám děkuji, nadi! Tohle je potvrzení, které jsem hledal - napsal jsem to ve své notaci -"

"Čaj a oplatky," nařídila starší astronomka, naklonila se k Brenovi a tiše zašeptala: "Je už hodně starý. Nevzpomene si, že má jíst!"

"Samozřejmě," odpověděl Bren a otočil se ke starému pánovi: "Nand' emerite, já bych velmi rád znal váš názor - obávám se však, že nejsem matematik ani astronom, pouze tlumočnick - ale -"

"Je to tak jednoduché!" prohlásil emeritus a vnutil mu štos papírů. Potom se kolem něj shlukli studenti i astronomové a on začal cosi psát na papírovou tabuli -

Paidhi seděl s notýskem v ruce a zuřivě opisoval. Stejně tak starší astronomka - štěstí bylo, že popsaný papír se mohl prostě zvednout a překloupit dozadu. Bylo to jako ukládání v počítači. A emeritus začal mluvit o číslech v termínech, které paidhi nikdy úplně nepochopil. Byla tam notace, kterou nikdy nepoužíval. Symboly, které v životě neviděl. Ale překreslil je, jak nejlépe mohl a rychle své poznámky ozdobil komentářem. Psal tak rychle, jak jen dokázal.

Několik odhodlaných místních zástupců stálo na rozjezdové dráze a letadlo je osvětlovalo. Když se vzneslo, celá skupina zmizela ve hvězdách.

A potom paidhi přistával na letišti v Malguri a v dálce přes malé kopečky přebíhala jeho bestie; honila jiná, menší zvířata.

Ale to už přijelo metro, tmavá postava mu pokynula, a on musel svou bestii opustit; metro je dopravilo zpátky do podzemí Bu-javidu až dlouho po večeri, a on musel jít probudit emerita - říct mu něco naléhavého, a v tom snu mu to řekl, jenže on sám to neslyšel, ani nerozuměl slovům.

Ale byl tam Baniči, a ještě několik bu-javidských důstojníků, měli propustky, aby se studenti a nand' Grigiji mohli ubytovat nahoře, kupodivu zrovna v bytě děkana univerzity, který tvrdil, že se o tu teorii zajímá, a že se kvůli ní svolává národní shromáždění.

Bren sám se na shromáždění nemohl dostat. Dorazil tam pozdě a všechny dveře byly zamčené. Viděl emerita, jak stojí u řečnického pultu a atevové mu naslouchají, ale on sám byl zamčený venku a viděl jenom matematickou notaci v notesu, symboly, kterým nerozuměl.

Potom se pokusil dostat se jiným schodištěm k zadnímu vchodu - a ztratil se. Zkoušel jedny dveře po druhých, ale ty vedly na schody a k dalším dveřím, stále temnějším a temnějším, zřejmě patra Bu-javidu, o kterých nikdo neměl ani tušení. Bren měl promluvit ke shromážděným učencům, ale nemohl najít cestu zpátky a věděl, že je jediný, kdo může ty symboly v notesu vysvětlit hasdrawadu, že jinak by emerita neposlouchali.

Vstoupil někam, kde byly dveře vedoucí do chodby nad přednáškovým sálem. Ale nemohl najít schody dolů. Ať zahrnul kamkoli, zůstával o samotě.

Konečně našel výtah a stiskl tlačítko I, nebo si to aspoň myslel. Na světelném panelu ve výtahu se objevila čísla a symboly, kterým nerozuměl, a jel pořád dál. Věděl, že se Baniči a Jago budou zlobit, že vlezl do výtahu a mačkal tlačítka, kterým nerozuměl. Ale když je zmáčkł, vypadala normálně.

Zavolal nouzovým telefonem a zvedla to Jago, ale řekla mu, že má dnes odpoledne schůzku, a jestli by se mu to hodilo zítra? A on řekl, kdoví proč, že nemůže čekat, a že vystoupí v tom patře, kde výtah zastaví.

A vtom si uvědomil, že jeho bestie ho sleduje a že je na chodbě před svou ložnicí v Malguri. Sendviče mu došly. Ale bestie lovila malá zvířata, která pobíhala po krajích chodby.

Prošla kolem něj, čenichala u dřev ve zdi a nechala ho ve tmě. Díval se na proužek světla pod dveřmi své vlastní ložnice, který ho lákal ven z noční můry do tepla známého místa - jen kdyby se tam mohl dostat. Šel a šel a pořád se blížil, nemohl ale těch dveří dosáhnout. Světlo se změnilo na studené světlo úsvitu, a potom to najednou šlo, ale on musel jít, měl nějakou práci a nemohl si vzpomenout jakou...

Buch. Hlava mu nadskočila. Zamrkal a zmateně se rozhlédl.

"Přistáváme, nand' paidhi," řekl Tano.

Vyhlédl z okna do tmy, na světla Šejidanu, a na okamžik nedokázal pochopit, jak se sem dostal. Pohnul nohou a nahnatal svůj kufík bezpečně uložený tam, kam ho dal.

Sledoval městská světla, kopce a výšiny a město rozvinuté jako koberec, a to všechno z čísel. Setkal se přece s emeritem a měl kufík plný papírů - a ta světla tam venku byla samá čísla.

Během přistání znovu usnul a vrátil se na tu chodbu, hledal vstup, aby mohl udělat to, co udělat musel. Nebylo spravedlivé, že mu nikdo neřekl, jak se dostat dovnitř. Začal se zlobit a šel hledat Tabiniho, aby mu řekl, že je to špatně zorganizováno a že paidhi potřebuje...

Jenže si nemohl vzpomenout, co to potřebuje. Všechno se rozpadalo. Šel chodbou a dveře byly nesmírně daleko od sebe.

Bum. Podvozek dosedl na zem. Bren uviděl za oknem míhající se světla ranveje. Paidhi cestoval rychlostí tryskového letadla. Jeho mysl ale ne.

Ale neměl čas. Musel se dostat domů.

Mrk a byl v Malguri. Mrk a letadlo zpomalovalo, aby se mohlo otočit a rolovat. Kolem se míhala světla, modrá, bílá a červená.

16

Byl to tak zvláštní sen, že se ho nemohl zbavit, dokonce ani u snídaně s aiji-vdovou - seděl na čerstvém letním vzduchu, zatímco nad Bergidem zářil úsvit. Mazal si na chleba džem a přemýšlel o bestiích, ložnicích, astronomech, městských světlech a mečcitách, dokud se na něj Ilisidi nezačala divně dívat, a nezeptala se, jestli snad právě nemluví s lodí.

"Ne," řekl rychle. "Omlouvám se, nand' vdovo."

"Ztrácíte váhu," řekla Ilisidi. "Jezte. Je moc hezké vidět vás bez té věci na ruce. Musíte nabrat síly. Cvičte. Jezte."

Ukousl si z toustu. A ještě jednou. Měl dnes ráno hlad. A dokonce se i vyspal. Dnes ráno mu to myslelo, nejméně tak jako obvykle, když stál proti Ilisidině nabroušenému intelektu - a to strávil celou noc chůzí po chodbách ve společnosti možná už vyhynulého tvora. Bylo vycpáno už velmi, velmi dávno. To si aspoň myslel v Malguri.

"Mladý muži," řekla Ilisidi. "No tak. Je to práce? Nebo po cestách vaší myslí bloumá jiná myšlenka?"

"Nand' vdovo," řekl, "včera v noci jsem přemýšlel, jak se daří personálu v Malguri. Máte o nich zprávy? Jsou Djinana a Maigi v pořádku?"

"V naprostém," řekla Ilisidi.

"To jsem moc rád."

"Vyřídím jim vaši starost. Dejte si ovoce. Je docela dobré."

Vzpomněl si, jak ho Baniči peskuje kvůli salátu. A vzpomněl si také na těhotný kalendář Deany Hanksové.

"Proč se vlastně ptáte?" zeptala se Ilisidi.

"Lidský zájem. Možná neurotické přání, aby dobré vzpomínky nepokazily budoucí události."

"Nebo další informace?"

"Možná."

Vdova vždycky kladla víc otázek, než na kolik odpověděla. Bren se o tom nezmiňoval, aby o něj neztratila zájem.

"A Nokhada? A Babsidi?"

"V naprostém pořádku. Proč se na ně ptáte?"

Pod balkonem byly zahrady a taškové střechy Bu-javidu. Jejich hrany byly v paprscích úsvitu nezřetelné a oblohou se neslo dunění hromu, přestože až k Bergidu tam nebyl ani mráček: zřejmě byly mraky na západě, kam nebylo vidět kvůli střechám.

Nezavolal po návratu Hanksové. Neměl náladu na její iluze a neodkázal se dost soustředit na její ekonomickou zprávu.

A pořád se nemohl dovolat matce. Zkoušel to, ale telefony měly od rána nějaké potíže. Asi politické. Jak jinak by se mohla porouchat zrovna ta linka, která spojovala ostrov s pevninou?

Zpráva, kterou mu podstrčilo ministerstvo zahraničí, mu nijak nepomohla, leda v tom, že jeho podezření bylo správné: nic se nerozhodovalo v místech, kde se to mohlo rozhodnout rozumně, z pomoci poradců a lidí z univerzit, kteří znali historii a atevy; rozhodovalo se za zavřenými dveřmi a při tajných schůzkách osob, které nebyly zvoleny, neměly požehnání lidu a hodlaly, na to by Bren vsadil život, všechno svěřit do rukou lodí, stanice a těch, kdo by se tam byli ochotní odstěhovat.

Taková drobná nepříjemnost byla, že Jase Graham se už neozval.

"Takže?" zeptala se Ilisidi. "Mluvil jste s těmihle lidmi na lodi. A oni teď přistanou."

"Dva. Dostala jste můj překlad."

"To nepochybně. Ale neumějí moc dobře odpovídat na otázky, že? Kdo jsou? Co chtějí? Proč se vrátili? A proč bychom se o to měli starat?"

"No, jeden z největších problémů, aiji-ma, je, že byli na místech, na jejichž neexistenci toho Deterministé hodně vsadili. Dále chtějí vyvážet z planety pracovní síly; chtějí, aby jim atevové prodali suroviny, které z nich učiní pány vesmíru a pravděpodobně si myslí, že je seženou levně, protože lidé na Mosfeiru se nezmiňovali o tom, že by do toho atevové měli co mluvit."

"Tak to je směla," prohlásila Ilisidi a dala si na topinku vajíčko. "Tak co? Co nám paidhi poradí? Máme všichni pospíšet do zbraně? Nebo třeba prodávat dovolenou v Malguri lidem z vesmíru?"

"K čertu s tím," prohlásil Bren a uviděl, jak se Ilisidi ušklíbá.

"Takže?" zeptala se. Přece jen se nesoustředila především na svou snídani.

"Vkládám jistě naděje do té představy paidhiů z lodí. Podle mě je to velice dobrý nápad. Minimálně na Grahama můžu působit přímo, a on mi přijde jako rozumný člověk, kterému záleží na bezpečí. V nejhorším případě bych ho - nebo ji - mohl vyděsit a dostat z něj víc zdravého rozumu, než slyším z Mosfeiry."

"Vyděsit Hanks-paidhi," řekla Ilisidi. "Dobrý začátek."

"Kéž by to šlo. Zkoušel jsem to. Ona je nová. Dost možná se vyzná v ekonomice -"

"A má mocné přívržence."

"Tím jsem se netajil."

"Úžasné." Ilisidi nastavila šálek a nechala si dolít. "Čaj, nand' paidhi?"

Přijal ho. "Děkuji. - Vdovo-ma, může se vás jeden troufalý člověk zeptat na váš názor?"

"Na můj? Čeho by se měl ten názor týkat? Státních záležitostí?"

"Lorda Geigiho. Mám o něj starost."

"O tu melounovou hlavu?"

"Přesto - zaujímá citlivou, konzervativní pozici. A uzurpátorka mého úřadu ji zcela zbytečně narušila."

"Samé melounové hlavy. Semínka a dužina. Vesmír hvězd nemá hranice. Nebo třeba má. Tak či onak, s námi se o tom nebaví."

"To jste vystihla."

"Znají lidé ve své moudrosti hvězdný vesmír?"

"Já - nevím." Nebyl připravený vstoupit na tohle území. Nemohla ho tam vlákat. "Vím, že někteří lidé takové věci studují. Překvapilo by mě, kdyby někdo vesmír doopravdy znal."

"Ach, ale pro Geigiho je to snadné. Součty. Tihle Deterministé mají všechno sečteno a podtrženo."

"Vdova má přístup k Deterministům?" Mnoho lordů si vydržovalo matematiky a počítaly všeho druhu, aby je nikdy nemohla zaskočit nějaká kontroverze.

Tabini měl takových expertů přehršel a Bren by vsadil svou penzi na to, že Ilisidi také.

"Ale, co by chtěl paidhi s Deterministy? Ozářit jejich temnotu? Napravit jejich omyly?"

"Hanks-paidhi udělala neuváženou poznámku o číslech, která přesahují světelnou konstantu. Já vím, že musíte mít ve svém personálu určité numerologické experty, schopné atevy -"

U Ilisidina lokte se objevila další topinka. A vklouzla jí na talíř ke klobáskám. "Schopné? To je pitomost. Omezovat neomezitelné je hloupost."

"Schopné atevy," opakoval Bren, který se nechtěl nechat svést z cesty, "kteří mohou vysvětlit, jak se loď dostane z jednoho místa na jiné rychleji, než se pohybuje světlo - což podle klasické fyziky -"

"Ale bla bla bla klasická - hloupost! Vy lidé se zabýváte takovými nepatřičnostmi. Já bych mohla žít docela spokojeně i bez těchto směšných čísel. Nebo, povím vám, bez těch sklíčených zpráv od lorda Geigiho."

"Sklíčených?"

"No, spíše zoufalých. Mám vám prozradit, jaké škody ta ženská napáchala? Teď se Geigi snaží tajně si vypůjčit peníze. Je pěkně vyděšený, bojí se, že mluvil s osobou nešťastných čísel, navíc s osobou, která pustila své návrhy a jeho finance na veřejnost - je naprosto a zcela vystavený útoku. Bláznovství. Naprosté bláznovství."

"Cítím s ním."

"Ach, nikdo s ním necítí víc než jeho věřitelé; mysleli, že je dost stabilní, aby mu mohli půjčovat s dlouhodobou splatností - vždyť je aijim provincie; a teď vidí, že když mu půjčí, musí chtít splátky rychle, a to ještě podstupují velké riziko. Jeho kredit i potenciál pro splacení dluhů klesají každou hodinou. Ten muž je na prodej. To je obecně známo. Veliká ostuda. Pravděpodobně mu pomohu. Ale já tak nerada obchoduji s loajalitou a hotovostí."

"To dokážu pochopit. Ale podle mě je to statečný muž - a možná se snaží chránit další ve svém man'či."

"Propána, čemu vy můžete rozumět? Chybí vám atevská citlivost."

"Mohu mu pomoci. Myslím, že mu mohu pomoci, vdovo-ji. Myslím, že jsem našel způsob, jak vysvětlit, co řekla Hanksová... kdybych měl velmi moudré matematiky, opravné matematiky, z pohledu Deterministů..."

"Vy mě žádáte, abych vám takové našla?"

"Já se obávám, že nikdo z té filozofie se k vašemu vnukovi nehlásí. Ale k vám..."

"Tabini mě žádá, abych toho hlupáka zachránila."

"Já vás žádám. Já osobně. Tabini o tom neví. Zachraňte ho. Nekupujte ho. Nechodte s tím na veřejnost. Neříkejte, že jsem to navrhl já. To by nemohl nikdy přijmout."

"Proč?" zeptala se Ilisidi. "Tohle byla ta tajemná cesta na sever?"

"Žasl bych, kdyby se mi vás někdy podařilo ohromit, nand' vdovo."

"Vy drzoune. Takže jste tam jel, abyste zachránil melouna Geigiho?"

"Ano."

"Ve jménu šťastných bohů, proč?"

Nemohl to říct tak, aby to s jistotou pochopila. Podíval se na Bergid, úsvit tam zbarvoval oblohu do modra. Nakonec si uvědomil, že říká: "Zhroucení jakékoli části současného řádu věcí by nic nepřineslo. Svět dosáhl určité harmonie. Stabilita přeje atevským zájmům. Vaším, vašeho vnuka. Všech. Stabilita přeje dokonce i Mosfeire, jen kdyby se někteří Mosfeirané nechovali jako hlupáci."

"Ta ženská neuvěřitelná," řekla Ilisidi. "Měla přijít za mnou. Ale netušila, že by měla."

"Na Mosfeire je neškodná. A já bych ji tam rád poslal. Ale když se moje vláda vyděsí, ztuhne. A tohle je právě taková chvíle. Něco vám povím, vdovo-ji, jedno lidské tajemství: lidé mají individuální zájmy a ti opravdu sobečtí a zlí lidé dokáží být daleko sobečtější, než si atevská psychologie může jen tak představit."

"Aha. A atevové jsou imunní?"

"Atevové jsou daleko loajálnější jistým zájmům. Lidé mohou být naprostí rebelové, jednat sami a pouze ve svém vlastním zájmu."

"I atevové mohou být velcí hlupáci. A i když Geigi té ženské uvěřil, pořád přemýšlím, proč jste se vydal na tak dlouhou a nálehavou cestu a hledal odpověď u takových výstředníků."

"U geniálního starého muže, nand' vdovo. Doporučuji ho vaší pozornosti."

"U astronoma," řekla s opovržením Ilisidi.

"Možná je to génius, aiji-ma. Skoro jsem ho přivedl ke dvoru, aiji-ma, ale obával jsem se, že by to tu pro něj bylo příliš divoké. Jmenuje se Grigiji. Strávil hodně času hledáním způsobu, jak skloubit lidskou vědu s atevskými čísly. Jeho kolegové na hvězdárně zasvětili své životy tomu, aby vrátili atevským astronomům úctyhodnost. Chtějí vytvořit atevskou vědu, která by využila atevské numerické koncepty a dohlédla za lidské aproximace... ujišťuji vás, že lidé čas od času aproximace používají... Vědu, která by spojila obrovská čísla s čísly každodenního života."

Byl to vypočítavý proslov, aby vzbudil Ilisidin zájem o atevské věci a atevské tradice. A v jednom okamžiku skutečně zachytil u vdovy víc než jen zdvořilý zájem - její netečná maska na okamžik zmizela.

"Takže?" zeptala se. "Co ten váš Grigiji vzkazuje Gei-gimu?"

Ilisidi byla natolik inteligentní, aby uměla rozlišit, jaká víra se vysmívala realitě a jaká ne. Byla dost dobrou političkou na to, aby některé víry z politické nutnosti

A Brena náhle napadlo, že je dost dobrou atevou na to, aby v jejím světě existovala nějaká sjednocující logika. To přece bylo jasné už z toho, jak ctíla tradice.

Sáhl do svého kabátu a vytáhl malý balíček, který připravil, kopie rovnic astronoma emerita a své vlastní poznámky, jak jim rozuměl. Ilisidi se pro něj nenatáhla: váł vítr.

"Copak to je?" zeptala se.

"Chabá lidská kopie toho, co nám sdělil astronom emeritus. A jeho vlastní slova, aiji-ma." Sluha, mladý muž, jaké Ilisidi s oblibou zaměštnávala, se k Brenovi přitočil, aby papíry uschoval do bezpečí.

"Ne astronom-aiji?"

To byl chyták. Je tu nějaký důvod, znamenala ta otázka, proč Tabiniho vlastní, vysoce postavení astronomové selhali - a člověk musel hledat jiné zdroje? Cenedi si už nepochybně zjišťoval informace o Grigijim, jeho provincii, pozadí a asociování. A Ilisidi se sice k paidhimu chovala s velkou tolerancí, ale - jak se zdálo - nehodlala se dotknout tak zjevně politického daru: paidhi se zjevně choval politicky; tak ona bude taky.

"Nand' vdovo," odpověděl jí opatrně, "aijiho vlastní astronomové se zabývají jinými věcmi. A nejsou nezávislí. Tento muž, jak jsem pochopil, a jeho hvězdárna, představují hlavní astronomy, kteří se zabývají takovým výzkumem. Nenáleží k žádné jiné skupině. Tohle je přesná kopie toho, co jsem přinesl vašemu vnukovi, nic jsem nevynechal ani nepřidal. Mohu vdovu požádat - o radu?"

Ilisidi nonšalantně mávla rukou. Pokračujte, znamenalo to.

"Pochopte, aiji-ma, já nejsem matematik. Ani zdaleka ne. Ale jak rozumím tomu, co lidé pozorovali, co se tento muž pokoušel popsat čísly - když jsem včera večer letěl do města, viděl jsem světla. Světla vysoko, světla nízko, světla jako hvězdy v temném vesmíru." Věděl, že Ilisidi nedávno přiletěla do Šejidanu - v noci. "Viděl jsem - z okénka, vysoko a nízko, po celém Šejidanu - to, co lidé popsali svými čísly. A co, jak slabě chápu, popisuje Grigijeho vize. Jeho odpověď lordu Geigimu."

"Světla velkoměsta. Možná je to psané zářícími rovnicemi?"

"Paradox nadsvětelného pohonu, aiji-ma; říká, že vesmír není natažený jako černé prostěradlo. Že v něm jsou - útvary, něco jako hory, údolí. Že prý taková místa mají svou topologii. Hvězdy jsou tak těžké, že tvoří na tom prostěradle hluboká údolí. A proto jsou čísla, která popisují cestu světla po tomto prostěradle naprosto pravdivá. Nadsvětelný pohon nenarušuje vesmír Deterministů: světlo nemůže cestovat rychleji po dráhách, po kterých je nuceno cestovat. Světlo a všechny věci v prostěradle, které tvoří tento vesmír, sledují kontury hor, a proto cestují tak rychle jak cestují. Takže nic, co se pohybuje po prostěradle, nenarušuje rychlost světla. Můžete na prostěradle měřit vzdálenost, a ta bude správná. Dnes jsou atevská měření narušovaná atmosférickými efekty, ale když se podíváte ze stanice - a to atevové udělají - bude přesnost daleko, daleko větší."

"Chcete získat čas," řekla Ilisidi. Koutky úst se jí nadzvedly a zlaté oči zableskly. "Vy rošťáku jeden, dáváte jim to na polici, kam nedosáhnou."

"Ale to je pravda, nand' vdovo, a tam nahoře to dokážou. Ty papíry, pokud tomu rozumím správně, popisují to prostěradlo, o kterém mluvím, způsobem, který připouští i jiný prostor mimo něj. Nazýváme to zborceným prostorem - nebo složeným."

"Složený prostor. Prostor se dá složit."

"Zkratka. Způsob, jakým si to mohou představit lidé, co nejsou tak matematicky vyspělí jako atevové. Lidé, jejichž jazyk nevyjadřuje to, co tento papír. Tak cestují hvězdné lodě, aiji-ma. Je to ta nejvyspělejší z našich vyspělých technologií a je možné, že jeden ateva na to přišel bez lidské pomoci - jen kdybych dokázal přečíst ty poznámky, co jsem opsal. A to nemůžu, protože neumím popsat vesmír tak jako atevský matematik."

"To vám řekl ten váš šílenec."

"Aiji-ma, světlo se nešíří po přímce. Ale protože světlo je to, co vidíme, podle čeho definujeme tvar a měříme vzdálenost - proto se prostor chová, jako by byl plochý."

"Chová se, jako by byl plochý."

"My žijeme v měřítku, ve kterém na tom zakřivení normálně nesejde. Je to jako, když se země pomalu zvedá. Vypadá plochá. Ale nohy to stoupání cítí. Měřítka ovlivňuje pozorovatele. Ale ne matematiku. Ne poutníkovy nohy."

Ilisidi zavrtěla hlavou. "Vy jste ale exot. Takový exot. A ani jste nebyl v kontaktu se svou univerzitou. Všechno jste to zařídil sám, vidíte?"

"Já znám podstatu věcí, které neumím matematicky vyložit, Sidi-ma." Ke svému zděšení mu vyklouzlo důvěrné jméno, kterým si vdovu sám pro sebe označoval. A nevěděl, jak to zahladit. "Ukazujete dětem mnohem složitější věci, než jaké mohou se svými znalostmi matematiky pochopit. Tak jsem se učil já. Na tomhle musím stavět. Na dětské znalosti toho, jak se mí předkové pohybovali mezi hvězdami. Neučili mě létat s hvězdnými loděmi. Jen prostě vím, proč fungují."

"Nadsvětelný pohon."

"Hodně nadsvětelný."

"Víte, paidhi, stará zpustlá dáma jako já by se mohla zeptat, do jaké míry je tohle nebeské mapování nové a kolik nám toho byli lidé připraveni předat. Nepoužíváte náhodou Hanks-paidhi jako volavku, že ne?"

"Nand' vdovo, přísahám při své pověsti a své dobré vůli k vám, že jsem Hanksové rozhodně nepovolil, aby to Geigimu řekla. A to, co jsem vám teď řekl, mi také neodsouhlasili na ministerstvu."

"Kde se potom vzal ten astronom? Kde se vzalo Geigiho dilema, právě včas, když se na obloze objeví tahle loď - když potřebujete dobrou vůli někoho, jako jsem já, nand' paidhi? Je to plán mého vnuka? Nebo nějakého jeho stoupence?"

V tu chvíli byl možná Bren vystaven největšímu nebezpečí v životě, a to počítáme i tu chvíli, kdy kolem něj dopadaly bomby. Jak seděli, denní světlo sílilo a ty pozoruhodné oči, ve kterých se zračila léta, byly absolutně chladné. Nikdo nemohl zradit, Sidi-ji a dožít se zisku, který by mu to přineslo. Nikdo nemohl zradit Cenediho a poškodit Ilisidiny zájmy - a pak jen tak odejít.

Ilisidi luskl prsty. Sluha, nepochybně někdo z Cenediho lidí, přinesl šálek a oběma jim nalil.

Bren se podíval Ilisidi do očí, když vypil šálek až do dna, a postavil ho stranou.

"Takže?" zeptala se Ilisidi.

"Nand' vdovo, jestli to Tabini plánoval, nechápu jak. Tohle není žádný nový výtvar, je to starý a vážený muž na jeho území."

"Jak to tedy vysvětlíte? Proč taková shoda náhod?"

"Prostě proto, že ten muž může mít pravdu, nand' vdovo. Možná, že na to opravdu přišel, co já vím. Já nejsem matematik - ale nikdy se nedivím, když někdo objeví něco, co opravdu existuje."

"Ve vhodné chvíli? V tu vůbec nejvhodnější chvíli? A můj vnuk neměl s lidmi žádnou tajnou dohodu, aby nám podstrčili kataklyzma, které by zničilo základ deterministické víry?"

"Vždyť ji nezničí! Pokud vím, tak to jejich víru vlastně podporuje."

"To vám řekli. A vy jste se jen tak náhodou vydal někam, kde někdo náhodou zrovna objevil pravdu."

"Ne, jen tak náhodou, nand' vdovo. To nebylo, jen tak náhodou. Ten muž je důsledkem naší historie. My jsme atevům nepředávali jenom věci. Předávali jsme jim i plány a matematické znalosti. Atevská věda se rozvíjela mnohem pomaleji než lidská, a to i přesto, že naše matematické schopnosti jsou mnohem slabší. My jsme takovou rychlost ustáli, protože čísla odhadujeme, aproximujeme a prostě nám nejde o přesnost - v tom se od nás lišíte. Tohle se dá dělat - když stavíte parní stroje a raději budujete věci o trochu pevnější než je nutné, abyste neriskovali kalamitu. Ohromilo nás, jak pomalu jste se rozvíjeli. Sledovali jsme vaše debaty o číslech. Čekali jsme."

"Na nás chudáky divochy."

"To jsme si původně mysleli. Nedokázali jsme pochopit, proč nedokážete přijmout to, co my jsme věděli, že je fakt, mlčet a stavět podle našich plánů - ale vtip je v tom, že to, co jsme věděli, nebyla fakta, jenom velmi blízké aproximace."

A atevové požadovali pochopení. Potom, potom jsme si začali uvědomovat, že vám nedáváme jenom plány: vy jste získávali naše čísla, zařazovali je do atevských konceptů a my věděli, že jednoho dne se to nějak projeví a my nemůžeme předvídat, jak. Když jsme vám dali počítače, které většina lidí používá pro vedení běžných domácích účtů, vy jste zpochybňovali naše logické obvody. Věděli jsme, že přijde den, náhled, okamžik, kdy náhle dospějete k pochopení, kterému my neporozumíme. Možná ne v inženýrství. Vy jste strašní perfekcionista, zatímco naše aproximace dokáží snášet automobilovou dopravu a zadržet vodu jezera: ale v čisté aplikaci čísel - ne, ani v nejmenším mě nepřekvapuje, že průlom přišel právě v téhle chvíli, dokonce ani to, že přišel právě v astronomii, ve které jsme s vašimi vědci měli nejmenší kontakt. Dali jsme atevským matematikům počítače. Věděli jsme, že probíhá studium. Nikdy mě nepřekvapilo, že Deterministé pokládají rychlost světla za významnou: ona je významná; zdaleka mě nepřekvapuje, že se astronomové snaží o přesná měření a využívají je k objevu nových pravd -"

Vzduch byl ostrý. Bren se procházel po římsě daleko mimo vlastní vědeckou expertizu - daleko mimo oblast, kde by mohl něco dokázat - a navíc se dotýkal velkého a nebezpečného článku atevské víry.

"Takové věci já neznám, aiji-ma. Kéž by bergidští astronomové mohli mluvit s mosfeirskými učiteli. Ale já jsem jediný, kdo jim to může překládat. A emeritus používal matematické symboly, které ani zdaleka převést neumím - ani si nejsem jistý, jestli v lidské matematice existují přímé ekvivalenty. Některé z nich budou asi zakořeněné v ragické atevštině a pokud se budou s překladem spoléhat na mě, lidé jim nikdy neporozumí."

"Jak jste skromný."

"Ne. Tak to prostě je. Většina lidí váš jazyk neovládá, aiji-ma, protože většina lidí není ani zdaleka tak dobrá v matematice jako já. Vy pokládáte za tak důležité znát ta čísla - a my ne, aiji-ma. Neumíme tak rychle počítat z hlavy. Musíme aproximovat - ne proto, že bychom nečili atevské zvyky; ale proto, že neumíme počítat tak rychle. V našem jazyce neexistují vaše požadavky, vaše výrazy a vaše koncepty. I mě někdy bolí mozek jen z toho, jak se s vámi snažím mluvit - a to nejsem na člověka ani zdaleka hloupý. Ale někdy mi prostě hovor s vámi dává pěkně zabrat, především, když se mluví o matematice - což teprve když mám vysvětlovat matematiku zborceného prostoru někomu, jehož symboly, nand' vdovo, nedokážu ani zdaleka přečíst. Nakonec se musím zeptat mladých studentů toho muže, co vlastně řekl, a zjišťuji, že ani oni všemu nerozumí, i když mají v jazyku oproti mně takovou výhodu."

Když domluvil, nastalo dlouhé ticho. Dlouhé. Ilisidi prostě seděla a dívala se na něj. Větr začloulal s okrajem ubrusu a zavál ke stolu vůni květin diossi.

"Cenedi vás vyprovodí ven," řekla.

"Nand' vdovo," řekl a pocítil strach - a opravdový smutek ze svého selhání. Vstal od stolu, uklonil se, a vešel dveřmi do bytu.

Tam se s ním setkal Cenedi.

"Já jsem ji urazil," řekl mu Bren tiše. "Cenedi, ona o mně pochybuje."

"Právem?" Cenedi byl natolik zdvořilý, že se zeptal.

"Ne," řekl rychle. "To ne. Ale já ji nemůžu přesvědčit, že nejsem tak chytrý, abych udělal to, co si myslí. Možná jsem jí dal výplody šilence. Doufám, že ne. Ale neumím to přechíst a zjistit to. Dokázal jsem to jen opsat. Nemohu posoudit kvalitu. Já nevím, co jsem jí vlastně dal. Doufal jsem, že to pomůže."

"Jeden slyšel," řekl Cenedi, když se vydali ke dveřím.

"Aspoň jí - řekněte jí, že jí přeju všechno nejlepší a doufám, že mi jednoho dne bude znovu nakloněna."

"Jeden tu zprávu předá, nand' paidhi," řekl Cenedi.

Baniči ho vyzvedl - a zeptal se, neboť paidhi se neobtěžoval s nasazováním veselého obličejce, ne jak to šlo, ale co se stalo; a on mohl jen pokrčit rameny a říct: "Nic dobrého, Baniči. Udělal jsem něco špatně. Nevím, co."

Baniči na to neodpověděl. Bren si pomyslel, že Baniči by se mohl pokusit zjistit, kde udělal chybu - pro něj bylo snadnější zeptat se Cenediho, protože měl mozek vybavený na pochopení odpovědi. Ale lidským, neatevským smyslem to připadalo tak, že prostě na Ilisidi příliš tlačil a vzbudil v ní podezření, které tak jasně vyjádřila: že on definitivně patří Tabini; že celá ta záležitost s Hanksovou je předem domluvená, a možná ji zařídil Tabini sám; a odtud se dalo přejít k logickému závěru, že jestli bylo úkolem Hanksové tlačit atevy rychleji než si přáli konzervativci, musel v tom Bren-paidhi jet také.

A to znamenalo - možná - že podle Ilisidina názoru byly všechny její vztahy s ním pochybné, včetně toho, jak daleko byl ochoten zajít, aby ji oddělil od jejích přirozených spojenců. Copak zlomené rameno: Ilisidi byla obklopená osobami s extrémním man'či, atevy, kteří by se vrhli mezi ni a kulku bez jakéhokoli rozmýšlení: ona byla zvyklá, že se kvůli ní riskovalo. Možná neznala lidi tak dobře jako Tabini, ale měla jistá očekávání, jak se budou chovat atevové a znala Tabiniho dost na to, aby alespoň pochybovala. Aby neriskovala svou důstojnost a důvěryhodnost kvůli někomu, kdo nepatřil do jejího man'či.

Neotrávila ho. Bren před tou možností neucukl. V tomto ohledu nepochybně nějaké body získal. Ale pošlapal atevskou víru a hrdost - a v Ilisidině případě to bylo velice osobní: trochu se mu otevřela a on toho využil, nebo zneužil, a požádal ji, aby podporovala Tabiniho -

Divil se, proč ho vlastně neotrávila. A on měl Ilisidi rád - nevěděl přesně, jak k tomu došlo, ale její obvinění ho zasáhlo stejně jako obvinění od jiných atevů, se kterými se sblížil.

Což jaksí nezahrnovalo Tabiniho. Ne v tom smyslu spolehlivosti a důvěrnosti. Ne v tom smyslu jako -

Jako Bren litoval, že Jago odešla minulou noc z jeho pokoje, aniž by se o něco pokusili. A byl hrozně rád, že poslední dva dny se Jago držela mimo jeho blízkost.

Ale toužil ji najít samotnou, zjistit, co si vlastně myslí, jestli se zlobí nebo stydí - a to on nechtěl; nechtěl riskovat vztah, který měl s ní a s Baničem, bez kterého - byl úplně -

Sám.

A k smrti vyděšený.

Dnes ráno se čas od času bál jiných lidí. Nevěděl, co bude dělat, jestli se rozhraní zhroutí. Ve svých atevských asociovaných měl jistou oporu a od této chvíle bude muset většinu svého volného času (už tak ho moc nebylo) věnovat tomu, aby učil cizího člověka něčemu, co třeba ani nepochopí.

A za několik let se Jase Graham nalodí do orbitálního letounu a vrátí se na svoji loď. A paidhiho zanechá... tomu, co paidhi měl.

Docházelo mu, že je ve velké bryndě. Předě dvěma dny se na Grahamův přilet těšil jako na řešení všech svých problémů. Ale tehdy ještě jeho atevský svět držel pohromadě.

A paidhi měl vždycky před očima zastavené hodiny. To absolutní zděšené překvapení, když atevové, hnání pudem sebezáchovy, zaútočili právě na ty lidi, kteří je měli opravdu, ale opravdu rádi.

Musel se sebrat, nacpat své bolístky a svoji tvrdohlavost do příslušných škatulek. Bože, především si nesměl dovolit, aby začal vzdychat, že ho atevové nemají rádi.

Ilisidi ho nikdy neměla ráda. Ilisidi si o něm myslela, že je zábavný, legrační, informativní, spousta dalších věcí - a teď už nebyl. Ted' to bylo příliš vážné. Lidé přicházeli z nebe. Ilisidi musela udělat rozhodnutí a pro svá rozhodnutí měla atevské důvody. Jestli měl nějakou povinnost, pak informovat Tabiniho o Ilisidině reakci.

A Ilisidi to věděla.

"Baniči-ji, Ilisidi se mě zeptala -" Jeden nesměl mluvit o podezření nebo něco sám odvozovat: takhle hluboko v bludišti atevského myšlení mohl paidhi říkat jenom to, co se opravdu stalo, ne to, co si myslel, že se stalo. " - zeptala se mě, jestli Tabini naplánoval Hanks-paidhi, Geigiho, otázku, astronoma, který najednou přijde s možnou odpovědí... jestli to všechno naplánoval kvůli téhle krizi."

Chvilí bylo ticho. Potom se Baniči zhluboka nadechl. "To je velmi komplikované podezření."

"Možná byla rozzlobená. Když budeme předpokládat, že jsem ji pouze rozhněval nějakým společenským přestupkem, možná že vy nebo Cenedi byste se mohli poptat na příčinu jejího rozladění."

"Možná. Jeden by se mohl zeptat. Došlo k tomu, když jste jí dal výpočty."

"Ani se jich nedotkla. Jeden sluha je vzal dřív, než je mohl rozfoukat vítr nebo jsem si je mohl vzít zpět."

"Podezřívala tedy jejich obsah."

"Podle toho, co říkala, podezřívala emerita - myslela si, že to celé zařídil Tabini. Snažil jsem se ji vysvětlit, že moje znalosti nestačí k tomu, abych to pochopil ve svém vlastním jazyce, a už vůbec ne abych to přeložil do tohohle. Vždyť jsem tam přece, proboha, jel právě proto, že mi chyběly potřebné koncepty."

"Já to předám," řekl Baniči.

Asi myslel Tabinimu. Nebo možná Cenedimu.

"Já tu ženu opravdu chovám ve velké úctě."

"Ach, to Tabini také," řekl Baniči. "Ale jeden ji nikdy nesmí opomenout."

17

Ilisidino možné nepřátelství nebylo nijak lehké pustit z hlavy - stejně jako nebylo lehké vyhnout se tomu, aby ho srovnával s Tabiniho zájmem o ty papíry. Sám Naidiri, Tabiniho osobní strážce, mu za rozbřesku přinesl ústní, důvěrnou zprávu, v níž se prohlašovalo, že podle aijiho názoru emeritovy papíry přinejmenším dávají počítalům něco, čím se mohou pěkně dlouho zabývat, že je to ten nejšilenější návrh, co kdy viděl, a že vysílá oddíl ostrahy, aby hlídal hvězdárnu.

Na což Bren díky své roztržce s Ilisidi nemohl zapomenout. Nelíbila se mu myšlenka, že příslušníci Cechu se nastěhují do té malé vesničky a naruší tamější atmosféru - protože tohle nebudou atevové jako Cenedi a Baniči, s jemnou finesou, díky které dokázali vzbuzovat dojem, že nejsou ve službě - přestože byli neustále. Brenovi se nelíbila myšlenka, že celé to místo možná zničí to, že on na něj upřel svou pozornost. Ani představa, že se životy astronomů nenávratně změní k horšímu.

Jenže proti ostraze hvězdárny protestovat nemohl - a ani by to nebylo moudré: přiliš se hnal za čísly, než aby si uvědomil, jak se důležitost toho místa náhle změnila, když mu starý muž dodal odpověď: Grigiji byl teď pro Tabiniho velice cenná osoba, a tím pádem se z něj stal terč, tak jako ze všeho, čeho se Tabini přímo či nepřímo dotkl. Bren na to úplně zapomněl, ve své deziluzi, že může najít odpověď pro Geigihho sám a dát ji - Bože, jak to teď vypadalo naivně - do ruky Ilisidi bez negativních důsledků.

Paidhi byl pořádný hlupák. Paidhi nejenom, že spálil mosty s Ilisidi, ale ohrozil hvězdárnu a Grigijiho, možná udělal něco nevypočitatelného s Geigim a jeho provincií a jeho vztahem k Ilisidi a Tabinimu - a tím pádem byl paidhi důkladně deprimován, důkladně znechucen svým rychlým a možná pořádně drahým úletem stranou za něčím, co v tu chvíli vypadalo jako dobrý nápad.

Jako způsob, jak udělat něco, co Wilson-paidhi nikdy nedokázal a Hanksová dokázat nemohla: získat pro jistou myšlenku zároveň konzervativní atevy a Tabiniho frakci.

Hrdinský čin. Hrdinství, ze kterého obviňoval Hanksovou, které mu ona vmetla do tváře - a jak teď viděl, měla pravdu. Hanksová si zasloužila telefonát, aspoň aby se dohodli na setkání, kde by jí řekl, co se děje, a pověděl, jaký miš-maš vznikl z jejího prořeknutí se před Geigim. To nebude jednoduché ani příjemné vysvětlování a on na to nebyl připravený. Ještě ne.

Sedl si, aby přešel zprávy - nová kancelář už začínala pracovat a dostal řadu poděkování za rozeslané kartičky; stůl v předsíni přetékal tradičními květinovými dary od nových zaměstnanců. Bylo jich tolik, že se hromadily ve vkusném oblouku kolem stolu a na jiných místech, kde nepřekážely dopravě. Asi by ho to mělo těšit, ale bolela ho ruka a žebra a snídaně mu taky neseděla v žaludku právě nejpevněji. Požádal Alginioho o svůj počítač, odnesl si dopisy do konferenční místnosti, sedl si a připravoval zprávy a další zprávy.

Saidini tiše upravila okna kvůli optimálnímu větrání a osvětlení a spustila větrák. Teď už Brena příchody a odchody personálu nijak zvlášť neobtěžovaly. Skoro si Saidin nevšiml, dokud neprošla mezi ním a světlem.

"Nand' Saidin, musím mluvit s Baničem," řekl. Chtěl mít dost času na to, aby si s ním pořádně popovídal. "Už se vrátil?"

"Ještě ne, nand' paidhi. Algini má službu."

"Jago?"

"Ta myslím šla dolů do kanceláří Cechu, nadi. Jeden pro ni může poslat."

"Ne," řekl. "To není naléhavé." Oči ho bolely, mezi jeho zprávami bylo Tabiniho doporučení pro fakultu matematiky, aby se podívali na Grigijiho poznámky. A na jeho poznámky, snad je okopíroval dobře. Tabinimu to zdůrazňoval a nabádal ho, že všechny chyby musí přikládat lidskému kopírování a ne Grigijiho matematice.

Mezi zprávami byl i nový, rozsáhlý přepis komunikace z lodi, který obsahoval další dokumenty přenesené mezi Mosfeirou a lodí, další velmi specifické otázky o počátku a směru cesty a o tom, co našli - na což jim loď nedala úplnou odpověď. Byla tam přímá otázka na onu údajnou druhou stanici a její umístění, a zda - a tohle Brena nikdy ani nenapadlo - loď opravdu opustila sluneční soustavu a nezaložila ve skutečnosti základnu na Maudettě, kterou kdysi hrozila. Maudetta byla červená, bezútěšná vnější planeta, kterou atevové nazývali Esili - a před Přistáním Cech pilotů raději chtěl postavit kolonii tam místo na světě atevů.

Ne, odpověděli z lodě. Navštívili jinou hvězdu. Na Maudettě žádná základna není.

Kterou? Chtěl vědět prezident, a vyjmenoval jim několik blízkých hvězd.

Cech na to celkem logicky řekl, že ve svých záznamech nemají tato jména; potom požádali o hvězdné mapy s atevskými jmény. Činž se znovu rozproudila diskuse o tom, kde přistát - a loď požádala o obecné mapy a jména.

Na to konto se Mosfeira odmlčela a odmítla takové věci lodi poskytnout, dokud nedostane hvězdné mapy.

A potom se ozvala žena Yolanda Merchesonová a chtěla mluvit s prezidentem.

Prezident byl velmi milý. Podporoval ji. Řekl, že doporučuje přistání na Mosfeire, neboť tak se nejlépe zaručí lidská suverenita - a Merchesonová mu řekla, že bude tento názor tlumočit.

Potom předložila nákupní seznam surovin a důrazně se otázala, zda Mosfeira takové zboží má.

To prezident nevěděl. Prezident ji kontaktuje a tuto informaci jí předá, ale věděl, že mají rozsáhlé zásoby materiálu.

Zásoby.

Záblesk temnoty. Strach. Bolest. Chladný kov a stín, který se ptá... obviňuje ho...

Zjevně hromadíte kovy. Máte stále vyšší požadavky na ocel a zlato - dáváte nám průmysl a vyměňujete mikroobvody za titan, hliník, paladium, za prvky, které jsme ještě před sto lety neznali, ale dnes je díky vám umíme využít. A teď je

dovážíte, protože na Mosfeire se nenacházejí. Proč? K čemu je potřebujete, když ne k tomu, k čemu jste je naučili používat nás -

Hlavení pistole u jeho hlavy. V tu chvíli bral tu otázku tak, jak byla, bolest a strach vymazaly kontext - ne, on přece tehdy ten kontext ani neznal, nevěděl, že se loď vrátila na atevské nebe, nevěděl, o čem to vyšetřovatel mluví... o zásobách pro vesmírný věk, na které možná čekala celá lidská populace, aby zaskočila atevy. V té hrozné, příšerné chvíli ho napadla jenom... letadla. Jenom... tajný odpalovací program. Jenom... smrt tam. A potom, co později zjistil, si na tu otázku už ani nevzpomněl.

Zásoby - materiálů nezbytných pro vesmírný program.

Protestoval, že není inženýr, že neví... a vyšetřovatel mu řekl... pašujete čísla do datových proudů. Podporujete sektářské debaty, které nás zpomalují. ...

Byl to argument Ilidisiných spojenců. Jejicho, aby se tak řeklo, volebního okrsku. Ona je zjevně zradila - ale nikdy jste se nemohli spolehnout, že by nějaký ateva úplně změnil strany. V každé asociaci byly body napětí.

Sektářské debaty, které nás zpomalují. ...

A on řekl... Stavíme zkušební vzorky. Modely. Zkoušíme všechno, o čem si myslíme, že známe. Abychom vám nedali radu, kvůli které by se nějaký ateva rozmetl na kousky, nadi...

Myslel si, že mluví pravdu. Řekl to vyšetřovateli, jehož totožnost vlastně stále ještě neznal, možná že patřil k Ilididi, nebo to byl partyzán, nebo někdo spojený s Ilididi.

Tenkrát nevěděl... nevěděl o lodi. Nechápal význam sektářských debat. Ani to, jak významné jsou zásoby materiálů pro vesmírný program. On mluvil o letadlech. On tvrdil, že lidé jsou nevinní...

Ztratil pozici na pásce. Prsty měl zkrchlé, když mačkal tlačítka a převíjel záznam, znovu to poslouchal a přitom věděl, že slíbil Ilididi přepis všech svých překladů, stejně jako Tabinimu.

Zásoby... atevové je pokládali za rozsáhlé. Zásoby minerálů, které na Mosfeire jinak nebyly...

Začali je hromadit - bůhví, jak dlouho to už je. Paidhiho informovaný názor byl, že nějak zvlášť rozsáhlé zásoby to zase být nemůžou. Věděl celkem jistě, co se dováželo na Mosfeiru a co Mosfeira využívala - ledaže by tu byla tajemství ministerstva obrany, tak hluboká a stará, že o nich současný paidhi nevěděl. Nebo se nějaký obchod nehlásil do Šejidanu úplně přesně - Bren věděl, že i to se stávalo.

V mosfeirském nejvyšším velení byly bunkry, kam turisté nesměli. Stěžili je lidé se zbraněmi a občané prostě brali na vědomí, že se tam nechodí. Že tady končí legrace. Ve světě, kde vládl mír, působily trochu staromódně - aspoň pro jeho generaci byla představa bunkrů pro případ náletu staromódní. Ale ještě předtím, než měli atevové letadla, se lidé báli jejich vylovení na ostrově.

Co atevové začali létat a vyrábět létající stroje, byl tu strach z leteckých útoků. Bunkry, to měla být nervová centra, kritické velicí posty, záruka, že lidé už nebudou nikdy zatlačeni na pokraj vyhlazení.

Tedy - říkalo se, že to jsou velicí centra. Obecně se nevědělo, jak jsou hluboké nebo rozsáhlé - ani, co v nich je. A jestli tam opravdu bylo, na co se ho ptali, jestli tam byly zásoby, které by mosfeirský prezident mohl použít pro dohodu s lodí -

Mosfeira nemohla dokázat, že aiji blafuje. On nemohl Tabinio přimět, aby zahrozil bojkotem, kdyby to Mosfeira mohla obejít pomocí nějakého pradávného skladu.

Ale to byly jen zásoby. I kdyby existovaly - samy o sobě k výrobě nestačily. Továrny na Mosfeire se nedaly jen tak zničehonic překonstruovat, aby dělaly něco, k čemu nebyly určené -

Jenže Mosfeira paidhie neinformovala o tom, co dělalo ministerstvo obrany, co udělalo nebo co chtělo: tyhle informace před nimi naopak pečlivě tajila. A když vláda a vnitro zasáhly a prohlásily, že jistá továrna na plasty na Východním průčelí neohrožuje životní prostředí - no tak jste věřili, že tam dělají potřeby pro domácnost.

Ministerstvo posílalo na pevninu paidhie, kteří takové věci s jistotou nevěděli. Paidhiové věděli, že paprsky smrti neexistují. To byl základní článek Brenovy víry. Že neexistují jaderná zařízení. Že nejsou žádná opravdu exotická místa: kolonisté takové zbraně neměli a atevové od nich jadernou energii nedostali... prozatím.

Ale tyhle řeči o zásobách, z těch mu přebíhal mráz po zádech. Paidhiové celou svou kariéru trávili tím, že s někým něco konzultovali, a Bren měl pocit, že projednou opravdu konzultaci potřebuje. Kdyby ovšem svým jednáním neobrátil ministerstvo obrany vzhůru nohama a neposlal ministra rovnou za prezidentem s plánem, jakou nabídku vesmířanům udělat, aby odhalili Tabinio karty a ubránili se bojkotu.

Krucinál, nemohl ani věřit svým souborům s historií, nemohl přece vědět, kde zasáhli Pátrači cenzorů a kde ne - nemohl věřit tomu, co mu řekli. Jak mohli kdy paidhiové věřit, že v jejich vzdělání nejsou žádná důležitá fakta zastřena nebo dokonce nahrazena lží? Jakmile šlo o cenzuru - jak to mohl někdo vědět? Jak daleko to mohlo zajít, kde to začalo, či informace se cenzurovaly, nebo co se vymyslelo jako náhražka pravdy? Lidé byli kdysi blízko vyhlazení. Neměli zbraně. Staří atevové jim nemohli prodat hliník ani titan ani jiné materiály vesmírného věku. Mosfeirané mohli mít plasty, mohli mít cokoli, co se dalo vyrobit z rostlinné vlákniny nebo vydolovat v omezených vrtech u Severního pobřeží; měli sluneční energii a elektřinu, ale nemohli přece vědět, co budou potřebovat za dvě stě let, a ukládat si zásoby, které by se neprojeví na provázání mosfeirské a atevské ekonomiky -

Mosfeirané nikdy nebyli tak zatraceně vynalézaví, tak zatraceně neúnavní, ani se tak zatraceně neohlíželi na svou budoucnost - radikálové si mohli přát, aby to bylo jinak, mohli fantazírovat, jak to mohlo být, a možná tu byly nějaké zásoby, ale nemohli přece myslet vážně, že by dokázali překonat atevské přerušení dodávek - nebo předpovědět, že jistý proradný paidhi uzavře dohodu s Phoenixem a pokusí se Mosfeiru vyřadit, všechno pro dobro planety. Oni ho nemohli přitlačit ke zdi. Nikdy jste atevům neřekli, že aiji vyslovil hrozbu, kterou není schopen splnit - nebo slib, kvůli kterému vypadá jako hlupák. To kdyby se stalo, mohla v ulicích téct krev. Rozhodně kdyby takovou chybu udělal on.

Napsal: Aiji-ma, co se týče posledních rozhovorů lodi s Mosfeirou. V jednání za zavřenými dveřmi, které jste předpokládal, se tvrdí, že lidé mají zásoby materiálů, které jsem vám doporučil zadržet. Doufám - a zakládám tuto naději na svých zkušenostech z života na ostrově a cestách po něm - že tyto zásoby jsou malé a neobsahují vše, co vesmírný program potřebuje. Domnívám se, že by tyto zásoby mohly být využity ke smlouvání a pokusu přetáhnout loď na svou stranu, a že mosfeirská vláda by jejich velikost mohla přehánět, aby tak získala lepší podmínky. Nemohu vám ovšem zaručit, že se ohledně té velikosti nemýlím. Pokud by byly větší, pak jsem vám poradil špatně a musíte jednat, jak sám uznáte za vhodné.

Na druhou stranu, loď dokáže z oběžné dráhy odhalit i podzemní rezervy, nemluvě o charakteru tovarů. Je mou nadějí, že i kdyby tu byly zásoby, továrny nebudou stačit a že je nebude možné postavit dostatečně rychle, aby to uspokojilo velitele lodě.

Co více, předložili jsme lodi dostatečné politické důvody, aby přijala vaše podmínky.

Ale trápí mě skutečnost, že na tyto informace se mě ptali v Malguri, a já jsem tehdy netušil, jak je to důležité - ani jsem to nebral v potaz při přípravě svých odhadů a rad, které jsem vám předložil. Jakékoli negativní výsledky jsou pouze mojí chybou. Už jednou jsem dnes chyboval, když jsem odhadoval reakce vdovy, o čemž vám Baniči zřejmě už referoval. Až budete číst přiložený přepis, můžete dospět k názoru, že jsem chyboval opakovaně a hrozně. Je-li tomu tak, prosím, už mě neposlouchejte; berte mě rady pouze jako rady nedostatečně informovaného úředníka, kterého jeho vláda nepokládá za dostatečně spolehlivého, aby mu prozradila dostatečnou část pravdy.

Myslím, že nemám na výběr a musím napsat vdově, jak jsem slíbil. Ale tuto odpověď zdržím a vezmu na sebe hanbu tohoto počínání v naději, že události či moudrost větší než moje vám umožní zajistit si své vlastní zájmy dříve, než splním ukvapený slib, díky kterému jsem se možná ocitl v pozici nekompatibilní s vašimi nejlepšími zájmy. Pokud bych byl zatčen, nemohl bych tu zprávu odeslat, aiji-ma.

Prosím, věřte mi, jak jsem se ke své hanbě snažil vysvětlit Ilisidi, že mi leželo na srdci její i vaše dobro, a že to, co jsem udělal, jsem neudělal ze zlé vůle či z rozkazu své vlády.

Nebyla to veselá zpráva. Připojil přepis. Odeslal ji přes dálkové spojení na aijiho fax. Služeb kurýra nepoužil. Už proto, že na slušnosti teď zdaleka nezáleželo tolik jako na tom, aby se ta zpráva dostala do vedlejšího bytu.

Seděl a díval se na záclony. Ptal se sám sebe (a ta otázka mu vážla v hrdle), kdy atevům dojde trpělivost.

Nebo jak moc může věřit své vlastní stále slabší logice.

Věděl, za jaké zájmy bojuje na Mosfeire. Nebyl si tedy úplně jistý, dokud nedostal Shawnovu zprávu - ale ta mu potvrdila, že se nemýlil. Jakmile byla ve hře loď, mohl přesně předvídat, odkud přijde tlak a kdo ho aplikuje. On jenom - došel na konec své osobní důvěryhodnosti, svých schopností, své síly... a udělal několik chyb, jak se snažil, aby uhořel přistání. Chyb, které ho hodně stály, hodně stály Tabiniho, stály Ilisidi a mohly si vybrat daň v podobě politické důvěryhodnosti a životů v celém atevském i lidském světě, než se to konečně uklidní.

Co si myslel - že může rozhodovat o tom, jak budou atevové chápat vesmír? Vždyť přece věděl, Bůh mu pomáhej, co se na ministerstvu tvrdilo odedávna - jednoho dne atevové přijdou s nějakým průlomem a vydají se do temných zákoutí matematiky, kterým lidé neporozumí. Kde si k lidskému čertu myslel, že k tomu má dojít, když ne v nejvyšší a nejesoterističtější matematice - a on ve své neskonale genialitě šel s prosíkem přímo k tomu, kdo s něčím takovým mohl přijít nejpravděpodobněji -

Dobrý, milosrdný Bože, co mohl taky čekat, když hodil do hlavního města a ke dvoru takovou matematickou bombu, vždyť to byl nejozřejavější politický manévr za posledních sto let - a on to nechal ležet na jídelním stole atevy, která z toho sotva mohla mít nějaký prospěch!

Jak mohl sakra skloubit ten malý dárek se svou cituplnou žádostí, aby se Sidi-ji povznesla nad politiku, zasadila se o dobro Asociace, obětovala se na oltář úspěchů svého vnuka?

Přesně tohle udělal, podle toho, co si pamatoval, a neviděl to? Někdo, komu to myslelo jen o trochu lépe, by pochopil, že Mosfeira se bude bránit bojkotu. Měl si položit otázku, co může mít Mosfeira uloženo; a především si měl tu otázku na zásoby pamatovat. Jenomže on si to kdovíproč uložil jako něco, co s tímhle problémem vůbec nesouvisí.

Ať to jde k čertu, napochodoval tam naslepo s jistotou, že ten papír představuje dobrý dar. A přitom to byl pravděpodobně jen hřebík do rakve Ilisidina názoru, že Bren není takový hlupák, aby hrál tu hru, co lidé podle obvinění jejich asociovaných hráli s atevy už celá staletí: podrývání atevské víry, atevských institucí, a zároveň rezervace zásob a práce na atevském výrobním programu; ne kvůli atevům jako takovým, ale aby dostali zásoby, které potřebovali pro sebe.

Pro loď, v jejíž návrat možná někteří lidé věřili silněji než jiní.

Bolely ho oči. Stípl se do nosu. A ruka, ležící v klíně, ho bolela taky - možná protestovala proti obouručnímu psaní na klávesnici, možná proti tomu, jak na ní spal - to Bren netušil, nicméně bolela.

Předtím tu byl shon, teď zase příliš velké ticho. Bren chtěl společnost. Jenže Baniči a Jago někde něco dělali, Tabini se pravděpodobně staral o to, co mu shodil do klína. Tabini se asi příliš zlobil, než aby s ním teď chtěl mluvit. Možná na něj dokonce vydával zatykač, jak mu Bren navrhl, kdo ví?

Zastával svůj úřad, aby mohl regulovat změny. Aby je brzdil a bránil škodám, které by mohly způsobit. Jenže teď se změny vyvalily z příslovečné Pandořiny skříňky a nikdo je neprohlížel, nekontrolovala je komise, nikdo neradil - prostě jste otevřeli víko a ustoupili, možná tu byla ještě poslední šance na zásah, na pokus o zmírnění následků -

Ovšem tato volba, i kdyby ji teď učinil, by byla volba z lidských hodnot, lidských rozhodnutí, lidské etiky. Možná by bylo moudřejší počkat - dokud atevové svými činy nedají najevo, co plyne z atevských hodnot, atevských rozhodnutí, atevské etiky; a potom se znovu rozhodnout, jestli použít lidskou moudrost. Lidé byli pořád přinejmenším tím starším ze dvou druhů, které došly po cestě technologie tak daleko, aby chápaly, jak pracují jejich vlastní kulturní reakce na uvědomování si vesmíru. Lidské bytosti nepochybně kdysi cosi investovaly v rámci své planety. Lidé si museli

uvědomit, že slunce je jen jedna z mnoha hvězd. Paidhi vlastně nijak zvlášť přesně netušil, jak na to zjištění lidé tenkrát reagovali, ale měl nepříjemné tušení, že pro některé lidské víry to mohlo znamenat konec.

Ale to, že nemohli čísla spočítat přesně, to snad nemohlo rozbít asociace, přehodnotit osobní loajalitu, ani uvrhnout v podezření náhled na vesmír - nebo ano?

Pokud věděl, bylo atevské vnímání vesmíru napevno zakotvené ve struktuře jejich mozků, a s tímhle on si tady zahrával.

Nechtěl na to myslet.

Vstal a konečně došel až do knihovny. Jednu po druhé sundával z polic křehké knihy o zahradnictví plné vodotisků, aby zjistil, jestli zná názvy.

Nebo knihu o vodních rostlinách, o kterých nevěděl skoro nic. Bylo to hloupé, tak zoufalé problémy a on si tu sedí u počítače a zapisuje slovíčka. Jenže nic složitějšího by momentálně nezvládl.

Objevila se Saidin, jestli by si prý paidhi přál přinést večeri, a zda má jeho personál jíst ve stejnou dobu nebo až později.

To paidhi nevěděl. Jeho personál mu s tím nepomohl. Netušil, jestli tu na večeri bude, nebo jestli ho ještě předtím neodvlečou do vězení.

Na to se ovšem Saidin neptala.

"Mohu jen doufat, že uvažujete lépe než já," řekl. "Nand' Saidin, nebyl jsem tu zrovna běžným nebo krátkodobým hostem. Omlouvám se za sebe i za svůj personál."

"Nandi," uklonila se Saidin, "žádné problémy tu nepůsobíte. Vy máte rád vodní zahrady?"

Ta kniha. No jistě. "Myslím, že ta kniha je nádherně ilustrovaná."

"Také myslím. Viděl jste už Terasy?"

"V Saisuranu?" V knize byla řada vyobrazení vodních rostlin v citlivých pastelových tónech. "Ne, obávám se, že paidhi neměl moc příležitosti. Malguri, to byla neobvyklá exkurze."

"Budete-li mít šanci, nand' paidhi, doporučuji je. Jsou velmi blízko Isgrai'the. To je velice populární místo."

Zaujalo ho to - slavné vodní zahrady a chráněná krajinná oblast v Isgrai'the. A to pomýšlení, že by jednoho dne mohl mít tu šanci...

Nejvíce ze všeho ho však zaujala skutečnost, že se s ním madam Saidin pustila do osobní konverzace. To nemělo obdoby. Ta kniha byla skoro určitě její oblíbená. Bren byl rád, že odhalil vzájemný, nijak kontroverzní zájem o nějaké téma: úplně obyčejný rozhovor.

Saidin cítila napětí v domě i ve svém hostu - a jako ochránitelka domu možná jen následovala svou zvědavou povinnost; nebo - vezmeme-li v úvahu, že se zpráva o tom, co se tu děje, donesla až k Ilisidi -

Byl příliš kritický. Moc podezřívavý. Skončí jako Wilson: člověk, který se nikdy nesmál, nikdy neusmíval.

"Nand' Saidin, děkuji vám. Děkuji, že jste zmínila Saisuran. Budou doufat, že se mi ho podaří spatřit. To bych chtěl. Opravdu."

"Jeden také doufá, nand' paidhi," řekla Saidin a vyšla z místnosti. Zanechala paidhiho úvahám, proč to řekla nebo co tím myslela, co slyšela od nějakého zdroje u Tabiniho... Možná prostě působil tak žalostně, že pokládala za součást "péče o hosta" zvednout mu náladu.

Bren znal to bludiště, do kterého se zapletl, divoké kotrmelce mezi atevskými a lidskými city, jen zpola přeložené koncepty - jeho mozek si je vytvářel v tom podivném podvojném jazyce, který se zrodil z neustálého tlumočení, když v reálném čase naslouchal jednomu jazyku a převáděl ho na jiný, neměl čas na upřesňování ani na přesnost - zoufale poskakoval z jednoho kluzkého kamene na druhý - jako v té knize, co ležela otevřená na stoličce. Vodní květiny, kameny, napůl neviditelné pro odlesk slunce ve vodě -

Návštěvník by byl velmi hloupý, kdyby se o takový přechod pokusil. Bren věděl, jak mohou být zrádné mosfeirské potoky - ale ty zase nemohla v tomhle šíleném, rozpolceném světě, navštívit Saidin.

Kdysi dávno bylo takové místo - potok daleko od cesty, co odbočovala ze staré dálnice, a po které se vydávala většina lidí. Ušlapaná cesta, po které Bren chodil od stanice správců, kameny, přes které v létě tekla voda -

Jenže když jste ušli kus cesty od jezírka a dostali se výš, říkali, vysoko na úbočí hory tam byl vodopád. A když jste stáli pod ním, neslyšeli jste nic kromě burácení vody a pak jste tam jenom tak stáli, cítili mlhu, obklopení jejími závěsy - Nad ním šedé nebe a ve výšce vítr: jeho síla ohýbala stromy a hrnula na mladého a velice hloupého turistu přívaly vody. Byl promočený na kůži. Musel sejít dolů ke stanici správců, aby nezmrzl.

Bylo tolik, tolik nedomyšlených zkušeností, které z něj udělaly to, čím byl a kde byl. Pamatoval si, jak šel. Šel dlouho, i když myslel, že se mu kolena nikdy nepřestanou třást. Věděl, že byl hlupák. Věděl, že by mohl zmrznout - věděl alespoň, že lidé v horách někdy zmrzli; ale ne dvanáctiletí kluci - on nezmrzne, nemůže zmrznout, jemu se to stát nemůže.

A taky nestalo. Správce ho přišel hledat na tu stezku a měl s sebou izolované pončo. Správce mu řekl, že byl hloupý kluk a měl mít větší rozum.

Ano pane, řekl pokorně Bren, a tehdy pochopil, že i když přežil, byl nebezpečně blízko k té druhé možnosti. Pochopil, že jít tam nahoru aniž by se podíval na oblohu nebyla nejchytřejší věc, co kdy udělal.

Ale nikdy taky nezapomněl, jak bouře rvala z vodopádu vodní stěny. Nikdy nezapomněl, jak byl součástí vody, bouře, zvuku a živlu. Cítil, že ví něco, co nikdy nezapomene. A na zpáteční cestě, kdy ho bolelo celé tělo a kolena se mu třásla, přemýšlel, jestli tohle zná ten správce.

A když se dostali zpátky ke stanici správců, začal přemýšlet nad tím, co říkal. Možná, že on tam byl, a ne jednou, ale hloupá děcka z turistického tábora to zažít neměla: hloupá děcka z turistického tábora byla právě tím, před čím správci divočinu a vodopády ochraňovali. A tak se tehdy zastyděl a pochopil, proč se na něj správci zlobí, a řekl, že je mu to líto.

Správci na stanici zavolali jeho matce, dali mu najíst, zahřáli ho, a on řekl tomu muži, co ho odvezl z hory, že by možná jednoho dne chtěl také být správcem rezervace.

A řekl, že je mu moc líto, že ho museli jít hledat.

Správce se mu svěřil, že mu ta procházka zas tolik nevadila. Že tamtudy chodí i ve sněhových a ledových bouřích, jen aby udělal nějaké snímky.

Po zbytek cesty mu pak vykládal o tom, jaké vybavení je opravdu potřeba k přežití v takových podmínkách, a že kdyby měl cestu kolem, až bude starší, měl by se zastavit a zkusit letní program, který tam mají.

Ale jak už to bývá, jeho matka ho nenechala, aby tu eskapádu opakoval. Napřesrok jeli na severní svah Mt. Allen

Thomas, asi aby se nemohl nikam zatoulat, a on a Toby začali lyžovat. To se neblaze podepsalo na jeho kolenou,

Tobyho lokti a soudržnosti jejich dospívajících lebek.

Saidin říkala - že by měl to místo vidět. Atevové si takových věcí vážili. Hluboce to na ně působilo. Existovalo něco,

aspoň něco, co se dotýkalo srdcí nebo myslí dvou druhů - prostě, oba druhy cítily něco, co přesahovalo... co

přesahovalo ty věci, na kterých se neshodli.

Koupal se ve vzpomínkách a aspoň pro tu chvíli se necítil tak pomlácený a zmatený. Litoval ztracených šancí - neposlaných zpráv: přemýšlel, co by si asi na Mosfeire pomysleli, kdyby požádal mezinárodní operátory, aby ho spojili se stanicí správců nad resortem Mt. Allen Thomas.

Představil si, jak by se trápili špehové na obou stranách průlivu, až by se snažili rozluštit tu šifru. Skutečně ho to lákalo.

Ale dneska žil svůj život jen v naději, že to, co si pamatuje, zůstane nedotčené, nezměněné, životaschopné ve světě, který se rychle vyvíjel. Pokusil se vzpomenout si, jak byl ten muž starý. Jeho jméno si nevybavil. Paidhi - ani se svou cvičenou pamětí - si nemohl vybavit jeho jméno.

Co víc, bál se toho, co by se mohl dozvědět. Možná ten muž odešel, možná dokonce zemřel. Bren prožil celý svůj život jinde - a bál se nových informací o tom, co opustil, bál se, že by se mohly změnit - nebo změřit.

A tahle konkrétní zbabělost byla jeho obranou proti všemu, co by k němu mohlo proniknout.

Bože, to bylo ale uvažování. Někdy -

Někdy byl do té míry výtvozem své opatrně budované cenzury a různých omezení, že ani nevěděl, jestli vůbec ještě existuje nějaký tvor jménem Bren Cameron, nebo jestli už z něj nezbylo jen to, co proniklo lesklým povrchem bubliny, která pohltila jeho dětské ambice, dětské sny, dětské, takzvané, kamarády - na které dnes už nechtěl myslet - To proto dokázal vypnout v sobě tuhle lidskou funkci a hledat něco jiného?

Zbavte ho těchhle kousků a hádal, že už by nezbyl celý člověk. Zrušte to, co si vystavěl ze svých vzpomínek, a zničíte něco důležitého - ta stará věc se stanicí správců byl kámen, který držel pohromadě ostatní kameny. Kdyby byl ten muž mrtvý, mohlo by to v Brenovi vyvolat kalamitu - proto si tu vzpomínku instinktivně uchovával nablízku a nezměnil by ji, tak jako by nezměnil jiné věci, bolístky, pád na zasněženém svahu, při kterém poprvé získal zkušenosti se smrtelností (a s berlemi), nezměnil by ani uklouznutí na mechem porostlém balvanu na letním výletě na hoře a kulhání do tábora, protože bez toho by si neuměl představit povrch, teplotu a hodnotu oněch proslulých Teras. Jeho dospělá, sužovaná mysl, by to nezvládla.

Nevěděl, k čemu je dobré nabírat pořád další a další vzpomínky, jak člověk žije, jen aby je po smrti zase všechny zapomněl - ledaže by nějak přešlo to, na čem doopravdy záleží: čím jste starší, tím jste moudřejší a tím víc moci svíráte v rukou.

Tohle to možná znamenalo. Něco dělat.

V mládí jste riskovali, tak jako on, když vylezl na tu horu; když jste skončili vysokou, riskovali jste a věděli o tom, protože jste měli celý život před sebou a těm opravdu šťastným se nikdy nic nestalo; a když jste měli zkušenosti s rivalitou a měli jste větší moc něco pokazit, než jste kdy mít chtěli - tak jste potili krev a zpochybňovali každý zatracený krok, předvíдали/pamatovali si katastrofy, drželi se správné cesty, polili se a snažili jste se dělat svoji práci, už proto, že ti mladí a vzdělání, jak jste věděli, nemají ani ponětí, kam se ženou.

Správce mohl mít své důvody, proč tam chodit. Ale tehdy tam šel kvůli klukovi, který by to možná zvládl i bez něj, kdo ví? Byl tehdy kluk, kdyby se z toho dostal sám, možná by z něj vyrostla stejná chodící katastrofa jako z Hankové.

Nebo by se tam mohl v bouři vydat znovu a tentokrát už takové štěstí nemít. A potom by Wilsona nahradila Hanková a ne Bren, Tabini by musel jednat s ní a celá historie mohla být jinak. Správce, který vyšel tam nahoru v dešti, se nezajímal o návrat vesmírných lodí a o mezinárodní krize, asi by neposlouchal, kdyby mu někdo řekl, že Bren musí sehrát důležitou úlohu - ten by jenom řekl, a také opravdu řekl, "Tady kluku, zahřej se."

Ten muž nepočítal s tím, že zná následky svých činů. Udělal, co udělal, z důvodů, které ho přivedly na tu horu. Možná takhle zachránil stovky dětí. Možná ani nevěděl, že zachránil život. Nebo odsoudil planetu, aby ztratila něco, čeho si cenil.

Na chodbě se ozvaly kroky. Nebylo to vyrozumění od aijiho, že je zatčen - byla to Saidin, která mu přišla osobně oznámit, že se podává večeře.

"Stále v zamyšlení," řekla Saidin.

"Stále tolik práce," odpověděl Bran a pomyslel si, že rozhodně musí napsat ten dopis Ilisidi -

A co v něm má napsat? Omlouvám se. Zjevně jsme dělali přesně to, co jste si myslela a já zapomněl přemýšlet o tom, co jste mi řekla?

Je mi líto - ujištění, které jste na mou žádost měla poskytnout svým asociovaným, možná vůbec není oprávněné?

Kamkoli došlápl, samý kluzký kámen. Tabini ho nezatknu. Tudíž, Tabini chtěl, aby to udělal - to se alespoň Bren domníval. Udělá to hned po večeři. Však už najde diplomatický jazyk. Najde slova, kterými to vysvětlí.

Vrátil se v duchu zpátky k chladnému dešti, zvuku a větru. Všechno bylo šedé a kůži měl necitlivou. Měl vědět, že

nečitlivost je předzvěstí problémů. Tehdy pro něj byla pouze součástí prostředí, jako zvuk, jako barva vzduchu. Nevěděl, že ho může zabít. Neměli se lidé stávat chytřejšími, jak stárli? Rozhodně si to namlouvali.

18

Večeře byla osamělá. Algini měl službu. Tano byl pořád mimo a snažil se něco udělat s problémem kanceláří, který mu zabíral spoustu času. Baniči ani Jago nebyli zatím k dispozici a Saidin by si rozhodně nesedla ke stolu před svými podřízenými. Všechno, co Brena trápilo, vypadalo negativně. Pořád musel Ilisidi napsat obtížný dopis, jeho zpráva Tabinimu se nedočkala odpovědi, nedostal očekávanou zprávu od Jasea a říkal si, že pokud ji nedostane, nejedná se o Jaseovo osobní rozhodnutí; ne, taková zodpovědnost spočívala na kapitánovi loď. Možná, že komunikační oddělení se spřáhlo s Mosfeirou - nebylo politicky únosné volat loď a ptát se, jestli je Jase k dispozici, jako by se ptal na dávno zapomenutou dohodu.

Nebylo to sice politicky únosné, ale možnost by to byla; jenže musel brát v potaz, že mluví za Tabiniho, aspoň dokud ho nezatkne, a jestli Jase zmeškal schůzku, není na paidhim, aby mu to připomínal. Na paidhim bylo, aby neuskutečněnou komunikaci nahlásil Tabinimu, což udělal, přeložil Tabiniho odpověď, kterou zatím nedostal... Doufal, že Tabini se nepokouší potlačit zlost, že nebude zvažovat současnou a budoucí hodnotu paidhiho a nenařídí ho uklidit na nějaké tiché místo, mimo všechny problémy.

Že by mu ublížil - to si nemyslel. Ale způsobil mu velké problémy a teď už asi nepokládal lidské rady za tak spolehlivé jako dřív.

Bren doufal, že mu ta věc s Jasem Grahamem a domluvou s lodí dneska nevybuchne do obličeje. Že Mosfeira nesežene lepší úplatky. To by ho v očích řady skeptiků v hasdrawadu a tašridu opravdu potopilo. A kdyby měl hádat, proč Phoenix mlčí, řekl by, že se tam všemi prostředky snaží odhalit, co Mosfeira doopravdy má.

Kdyby měl nějak vysvětlit, proč ho Graham dva dny nekontaktoval, časově by to odpovídalo nové mosfeirské nabídce - a Bren nečekal, že by diplomatické překážky v tuto chvíli popadaly jako kostky domina: tak to nefungovalo, ne když se muselo chránit tolik zájmů.

To tedy znamenalo, že pokud mohly selhat jejich nabídky, mohla selhat i mosfeirská nabídka a jeho návrh na spolupráci s prezidentem.

A v tom případě - zpátky na start, ale s drasticky oslabenou důvěryhodností, i kdyby ho Tabini ponechal ve funkci. Kdyby se museli vrátit k jednání, Tabini by neustoupil z ničeho, co vnímal jako svoje - i když by se mohlo zdát, že ustupuje - a zaútočil by na tyto otázky z nového úhlu. Jedno z těch malých privilegií, když jste byli vládce, jehož činy byly odsouhlaseny předem a prozatím se proti nim nevzednul odpor. Možná, že na nějaký čas komunikaci přeruší.

Paidhi by mu to tedy nedoporučoval, nicméně -

Možná - možná že loď našla nějakou technickou poruchu na přistávacím modulu. Třeba zjistili, že z bezpečnostních důvodů nemohou přistát v uvedeném čase a čekali na zprávy.

Možná prostě trvalo příliš dlouho analyzovat obraz nebo co to vlastně používali.

Rozhodně jste se museli ptát, jaké důvody má kapitán pro to, aby mluvil s Mosfeirou tak otevřeně, když přece museli vědět, jak snadno se jejich signály dají zachytit na pevnině. Bren si byl poměrně jistý, že by mohli určitě použít něco, co ministerstvo obrany znalo a on ne.

To ale loď neudělala, pokud něco neposílali přes telemetrii.

Mohl si myslet do aleluja. Nic nebylo horší než sedět v informačním vakuu.

Vzal si čaj - ne alkohol, říkal si, přestože při tomhle množství měl i čaj jisté účinky na jeho nervovou soustavu. Musel se zarazit, aby nepil šálek za šálkem. Tenhle čaj sice neobsahoval alkaloidy, ale stále byl z domorodých rostlin a bylo v něm drobné množství stimulantu - a to se časem sčítalo.

Ale alespoň jste po něm neměli sucho v puse. Brena napadlo požádat o ledový čaj, což by zřejmě vyvolalo skandál... Přál si, aby se konečně ochladilo. Ráno s čerstvým mořským větrem se proměnilo v dusnou šejidanskou noc, a i když neviditelná klimatizace obvykle stačila, Bren si přál podzím, až si bude moci nastlat na postel deky a prospat tak celou noc. Prospat to bylo krásné slovo, i lehnout si - jenže pořád musel vypotit ten dopis Ilisidi.

"Nand' paidhi," objevila se služka o jeho stolu, "nand' paidhi, telefon."

Jase, pomyslel si Bren, a okamžitě vyskočil. Jeho pochmurná nálada byla ta tam - byl připravený pokračovat v záležitosti s lodí, místem, přistáním, s celou tou budoucností, se kterou se jinak nedokázal vypořádat.

"Brene?"

Barb.

"Haló? Brene?"

Chvilku mu trvalo, než popadl dech a přehodil si v hlavě jazyky, aby mohl myslet na to, co Barb chce. "Jo," řekl.

"Brene, co se děje?"

"Nic se neděje."

"Chtěl jsi, abych zajela za tvou matkou."

Vzpomněl si. Vzpomněl si také na rozhovor s Tobym - neměl je uložené ve stejné části paměti jako rozhovory s Tabinim, Ilisidi a Jasem Grahamem. "Ano."

"Brene, můžeš mluvit?"

"Jo, jasně, pokračuj."

"Je v pořádku. Trochu vystrašená. Někdo jí psal dopisy, někdo jí pořád volal, nechával jí zprávy v systému, získal některá její soukromá čísla."

"Soukromá čísla."

"Prostě čísla, ke kterým by neměl mít nikdo přístup. Říkala, že je v pořádku. Vyšetřuje to policie."
Čísla, ke kterým by neměl mít nikdo přístup. Přístupové kódy. Přístup k systémům. To nebyly nějaké náhodné pouliční trable. To smrdělo agitátory Odkazu. Konexe. Profesionálové, kteří vám zatelefonovali a dohnali vás k šílenství. "Jo.
Ano. Řekla's jí, že se mám dobře?"
"Jasně." Ticho. "A jak se vlastně máš?"
"Dobře."
"Když jsi to zvedl, zněl jsi trochu neurčitě."
"No, asi ano. Čekal jsem úřední hovor. Promiň."
"Tak jak se máš."
"Sundali mi sádku. Žádné velké potíže. Díky, že jsi to zjistila."
"Jasně, díky, Brene."
"Tak jak se ti daří?"
"Jde to." Další pauza. "Tak nějak jsem čekala, že zavoláš ty."
Na okamžik si nebyl jistý, jestli dobře slyšel. Dvakrát si to přehrál v hlavě a potom se zhluboka nadechl.
"Brene?"
"Barb, není jiná možnost. Není. Já ti volat nebudu. Udělala jsi, co jsi udělat musela, podle mě jsi udělala správnou věc -" Ve vlastní nitru našel jistotu, že se už na Mosfeiru nevrátí. A pokud ano, nebude to brzy. A nebude ten samý člověk. Jenže to nemohl říct. Ne Barb. Ne Shawnovi. Nemohl jim ani dovolit, aby k takovému závěru dospěli sami, protože to by připravil Tabiniho o nestranného jednatele. "Myslím, že bys na tom měla pracovat, dát tomu šanci. Paul je hodný kluk."
"Já miluju tebe, Brene."
Slyšet tenhle manévry už dokonce ani nebolelo. Bylo to žadonění o reakci a utěšování. A o Barb mu to říkalo něco, čemu nikdy nechtěl čelit. V hlavě mu zvonilo na poplach, už když spolu mluvili naposled. A pak to načasování jejich telefonátů. Zpráva, kterou dostal až po svém odjezdu. To, že se neobjevila v nemocnici. Předtím myslel, že když ho opustila, dala mu pocítit chladnou realitu. Teď si najednou nebyl jistý, jestli vůbec něco takového chtěla.
"Brene?"
Slzy. Slyšel, jak se chvěje.
"Nemůžu ti pomoci," řekl. "Nemůžu to napravit. Slyšíš mě?"
"Brene. Ty nevíš, jaké to je, ty to prostě nechápeš, ty máš kolem sebe celou vládu, ta tě před tím chrání, všichni tě před tím chrání, protože jezdíš domů, aby sis odpočinul, ale my s tím žijeme, pořád s tím žijeme, tvoje matka se bojí zvedat telefon, tvůj bratr se taky bojí - říká se, že jsi přeběhl, že nás zaprodáváš a lidi tomu věří - lidi v práci tomu věří a že prý je to naše chyba, ne? A my jenom vrtíme hlavami a říkáme: Ale ne, Bren není takový, to by Bren neudělal, Bren jenom dělá, co může - ale volají mi reportéři a systém je přehlacený zprávami, moji rodiče jsou vydešení -"
"To je jenom další důvod, proč by sis ode mě měla držet odstup."
"Říkají, že už se nevrátíš."
"Kdo to říká?"
"Lidi. Prostě lidi."
"Barb, já dělám svoji práci. Jako obvykle." Nikdy neměl ve zvyku Barb lhát. Padla tedy další opona. S jeho matkou a Tobym to nebylo o nic horší, než na co už přišel. To, že nepřišli do nemocnice, začalo konečně dávat jistý smysl. A možná to byl dobrý důvod a dobrý čas na to, se s konečnou platností rozloučit. Nechat hru těm, kdo se do ní zapsali.
"Opatruj se, Barb. Nevšímej si hlupáků. Ale ani je netoleruj. Jestli dostáváš takové telefonáty, zavolej na policii."
"To jsem udělala. Volala jsem mockrát, o tom ani nevíš. Chci říct, mockrát předtím, Brene. Mockrát."
"Nic víc ti poradit nemůžu, Barb. Já už nezavolám. Slyšíš mě? Neodkládej zbytek svého života. Rozhodla ses správně. Teď se toho drž."
"Takhle se mnou nemluv!"
"Znáš Wilsona. To je moje realita. Ale tvoje ne."
"Sakra, ne - Brene, nezavěšuj mě!"
"Nedramatizuj to, Barb. To nezabírá. Dobrou noc, někdy se uvidíme, vyřešíme to."
Praštila svým sluchátkem.
Výborně, pomyslel si. Chvilí tam stál, věděl, že nějaká ta služka je vždycky poblíž. Vždycky. Na všechno, co dělá, má svědky. Atevové neměli žádné slovo pro osamělost. Jenom pro - být bez man, či.
Položil sluchátko a chvíli tam stál a držel se za rozbolavělou ruku. Neměl kam jít, po tom, co teď slyšel. Cítil se ublíženě. Barb ho zklamala. Myslel by, že to má zařízené líp. Myslel - nevěděl, co myslí. Myslel si, že to je možná on, komu chybí - prostě to, co musíte mít, když chcete mít vztah. Ale ona to prostě byla jedna obrátka navíc, jeden odraz od rozhodnutí k rozhodnutí navíc - a Barb očekávala záchranu, pochvalu za to, jak žije, a podle Brenových zkušeností, tohle lidé prostě - nějak - dělali.
Možná znamenal pro Barb tohle. Fantazii. Záchranu před průměrností. Když na ni zaútočil opravdový život - když začaly zvonit telefony, když se do jejího života začaly cpát věci, které tam nechtěla - tak utekla k Paulovi. Když ji to nepustilo a Paul to nevyřešil - tak na něj byla rozzlobená a přitom ho milovala. Barb nechtěla čelit rozzlobeným lidem na ulici. To do její fantazie nepatřilo. Chtěla jen vztah, na který by se mohla těšit. Všechno bude zase v pořádku... až se on vrátí domů... Vždycky "až se vrátí domů".
Nemluvalo to zrovna v jeho prospěch. Ale předtím se cítil raněný, a teď byl jen naštvaný, a navíc pochopil dvě věci, které mu až do té doby unikaly: Paula a jeho počítače. Jeho a jeho nepřítomnost. Došlo mu, že Barb nechtěla zasnoubení, nechtěla vztah na všední den. Ona chtěla čekat. To byl její styl. Čekání. Ať se ji snažil urazit, jak chtěl - prostě to nešlo. Pohádali se už předtím a ona už mu nějak odpustí, jak se s ní rozloučil; nebude se zlobit, bude na něj

čekat. Bude si povídat se svými kamarádkami v práci, které hned s někým chodily, hned zas ne. Její krize dokázaly přebít všechny ostatní. Bude snít o jeho návratu. To, co měla - to nikdy nestálo za nic. Co, na co čekala - to bylo vždycky úžasné.

Zdaleka to nemluvalo v jeho prospěch.

To byla zatraceně pravda. Ale on se zlobil, víc než kdykoli předtím během jejich vztahu, a všechno to bylo kvůli té ne-zrovna-náhodou načasované zprávě, kterou ho zasáhla. On byl někdo, koho využívaly agentury; transakce? Těm rozuměl, byl zvyklý na to, že je sleduje a vyhodnocuje. A měl smysl pro nehorázné zneužívání, dokázal poznat krizové načasování, když je telefonát nasměrovaný tak, aby chytil vaši pozornost a nedal vám na výběr - kdykoli mu Barb volala, vždycky to bylo ve chvíli, kdy on, jak moc dobře věděla, končil a pokoušel se usnout. Bren věděl, co znamená tlačit soupeře takhle na hranici. Proč by mu měla bývalá milénka volat večer a prokládat své zprávy tolika emocemi, místo aby si věčně popovídali přes den? Bren vnímal poplašné signály; zdálo se, že jeho podvědomí je o jeho citech už léta informováno lépe než zbytek mozku.

Tabini vás přitlačil ke zdi. Ministerstvo by to taky klidně udělalo.

Udělalo to. Ale nikoho z nich jste neměli v posteli, neříkali vám, že vás milují: atevové to slovo neznali, ministerstvo ho mělo zařazené do kategorie "omezené použití" a Barb ho prostě používala pro to, co zrovna chtěla.

Bože, aspoň něco se ze sémantiky naučil.

A i když jeho mysl byla pořád v lidském módu a momentálně měl jasnou hlavu, bez zbožných přání, zvedl znovu sluchátko, aby vyřídil ten druhý nepříjemný, leč nevyhnutelný telefonát, který plánoval. Ještě než bude muset napsat ten zatracený dopis Ilisidi.

"Nadi," řekl bu-javidiskému operátorovi, "zavolejte mi Hanks-paidhi: tady Bren Cameron."

"Ano, nand'paidhi."

Zatímco telefon vyzváněl, zhluboka se nadechl, opřel se rameny o stěnu, aby ulevil svým nohám a hlavě, která trochu bolela. A čekal. Doufal, že Hanksová nebude mít jednu z těch svých nálad. A přísahal si, že jestli ano a jestli mu zkříží cestu, naběhne si do mlýnku na maso. Bren se chtěl s někým porvat jako rovný s rovným, žádné konflikty na dálku. Chtěl, zatraceně, lidskou konverzaci, ať už za jakýchkoli podmínek. Hanksová aspoň bojovala fěr a nebyla daleko. Obsesivní chování. Telefonáty pozdě večer. Barb ho nenechala ani spát.

Čtyři zazvonění.

"Tady Deana Hanksová."

Atevština. Zdvořilá atevština.

"Dobrý večer, slečno Hanksová. Jak pokračujete se svou zprávou?"

"Pracuju na ní. Tak rychle, jak to jen jde. - Sama, Camerone. Na základě vašich informací."

Přešel do ,mosfei'. "Je tu něco, co bys myslím měla vědět. Letěl jsem na místní hvězdárnu a promluvil si s tamějšími astronomy o teorii, ke které nám chybí atevské vyjádření jistých konceptů. Dostal jsem zprávu... no, nevím, co všechno v tom vlastně je, ale já jsem jim předložil problém nadsvětelného pohonu jako paradox - a jeden ateva tam pracoval na něčem, co se týkalo původu lidí a spolupracovali na tom astronomové a matematici. Nevím, jestli to dokáže něco vyřešit - jsem z toho dost nervózní. Ale jsou to všechno atevové. A zdá se, že jsou na správné stopě."

Ticho. "Já myslela, že to je přesně to, co nechceš."

"Ale ono to je tam. Ať už ti to uklouzlo omylem nebo ne, teď už se to nedá zastavit, už to tam prostě je. Zdá se, že ten ateva objevil představu časoprostorového prostředí - náznak odpovědi, který možná jen čekal na tu správnou otázku. Naplnila se stará spekulace: atevská teorie konečně předběhla inženýrství."

Další dlouhé ticho. "S NSP?"

"Všechny ostatní vědy se snaží dohnat úroveň toho, co jim dáváme - to jim zabírá všechn čas. Ale astronomové toho od nás neměli tolik, aby je to zahltilo. Snaží se ospravedlnit to, na co kdysi nepřišli a proč na to nepřišli. Oni se soustřeďují na nás: na to, odkud jsme přišli. Proč to nevěděli. Nemají žádné mašinky na předvádění. Jenom si říkají, jestli mohou věřit svým měřením. Ptají se, jak určit skutečné vzdálenosti."

"To je dost neuvěřitelné, Camerone."

"A odtamtud přešli k těm těžkým otázkám. Jak starý je vesmír? Jak se sem dostala loď? Existuje tam venku nějaká látka? Existuje doopravdy éter?"

"Vy si ze mě střílíte. Že ano?"

"Nestřílím. Jen jsem si myslel, že byste ráda věděla, co se děje." Adrenalin vyprchal. Bren se opřel o stěnu a vydechl si. Skutečně se mu ulevilo, že na druhém konci drátu jednou pro změnu slyší rozumnou sebezáchovnou reakci. "Jsou mezi námi neshody, ale budme profesionály: neškodme atevům. Oba jsme udělali chyby, to je vše. Jinak to ani nejde. Ministerstvo nám tady zrovna moc nepomáhá. Mohli bychom něco zkazit. Pořádně. Prosím, snažme se to neudělat."

"Co to znamená, Camerone? Co doopravdy chcete?"

"Zvuk vašeho hlasu. Byl to hrozný den. Loď pořád jedná s atevy i s Mosfeirou, to jistě víte. Pořád nemáme vybrané místo pro přistání - čekám ještě na jeden hovor."

"Moje zdroje říkají, že použijí přistávací kapsli. Starou kapsli, kterou stanice nepoužila."

"Vaše zdroje se nemýlí."

"Graham a Merchesonová?"

"Zase trefa. Odkudpak máte ty informace?"

"Určitě to jsou vaši, kdo rozhodují, odkud a kdy nějaké dostanu."

"Moje rozkazy to nejsou."

"No jistě."

"Kdybych se mohl spolehnout na to, že se budete řídit rozkazy, jistí atevové by měli asi mnohem lehčí spání,

nemyslíte? A my dva také. Já bych to chtěl, Deano. Máme stejnou práci, udržovat mír. Jeho porušení nechce ani jeden z nás. Nejdeme na to stejně, ale aspoň se shodneme na tom, co nechceme."

"Tak co je tam venku nového?"

"Schůze komisí. A další schůze. Briefingy. Matematici debatují." V momentě, kdy se dotkl rozvrhu, bezmyšlenkovitě přešel z „Mosfei“ do atevštiny. "Jak doopravdy pokračuje to hlášení? Máte všechno, co potřebujete?"

"Mám jisté podrobné otázky."

"Můžu na nějakou odpověď?"

"Potřebuju údaje o přepravě. Jaká je dostupnost, bráno po měsících, cisternových a plochých vagónů, jejich stáří, typ, tonáž a tak dále na severních dráhách?"

"Bože, tohle můžu zjistit. Mohl bych vám říct hrubé údaje."

"Zadáte hlouposti, dostanete hlouposti. Ale jestli chcete, abych si s tím pohrála a dala vám možnosti, prosím."

Další nabídku Bren velmi pečlivě uvážil. Ale všichni členové Dopravní komise, kromě Kabisa, byli pevně s Tabinim: v téhle komisi hrozily nejmenší škody. "Mohl bych vás poslat do jedné komise, kdybyste chtěla na schůzi. Nej dřív bych to zařídil s pobočníky, těm řeknete, co budete chtít."

"A v čem je ten háček, šéfe?"

"Není v tom žádný háček. Nevidím žádný problém. Připravte si předem slovník. Ať nám neuděláte ostudu."

"Camerone -"

"Nebo ať se neztrapníte."

"Já nic neříkala."

Rozhodně vylepšení. "Zařídím to."

"Kdy?"

"Zítřka se setkám s ministrem, tedy aspoň doufám, pokud se už nic nestane. Hodně těchto komisí toho teď moc nenaspí. Ale Obchodní, Dopravní a tak dále - ty mají hodně členů a jsou důležité. Hlavně žádné zatracené politikaření, Deano."

"Neříkejte mi -"

"Deano. - V pořádku?"

"V pořádku."

Konečně vydechl. "Chtěl jsem vám říct -"

"Ano?"

"Deano, já si cením spolupráce. Váš začátek v téhle práci byl vážně těžký. Chtěl jsem vám jen říct, že -"

"Nebudeme se tu topit v sentimentu."

"To myslím nehrozí. Nemůžeme prostě -"

"Já vím - Bože! - ach Bože! - Baighi? Baighi? "

"Deano?"

Něco mu problesklo hlavou. Baighi - ten byl od ostrahy. Uslyšel dopad telefonu, slyšel Deanin tlumený hlas - měl ještě dost duchapřítomnosti stisknout tlačítko Record - a potom nechal telefon telefonem a vyběhl na chodbu. "Algini!" křičel a běžel do ústřední chodby. Služky na něj šokované hleděly.

"Nand' paidhi!" Algini se s ním setkal v půli cesty. V ruce měl pistoli a všude kolem se rojily služby. "Co se stalo?"

"Hanks-paidhi má potíže. Něco se tam stalo. Zavolejte dolů ostrahu. Myslím, že se tam střílelo. Zrovna jsem s ní mluvil po telefonu. Rychle!"

Algini se na nic neptal - Algini vyrazil do stanice ostrahy, vyběhl z jídelny davem polekaných a vyděšených služek.

"Zůstaňte uvnitř," řekl jim Bren. "Dveře jsou zavřené. Kde je Baniči a Jago?"

Ozvala se zmeť odpovědí. Služky měly rozšířené, vyděšené zorničky. Odpověď na jeho otázku nikdo, jak se zdálo, neznal. Tano byl někde pracovně. Algini byl sám. Saidin dorazila pozdě a i na ní byly znát známky nervozity. "Nadi," řekl jí Bren co možná neklidněji, "došlo k ozbrojenému útoku na Hanks-paidhi. Zavolejte aijiho. Varujte ho.

Zkontrolujte všechny dveře na chodbu." Chtěl jít zpátky k telefonu a poslechnout si, co jen půjde - ale nikdo mu nemohl zaručit, kam byl (nebo mohl být) útok doopravdy namířený; vrazil tedy do své ložnice, zotvíral zásuvky jednu po druhé a zoufale pátral pod hromadami šatstva po zbraní, která tam, jak mu řekl Baniči, byla.

Šestá zásuvka nalevo. Vytáhl ji zpod svetrů a zkontroloval zásobník, jak ho to Tabini naučil. Když ho zastrkoval zpátky, třásl se mu ruce. Vstal, zastrčil ho do svého kabátu pod zraněnou ruku a vyšel z ložnice. Mířil po chodbě do soukromé místnosti, kde byl telefon stále ještě napojený na byt Deany Hanksové.

Aiji mohl podle libosti odvolat její ostrahu. To přece Jago říkala. Bren si na to vzpomněl, když dorazil do kanceláře a zvedl telefon.

Teď se zdálo, že je hluchý. Nevěděl. Chvilí ho držel a přemýšlel o zatykači, který si vysloužil - podíval se do temnělé chodby. Světlo přestávalo tam, kde byl, v kanceláři. Zbytek, směrem k osobním komnatám lady Damiri, byl temný.

Bren odložil sluchátko, ale záznamník nechal běžet. Kolem něj se ozývaly tiché zvuky jako když se otevírají a zavírají dveře; služby zřejmě spěchaly provést potřebné bezpečnostní kontroly. Vrátil se zpátky do chodby, nalevo světlo, napravo tma - krycí tma, tma, která nevrhala stín. Toužil podívat se z balkónu do zahrady, kde bydlela Hanksová, aby zjistil, jestli to byl osamocený útok, nebo jestli je to součást něčeho většího - a tím myslel vzpouru proti řádu. A kdyby to nezjistil - mohl by se zeptat Alginiho. Jenže přechodem přes osvětlené místnosti se širokými okny by hrozně riskoval, a bez něj se nemohl dostat do předsíně, kde Algini byl.

Druhý směr by někomu, kdo znal rozestavení nábytku a vyznal se tu potmě, nabízel šanci vyhlédnout ven, aniž by ukázal svou siluetu proti oknu. Šanci podívat se seshora, jestli se někde nesvítlí, případně kde, a jestli se pátrá spíš nahore na úbočí kopce nebo spíš dole.

Co víc - Brena napadlo, že žádná služka sem nezamířila. Dveře zadního balkonu, kterými se větrala místnost, kde snídal,

byly zřejmě bezpečně uzamčené - to se v tuhle hodinu dalo čekat - ale všechny služby teď kontrolovaly veřejně přístupné, frekventovanější oblasti. Nemohl je zavolat, to by musely projít kolem dveří či oken a vystavit se útoku. Měl náhle silné nutkání přesvědčit se o těch balkonech osobně. Dveře byly zavřené, to jistě: necítil žádný průvan - ale byly zamčené? To byla jiná otázka. A pak tu bylo to, že služby vznešené dámy si asi nedávno neprožily dva útoky - a sotva byly ozbrojené něčím horším než kuchyňským nožem.

Rychle přešel chodbu - jídelna byla, jak ji očekával, tmavá, se zplihlými bílými záclonami. Svítil do ní měsíc a velkoměsto. Bren vytáhl zpod kabátu ruku s pistolí a natočený mírně bokem se protáhl kolem zdi. Nehybnost záclon a nepřítomnost průvanu přitom bral jako důkaz, že dveře jsou zavřené - když byly otevřené, byla místnost skoro vždycky provzdušněná.

Odsunul záclony - tady byl neviditelný. Mezi střechem dole probleskovala světla, a Bren si byl jistý, že ta světla sem nepatří. Jedno z nich se pohybovalo podél střechy; někdo s baterkou, pomyslel si Bren - když se přitiskl ke stěně, mohl to sledovat z kraje místnosti.

Pak ucítil průvan - uviděl, jak se záclony pohnuly, a s hrůzou si uvědomil, že vzdálené dveře jsou otevřené.

Zastavil se. On přece nevěděl, jestli ty dveře nebyly otevřené celou tu dobu. Skoro se stáhl, ale pak ho napadlo, že proto přece přišel - aby ty dveře zavřel a zamkl.

Přešel k nim, aby je zavřel, a pocítil na své straně pokoje něčí slabou přítomnost - nikoho neviděl, nikoho nemohl identifikovat... nemohl přísahat, že tam někdo je. Ruce se mu v panice zpotily.

Nedávejte najevo, že jste vzhůru, to mu řekl Baniči. Tak to prostě bylo. Pomalu se přesouval, s pistolí v ruce, a ptal se sám sebe, co udělat teď a co potom - nevěděl, jestli se mu to jen nezdá, nevěděl, jestli to není někdo z jeho vlastních - nevěděl vlastně, co má dělat.

Skleněné dveře vedle něj vybuchly v palbě, záclony se vzedmuly, všude byly náhle střepy a kdosi vyletěl z temnoty, srazil ho na zem a přitiskl se na něj. Zbraň mu vypadla z ruky. Váha atevského těla ho přimačkávala na dlaždice. Druhá dávka rozčísila záclony a přes balkon přejela světla. Kulky zasvíštěly nad ním a nad atevou, který na něm ležel a těžce oddychoval. Dopadla na ně omítka a kusy porcelánu, když výstřely přejely stěnu a potom ustaly.

Potom se ateva zvedl do dřepu a vyšel z rozbitých dveří. Tím poskytl Brenovi vteřinku na to, aby přeběhl přes tmavou, střepy posetou podlahu a sebral pistolí - i ve tmě ji našel, ale podlaha a jeho hlava se při tom pádu srazily. Ruka ho bolela a kolena ho nechtěla nést, jak se snažil vstát.

Aspoň, že se přestalo střílet. Bren zjistil, že sedí na podlaze místnosti, kde obvykle snídal. Byla tma. Bren se konečně na nejistých nohou zvedl a v poloze, kterou pokládal za přikrčení, se vydal k prahu rozbitých dveří. V roztržené ruce svíral pistolí.

"K zemi!"

To byl nepochybně Baničeho hlas. Silou mu zatlačil na rameno, až všechno kolem zrudlo, a Bren se posadil. Na okamžik byl bez dechu a oslepený. Baniči zatím zamířil dveřmi na balkon, čímž Brena dostal z první linie - ať už se dělo cokoli.

Dívá se, pomyslel si Bren, jenže nemá štěstí na jasné cíle. Bylo tam moc atevů, moc oken.

Ale jestli zaútočili tady -

"Tabini," řekl Baničimu.

"Je v bezpečí," řekl Baniči. "Držte se dole, nadi!"

"Promiňte," vydechl Bren. "Kontroloval jsem dveře."

"To jeden pochopil. Tamtudy jsem také přišel. Zůstaňte dole."

Po té bolesti Brenovi vůbec nevadilo chvíli jen tak sedět, schoulený do fetální pozice. Ruka už bolela jen mírně.

"Kde -" zeptal se. "Kde je Hanksová? Je to past nebo -?"

"Hanks-paidhi není ve svém bytě," řekl Baniči, "a Baighi je mrtvý."

Takže to neudělal Tabini. Baighi byl jeho muž. Hanksovou měl tedy někdo jiný. "Telefonoval jsem jí," řekl. Pořád se mu nedostával dech. "Slyšel jsem něco, co mohl být výstřel, zapnul jsem nahrávání -"

"To se bude hodit," řekl Baniči. "Pořád ještě to běží?"

"Pokud to někdo nevypnul. V kanceláři lady Damiri. Vyvěsil jsem sluchátko."

"Dohlédnu na to," prohlásil Baniči. "Jste v pořádku, Brene-ji?"

"Ano. Kdo to byl tam venku? Kdo to udělal?"

"Nejsem si jistý. Nemyslím, že bych někoho zasáhl."

"Ilisidi -" řekl. Až do té chvíle nepomyslel na Ilisidin byt, přímo pod jeho vlastním - ne možnost, že je Ilisidi v nebezpečí - nebo - jak si náhle uvědomil - že je do toho zapletená.

Ale to už bylo moc šílené. Ten útok postrádal jakoukoli finesu - takový Cenedi nebyl. Cenedi nepotřeboval vyhazovat do povětří zdi.

Možná samotní Atageini? Damirini rozzlobení příbuzní mohli zničené dveře pokládat za přijatelnou cenu za to, že se zbaví člověka, který znesvěcuje jejich starou rezidenci a očistí své jméno u konzervativců, se kterými měli víc než jen volné svazky -

Dvě - velmi dobré - velmi nepříjemné - možnosti. A mohl doufat, že to jsou Atageini - silně doufat, že to jsou Atageini - nebo třeba Guisi. Ten muž, který na něj vystřelil v hasdrawadu, ten, kterého Jago zabila - jeho příbuzní mohli vymyslet odvetu, jenomže -

"Ta smlouva na mě," řekl Baničimu, "v Cechu neprošla. Nebo ano? Nebo je už jiná? Tihle - byli sice neopatrní, ale - podle mě to nebyli amatéři, Baniči."

"Ne," odpověděl Baniči, i když nebylo jasné, na kterou otázku. Ale byla to vyčerpávající odpověď. A i když byl vlahý večer, Brena zamrazilo.

"Kde je Jago? Je v pořádku?"

"Na střeše," odpověděl krátce Baniči.

Jago byla na takové věci ve formě. Baniči se svou zraněnou nohou ne. A Bren pochopil, že to Baničiho vůbec netěší. Jago byla tou mladší a méně zkušenou z nich. Za normálních okolností by ji do takové situace neposílal.

Ale zanedlouho se na záclony promítl čísi stín a vyměnily se signály - Baniči mávl na někoho, koho viděl - a celé to v nervózním tichu pokračovalo. Manévry, průzkum... Bren nechtěl na Baničiho mluvit jako blázen, když se musel soustředit na něco jiného. V Bu-javidu zřejmě probíhal boj o moc, tiché a diskrétní přesuny pozic mezi ostrahou různých lordů; bude to něco na způsob šermu, pomyslel si, a sevřel si stažené břicho. Lordi se snaží zjistit, kdo přesně se pohnul, kam se pohnul, proč se pohnul a na které straně stojí - nebo kdo v téhle nevyhlášené stínové válce vlastně vyhrává.

Na jedné úrovni to bylo směšné. Takový černý humor. Ale také ne. Atevové mezi sebou nevedli rozsáhlé konflikty, když stačily malé. Ale i tak mohli důležití atevové, stejně jako obyčejní, velice efektivně skončit jako mrtvoly. Nakonec se z komunikátoru ozval tichý hlas. Ať už řekl pomocí slovního kódu cokoli, Baniči se postavil. Rukou se přidržoval dveří, což obvykle nedělal - noha mu musela opravdu působit potíže. Během boje dostal tvrdou ránu a nebyl teď v nejlepším náladě.

"Zalezte," řekl nezdvořile a Bren se opatrně zvedl a prošel tmavou místností ve směru, kterým ho Baniči nasměroval. Pod nohama mu křupalo rozbité okenní sklo - zřejmě následek výstřelu zvenčí. Před balkónem nebylo nic než vzduch, ledaže byste stříleli z okraje vzdálené střechy zákonodárných sálů: nižší střechy totiž nenabízely vhodný úhel pro střelbu do bytu.

Střechy hasdrawadu a tašridu. Skvělé místo pro někoho se skvělým zrakem.

Nebo mohl někdo střílet z horní střechy. A tam byla Jago. Bren se obával o její bezpečí, bylo to hrozně vysoko a tašky tam asi nebyly dvakrát bezpečné. Ale neměl rozhodně v úmyslu obtěžovat svými starostmi Baničiho. Ten měl dost svých vlastních, a Jago byla určitě mezi nejpřednějšími.

Baniči ho vyvedl na chodbu do tmy temnější než předtím - nesvítlo tolik světla a Baniči ho zavedl až ke ztemnělé kanceláři lady Damiri, než konečně rozsvítil nesmírně slabou baterku. Potom vyjmul z telefonu kazetu a strčil si ji do kapsy.

"To bylo dobře promyšlené," řekl Baniči, "Tohle nám dává šanci."

Pochvala mohla dodat člověku sebedůvěru - ale také ho odvést od té druhé informace, kterou mu Baniči dal: že útok na Hanksovou mohl Tabiniho a celý Bu-javid zaskočit nepřipraveně.

Což jako možné pachatele ponechávalo celou řadu uražených a ambiciózních atevů, jestli byla Hanksová hlavní terč. Nevysvětlovalo to ovšem, proč útočili na třetí patro, kam se jinak než ze střechy určitě nemohli dostat.

A unést člověka (i když, pravda, pro atevy měl dospělý člověk velikost devítiletého dítěte) přes střechy? S Tabiniho ostrahou v zádech?

Možná ho nechtěli unést.

Možná by jim stačilo ho zabít.

Z té myšlenky se mu lépe neudělalo.

Na cestě potměným obývacím pokojem se držel u Baničiho. Nakonec došli do jasně osvětleného středu bytu, kde se služby shlukly v chráněné části bez oken. Tam se dal Baniči znovu do práce, rozkazoval jim, neodpovídal na zbytečné otázky - nařídil zavítat a zamknout všechny chodby, které služby používaly. Nikdo ať tamtudy za žádnou cenu nechodí, dokud se neřekne jinak. Služky velmi pozorně naslouchaly.

"Damiri," řekla Saidin, která vyšla z předsíně, "říká, že na ně nikdo nezaútočil. Jste v pořádku, nand' paidhi?"

"Já ano. Ale jídelna asi ne."

"Zůstaňte tady!" řekl Baniči, a tiše dodal: "nand' Saidin."

Takže to byl útok zaměřený proti paidhiům. Možná byl vedený proti úřadu, ne konkrétním osobám; proti úřadu, který umožňoval lidem a atevům vzájemnou komunikaci. Brena to stále víc děsilo, přestože byl v samém srdci atevských bezpečnostních opatření. Různé skupiny, které ho chránily, si vyměňovaly zprávy. Baniči řekl, že by měli jít do předsíně, kde najdou Alginioho. Madam Saidin se vydala za nimi.

"Nand' paidhi," začal Algini - stav jeho oblečení mluvil za vše a Bren odpověděl "Jsem v pořádku," a pak si uvědomil, že má na kalhotách a kabátě skleněné střípky a nevěděl, kde se má oprášit, aby to nikdo nemohl vystopovat. Mezitím Baniči odešel ke stanovišti ostrahy v přízemí a zavolal na bu-javidské velitelství, nebo to aspoň tak vypadalo: Bren slyšel, jak ohlašuje existenci pásku.

Potom Baniči pásek pustil do telefonního systému ostrahy. Přehrával ho s vysokou hlasitostí a hledal zvuky, jména, Bůh ví co. Bren dorazil po Alginim, ztracený za pevnou stěnou vysokých atevů skloněných nad přístrojem. Slyšel jen rány a údery, něco, co mohl být Deanin hlas nebo šoupání nábytku... A potom zavírání dveří.

Následovalo cosi jako tlumená střelba, tím si nebyl jistý. Doufal, že se mylí. Baniči začal pásek znovu přehrávat, ještě hlasitěji.

Tano nebyl k dispozici. Jago se pohybovala někde na té spoustě křivolakých střech. Baniči by mohl tu informaci najít a Saidin mohla rozkazovat služkám, ale paidhi neměl ve chvíli krize na práci nic a nic také nevyžadovalo jeho pozornost: konečně tedy vyšel do předsíně. Svíral si bolavou ruku a donekonečna si dělal starosti o Tana a Jago a, musel si přiznat, i o Deanin vyděšený tón. Baniči a Algini znovu telefonovali ze stanice ostrahy, a když se Bren zatoulal ke dveřím, ke svému zděšení se dozvěděl, že ne jeden, ale dva Tabiniho agenti jsou mrtví.

Zabil je někdo, kdo byl dost dobrý, aby se mohl měřit se členy Cechu v Tabiniho službách; dokonce se dvěma. Žádná smlouva na něj nebyla, to mu řekl Baniči. Ale tentokrát to určitě nebyli amatéři. A nebylo to ani legální. Takže vrazi na cechovní úrovni, ale v soukromé záležitosti - věděl, že se to stávalo, ale Cech z toho nijak nadšený nebyl.

A ať už Baniči našel při rychlém prohlížení audiopásku cokoli, ať už Algini pátral svými telefonickými hovory po

čenkoli, Baniči se začal bavit s různými stanovišti přes kapesní komunikátor. Přecházel přes předsíně a stanici ostrahy s výrazem dravce, jako by se chtěl angažovat víc než jen takhle. To, co ostatní pátrači našli - nebo nenašli - mu zjevně radost neudělalo.

"Nadi," řekl v jednu chvíli do komunikátoru, "neříkejte mi to. Udělejte to!"

Někdo právě narazil na jeho nevrlou náladu a paidhi dospěl k závěru, že bude lepší, když se velmi tiše opře o stěnu v přizemí a nebude se Baničimu ani Alginimu plést do cesty. Oba byli zranění a to, co slyšeli z jiných míst Bu-javidu, jim nijak zvlášť na náladě nepřidávalo.

"Po Hanks-paidhi není ani stopy," řekl konečně Baniči a ostře se na Brenu podíval. "Vzhledem k tomu, že dolní části dvora jsou v přísné karanténě, je to až s podivem."

"Možná to byl někdo, kdo to tam zná?" nadhodil Bren. "Zevnitř? Chodby pro služebnictvo?"

"Těch moc není, a v té oblasti nejsou vůbec. Znalost oblasti, to ano, a jeden má podezření, že oběť mlčí."

"Je mrtvá?"

"Proč by odnášeli tělo?"

"Ona moc neváží. Mohli by ji strčit do nějaké bedny, kuchyňského výtahu..."

"Je to možné. Prošetřujeme to. Ale zatím si toho nikdo nevšiml. A to -"

Ode dveří přišel signál, že někdo chce vstoupit. Algini, který právě s někým mluvil komunikátorem, nařídil, aby otevřeli, což napovídalo (minimálně Baničimu) že ví, kdo tam je.

Byl to Naidiri z Tabiniho ostrahy - a s ním samotný Tabini, Damiri a dav uniformovaných příslušníků ostrahy a bu-javidských policistů.

"Brene-ji," řekl Tabini, když návštěvníci nahnuli do předsíně.

Saidin rychle přivítala Damiri-daju - Tabini zase rychle rozeslal svůj personál a policejní jednotky na různá místa předsíně, na stanici ostrahy, do bytu i do chodeb pro služebnictvo.

Mezitím položil Brenovi ruku na rameno. Naštěstí si vybral to, které nebolelo jako čert.

"Jste v bezpečí, nadi? Jeden zaslechl, že prostřelili okno."

"Dveře, aiji-ma." Nevěděl, proč by se mu zrovna teď měla podlamovat kolena a cosi ho lechtat v žaludku. Pořád ještě měl v kapse pistoli a všude kolem byla Tabiniho ostraha. Bren si přál, aby ji byl býval stihl vrátit tam, odkud ji sebral, do zásuvky ve své ložnici. Tabini věděl, že ji má - teoreticky by to vědět měl - ale jeho ostraha třeba ne; a ani Tabini by to možná hasdrawadu nevysvětloval. "Bojím se, že v bytě budou velké škody. Jídelna na snídani. Nevím, jak špatné to je. Je mi to hrozně líto. Neviděl jsem to za světla."

"Z toho vás jeden může těžko vinit," opáčil Tabini.

Nebyla to jeho vina - ale taky nebyl při vyšetřování nijak zvlášť užitečný. Viděl jste něco, slyšel jste něco? - běžné Naidiriho otázky a jeho chabá odpověď Ne. Jenom pár slov a zbytek je na té pásce z telefonu, kterou Baniči s jistým uspokojením vytáhl a velkoryse připsal její existenci paidhiho pohotovosti.

Bren citoval Deanin výkřik, vyložil, co podle něj znamenal - a řekl, kde Deana ve svém bytě stála, pokud byl nábytek na stejném místě, kde ho viděl naposled.

Potom se znovu začalo mluvit o zvucích - atevové měli dobrý sluch a zdálo se, že zaslechli něco důležitého, nebylo však úplně jasné, co. Bren nic neslyšel, a ani atevové se neshodli, leda na tom, že jeden mladší kurýr musí pásek ihned donést technikům, aby se ho pokusili vyčistit.

Paidhimu mezitím přišlo rozumné neplést se do debaty mezi cvičenými příslušníky ostrahy - a nemíchat se mezi ostatní: opřel se o stěnu ke květinám, které dorazily dnes večer, a přál si dostat se ze svého střepy posetého oblečení, najít nějakou židli... přál si, aby na něj Baniči spadl trochu jemněji, přestože i tohle bylo daleko lepší než ta druhá možnost. Stále se snažil přijít na to, jak by se vymluvil, aby se mohl vrátit do svého pokoje a zbavit se pistole, která sama o sobě představovala porušení Dohody. Kdyby si někdo, kdo to jinak myslel dobře, všiml těžkého předmětu v jeho kapse, byl by to z diplomatického hlediska pěkný problém.

A co by potom řekl? Dal mi to Tabini, když právě tenhle útok znamenal zpochybnění Tabiniho pozice a vztahu k lidem? Musel by to odnést někdo jiný, a to by byl nepochybně Baniči. Byla to přece jeho zbraň, vyměnil ji ještě před Malguri a byl natolik loajální k Tabinimu, že by snesl jakékoli následky, které by hasdrawad nebo Tabiniho nepřátelé žádali.

Kdyby Bren požádal, aby se mohl vrátit do svého pokoje a převléct se, někdo od ostrahy by určitě šel s ním, protože ve stínech by se mohli skrývat vrazi. A když ne ostraha, tak pár služek určitě a možná i Saidin. Tak či onak, výsledek by byl stejný. Zdálo se lepší zůstat, kde je, vypadat, že se zajímá o to, co se tu děje, aby nepůsobil podezřele, a snažit se zůstat co nejméně nápadný, se zrádnou kapsu namířenou k nejbližší velké váze.

Tabini a Baniči a jeho vyšší důstojníci jeho ostrahy se začali bavit o možných motivech: tohle rozhodně stálo za poslechnutí. Napínal uši přes hluk ostatních debat a výsledků služebnictva, aby zjistil, kde se asociovali různí potenciální podezřelí z Bu-javidu a kde podle všeho ležely jisté loajality; koho je možné s jistotou očistit, a kdo se mlčky nebo finančně podílel na návrhu smlouvy proti paidhimu v Cechu, která neprošla hlasováním - Baniči a Naidiri znali konkrétní jména a Tabini se po nich ani nepídil. Jak si Bren ostentativně prohlížel dlaždice, zaslechl i obecné fráze týkající se dobře známých jmen, vůdců konzervativních klanů. Všiml si, že Atageini mezi nimi nebyli - ale to jméno nebylo radno vyslovovat v blízkosti Damiri.

Tabini a šéf ostrahy dostali z komunikátorů zprávu o postupu pátrání na dolním nádvoří, kde zmizela Hanks-paidhi - zatím nic dobrého. Paidhi se cítil stále hůř. Mohl se jenom ptát sám sebe, jestli měli pravdu a opravdu za tím stojí nějaký nepřítel současného řádu. Jestli nejsou na vině samotní paidhiové, protože vystavili útoku atevskou představu vesmíru.

Grigijiho matematika.

Jeho návštěva na hvězdárně.

Ilisidi papír ani nečetla a už se rozzlobila. Jakmile papír přistál na jejím stole, začala být chladnější a chladnější, zatímco začleňovala jeho dopad do jemných rovnic atevské politiky.

Což mohlo znamenat - Bren se znovu pustil do zkoumání dlaždic (hnědé čtverce a mosazné inkluze v květinovém vzoru) - že paidhi se v dobré víře zapletl do atevských záležitostí a debat, kde se Ilisidi vyznala, vrátil se s teorií, která nebyla tak nová, jak si myslel, nebo která byla kontroverzní - nějakým způsobem, který lidé nechápali snadno.

Rozhodně bylo možné, že když začne být matematika příliš esoterická pro paidhiho chápání, že když atevům jejich pátrání po konečné racionalitě, které provádí už tisíce let, přináší výsledky, a teď se objeví návrh, který by mohl zničit jejich nejzákladnější víru... Bůh ví, že to by mohlo spustit psychologická, politická i sociologická zemětřesení.

V tomto ohledu se paidhi mohl pouze ptát sám sebe, kolik se toho ještě dneska mohlo pokazit a kolik z toho mohl zavinit on sám. Jakých drobností si měl už dávno všimnout. On to myslel dobře - ale přinesl do města Grigijho teorii, vypustil ji do světa ve slepé víře, že atevský argument bude atevům dávat smysl... Možná nevěděl dost - žádný člověk nemohl vědět dost - nevěděl, jaká další bomba mohla být v tom dokumentu ukrytá. Hanksová hodila v dialogu termínem NSP a on ji označil za hlupáka. On šel za Ilisidi ve slepé víře v její numerický agnosticismus a ani jedinkrát mu nepřišlo na mysl, že Ilisidi sama by mohla mít nějakou skrytou víru a Grigiji by ji mohl ohrozit.

Pořád dokola si přehrával v hlavě tu snídani, jak zvláštní mu připadlo, že se Ilisidi nepodívala na papíry, že se ani neráčila je vzít -

Sakra, pořád nerozuměl její reakci, jen tomu, že nesouhlasila s tím, co dělal, nebo tomu nedůvěřovala - nebo nesouhlasila s tím, co jí přinesl, aniž by to četla. Nemyslel si, že by Ilisidi couvla před takovou intelektuální výzvou, ale určitě by se urazila, kdyby si myslela, že je Bren důvěřivý a hloupý, nebo kdyby on nějak naznačil, že si to o ní myslí. Takže Ilisidi zůstávala na seznamu podezřelých. Neslyšel, že by se o ní Tabini zmiňoval, ale měl podezření, že na Tabiniho kratičkém seznamu také figuruje. A kdo zklamal Ilisidi -

"Ukažte mi," řekla Damiri, "ukazte mi, kde se o to ti hlupáci pokusili, Saidi-ji. Chci to vidět. To čekání mě unavuje. Stíhali jsme je, teď už jsme určitě mimo ohrožení."

"Nandi," začal Naidiri.

"Já se nebudu krčit ve vlastní předsíni, naiin-ji. Tohle je území Atageiniů, je to můj dům a moje rozkazy, fakt; to rozbité okno je moje; a moje ostraha a paidhiho ostraha má všechno pod kontrolou, fakt. - Takže, mohli bychom přestat diskutovat o teoriích v mém domě, prosím, a podívat se na fakta, než pustíme Cech ze řetězu?"

"Mohli bychom si promluvit o faktech dřív, než naběhneme do palebné linie?" opáčil Tabini. "V podezření je příliš mnoho atevů, kterým by nechyběl motiv - a někteří jsou dokonce přímo tady v domě."

"Já nemám v podezření nikoho! Vždyť se podívejte na svoje příbuzenstvo!"

"Moje příbuzenstvo? Moje příbuzenstvo? Dejte mi dědice, ženská, pak můžeme diskutovat o našem příbuzenstvu. Mezitím buďte tak laskavá a nepřecházejte před okny."

"Dědice, dědice, dědice, no jistě - dědice! Každou chvíli, nai-ji, možná dnes večer, nai-ji, a mezitím -"

"Mezitím přijímejte rozkazy jako dáma, nai-ji, a nedělejte ze sebe takový terč, u bohů štěstěny, ženská!"

V určitém okamžiku začaly dlaždice na podlaze vypadat neobyčejně zajímavě a paidhi došel k názoru, že i když je to pocta, že ho berou jako součást domácnosti spolu s ostrahou a služkami, on by mnohem raději -

"Bohové štěstěny, to mi povězte, proč jsem si vybral Atageini!"

"Intelligence. Vynalézavost. Naše vznešená historie. Moje jídelna na snídani, nai-ji, kdybyste dovolil, s mými služkami, s vaší ostrahou, pokud máte takové pochybnosti o mých příbuzných."

"Nejnešťastnější bohové, tak se podíváme na ty vaše zatracené dveře," zamumlal Tabini a mávl směrem k výklenkům.

"Naidiri! Postarejte se všichni o okna. Zatraceně!"

A tak se expedice dala na pochod, vedla ji Saidin, za ní Alginí, dav příslušníků ostrahy i policie a dokonce i několik služek, to všechno proto, aby se Damiri mohla přesvědčit o škodách napáchaných na dveřích a jídelně.

Paidhi vlastně neměl co dělat, a tak se k nim přidal, aby tu zkázu viděl na vlastní oči. Doufal, že po cestě půjdou kolem jeho ložnice, aby tam mohl zapadnout a odložit zbraň; ale všude byly služby a tak se nemohl opožděvat. Ve studovně alespoň někdo zavřel vnitřní okenice a služby po cestě byly velice tiché, zakřiknuté a ustarané. Ukláněly se jako tráva v bouři Damirina průchodu. Nepochybně se za nimi dívali, když prošli.

V celém bytě už svítila světla; procházeli kolem policistů a příslušníků ostrahy, především poblíž jídelny.

Škody byly, jak se ukázalo, o moc horší, než se Bren obával: nejenom že se rozbilo sklo ve dveřích, ale kulky roztříštily dlaždice na stěnách a prastaré porcelánové reliéfy - mohl jen doufat, že je restaurátoři opraví. Byl v šoku, když viděl, jak malé jsou některé kousky - něco mohl být prach na jeho šatech a ptal se sám sebe, jestli se vůbec najde dost kousků porcelánu, aby se basreliéf květů a lián dal znovu sestavit nebo aspoň okopírovat -

"Ať jsou zatraceni!" řekla Damiri.

Saidin - Saidin vypadala úplně zničeně.

"Damiri-dajo." Bren cítil, že hovor je na něm. Možná neměl nic říkat, Damiri se velmi ošklivě mračila. "Nand' Saidin - nemohu ani vyjádřit svou lítost. Já bych si přál - přál bych si - kdybych byl terčem - postavil bych se někam, kde by nebylo tolik křehkých věcí."

Damiri se k němu otočila tak prudce, až se bál, že ho udeří. Ale jakkoli jí z obličeje a ze sevřených rukou číselo násilí, do jejího hlasu se téměř nepromítlo. "Nand' pai-dhi," řekla, "tento útok na můj dům nezůstane bez odpovědi. Po tomto útoku na mého hosta a můj personál bude následovat vážná odpověď. Tato úmyslná zkáza si žádá krev. Existují atevové, kteří tu odpověď vykonají s Cechem nebo bez Cechu, se svolením ostatních Atageiniů nebo bez něj."

"Miri-ji," řekl káravě Tabini.

"Nepoučujte mě! Toto není možné tolerovat! Náš lidský host dává najevo svůj šok - a mohou snad civilizovaní atevové takové věci tolerovat? Já nemohu, nemohu, aiji-ma! Náhodná střelba do mého bytu? Zmasakrování

služebnictva spolu s cílem? Naidiri, Sagimi, je tohle práce Cechu nebo ne?"

"Není," řekl jeden muž a Naidiri přisvědčil: "To jistě není."

Takže to určitě nebyl Cenedi, pomyslel si Bren. Konečně mohl odložit myšlenku, která ho celou tu dobu trápila. Nebyl to Cenedi. Ani nikdo z těch, co pracovali pro Ilisidi. Zoufale chtěl uvěřit, že taková je pravda, a proto chtěl mít jistotu, že je Ilisidi v bezpečí.

A také Jago, Tano a jeho domácnost.

Poslouchal, zatímco se domlouvaly podrobnosti návštěvy restaurátorů, kteří měli ohodnotit škodu, aniž by, jak řekla Damiri, rušili paidhiho.

"Já nedovolím," řekla rozzlobená Damiri, "aby se taková urážka nedočkala odvety. Pořád ještě musí počítat se mnou, i kdyby věřili ve vaši trpělivost, nai-ji. Doufají, že nám dají signál. To se jim rozhodně povedlo." Sklonila se a zvedla roztržitěnou květinu, lilii se třemi okvětními plátky. "Podívejte se, podívejte se na tu zkázu. Chci, aby tohle viděl můj strýc, aiji-ma. Chci, aby to viděl celý svět, chci poslat zprávu do televize spolu se sdělením, že paid-hi je v pořádku a celá ta hloupost mu nijak neublížila. Může spát v mé ložnici a snídat tady s mým personálem a se mnou. Já vám říkám, že se nenechám zastrašit!"

"Ne, ne, ne, ,Miri-ji," řekl tiše Tabini. "Dám přednost mnohem menší publicitě, dokud je nenajdeme a neeliminujeme tento problém. Potom použijeme televizi, ach ano, a všechny ty obrázky. Na druhou stranu - pokud si přejete poslat tuhle scénu svému strýci -"

Damiri mu věnovala tichý, dlouhý pohled.

"Pošlete mu kousek porcelánu," řekl Tabini. "Ta lilie... by k tomu byla velmi vhodná. Jeden se domnívá, že někdo možná překročil rámec svých rozkazů. Na druhou stranu, možná nám chtěli dát najevo, jak pohrdají atageiniským tvrzením, že oni velí. A tohle mělo odvést pozornost."

Damiri vypadala rozlíceně, ale zároveň bylo znát, že se baví. "Vaše letadlo."

"Je vám k dispozici. Ale ráno ať je zpět. A nedoplňujte tam palivo. - Brene-ji, jste v naprostém bezpečí, to vás jeden ujišťuje, ať si dnes v noci vyberete kteroukoli ložnici. Nenechte ,Miri-daju, aby na vás tlačila. Je to pěkně tuhá matrace."

Aby se ještě začal červenat. "Tabini-ma." Z bolesti v rameni ho začaly bolet i zuby, ani se nepokusil o nějakou šanci, jak se zbavit zbraně, a v jednom kuse se pokoušel udržet kapsu, v níž ji ukrýval, před zraky atevů. Hlavně před zraky bu-javidské policie. "Já... pouze velice lituji, že jsem přitáhl k tomuto domu takové problémy a se svou ložnicí jsem poměrně spokojen."

"Paidhi je velmi zdvořilý," řekla Damiri a podala mu ruku: sevřel ji a pocítil nutkání podívat se do jejího přímého, zvědavého pohledu. Její sevření bylo pevné. "Skandál, skandál, skandál. Já osobně si myslím, že máte velmi hezkou a upřímnou tvář a moje teta ať se klidně svými obscenními a nepochybně závistivými podezřeními udává. - Jste tak výjimečně zdvořilý, nand' paidhi."

"Já - snažím se, daja-ma."

"Možná už svůj personál nedostanu zpět. Úplně jste je uchvátil."

"Já - doufám, že jsem neudělal nic neslušného, daja-ma."

"Brene-paidhi. Ony sní o tom, abyste udělal něco neslušného. Slyšela jsem hlášení."

"Daja-ma-"

Tabini mu zachránil ruku a odvedl ho kousek stranou. "Vykašlete se na vnitřní politiku Atageiniů, tady nejde o nějaké porcelánové lilie, tady jde o Hanks-paidhi. Útok na váš byt mohl být dost ošklivý, ale já pochybuju, že by vážně očekávali úspěch: spíš to udělali na odvedení pozornosti od pravého cíle, a to příbuzní mé budoucí manželky nebudou brát na lehkou váhu. Ne ten útok, rozhodně ne civilní škody a především ne to, že to celé měla být diverze. To prostě nemohou nechat jen tak, ať už si o vašem pobytu zde mysleli cokoli. Máte nějaké osobní podezření, co se únosu Hanks-paidhi týče, Brene-ji?"

"Já - ne, aiji-ma, jestli to nebyl nikdo z Cechu, tak to vylučuje všechny mé podezřelé. Leda - že by někdo chtěl pomstu. Nebo, že by někdo -" ta myšlenka se náhle prodrala do popředí, " - že by někdo chtěl obojí, Hanksovou ve své moci a mě mrtvého - potom by mezi vámi a Mosfeirou žádný paidhi nebyl. Ať už by pro to měl jakýkoli důvod."

"Pokud by se jim to ovšem podařilo. A to jistě neočekávali."

"Já bych neřekla," vložila se do řeči Damiri, která s nimi srovnala krok, "že by tenhle pokus svědčil o vysoké inteligenci. Zoufalství, to ano. Ale ne velká inteligence."

"Nebo jim nezáleželo na vztahu s Atageinii."

"Tedy slabomyslnost," řekla Damiri, "Aiji-ma."

"To, že někomu nesejde na tom, co si myslí váš strýc, není ještě důkazem slabomyslnosti. - Daja-ji."

"Fakt, že já pokládám ty lilie za svůj majetek a jejich tvůrce - jakkoli je už mrtev - za příslušníka svého man'či, by je neměl nechat v noci spát. Ať si strýc namítá, co chce, já požaduji zadostiučinění!"

"To jeden bude mít, lilie-dajo, ale paidhiho bezpečí je v mém bezpečí a vy nespustíte nic, co by ohrozilo Brenu nebo tu hroznou ženskou, k jejíž ochraně jsem se tak hloupě zavázal."

"Jeden si nepřeje nijak Brenu ohrozit." Damiri položila ruku na jeho bolavé rameno: byla to velmi něžná ruka a on tomu byl rád. "Nebo jsem snad někdy projevila takové sklony?"

Co měl dělat? Odtáhnout se od doteku aijiho dány? Tiše stál, vědom si dvojmyslu, a vážně řekl: "Ani v nejmenším, nai-ma."

"Aiji-ma." To byl Algini, stál ve dveřích a žádal si Tabi-niho pozornost. "Loď volá Brenu-paidhiho. Omluvte to vyrušení."

Brenova mysl - nebyla připravená na nic dalšího, nic z ,mosfei', mosfeirské politiky nebo zahraničních jednání.

Přemýšlel o rozbitém porcelánu, Damiríných hrozbách (nemyšlených zas tak úplně žertem) a složitostech atevských asociací. A také o Ilisidi, Guisim, politice a zmizení Hanks-paidhi, což mělo nejenom dopad na atevy, ale navíc to bude mít velmi špatné následky v jistých mosfeirských kruzích - nemluvě o lodi, která zvažuje, že k nim někoho vyšle. Loď se tohle nesmí dozvědět. Asociace v Asociaci už absorbovaly všechno napětí, co jen vazby man'či absorbovat dokázaly. Tabini by neustál zrušení přistání, ať už by k němu došlo z jakéhokoli důvodu.

"Pokud jsem dokázal odhadnout," řekl Algini, když se vydali ke dveřím, "je to mladý muž, nadi-ma."

"Jase," řekl Bren.

"Přistání." Tabini mu byl v patách. "Je to možné?"

"Velice dobře možné," řekl Bren, ztracený v myšlenkách. Snažil se dát dohromady všechno, co patřilo k té věci s Jase Grahamem: proč loď už dva dny nezavolala pevninu, o čem se s ní dohaduje Mosfeira, co by měl dělat, pokud se loď rozhodne přistání odvolat z důvodů, které nemají nic společného s pokusy o vraždu...

Nejméně jedna odpověď na to, co se vlastně děje - nebo také zpráva, že se hroutí další smlouva - na něj čekala v telefonu.

19

"Haló?" Jase zněl vesele. Bren si pomyslel, že si to možná rozmyslel a snaží se to nějak slušně sdělit. "Brene? Jste to vy?"

Odmítl nechat se tím svést. Odpověděl však ve stejném duchu. "Raději bych měl být, protože nikdo jiný tu s vámi mluvit nemůže. Jak to tam nahoře jde?"

"Vlastně docela dobře. A jak to jde tam dole?"

"Ale, dobře." Mluvil z Damiriny kanceláře. Vestoje, protože jinak by ho dav převálcovale: Tabini, Damiri, Baniči, Naidiri, Saidin a dva Naidiriho pobočníci. Bylo zabrané všechno místo u stěn i většina ostatního prostoru, kromě malého kousku u stolu s telefonem, kde byl on. "Jen tak čekám na váš telefonát."

"No, za to se omlouvám. Prostě to šlo pomaleji, než jsem myslel. Doufám, že jsem nikomu nepřidělal starosti, ale jenom probírat se těmi poznámkami, co jste mi poslal, mluvit s kapitány - schůze plodí další schůze, to je tam u vás asi stejné."

"Ano, bohužel. Asi je to vlastní všem formám života, co dýchají kyslík. - A jak to tedy vypadá?" Nechtěl znít, jako že se mu nedostává dech, snažil se mluvit vesele a lehce a najednou se mu ruce třáslly tolik, že se bál, že je to znát i na jeho hlase. "Promiňte. Jsem trochu udýchaný. Musel jsem běžet, abych se sem dostal. Tak shodneme se nebo ne?"

"Vlastně ano, a docela dobře. Vybrali jsme pro přistání Taiben. Co si o tom myslíte?"

Bren se podíval na Tabiniho, než se mu v otupeném mozku rozběsklo, že tomu nerozuměl. "Taiben," opakoval a marně hledal nějakou reakci. "No, je to tam příhodné, snadná cesta tam i zpět. Je tam letiště pro trysková letadla, rozsáhlá pláň bez stromů, rozhodně se tam nedají čekat komplikace." Tabini mu konečně dal znamení, že volbě porozuměl a přijímá ji.

"Jsme s tím srozuměni."

"Cvičil jsem jazyk. Jak vám zní Dai ghiyi-ma, aigi'ta amath-aiji, an Jase Graham?"

"Hamatha-aijijin, ale jinak je to opravdu dobré." Atevé kole něj nastražili uši a Bren doufal, že se Graham nepokusí o nic s nešťastnými variantami, "udělal jste na mě dojem. To jste vyčetl jen z poznámek?"

"Moc doufám, že to bude fungovat. Snad nestřílí, když vás neznají, že ne? Ostrov říkal, že je tu možnost útoku. Ale Taiben je aijiho pozemek."

"On je to vlastně veřejný pozemek, podle toho, jak to chápou atevové. Ale atevové na tom pozemku jsou aijiho personál. A ne, atevové nestřelí na aijiho pozvané návštěvníky. To se vás jen snaží vystrašit."

"To v tuhle chvíli není tak těžké. Povězte mi ještě jednou, že se padák otevře a bude to fungovat bez zádrhelů."

"Devadesát devět celých devět procent kapsli fungovalo." Neměl žádnou představu o skutečné statistice, ale statistická přesnost nebylo zrovna to, co chtěl Jase slyšet. "Jakmile se padák otevře, máte vyhráno, a myslím, že to ucítíte, až se otevře; to se píše ve starých svědectvích. Co si o té kapsli myslí vaši experti? To je opravdu důležité."

"Vyměňovali tepelný štít. Na základě vašich rad prodiskutovali otázku padáku a rozhodli, že ho vůbec rozbalovat nebudou. Místo toho přidají druhý. Pokud se pád - tohle slovo opravdu nenávidím - nezpomalí ani poté, co by se měl původní padák otevřít, měl by se automaticky rozvinout druhý. Pokud to dali správně dohromady."

"Ten první neselže. A rozhodně ne dva. Určitě přistanete tam, kde budete chtít. Tohle spočítali. Hlavně nepoužívejte staré zaměřování. To byste určitě doletěli na Mosfeiru."

Další nervózní zasmání. "Jestli se padák otevře, přistaneme přesně. Jestli budu muset použít záložní, no, v tom případě vám pošlu tabulky a čísla. Zachytíte je tam, kde jste?"

"Bez potíží. Jenom použijte protokoly, které jsem vám dal, a já sejdu do haly a vezmu si to."

"Tak my tedy startujeme. Nebo seskočíme. Nebo jak se tomu říká. Přistání očekávejte za nějakých třicet dva hodin."

Úsvit v Taibenu, 6:38 místního času. Ano? Pozití na úsvitu?"

Ani ne dva dny. Nadechl se. "6:38, úsvit, pozití, rozumím. - Tak rychle, Jase?"

"Oni jsou připravení. My také. Před shozem nás nejdřív odtáhnou - asi abychom si to mohli ještě rozmyslet, než nás pustí. - A až se to stane, svěříme se atevské pohostinnosti a bohům gravitačních studen."

Atevská pohostinnost. Taiben. Všechno, co Jase říkal, nasvědčovalo tomu, že loď zcela ignorovala prezidentovu nabídku na vyšoupnutí atevů z jednání. A to Brenovi připadalo neuvěřitelné.

Během těch omračujících dvou vteřin, co se pokoušel pojmout všechny důsledky, by vsadil cokoli na to, že loď věděla, že by mohla od Mosfeiry získat totéž, aniž by přistoupila na jediný z jejích požadavků -

Mosfeira byla spojenec, kterého mohli mít vždy, nemuseli riskovat nelibost atevů, jejichž reakce tak dobře neznali - díky Bohu, že někdo na lidské straně myslel logicky. Byl tak vzrušený, že jen stěží udržel klidný tón. "Zní to dobře," řekl a doufal, že se moc dlouho neodmlčel. "Někdo tam na vás bude čekat. Já tam budu čekat, jestli se mi podaří aijiho

umluvit, aby mě tam dopravil. Co od nás potřebujete po přistání?"

"Má partnerka musí být co nejrychleji přepravena na ostrov. Já - já vám asi budu k dispozici. Po příštích pár let."

"Inu, vaše partnerka si může vybrat - pořádnou večeři v Taibenu, osobní setkání s nejvyššími atevskými představiteli a spánek - nebo rychlý převoz na letiště v Taibenu a přímá linka na Mosfeiru. Na druhou stranu, vás rozhodně luxusní večeře, osobní setkání a dlouhý spánek nemine, teprve pak budou čekat, že jste schopni plyně mluvit."

Nervózní smích. "To mi zní docela dobře. Beru. Řeknu o tom kapitánům a Yolandě. Potřebujete něco z vesmíru?"

"Jenom si hlavně zabalte dobré boty. Pohodlné. Mohl byste přistát někde, kde nebudou silnice. Dostanete uvítací výbor, ale i potom budete možná muset jít pěšky k silnici, nebo tam, kde zaparkujeme terénní vozidla, pokud byste se trefili na nějaké opravdu nepřístupné místo. Tam venku jsou kilometry trávy, prach a horko - a žádné občerstvovací stanice. V nejhorším případě byste mohli přistát někde v lese a my vás budeme muset vysekat ze stromů. Prosím, trepte se přesně. To je mnohem jednodušší. Já jsem vám dal souřadnice místa, kde mohou přijet až k vám a bez problémů vás vyzvednout."

"Ke štěstí mi stačí, aby na mě nezačali střílet, jakmile se otevře padák."

"To nám všem. Kdybyste, mimochodem, zahlédl nějaká zvířata, nepanikařte; na pláních není nic, co by vás mohlo napadnout, a my vás budeme na cestě dolů sledovat. Budeme tam - doufám, že i já sám - ale kdyby do toho něco přišlo, věřte atevům, buďte co nejdvořilejší, uklánějte se, když se ukloní oni, a nestarejte se o to, kam vás vedou. Aiji na vás upozorní všechny správce a řekne jim, aby se o vás postarali. Slibuju."

"Přijímám. Platí."

"Opravdu doufám, že tam budu. Při troše štěstí."

"Cítil bych se vážně líp."

"Rozhodně vám to nezalívám - ale budete v pořádku, se mnou nebo beze mě. Hlaste mi pokroky. Jestli pojedu do Taibenu, může mi chvíli trvat, než se dostanu k telefonu, ale nějaké rádio mám poblíž skoro pořád. Můžete se se mnou spojit."

"Oceňuji to. - A raději bych už měl končit a přestat tu zaclánět. Na kapsli se pracuje, já jsem jen náklad a rozhodně bych nerad zlobil techniky. Uvidíme se. A to myslím vážně."

"Jistě. Tak hodně štěstí. Hodně štěstí, Jase, přání všeho dobrého ode mě a od Tabini-aijiho. Kaginjai'ma sa Tabini-aijiu, na pros saisasatu. V pořádku?"

Když to říkal, díval se na Tabiniho. A Jase se rozloučil slovem kaginjai, protože z materiálu vyčetl informace o zdvořilostním opakování.

Tabini nadzvedl obočí. Damiri a Saidin se užasle dívaly, když Bren zavěsil. Baniči se složenýma rukama naslouchal od jedné stěny. I on nadzvedl obočí, jako by říkal: Tak tady to máme, slunce mohou být hvězdy a hvězdy mohou být slunce a nic z toho mě netrápí, ale že paidhi spadne z nebe na Tabiniho pozemek, to bude už brzo skutečnost - ať už to jeho man'či prospěje nebo uškodí.

Takže Baniči se teď staral o hvězdy, o slunce a o jejich obyvatele.

"Přistání za úsvitu," řekl Bren Tabinimu. "Pozitíř v Taibenu. Chtěli, abychom jednoho z nich hned odvezli na letiště a na Mosfeiru, ale já jsem navrhl pomalejší tempo a přespání v Taibenu a oni to tak předestřou svým velitelům. Podle informací, které jsem vám poslal, aiji-ma, mohli docela dobře přijmout mosfeirskou nabídku. Ale podle toho, co mi říkal ten mladík, to neudělali."

"To vychází velmi dobře," řekl Tabini. "Dobrá práce, Brene-ji. Ten mladík - Jase Graham - Jase je jeho křestní jméno?"

"Ano, aiji-ma."

"K plynému vyjadřování má daleko. Ale rozuměl jsem mu."

"Aiji-ma. Já jsem - také jsem mu slíbil, že tam budu a setkám se s ním. Protože jsem neměl vaše svolení, řekl jsem mu, že se to nemusí podařit, ale tak nějak jsem doufal, že budu v Taibenu, až kapsle dosedne... Moc tam chci být, aiji-ma, i přesto, co se dnes večer stalo. Pokud tam pojedou ostraha - rád bych byl s nimi."

Celé mu to přišlo neskutečné. Jídelna byla v troskách. Hanksová byla - živá či mrtvá - bůhví kde v soukolí atevské a lidské politiky. A v lovecké rezervaci, kde on sám před nějakým časem lovil, má přistát kapsle.

Bál se, že je - alespoň podle Tabiniho - příliš chráněná figura, jestli se začne střílet. Ale - zatraceně, vidět události, které měly změnit jejich životy, a zasadit se o to, aby nedošlo k žádným nedorozuměním -

"Co si myslí paidhiho ostraha?"

"Nepochybně by měl paidhi jet," řekl Baniči. "Nai-ma. Jeden může daleko snáze zaručit bezpečí tam než tady."

"Rozhodně se tam toho nedá tolik rozbít," řekl suše Naidiri.

"Větší operační dosah," prohlásil Baniči.

"Ovšem," poznamenal Naidiri, "ti, kdo unesli Hanks-paidhi, zcela jistě neudělali poslední tah. Raději dnes večer Taiben zabezpečíme. Jeden předpokládá, že se pokusili odposlouchávat naši komunikaci."

"Dohlédněte na to," mávl Tabini rukou. "Naše man'či se už nepochybně postaralo o nezbytná opatření, jestli tedy dnes v noci nejsou slepí a hluchí. - Miri-ji, Bren a já strávíme příštích několik dní v Taibenu - myslím, že bychom tam mohli hezky rybařit. Pěči o svůj domov zatím ponechávám na vás. Mohla byste vybrat ze své domácnosti vhodný doprovod pro našeho hosta?"

"Saidi-ji," řekla Damiri. "Zařídte to." Suše se pousmála. "A zařídte, aby si jídelnu prohlédli restaurátoři. Žádné uklizení, dokud to oni nepovolí. Je-li paidhi opravdu rozhodnut nás opustit, mohou přijít už zítra. Ať si všechno změní, vezmou si, co budou chtít, a zmizí. Když už paidhi nebude používat mou ložnici, očekávám aspoň, že bude v Taibenu ubytován v dostatečném pohodlí. A očekávám, že až se vrátí, bude tu všechno velmi tiše a rychle opraveno."

"Daja-ma," řekla Saidin, "nand' paidhi. Pokud si vzpomínám, host v Taibenu má mít šestnáctičlenný doprovod, přidáme čtyři kvůli vhodnému množství osobních sluhů - a protože paidhi čeká hosta, bude to šťastné číslo i kdyby s nimi

zůstala ta žena navíc. Ale v jejím zájmu přidáme ještě tři - to pak nebude disharmonické v žádném případě." Na Mosfeire by ji nepochopil nikdo. Na pevnině to byl součet pět plus šestnáct rovná se dvacet jedna, trojkové číslo nepřekonatelně šťastné sedmkrát trojky, v níž se sjednocovaly tři správně zastoupené entity: paidhi, aiji a loď; bylo to spojení, které každá zúčastněná strana dělila na dvě. Jak to Bren chápal, dovoľovalo to agresivnímu ragiskému počítání vyrovnat se s dočasnou přítomností dalšího hosta, kterého dlužili Mosfeire; to pak byla čtvrtá strana, jejíž čísla byla ovšem v této situaci pouze přechodná. Přechodný vliv méně šťastných čísel - to bylo přijatelné, pokud jste je mohli předat svému protivníkovi - v tomto případě Mosfeire. Ale Saidin mu teď nabízel změnit čísla na pět nedělitelných pěttek, což bylo stejně tak šťastné.

A pokud jste té otázce opravdu porozuměli - a to Bren porozuměl - mohli jste začít pochybovat o vlastní přičetnosti. "Jeden myslí, že - ano, tři služby navíc, aby se postaraly o paidhi pro Mosfeiru," řekl Bren, "kdybyste mohla, nand' Saidin."

"Větší i menší bohové," řekl Tabini, "hlavně abychom měli větší počet ozbrojených atevů než protivníci." Tabini nebyl pověřivý muž.

Ani jeho nejbližší asociovaní, ani Saidin nevypadala, že by ji taková neúcta nějak zvlášť šokovala: zjevně byla expertem na to, co pozorovala, a nikdy by nikomu nehlásila, že něco není tak úplně správné.

A když byl tedy tento problém přenechán Saidin, Tabini, Damiri a jejich ostraha se vydali do předsíně. Řekli, že půjdou domů, do Tabiniho bytu hned vedle - za což paidhi děkoval Bohu - a že policie půjde do jejich kanceláře, až si vyzvedne pásek. Celý shon rychle utíchal, dokud nezůstalo jen prázdné, potlučené ticho.

"Nand' paidhi?" zeptala se Saidin, když se zavřely dveře za posledními formalitami. "Chtěl byste vidět seznam služek, které vás doprovodí, než jim ho předám?"

Ten třás, který ho zachvátil, když mluvil po telefonu s Jasem, hrozil, že ho přemůže. "Nand' Saidin, nadi-ji, všechno to nechám na vás. Prosím, zabalte, co myslíte, že budu potřebovat pro sebe a svůj osobní doprovod. Vyšlete jenom ty, kdo jsou diskretní, flexibilní a mají rozum. Nejraději bych, abyste jela i vy sama, ale vím, že vás lady potřebuje zde."

"Nadi," uklonila se Saidin, "prosím, vraťte se v pořádku." "Slibuji, že se pokusím, nadi-ji. Nejen proto, abych vás potěšil."

"Vy jste neuvěřitelný lichotník, nand' paidhi."

"Nadi-ji, nikdy. Vy jste poklad. Prosím, běžte brzy spát. Svléknu se sám. Mám už obě ruce."

"Nadi," řekla Saidin a tiše odešla. Jednou z jejich předností - a ne tou nejmenší - bylo, že poznala, kdy je někdo dost unavený na to, aby prostě padl na obličej.

Baniči se zdržel, bavil se s Alginim v malé kanceláři ostrahy - a Bren poslouchal, chtěl ze všeho nejvíc vědět, jestli jsou Jago a Tano v pořádku. "Víte něco?" zeptal se. "Kde je Jago a Tano? Víte to, Baniči?"

"Jsme v kontaktu," řekl Baniči.

"Jsou v bezpečí."

"Každý jinde. Jsou v bezpečí. - Jste v pořádku, Brene-ji?"

"Jsem unavený. Dost unavený. Ale to je dobré. Jít ještě můžu."

"Nadi," řekl Baniči, přenechal kancelář a komunikátor Alginimu a vzal ho za paži.

Když uvážíme, jak se Brenovi třáslы nohy, nebyla to špatná myšlenka.

Sundal si kabát. Zbraň dal Baničimu a ten řekl, že se o ni postará. Bren proti tomu nic nenamítal.

"Víte," řekl Baniči a strčil ji do kapsy, "to, co jste udělal, bylo velice hloupé."

"Já jsem nevěděl, kde jste. Myslel jsem, že Algini je u hlavního vchodu sám. Měl jsem zbraň. Nechtěl jsem nechat kontrolu zadního balkonu na služkách, protože jsem měl větší šanci někoho zastavit, kdyby tam byl nějaký problém..."

"V tom případě jste si vlastně vedl velmi dobře. Bylo správné, že jste byl ozbrojen, ale přiznávám, že mě zachvátily velké obavy, když jste na mě namířil, Brene-ji: taková věc je pro ostrahu dost složité dilema."

"Omlouvám se, Baniči."

"Bylo také dobře, že jste vyčkával, abyste si mohl ověřit svůj cíl; jeden doufá, že jste mě poznal. Ale jeden se také obává, že jste prostě zaváhal, a to není dobře. Musím vás také poučit o dveřích, nadi-ji. Vzhledem k jejich velikosti a vzhledem k plánům budovy ty dveře zcela zjevně nebyly neprůstředné."

"Baniči, přísahám na svůj život, že budu věnovat vrcholnou pozornost všemu, co mě budete moci naučit. A ne, nepoznal jsem vás. Věděl jsem jen, že to můžete být vy."

"Poznat vás pro mě bylo mnohem jednodušší, paidhi-ji. Vás pozná každý. Když si uvědomíte něčí přítomnost, předpokládáte, že nebudou střilet, pokud budete dělat, že je nevidíte. Je to nebezpečné, ale ne tolik pro vaši ostrahu." "Budu to mít na paměti."

"Volal Tano. Místo činu dole nasvědčuje tomu, že tu máme členy Cechu pracující bez povolení. I přes to, co se stalo s jídelnou, to jsou profesionálové, Brene-ji. Ne jako ten, co vás napadl v hasdrawadu."

"Profesionálové řídící se svým man'či."

"Zjevně."

"Má každá asociace profesionály tak vysoké úrovně? Předpokládám, že mají vysokou úroveň, když ostraha Hanksové..."

"Ne každá asociace; váš předpoklad je ale velmi pravděpodobný. Atevové, kteří střežili Hanks-paidhi, nebyli rozhodně neopatrní."

"Takže máte podezření na nějaké osoby?"

"Čtyři pět."

"Znám ta jména?"

"Ano, všechna."

"Tak kdo tedy, Baniči."

Baniči zaváhal. "Cenedi, to je jedna vzdálená možnost."

"Ne. To jistě ne. Vždyť to tak naprosto postrádalo finesu."

"Říkám možnost. Jeden věří, že jejich cílem byla ve skutečnosti právě ta jídelna."

"A ne já?" Nevěděl, má být potěšen nebo uražen.

"Možná ne. Ta ostatní jména... no, členy Cechu vy stejně neznáte, ale druhým možným původcem je Atageini:

Tatiseigi. Dalším je lord Geigi. Čtvrtá je Direiso, která přinesla do Cechu žádost o ohlášení Úmyslu proti vám - ve službách Kadigidiho. Za normálních okolností vám tohle říkat nesmím, ale nyní je důležité, abyste to věděl. Abyste věděl, že ta nabídka byla odmítnuta a že kdyby se i přesto dál snažila o vaši smrt, postavilo by ji to i s jejím man'či přímo proti Cechu. Ale ona toho je schopná, a pokud to, co se dnes v noci stalo, provedla asociace, do níž patří Ilisidi, pak v tom je zapletená i Direiso. Stejně tak další, kdo je v těsné asociaci s Kadigidim - Saigimi z Mand Tasigin, středu neúplné subasociace podezřelých zájmů. Spojuje je zájem o ropu. O ropu. A provincii Talidi."

Kadigidiho Bren znal, byl to jeden z těch věčných otravů, které Tabini toleroval jako spokojené sousedy i jako vůdce opozice v tašridu. Přisahal, že je to kvůli tomu, že si cení mírové opozice -

A i když Saigimiho osobně neznal - ten v tašridu křeslo neměl - znal Marid Tasigin a především se vyznal v celé té záležitosti s provincií Talidi.

A Baniči nepochybně také.

"Talidi," řekl mu Bren, "je vaše provincie."

"Brene-ji. O mně nepochybujte."

"Baniči," začal Bren, a potom si uvědomil, že tady se saláty zdaleka nevystačí a že v tomhle jazyce neexistuje výraz pro osamělost. Dal se něčím nahradit. Ale nedal se vyjádřit. A paidhi nemohl říct Baničimu, co si opravdu myslí o jeho loajalitě.

"Brene-ji," řekl Baniči. "Já jsem to nebyl."

"Já vím, Baniči. Samozřejmě, mě je možné oklamat. Ale kdybyste mě klamali -" Měl v krku knedlík a vzpomněl si na bolest a tmu, když ho Baniči srazil na zem. " - kdybyste mě klamali, sotva byste si museli přidělovat takové problémy. Kromě Tabiniho nemám žádnou jinou asociaci, jen k vám a k Jago."

To Baničiho zjevně vyvedlo z míry. "K nám ne, paidhi-ji."

Zčistajasna ho posedl černý šibeniční humor - věly v něm emoce a nevěděl proč. "K Tabinimu, ach ano. A k vám. Já jsem jako lepidlo. Museli byste mě zabít, abyste se mě zbavili, víte? Takoví my prostě jsme."

Nikdy předtím neviděl u Baničiho tak skličенý výraz. "Nand' paidhi, to nikdo nemá v úmyslu. Ujišťuji vás, že ne. Ale vy nemáte man'či ke mně ani k Jago. Přece mě stále ujišťujete, že ho vůbec necítíte, nadi. Takže je to nesmysl. Nebo ne?"

"Kdo ví, co cítíme? Možná to cítím, Baniči. Kdybych vás zastřelil, rozhodně by mě to velice mrzelo."

"Jeden je rozhodně rád, že byste si to nepřál, nand' paidhi. A pro mě by to zase byla profesionální blamáž. Vyděsil jste mě."

Od Baničiho, člena Cechu, to bylo nesmírně důvěrné sdělení.

"Ale vy nemáte," trval Baniči na svém, jako by mu to stále dělalo těžkou hlavu, "man'či ke mně. A doufám, že vás ani fyzicky nepřitahují - což je vaše druhá možnost. Na druhou stranu, Jago - to by ovšem nevynucovalo žádnou loajalitu vůči mně. - Nebo to u lidí takhle funguje?"

Zacházeli moc hluboko na někoho tak unaveného a emocionálně nestabilního jako byl on - a provinilého, že se dotkl soukromých vztahů mezi Baničim a jeho partnerkou. Přerůstalo mu to přes hlavu. Baniči, kterému uniklo málokteré tajemství, měl najednou jenom podezření a ptal se na událost, na kterou Bren nemohl zapomenout, nemohl ji úplně ignorovat a raději by ani nepřiznal, že k ní došlo.

A tak tu otázku ignoroval a místo toho se zeptal na to, co chtěl vědět ze všeho nejvíc: "Kde je vlastně Jago?"

Baniči ani Jago na takové otázky obvykle neodpovídali, leda vyhybavě. Ted' si uvědomoval, že by mohlo být pravidlem Cechu nebo Tabiniho ostrahy jako takové nikdy nemluvit o právě probíhající akci, takže Baniči by mu vlastně přímou odpověď ani dát nesměl. Ale zdálo se, že se nad tím na chvíli zamyslel. Možná si uvědomil, jak se Bren vyhnul jeho otázce.

"Ted' zrovna je na letišti. Žádná letadla nevzlétla. Z podzemí Bu-javidu neodjel žádný vlak."

"Takže Hanksová nemohla odjet z Bu-javidu."

"Jeden by si přál, aby to bylo jediné vysvětlení. Když se jedná o železnici na perimetru, je téměř nemožné jednat dost rychle, abyste něčemu zabránil, pokud nečekáte určitý pohyb nebo směr. Ty zatrápené hotely tam dole jsou z bezpečnostního hlediska úplně řešeto - a jsou na železnici napojené."

"Je těžké ukrýt člověka."

"Ne tolik, pokud spolupracuje."

"Vy si opravdu myslíte, že je znala."

"Jeden má takové podezření."

"Baniči, já jsem ji slyšel, jak volá svou ostrahu. Bála se o ni i o sebe. Slyšel jsem to v jejím hlase."

"To je poměrně dost informací na to, abyste to zaslechl v hlase."

Když přišlo na Baničiho, přílišné zobecňování se nevyplácelo. "Podívejte - já tu ženu osobně znám. Zním svůj druh a svou kulturu. Poznal jsem, že se bojí, a podle tónu hlasu to byl strach o ně - varovala je. To by v případě spiknutí nebylo logické - i když připouštím, že lidé někdy v logice dost pokulhávají."

"Tato žena více než většina."

"Ale ona by se pro ně prala, Baniči. To jsem v jejím hlase jasně slyšel. Věřte mi, bylo to tam."

"Mohlo ji to vyděsit. Možná byla dokonce proti útoku. Potom ji buď přemohli nebo s nimi prostě šla z čirého pragmatismu, protože jejich man'či bylo s potížisty. Mám podezření, že ihned zamířili k hotelům, nastoupili na veřejnou železnici a odjeli na nějaké bezpečné místo v Šejidanu. Až to trochu utichne, nepochybně se pokusí opustit město. Pokud bude spolupracovat, může se celkem snadno vydávat za dítě. Ale na spící dítě je trochu velká, proto říkám, že musí spolupracovat. Rodina na dovolené. Jaká policie by takové osoby vyšetřovala?"

Potom ji stejně tak dobře mohl pohltnout Bu-javid. Nějaký byt, nějaký lord, který sympatizuje -"

"To je pravda. Ale není to moc pravděpodobné. Jen velmi málo lordů-disidentů by se otevřeně postavilo aiji-ho ohlášenému zájmu, ledaže by se stalo něco, co by podle jejich názoru podkopávalo současný pořádek. Seznam těch, kdo by se pokusili i bez toho, je velmi krátký. Je tu také vzdálená možnost, že někdo, kdo se chtěl Tabinimu zavděčit, se mylně domníval, že odstraněním té ženské utiší vody. Seznam osob, které rozzlobila, by byl rozhodně daleko delší." Bren si vyčerpaně sedl na postel, aby si stáhl boty -a najednou si vzpomněl na něco, co právě teď bylo pravděpodobně nejdůležitější ze všeho. "Počítač Hanksové. Kde je? Víte to?"

"Ten má zřejmě s sebou. Její byt prohledali."

"Sakra. Sakra, Baniči."

"Tak tak."

A Bren si přál, zoufale si přál, aby mohl pátrací tým, nebo třeba jen Baničiho a Jago vyloučit ze seznamu osob, které by si mohly počítač přivlastnit a zatajit to.

Ale neptal se. Místo toho si unaveně rozeplnul košili a svlékl ji. Neměl ji kam dát, ale Baniči ji vzal a pověsil na židli.

"Vy se mnou poletíte do Taibenu. Vidíte? A co Jago?"

"Rozhodně to máme v úmyslu."

To Brena trochu uklidnilo. Možná dokonce usne, až si lehne - i když, ta věc s počítačem mu říkala, že takové štěstí mít nebude. Musel myslet na to, co bude dělat. Co má hlásit.

Nebo co nemá.

"Tano a Algini pojedou také?"

"Plánujeme to tak."

Na pevnině to šlo tak dobře, jak to jen bylo za daných okolností možné. Co se Mosfeiry týkalo... Bren netušil, co se tam dělo nebo co se bude dít, až se rozšíří zpráva o přistání a jeho zrádné pomoci Tabinimu. Ale když se k tomu přidá varování, že počítač Deany Hanksové je v cizích rukou... Bože, jak bude tohle vypadat? A co si pomyslí?

Prosím věřte mi, pane ministře, zmocnila se jí nějaká jiná skupina atevů?

Promiňte, že jsem vás vyšoupl z toho přistání, ale snažil jsem se uchovat si před aijim svou důvěryhodnost?

Omlouval se za Hanksovou. Omlouval Hanksovou. Kéž bych jí mohl pomoci. Kéž bych věděl, kde je.

Rozeplnul si kalhoty a svlékl zbytek šatů, zatímco Baniči zůstával - ale na něj se Bren nesoustředil: jeho mozek začal zuřivě probírat všemožné jiné problémy - třeba Barb, jeho matku, Tobyho a jeho rodinu...

On osobně své příbuzné chránit nemohl, jestli se někdo na základě jeho zrady rozhodne proniknout přes ne zrovna nadšenou ostrahu a napadnout je. Měl ale přátele na ministerstvu vnitra a zahraničí, přátele s přístupem k informacím, a možná - aspoň někdy si to myslel - dostatečně organizované na to, aby přežili administrativní akce. Někteří z nich měli bezpečnostní prověřeni, dokonce zkušenosti z tajných operací; mohli by včas zjistit, že se jeho rodina stává terčem něčeho horšího než obvyklých otravů a tiše se to pokusit zvládnout, už proto, aby se k němu nedonesly zprávy, které by mohly ohrozit jeho pracovní nasazení.

Jenomže, Bože, co vlastně mohli dělat? Jak rychle by si problém uvědomili - a kolik toho může vydržet jejich důvěra v něj, když se krůček po krůčku dostává mimo jejich zájmy - předpokládáme-li, že jejich zájmy se v podstatě shodují se zájmy vlády.

Cenzoři nadělali z dopisu jeho matky sekanou. Nezvedala mu telefon. Ale Barb s ní mluvila. Barb řekla, že je v pořádku. Barb by mu o tom přece nelhala. A jeho matka se o sebe starala stejně jako Barb. Starala se o sebe. Především. Na prvním místě.

V tom se na ni dalo spolehnout. V tom ostatním spoléhal na přátele na nízkých postech.

Lehl si a přetáhl přes sebe přikrývky. Konečně vypadal, jako že jde spát.

Baniči, což od něj bylo dost zvláštní, mu upravil druhou přikrývku a na okamžik zaváhal, když se dotkl jeho ramene.

"Brene-ji," řekl, "vzato kolem a kolem, byla to dobrá práce."

"Nebyl jsem moc velký hlupák?"

"Vedl jste si celkem dobře, když vezmeme v úvahu všechny okolnosti. Ale - prosím, nechte to na ostraze."

"Kdyby mě ostraha v budoucnu zpravovala o tom, kde je a co dělá - to by mi ulevilo, Baniči. A mohl bych daleko snadněji identifikovat své cíle."

"To není špatný nápad."

"Prosím," řekl a zabořil hlavu do polštáře. Zavřel oči a přál si, aby ho temnota pohltila na celý zbytek noci.

"Co se týče vaší bezpečnosti," řekl Baniči, "měl byste mít na paměti, že hlavní podezřelou z toho útoku je samotná Damiri."

Otevřel oči. Nemohl si pomoci.

"Aiji," pokračoval Baniči, "upřednostňuje Damiri z rodu Atageini. To ovšem neznamená, že se na ni může spolehnout." Oči se zavíraly, jako by mu někdo pichl sedativum. Jako kdyby mu Baniči říkal, že budova hoří a on si kladl otázku, jestli to nepočká do příštího zazvonění poplašného systému.

Ale mozek říkal, Ptej se. Další šanci už nedostaneš. Baniči chce mluvit.

"Takže? Kde stojí Tabini?"

"Nespoléhá se na Damiri. Podle mých vlastních odhadů, možná i podle jeho, Damiri-daja zkouší proudy a snaží se kvůli

své asociaci zjistit, jak silný je Tabini a jakou cenu - pragmatickou i historickou - má aliance s ním. Oficiálně stojí Atageini proti němu."

"To vím - ale střílet mezi vlastní služby -"

"Ten strýc, o kterém hovořila, Tatiseigi, má v její rodině hlavní postavení a oficiálně oponuje její alianci s Tabinim. Ona, jak si myslíme, je pro, neboť je poměrně silně k Tabinimu přitahována. On je -" Baniči se, jak se zdálo, snažil najít správný výraz, "- muž nadaný přirozenou přitažlivostí pro různé ženy."

"To se dá pochopit."

"Tatiseigi mohl dojít k závěru, že Damiri zašla až příliš daleko, a Damiri by tím pádem mohla být vystavena velkému nebezpečí ze strany vlastního služebnictva."

"A mého."

"Právě tak. Když se přestěhovala do Tabiniho bytu, opustila svou ostrahu na znamení toho, že je spojena s Tabinim. Na jedné úrovni ji její ostraha může podporovat. Někteří tím však mohou být uraženi. Pokud urazila svou ostrahu - okamžitě by přešli, k jejímu velkému nebezpečí, pod Tatiseigihovo man'či. Pokud v něm už nejsou."

"A jsou tady?"

"Nejméně jeden."

"Vrah? Z Cechu?"

"Saidin."

"Dobrý - Bože." Byl čím dál tím víc vzhůru.

"Jeden by mýsl, že budete mít podezření."

V domě lady. V Bu-javidu. V bytě, který byl zjevně ohrožený, ale přitom tam nebyl žádný člen Cechu kromě těch, co poskytl Tabini. Mělo ho to napadnout, Baniči měl pravdu. Nemohl se vymluvit.

"Ale vy," zeptal se Baničiho, "si osobně myslíte, že Damiri říká Tabinimu pravdu?"

"Na tom, co si myslím já, příliš nesejde. Jeden neví. Věřím, že zničení starožitností v té místnosti šlo nad rámec rozkazů. Věřím, že Damirina zloba je skutečná. Mám podezření, že Tatiseigi nebude potěšen - ať už útok nařídil kdokoli. Ajiho letadlo odlétá za hodinu a odváží do Taibenu ostrahu - a také jednu porcelánovou lilii k Atageiniům, což není tak daleko."

"Cením si vašich úvah. Už proto, jak málokdy o nich mluvíte, Baniči. Ale co Ilisidi a její účast?"

"To jeden neví. Upřímně řečeno, jeden si není jist, jestli jste ji přesvědčil nebo ne. To je velmi důležitá věc. Kdysi se určitě přiklonila na vaši stranu. Nyní se vás jeden musí ptát, kde Ilisidi stojí."

"Mohl jsem se mýlit. Mohl jsem se docela dobře mýlit."

"Ani Tabini, a ten ji zná velmi dobře, si nemyslí, že pronikl její rezervovaností."

Velmi zřetelné varování - alespoň pro člověka dostatečně mazaného, aby se jím řídil. "Budu-li hovořit emocionálně, Baniči, přiznávám, že bych byl raději, kdyby za tím Ilisidi nestála."

"Rozhodně je to pozoruhodná osoba."

"Víc než to, myslím, že se s ní příjemně povídá. Ona je lék na mou izolaci. Z mé strany je to možná hloupé."

"Člověk, který se rekreuje tak, že se vrhne dolů z hory, by ji možná mohl chápat jako výzvu. Ale jeden vás varuje, a to velmi důrazně, nadi, že to není bez rizika, takto koketovat s aiji-vdovou."

"Ale - zatraceně."

"Brene-ji?"

"Musím jí říct o útoku a o přislání. Slíbil jsem jí to, Baniči, slíbil jsem jí, že ji budu o všem informovat. Za každou cenu. Teď není vhodná chvíle, abych porušoval sliby. Už jsem to tak jako tak udělal."

"Vdova odjela, nan' paidhi."

"Ona odjela?"

"Hodinu před útokem."

Brenovi se trochu zvedl žaludek. Jen trochu - ale zamrazilo ho až do morku kostí. "Zatraceně," řekl znovu.

"Možná to byla pouhá obezřetnost," řekl Baniči. "Ale jeden nemůže spoléhat na takové předpoklady."

"Ti, co dostali Hankovou - co s ní asi budou chtít dělat? Je to hloupá otázka, Baniči, já vím. Ale vidíte něco, co já ne?"

"O sňatek s ní rozhodně nikdo stát nebude," řekl Baniči suše. "Já bych řekl - že budou chtít to zjevné. Její schopnosti. Její počítač."

"Ona není špatná osoba," řekl Bren reflexivně - nikdy by ho nenapadlo, že se bude zastávat Hankové. Ale tohle nebyla Deana jako rukojmí: ateové nikdy tak úplně tenhle lidský pojem nepochopili, ne v pojmech osobní hodnoty. Konzervativci, na které Hanková nejvíce apelovala, protože stáli proti Tabinimu, neměli velkou trpělivost s lidskými způsoby - někteří neměli ani velkou trpělivost s jejich existencí.

Pokud ji dostali oni, Bren nemyslel, že jim jde o to, mít živého člověka. Šlo jim o informace o lidské činnosti a o tajemstvích, které by mohl Tabini mít.

Nebo chtěli, aby Deana řekla něco, čím by poštvála veřejné mínění proti Tabinimu. Bože, on věděl, v jaké pozici je. Pocítil to osobně a pořád to občas cítil, v rameni a v žebrech.

Za očima mu bodala další bolest, vztekla bolest, kterou by muž v jeho postavení neměl vůbec cítit. Kterou by se neměl zabývat - ne - neměl by litovat Ilisidina jednání. Přisuzovat ateům náklonnost byla hloupá, osobně i profesionálně nebezpečná chyba.

Mohl být jako Wilson. Mohl zapomenout milovat. Mohl s tím přestat.

Nebo mohl snášet bolest a snažit se ji vydržet, a neúnavně a profesionálně odmítat pocit překvapení nebo viny, když se ateové začnou řídit vlastním nutkáním a jít přes mrtvolu lidského sentimentu.

"Děkuji vám," řekl Baničimu. "Řekl jsem ,děkuji vám'? Chtěl jsem."

"To je má -"

" - práce. Ano, zatraceně. To já vím. Ale adekvátně mě upřednostňujete, Baniči-ji, před Hanks-paidhi."

"Velmi vás upřednostňuji, Brene-ji."

"To pořád nestačí," odpověděl. "Nestačí to, Baniči. Dnes večer bych se raději nechal zastřelit, než abych riskoval, že zastřelím já vás. Ukliďhuje vás to?"

"Ani zdaleka ne."

"Pak se o to starejte vy, Baniči-ji. Já už jsem příliš unavený."

"To je má práce," řekl Baniči jako obvykle. Jako ateva, zcela spolehlivě hluchý k lidským citům, mu opět to hlavní uniklo. "Máte naprostou pravdu. Měli bychom vás lépe informovat."

Knedlík v jeho krku nechtěl zmizet. Jenže řešení neexistovalo. Neexistoval překlad. Ne v paidhiho slovníku. Ani v žádném jiném.

Baniči zhasnul světlo se slovy: "Pokud by se dnes v noci ozval poplach, věřte, že se o to postarám, Brene-ji. A zůstaňte v posteli."

Atevové se ho zase ptali na věci, které on necítil. Možná je to také trápilo. Atevština neměla výraz pro osamělost. Existoval výraz pro "sirotka".

Existoval výraz pro "odpadlíka".

Jinak ale nemohli být sami - a věděli, asi lépe než lidé, proč dělají různé věci. Psychiatrie byla věda, kterou atevové nikdy v historii neprovozovali. Ani dnes ne - možná proto, že žádný ateva by se nesvěřil někomu mimo své man'či, možná proto, že jediné duševní poruchy mezi atevy byly ty patologické.

A všechny možné problémy ohledně duševního zdraví mohla vyřešit populární krevní msta.

Nebo to, co atevové opravdu cítili a co odpovídalo tomuto starému lidskému termínu.

Možná, že dnes kvůli němu nebude Baniči moci usnout. Možná, že si kvůli němu musel Baniči klást otázky, pro které měl ještě méně slov než Bren. Pokud skutečně existoval nějaký tajný atevský slovník lidského jazyka, Baniči v něm možná dnes večer listuje a ptá se sám sebe, co mohl mít paidhi na mysli.

Bren naléhal na Baničiho, dokud se nedozvěděl nejenom tolik, že všichni, na kterých mu záleží, jsou v bezpečí - ale také kde vlastně jsou, co možná nejpřesněji; to možná nebyla láska, ale jen neurotická posedlost, možná je chtěl jen mít všechny někde, kde by o nich věděl, jinak by nezamhouřil oka.

Nemohl ale setrást ten pocit rány do žaludku, který pocítil, když Baniči začal mluvit o loajalitě. Když uviděl, jak daleko se vzdálil od bezpečného jednání, jak moc, Bůh mu pomáhej, potřeboval a pořád si říkal, že to - nikdy - mít nebude.

Když s touhle prací začínal, věděl to. V čisté, nezkalené moudrosti mládí věděl, že jednoho dne narazí na emocionální stěnu, ať už to bude cokoli a kdykoli, a že tehdy si připomene, kam směřoval a proč.

Potřeba, takové svůdné, nebezpečné slovo. Potřeba byla prázdnota. Potřeba, zatraceně, nebyla láska, to rozhodně ne. Jestli láska znamenala dávat, pak tohle byl pravý opak lásky, tohle lásku vysálo do dna, a potom logiku, a nemělo to žádný výstup. Barb, to byla potřeba. Chtěla být jeho potřeba, ale on tuhle katastrofu odhalil včas.

Potom přemýšlel o možnosti získat v Grahamovi náhradu za sebe, pokud bezpečně přistane. A jeho styky s Baničim, který mu alespoň dovedl odpouštět, mu říkaly, že se musí dát dohromady nebo předat Jaši Grahamovi klíče od své duše. A Jase nemusel být dostatečně dobrý nebo neškodný, aby je nepoužil. Jago se ho dotýkala způsobem, který Bren znal; nezapomněl na její ruce, na pocit, který mu proudil nervy a říkal... že má potřebu. Přál si nebýt zodpovědný. Chtěl, aby Jago ignorovala všechna varování a pokračovala v... prostě v tom, co atevy dělají se svými milenci, což ho najednou začalo náramně zajímat.

Jago... a Ilisidi. V jeho lidském srdci měla ta žena své místo i při tom, jak byla nabroušená, i se všemi svými tajemstvími - vždyť to on přece ignoroval všechna pravidla, dokonce jí nabídl kousek lidské loajality, který ji nějak musel vyvést z míry. Její názor na něj se změnil způsobem, který žádný ateva nedokázal pochopit, jako by se dotkl man'či a rytířsky čestnou - nebo aristokraticky sobeckou? - starou atevu tím naprosto zmátl. Měl podezření, že Ilisidi, stejně jako Tabini, měnila své chování tak, aby odpovídalo tomu, co si myslela o důvodech jeho činů. Jenže to se dostala do stejného nezmapovaného teritoria vzájemně pozměněného chování jako on s Tabinim.

Byla to jeho chyba, ne její. Ilisidi se na něj zlobila. Jago se našťestí o sebe dokázala postarat. Jako se o sebe postarala a odešla, když ji varoval. A Baniči to věděl. Baniči na všechno přišel.

Nebo mu to prostě Jago řekla. Ať to v jejich vztahu (který Bren nikdy úplně nepochopil) znamenalo cokoli.

Zatracený hlupáku, řekl si. Slyšel, jak se v jeho bytě pohybují atevové, po chodbě před ložnicí. Ale věděl, že Baniči ví, kdo to je, a že tam není nikdo, koho by Baniči neodsouhlasil. Takže to bylo v pořádku.

Uslyšel, jak se v dálce otevřely a zavřely dveře. Čekal, že uslyší přícházet a odcházet kroky. Doufal, že to budou dobré zprávy. Nebo aspoň, že se špatné zprávy zvládají, jak nejlépe to jde.

Měl ten zatracený kód. Shawn nebo někdo strašně riskoval, aby mu předal kód, a když o tom tak Bren přemýšlel, vlastně si nevybavoval, jestli ho zadal do počítače, když ho zapojil a vyslal Pátrače.

S jistotou věděl, že počítač Hankové se nachází v nepovolaných rukou, ať už na Tabiniho straně nebo na té druhé. A kód, který mu Shawn s takovým úsilím předal, by mohl - pokud to bylo to, co si myslel - projít přes mosfeirské elektronické překážky a doručit alespoň jednu zprávu do správných kanálů na ministerstvu zahraničí.

Dálková jednotka byla zapojená. Mohl to varování odeslat odsud, ze své ložnice. Nepotřeboval telefony, nemusel na sebe upozornit více než masivní bezpečnostní zařízení, která Tabini nepochybně umístil na jeho linky. Nikdo se nemusel dozvědět, že po útoku navázal přímé spojení s Mosfeirou. Ale Tabini mu dal volnost, jakou chtěl - pro potenciálního špiona skvělá zpráva.

Kdyby ten špion chtěl jednat, mohl dát Mosfeře vědět, že v Bu-javidu došlo k útoku, že Hanková je v cizích rukou, možná ji vyslýchají, možná nutí narušit elektronickou obranu Mosfeiry.

Řečený špion by také mohl očekávat, že Mosfeira tu informaci neprodleně předá lodi, která pak odloží, nebo přemístí přistání, stejně jako kdyby jim on sám přiznal, že stojí na místě, kde došlo ke dvojnásobné vraždě a únosu zástupce lidstva.

A z toho důvodu - žádné varování na Mosfeiru neodeslal. Řečený potenciální špion a zaměstnanec mosfeirské vlády ležel v posteli a nehýbal se ani o kousek víc, než musel. Dopustil, aby se s Deanou dál dělalo to, co se s ní dělalo, protože Mosfeira s tím nemohla dělat vůbec nic. Jeho vlastní ostraha a Tabiniho ostraha tvořily jedinou šanci na její záchranu, a kdyby zavolal... Shawn a další lidé, kteří na něj vsadili svou kariéru, by to asi nepochopili, ale tím telefonátem by mohl prohrát gambit s lodí a Deana -

Jestli nechají Deanu naživu, mohl by se z ní stát paidhi za Tabiniho protivníky. K čertu.

Přesně ten post, po kterém toužila, pokud se toho dožije, pokud to vydrží její kosti - atevové si někdy nedávali dost pozor - a pokud bude schopná používat hlavu.

Bože, ona by mohla na Mosfeiru zavolat a říct jim, že byla unesena. To by znamenalo zrušení přistání. Klidně by mohla pracovat pro opozici. To by Mosfeire mohlo velmi pomoci.

S tou myšlenkou znovu otevřel oči a zadíval se do beztvářné temnoty. Ptal se sám sebe, jak se dostal do téhle situace.

Jen skrze dobré úmysly, tak to bylo. Ptal se, jak mohl věnovat tolik úsilí tomu, aby zradil svého prezidenta, svou vládu a celou myšlenku mosfeirské demokracie, která říkala, že taková rozhodnutí nemůže dělat jeden člověk.

Stalo se to postupně, a proto, že on situaci rozuměl tak, jak jí nerozuměla mosfeirská vláda: jenže to nebyla odpověď, kterou by dobrý vládní zmocněnec své vládě dal-

Ale k čertu s tím, úředníci jeho vlády podporovali Hanksovou, která by klidně mohla Mosfeiru zavolat, třeba s vědomím spiklenců - a všechno zničit.

Nemyslelo mu to jasně. Neuvažoval způsobem, který by vedl k odpovědím - jenomže - řešení, ke kterému dospěl, prostě počítalo s tím, že se ve fázi vývoje bude jednat s atevy; Shawn by se mohl postavit za něj, pár dalších z MZ, i kdyby ten kód nepoužil... mohli by přistání nechat proběhnout tak, jak bylo plánováno - aspoň že Deana nemohla použít velkou anténu. Bez spojení s Mosfeirou ne.

Což by lidem na lodi mohlo něco napovědět.

To byla myšlenka, která ho konečně ukolébala ke spánku.

20

Když nasedli do letadla, motory už běžely. To nepřekvapovalo - během noci už letadlo absolvovalo dvě cesty a doplnilo si palivo. Na palubě byla tajemná zavazadla s Tabiniho červenočernou pečeti. Neměla nic společného s jeho vlastními zavazadly, která se uložila v kabině. Měl tam prostě oblečení, aby vystačil do doby, než přistane kapsle. Než se vrátí do Bu-javidu.

Na rampě bylo nejméně třicet beden.

Byla tam přání všeho dobrého od úředníků i dalších osob, pro které nebyla chystaná událost takovým tajemstvím, jak by si Bren přál - a to už měl plnou misku naléhavých osobních zpráv v předsíni a na chodbě nepočítaně kytic.

Výhlédl z okna a uviděl přijíždět dodávku. Její řidič se hádal s ostrahou. Ukazovali k jeho okénku a on se na něj podíval. Bren pochopil, že se tu bude jednat o něj, a zamával také.

Na to konto řidič a jeho asistent vyložili u letadla další kytice - blíž by je jeho nervózní ostraha nepustila.

Nebyla to poslední dodávka. Blížily se dvě další s dalšími kyticemi, až to tam vypadalo jako na pohřbu nebo na svatbě. Alespoň kartičky se k němu dostaly, donesl je letištní personál a ostraha, dokonce posádka letadla. Všechny se pečlivě prohlédly, než mohly na palubu. Kytice byly od předsedů komisí. Od služek. Od úředníků, kteří právě začali pracovat; na jedné z nich se psalo:

Nand' paidhi, toto je má první práce. Znovu procházím všechnu poštu, kterou jsem vyřizoval, abych se ujistil, že jsem nepřehlédl hrozbu proti vám.

A další:

Nand' paidhi, prosím, buďte velmi opatrný. Nedovolte, aby vypukla válka.

A potom jedna zpráva psaná dvorskými kudrlinkami od jednoho Tanova známého, manažera, který kvůli němu opustil penzi. Ta byla delší. Nand'paidhi, mám veškerou důvěru ve vaše bezpečí. Prosím, přijměte mé přání dlouhého života a přání celého mého domu, abyste ještě dlouho poskytoval své dobré rady aijimu a jeho domu, nechť dlouho vládne Asociaci.

Ti poslední doručovatelé pochopili omezení a jednoduše kytice složili na dohled od okénka. V šedém, zamračeném světle úsvitu hrály všemi barvami. Bren se cítil osamělý a odloučený od gratulantů, když tak viděl kytice ponechané napospas počasi a vichru z motorů. Ale gesto to bylo hezké - až se hrozil, jak byly některé kytice drahé, posílali je přece úředníci, kteří nevydělávali zrovna moc peněz. Zastrčil do své aktovky všechny kartičky, jak ty s prostými občanskými pečeti, tak ty s těžkými pečeti šlechty. Odpoví na ně, až bude moci. Slíbil si, že ke každé odpovědi pro úředníka přiloží aspoň malou květinovou pozornost. Koneckonců, oni přece nemohli přehlédnout všechna ta varování, než vzali tuhle práci. Ne, k čertu, ne nějaký kvítek nebo dva - opravdové kytice, a napíše to na paidhiho květinový účet, který platilo ministerstvo vnitra (s poznámkou, aby mu ho vrátili, pokud zaplatit odmítnou).

Další dodávka. A další kytice, veliká, extravagantní. Doručovací služba se snažila dostat ji na palubu. Bren se díval, jak se hádají za oknem. Ale jeho ostraha byla neústupná, zavolala Baničiho, a ten osobně donesl do letadla kartičku a předal ji Brenovi - na tom asi trvali.

"Důležitý gratulant," řekl Baniči a Bren na první pohled poznal, že kartičku a kytici poslal lord Geigi.

Nand' paidhi, psalo se tam, odpověď, kterou jste mi poskytl, tu odpověď, kvůli níž jste vynaložil tak neočekávané osobní úsilí, nyní studuji moudřejší, než jsem já. Hluboce lituji toho, že jste kvůli tomu musel odjet, což nějaké osobě či

osobám poskytl příležitost nebo motiv, aby napadly paidhie. Uvědomuji si, že v této věci nutně patřím mezi podezřelé, ale osobně ji odsuzuji. Napsal jsem zvláštní listinu Tabini-aijimu a doufám, že i vy předáte svým asociovaným všech stupňů mé přání všeho dobrého. Také doufám, že Hanks-paidhi je v bezpečí, a spolu se svým personálem se nezastavíme před ničím, abychom ji ochránili.

"Věříte tomu?" zeptal se Baničiho. Baniči vzal dopis, přečetl si ho a pozvedl obočí. "Jeden by se neodvážil zpochybňovat." Potom dodal: "Ani přijmout kytici od tohoto zdroje pod vlastní střechou."

"Přece v ní nemůže být bomba. Vždyť tam venku doplňují palivo. Cisterna -"

"Jeden neví, co v ní nemůže být. Hazard není mou vášní. Oznámím jim vaše zdvořilé poděkování. Už jsem také požádal o to, aby cisternu přesunuli a odvezli nás odsud dříve než bylo v původním plánu. "Ale Jago není na palubě."

"Jago dorazí," řekl Baniči, "a to co nejrychleji. Kdybychom se minuli, přiletí odpoledne s Tanem a Alginim. Souhlasím s vámi. Hrubě se mi nelíbí to množství přání všeho dobrého v blízkosti cisterny, která nám doplňuje palivo. Především to poslední přání."

"Nějaké zprávy o Hanksově?"

"Pořád ji hledají."

"Jago -" Přes Baničiho rameno viděl, že se zbytek aijiho ostrahy připravuje zavřít dveře.

A vtom z budovy kdosi vyběhl a zamířil ke schůdkům.

Ostraha ho zjevně také uviděla. Počkali se zavřením dveří, dokud se Jago nedostala dovnitř. Atevové venku odtáhli schůdky.

"Našli něco?" zeptal se Bren, zatímco Jago si upravovala uniformu do obvyklého bezchybného stavu. Přešla uličku a přidala se k nim.

"Jeden pochybuje. Chtěl byste po startu něco zakousnout?"

"Chtěl bych jen slyšet o Hanksově."

"Žádné informace. Určitě nebudete? Já si dám ovocnou šťávu."

"Tak já také. Děkuji." Když kolem něj Jago procházela, vrhl pohled na Baničiho. "Nedohodli jsme se, že se paidhimu bude říkat pravda?"

"Ne. Jeden se rozhodl informovat paidhiho v otázkách jeho bezpečnosti. Ne ohledně operací."

"Zatraceně, Baniči!"

"Takové informace by ho mohly vést k pokusu o pomoc. Nebo zablokovat jeho nevinnou reakci na jiné informace.

Brene-ji, vy máte tak výraznou tvář."

Motory se rozeřvaly silněji. Květiny a cisterna s palivem zmizely z dohledu, letadlo se otočilo a vydalo se na ranvej.

Baniči a Jago si sedli k Brenovi a připoutali se. Zbytek ostrahy odešel ode dveří ke shluku šesti ostatních agentů vzadu, mužů i žen. Bavili se tak tiše, že to přes hluk motorů nebylo vůbec slyšet, ale Bren poznal, že v tom není vůbec žádné veselí. Služky odletěly minulým letadlem, ještě před rozedněním; tolik služek, kolik bylo podle Saidin šťastné. Saidin. Damirina ostraha. Tabini přímo navrhl, aby služky, které poletí, vybrala Damiri. Tabini, na rozdíl od paidhiho, znal pravou povahu Saidin. Byla to z jeho strany výzva pro Saidin, aby mezi ty služby propašovala nějakou ze svých - ať už to mělo vést k dobrému nebo ke zlému.

Paidhi byl v téhle věci tak pitomě slepý, rozumem přece věděl, že na takových místech ostraha nikdy nechybí - jenomže přiletěl omámený, v tomhle stavu si vytvořil podvědomý názor na personál a dál se jím už nezabýval, zařadil si Saidin jako starší matronu a nikdy, zatraceně, si nepoložil tu zřejmou otázku. Saidin se mu zalíbila - a ona třeba předpokládala, že ví, co je zač. Baniči měl pravdu, to by změnilo jeho reakce, ovlivnilo jeho opatrnost, kdyby jen věděl, co měl vědět, co by věděl každý ateva -

Musel Saidin neuvěřitelně vyvádět z míry. A zatraceně - pořád měl tu ženskou rád.

Zdálo se, že atevové, které přijal Cech vrahů a udělil jim licenci, měli něco do sebe. Netušil proč. Nevěděl, co mají společného, leda snad integritu, která se dotýkala Brenovy duše zvyklé na odstíny šedi. Možná to byl ten pocit, že by jeden mohl udělat věci, které by otřásly jeho sebevědomím do základů a přesto - přesto si ponechat pocit vyváženosti. Baniči ho chtěl učit o dveřích. Tohle se od něj učit nechtěl. Chtěl pochopit něco daleko prostšího.

Když on a Jago téměř - téměř - překročili hranici a on zpanikařil, možná, že to otřásl právě tou integritou. Tou tak nelidskou integritou. Tím více než lidským smyslem pro morálku.

O který se Jago ani za mák nestarala.

Což nezapadalo do její povahy.

Kdybyste ji brali jako člověka. A navíc z Mosfeiry. Což nebyla.

Ona byla - prostě to, co byli atevové v tomhle oboru. V tomto ohledu Jago věřil, že mu nebude dělat problémy.

A, zatraceně, myslel na to pořád znovu a znovu. Na takové věci přece neměl čas teď myslet.

Zahnuhl směrem k ranveji. Kola se rozjela po asfaltu a zvedla se ze země. Pod křídly jim proletěly známé střechy a spánek atevů v Šejidanu narušil další tryskový letoun. Obyčejní atevové se asi ptali, co se děje, že do a z hlavního města létá tolik nepochybně vládních a neplánovaných letů -

Klidně by se mohli ptát. A - ve světle nedávných krizí - by asi uhodli, že se to týká paidhiho, cizí lodě, aijiho a spousty ostrahy a vládních zájmů.

Atevové si uměli věci moc dobře spočítat.

Letadlo vystoupalo nad výšku, v níž se obvykle nebezpečně proháněly malé atevské letouny a zamířilo nad mraky.

Brenovi se naskytl úžasný pohled na východ slunce. Na druhé straně musel být výhled ještě lepší - tam mraky proráželo pohoří Bergid - jenže paidhi neměl dost síly ani odvahy na to, aby se zvedl a podíval se. Neměl náladu na krásné východy slunce. Ten, který teď viděl, vzbuzoval pocit neskutečnosti. Šed' pod mraky odpovídala jeho náladě

lépe. Růžová a zlatá pokrývka mraků vedla k naději, a přitom toho bylo tolik nejistého!

Ostraha vzadu se dala do pohybu a Jago dopila svou šťávu a vydala se zpátky.

"Sušenky," řekl Bren, než stihla utéct. Možná to bylo tím východem slunce, ale začal si říkat, že je chce - vydal se koneckonců do nejisté situace, a to ještě před snídaní.

A zanedlouho byla Jago zpátky se sušenkami, horkým, voňavým talířem sušenek. Postačovaly pro nasycení zdravého atevy a jedna z nich byla vhodná pro lidský žaludek. Jago také přinesla čaj a šťávu, o nichž Bren věděl, že jsou bezpečné.

"Děkuji," řekl automaticky. Vzal si sušenku, vzal si čaj, vzal si ovocnou šťávu a přemýšlel o tom, že má konečně to, co si celou tu dobu přál: své atevy bezpečně shromážděné u snídaně... no, kromě Tana a Alginioho, kteří byli pořád zaměstnaní vyšetřováním v Bu-javidu. Jak říkal Baniči, chtějí letět do Taibenu odpoledne dalším letem stejné linky. Ale Bren nemohl dostat z hlavy Hanksovou, a nemohl přesvědčit sám sebe, že věci jsou pod kontrolou. Přece jste nemohli napadnout v Bu-javidu aijioho hosta a unést ho s tím, že dopad na dobro Asociace bude zanedbatelný. Do Taibenu mířila spousta palebné síly. Tabini tam pořád ještě nedorazil - pokud dorazí. Ale ostrahy tam poslal tolik, že by mohla odrazit celou armádu.

A když se vezme v úvahu, kolik emocí vyvolal tento útok na jeho osobu - ale ne ty předešlé... všechny ty květiny a přání všeho dobrého od asociovaných... to vedlo k myšlence, že obyčejní atevové tenhle pokus brali daleko vážněji než čin jednoho rozhněvaného muže v hasdrawadu.

Tenhle pokus jim připadal jako vážná věc.

Paidhimu také.

"Slyšeli jste něco?" zeptal se. "Máte nějaké aktuální informace, jestli se ti potížíste pokusí narušit samotné přistání?"

"Není pochyb, že by udělali cokoli, aby vyvolali dojem, že je aijí slabý," řekla Jago. "Útok na Taiben je zcela dobře možný."

"Namířený proti Tabinimu? Nebo proti celé myšlence kontaktu s lidmi?"

"Jeden si rozhodně přeje, aby si loď nezvolila místo tak příhodně blízko města," prohlásila Jago. "To spiklencům značně usnadňuje logistiku celé věci. V téhle oblasti je jak Direiso, tak Tatiseigi."

"Takže by bylo cokoli lepší než Taiben? Proč byl tedy proboha vůbec na seznamu?"

"Má také své výhody. My sem máme přístup stejně tak snadný. A jsme blízko k operacím našich sousedů, což znamená, že se rychleji dozvíme, co dělají."

"Ale jsou tu nějaké konkrétní důvody k obavám?"

"Je tu podezřelá asociace," řekla Jago. "Lokální. Ale mocná."

"Geograficky lokalizovaná?" Skutečný rozsah a složitost atevské asociace jste nikdy neznali. Ani samotní atevové nepřiznávali jejich velikost nebo povahu, Bůh pomáhá Mosfeirské univerzitě a jejím snahám o jejich zmapování.

"Pochopte, nand' paidhi, že Taiben je pozemek ve velmi staré oblasti s velmi starými a velmi vznešenými obyvateli - velmi staré domy, které tu sousedí a vztahy mezi nimi jsou už dlouho nejisté."

"Mluvíte o historické krevní mstě." Údolí Padi. To byla stará oblast. Historická.

"Ne, ne o mstě," řekl Baniči, "ale poblíž tohoto dávného rozdělení země - paidhi o něm možná ví - má jeden tisíce let historie velmi starých domů; a každý z nich má mocné asociace v dnešní době."

Neřekl hranice. Rozdělení země. To byl rozdíl.

"V dobrých časech to je snadné sousedství," řekla Jago. "Ale je tu řada nevyřešených otázek. V čase změny se to velmi snadno zvrtně."

"Což znamená," pronesl tiše Bren, "že kdyby někde tisíc mil odsud bylo nějaké spiknutí, jeho centrum by bylo asi tady, u Taibenu. Kvůli těm domům."

"Pěti domům," řekla Jago. "Ještě před příchodem lidí bylo v údolí Padi pět hlavních lenních pánů. Všichni aijiové v historii Ragi pocházeli z těchto pěti rodin. Asociace jako taková by se sotva shodla na aijim, který by nepocházel z této malé asociace. Oni jsou jediné ragiské rodiny, které kdy měly moc."

"Ale Tabiniho dům sjednal Dohodu. Daroval uprchlíkům z války své území." Tohle byla odpověď číslo jedna, kterou dávali studenti, když jim položili tuhle otázku. Nepochybně v tom bylo víc. Složitosti atevského volebního systému.

"Sjednali Dohodu."

"Ponechali si pouze pozemek v Taibenu - nejen pro jeho blízkost k Šejdanu, na Alujisu. Zjevná asociace obýváním. Ale také šlechtickým původem. Lovecká asociace. A velmi zjevná asociace starým bohatstvím."

"A Atageini mají državy hodně blízko Taibenu."

"Třicet minut letadlem odtamtud," řekl Baniči.

"Vy myslíte, že budou dělat problémy? Tohle máte na mysli?"

"Vztah s Atageini se může vyjasnit ještě před západem slunce. Hlavní otázka se stále týká starého Tatiseigiho."

"A Ilisidi," řekla Jago.

"Co je s Ilisidi? Kde je? Ví někdo, kam jela?"

"Ach, do Taibenu. Ale Tabini ji včera v noci vystěhoval. Teď - myslíme, že je hostem nahoře v Masiri, u Atageini. U samotného Tatiseigiho."

"Zatraceně," řekl tiše Bren. Cítil, jak se schyluje ke katastrofě.

"Tabini samozřejmě věděl, kam půjde," řekl Baniči.

"A zařídil se podle toho," dodala Jago. "On se nenechá postrkovat v Taibenu. Tahle malá asociace je historicky citlivá."

"Hodil rukavici svým nepřítelům?"

"Možná je shromáždil pod jednou střechou."

Bren z toho měl stále nepříjemnější pocit. Ale za oknem byla jen prázdnota. Byl zamotaný v atevských účelech, atevských směrnicích, atevských úkolech. Past - spiknutí - Bůh ví, co. Dohodl s lodí přistání přímo v uzlu atevské politiky, vymluvil jim důvěrování Mosfeře.

A atevové, kterým nejvíc důvěřoval - přestože tento termín by si měl každý paidhi okamžitě označit výstražnými signály - ho nechali, aby mezi jinými místy navrhl lodi Taiben a teprve teď se zmínili o pavučině asociálních vztahů kolem něj. Tyhle vztahy nehrály za celou dobu, co zastával svůj úřad, žádnou roli, až do doby před několika týdny - Bože, bylo to opravdu jen pár týdnů? Než přiletěla lidská loď a všechno se obrátilo vzhůru nohama, nezajímal se o lokální asociace o nic víc než o geografii mořského dna.

Atevské asociace v mikrokosmu, které atevové sledovali i se všemi jejich složitostmi stovky let do minulosti, to nebylo něco, na co by se mohl paidhi zdvořile ptát. Nebyl o nich informovaný dost, aby se do nich mohl míchat, a tak se tedy nemíchal. Větší Asociace byla stabilní. To on nepochyboval. To ani zpochybňovat neměl. Bylo pevnou zásadou ministerstva zahraničí, že paidhiové mají jednat výhradně s centrální Asociací a do těch menších nemají strkat nos. Zprávy, které by odtamtud dostali, by byly plné dezinformací, klepů, vzájemného obviňování, historií krevní msty a hrozeb -

Ale zeptejte se, jak si stály pozemky poblíž Taibenu v předlidské době - a, zatraceně, jistě že asociace z údolí Padi musely patřit k těm nejstarším, už proto, že archeologové - to byla mezi atevy nová věda, nakazili se tím od lidí - tam na několika místech kopali a hledali pravdu, jejíž nalezení by jim staří aijiové netolerovali.

"Bylo tam hodně válek," řekla Jago, "hodně válek. Bez pevností jako Malguri. Ragi se vždycky pyšnili tím, že nepotřebují hradby."

"Ale mezi těmi vůdci vždycky vznikla asociace," řekl Baniči. "A Taiben patřil Tabiniho otcovské linii. Jeho mateřská linie před dvěma generacemi byla z Východních provincií."

"Proto Malguri," dodala Jago.

"A Tabiniho babička," řekl Baniči, "abychom shrnuli dlouhou a krvavou historii, se spojila s údolím Padi a vzala si jeho dědečka. To mělo jeden důsledek: Tabiniho linie je v údolí Padi jediná, která v něm není celá soustředěná - a není zcela závislá na rodinách údolí Padi. Výhoda."

"Takže kdyby se z údolí Padi zkusil vynořit nový vůdce, nemohl by si udržet Východ. Tohle máte na mysli?"

"Jeden vůdce by zjevně mohl," řekl Baniči.

"Ilisidi."

"Prohrála volby v hasdrawadu, protože občané jí nevěří," pokračoval Baniči. "Tašrid - to už by bylo něco jiného.

Bohužel pro Ilisidi, následník se v tašridu nejmenuje - hluboká reforma, Brene-ji, opravdu hluboká. Volí ho občané.

Byly strašlivé debaty o Dohodu a uprchlíky, všichni lordi se snažili získat výhodu - ale tahle jedna změna, to byl nůž ve tmě. Občané vždycky volili, jak měli nařizeno."

"Dokud," řekla Jago, "Dohoda nepřinesla ekonomické změny a občané nezačali být nezávislí. Nebudou hlasovat proti zájmům občanů. Lordi z Padi bývali kdysi zdrojem aijů. Dnes si nemohou ani dovolit postavit soukromou železnici - ne bez podpory hasdrawadu a Tabini-aijihů."

"Tohle překousnout," řekl Baniči, "pro ně bylo moc těžké. Ale vyplynulo to z okolností a ze zdvořilé skromnosti - většinou je tam ticho. Občané prostě nezvolí nikoho, kdo je tímhle zatížený."

"Atageini?" zeptal se. To nebyla konverzace, to byl bleskový briefing. Tabini - nebo jeho ostraha - chtěl, aby to věděl, a to rychle. "Váže ho k nim Damiri? Paidhi, nadiin-ji, si přeje vědět něco, co by mu umožnilo být chytřejší. Já opravdu nechápu, co má Tabini v téhle alianci za cíl."

"Dědice."

"A alianci s někým z těchto rodin? Z těchto velmi starých rodů? Já nevím, co se mi tu snažíte říct."

"Žádný jiný aiji nemá takový vztah s občany jako Tabiniho linie," řekla Jago. "Tabini-aijihů zvolili právě občané; je tedy přirozené, že se jeho linie snaží udržet demokratický systém. Samozřejmě, někteří jiní lordi by rádi vrátili ten starý. Ale nikdy by nevyhráli volby. Ovšem převrat -"

"Svržení samotného hasdrawadu?" Taková logika se Brenovi nelíbila. "Vrátit se zpátky k volení tašridem?"

"Taková napětí jsou teď ve vládě," řekl Baniči. "Jeden rozhodně doufá, že se to nemůže stát. Ale to, že se Damiri-daja z údolí Padi, Atageini, náhle veřejně představila jako Tabiniho milénka - to má přímou souvislost s objevením lodi a s vaším bezpečným návratem z Malguri."

Hvězdy a galaxie, to nebyl Baničiho obor. Zato byl ale vrahem z Cechu a navíc velmi vysoce postaveným: dalo se spolehnout, že se vyzná ve složitých zákrutách systému a v motivech, které někoho vedou k ohlášení Úmyslu.

"S mým návratem."

"To znamenalo," řekl Baniči, "tím dala najevo, že podle ní tato událost na obloze Tabiniho posílí - ne porazí. Že stará atageiniská touha vládnout v Bu-javidu se nejlépe docílí v ložnici, ne na bojišti."

"To je vaše interpretace jejích myšlenek?"

"Paidhi není hlupák." Baniči se tvářil napůl pobaveně. "Řekněme, že si tuto otázku sám často pokládám. Přesně tak. Poměr mezi nimi - pochybuji, že je to podvod. Projevily se -" zahýbal prsty - "mimořádně hloupé okamžiky přitažlivosti. To je podle mého názoru skutečné; a totéž říkají osoby, které k tomu mají větší právo. To neznamená, že by je opustil rozum; Naidiri má stálý rozkaz, že nemá odcházet z místnosti jen ze slušnosti - a Damiri se vzdala své ostrahy, alespoň do té míry, že se nastěhovala do bytu k aijimu: to je v takových případech nezbytnou obětí podřízeného partnera a velmi obtížná pozice pro její ostrahu. Vaše přítomnost - to byla náhodná spása pro Damirinu hrdost. A také zkouška."

"Kdyby mě náhodou zavraždili v posteli."

"To by bylo pro tu dámu velmi drahé gesto - a obě ta gesta přitom velmi silně vyjadřovala, že nesouhlasí s atageiniskou politikou. Měl byste vědět, že Tatiseigi si vybudoval kariéru na tom, že nesouhlasil s Tabinim a s

Tabiniho otcem. A jeho otec pro změnu nesouhlasil s Tabiniho dědečkem. A Damiri teď nabízí možnost formální aliance. Nejenom svou osobu jako matku pro dědice, ale také šanci rozbít kliku v údolí Padi - a možná, s Tatiseigihio vědomím... zradit aijihio. A nebo také svrhnout Tatiseigihio politiku a vládu nad rodinnou autoritou."

"Chápu to dobře, že tohle se všeobecně neví?"

"Šušká se to. Ale neví, pokud paidhi rozumí rozdílů v těchto termínech."

"To rozumím."

"Pro Asociaci je teď velmi nebezpečná doba," řekl Baniči. "Je přirozené, že se projeví napětí. V mosfeirských záležitostech... nastává také čas změny. Jak tomu my rozumíme." Sáhł do svého kabátu a vytáhł stříbrný váleček na zprávy. "Tabini nás požádal, abychom vám sdělili alespoň základní informace o sousedech. - A abychom zničili tohle i pásku, která k tomu patří, až si to přečtete."

Tabiniho pečť.

Zatraceně, pomyslel si Bren a rozechvěle ji převzal. Rozbalil ji a přečetl, co bylo napsáno po Tabiniho hlavičce.

Prosím buďte velice opatrný a ani na okamžik se nevzdalujte od své ostrahy. Očekáváme velké problémy, dostali jsme v tom smyslu velmi dobrou informaci z velmi dobrých zdrojů.

Co se týče Hanksově, konkrétní místo jejího pobytu zůstává neznámé. Nijak by nás však nepřekvapilo, kdybychom zjistili, že je poblíž Taibenu, neboť spiklenců je málo, jejich vazby jsou v té oblasti silné a oni nechtějí prozradit své okrajové členy, pro případ, že by se něco pokazilo. Ti opatrnější z jejich přívrženců rozhodně nepodniknou nic nezvratného, dokud spiklenci nevykážou nějaký úspěch.

Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby celou záležitost uvedli do pohybu osoby, s nimiž se Hanksová asociovala. Zdá se, že má jistou svobodu jednání. Baniči má kopii komunikačního pásku, který jsme zadrželi na pevnině. Poslechněte si ho, jestli mu porozumíte.

Ještě než mu Baniči tu pásku dal a Jago přinesla přehrávač, tušil, že to nebude záznam komunikace mezi lodí a planetou, ale čistě pozemní spojení.

A že na začátku pásky bude dlouhé štěbetání počítačů - to jak Deanin přístupový kód projel elektronickými štíty Mosfeiry jako nůž máslem.

Samozřejmě, že nezrušili její autorizaci. Byla plně funkční. Kamkoli se to vysílání dostane, tam mu uvěří. On to zabalil, izoloval, nastavil "jen ke čtení", bál se přiblížit ty kódy ke svému počítači stejně tak, jako by se bál tikající bomby.

Text byl, což se dalo očekávat, kódovaný. Třetí kód, který vyzkoušel, zabral.

A na obrazovce se objevila zpráva.

Cameron přeběhl a hrozil lodi blíže nespecifikovanými nepřátelskými akcemi ze strany atevů, aby je donutil přistát na místě ovládaném aijim. Mezitím se spikl s aijihio úřady, aby mu zabránil v komunikaci - a podle spolehlivých zdrojů mě dokonce nechal zavraždit. Motiv je složitý, opírá se o aijihio touhu zařídít, aby precedens centrální kontroly nad přehradami, elektrárnami a železnicemi platil pro všechny přírodní zdroje. Tím by provinciální aijiové a majitelé finančních zdrojů přišli o všechno a obchod s informacemi by se centralizoval, s aijim v Šejidanu jako majitelem monopolu. Aiji by měl kontrolu nad cenami a centrální vláda by se tak výrazně obohatila na účet místních vlád a právoplatných vlastníků pozemků.

Cameron na tom s nimi spolupracoval; nevím, jestli vědomky nebo nevědomky, ale aktivně podpořil nacionalizaci zdrojů, navrhl bojkot jako možnou taktiku a vydal se s podporou Šejidanského aijihio na jakousi hvězdárnu, odkud přinesl teorii zborceného prostoru. Silně věřím tomu, že se v tomto případě nejedná o atevský výzkum, ale o nepovolený překlad utajovaných konceptů lidské matematiky. Je to vypočítané tak, aby se narušila jistá konzervativní náboženská přesvědčení, jejichž vyznavači stojí proti aijimu, který sám žádné filozofii nevěří. Cílem je především vyvolat náboženské nepokoje v jistých provinciích a znevážit jisté filozofické vůdce.

Tuto zprávu vysílám z bezpečné základny. Poskytly mi ji osoby, které se svou opozicí proti takovému uchvácení moci centrální vládou přivedly do osobního nebezpečí. Dle mého soudu bude dobře, pokud tuto situaci pečlivě vyložíme zástupkyni z lodí, pokud se vůbec dostane na Mosfeiru živá, což by se podle mých zdrojů stát nemuselo. Aiji by ji mohl dát zavraždit a obvinít z toho opozici. Je jasné, že ovládá Cech vrahů, takže by pro něj bylo velmi dobře možné zaznamenat Úmysl proti svým politickým odpůrcům. Podle mých informací by to také znamenalo čistku v samotném Cechu, neboť všichni členové, kteří by se mu postavili, by byli rychle odstraněni aijihio rozsáhlou sítí.

Co nejdůrazněji doporučuji, aby vláda odvolala Camerona, zbavila ho autority i kódů a požadovala na něm vysvětlení jeho činů, které v žádném případě nejsou v zájmu Mosfeiry, lidské populace obecně ani atevů. Nevím a nemohu zaručit, zda si je vědom toho, čemu napomáhá nebo k jakému účelu jsou jeho rady a schopnosti používány, ale domnívám se, že můj život je ohrožen stranou, pro kterou pracuje. Proto se budu přesouvat z místa na místo a přitom se pokoušet uchovat svou užitečnost.

Prosím předejte mě rodině zprávu, že jsem v bezpečí a v pořádku, a že mě chrání osoby jednající jménem své svobody a práva na sebeurčení.

Bren nenadával. Nechtěl, aby byl na jeho tváři znát sebemenší náznak nějakého výrazu - nebyl si jistý, jestli tuto zprávu přeloží přesně, ať už teď nebo v blízké budoucnosti. Opřel si loket o opěrku a dal si ruku pod bradu. Přemýšlel. Definoval začátek sekce, definoval konec, vystříhl to, znovu spustil, znovu četl... Ne, nebyl tam žádný náznak toho, že by jednala pod nátlakem. Žádná slova, která by to prozrazovala - a Bren doufal, že v takovém textu budou slova jako diskorepondence, dekorelační nebo kontrarecidivisticky, která by člověka okamžitě udeřila do očí, protože se normálně nevyskytují ani v té nejhorší diplomatické slátanině. To byly standardní signály, že je celý dokument napsán pod nátlakem, protože taková možnost tu byla vždycky, když počítačovým přenosem dorazila taková bomba.

Ale nic takového tu nebylo. Bren si to přečetl potřetí, soustředil se na tón a obsah, snažil se zbavit emocionálních reakcí a položit si přímou otázku, jestli tu snad není nějaká vzdálená, byť astronomicky, jakkoli slabá šance, že by

Deana měla pravdu a on se mýlil.

Že Tabiniho skutečným cílem v této krizi bylo eliminovat disent.

Ne, zatraceně, to nebyl účel Tabiniho jednání. Tohle by neudělal. Ne aiji, jehož odpověď na vzpouru v Malguri byla eufemizovaná, jako když Ilisidi řekla, že se to urovnalo. Ne aiji, který využíval služeb Cechu - pokud jich vůbec využíval - tak potajmu, že se to ani nedalo zjistit. Ne aiji, který, pokud byly zpráva pravdivé, možná zavraždil vlastního otce, ale odmítl zavraždit svou babičku, která byla také jednou z hlavních podezřelých ve věci smrti jejího syna.

Jeden to sčítal po řádcích i sloupcích, ale uchvácení moci? To Tabinimu neodpovídalo, ani zdaleka ne.

To neodpovídalo Tabiniho přehnané (podle Ilisidina názoru) vášni pro lidské věci; ani jeho ochotě hádat se s obyčejnými atevy, když propagoval soudní žalobu jako moderní náhražku registrované krevní msty; jeho usilovné trvání na zavedení univerzální letové kontroly, i přes protesty lordů. Dávalo to přece smysl, i když se pak někdy pět šest obyčejných pilotů dostalo do fronty před provinciální aijie a jejich převzácná zakoupená čísla v přistávací sekvenci. Bránilo to srážkám letounů a padání trosek na městskou zástavbu Šejidanu.

Jak poukázal Baniči, ani tohle nepopisovalo aijiho podporu mezi občany. Zvolil ho hasdrawad. To byl velmi osvěžující náhled, proč je Západní asociace tak stabilní. Lidští učenci to nazývali vzájemnou ekonomickou závislostí a věřili, že Tabiniho rod se dostal k moci a udržel si ji díky veřejnému blahu a obecné spokojenosti. Informace měli asi stejné; jenomže ekonomické změny, o kterých mluvila Jago, skutečná ekonomická síla pro obchodníky i občany - no ano, bylo to totéž, jenomže viděno z atevské strany zrcadla. A co se týče konceptu man'či a atevských elektorátů - to bylo atevské vysvětlení dlouhotrvajícího míru.

Protože hasdrawad nehodlal hlasovat proti zájmu občanů. A tato zásada se podle něj neslučovala s Ilisidiným vášnivým odporem k věcem, které hasdrawad chtěl, jako bylo víc strojů, víc obchodu, silnice, pokud se je povede prosadit, železnice, pokud po nich půjdou převážet náklady, k čertu s loveckými rezervacemi lordů: divá zvěř se s vlaky nemohla měřit, pokud by nezačala mizet nějak globálně - přece jen to byl pro atevy jediný zdroj masa. Bren slyšel argumenty v Dopravě, v Obchodu... vždycky se snažili o velké programy. Ale ty nechtěli žádný lord, pokud nebyly v jeho oblasti a v jeho zájmu - nebo naopak pokud narušovaly jeho veřejné pozemky, tedy ty, kde v některých částech roku bydlel a lovil.

Bren si uvědomoval, že Baniči a Jago sedí naproti němu u malého stolku. Uvědomoval si, že se mu dívají do tváře a pátrají po nějaké reakci - a tak náhle vrhl na Baničiho pátravý pohled.

"Nemohli jste rozluštit kód toho dokumentu," řekl Baničimu.

Baniči vypadal rezervovaně, ne však bezvýrazně. Zvedl obočí a upřel na něj zkoumavý pohled.

Někoho jako Baniči jste nemohli prohánět houštím dohadů a snažit se odhalit, co si myslí. Něco takového bylo pod jeho úroveň.

Místo toho jste na to šli přímo.

"Víte, že je to zpráva od Hanksové pro Mosfeiru. A víte, s kým teď je a co jí řekli."

"Jeden to rozhodně může celkem dobře odhadnout."

"Proto to, co jste mi říkali. O volbách. O hasdrawadu."

"Brene-paidhi, řekli jsme vám, co nám Tabini-aiji nakázal. Ano."

"Takže nějací lordi chtějí získat zpět svoje práva na úkor občanů."

"Dalo by se to tak říci, ano. A ano, jestli je ta zpráva od Hanksové pro Mosfeiru a ty osoby, které ji drží, jí to dovolili a ona to dělá dobrovolně, pak jeden celkem věří, že je přinejmenším přesvědčena, že jim věří. Ta zpráva bude zřejmě podporovat jejich názory."

"To máte pravdu. Budu k vám upřímný, mohla by do toho propašovat nějaká slova, kdyby chtěla popřít, co říká. Mohla by nám dát signál, i kdyby jí přes rameno nahlížel překladatel. Nejsou tam žádné známky toho, že by jí to atevové diktovali - a ten obsah se mi nelíbí."

"Měla jsem ji zastřelit," zamumlala Jago, "tehdy na nástupišti. Ušetřila bych tím aijimu a Asociaci velké problémy."

"Měl bych dotaz," řekl Bren, a když měl jejich pozornost, zeptal se: "Ilisidi - ona vždycky - aspoň přede mnou - podporovala zachování životního prostředí, zachování kultury. Ne zachování privilegií."

"Ale," prohlásila Jago, "jeden musí být lord, aby mohl zaručit zachování pevností, držav, rezervací. Takový lord může klidně zbourat staré opevnění, vykácet les - přece mu patří. Žádná asociace pouhých občanů mu v tom nemůže zabránit. A žádné rozhodnutí hasdrawadu nemůže lorda vyvlastnit. Tašrid to může vetovat, ale musí to být dostatečnou většinou."

Letiště ve Wigariinu, pomyslel si Bren. Opevnění ze čtrnáctého století. Stržené kvůli ranveji.

Kvůli lordovu soukromému letadlu. Jeho předkové postavili tu pevnost. Lord, který ji zdědil, zboursal zeď. O turisty ani příští generace se nestaral.

"Jezdí někdy do Wigariinu... zedníci a úředníci, když mají dovolenou?" zeptal se - a zjevně tím Baničiho a Jago zmátl.

"Jeden nemyslí," řekla Jago. "Ale mohla bych tu informaci zjistit, pokud je to nějak naléhavé."

"Ne zase tolik. Jeden si jenom všimá - že do Malguri takoví obyčejní atevové jezdí. I když je tam vdova. Kdo to dovolil?"

"V podstatě," řekl Baniči, "to byl Tabini."

"Ale Ilisidi se tomu nepokusila nijak zabránit."

"Ono by se to moc nehodilo," řekla Jago.

"Ale stejně."

"Pokud vás nějaký lidský důvod nutí k tomu, abyste ospravedlňoval chování vdovy," řekl Baniči, "doporučuji, paidhi-ji, abyste přijal atevské důvody, proč počkat se soudem."

To už na tom byl hodně špatně, když mu jeho atevská ostraha musela připomínat, kde začínají atevské věci a končí

lidské.

"Jeden tu radu respektuje," řekl. "Děkuji. Děkuji vám oběma - za ochranu. Za zdravý rozum, oproti mým... občasným pochybením v soudnosti - a v ostraze."

"Prosím," řekla Jago, "v Taibenu se držte pod naší ochranou. Neriskujte."

Bren se podíval přímo na ni a tak jako se mu zdálo, že se mu Jago posledních několik hodin vyhýbá, teď to vypadalo, že se mu schválně podívala do očí. Měla velmi přímý, důvěrný pohled. Rychle se mu vyhnul.

"Když tohle všechno vezmu v úvahu," řekl a snažil se přitom vymanit z takových myšlenek, "paidhi je možná příliš cizí, než aby pochopil jisté atevské záležitosti - jak vlastně mohla Ilisidi vědět o Barb hned druhý den potom, co jsem se to dozvěděl já? Jak myslíte, že se to mohla dozvědět tak rychle - jediné, co mě napadá, je, že jí to prozradila některá z Damiriniých služek? A proč by se Damiri měla asociovat s Ilisidi?"

Oba atevové nasadili vážný výraz.

"Tuto závažnou otázku si Tabini položil také," řekl Baniči. "A jeden si tak nějak vzpomíná, kdo dnes hostí Ilisidi."

"Zeptal se na to Damiri?" Člověk prostě nedokázal tu otázku nepoložit.

"To by bylo moc přímé," řekla Jago. "My umíme lhát, nadi-ji. Někteří z nás jsou v tom velmi dobří. Někteří se dokonce mohou veřejně urazit."

"Vy věříte, že Damiri-daja mluvila pravdu?"

"Jeden může věřit, že Damiri-daja mluvila naprostou pravdu," řekl Baniči, "a přesto vědět, že může být bližší přáním svého strýce, než by si Tabini přál. A taková je pravda, paidhi-ji."

Jediné, co bylo vidět pod letadlem, když přilétali do Taibenu, byly stromy táhnoucí se do nekonečna. Teprve později se objevila železnice, která spojovala letiště a město s Tabiniho sídlem. Dva konce krátké železniční tratě.

A když se na to Bren díval, uvědomoval si, že další, kratší spoje vedly to různých městeček, vesnic, loveckých chat a starých paláců - včetně paláců Atageiniů a dalších tří lordů Údolí.

Paidhiho náhle napadla zbrklá a bláhová myšlenka: kdyby po shromáždění zavazadel požádali o vlak ne do Taibenu, ale k Atageiniům, na sever údolí, mohli by se tam dočkat docela civilizovaného přijetí, poobědvat s Ilisidi, vyměnit si zdvořilé pozdravy a potom jet zase zpátky do Taibenu, aby stihli večeři s Tabinim.

Tak to chodilo, když se sešli lordi.

Když se sešel Cech - tak z toho pak byly jiné věci. Bren nemohl postavit Baničiho a Jago proti Cenedimu a dalším z Ilisidina domu. Ne když tomu mohl zabránit. Pochopitelně věřil, že by si Baniči a Jago s tou situací poradili. Jenomže to Cenedi taky. Ilisidin rozkaz by mu dal dostatečnou motivaci, i když bojovali a spolupracovali společně a sdíleli všechny ty problémy v Malguri. Určitým způsobem, pomyslel si Bren, si lidé, kteří si myslí, že mají patent na citlivost, nedokáží představit, co cítí takový ateva, když ho nějaký hlupák nebo ambice nějakého lorda vrhnou do víru konfliktu, který nechce a nemůže vyhrát - v žádném osobním slova smyslu.

Proto byl docela rád, když po přistání nenarazil na žádnou Cenediho delegaci. Byl velice rád, že rychlá bezpečnostní prověrka, kterou Tabini ve své prozíravosti zajistil na včerejší noc, potvrdila, že tu nejsou žádné bomby, žádní skrytí útočníci a žádná železniční nehoda, takže cesta do Taibenu může bez problémů pokračovat. Všichni měli starost, alespoň podle toho, co říkali, o paidhiho pohodlí a ptali se, jak se mu letělo. A paidhi se usmál a řekl, že moc příjemně. Rozhodně příjemněji než ostraze, která odsud včera večer musela dostat Ilisidi; její příslušníci se včera večer vůbec nevyspali, ve srovnání s Tabiniho osobní gardou vypadali o něco unaveněji a nepochybně se už těšili na to, jak si brzy odpočinou. Proto se Bren na nic neptal a nasedl do rozvrzaného, mírně zastaralého vlaku, který ho měl odvézt na jih.

Trvalo to dlouho - nikdo z těch, kdo přijeli do Taibenu, neměl spěchat -

Přemýšlel o přistávací kapsli a shozu z vesmíru; o tom, že ji právě teď odváží, aby ji strčili do atmosféry, pokud měl tedy aspoň přibližně správnou představu o vzdálenosti stanice od planety nebo o rychlosti letounu, který kapsli vyšle na její poslední cestu.

Myslel na Deanu Hanksovou. Na to, jak naslouchal jejímu vysvětlování a tak napůl jí i věřil - to ho štválo nejvíce: on ji požádal o pomoc, umožnil jí kontaktovat atevské zdroje, a ona díky tomu zřejmě zavinila smrt dvou dobrých mužů - Zlobil se, hodně se zlobil. A cítil se zrazený, velmi osobně zrazený, zrazený svým vlastním soudem jiné lidské bytosti. Myslel by, že na instinkt je aspoň nějaké spolehnutí; hádal se s Baničem, že ji ten útok rozrušil, že se snažila varovat stráže -

Jeden z nich byl hlupák. Už zase. Skočil jí na to, že pro něj bude pátrat, protože to bylo vznešené, protože tak by to udělal on - pátrání pro něj byla ale její zatracená výmluva, proč kontaktovat to, co Tabini nazýval "nepřijatelné osoby". Důvod, proč překročit hranice. Bože, ona si to v atevské opozici - a nebyla to teoretická opozice - užívala! Jistě, shodila bombu v podobě NSP, to možná byla chyba, ale také málem roztržila provincii a skoro se jí povedlo zničit Geigiho vliv - a Geigi byl v tašridu a vědeckých komisích jeden z nejvzdělanějších lordů. Geigi ji skočil na její argumenty, a Bren sám vlastně taky - odmítl se držet svého vnitřního přesvědčení, že by mohla být takovou ideoložkou, za jakou ji pokládal, a přesto odvést dobrou práci - udržoval kontakt, protože kdesi vzadu v hlavě se bál, že zůstane sám, měl potřebu jiného člověka, se kterým by mohl mluvit.

On potřeboval lidský způsob myšlení, byť by mu oponoval. Potřeboval ji.

Ale v tuhle chvíli, pokud by se něco stalo během přistání a loď dospěla k závěru, že atevové nejsou dostatečně civilizovaní na to, aby se s nimi dalo jednat přímo... to by Deaně vyhovovalo. I jejím přátelům na Mosfeire i jejím přátelům v tašridu. Oni chtěli, aby se něco zvrtilo. Radikálové obou zemí našli společnou věc. A on tušil, že to je možné - ale neviděl to přijít ze směru, ze kterého to nakonec přišlo. Spoléhal na to, že Deana pomalu atevy pochopí - Bože, jak bylo možné takhle těsně s nimi spolupracovat a udržet si přesvědčení, že lidé jsou absolutně dominantní?

A jak mohli atevští lordi nevidět, co obhazuje - ledaže by to bylo tak výjimečně lidské...

Pomyslel na aijie a starožitnosti a na to, jak lidé studovali údolí Padi a původ civilizace Západní asociace. Jenomže lidé nebyli zařízení na to, aby to pochopili. Lidé neviděli instinktivně, tak jako ateovové, že ta stará a mocná asociace by nikdy nepropustila své účastníky, ne dokud by tu měli územní nároky, ne dokud by tu měli nějaké zájmy - Hierarchie by fungovaly dál a rivalita přetrvávala.

(Mečeity na úbočí kopce do sebe nebezpečně strkají a perou se o pozice, protože je jen jeden mečeit'ajii, jeden vůdce a támhle je rival a támhle téměř-rivalové - a pak ti tak hluboko pod nimi, že se jimi není potřeba zabývat.)

Lidé se soustředili na ekonomickou soutěž a nikdy jim nepřišlo, jak je významná opozice tašridu proti Tabinimu. Viděli atevy očima lidského vzorce, jako demokratizaci, která následuje po vzestupu střední třídy.

Chyba.

Hrozná chyba. K demokratizaci došlo dřív než k ekonomickému vzestupu střední třídy, demokratizace vlastně ten vzestup umožnila, možná proto, že prvnímu paidhimu, když se snažil svému aijimu vysvětlit lidský rozhodovací proces, uklouzlo něco, co mělo v té době podobný účinek jako NSP pro Geigiho filozofii.

Na celém světě neexistovalo nic takového jako osamělý tvor. Nejblíže k tomu možná byly wi'itkitiin. Ale dokonce i ty hnízdily v asociacích. Kde byla jedna - tam byly i další. Šplhaly do kopce po krátkém letu, slepě, tvrdohlavě lezly na své útesy - pokud přežily setkání s dravci. Byly zatraceně paličaté. Jako ateovové. Jako mečeity. Nevzdávaly se ničeho, co si předsevzaly. Ničeho, o co se snažily. Lordi se také nevzdávali. Mohlo jim to trvat tisíce let, ale nevzdávali se, tak jako se wi'itkitiin nevzdávaly svých dávných hnízd v dávno určených relativních výškách na dávných útesech.

Moc špatní nepřátelé, pomyslel si, a sledoval, jak se před nimi rozkládá údolí. Sledoval, jak se v dálce nad stromy objevují hnědé tašky na taibenských střeších.

Lidé, kteří to nevěděli, neznali atevy. Ani v dobrém, ani ve zlém. Deana nevěděla, do čeho se to dostala. Deana stále pracovala - a i přes všechny ostatní omyly, kterých se Bren dopustil, na tohle by vsadil všechno - na základě představy, že to, co jeden v atevech dnes vidí, tam bylo odjakživa; že opozice proti Tabinimu má politické a ne biologické základy. Že ateovové jsou poháněni ekonomickými faktory úplně stejně jako lidé na Mosfeire.

Přirozeně. To byl její obor. O čem že byl ten její článek? O ekonomickém determinismu?

Jeho obor to nebyl, ale základní premisu znal: že průmyslová společnost nakonec povede k vytvoření podobných sociálních institucí.

Deana se nemusela otravovat s nuancemi jazyka - ateovové se budou stále víc a víc podobat lidem. Prostě bude jednat s těmi atevy, kteří souhlasí s jejím postojem. Její přátelé ve Straně Odkazu nechtěli atevům rozumět - chtěli s nimi jen jednat. Jako když byl v úřadu Wilson.

Jasně, Deano. Proti úspěšné taktice se nedá nic namítnat.

21

Když vjel vlak do nástupiště, služby už čekaly na zadním zápraží chaty. Trvaly na tom, že mu vezmou věci, a vykládaly mu o ubytování.

Možná to bylo tím známým prostředím, kde na něj při každé návštěvě čekaly jenom příjemné zážitky; možná tu byly, i přes ten dav služek, známé kameny ve stěně zápraží, neopracované dřevo, tlumená hněd' a kamenná šed', obyčejné chodby ze dřeva a kamene - Bren měl prostě pocit, jako by nechal Bu-javid u dveří. Jako by se teprve tady očekávané přistání stalo realitou a on mohl něco udělat s problémy, které přinášelo. Od nástupiště se šlo chodbou plnou loveckých trofejí a kožených gaučů a dřevěných lavic, zatímco jeho zavazadla cestovala do druhého křídla. Ve formálním přijímacím sále s lavicemi a krbem se Bren zastavil. Ke své radosti zjistil, že služby - nebo spíš Gaimi a Seraso, velitelé trvalé jednotky strážců rezervace, kteří tu žili v nepřítomnosti aijihovy rodiny - mu na uvítanou zapálily malý oheň, převážně z vonných bylin, jaké správci nechávali u čistící štetky. Místnost voněla vždy zelenými bylinami a olejovým dřevem.

Potom následoval jeho pokoj. Jeho pokoj, ve kterém vždycky v Taibenu bydlel, velmi pohodlný pokoj s venkovskými pokrývkami i kůžemi, s nočním stolem, který by vydržel i zemětřesení, se třemi stoly a stolem vykládaným dřevem sedmi stromů - žádné velké umění, ale elegantní a příjemné.

Jeho postel. Matrace, kterou znal. Koupelna s propanovým ohříváčem na zimu. Dlaždice ve sprše s ručně malovaným lučním kvítím. Bren si uvědomil, že se zhluboka nadechl a že v momentě, kdy vystoupil z vlaku, mu spadl kámen ze srdce.

Potom dorazila Tabiniho ostraha a řekla mu, že vybrali dva pokoje poblíž něj pro cizí paidhie, a jestli by byl ochotný si je prohlédnout. Brenova mysl se vrátila zpátky k přistávací kapsli, ve kterém vyděšení vesmírní cestovatelé pravděpodobně právě cestovali.

Prohlédl jeden po druhém oba pokoje; byly jako ten jeho: v jednom bylo křeslo z umně vytvarovaného naplaveného dřeva a červené kůže, ve druhém byla zase vyřezávaná zástěna výšky dospělého člověka, která zobrazovala loveckou družinu. Bren se ptal sám sebe, co si asi pomyslí, až se ocitnou mezi kamenem, dřevem a otevřeným ohněm - pochyboval, že by cokoli z toho bylo na lodi nebo na stanici. Ale ujistil oba Naidirihovy asistenty i služby, že jsou to úžasné pokoje a pro cizí paidhie dokonale vhodné. Ani v jednom z nich nebyly trofeje a Bren si pomyslel, že je to jenom dobře.

Přišla jedna z výše postavených služek s kyticí lučního kvítí. Ujistila ho, že jejich barva i počet jsou šťastné, a že takové pokoje a takové místo jistě napomohou zajistit harmonii. "Tímto domem," řekla, "prochází čísla země. Nemohou být nešťastná s čísly nebe."

"Jeden rozhodně souhlasí, nadi," zamumlal Bren. Nacházel útěchu ve vědomí, že to není z lidského hlediska racionální - to jen ateovové si myslí, že to funguje, ateovové to zařizují z dobré vůle, velmi prosté dobré vůle, která říká, že by všichni měli mít harmonii a štěstí. "Já myslím, že je to velmi dobře uděláno. Velmi dobře promyšleno, nadiin. Měli by mít pocit,

že je o ně dobře postaráno."

Takže si mohl odpočinout, aspoň natolik, aby nechal služby uklidit do prádelníků a šatníků jeho skrovné šatstvo a dát na mandl to, co potřebovalo vymandlovat. Vyšel ven, postavil se na zápraží, nadechl se čistého vzduchu a podíval se na úbočí kopce.

Taiben seděl na svahu a jeho zadní část byla maskovaná v okraji lesa na úbočí. Zápraží stínily stromy. V tomhle ročním období tráva právě začínala zlátnout: po sto metrech začaly stromy a keře přecházet v luka, která se táhla donekonečna, tu a tam zpestřená nějakým stromem. Tohle bylo takzvané jižní pomezí - a pěkný kus cesty odtud tam měl přistát Jase Graham a jeho kolegyňe.

Po té louce chodil často. I po jižním pomezí. Tabini ho zatáhl na různá místa v rezervaci - pro něj to bylo snadné, jeho dlouhé nohy se nikdy neunavily. To nebylo fér u někoho, kdo trávil celý život v Bu-javidu, a potom přijel sem a umožil paidhiho do stavu naprostého vyčerpání.

Hodně se tu nachodil. A hodně nastřílel, což vlastně jako paidhi dělat neměl. Není to ani tak dlouho, co by střelení rád vynechal a místo toho seděl celý den u ohně a odpočíval. Když sem přijel, obvykle to bylo po dlouhém pracovním vytížení. Teď vlastně taky.

Ovšem kdyby měl teď na výběr, rád by vyšel ze zápraží a pořádně se prošel po louce. To by byla asi tak největší hloupost, jakou si momentálně uměl představit. Když vám atevská ostraha řekla "Zůstaňte v dohledu", mysleli "Zůstaňte v dohledu". Neměli velkou trpělivost, což se dalo pochopit - byli velmi efektivní a zdvořilí. Bren si nijak nepřál ztěžovat jim práci.

A tak se vrátil dovnitř, požádal o hrnek čaje, a díval se - to se často nevidělo - jak tančí plameny v krbu. Pozoroval je skoro hodinu, zatímco všude pobíhalo služebnictvo a ostraha se plazila v místech, kam se atevové nevešli a instalovala bezpečnostní systémy. Některé z nich byly možná smrtící; neptal se.

Baniči se vrátil se stopami prachu a štěrku na kolenou a řekl, že by si také dal šálek čaje. Což muselo znamenat, že příliš zatěžoval své nedávné zranění a to mu to teď dávalo najevo.

"Zahrajeme si šipky?" zeptal se Baniči, když popadl dech a vypil půl šálku. Pro tuhle lidskou hru se atevové nadchlí skoro s takovou vášní jako pro televizi. Bren měl podezření, že prohraje.

Ještě hůř, Baniči mu nabídl handicap. Bren ho odmítl. Baniči pokrčil rameny a přesto o pár metrů ustoupil. - "Delší ruka," vysvětlil to. "Ať je to spravedlivé."

Stejně ho roznesl. Ve čtyřech kolech.

"Já myslím, že vy se ani neumíte netrefit," řekl Bren.

Baniči se zasmál a zasáhl šipkou okraj terče. "Prosím. Jak vy to říkáte? Nikdo není dokonalý?"

Bren se pokusil trefit se co nejpresněji do středu. Minul ho o prst. "No," řekl, "někteří z nás se umí netrefit lépe než jiní."

Baničimu to přišlo jako dobrý vtip. Posadil se a opřel si nohy o stoličku.

"Sedněte si," řekl. "Užijte si odpočinku."

To Bren také udělal. Sedl si a začal podřimovat - netušil, jak moc je unavený. Nakonec usnul úplně, spalo se mu pohodlně, protože Baniči byl nablízku.

"Je hodně unavený," řekl tiše Baniči - komu, to Bren nevěděl. "Nedělejte tu hluk."

Poblíž chodili atevové, hodně atevů a paidhi jim nakonec musel věnovat pozornost. Slyšel, jak Baniči s kýmisi mluví, promnul si ztuhlý krk. Zamrkal, zaostřil na místnost a uvědomil si, že tyhle přípravy a rozhovory znamenají, že se blíží Tabini. A Tano a Algin, tím si byl jistý, přijedou s ním. Ajiho předcházely zmatky jako bouřková fronta: všichni pobíhali přes obývací pokoj a kuchyň, ozbrojená ostraha prohlížela zadní chodby, kde byla diskretně zamaskovaná železniční zastávka, vyhloubená v úbočí kopce. Přišli dokonce Tano a Algin, oba s vlastními zavazadly a několika těžkými kufrý, zřejmě s elektronikou.

Předtím to tu Brenovi připadalo jako domov, ale teď se to změnilo. Všude tu byly zbraně, Tabiniho osobní stráž v neprůstřelných vestách a s těžkými puškami - i Algin s Tanem byli podobně vystrojeni. Otázka úředníků a kanceláří je teď nezajímala: Bren si byl jistý, že mají na starosti nějaké sledovací nebo komunikační systémy.

Pokud Saidin nastrčila mezi služby atageinickou příslušnici Cechu - a Bren nepochyboval, že právě to udělala - nebyl to nikdo, na kom by to bylo na první pohled vidět; byla to asi jedna z těch tichých a efektivních žen v šatech z měkkých, drahých látek a nehluchých botách, jedna z těch dívek, které šeptaly, když spolu mluvily, a byly tak neuvěřitelně citlivé na narušené uspořádání dekorací.

Někdo od Damiri. Nebo dokonce od Tatiseighi. A Damiri byla, vybavil si náhle Bren, pořád ještě v Bu-javidu. Nebo snad ne?

V Bu-javidu, kde by její život nemusel být v bezpečí, pokud by nějaký Atageini vystoupil proti Tabinimu v Taibenu. Atevové nebrali rukojmí jako takové. Ale velmi dobře věděli, kdy jste v jejich moci a Damiri - zjevně dobrovolně - v jejich moci zůstávala.

Tolik věcí se dělo a nemluvilo se o nich - a paidhi o tom věděl tak málo, dokud se mu nedostalo rychlokurzu v Malguri a dokud mu to nakonec nenarvali do jeho pitomé lidské hlavy v letadle. Všechny ty důsledky, které nepochopil, protože nevěděl, kde leží hranice asociací, všechny ty subasociace, o kterých paidhiové sice vždycky věděli, ale zoufale podceňovali jejich sílu.

Paidhiové se naučili oceňovat atevskou televizi a hry mačimi, ve kterých se stávalo - tak často, že to bylo až klišé - že někdo nevěděl, že jeho spojenec má složitější hierarchii man'či než tušil dokonce i lord. Nebo že lord, který by teoreticky žádné man'či mít neměl - protože byl lord - měl man'či k někomu, s kým nikdo nepočítal.

Bože, paidhi to měl přímo před nosem; ministerstvo vnitra to mělo taky přímo před nosem, tak jako MZ a univerzita. Jen

kdyby někdo tušil, jak to vysledovat: univerzita si udržovala pečlivé záznamy o rodokmenech, prokazatelných záznamech man'či - a Bren tedy věděl, víceméně, kdo je s kým příbuzný. Ale to neříkalo vůbec nic o tom, o čem mluvil Baniči, ze kterého man'či pocházeli partneři - nebo proč.

Nebo man'či sluhů; nebo man'či jednoho atevy ke druhému - Cenedi pokládal za nezbytné mu tohle říct; možná to byla úcta, kterou projevoval každému, kdo si ji zasloužil, možná jen varování pro přítroublého člověka, že žádný osobní dluh nemůže přebít jeho man'či k Ilisidi. To Cenedi říkat nemusel: už ve chvíli, kdy se to stalo, Bren věděl, že se v Cenediho případě o žádném dluhu nedá hovořit.

Baniči vehementně protestoval proti jeho prohlášení, že má man'či k němu a k Jago.

Nevěděl, proč by proti tomu měli protestovat - ledaže - no samozřejmě. Cítil, jak rudne. Baniči s jistým zmatkem a důrazem řekl: a doufám, že vás ani fyzicky nepřitahují, a potom dodal tu věc o Jago. Man'či bylo hierarchické. S výjimkou toho, na co narážel Baniči. Buďto Bren ohlásil man'či, které převracelo hierarchický řád, paidhiho man'či k jeho ostraze - nebo řekl Baničimu něco, co ho přivedlo do rozpaků. Podle toho, co Baniči možná věděl o tom incidentu mezi ním a Jago, nemohl přísahat na to, že to tak ten šílený člověk opravdu v tu chvíli necítí -

A univerzita s tím nemohla nic dělat. To by potřebovala bystřejší pozorování od paidhiů než jaké kdy dostala. Nemohla sledovat skryté linie závazků, ne úplně zřejmé linie, které se předávaly po generace, které se daly dědit, ale obyčejně nedědily; nebo které se daly získat na základě fyzické či psychologické přitažlivosti; které se daly vytvořit za zavřenými dveřmi aliancí dvou vůdců z řad vysoké šlechty a mohly - avšak nemusely - poutat jejich příbuzné, stoupence, politické přívržence, a to všechno podle pravidel, kterým Bren pořád ještě nerozuměl a atevové je neuznávali, alespoň ne nahlas, leda možná v soukromí vlastního sebeuvědomování. Možná byli atevové, kteří stejně tak jako lidé úplně nechápali psychologické propletence, ve kterých se ocitli. Na člověka, pomyslel si Bren, si vedu pozoruhodně dobře, když přijde na to pochopit pouta man'či při zpětném pohledu; ovšem dosud atevské manévrování nedokázal předběhnout - a ani teď neměl žádnou záruku, že se dívá správným směrem. Jednou se zeptal Jago na její man'či - a ona se alespoň naoko urazila a řekla mu - ne přesně těmi slovy - aby si hleděl svého: takové otázky slušní atevové prostě nepokládají.

Podobné to bylo s Baničim.

Přemýšlel, jestli ti, kteří takové man'či dostávají, vždycky vědí, o co jde; nebo jestli právě tohle nebylo - kromě dalších logických a leckdy ostudných důvodů - to, proč Baniči odmítl jeho prohlášení slovy "K nám ne, nand'paidhi" - což byl v Baničeho případě prakticky výraz zděšení.

Služky naposledy prošly obývacím pokojem. Zbavily kameny v krbu i toho nejmenšího podezřelého smítka a upravily všechny vázy tak, aby byly vepředu největší květy.

Když Tabini vstoupil dovnitř, ničeho z toho si ani nevšiml; jenom se rozzářil a řekl: "Á, Brene-ji, myslel jsem, že budete asi odpočívat. Nějaké obtíže?"

"Ne, aiji-ma, žádné, absolutně klidný let."

"Sedněte si, sedněte si -" Tabini se posadil, opřel si nohy o stoličku a podíval se na Naidirihu. Nepříliš šťastně řekl:

"Postarejte se o to, Naidi."

Bren si pomyslel, že by mohl mít čas vyhnout se Tabinimu a vrátit se do svého pokoje. Ale Tabini už, jak se zdálo, problém vyřešil a navrhl mu hru v kostky, kde měl člověk na rozdíl od šipek vyrovnané šance. Hrál se o nízké sázky, v řádu haléřů, a navíc Tabini požádal nejbližšího atevu, aby přinesl sklenici něčeho, co by bylo pro paidhiho bezpečně pitné. Kdyby nebylo, dotýčný by se se zlou potázel.

Dotýčný byl náhodou Baniči, takže se paidhi opravdu nebál. A potom zbyl jen on, Tabini a starý Eidi. A dvě služby, kterým to Tabini přikázal - protestovaly, že si nemohou přísednout k aijimu, že by se neodvážily a kdesi cosi, ale Tabini řekl, že musí - potřebují pět osob a ostraha má moc práce.

A tak seděli, dva pánové a dvě nervózní mladé dámy, které se bály, že překročí limit sázek - všichni usrkávali ovocné likéry - vsázeli haléře a Tabini i Bren prohráli s jednou ze služek. Tabini se asi v duchu zabýval něčím jiným, omlouval ho Bren. Svůj vlastní výsledek přičítal tomu, že ve hře na pomstu, kterou hráli, měla matematika stále jistý význam.

"Stojíme tady proti počítalovi," řekl Tabini, jemu a Eidimu. "A tyto dámy stojí za společnou věcí."

"A vy jste handicapován člověkem. Měli bychom přeskupit aliance."

"Nikdy," odpověděl Tabini

Dohromady ztratili hodinu a půl času, dvacet sedm haléřů a láhev ovocného vína.

A podle pohledů, které si Tabini vyměňoval se šťastnou hráčkou v páru, si Bren domyslel, že Tabini velmi dobře ví o Saidině agentce v personálu - ostatně nemusela tam být jen jediná.

Paidhiho úzkostlivé starosti o klid večera to nepomohlo. Ale služebnictvo dávalo pozor, Tabini, který si vždy všiml žen, se choval jako dokonalý gentleman, možná proto, že to byl Damirin personál a nic nenaznačovalo, že by to bylo nějak odlišné od předchozích, čistě mužských návštěv v Taibenu - Tabini mohl udělat to, co dělal předtím, vzít sem jen svou vlastní ostrahu; ale neudělal to - v tom musela být Damiri.

Třeba aiji nechtěl ukazovat, že Damiri nevěří. Třeba chtěl použít sebe a paidhiho jako návnadu, aby odlákal pozornost od Tatiseigihy. Jak říkal Baniči a Jago, k Tatiseigimu se odsud dalo snadno dojet vlakem.

Nemluvě o pozemní dopravě. Správci nějakou měli určité a Atageini zřejmě také.

Tabini se konečně pohodlně opřel, přehodil ruku přes opěradlo a ukázal na stůl. "Hrací plocha je vaše, daijiin. Láhev. Mince. - Všechna čest. Mluvte o nás ve svém domě dobře."

"Aiji-ma." Jedna služka se hluboce uklonila a vstala od stolu; vypadala zmateně. Ta druhá věnovala aijimu úsměv, který mohl znamenat výzvu nebo uznání - byla obklopená staršími členy Cechu, kdyby se jim jen zdálo, že se o něco pokouší, neměla by nejmenší šanci přežít a ona to musela dobře vědět.

Žádné ohlášení Úmyslu. Což znamenalo, že vína a následky padaly přímo na hlavu domu Atageiniů, a i to musela vědět.

Bren se nadechl a začal se zaobírat výhradně polohou sklenice na svém stole.

"Pěkné," poznamenal Tabini, když se stáhli i s cenami. "Velmi bystré. Ta nalevo je z Cechu. Věděl jste to?"

Podíval se. Nebyla to ta, kterou hádal. "Hádal jsem špatně," řekl posmutněle.

"Tou druhou si také nejsem jistý," řekl Tabini. "Jsou věci, které neprozradí ani Naidiri. I samotná Damiri mi přiznala, že si není jistá. Ale jeden má podezření, že je to pár. Chápu správně, že jste o Saidin nic netušil?" K Tabinimu se prostě donesl každý jeho nádech.

"Hrozně se stydím. Ne, aiji-ma. Netušil."

"Ona je už vlastně v důchodu," řekl Tabini, "ale stále je s ní nutné počítat. Pokud mohu věřit Naidirihu odhadu - a s tou krásnou dámou bych lože nesdílel, kdybych neměl od Cechu jistá ujištění - pak se zodpovídá především Damiri.

Výhradně Damiri, abych byl přesný."

V takových tématech se vždycky našly nějaké ty pasti. Bren se nadechl a zeptal se: "Jak je to s Damiri? Jste v bezpečí, v osobním bezpečí, aiji-ma? Obávám se o vás."

"Starám se o sebe," řekl Tabini a otočil se stranou. Jednu dlouhou nohu měl složenou na opěrci křesla, takže jeho bota ležela na koleni druhé nohy. "Máte starost kvůli Asociaci, Brene-ji? Nebo máte rozkazy z Mosfeiry?"

"K čertu s Mosfeirou," zamumlal Bren. To Tabiniho zaujalo. "Aiji-ma, já jsem se v podstatě odsoudil sám, aspoň z pohledu jistých elementů v mé vládě."

"Chápu to tak, že ta zpráva pocházela od Hanksové, že se v ní říkaly nepříjemné věci, a že nebyla nahrána pod nátlakem."

"Obvinila mě a vás, že se pokoušíme uchvátit cizí práva -" Už když to říkal, uvědomoval si, že tím Hanksovou vystavuje přímému nebezpečí, jestli měl Tabini byt' i jen malou tendenci k odvetným úderům. Přitom, jak to v atevské politice vypadalo, si už možná nemohl dovolit ten luxus, že by Deaniny činy toleroval. "Hluboce se omlouvám, aiji-ma - jsou to mé chyby. Celý život se snažím odhadnout, co udělají atevové; a já jsem odhadl špatně. Ženu mého vlastního druhu. Nemohu to nijak omluvit. Dám vám přepis."

Tabini mávl rukou. "Až budete chtít. Pokud znám společnost, v níž se pohybuje, umožňuje mi to celkem snadno odhadnout obsah."

"Baniči a Jago měli, jak se mi zdálo, velmi dobrou představu o jeho obsahu."

"Očerňuje vás před vaší vládou."

"Ano."

"Bude to bráno vážně?"

"No - jsem si docela jistý, že to přijde oficiálně na přetřes. Podle toho, co se děje ve vládě, se pak budu nebo nebudu moci vrátit na Mosfeiru."

"Zatkli by vás?"

"Možná. Hanksová nedostala rozkaz k návratu - a to znamená, jak se obávám, že má stále podporu."

"Mohu vám říct něco osobního?" zeptal se Tabini.

"Ano," odpověděl Bren - když vám aiji chtěl něco říct, nešlo ho odmítnout, a Bren doufal, že to nepovede k horší chybě než udělal s Hanksovou.

"Slyšel jsem, že vaše snoubenka," řekl Tabini, "zrušila svůj souhlas."

"Jako se mnou?"

"S vámi. O nikom jiném nevím."

"To nebylo - pořádně jsme si nerozuměli." Už dřív s Tabinim mluvil o Barb. Diskutovali o fyzické přitažlivosti a o konceptu romantické lásky versus - mainaigi, což byl v podstatě termín pro hormonální poblouznění mladého atevy.

"Nebyla to její chyba. Ona se zjevně snažila promluvit si o tom se mnou. Ale nemohla mě na dost dlouho chytit na Mosfeire."

"Politický tlak?" zamračil se Tabini.

"Možná - osobní tlak."

"Jeden kdysi naznačoval... že ta žena má víc ctností."

Ano, tu a tam Barb vyzdvihl. Chválil její dobrý vkus, její loajalitu. Řekl toho Tabinimu hodně, v dobách, kdy o ní smýšlel lépe.

A kdyby to vzal poctivě, možná že jeho úsudek starý několik týdnů byl rozumnější a přesnější než ten, který použil včera v noci.

"Vydržela toho se mnou hodně," řekl. "Myslím, že -"

Tabini mlčel, vyčkával. Někdy překládání mezi jazyky vyžadovalo tolik upřímnosti, že to Brenovi až vadilo: bez ní se jeden mohl zatoulat hluboko do pastí definic - znít jako hlupák... nebo lump.

"Ovlivnili to rozhodnutí političtí nepřátelé?" zeptal se Tabini.

"Rozhodně to ovlivnila moje práce. Ta nepřítomnost. Ta - pravděpodobnost další nepřítomnosti. Prostě nejistota."

"Nebo bezpečnost?"

O tom se Brenovi nechtělo mluvit. Nakonec přikývl. "Byly tu telefonáty."

"Říkal jste, že nemá ostrahu?"

"Ne. To není - není to obvyklé."

"Ani šanci ji získat."

"Ne, aiji-ma. Obvyční občané - prostě ji nemají. Máme policii. Ale tyhle lidi je těžké dopadnout."

"Představuje to problém pro vaše příbuzné."

Bren měl podezření, že jeho zprávy musí někdo sledovat. Tvzení, že atevové nerozumí dostatečně dobře lidskému jazyku, se dalo věřit stále hůř.

"Je tu -" Tabini přehodil nohu přes opěrku. "Je tu Dohoda, která předepisuje, že na pevnině smí být jen jediný člověk. Tohle jsme porušili, aby tu mohla zůstat Hanksová. Souhlasila by Barb-daja s tím, aby zrušila své manželství a odstěhovala se na pevninu za vámi?"

Bren na okamžik nevěděl, co říct - pomyslel, jaké by bylo mít Barb s sebou, ale neuměl si představit -

"Zdá se," řekl Tabini, "že váš dům má na Mosfeire obtíže. To mohlo být příčinou jejího zběhnutí. Myslím, že jeden může pochopit, s jakými obtížemi se Barb-daja potýká, vezme-li v úvahu nepřítomnost jakékoli podpory z oficiálních míst."

Nebo mu možná Baniči a Jago něco řekli. Absolutně nic to nedokazovalo. S Jago mluvil. Mluvil dokonce i s Ilisidi.

"A to je bezpečnostní riziko," řekl Tabini. "Vy byste si neměl dělat starosti s hrozbami proti vaší rodině, když stačí jedno dvě víza, aby se své úzkosti zbavili - a vy také. Vaši příbuzní, vaše žena - pokud byste se tak rozhodl - by tu byli v bezpečí."

Srdce se mu na okamžik zastavilo. Snažil se Tabinimu říct, že přece mluvili o Hanksové a o obviněních a o jejím osudu, o ochladnutí lidsko-atevských vztahů, ke kterému to mohlo vést a kterému se on snažil zabránit. Nějak. "Aiji-ma, to je - velice šlechetné gesto." Ale ani kdyby mu to mělo zachránit život - nebo jim - nedokázal si to představit - že by jeho matka a Toby s Jill a -

Ne. Oni ne. Barb. Barb by si mohla myslet, že to chce, mohla by to dokonce zkusit - Barb měla stránku, která se nebála hor. Teď si vzpomínal: Barb ve sněhu, Barb v odlescích slunce... Barb mimo realitu své práce, jeho práce, ministerstva, nezávislosti, kterou si pro sebe vybojovala, která nepotřebovala jeho neustálou přítomnost, potřebovala jen, aby jí zatracení, šílení agitátoři izolacionistů nevyzváněli telefonem uprostřed noci.

"Moji příbuzní - nebyli by - nemohli by - se tady adaptovat. Spíš by tolerovali ty výhrůžky. - Barb..."

Nemohl odmítnout jejím jménem. Ona neměla žádnou zvláštní ochranu, stejně jako jeho rodina. Ale ona by se mohla adaptovat. Žila by ve společnosti, kde by se necítila doma - ale neustále by vnímala chuť života, který tak milovala: večírky, krásné šaty, osvětlené sály. Barb by se snažila mluvit atevsky, to se jí muselo přiznat. Barb by se přetrhla, aby se naučila mluvit, pokud by ji to dostalo výš na společenském žebříčku, aby nebyla jen paidhiho ženou, ale Barb-dajou; Bože - ta by se toho chytila hned. Dokud by nezjistila, že je to skutečné, a že její chování podléhá různým požadavkům a omezením.

Jestli by s ním zůstala, to byla jedna věc. Jestli by se adaptovala - to byla závažná otázka. Bren si nemyslel, že by mohla, ne v dlouhodobé perspektivě.

Co víc, už s ní nechtěl znovu spát. To byla prostě uzavřená záležitost. Barb a její zájem o sebe. Její snaha neustále se chránit. Právě tohle z ní udělalo jeho útočiště, jenomže teď to vedlo k velice vážným otázkám. Kdyby se Barb dostala do diplomatického prostředí, stres, který by tam zažívala -

A ta stálá ostraha. A fakt - že se potřebovali víc, než se milovali. Nebo vůbec někoho milovali. Ublížili jeden druhému. Hodně.

"Takže?" zeptal se Tabini.

"Barb, to je otázka," řekl. "Nechte mě, ať si to promyslím, aiji-ma, ale rozhodně jsem vám hluboce vděčný."

"A vaše domácnost, ta ne?"

"Moje matka -" Tabinimu vždy svou matku líčil velmi uctivě. "Ona je velmi lidská. Velmi temperamentní."

"Bohové zlých znamení, Brene, já mám přece babičku. Mohly by se spolu bavit celé hodiny!"

Bren se musel zasmát. "Katastrofa, aiji-ma. Bojím se, že - katastrofa. A můj bratr - myslím, že bez svého pátečního golfu by seschnul a umřel."

"Golf?" Tabini zakroužil rukou. "To je ta hra s tím malým míčkem?"

"Právě ta."

"A to je nějaká vášeň?"

"Dá se na to sázet."

"Aha." Pro atevu to bylo postačující vysvětlení - a Tabini díky tomu přestal Tobyho pokládat za blázna.

"Moji příbuzní jsou moji příbuzní. Barb - to bych si musel rozmyslet. Bojím se, že právě teď musím myslet na loď. A na tu včerejší záležitost. A na Hanks-paidhi."

"Na Hanks-paidhi zapomeňte."

To znělo zlověstně. Ale Bren se zdržel komentáře. Za jeho protesty už dva atevové zaplatili životem.

"Věřím, že -" začal Tabini, ale vtom vešel Naidiri, uklonil se (i přes Tabiniho neformální vzhled) a podal mu malý svitek. Tabini zaúpěl.

"Přišlo to s válečkem," řekl Naidiri. "Vzhledem ke zdroji jsme se rozhodli upřednostnit bezpečnost před formalitou."

"Přesně můj názor." Tabini ho rozvinul a přečetl. "Aha. Nand' paidhi, Geigi vyjadřuje hlubokou úctu vaší osobě a ujišťuje vás, že jeho matematici se o navrhované řešení paradoxu velmi zajímají. Věří, že to bude mít dalekosáhlé důsledky. Trápí ho, že jste na letišti odmítl jeho květiny a domnívá se, že to způsobilo vaše oprávněné rozhořčení nad jeho pochybami. Přeje si osobně se vydat do Taibenu, aby vyjádřil svůj respekt a svou lítost. Ten muž je rozhodnutý, nadi."

"Co mu mám odpovědět?" zeptal se Bren. "Tohle, aiji-ma, přesahuje moje zkušenosti."

"Řekněte mu, že jeho přání všeho dobrého berete jako žádoucí základ dobrých vztahů, a že se těšíte, až uslyšíte osobně jeho interpretaci formulí a vědy po svém návratu do hlavního města. Naidi-ji, nějak takhle to zformulujte. Odpovězte paidhiho jménem, než ten chlap vykoupí všechna květinářství v Šejdanu. - Vy jste ho hodně vyděsil, Brene-ji. A to je poměrně - poměrně neobvyklé. Geigi není nijak bojácný. Poslal mi řadu rozvášněných dopisů, ve kterých se staví proti mým zájmům. Co jste mu to pro všechno na světě řekl?"

"Já nevím, aiji-ma. Nikdy, nikdy jsem ho nechtěl poplašit."

"Máte moc. Ať chcete nebo ne." Tabini vrátil zprávu Naidirimu a ten odešel - zřejmě do malé kanceláře personálu, kterou měl Tabini na zadní chodbě. "Já bych hádal, že Geigi nerozumí tomu, proč jste jel na tu hvězdárnu osobně. Nerozumí signálu, který jste tím dal - my známe vaši impulzivní povahu. Ale lord Geigi - ten je z toho úplně v koncích." "Nemohl jsem se spolehnout na to, že mi někdo tu matematiku přeloží, spočívalo na tom příliš mnoho. Překlad ze třetí ruky sotva pomůže, když se jedná o něco, čemu sám tak tak rozumím. - A navíc, byla to práce nand' Grigijiho. Baniči říkal, že vyvádí z míry i vlastní studenty."

"To on zase ano," řekl Tabini. "Já jsem se ho zeptal, co bychom pro něj mohli udělat. A on mi povídá, že se cítí spokojený a šel si zdřímnout."

"Opravdu?"

"Ale emeritovi studenti prosí paidhiho, zda by nemohli napsat na Mosfeirskou univerzitu."

Bren se pomalu nadechl. "To je hodně hluboká voda."

"Jeden věří, že ano."

"Přístup k diskusím o atevské teorii počítačů? To by univerzitu zajímalo. Možná by to pohlo i s tou prokletou komisí."

"Možná."

Bren si nemohl pomoci. Tiše, smutně se zasmál. "Jestli se mnou ovšem bude Mosfeira mluvit. To jsem ještě nedokázal. A ta loď - to změnilo hodně věcí."

"Á. Ani neprotestujete proti mému ,možná'. Jak smutné."

"Zpochybním to. Ale nebudu vám předem říkat, jak, aiji-ma. Nechte mi trochu prostoru k manévrování."

Tabini se tiše zasmál. "Takže. Měli jsme spolu jít na ryby. Ale obávám se, že máme práci -"

Bren nevěděl, jak by se měl zvednout ze židle. Nebo spát v noci. "Jeden už v Šejidanu pochopil, aiji-ma, že ryby budou možná muset počkat."

"Vypadáte velmi unaveně."

"Můžu vypadat nadšeněji. Jen mi řekněte, kde a kdy. Jinak si to schovám až na přistání."

"Myslím, že bychom spolu měli v tichosti povečeřet. Popovídáme si o povahách našich žen, zahrajeme si šipky a popijeme u ohně."

"To zní jako velmi dobrý program, aiji-ma."

"V tom případě mohou ryby dnes večer klidně spát. Možná, že se vyspí i paidhi."

"Paidhi to má rozhodně v úmyslu zkusit."

Večeře byla tichá, jak Tabini slíbil. Jiní lidé měli spoustu práce - Baniči a Jago si na zbytek odpoledne vzali volno a, jak Bren předpokládal, asi někam padli a usnuli jako pařezy. Říkal si, že se jim asi moc často nestávalo, aby mohli spát s vědomím, že jsou v naprostém bezpečí, obklopení ostrahou, ale ne ve službě.

Rozhodně jim to nezazlival.

A po večeři ho Tabini porazil v šipkách - Bren ale vyhrál tři hry z deseti; kdoví, zda díky svému umění nebo díky aijiho zdvořilosti. Potom se posadili u ohně, jak mu Tabini slíbil.

"Řekl bych, že naši návštěvníci už budou dávno na cestě," řekl v liché chvíli Bren. "Předpokládám, že se do kapsle nalodí až na poslední chvíli - nějaký letoun je doveze až na hranici a zítra už jenom provedou poslední kontroly."

Všechno musí probíhat podle plánu, jinak by se určitě ozvali."

"Jsou to velmi stateční lidé," řekl Tabini.

"Velmi vyděšení lidé. Je to hrozná stará přistávací kapsle." Usrkl líkér a zadíval se do nekonečných vzorů plamene.

"Svět se mění, aiji-ma. Můj teď, ten na pevnině brzy." Tabini se dosud nezmínil o Ilisidině přítomnosti v domě. "Mám prosbu, aiji-ma, ale rozhodně nežádám, abyste mi ji splnil, pokud by se to protivilo vašemu úsudku. Řekli mi, že vdova tu byla včera v noci. Že je s atageinii. - Čemuž já nerozumím. Ale přál bych si -"

Tabini byl na okamžik naprosto tichý. Nedíval se na něj. A potom se otočil zpátky k ohni.

"Podle mého soudu, aiji-ma - a přiznávám, mohu se mýlit - je vdova více nakloněna zachování kultury a prostředí než kterékoli politické frakci. Alespoň podle toho, co mi řekla. Možná, že za těmi událostmi včerejšího večera byla ona. Já si to však nemyslím."

"Vy si to nemyslíte."

"Já myslím, že kdyby mi Cenedi chtěl ublížit, měl k tomu daleko subtilnější prostředky. A kdyby to byli oni, kdo rozstřílel jídelnu, nebyli by teď hosty Atageiniů. To je všechno, co dnes večer řeknu o politice. Ale jestli mám ještě nějakou vážnost, chci se za vdovu přimluvit."

"Poslední osoba, za kterou jste se přimlouval, byla Hanks-paidhi."

"To je pravda."

"Inu, na babičku se můžete spolehnout, že to přistání najde. Já jsem jí nabídl letadlo. Odmítla ho."

"Jak jsem řekl, Tabini-ma, víc nevím. Jenom bych chtěl vyjádřit svůj dojem, že ona chápe atevskou historii z doby před příchodem lidí jako důležitý odkaz, který má aijiho vést v tomto čase změny a cizích způsobů. Já... uvědomuji si, že nejsem ten, kdo by měl sympatizovat s podobnými názory, ale i když vás to nepotěší, musím se jich zastat. Je to to nejmenší, co mohu pro tu moudrou a prozíravou ženu udělat."

"Podřízení a zatracování bohové! Vy jste daleko rozvážnější než Brominandi. Věděl jste, že ten lotr měl tu drzost poslat mi telegram, ve kterém vyjadřuje podporu rebelům?"

"To jsem nevěděl."

"Měl by se od vás učit. Při dnešních cenách telegrafu za to musel utratit svůj roční rozpočet."

"Ale já tomu věřím, aiji-ma. Nikdy bych vám neradil nic jiného než to, co je podle mě v zájmu atevů."

"Babička mi neublíží."

"Ale Malguri."

"A v Malguri nebudou veřejné trhy. - A to by si někteří přáli, chápejte. Někteří pokládají stará místa za zbytečná, za znak hanebných privilegií."

"Já je zase pokládám," řekl Bren, "za něco, co atevové nikdy nemohou vyčíst z lidských knih."

Tabini neodpověděl. Jenom si přehodil nohy na stoličce. Chvilí se dívali do ohně.

"Kde je man'či," zeptal se Tabini, "paidhi-ji?"

"Jako moje? Jeden myslí, že atevové se na to jeden druhého neptají."

"Aiji se ptát může. - Samozřejmě -"

Vtom do místnosti vtrhla skupinka příslušníků ostrahy. Ten s nejvyšší hodností - aspoň vypadal, že má nejvyšší hodnost - zastavil. "Aiji-ma, promiňte." Podal Tabi-nimu kus papíru a ten si ho přečetl.

Sundal nohu z opěrky. Posadil se a zamračil.

"A tohle se volně šíří?" zeptal se.

"Bohužel."

"Proti novinám nic nepodnikejte. Poptejte se na jejich zdroje. Jednoho by zajímalo, jestli je to jen náhoda."

"Aiji-ma." Bezpečnostní důstojník odešel.

A Tabini se zamračil.

"Potíže?" Zbytečná otázka.

"Ale, maličkost. Zpráva v resortních novinách, že jsme tady kvůli přistání."

"Jezerní společnost?"

"Jezerní resort. Tisíc turistů, a to přinejmenším. Obchody to rozdávají zdarma do všech táborů."

"Bože."

"Proč si sem prostě celý ten zatracený resort rovnou nepozvat? Oni si přijedou s tábornickým vybavením, s fotoaparáty a s dětmi! Vždyť může dojít ke střelbě! K bombardování! A my tu, nešťastní bohové, máme tisíc zatracených turistů!"

Veřejný pozemek. Nebyly tu hranice. Jedna věc přecházela v druhou.

"Ať se propadnu, jestli je tohle náhoda," řekl Tabini. "Vydavatel ví, že je to pitomost, ví, že takhle nebude přistání o nic snazší ani bezpečnější. Zatraceně, zatraceně a zatraceně!"

Výhoupł se na nohy. Bren se opatrně zvedl a Tabini si přitáhl kabát. Vypadal, že odchází.

"Nemůžeme dovolit, aby někdo lákal turisty do pastí a zabíjel je," řekl. "Brene, běžte spát. Odpočiňte si. Já si to zjevně dovolit nemohu."

"Kdybych mohl být nějak nápomocen -"

"Žádný z problémů, se kterými se tu dnes potýkáme, nemluví 'mosfei', takže se obávám, že byste nemohl. Zůstaňte na telefonu. Buďte tady, kdyby nám zavolali z nebe, že se něco pokazilo. Nečekejte na nás."

Soukromí bylo posvátné a strážný perimetr respektovali dokonce i turisté - jenomže přistání byla událost, která měla otřást celým světem. Původní Přistání znamenalo konec starého světa, tak jako Dohoda začátek nového. Atevy to táhlo k monumentálním událostem. Jejich víra v čísla je vedla k přesvědčení, že účast na harmonii takového okamžiku jim dává zvláštní význam pro vesmír.

Jakmile se zpráva rozšířila za hranice Taibenu, k jezeru a na letiště, na světě nezůstal jediný ateva, který by nezatelefonoval příbuzným a neřekl, že lidé znovu budou padat z nebe, a že se to stane tady, zítra za úsvitu.

Nebyl to zrovna recept na snadné usnutí. Tano a Algini se na okamžik zastavili, aby mu řekli, že opravdu kontaktovali správce, kteří odjeli vlakem k jezeru a osobně, za použití megafonů, oznámili turistům, že oblast je nebezpečná a že riskují aijiho výjimečnou nelibost.

"Jeden přemýšlí, kolik jich už odjelo," řekl na to Bren.

"Všichni správci byli upozorněni," odpověděl Algini.

"Ale jeden tu nepozná, kdo je turista a kdo člen Cechu, co chce dělat problémy."

"Hodně z nás se navzájem zná," řekl Tano. "Především v centrální oblasti."

"Ale je pravda," řekl Algini, "že aby je jeden poznal, musel by se přiblížit víc, než by si přál. Je to moc chytré, co udělali."

"Kdo co udělal? Ví někdo, kdo za tím vězí?"

"Seznam je poměrně dlouhý a zahrnuje i sousední pozemky."

"Ale co ta zpráva? Byla to vdova?"

"To jeden neví. Pokud -"

"Nand' paidhi." Ve dveřích stál jeden z Tabiniho atevů. "Volá vás nějaký člověk."

"Už jdu." Okamžitě vyrazil a následoval ho k nejbližšímu telefonu. Tano a Algini šli s ním - byli přiděleni do stejného křídla. Řídily se odtamtud operace.

"Tady Bren Cameron. Haló?"

"Jase Graham. Mám jenom úzké okno. Čím blíž jsme..." Spojení na okamžik vypadlo. "Všechno podle plánu?"

"Jde to. Jak se máte vy?"

"Neslyšel jsem vás. Kde jste?"

"Padesát kilometrů od místa přistání. Já tam budu, slyšíte mě?"

"Jsme ... palubě kapsle. Systémy ... slyšíte ...?"

"Prosím, opakujte to."

Nic než šum. A potom: "Uvidíme se. Slyšíte?"

"Ano! Slyším! Budu tam!"

Spojení se ztratilo v šumu, mučilo ho tím, co se nedozvěděl, a uklidňovalo tím, co zaslechl.

Co jim měli říct? Pozor na turisty? Doufáme, že po kapsli nikdo nebude střílet?

"Jde to podle plánu," ohlásil. "Kdy vyjíždíme?"

"Jeden neslyšel nic o tom, že byste jel, nand' paidhi," řekl Tano.

Tohle ho vůbec nenapadlo. Jestli byl v Taibenu, musel přece být ráno u přistání. Nemohl dovolit, aby se dva lidé vyděšili k smrti, ani aby riskovali nějaký katastrofálně špatný odhad dřív, než dorazí do domu.

"Kde je Tabini?" zeptal se. "Musím s ním mluvit."

"Nand' paidhi," řekl Algin, "požádáme ho my."

"Žádní prostředníci. Chci s ním mluvit sám."

Možná, že se nechoval rozumně. Ale pokud ta věc s turisty poslala Tabiniho někam, kam se on dostat nemohl, a pokud se všechno dohodlo bez něj, tak byl pořadně naštvaný a překvapený a frustrovaný.

"Ano, nand' paidhi," odpověděl Algin. Jedna část Tabiniho komunikační divize se zaměřila na tento úkol. Asi to nebylo zrovna moudré, pravděpodobně to narušovalo operaci jako takovou a možná to dokonce mohlo vést k prozrazení nebezpečného faktu, totiž že se Tabini momentálně nenachází pod střechou Taibenu.

"Nepřehánějte to," řekl jim. "Jde jen o to - tohle se musí ujasnit. Co když budou potřebovat lékařskou pomoc? Mohli by potřebovat tlumočníka. Nebo první pomoc. A já jim ji dokážu poskytnout - aspoň myslím, že to dokážu. Je tu možnost tvrdého přistání. A já nechci žádnou chybu."

"Najdu aijiho," odpověděl Tano.

"Děkuji, nadi."

Takže Tano bude muset sám vyrazit do tmy. Brenovi to bylo líto. Ale důvody, které ho napadaly, byly skutečné. K čertu.

A tak se vrátil do centrálního sálu a přecházel tam, přestavoval různé cetky a čekal, dokud nakonec nedorazil udýchaný Tano. "Paidhi-ma. Baniči potvrzuje, že vás mají vyzvednout s ostatními, dvě hodiny před úsvitem."

"Děkuji, Tano-ji," řekl, a cítil se přitom hloupě, že nutil Tana potmě pobíhat po celém domě. Ulehčilo mu to však dost na to, aby už nemusel přecházet sem a tam.

A potom se rozhodl, že by mohlo být moudré aspoň si lehnout a odpočinout si, když už neusne - spát odmítal, bál se, že se něco stane a oni ho tu nechají. Ráno bude připravený vyrazit.

Sešel tedy chodbou do křídla pro hosty, propustil služky, které mu chtěly pomoci, a sám si začal připravovat šaty, které si chtěl vzít s sebou, kdyby bylo nutné jít někam daleko pěšky.

Jenže kabát, který obvykle nosil na túry, měl na rukávu zářivě červený pruh, aby varoval lovce, že jeho nositel není terč - a když Bren vzal v úvahu problémy se sousedy, nebyl si tak úplně jistý, že chce být tak nápadný.

Raději si připravil obyčejný hnědý kabát, který měl předtím - kožený, vhodný do sálů Taibenu, kde bylo teď na konci sezóny často docela chladno. Člověk prochladl rychleji než ateva.

"Brene-ji? Jeden zaslechl, že jste měl nějaké otázky ohledně plánu?"

Jago. Otočil se s kabátem v rukou. Jago vypadala jinak. Neviděl ji tak jako předtím. Nezměnila se ani o vlasek, na její přítomnosti ani vzhledu nebyl jediný náznak něčeho nevhodného, ale zničehonic byla místnost příliš malá, vzduch příliš teplý a lidský mozek, který měl až příliš mnoho co dělat, se náhle snažil přemýšlet okruhy, které jako jediné unikly velmi hloupému výpadku předních laloků.

"Já - totiž, chtěl jsem vědět, kdy odjíždíme. Jako ráno." Paidhi, zdroj mezinárodní komunikace, si momentálně moc dobře nevedl. "Tano mi tu odpověď našel."

"Došlo k nějakému telefonátu?"

"Já - no, ano. Došlo."

"Brene-ji - stalo se něco?"

"Já - ne. Ne. Všechno jde podle plánu."

Jago tam chvíli stála. Potom zavřela dveře, takže se ocitli sami.

Pocítil paniku. A věděl, že je to na něm poznat. Přece ji nemohl vyhodit. Nemohl požádat svou přítelkyni, aby odešla.

Ona přece nebyla přítelkyně, co ho to napadá?

"Rozrušila jsem vás," řekla Jago. "Brene-paidhi, dopustila jsem se hloupého omylu. Omlouvám se. Co nejupřímněji se vám omlouvám."

Nevěděl, co říct. Jen tak tam stál. A Jago velmi slušně řekla: "Promiňte, že jsem vás vyrušila, nand' paidhi," a tiše se obrátila k odchodu.

"Já -" řekl Bren a na víc jeho plynná znalost jazyka nestačila. "Jago."

"Nand' paidhi?" Měla ruku na klice. Bren chtěl i nechtěl. Spoléhal na Baničiho a Jago, svěřoval jim svůj život. Ale Jago se čehosi dotkla - bylo to v něm tak zamotané, že nevěděl, kde se toho chytit, dokonce ani jak to nazvat.

"Jago -"

Stále čekala. Nevěděl, kolika "já" začal, bylo to ale určitě víc, než by kdokoli snesl.

"Nic," řekl zoufale, "nic by mě nemohlo zbavit důvěry ve vás, žádným způsobem. Vy -" Těžko se mu dýchalo. "Vy jste na mě velmi hluboce zapůsobila - to je všechno, co umím říct. Nejsem si jistý, co si myslíte. Nejsem si jistý, co si myslím já. Momentálně nemůžu myslet, děje se toho prostě mnoho, příliš mnoho. A ještě nějaký čas se dít bude. - Dává moje řeč vůbec smysl? To nejste vy. To já. Já jen - nejsem teď zrovna mentálně v nejlepším stavu, Jago."

Došla mu slova. Jago, jak se zdálo, také žádná nenacházela, a tak se rozhostilo ticho, že slyšel tlukot svého srdce.

"Rozzlobila jsem vás?" zeptala se nakonec.

"Ne." Vehementně zavrtěl hlavou. Ale nebylo to atevské gesto. "Rozhodně ne. Co nejdůrazněji - ne."

"Rozrušila jsem vás?"

"Ano."

Jago sklonila hlavu a zdálo se, že to bere jako známku, že může jít.

"Jago." Nevěděl, co dál. Neuměl být jiný než objektivní, a asi to tak bylo pro ně oba lepší. "To je ta věc s přátelstvím. Tohle slovo. My říkáme, že milujeme. I když potřebujeme. Když potřebujeme, není to moc produktivní. To je prostě, jak lidé fungují, Jago-ji. Očekávání. - Je to jako man'či. Jak mu můžete logicky zamezit? - A já nemůžu vědět - možná jste jen zvědavá. Možná jenom - jenom to a nic víc. Možná je to mnohem vážnější. Já nevím."

"Jeden to myslel dobře," řekla Jago se svým neotřesitelným klidem. "Evidentně se velice mylil."

"Ne. Já jenom - Jago, Bože, je mi to strašně trapné. Prostě vás chci zpátky. Aby to bylo jako dřív. Na nějaký čas. Nic víc - jestli vás to neurazí."

"Ne," řekla.

"Ne jako že to už nemůže být stejné? Nebo ne jako že vás to neurazí?"

"Ne, nand' paidhi. Neurazí mě to. Nevidím tu žádný důvod, proč bych se měla urazit."

"Mohu říci - alespoň tolik - že mě velmi přitahujete?"

Zasmála se, až nadskočil. "To můžete," řekla. "Jeden se nijak nezlobí, paidhi-ji."

"Bude to už pořád 'Ne'? Nebo možná, jednou?"

"Co paidhi myslí?"

Paidhimu se trásla kolena. To se mu nestávalo často. Nebyl to jeho styl, ne s Barb ani s nikým jiným. Cítil se jako úplný hlupák. A stál tam s kabátem v rukou. "Paidhi ví, kdy nemůže překládat. Kdy nemá nejmenší naději na překlad. Paidhi myslí, že má neuvěřitelné štěstí, že se na něj nezlobíte."

Plachý pohled, který Jago mívala málokdy. Nervózní zasmání, které neznal vůbec. "To rozhodně ne. Kdybyste -"

Ale právě v tu chvíli se ozval kapesní komunikátor. Jago ho vytáhla z opasku, přidržela u ucha a zamarčila se.

"Čtrnáct," řekla. To asi znamenalo - Bren se teď v komunikaci ostrahy vyznal lépe než předtím - číslo její stanice a potvrzení příjmu zprávy.

Potom: "Možná se budete chtít převléct," řekla, "ale rychle. Odcházíme. Hned."

"K místu přislání? Tam? Nebo kam?"

"Právě nás požádali, abychom volným krokem vyšli před budovu. Není to útěk, ale nedává nám to ani čas, nand' paidhi."

"Zatraceně," řekl a rozeplnul si bez dalšího rozmyšlení košili. Když Jago odešla, zrovna si bral svetr, takže si co nejrychleji převlékl kalhoty a vzal si silnější ponožky a body se silnější podrážkou. Vyšel z místnosti, stále přitom zápolil s kabátem. Jago na něj už čekala.

"Co se to děje?"

"Možná," řekla, "se sem někdo blíží. To ale jenom hádám, nand' paidhi."

"Raději vaše dohady než zaručené informace jistých osob." Měl rukavice. Strčil si je do kapsy kabátu. Došli do hlavního sálu a přidali se k malému množství příslušníků ostrahy, kteří mířili ke dveřím. Atageiniské služky se poplašeně semkly.

"Neodcházíme všichni," řekl jim Baniči. "Ve sklepech je kryt. Zdejší personál má klíče. Uhasťte oheň a vypněte pojistky.

Tím se všechno přepne na nouzový zdroj. Běžte spořádaně dolů, počkejte na ověřený signál, než otevřete dveře.

Budete v bezpečí." Když Jago a Bren vyšli hlavním vchodem na zápraží, Baniči je dohonil - zpoza rohu se vynořilo auto bez střechy. Mělo rozsvícená dálková světla, ale ne hlavní reflektory. Brenovi se rozbušilo srdce, ale Jago nijak nereagovala - jen ho postrkovala dál.

Kapsa na Baničiho straně byla najednou těžší - Bren na ni připlácí ruku, aby neztratil rovnováhu; nemusel hádat dvakrát, co to bylo, ani proč mu to Baniči dává právě teď. Nemohl teď marnit čas paidhiho otázkami, jenom -

"Máme rádio? Máme komunikaci? Potřebujeme -"

"Žádný problém," řekl Baniči a chytil ho za ruku - za tu slabší. Atevové viděli ve tmě v průměru lépe než lidé, takže ho zavedl na schody dolů. Přijelo auto a ostraha mu otevřela dveře. Ve slabém světle oči atevů vydávaly bledou zlatou záři a zdálo se, jako by se na druhé straně auta vznášely jen tak ve vzduchu. Brenovi se nechtělo dovnitř, bál se, že ho někam uklidí a sami zůstanou bránit Taiben, ale zdálo se, že k tomu nedojde. Jago vlezla před něj a Baniči si sedl vedle řidiče. Další ateva vlezl dozadu a zavřel dveře - Bren si náhle uvědomil, že je to Tano.

"Kde je Algini?"

"V autě za námi, nand' paidhi. Má rádio." Auto vyrazilo, až se mu protočily pneumatiky, potom se překodrcalo přes kořeny stromů a vydalo se dolů z kopce - byli na "rozvětvené cestě", jak ji správci eufemisticky označovali, ale větvi tam bylo podstatně víc než cesty. Vyhýbala se stromům, aby se kvůli ní nemusely kácet, spoléhala se na pohon na všechny čtyři kola a pořádné závěsy. To samozřejmě auta ostrahy měla - a měla také na zadní straně předních sedadel přidělanou tyč. Chytit se jí nebyl špatný nápad - projížděli kolem chaty, a zase dolů, ke křižovatce služebních stezek, po kterých se dopravovalo vybavení mezi různými studnami a stanicemi - Bren tu cestu znal, při jeho první návštěvě Taibenu ho Taiben jakožto "slabého člověka" šetřil.

Potom už ne. A teď taky ne.

"Co se děje?" zeptal se a držel se tyče. "Kde je Tabini?" Tano a Jago to možná nevěděli. Baniči se otočil, s rukou na opěradle a hlavou skloněnou, to kvůli větvím, které se otíraly o přední sklo. "Někdo to prozradil místním novinám - z lesa se blíží vetřelci a my nevíme, co jsou turisté od jezera a co ne, a to není situace, kterou by ostraha mohla tolerovat. Máme velice dobré důvody k tomu, věřit, že ten únik informací nebyl nevinný."

"Takže tam venku jsou i ti, co mají Hanksovou."

"S největší pravděpodobností." Baniči otočil hlavu zpátky ke stromům a zespoda nasvíceným větvím. Auto projelo

zatáčku.

Řidič - zřejmě správce - měl plné ruce práce: ne každý ateva uměl řídit, a na téhle cestě se mohl havárii vyhnout jen ten, kdo ji dobře znal. Z Brenova pohledu se volant točil zcela bláznivě, jak se ateva vši silou snažil udržet kola na cestě. Vůz nadskakoval na kořenech a dírách, dálková světla se divoce otřásala a reflektory auta za nimi vrhaly jejich stíny na přední sedadla a odrážely se v předním skle.

"Pojedou nejspíš do samotného Taibenu?" zeptal se. "Nebo na místo přistání? Vědí, kde to přesně je?"

"Mohli by," řekl Tano. "Tohle v té zprávě v novinách nebylo, ale nevím, jaké další informace se objevily."

"Na Taiben nebudou plýtvat časem, když vědí, že jsme odešli. Jdou pěšky. Zatím. Teď, když jsme se dali do pohybu -pravděpodobně si seženou nějakou dopravu."

"My jsme soustředěný cíl," řekla Jago. "Oni jsou rozptýlení. Protože je tu široká hranice a nejistí sousedé."

Auto se několikrát natřásl tak, že i atevové se museli něčeho přidržet, a potom se opět rozjelo hladce. Baniči se znovu otočil a ve světle reflektorů se mu na okamžik zaleskly oči. "Když budeme potřebovat bezpečné místo, máme ho," řekl, "nadi-ji. Nemáme problém. Ještě ne."

"Ta kapsle má přistát zítra, a přistane celkem pomalu," řekl Bren. "Jestli mají zbraně - kdyby na ni zaútočili -"

"My si spíš myslíme, že jejich cílem je samotný Tabini," prohlásil Baniči. "Nebo možná vy. Snažili jsme se Tabiniho přesvědčit, aby odletěl zpátky do Šejidanu. Ale aiji řekl ne. A toto rozhodnutí vztahuje i na vás."

Baničiho to nijak netěšilo. A teď bylo už jasnější, proč odjeli tak nakvap: v lese teď byla spousta aut a opozice musela hádat, ve kterém sedí Tabini a se kterou skupinou jede, nebo jestli je v Taibenu - a kde je paidhi. Tabini udělal na opozici dlouhý nos. Stejně jako jeho personál a paidhi, tak Tabiniho jednání působilo. Bren to sice chápal, jenomže na ne úplně přesně určené místo se snažela velmi zranitelná kapsle - nebylo možné nechat přísně střežit určitý desetimetrový kruh a věřit tomu, že se kapsle nemine o kilometr nebo víc a nenarazí na bůhví co. Bren seděl a držel střídavě loket své bolavé ruky a tyč. Klouby a svaly měl studené a napjaté a cítil každý otřes.

Nebál se, nebál se, tohle nebylo jako Malguri, nikdo na ně neházel bomby. Hráli si na honěnou v lese, ale drželi se před těmi, kteří na ně chtěli střilet: uhybali po stezkách správců a měnili směr. Opozice mohla mít mapu, ale jejich řidič se tu evidentně vyznal. Byli lepší, mohli je vymanévrovat...

Jeli v otevřených autech, jaká správci na těchhle úzkých stezkách používali - jiná vozidla asi ani neměla odpovídající nápravy - jenomže v nich byli dobrými terči a místo vybrané pro přistání nebyla nějaká louka se stromy nebo les na úbočí, byla to holá rovina, step jen s několika skalisky - zerodovanými, zalesněnými útesy, které se táhly osmdesát devadesát kilometrů od severozápadu na jihovýchod. A bylo tam dost keřů, aby se za nimi nějaké přepadové komando bez problémů ukrylo.

Kola zanechávala v trávě stopy. Malé letadlo by je mohlo snadno vystopovat. Ani oni ani jejich protivníci nemohli manévrovat v moři trav bez zanechání stop.

"Tady se za námi nepoženou," zamumlal směrem k Jago a Tanovi. "Nemusí. Vědí, kam máme namířeno. Aspoň - dostatečně přesně."

"Difúzní versus specifické informace," prohlásila Jago. On si to až dosud neuvědomil. Ale teď pochopil, že aspoň jeho ostrahu to napadlo.

Potom mu přešel mráz po zádech a napadla ho hrozná myšlenka.

"Proboha. Můj počítač."

Baniči se k němu otočil. Bren zahlédl záblesk žlutých očí a úsměv. "Svírám ho mezi nohama, paidhi-ji. My jsme nezapomněli."

Hormony, řekl si, když se jeho tep vracel do normálu. Ztracené hormony. Zamlžený mozek. Školácká chyba. Uvědomil si, že se celý třese. Řidič zatím našel docela slušný pruh trávy a za stálého otřásání vozu se po něm rozjel. Bren se snažil neotírat o atevy po stranách. Nechtěl, aby věděli, jak se klepe.

V kapse ho ale tížila pistole, a nakonec ho napadlo zeptat se: "Nemáte někdo volný zásobník?"

Dostal hned tři, od Baničiho, Jago a Tana. Řidič neměl volné ruce a paidhimu stejně už došly kapsy - a váha nábojů byla taky značná.

Rebelové měli Hanksovou. "Je nějaký způsob -" Říkal si, že se všemi zdroji, které aiji má, tu musí být někdo, koho by mohl postrádat. " - nějaký způsob -" Díra. " - Hanksová musí být někde poblíž." Díra. "S nimi. Běžte někdo do jejich teritoria. Pro Hanksovou." Nadskočení. "Ať se tím trápí."

Jago se tiše zasmála do vrčení motoru a pleskání větví. Ušklíbala se a přidržela se boku auta. "Dobrý nápad, nand'paidhi."

"Vás to taky napadlo."

"A je bohužel také. Obávám se, že ji přemístí."

Ztraceně. To oni udělají, jako strateg se moc neosvědčil. "Letiště použít nemůžeme. Spíš stezky správců."

"Dobře, nai-ji."

"Proti vám nemá mírumilovný člověk šanci," řekl a Tano ho poplácal po noze z druhé strany.

"Paidhi-ji, my posloucháme, protože máte dobré nápady. Oni by takové věci udělali. Takže je uděláme my."

"A kam tedy jedeme? Jezdíme dokola, abychom je znátli?"

"Pokud to půjde," řekla Jago. A po řadě zuřivých otřesů a ran dodala: "Existuje utajovaný počet přístřešků proti bouřím, kde se můžeme asi tak na hodinu zastavit a pak znovu vyrazit. Tabiniho letadlo už odletělo, nebo odletí velmi brzy. Aby je vyvedlo z míry. Aspoň doufáme, že to bude fungovat."

jak Bren pochopil, byli v takových věcech dobří a měli vybavení přinejmenším tak dobré jako ti, co tam tu bombu mohli dát. Pokud by někdo dokázal proniknout hluboko do Taibenské rezervace a podminovat přístřešky. Zjevně to nikdo neudělal, protože Tano a Alginí dvojím zábleskem baterky ukázali, že cesta je volná. A tak vystoupili z aut a prošli skrz chrástí, které zakrývalo vstup. Přístřešky proti bouřím.

Utajené přístřešky proti bouřím, dobře udržované, jak se ukázalo, když otevřeli dveře. Část elektrického osvětlení závisela na generátorech; ale i když svítila jen ta ostatní, bylo docela dobře vidět.

Byly tu kvůli opravdovým bouřím, pomyslel si Bren, ne kvůli těm politickým - pro ty si aijiové ze Šejidanu vybudovali silné betonové bunkry. Zdejší bouře byly vlastně docela silné, někdy přišlo tornádo, dost často krupobití, občas nasněžilo a byly tu důvody, proč by správci, kteří tu pracovali, měli chtít někam zalézt a ukrýt se před počasím. Použit lékárničku. Dokonce se osprchovat - tady se mohlo ukrýt dvacet atevů, takže jednoho člověka sem mohli ještě bez problémů vmáchnout. Bren si našel tichý koutek, opřel si bolavé rameno o štos složených dek a dosáhl takového pohodlí, že na minutku dvě skutečně dokázal usnout. Dost ho to překvapilo, asi proto, že věci se konečně daly do pohybu a on s tím nemohl vůbec nic dělat, všichni kolem byli ostražití a věděli, že jim hrozí nebezpečí a dělali, co jen bylo v jejich silách (a ty byly značné), aby tomu zabránili.

Ten pocit, že on je jediným varovným systémem a jedinou pojistkou celého systému, měl už bůhvíjak dlouho. Teď už všichni věděli to, co on, dělali to, co uměli, nikdo, na kom mu záleželo, se nehodlal nechat překvapit, a kdyby na ně spadla bomba a poslala je k čertu, nebude to jeho chyba - tohle věděl a mohl klidně spát.

Ale zanedlouho nastal poplach, nebo rozhodně tak velký rozruch, aby ho probudil. Probral se s bušením srdce a vědomím, že všichni přecházejí do střehu, ale Jago ho poplácala po ruce a řekla, že to jen přijíždí aiji, a aby šel zase spát. Oči by spaly. Ale když někam přijížděl Tabini, nespál nikdo. Všude to šumělo, členové Cechu diskutovali, kdo by měl kam jít, a nakonec dospěli k závěru, že by měli jít a paidhiho tu nechat.

"Paidhi nechce, abyste ho tu nechali," protestoval. "Jago?"

"Zůstaneme s vámi," řekla tiše Jago. "My se nerozdělíme."

To ho trochu uklidnilo - a vtom se otevřely dveře a dovnitř vstoupil Tabini, Naidiri a celá jejich skupina. Brenova ostraha a muž, který s Alginim pracoval na komunikaci, odešli.

Paidhi popřál Tabinimu dobrý večer nebo ráno nebo co to vlastně na tomhle pochmurném místě bylo. Držel se za bolavé rameno a přál si, aby měl dost rozumu a přinesl si vlastní lékárničku.

"Brene-ji," řekl Tabini, a poplácal ho po kotníku, když procházel kolem.

Potom Bren trochu znejistěl, protože Tabini nebyl tak veselý ani výmluvný jako obvykle. Něco ho trápilo, a tiše mluvil s Naidirim a Baničim. Potom Baniči a Naidiri chvíli mluvili s ním, a nakonec poodešli a promluví si spolu.

"Co se děje?" zeptal se tiše Jago. "Můžete mi to říct?"

Jago vstala; zjevně by to taky ráda věděla. Dřepla k Baničimu a Naidirimu, poslouchala s rukama na kolenou a hodnou chvíli s nimi mluvila.

Potom se vrátila a tiše řekla: "Máme tu narušitele a jsme si celkem jistí, že turisti to nejsou. Myslíme, že jsme je tam identifikovali, ale sázíme na to, že je to klamný výpad, a že celý tenhle průnik včetně turistů udělali proto, aby zamaskovali pohyb směrem na jih. Snažíme se získat informace z několika zdrojů, ale máme takový pocit, že přistání v Taibenu je tak docela nepřekvapilo - nebo se útok proti vládě připravuje už daleko dále, než trvá ta záležitost s Hanksovou."

"Jak moc je to vážné?"

"Hodně. Když se objevila loď, nic neudělali. A tehdy měli šanci. Tabini byl v Taibenu. Ale oni zřejmě očekávali silnou ostrahu."

"Snad si nemyslí, že teď je slabší!"

"Ten tah s turisty byl moc dobrý. Když jsme poprvé zahlédli loď, nebylo v Taibenu nic, co by přitahovalo pozornost občanů. Ale přistání - to na nevinnou veřejnost zapůsobí. Obyčejní atevové kvůli tomu zapominají na své dobré vychování ohledně majetku. Brene-ji, ateva nemůže jednoduše zajít k aijimu na čaj, něco takového je nemyslitelné."

"Pokud ovšem ten aiji nemá na dvorku vesmírnou loď. S paprsky smrti a dezintegrátory. Jago-ji, oni se úplně pomátli!"

"To je veřejnost, nai-ji. Ubezpečil jste je o dobré vůli lidí. Tak jsou tady."

"Můj Bože."

"Jeden by si přál, abychom měli víc času na prohledání kopců na jihu. Baniči chce vědět, jen jako možnost, jestli by se přistání nedalo o několik hodin opozdit."

Bren se podíval na hodinky. Musel použít podsvícení, aby něco viděl. "Je to hodně blízko. Já nevím. Mohl bych je požádat teď hned. Pak už ne. - Ale jestli jim řekneme, co se děje - Jago-ji, oni přistanou na Mosfeife. Nevystaví své lidi nebezpečí. Já se hrozně bojím, že to neudělají, a to povede k dalším problémům."

Jago sevřela rty. "Nejsme ještě připraveni zažádat o zpoždění. Možná by to ani nebyl dobrý nápad. Pátrání musí prostě postupovat rychleji."

"Mluvíme tady o velmi krátkém čase, Jago. Jakmile se dostanou za bod nejzazšího návratu, začnou padat a nebudou už mít na výběr."

Jago se vrátila a promluvila s Baničim a Naidirim. Ten pak zašel za Tabinim.

Tabini přistoupil k němu, položil mu ruku na kotník a tiše řekl: "Brene-ji. Velmi brzy sem dorazí skupina. Zastaví tu. Ihned odcházíme na místo přistání. Necháme se slyšet v rádiu, snad si budou myslet, že jsme jedna z hlídek. Mám v kopcích jednu nebo dvě čtyry, ty půjdou prověřit jedno místo, které nemá s přistáním nic společného, doufáme, že tím přilákáme pozornost, a my půjdeme dál. Máme neprůstřelnou vestu. Je trochu velká. Prosím, oblečte si ji."

"Nehádám se, Tabini-ma. Já ne. Doufám, že si uvědomujete, že těsně před dopadem se kapsle bude pohybovat velmi

pomalů. A nemá žádný pancíř. Je pevná - ale nemyslím, že by vydržela střelbu."

"To víme. Budeme mít krytí ze vzduchu, pochopitelně z bezpečné vzdálenosti. Budeme ji sledovat." Znovu ho poplácal po noze. "Věříme, že víme, kde je Hanksová. Nedávali si pozor do telefonu. A být aiji má jednu výhodu. Telefonní společnost patří mně."

Bren vstal, navlékl si vestu, kterou mu připravil Tano, a co horšího, helmu, kterou mu podal Tabini. Výhoda, hádal, spočívala v tom, že by ho nezabilo, kdyby ho někdo trefil do hlavy. Nevýhoda spočívala v tom, že když si helmu nevypchal malým složeným ručníkem, neviděl, kam jde.

Ale byly tu i jiné helmy a pod ostatními kabáty byly asi také vesty. Bren si uvědomil, že v tom bude vypadat spíš jako atevský kluk, co si hraje na vojáky, než jako člověk.

Navlékl si rukavice. S obličejem nemohl dělat nic, leda sklonit hlavu, jak mu poradila Jago. Přišlo mu to jako dobrý nápad.

"Blíží se," řekl Algin, který v koutě poslouchal na sluchátkách.

Baniči předal ženě kazetu. "Aijiho hlas. Můj. Nadiriho. Když to z toho dostanete, je tam záznam o několika hodinách naší přítomnosti."

"Ano," řekla vesele žena. "Děkuji, Niči-ji."

Niči-ji? pomyslel si Bren a podíval se na ni - nebylo ale asi politické se ptát. Sebral svůj počítač, který Baniči odložil, když vešli dovnitř, a připravil se. U dveří se vyměňovaly signály.

Půjdou. On, Tabini, jejich ostraha - jako ta stará hra, kdy co nejrychleji přemístíte kalíšky, pod kterými se skrývá kamínek - nebo to aspoň předstíráte. Tady to dělaly obě strany. Už podruhé během dvou týdnů Bren mířil do situace, kde na sebe atevové stříleli, měl kapsy obtížené zásobníky, neprůstřelná vesta mu dřela ramena a žebra a helma zakrývala polovinu zorného pole - nejsem zrovna typ bojovníka, pomyslel si s knedlíkem v krku; v poslední době na něj stříleli v jednom kuse a jemu se to vůbec nelíbilo. Právě teď chtěl uškrtit Deanu Hanksovou, za to, že tohle uspěla - nebo dokonce přímo způsobila. NSP a zásoby, k čertu s tím.

Projížděli tmou, po zmateném bludišti malých služebních stezek, přes kopce, po loukách a přes lesní potoky, kde nebyly žádné mosty - stromům se dařilo všude, kde byla voda, a když zamířili na rozlehlé jižní pomezí, zdálo se, že jenom tam, kde je voda.

Brenovo auto skupinu nevedlo: před nimi byla ještě dvě další a Tabini jel s Naidirim dvě auta za nimi. Dohromady bylo v koloně vozů šest - ostraha se je zjevně snažila dostat doprostřed, ne však k sobě. Cesta vedla podél potoka vinoucího se mezi stromy, ven přes otevřenou step a zase zpátky mezi stromy. Dvakrát zastavili, pokaždé v takových zalesněných oblastech, vždycky na místě, kde se cesta dělila, a čekali - Bren netušil, na co. Seděli v naprostém tichu a naslouchali temnotě. Motory byly vypnuté, takže neslyšeli vůbec nic, jen zvuky noční stepi a tichý šepot vánku ve větvích nad nimi. Tano komusi předával komunikátorem Baničiho příkazy - Baniči sám nemluvil a Jago také ne: jejich hlasy by mohly být příliš známé, pomyslel si Bren. Sousedé by je poznali určitě. Tano říkal něco o sekci jedenáct a o nějakém pruniku a o cestě číslo dvacet jedna. "To je snadné," odpověděl řidič a před nimi i za nimi se začalo ozývat startování motorů. Vedoucí řidič kousek zacouval a vyrazil na odbočku - byla to horší, méně používaná cesta. Křoví se otíralo o podvozek a mizelo vzadu, větve ulámané prvním a druhým autem se jim odíraly o boky.

Změna plánů, pomyslel si Bren. Vmáčkнутý na zadním sedadle mezi Jago a Tanem si sevřel loket, aby chránil zraněnou ruku před vahou a podrážděním z vesty.

Ani v nejmenším ovšem netoužil sundat si ji.

"Pořád míříme k místu přistání?" zeptal se jednou, co možná nejtíšeji, když si Baniči vyměnil pár vět s řidičem.

Vtom zasáhla přední sklo větev a přejela jim přes hlavy, takže se atevové museli přikrčit a na člověka mezi nimi dopadla sprška páchnoucích starých listů.

Tři zuřivá nadskočení na kořenech, ostrá zatáčka, a potom do kopce a přes hřeben - ze zadního sedadla Bren zahlédl černé nebe a opršlou žulu. Teprve teď si uvědomil, že jsou na hřebenu, který se táhne napříč rezervací. Podíval se na hodinky, i když tím riskoval, že upadne na Jago nebo Tana.

"Svítat bude za hodinu," řekl a v žaludku ho nervózně zalechtalo. "To už bude kapsle na cestě -" Zuřivé nadskočení a byli venku z lesa: slabě osvětlené větvičky zmizely, teď tu byla naprostá temnota tu a tam s nějakým stromem. Řidič zuřivě točil volantem, aby udržel rychlost.

Jedeme co možná nejrychleji, pomyslel si.

"Nejsme daleko od křižovatky, jedte na východ, potom se dostaneme do -"

Uslyšel ránu. Jago a Tano se na něj vrhli a zatlačili ho dolů, když se kolem převalila tlaková vlna. Byla to síla, která nadzvedla silnici, převrátila auto a vyhodila jeho pasažéry ven, takže skončili v propletení údů a keřů. Potom na ně začala dopadat hlína, kamení a dřevo.

Na okamžik nemohl popadnout dech. Zapřel se, když se o něj někdo opřel, pokusil se pohnout - a potom auto vybuchlo, někdo ho chytil za spodek vesty a stáhl ho z kopce dolů, kolem se střílelo. Přišel o helmu, všechno, co vnímal, byla potřeba udržet hlavu dole, mimo palebnou linii - věděl, že Jago a Tano jsou naživu, vypadli přece spolu, s ním a odtáhli ho zpátky. Do výstřelů příručních zbraní slyšel vytí motorů - znělo to jako rychlá zpátečka, auta za nimi ujížděla jediným možným směrem; ale v uších mu zvonilo po tom výbuchu a v září ohně neviděl nic kromě hořícího auta, ve kterém seděli, černý stín uprostřed koule ohně, na úbočí před nimi. Stromy od něj chytaly jako zápalky. Oheň osvětloval celou oblast.

Potom uslyšel někoho křičet a Baniči - díky Bohu za Baničiho - volal zpátky, že tam, kde jsou, nemohou manévrovat, ať se nesnaží jít za nimi, že tady vydrží.

"K zemi!" vykřikl Baniči, a potom ho silná atevská ruka přitiskla k zemi, když výstřely zabubnovaly do skály a druhou

stranu hořícího auta skropily odštěpky. "Můj počítač!" protestoval.

"Vaše hlava, nadi." Jago udržovala tlak. Další dutá rána z kopce a potom výbuch kdesi za nimi. Zasypala je sprška kamenů a hlíny.

Zatímco se Tanovy uši zotavovaly z toho šoku, řekl: "Hmoždír. Můžu vylézt k němu nahoru."

"Ne!" namítl Baniči. "Je tam zatraceně moc světla -" Poblíž dopadl další šrapnel a způsobil malý sesuv půdy. Jago je zatáhla zpátky do kamenného krytu a Tano se k nim přidal. Baniči vypálil směrem ke kopci rychlou dávku.

Bren měl vlastní pistoli. Vytáhl ji z kapsy a opřel se o druhý loket. Rameno měl tak namožené, že mu vystoupily slzy do očí. Nebyl si jistý, co je zač cíl, ani nevěděl, odkud přichází útok, ale vítr unášel kouř dolů po cestě a oheň přeskočil na keře, které tam rostly.

Tano a Jago se natáhli ve svém chabém úkrytu a také začali střílet nahoru. Bren se snažil najít způsob, jak to udělat také, ale v cestě mu stál kámen. Když se pokusil zvednout, Tano ho nepříliš šetrně zatlačil dolů.

"Mám náhradní zásobníky," řekl Bren ve snaze být aspoň nějak užitečný.

Další šrapnel. Baniči a další muž - asi správce - zalezli k nim. Přímě před autem se skácel strom a začal hořet. Všechno, na co by mohli střílet, bylo teď skryté za světelnou stěnou.

"Pokračujeme v palbě," řekl Baniči. "Víc nemůžeme dělat. Blokujeme silnici. Snaží se dostat dozadu. Držte je při zemi. Brene, vy nám hlídejte záda. Slyšíte?"

"Ano," řekl Bren a posunul se, aby to mohl udělat. Nevěděl, jaké "dozadu" má Baniči na mysli, ale asi tím myslel, že Tabiniho skupina jde za kopec: vycouvali odsud a vyjeli zpátečkou na hřeben. Takhle se asi auto před nimi dostalo na silnici. Bren nevěděl, jestli je tu nějaký plán, jestli někdo půjde nahoru a ostatní odtamtud dostanou Tabiniho nebo jestli Tabini se svou ostrahou zkusí kopec; ale Baniči, Jago, Tano a správce-řidič všichni stříleli, jako by viděli, na co střílí - a jako by měli víc munice než si Bren myslel. Otočil se směrem z kopce a nějaká větev se mu zaryla do ruky: opřel se o jednu ruku, aby se mohl přehoupnout do poněkud dlouhodobější pozice - a spatřil na úbočí ozářeném plameny pohyb.

"Chlap!" vyletělo mu z úst - vystřelil a zpětný náraz ho srazil na skálu, hlavou udeřil o kámen a po obou stranách se začala ozývat střelba.

"Brene-ji!" To byla Jago.

"Vesta," podařilo se mu ze sebe vypravit. Měl odřená žebra a vyražený dech. Uvědomil si, že se mu neprůstřelná vesta právě skvěle vyplatila. Zbraň stále svíral v ruce; opřel si ji o koleno - ruka i noha se mu stále trásla. "Dívám se! Všechno v pořádku!"

Slyšel střelbu, Baniči a správce pořád stříleli. Tano a Jago obrátili svou pozornost zpátky ke kopci a on tam seděl a trásl se - hrudní svaly mu ztuhly a nemohl se pořádně nadechnout. Po úbočí se valil žár a štiplavý dým.

Aspoň že už nedopadaly šrapnely. Možná už útočníkům došly. Nebo se v té palbě neodvažovali vystrčit hlavu. Ale oni nemohli mít nějak moc munice, svou vlastní palbu už tedy dlouho neudrží. Útočníci na hřebenu poslali dolů nejméně jednoho muže - určitě neposlali jen jednoho. Bren neviděl ve tmě tak dobře jako ateovové: nevěděl, co vidí v odlescích vrhaných ohněm, ale na úbočí byly vidět jen tmavé stíny, tu a tam hořící větev nebo kámen... Dál pak byla tráva - táhla se donekonečna, za skalnatým hřebenem šikmo přetínajícím jižní pomezí, jedinou výjimkou z roviny sahající až k oceánu -

Prastará vesmírná kapsle už byla na cestě a nemohla se vrátit: stačilo, aby stiskl tlačítko na svých hodinkách a podíval se na ně - nebyla to celá věčnost, jak se mu zdálo; nezbývalo už moc času. A oni nebyli tam, kde měli být, i kdyby je Tabiniho lidé dostali skrz; nedostanou se odsud dost rychle a otázka nebyla, kdy se tam dostanou ale jestli. Pokud zůstane Tabini stejně paličatý, možná už budou mít ateovové za hodinu vládu, které nebude záležet na nějakém tom paidhim. Brenovi se zvedl žaludek, zčásti horkem, zčásti šokem ze zásahu, zčásti vědomím, že to nebude fungovat...

"Zásobník, nadi," řekla s naprostým klidem Jago, a on zahrabal druhou rukou v kapsách. Zbraň měl stále namířenou kamsi dolů. Podal Jago dva ze tří zásobníků. "Mám ještě jeden, ne, vlastně dva, když počítáme i ten, co mám v pistoli." Jeho hlas zněl přerývaně. Pokusil se sledovat ta místa, která sledovat měl.

"Klid, klid," řekl Baniči a pořád se střílelo - Baniči střílel, Jago také - až Brenovi zvonilo v uších. "Nemůžeme dovolit, aby znovu spustili ten prokletý hmoždír."

"Tráva začíná hořet," řekl správce a Bren se podíval směrem k němu. Oheň se opravdu šířil dolů po svahu. Ne přesně pod nimi, ale tam, kde se řada hořících keřů stýkala s kopcem nalevo.

Byl konec sezóny. Tráva usychala. Když se díval ze zápraží, bylo všude zlatozeleno -

Všechna ta tráva. Samá tráva, až k moři. Kapsle dopadá do ohnivého moře. Tepelný štít je hlavně vespod, jinde moc ne - jak horký je požár, když plameny sahají deset metrů vysoko a zanechávají po sobě černou spoušť?

Na úbočí nad nimi se začalo střílet, a hodně. Brenem projel záchvěv naděje a hrůzy, odolával pokušení otočit se a podívat se na něco, co tak jako tak nemohl vidět. Střelba se ozývala dál, a najednou zaznělo rozzlobené nosové zakvičení.

Tohle do Taibenu nepatřilo - uslyšel náhle přerušovaný výkřik a strašlivé zachrochtání. Když jste jednou slyšeli útočit mečeitu, nikdy, nikdy jste na to nezapomněli -

Objevily se na hřebenu. Mečeity a jejich jezdci.

Bren se otočil a snažil se prohlédnout plameny. Listy na stromech nad jejich hlavami, začínaly hořet - zablesknutí ohně, sprška popela, horký vítr... Žár narůstal. Stromy poblíž nich mohly skončit stejně jako ten první.

"Začínají hořet!" řekl. "Musíme se dostat na mýtinu - chytí nás to -"

Jenomže to už štekot palby, který byl slyšet i přes řev ohně, ustal; nahoře se ozývaly atevské hlasy, křičely na sebe.

Bren nevěděl, co si má myslet. Dřepal na zem se zbraní v dobré ruce a všichni kolem byli na okamžik také zmatení. Jeden malý stromek vzplanul, všechny listy chytily zároveň. Brenovi se rozbušilo srdce panikou, jiný výraz pro to nebyl. A

nejslabší ze všeho byl hlas ze zapnutého komunikátoru.

"Nestřílejte, nestřílejte, modrá, dole."

"Mají to," řekl Baniči. "Zůstaňte dole!"

"Zůstaň si tam sám!" odsekla Jago; to bylo poprvé, co ji Bren viděl neuposlechnout rozkaz. Chytila Baničiho za rukáv.

"Co tvoje noha, zatraceně, tady zůstaneš!"

"Zatraceně," řekl Baniči a vytrhl se jí. Ale zůstal. Teď bylo slyšet jen řev požáru, ne střelbu. Nic se, jak se zdálo, nehýbalo. Smrdělo to tu střelným prachem a spáleným plastem, vinul se tudy štiplavý dým z hořícího dřeva. Tano se posunul a našel si úkryt dál od ohně. Plazili se po úbočí, pod okrajem silnice - a mezitím pokračovala tichá konverzace přes kapesní komunikátory, která řídila pohyb a zatýkání rebelů, kteří se vzdali.

Potom uslyšel Jago: "Vdova. Ano, aiji-ma - jsme v pořádku. Všichni. Střílíme."

Bren doufal, že nedošlo k nějakému masakru, že ti, na kterých mu záleží, jsou stále ještě naživu, že existuje nějaký způsob, jak dosáhnout míru. Slyšel jména jako byl Dereiso, o kterém se Baniči zmínil jako o problému ve zdejší oblasti. Slyšel rozkazy, aby zůstaly na místě a slyšel nad hlavou malé letadlo. Nelíbilo se mu to, ale Tano tvrdil, že je jejich. Za ohybem v hřebenu se ozval motor, a pak druhý - za okamžik začala auta sjíždět po silnici. Tabiniho konec konvoje objížděl jejich hořící vůz: před nimi nebylo nic než oheň - z padlého stromu, který zasáhl předek auta, bylo teď hořící poleno a vítr roznísl jiskry po celém hřebenu.

Třetí auto se neukázalo, ale z ohněm ozářeného kopce se objevilo něco temného a strašidelně tichého: mečeita s jezdcem. A za ní další. Nikdo je nehlídal. Správci, pomyslel si Bren. Nevěděl, že v Taibenu mají mečeity. Nikdy o žádných neslyšel. Ale tady byly, asi tak patnáct jezdců, kteří scházeli po zalesněném hřebenu, za místem, kde zastavila auta. Jezdci v černých oblecích vyztužených kovem, Bren krátce zahlédl jednoho, který se od nich lišil - ale nepůsobili jako nějaká hrozba pro auta, ani jako nepřátelé: atevové v autech vylézali ven. Bren doufal, že mezi těmi obrněnci v helmách je i Tabini.

Baniči se postavil, stejně jako Tano a Jago. Bren se opatrně chytil větve a zvedl se na nohy. Poznal jednoho z jezdců, malou postavu v obyčejném oděvu.

Ilisidi.

Cenedi - Ilisidin osobní strážce - a alespoň patnáct jejich "mladých mužů", jak jim říkala, na vysokých, dlouhonožných zvířatech s válečnou mosazí kolem čelistí. Na krátkých klech byly nasazené smrtící kovové hroty - tahle skupina byla na problémy připravená, mečeity s jezdcí i bez jezdců. Deset, jedenáct dalších se rýsovalo za keři a skálami a dobíhalo stádo. Boj a oheň je vybičoval.

A samozřejmě Ilisidi, Ilisidi na obrněném Babsidim, opírala se o jeho postroj a prohlížela si své zdroje. A to už se objevil další jezdec - a za ním -

Bože, ale to byla -

"Hanksová!" řekl a v tom okamžiku poznal i poněkud korpulentního atevu v obyčejných jezdeckých šatech, který jel před ní.

Lord Geigi se podíval přímo na něj. "Nand' paidhi! Jeden je velice rád, že se těšíte dobrému zdraví."

"Ano. Já - dostal jsem vaše zprávy, lorde Geigi. Velmi si jich cením. Hanksová?"

"Dostaň mě od nich," řekla Hanksová v „mosfeí". "Brene, ať mě pustí!"

Měla ruce přivázané k sedlovým prstencům. "Hanksová," řekl jí, "sklapi."

"Celý ten zatracený hřeben hoří," řekl Tabini. "Auta tím neprojedou. Takhle nám shoří celé jižní pomezí, jestli to požárníci nestihnou včas. Babička velkoryse souhlasila, že nám poskytne dopravu. Že ano, „Sidi-ji?"

"Já ti nevím," pronesla Ilisidi do sténání kůže a řinčení kruhů na postroji. "Vyhodit mě z domu. Poslat své služebnictvo, aby mě vyhodilo z domu..."

"Babičko." Tabini svíral pušku. Pažbu si opřel o bok a hlaveň namířil do nebe. "Jeden se omlouvá. Jeden ten dům potřeboval. Úřední záležitost. Jeden věděl, že ty budeš mít jasno v tom, ke kterému sousedovi jít."

"A tvoje ostraha na to nepřišla?"

"Ne, když v tom byl tvůj přesvědčivý šarm, ne, světlo mých dní. Můžeme vyrazit?"

"Krásné ráno na vyjížďku. Vůně střelného prachu a ranní rosa."

"Prosím," řekl Bren, který očekával další škorpění a zdržování. "Nandiin. Prosím. Už se blíží. Oheň se šíří -"

Výbušné zafrkání jedné mečeity, hlasitá výměna názorů a jedna mečeita rozrazila své kolegy nesoucí ostrahu. Jezdci se chopili otěží.

Bren věděl, už když si ho nově příchozí vyhlédla. A jistotu získal tehdy, když ho šťouchla do protestujících rukou nebezpečně ostrými kly. Ale nešťouchl ji do čumáku; raději nechal citlivé rty ochutnat, očichat, prozkoumat své prsty v rukavicích -

Nokhada si ho pamatovala. Nokhada se chápala jako jeho mečeita. Nebyla to láska, byla to ambice, bylo to man'či, byla to záminka k boji. Vlahý závan mečeitího dechu a mírně chápavý ret se mu pokusil ožuzlat ucho, když se snažil vyháknout otěž ze sedlových kruhů, kam se ukládala, když mečeita neměla jezdce.

Připnul otěž na čelistní smyčku uzdy - nebyl nejpomalejší z jezdců. Pořádně Nokhadu udeřil a i když mu bolest brala dech, přiměl ji, aby si klekla. Vyhoupl se nahoru a vydržel její krkolomné zvednutí na nohy.

Nebyl poslední. Ani zdaleka ne. A ani zdaleka neměl největší problémy. Prohlížel si hořící terén z výšky, ve které byl jezdec pánem skoro všeho kolem sebe a hrozbou pro ten zbytek. Zadíval se na moře trávy pod hřebenem.

Jeho okraj užírala ohnivá čára. Slyšel, jak na něj Hanksová mluví a požaduje, aby ji rozbízel.

Tiše řekl lordu Geigimu: "Nand' Geigi, neměl byste náhodou tušení, kde je počítač Hanks-paidhi?"

Geigi poplácal pouzdro zavěšené na kruzích na levé straně. "Jeden si říkal, že ten stroj by mohl být nějak důležitý."

"Děkuji," řekl vděčně Bren. Uviděl Alginioho. Od té chvíle, co vstal, ho hledal, on byl poslední z jeho týmu, o kom

nevěděl - ale teď byli všichni v bezpečí, doslali se z toho jenom trochu očouzení.

Ilisidi vypadala nesmírně potěšená sama sebou. Babsidi se ošival, oheň se mu nelíbil, a poslední členové týmu, dva příslušníci Tabiniho ostrahy, se stále snažili dostat nahoru, když Ilisidi Babsidiho pobídla na svah, přímo na ohrožený step.

Bren se ohlédl, nebyl si jistý, jestli se ti dva vůbec vyhoupnou nahoru, ale oni to tak tak stihli - řidiči se vraceli do aut, aby odjeli co možná nejdál od ohně.

Ale Bren měl před sebou svah a plné ruce práce - Cenediho mečeita totiž trvala na tom, že to ona má právo být druhá za Ilisidinou, že to je stanovený řád, ale Nokhada protestovala a v jejím mečaitím mozku byla uhnízděná jediná myšlenka: dostat se tam a vyřídít si to s každou mečaitou, která by se stavěla mezi ni a Babsidiho. A to Bren, zatraceně, nehodlal dopustit. Uhodil ji nohou do ramene, držel se bolavou rukou a držel ji zpátky, aby dala přednost Tabiniho zvířeti. Takovým pravidlům precedence mečeita nerozuměla, což vedlo k záchvatům vzpurnosti, kousání, bitkám, kopání a hrozbám, než se dostali někam, kde se mohly rozptýlit.

Ani Hankové se to takhle nelíbilo - křičela na něj, až ji asi někdo upozornil, že je ohrožen její život.

Co se jeho týkalo, držel Nokhadu dál od Ilisidi a Tabiniho. Chtěla se tam probojovat.

Ale Cenedi se opozdil a chvíli jel vedle něj. "Byli tam členové opozice," prozradil mu Cenedi. "Ti, co se vzdali, mohli jet domů. Tabiniho muži už na to dohlédnou. Věděli jsme, že Sidi-ji je v podezření."

"Já věděl, že jste to nebyli vy," řekl. "Cenedi-ji, vy máte daleko lepší finesu. Vy byste nerozstříleli porcelán."

"Ta nešťastná lilie," řekl Cenedi, "ta lilie, kterou Damiri-daja poslala. To od nich byla velká chyba. Ne že bychom Tatischeiho už tak neměli skoro přesvědčeného." Cenediho mečeita se začínala plašit, chtěla víc dopředu. Nokhada nebezpečně pohodila hlavou; čumák měla příliš blízko ramene druhé mečaity. Cenedi se ale momentálně ohlížel dozadu. "Požár se šíří. Zatraceně, kde jsou ta letadla?"

"Oni posílají protipožární jednotku?"

"Příliš mnoho zdrojů šlo stranou kvůli těm problémům," řekl Cenedi. "Což nám teď nepomůže. Doufejme, že východní vítr vydrží."

To Bren opravdu doufal. Cenedi se vrátil k Ilisidi a Tabinimu a Bren se ohlédl - cítil sice kouř, ale to mu jen načichly šaty. Vítr vál stále proti nim a brzdil oheň.

Uvědomil si, že vidí vůdce - natolik už světlo zesílilo. Rozkládala se před nimi step, bledá a bezbarvá, jako mlha nebo vzduch, a první mečaity se vydaly skrz ni. Když se Bren ohlédl, byla tam tatáž bezbarvost, jen se stíny jezdců, kteří šli za ním. Na východě byl ale kontrast temnoty s ohnivou čarou požáru, která zakrývala jakékoli známky úsvitu za hřebenem.

Baniči ho předjel. I Jago, z druhé strany. Nokhada jejich společnost tolerovala.

"Algini je v pořádku," bylo první, co ho napadlo říct. "Viděl jsem ho."

"My s ním mluvili, nadi," řekl Baniči. "Tano také."

Bren v kapesním komunikátoru někdy nerozeznal hlasy. Stejně byl rád. Hanková se uklidnila, ale pořád se tvářila dost nešťastně - a z jeho počítače zbyla jen roztavená kaluž, tím si byl jistý.

Dokud mu ho Jago nepodala.

"Zasáhla ho jedna kulka," řekla. "Nevím, jestli bude fungovat."

Přinejmenším se dal opravit. Přehodil si popruh přes hlavu a zastrčil přístroj pod zdravou ruku.

Řekl. "Geigi má počítač Hankové. Já ho potřebuju. Pokusím se prostě zeptat."

"Jeden věří, že si Geigi přeje vaši dobrou vůli," řekl Baniči. "Jeden Geigiho muž věděl, kde Hanková byla. A tak tam Geigiho ostraha včera v noci prostě přišla a převzala ji - Geigimu věřili. A navíc měl na své straně velmi dobrého člena Cechu."

"Koho?" zeptal se Bren.

"Cenediho," řekla Jago. "Koho jiného?"

"Ale Ilisidi v tom namočená nebyla." To, co říkali, narušovalo jeho představy o tom, kdo kde stojí. "Ta byla na Tabiniho straně. Je na jeho straně, že?"

"Lordi nemají man'či," připomněla mu Jago - na tohle se při jednání s atevy nesmělo zapomínat. "Vdova jedná ve svém vlastním zájmu. A hlupáci jim vyhrožovali. Hlupáci zašli příliš daleko."

"Hlupáci na vás zaútočili," řekl Baniči, "vzvedli Hankovou, rozbili Tatischeiho porcelán a ohrozili tah, který mohl Tatischeimu velice prospět, když vezmete v úvahu Tabiniho touhu mít ve svém rodu Atageini. Hlupáci pochybovali o Tatischeiho odhodlání a zřejmě si mysleli, že ho mohou zastrašit."

"Nemyslím, že by uspěli."

"To si jeden nemyslí." Baniči se zapřel koleno o sedlo a mírně se zvedl, aby se ohlédl dozadu a nahoru.

"Ještě ne," řekl Bren. "Až bude světlo. Pak je můžeme hledat. Ty věci jsou přesné."

"Já se díval po letadlech," vysvětlil Baniči. Potom dodal: "Vítr se mění. Cítíte to?"

Opravdu se měnil. Tráva kolem nich znehýbněla; předtím se skláněla směrem k ohni.

"Teď už nejde jen o to, kdy kapsle přistane," řekl Bren a pocítil úzkost. "Jde o to, kdy a kde přistane vzhledem k požáru."

"Naidiri má mapu," řekl Baniči a pobídl svou mečaitu k rychlejšímu kroku, takže nechal Brena s Jago o samotě. "Jak rychle to může hořet?" zeptal se. Viděl ve zprávách stepní požáry. Stávaly se. Ohnivá fronta, která si po cestě vytvářela vlastní počasí, vlastní vítr.

"Mečaity nedohoní," odpověděla Jago. "Ale vydrží déle než ony. Snaží se ho zastavit."

Shazováním chemikálií ze vzduchu. Letadla se neukázala. Auta, která je opustila, měla rádio. Správci museli něco dělat. Bože, vždyť tam byli ti turisté. Chtěli vidět, jak kapsle přistává na padáku.

Správci měli plné ruce práce. Pikniky. Příchozí z celé země.

Světlo začalo slít. Vítr teď rozhodně vanul od jihozápadu a tráva se začínala sklánět.

Vítr přinesl pach kouře, jiný, než měl Bren na šatech. Mečeity začínaly být neklidné s jejich řady se sevřely. Pach ohně byl za nimi velmi zřetelný.

Ale Ilisidi na Babsovi se udržela v čele a dokonce držela i krok. Babse nemohla předhonit žádná mečeita -možná dohonit, předhonit ale ne.

A tam vepředu se mluvilo...

"Mohla jsi něco říct," říkal Tabini. "Mohla jsi nechat zprávu."

"Pche," řekla Ilisidi. "Zprávu by mohl nechat každý. Já nijak neskrývala, kam jdu."

"Tam, kde jsem tě chtěl vidět nejméně, nai-ji. Nešťastní bohové, ty máš ale nos na špatná místa!"

"Mohla jsem být aiji, vnuku. Stačilo by trochu povzbuzení. A ty máš ještě tu drzost vyhodit mě z Taibenu v noční košili..."

"Mohla jsi být mrtvá, babičko-ji! Vždyť to jsou hlupáci! Copak nemáš ani trochu vkusu?"

"Inu, rozhodně jsem nehodlala zastoupit tě ve funkci terče, nadi. To tě ujišťuji. Poslal jsi mi Brena-paidhiho. Neměla jsem si snad myslet, že takový pěkný dárek má svůj význam?"

"Máš nohu v každé zatracené provincii!"

"A tak je to taky správně! Kdo ví, kdy ty zakopneš?"

"Neváží si tě o nic víc než mě. Chtějí mít v hrsti úřad. A to ty bys jim nikdy nedovolila, babičko. Rychle by se obrátili proti tobě."

"Ve mně není tolik odpuštění jako v tobě, vnuku. Moji nepřátelé tuhle šanci nedostávají."

"Ale? A co je vlastně s Tatiseigim?"

"Ale, asi teď bude sedět v Taibenu a snídat - a čekat na rozumný a klidný telefonát od možného příbuzného."

"Čestný svazek jsem přece navrhl první já!"

"Není to muž, který by spěchal s úsudkem."

Vítr jim dul do zad. Rozjasňovalo se.

"Povím ti," řekla Ilisidi, "že tohle porcování země silnicemi je pěkná pitomost a navíc nikdy nejsou tam, kde bys je chtěl mít. Já ti říkala, že jsem proti. Ne, sledujte ty nádherné, hnusné silnice, vid', Babsi? Vyděsíte tu všechnu zvěř, ten váš randál a rachot, rachot a randál - tomu říkáte správa? Jen se podívej na tu zem. Tohle jsou stáda. Vsadila bych se, že včera v noci jste tu se vším tím rachotem neviděli ani jedno."

"Nešťastní bohové," zamumlal Tabini. "Démoni a moje babička. Naidiri! Kde jsou ta zatracená letadla? Zavolejte tam znovu!"

"Prý je nakládají," řekl Naidiri.

Řečená stáda se mezitím pohybovala, pryč od ohně -jako oni sami. V zaznamenané historii se jednou stalo, že se požár rozšířil až k moři, přeskočil přes Jižní železnou řeku a šířil se dál, až shořela celá jižní rezervace.

Paidhi na to raději nechtěl vzpomínat.

"Podívejte!" řekl někdo vzadu. "Co to je?"

Ukazoval vzhůru.

Atevové měli dobrý zrak. Bren to málem neviděl. Musel zastavit Nokhadu, a tak zastavili i ostatní.

"To je ono!" řekl. Nemohl uvěřit, že je to skutečné. "To je ono! Už padá!"

Kapsle byla vysoko nahoře a daleko na jih od nich. Rozhodně ne tam, kde říkali, že dopadne.

"Ztratíme nějaký čas," řekl Baniči. "Padá na jih před oheň."

To byla pravda.

Ale byla vidět. Mohli to dokázat. Mohli to - Bože jen ať přistane měkce.

23

Na kilometry, možná na den cesty kolem, byl jediný potok a kapsle si ho našla - přistála až po poklop ve vodě.

Celá zakrytá modrými a červenými padáky.

Ani známka života.

"Zatraceně velké ticho," řekl Tabini, když k ní dojeli. "Jsou schopní otevřít poklop, Brene-ji?"

"Jeden by řekl, že ano," odpověděl. Ve vzduchu byl cítit kouř. Pohled do strany odhalil, kde hořelo: dlouhou, předlouhou černou linii, která zatemňovala úsvit.

Dojeli až ke břehu potoka, kde kapsle uvízla. Byla posetá důlky a škrábanci. A mlčela. Bren pobídl Nokhadu, ale ta sklopila uši a odmítala se hnout, dokud nezačal slézat - potom teprve vstoupila do vody.

Všude kolem něj vytáhli atevové zbraně.

"Tabini-ma," řekl. "Baniči -"

"Jen tak pro všechny případy," řekl Tabini a Baniči také pobídl svou mečeitu do vody. Tady by mu sahala asi k hrudníku. Došli až k boku přistávací kapsle. Mečeity se prodírali padákem.

Ne jedním padákem.

Dvěma.

Baniči se sklonil a zabušil na jeden z poklopů. Jeho dolní okraj byl pod vodou.

Zevnitř se také ozvalo zabušení. Dvoji.

A poklop se začal velmi pomalu otvírat.

"Slyšíte mě?" vykřikl Bren. Nemyslel si to. Až těsnění povolí, dovnitř se určitě nahrne voda.

Další mezera. Potopa. A poklop se stáhl, zapadl dovnitř v malém vodopádu hnědé vody - a v otvoru se objevily dva

zpocené, vyděšené, a velice lidské obličej.

Nokhada k nim natáhla čumák a Bren ji přitáhl, až si skoro zničil rameno.

"Zdravím vás," řekl. "Raději byste měli vylézt."

"Nevěřte mu!" zajechla Hanksová ze břehu.

"To je Hanksová," řekl. "Já jsem Bren. Tohle je Baniči." Najednou si uvědomil, že je špinavý od sazí a že ve větru je cítit kouř.

Voda zaplavila kapsli, v níž přicestovali návštěvníci jejich světa, až do pasti. A když se opatrně podívali ven, spatřili temné nebe, oblaka dýmu a bandu ozbrojených a podezřívavých jezdců na mečcích s mosazí na klech.

Dvě mečceity byly pořád bez jezdců.

"To je úplně v pořádku," řekl Bren. "Blíží se letadla. A přísahají, že už ten požár začínají hasit." Natáhl roztřesenou ruku, umazanou od sazí a trochu i od krve, a nasadil ten nepřátelštější úsměv. "Vítejte na svět. S těmi ostatními věcmi mi budete muset věřit."

TRIFID

C.J. Cherryhová

Vetřelec

Vydalo nakladatelství TRITON v Praze roku 2005 jako svou 744. publikaci, v edici TRiFID svazek 94.

Vydání 1.

Z anglického originálu Invader přeložil Marek Čtrnáct.

Ilustrace na obálce Jan Patrik Krásný.

Grafická úprava obálky Dagmar Krásná.

Autorský medailon Martin Šust.

Odpovědná redaktorka mgr. Irena Kovářová.

Vytiskla tiskárna Vyšehrad Praha.

80-7254-630-9

www.tnton-books.cz

1,- Kč ve prospěch Akademie SF&F

Doporučená prodejní cena 249,- Kč

(členové SFK TRIFID 169,-Kč)